

ནགས་མོད་འབྲི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་།

འཛིན་པ་བསྟན་པ་ལོ་རྒྱུ་།

རི་དབང་བསྟན་འཛིན། ༡༩༧༡ ལོར་ལྷ་རི་རྫོང་ཁོངས་བསངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་
 བསྐྱེད་ས་དགུང་ལོ་༥ ལྷན་༡༩ བར་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་འགོ་མ་དགོན་གསར་
 དགོན་ཆོས་འཁོར་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་མཛད།
 ༡༩༥༦ལོར་མདོ་སྐད་ཆོས་ལུགས་དོན་བྱེད་མུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མུ་ཡོན་དང་
 དེའི་རྗེས་འབྲི་རུ་རྫོང་བཅེངས་འབྲོལ་མུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་ཆོས་ལུགས་དོན་
 བྱེད་མུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱན་ལས་མུ་ཡོན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་
 ༡༩༧༧དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས་པ་ནས་དགུང་ལོ་༣༣བར་
 ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་ལམ་བཟོ་ཨར་ལས་སོགས་གནང་བེད། དགུང་ལོ་༣༣ནས་
 ༣༣བར་ངལ་ཚོལ་སྐྱར་བཀོད་གྱི་ཨར་ལས་དང་། འིང་བཟོ། ལུགས་བཟོ། རུམ་
 འཐག་སོགས་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགུང་ལོ་༣༣མོག་ཉེས་མེད་དག་སེམ་

དཀར་འདོན་གྲུང་སྟེ་ལས་བཅོམ་མཚན་ཐོབ་ནས་ནག་ཚུ་ཁ་གདན་བཅོ་གྲུའི་ཚོན་
བྲིས་ཀྱི་ཐུག་ལས་གནང་བ་དང་། དགྲུང་ལོ་༣༧ནས་བཟུང་སྔ་རྗེས་སུ་གྲུང་གོ་
པོད་སྒྲོངས་ནང་བསྟན་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་དང་རྒྱན་ལས་ལས་འཛིན།
ནག་ཚུ་ནང་བསྟན་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་དང་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ། འབྲི་
རྩ་རྫོང་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གུའུ་ཞི་གཞོན་པ། ནག་ཚུ་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ལྷ་ལོན།
པོད་སྒྲོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ལྷ་ལོན། འགོམ་དགོན་གསར་དགོན་གྱི་དམངས་གཙོ་
བདག་གཉེར་ལྷ་ལོན་སྟན་ཁང་གི་གུའུ་རེན་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་
དང་། ༡༩༩༥ལོར་ལེ་ཅིང་དུ་གྲུང་གོ་པོད་བརྒྱད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གྲྲ་
ཚེན་མའི་སློབ་ཐོན་ལག་ཁྲིའུ་ཐོབ། ད་བར་སྔ་རྗེས་སུ་འབྲི་རྩའི་ལོ་རྒྱུས་ཐེངས་
གཉིས་ཙམ་དང་གཞན་ཡང་གནས་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཤས་བརྒྱམས་པ་སོགས་
སོ།།

(རིན་པོ་ཆེའི་མཇུག་རྣམ་འདི་བཞིན་མ་དེབ་ནང་གསལ་བཞིན་པའ་བཤུས་
བསྟེན།)

བོད་ལྗོངས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་
རབ་རིམ་སྐོར་ལའི་ལྗོན་བ།

རི་དབང་བསྟན་འཛིན་གྲིས་བཅམས།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དབེ་སྐྱོན་ཁང་།

ཚུམ་རྒྱིག་འགན་འཁུར་བ། རོན་ཕུན།
མཁུན་ཤོག་རྒྱས་འགོད་བ། རག་ཚེས།

ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས།
རི་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བརྩམས།
བོད་རྒྱུངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་བསྟན་ཏེ་བཟུམ།
བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་པར་འདེབས་བཅོ་གྲས་པར་བཏབ།
དེབ་ཚད་850*1168 1/32 ཤོག་ཁ་14.75
བར་འཇུག་ཤོག་གྲངས་16 ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་25
2002ལོའི་ཟླ་3 པར་པར་གཞི་1 པར་ཐེངས་1 བཏབ།

པར་གྲངས་01—1,500

ISBN7-223-01299-4/K.17

ཡིག་རིགས་(བོད་78)རིན་གོང་སྒོར 19. 80

29. 80

(བོད་གི་བར་འཇུག་ཤོག་གྲངས་16པར་རིས་ཡིན་པས་འཇུག་དེབ་ནང་ཚུད་མེད་)

འབྲུག་དབ་ཀྱི་སྲིད་བརྗོད།

ས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཐོག་འབྲུ་སྲིད་སྲོག་ཆགས་སྤྱོད་འཛིན་སྲོག་སྲུང་སྲོག་གི་གནས་སྐབས་ནས་རིམ་གྱིས་ལངས་ཏེ་རྒྱ་བའི་མི་ཡི་འགོ་བ་
 རྣམས་སྐྱེ་འཕེལ་བྱུང་བ་དང་། འཕེལ་འགྲུང་གི་རིམ་བཤེན་ཐོན་རྣམས་དཔྱད་ཀྱང་གྲང་
 འཕེལ་འགོ་བཅུ་མས་ནས་རྩོ་ཆས་ནས་རྩོ་ཆས་བརྒྱུད་དེ་ད་ལྟའི་ཉེར་གཅིག་བར་
 འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་སོང་ཡོད། བརྒྱུད་རིམ་འདིའི་
 ཐོན་འདས་དོན་ལ་སྲི་མིག་བརྒྱས་པའི་ཉམས་སྲོང་ལས་ལོ་རྒྱུས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 སྲིད་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆ་མ་ཚང་པའི་སྲོང་ཆ་ཁ་བསྐྱེད་སྲུང་སྲུང་གི་
 ལས་ཁ་འཚོལ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་རི་བྱུང་དག་ཐོག་དུ་བརྒྱུད་སྲེལ་བྱས་པའི་དག་རྒྱུན་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཡིག་འདོག་གི་ལས་སྲོལ་གཉིས་མའི་འགོ་བ་སྲི་ལ་བྱུང་བ་
 བཞིན་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདྲེན་བྱུང་ཡོད།

འདི་ནི་དགོས་མེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུག་འཕར་མ་ཞིག་ཏུ་མི་བསམ་ཏེ། བཤེན་
 ཏེ་རྒྱ་བ་མངོན་དགས། ། བསྐྱེད་བཅོས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། ། ལས་ནི་ཅི་ཡང་
 རུང་བ་ཡི། །རྩི་སྲིད་དགོས་པ་མ་སྐྱེས་པ། ། དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཅི་ཞིག་འདོད། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། རྒྱུང་དཔལ་སེང་གའི་ཞལ་ནས་གྲང་། ལར་སྐྱེས་པའི་མིས་
 རང་གི་སྐྱེ་རྒྱུད་མ་ཤེས་ན། རགས་ཁུང་གི་སྐྱེ་ཏུ་དང་འདྲ། ཞེས་དང་། ཡབ་མེས་ཀྱི་
 ཆེ་དགོ་ཡིག་ཚང་མ་ཤེས་ན། མོན་སྐྱེག་ཡུལ་བོར་དང་འདྲ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་
 ལས། ལོ་རྒྱུས་དོན་གྱིས་མ་བཤད་ན། ། ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྲོན་དུ་འགྲུབ། ། ཞེས་
 ཡབ་མེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་མ་ཤེས་ན་གཞན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་

དང་ཆེ་མཐོང་མེད་པར་འགྲུར་བ་དང་། རང་གི་སྐྱེ་རྒྱུད་དང་ཡབ་མེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
གྲགས་པའི་གཏམ་སོགས་ཤེས་ན་སྐྱེ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་མིག་གི་བྱ་བ་ངན་
བ་སྤངས་ནས་བག་ཡོད་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ལས་ལ་འདུག་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་
མིག་དཔེར་འོས་པ་སོགས་དཔོན་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་
འབྲི་བྱེད་པ་ནི་འགོ་བ་མི་རང་རང་གི་གཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དང་། མི་རིགས་གཅིག་གི་འབྲུང་འཕེལ་དང་ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤེས་
ལུགས་ལ་རྒྱུས་མངའ་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་པ་དེ་ཡིན། གནད་དོན་འདི་
ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་ཟབ་ཡངས་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་རི་དབང་དགོན་མཚོག་
བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱི་ལོ་ 2002 ལོར་བཅའ་སྲོལ་གནང་བའི་<<འོད་སྤྲོད་ས་
ནགས་ཤོད་འབྲི་རྩའི་ལོ་རྒྱུས་རབ་རིམ་སྤྱོད་ལའི་སྤོན་བ་>> ཞེས་པ་འདིས་ཤོད་
གྱི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རྩའི་
ལོ་རྒྱུས་འཆི་ལམ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ཆེ་སོག་རྒྱན་སྲིད་གི་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱས་
རྒྱུས་དང་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་གནང་མཛད་ཡོད།

འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ཡུལ་དངོས་སུ་ཉོག་དཔྱོད་དང་
འཚོལ་ཞིབ་སྤྲད་ས་གནས་ཁག་ཏུ་ཆེད་ཐེབས་གནང་ནས་ཆུན་རབས་མཁས་
པའི་བཤད་སྲོལ་དང་ཡིག་འཛོག་ །ཉམས་སྲོང་ཚད་མའི་ངག་བརྒྱུས་ཀྱིས་མཐའ་
བརྒྱན་པ་ཆེ་ག་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་དགོས་ཚུལ་སྤྱོད་ལས་གས་པ་ཞིག་བཅའ་ས་
གནང་མཛད་འདུག། འདིའི་བརྗོད་བྱ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྐྱེ་དང་། བྱེ་བྲག་ནགས་
ཤོད་འབྲི་རྩའི་སྤོད་ཀྱི་བཀོད་བཤ། ཐོན་སྲུངས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན། ཡུལ་གོམས་གཤེས་
ལུགས། ཚོ་སྡེ་དང་དགོན་སྡེའི་བྱུང་རིམ། དཔོན་ཁག་གི་གོ་སྐོར། འབྲིམ་འགྲུལ་

སྐྱེལ་འབྲེན། ཡུལ་སྐྱད་དང་རུས་མིང་། རིག་གནས་སྐྱུ་ཅལ་བཅས་གཙོ་འདོན་
གནང་འདུག། དེབ་ཐེང་འདིས་རིན་པོ་ཆེས་ཤོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་བཅངས་པའི་
ལྷག་བསམ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་སྤྲོ་མེད་དེ་མཚོན་པར་བྱས་འདུག། རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་
དོན་ཁུར་དུ་བཞེས་ནས་དཀའ་སྤྱད་སྤྱུར་ལེན་གྱི་སློ་ནས་བཅུམས་གནང་མངོན་
པ། མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤམ་འདི་ཉིད་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུལ་
འབྲིའི་ལག་ལེན་ཁོད། ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་དབྱུང་གཞི་
མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གཞི་འཛིན་ས་གཅིག་སུ་དེ་ཆགས་ཡོད།

ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་སྐྱབ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་
གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་མཁོ་དགོས་ཏེ་ཅང་ཆེ་ནའང་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་སྟབས་བཟུ་
སློག་གི་ལོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བར་གྱུར། འོན་ཀྱང་ཉེ་ལམ་མ་དེབ་ཅིག་ལག་སོན་
བྱུང་བས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གི་དབྱུང་གཞིར་མཁོ་ཕན་ཡོང་རྒྱུར་དམིགས་ནས།
སེར་གྲེས་དགེ་བཤེས་ཨར་ཚོད་རག་དབང་བསྟན་པ་དང་། འབྲི་རུ་སྐྱེལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན། འགོམ་བསྟན་འཛིན་ལམ་བཟང་གསུམ་གྱིས་ལས་དོན་ཆེ་བཞག་
ཚུང་བསྐྱུར་གྱིས་དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་སོག་སློག་སྲུང་དུ་ཕབ་བཤུས་བགྱིས་ཏེ།
དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་ཚན་ཅལ་གྱི་རིག་གནས་དར་རྒྱས་ཚད་མཐོར་སོང་སྟེ་
ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་བརྒྱ་འཛིན་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་འདིར། དེང་རབས་ཀྱི་
ཆ་རྒྱུན་དང་མཐུན་པར་གཞིགས་སློག་པའ་ལེན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་འབྲུལ་དེབ་སོག་
འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ཡོད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱུར་ཚར་གཉིས་དང་། ལུ་དག་ཚར་
གཅིག་བགྱིས་ཏེ་དག་ཆ་ཡིག་ལོར་ཡིན་ངེས་དག་བཅོས་སྤྱད། དེ་མིན་བརྒྱ་ཆད་

དང་ཚིག་དོན་གང་ཐད་བཙུག་ལྟན་མེད་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད། དུས་ཚོད་མ་
འདངས་པས་སློབ་སྦྱོང་ནང་འཇུག་དང་། དཔེ་བསྟུར་བྱེད་སྐབས་ཤུ་ནོར་སྐྱོན་
བྱུང་ཡོད་དེས་པས་དེའི་ཐད་ལ་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་
དང་ཡོ་བསྟུང་། སྤང་མའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་ལ་སྤྲོད་པའི་བཀའ་སློབ་ལྷུག་
སྤྱོད་ཡོང་བ་མཁྱེན། ཕྱི་ལོ་2016 ཟླ་ 2 ཚེས་ 11ལ།

ཟུར་ལྷོ་ཞིག་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་རྒྱེན་པས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་རྩོམ་ཡིག་འཇུག་དེབ་
དུ་པབ་བཤུས་ཚོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་ལྷོ་ཐབས་བྲལ་བས་དགོངས་དག་ལྷོ།

དང་གི་ཚར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་སྤྱི་བོད་དང་དར་སྤེལ་
 གཏོང་བའི་འབོད་སྐྱེལ་དབྱུང་སྐྱེལ་རྩ་གསལ་རི་བཞིན་ས་མཐོའི་ཡུལ་གྱི་གང་
 སར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་རང་རྫོང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་སྐྱ་གཞིན་རི་དབང་བརྟན་
 འཛིན་མཚོག་གིས་གཙོས་པའི་རྫོང་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འབྲི་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ལྷགས་
 ཚོམ་མཛད་པའི་(འགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་)དེ་བཅའ་འདི་རྒྱ་ཆེའི་སློབ་པ་
 པོའི་སྐོར་སྤར་འབྲུལ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་བཅའ་འདིས་འབྲི་རུའི་ལྷལ་
 ཀྱི་ཕྱི་སློད་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཆགས་རྒྱུལ་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཡུལ་
 གོམས་གཤིས་ལྷགས། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་བཅས་དབང་རིམ་དང་སྐྱགས་
 ཉེ་ཁ་གསལ་ལོ་བཟེར་བཅོམ་ཡོད་པས་རྫོང་འདི་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོ་མོ་དབྱེ་རྒྱ་དང་
 བང་ལྷལ་འཇུག་ཏུ་འགོ་རྒྱུར་སྟེ་ཤུག་གི་བྱས་པ་ཐོན་རྒྱུ་མ་ཟད་ཕྱིས་འབྲུང་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་དབྱུང་གཞིར་མཁོ་བའི་ལྷངས་བཅོན་གྱི་ཁྱིད་སྟོན་ཡང་མཛད་པ་སྟོས་ཅི།
 སྐས་པ།

- ཟབ་ཡངས་མཐུན་དཔྱོད་ཐུགས་མཚོ་ལས་འཇུངས་པའི། །
- ཟབ་གསལ་ཚིག་སྦྱོར་སུ་ཉིག་སྟེང་བའི་རྒྱན། །
- ཟབ་འཇུག་འགོ་སྟོའི་མགུལ་རྒྱན་ཏུ་འཛེར་བ། །
- ཟབ་བརྗེད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བསྟོད་དོ། །

བོད་རྫོངས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་རྫོང་དཔོན།
 ལོན་ཉན་གཤགས་པས།
 བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་སྐྱེལ་ལོའི་ཐ་སྐར་དམར་ཕྱོགས་
 རྒྱལ་བ་དང་ཕོར་དད་སྟོན་དང་བཅས་ཉེ་རྒྱུ།

བོད་ལྗོངས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་
 རབ་རིམ་སྤྱི་ལོའི་ལྗོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་བོད་ལྗོངས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་འདི་ནི། བཀ་ཚུ་ས་གནས་ཀྱི་
 ཤར་རོས་དང་། ཆབ་མདོའི་བྱ་བ། དབྱུས་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་སུ་མདོ་
 ལྷོད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མོ་རྩལ་རྩའི་ (རྒྱ་མོ་རུ་རྩུ) ལྷོད་རྒྱུད་
 གྲུ་གནས་ཡོད། བཀ་ས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ཁམས་གནས་ཡུལ་ནི། གོ་ལའི་ཤར་
 ཀྱི་གཞུང་ཐིག་91.47.—94.27.དང་། བྱང་གི་འབྲུག་ཐིག་31.12.—32.20.
 བར་དུ་གནས་ཡོད། རྒྱ་ཁྲིན་སྤྱི་ལོ་རོས་སྟོམས་བྱ་བཞེ་མ་༡༡༥༥ལོའདྲ་བ་དང་
 ། རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་མཐོ་ཆད་ཆ་སྟོམས་མིད་.....༤༠༠༠ཡོད་པ་དང་། ས་
 ཞིང་རྒྱ་ཁྲིན་སྤུའི་མི་3. 3དང་། ལྷ་ཐང་རྒྱ་ཁྲིན་སྤུའི་མི་1566 བཀ་ས་ཚས་
 རྒྱ་ཁྲིན་སྤུའི་མི་30བཅས་ཡོད་པ་རེད། མི་གྲངས་༤༠༠༠༠ལྷག་ཅུ་མ་ཡོད། ད་
 ལྷའི་འབྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཤར་ཁག་11ཡོད་པ་དང་། རྫོང་མི་ལྷན་ལྷན་ཁང་
 144 དང་། དཔོན་པ་34དང་། ལྷ་ཁང་རི་ཁོད་༤3ཡོད་པ་རེད། ད་ལྷའི་འབྲི་
 རུའི་ལུལ་འདི་ཉིད་གནའ་རབས་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་ཀྱི་དུས་རབས་བཞེ་བའི་སྐབས་སུ་
 ཞང་ཞུང་ཁྲི་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཁོང་སུ་གཏོགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་དུས་རབས་
 བདུན་པར་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཅོན་སྐབས་སུ་བོད་ཡུལ་དུ་དབྱུས་གཅོང་རུ་བཞེ་བྱེ་
 བའི་ཐོག་དུ་བཅུ་གས་པའི་རུ་ཆེན་ལྷ་བ་སྟེ། བོད་བྱང་དང་མཚོ་སྟོན་ས་ཆ་འབྲེལ་

བའི་ཡུལ་འདིའི་ལྷོ་བ། རྒྱ་ཤོད་སྐྱབ་བ་ཚལ་དུ་བཞག་ནས། འཤར་གཉེ་ཡུལ་
 ཡུལ་ནག་ནས། ལྷོ་སྤྱི་ཉི་ཚུ་ནག་རྒྱབ་ཡེལ་ཞབས་སྤྱིང་པོ་ཆེ། བྱང་ནགས་ཤོད་
 གཟི་འཕྲང་བཅས་སོ་སོའི་བར་དུ་སོང་བའི་ཁྲལ་འདི་སྐྱམ་བ་རུ་ཡི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས། དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷུགས་སྤྱིལ་(སྤྱི་ལོ་༡༣༤༠) ལོར་རྟོར་
 རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁའི་གཙུང་པོ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཁྱིའ་འཁོད། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཡོངས་
 གྱི་ས་གནས་པལ་ཆེ་བ་རྟོར་གྱི་དབང་དུ་བསྐྱུར། བོད་རབ་བྱུང་བཞི་པ་ཤིང་གྱི་
 (སྤྱི་ལོ་༡༣༤༤) ལོར་རྒྱལ་ས་ཡན་ཅིང་(ད་ལྟ་ལེ་ཅིང་)དུ་སྤོས། བོད་རབ་བྱུང་
 ལྔ་པའི་ལྷུགས་སྐྱུགས་(སྤྱི་ལོ་༡༣༥༡)ལོར་རྒྱལ་རབས་མིང་་་་བསྐྱུར་ནས་ཡོན་
 རྒྱལ་རབས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས། བོད་མ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སུ་ནགས་
 ཤོད་ཁྲལ་འདི་རྟོར་ཚོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ནས་རྟོར་ཚོ་སོ་དགུ་ཞེས་བ་དེའི་
 བང་ཚོན་དུ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་ཟེད། རྗེས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་ས་ལུག་
 (སྤྱི་ལོ་༡༣༩༤) ལོར་གོང་མ་ཆོན་ལུང་གིས་པོ་ལྷ་བར་ཚོ་པོ་རུན་ལང་གི་ཚོ་པོ་
 དང་། དེར་སྐས་གཉིས་ཡོད་པས་སྐས་གཞིན་བ་འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཐས་
 རི་རིམ་བ་དང་པོའི་ཚོ་པོ་གནང་ནས་འདམ་བརྒྱ་ཤོག་བརྒྱད་དང་ཚོ་བ་སོ་དགུའི་
 འགོ་འཛིན་མཛད། དེ་རྗེས་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༤༡༦)
 ལོར་མངོ་སྤྱི་བཀའ་རྒྱོན་སློབ་མ་བྱམས་བ་བསྟན་དར་བསྐོ་རྩོད་བཞུགས་བ་དང་།
 དུས་མཚུངས་རྟོར་ཚོ་སོ་དགུ་ཞེས་བ་དེ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་ཆེ་ཤོད་རེས་སྐོར་གྱི་
 མཁན་རིམ་འདི་དང་། ལས་ཆ་བྱུང་རིགས་མེད་སྐྱུ་གཉིས། རུ་དཔོན་གཅིག་།སྤྱང་
 དམག་ལྔ་བཅུ་ཐམ་བ་བཅས། བསྐོ་གཏོང་བྱ་རྒྱུར་གཏན་ལ་པམ། རྟོར་སྤྱི་དང་པོ་
 མཁན་རྒྱུང་གྲགས་བ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་སྐྱབ་གྲག་སློབ་བྱང་བར་སྤོང་རྟོར་སྤྱི་འཕོ་ལེན་

འཛིན་སྐྱོད་རིམ་པ་བྱས་ཤིང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་སྐྱུལ་(གྱི་ལོ་
༡༩༧༣) ལོར་ཉོར་སྤི་གཞུང་……ཞབས་བསྐོ་གཏོང་མ་དགོས་པར་སྐྱབ་བྲག་ལྷ་
བྱང་ལ་སྤིན་སྐྱོད་སྤྱད། བཀའ་ལག་ནས་ཉོར་སྤི་ཁྲབ་མེད་པ་བཅོས་ནས་ཉོར་
ཚོའི་ཁྲལ་དུ་རྫོང་དྲུག་བཅུ་གསུམ་པའི་ཁོངས་སུ། འཕྲི་རུ་འདི་ཉིད་རྫོང་ཁག་གཅིག་
ཏུ་སྤྱད། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་ཚུ་སྐྱུལ་ (གྱི་ལོ་༡༩༥༣) ལོར་ཡུང་དབྱང་མི་
དམངས་སྤིན་གཞུང་དང་བོད་ས་གནས་སྤིན་གཞུང་དབར་བོད་ཞི་བའི་བཅིངས་
འགོལ་བྱུང་…ཐབས་སྐོར་གྱི་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་ཉུགས་
བཀོད་རྗེས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ (གྱི་ལོ་༡༩༥༩) ལོའི་རྒྱ་དབྱུ་པའི་
རྒྱ་མཚུག་ཏུ་འཕྲི་རུ་རྫོང་མི་དམངས་སྤིན་གཞུང་དབུ་བརྟེས་པ་དང་། ཉུག་ཚུ་ས་
གནས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། རྫོང་སྤིན་གཞུང་ནི་འཕྲི་རུ་གཞུང་དུ་གནས་ཡོད་
ཅིང་། འཕྲི་རུ་རྫོང་ཁྲལ་གནས་ལྷལ་བཀོད་པ་ནི། རི་མ་ཐང་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་རི་
མཐོ་གོ་གཤིང་ཡོད་པ་མ་ཚད། གངས་འབྲུགས་རི་བོ་དང་མཚོ་དང་འཚོའུ་ཡང་
མང་ལ་རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་མཐོ་ཚད་ཅུང་དམའ་བར་གནས་གཤིས་ཏུ་ཅང་བཟང་
པོ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་རེའི་ཆར་རྒྱ་འབབ་ཚད་ཉོའོ་མིད་༥༩༠-༩༥༠་བར་ཟིན་གྱི་
ཡོད། རྒྱ་བཅུ་པ་ནས་སྤི་ལོའི་རྒྱ་བཞི་པ་བར་སད་རྒྱག་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན། རྒྱ་
དུ་འཛོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་རང་བྱུང་གི་གནོད་འཚེ་གཙོ་བོ་ནི་གངས་སྐྱོན་དང་རྒྱང་
སྐྱོན་ཡིན། གཏེར་རིགས་ཚོན་ཁུངས་ནི། གསེར་དང་། ཟངས། ཞ་ཉེ། གཡང་ཉི་
དང་། རྩོ་སོལ། ལྷུ་ལྷན་བྲག་རྩོ་གཡལ། ལྷ་ཟི། རྒྱར་དཀར་ནག་སོགས་ཡོད་
ལ་རྒྱ་ཚན་དང་ས་འོག་ཚ་རྩུས་བཅས་གངས་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་བ་ཡོད། རི་སྐྱེས་སོག་
ཆགས་ནི། རྒྱང་དང་། གཉན། ལྷ་བ། ལྷ་བ། གནའ་བ། དགོ་བ། གཟིག་བྱེད་མོང་

གསལ། གཡི། འཕར་ལ། རྒྱ་གོ་ར། སྤུང་གི། བ་དང་སྤྲེལ། འུག་རྒྱག་སོགས་དང་
 ། རྒྱ་རིགས་ནི། རྒྱ་དཀར་ཁྲུང་ཁྲུང་སྐེ་ནག་དང་ལ། འུ་བུ་ག། རྒྱ་གོང་མོ། རྒྱ་ལི།
 འུ་འུ་མོ་ག། །འུ་ལིང་། ཀེ་ལེ། འུག་ལ། སྲིན་གྲ། རྒྱ་ཚོང། རྒྱ་སྐྲག། །གོ་གོ། འོ་ལ་བ་
 སོགས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་འུགས་གཙོ་བོ། ཉ། བཛོ། འཕྲི། ལ། འུག་ །ར་སོགས་
 ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ལས་ཐད། འུས། རྒྱ། སྲན་མ། བད་ཁ། ཞོག་ཞོག་ །ལ་བ་ཉུང་
 ། ཚལ་རིགས་བཅས་ཡོད་པ་རེད། འུགས་ཚལ་ས་ཁུལ་གཞི་ཁྲོལ་སྤྱི་ལེ་ཤྲ་བཞི་
 མ་༢༠༠༠ འུག་ཚམ་ཡོད། སྤུང་མེད་དེ་ཡོད་སྤྲིག་སྤྲིང་འུས་པའི་འུས་འཁོར་
 སྤྲི་གྲ་འུགས་བསྐྱོམས་གངས་ཚན་མ་༢༠༤༠་ཟིན་པའི་དབྱིབས་རྒྱུང་སྤྲི་གྲ་འདོན་
 ས་ཚེགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། མི་རིགས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གཙོ་བོར་འཚེམ་
 བཟོ་དང་། ཤིང་བཟོ། འུགས་བཟོ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་ལམ་འཇུགས་
 བསྐྱུན་ཐད་༡༩༤༥-༡༩༤༦་ལོ་བར་འུག་རྒྱ་ནས་འཕྲི་རུ་བར་དང་། འུག་ཚལ་
 གཞུང་ལམ་བར་རྒྱུངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་སྲུབ་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་ཤར་
 སྤོང་གཞུང་ལམ་བཟོ་བསྐྱུན་གྲས་ནས། ད་ལྟོ་འཕྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ཤར་ཁག་༡༡་
 ཚང་མར་རྒྱུངས་འཁོར་ཤར་གཏོང་སྲུབ་ཟིན་ཡོད་པ་རེད། ཐོན་རྗེས་གཙོ་བོ་ནི།
 འུགས་ལས་ཐོན་རྗེས་རིགས་དང་། རྒྱ་ཅི་ཁྲག་རྒ། དབུར་རྒྱ་དགུན་འཕྱ། གཡམ་
 དཀར་རིལ་ལ་སོགས་སྐྱུན་རྗེས་རིགས་ ༣༠༠འུག་ཚམ་ཡོད།

འཕྲི་རུ་འི་ཡུལ་ཁམས་ནི་བོད་བྱང་ཐང་གི་མཛེས་ལྗོངས་ཞེས་འོད་སྲོལ་
 ཡོད་པ་ལྟར། ༡༩༥༩་ལོར་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱུར་གྲས་ནས་བསུང་དང་ལྷག་
 བར་དུ་ཉར་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་
 གསུམ་པ་འཚོགས་ཚུན་འཇུགས་སྐྱུན་གྲེད་ཚད་སྤུང་དུ་སོང་ནས་སྤུང་མེད་པ་

ད་ལྟ་ཡོད་པར་གྱུར་ནས། ད་ལྟ་འགྲི་རུར་སྐྱབ་ཏུ་ཅུང་དང་། སློབ་བརྟན་ཁང་
། བརྟན་འཕྲིན་སྤང་སྐར་བསྐྱེ་ལེན་ས་ཚིགས། སློབ་བྱ་འགྲིང་ཚུང་། སྐབ་ཁང་།
དུལ་ཁང་སོགས་ཡོད་པ་དང་། ༡༩༩༠་ལོར་རྫོང་ཆུ་སློབ་ས་ཚིགས་ལས་གྲུབ་
བྱུང་ནས། འགྲི་རུ། གཤམ་ཆུ། རྩན་ཆུ་བཅས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་
འཚོ་བའི་ཐད་སློབ་མེད་སྤྱོད་རྒྱ་ཅ་བའི་ཆ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། འོགས་
མཚུངས་ད་ཆ་འགྲི་རུ་རྫོང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སོགས་
ཁོར་ལུག་བཟང་པོའི་ལྟེ་བར་གྱུར་ཡོད།

མདོར་ན། འགྲི་རུར་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་ཡོད་ལ། དམངས་ཁོང་
ཀྱི་གོམས་སློབ་གནའ་ཉམས་དོད་ལ་བབ་ཆགས་པ། རང་བྱུང་གི་ཐོན་རྫས་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི། གསར་འབྱེད་བྱ་རྒྱུར་ལུས་པའི་ཡུལ་སྐོར་སློ་
གསེང་བྱ་ཡུལ་གྱི་གནས་མཚོག་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཚོག། །ཡུལ་འདིར་རྒྱ་མོ་
རུལ་ཚུའི་(རྒྱ་མོ་རུ་ཚུ)དོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་གཡང་གཟར་གྱི་མཛེས་
སྤྱོདས་དང་། གཤམ་ཆུ་(བོམ་པན་)ཤང་གི་གདོད་མའི་ནགས་ཁུལ་དང་། འགྲི་
རུ་གཞུང་གི་མཁའ་ལ་སློགས་པའི་གནའ་བོའི་སྤང་ཤིང་དང་། ཤག་ཆུ་ཁར་(ཤག་
སྤང་རུ་ཟམ་)ཤང་གསུམ་ཉེའི་འགྱུར་རྗེའི་རྗེས་ལུལ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་རྒྱུན་ཡོད་ལ་
འགྲི་ལུང་ཁུལ་དུ་འབྲུག་རུས་འགྱུར་རྟོ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། ཁུལ་འདིར་མཐོ་ཚད་
མིད་4000་ཡན་གྱི་རི་བོ་༩000ལྷག་ཅམ་ཡོད་ལ། དབྱར་དུས་སུ་རི་ཅེར་ཉི་མེ་
དང་། གངས་དཀར་དང་། རི་སྐྱེད་ན་སློབ་སྐྱབ་ལང་ལོང་འཕྱུར་བ། རི་འདབ་ན་
རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་སློབ་ཚིལ་ཚིལ་དུ་འཕྱུར་བས་སྤྱོདས་འདིར་གནས་པའི་སྤྱི་འགོ་
དག་དགའ་སྤྱིའི་ཚོར་སྤང་སྤྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། མདོར་ན་ཡུལ་སྤྱོདས་འདི་

ཉིད་མཁའ་དབྱུགས་དྲངས་ཤིང་། ཁོར་ཡུག་གཙང་བ། ཚུ་ཐན་གྱི་གནོད་འཚེ་རང་
བཞིན་ཉུང་བ། ས་འགྲུལ་དག་ཅན་གྱི་གནོད་འཚེ་གང་ཡང་བྱུང་མ་མྱོང་བ་བཅས་
བྱུང་འཕགས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་བྱུང་ཚེས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །འགྲི་རུ་རྫོང་གི་ད་
གྲོས་ནས།

མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་སྡོན་འགྲོའི་གཏམ་གྱི་སྐྱེད་གཞི།

ན་མོ་གྲུ་ཅུ།

ཚོས་དབྱེངས་མཁའ་ལ་ཀུན་གྱི་སྡོན་རོལ་དུ། །
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མེས་པོ་གདོད་མའི་མགོན། །
ཡོན་ཏན་ཏྲ་བ་དུན་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོས་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །
སྐྱ་ཡི་བཀོད་པའི་འགོ་ཀུན་ལམ་སྟོན་སྟོན། །
གསུང་དབྱངས་གྲངས་མེད་མཁའ་མཉམ་བཤེ་དབྱངས་གྲགས། །
ཕྱགས་གྱི་ཚོས་དབྱེངས་གཡོ་མེད་འཁོར་འདས་གཟིགས། །
ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གུས་པའི་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །
སྤོགས་ཀུན་རྒྱ་བོ་ཡན་ལག་མང་པོ་ཡང་། །
བབས་པའི་རྒྱ་བོ་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། །
དེ་མཚུངས་སྡོལ་མང་གངས་ཅན་སྡོངས་འདིར་དར། །
རོ་བོ་གཅིག་གྱུར་སྐྱེས་མཚོག་ཡོངས་ལ་འདུད། །
དེ་ལྟར་སྐྱེད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །
འགོ་ཀུན་མ་ལུས་དགོས་པའི་དོན་རྣམས་འགྲུབ། །
བརྩ་སྤྲུལ་རིག་པའི་གནས་འདིར་རྒྱལ་མཛད་པ། །
ལོར་འཛིན་གཏེར་བཞིན་འབད་མེད་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །
འདི་ཡང་ཡང་དག་དོན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ལས། །
སྐྱེས་པའི་མི་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་དགོས་ཀྱང་། །

རི་མོའི་ལམ་དུ་སླེལ་བར་མཁས་དབང་བྱང་།
ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་ལ་འཛིག་ཉེན་མེད། །
གཞན་གྱིས་འབྱ་སློད་ཁྲིལ་བའི་གནས་གྱུར་གྱང་། །
ངག་རྒྱན་བཟང་ངན་སྣམ་ཅིག་འདྲེས་པ་གང་། །
དེ་ཡང་རང་གི་རང་ཚུལ་སྲོང་པོའི་གཏམ། །
སྤྱི་རབས་ལོ་རྒྱུས་ངེས་སྤྱིར་འདི་ལྟར་གྲེང་། །

ཞེས་བ་དང་། རྣམ་དཀར་ལས་ནི་གང་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཐོག་མར་རྒྱལ་བར་
མཚོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་གྲེང་
བར་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བའི་དོན་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
སྤྱིར་འཛིག་ཉེན་ཐོག་ན་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་
ནང་ཚན་སྐྱེས་བུ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ངེས་པར་དུ་སྡོན་རབས་སྡོན་བྱུང་རྣམས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་ཐོག་མར་འགོ་བ་མིའི་རིགས་བྱུང་བ་
ནས་ད་བར་འཛམ་གླིང་ཡང་ཅེའི་གངས་སྒྲོངས་ས་མཐོང་ཤོར་འཛིན་དཔལ་མོའི་
མཛེས་རྒྱན་དུ་འཚོ་སྡོད་བྱེད་མཁན་པོ་དེ་རིགས་མི་དམངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
དུ་ཐོད་བྱང་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་
དང་། ཟས་གོས་ལོངས་སྡོད། འགོག་ཞིང་ལས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་སོགས་ཤེས་
རིག་ལས་བཙོན་ལ་བརྟེན་ནས་པ་ཡུལ་འཛུགས་སྐྱབ་དང་། དཔལ་ཡོན་གཉིས་
དར་བྱེད་པའི་འོད་སྣང་རབ་དུ་འགྲོ་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་སོགས་མི་རིགས་
སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
གཙོ་ཆེར་རང་ཉིད་སྡོན་དུས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཤམ་ཆེའི་འདུལ་ཤེས་ཞན་བ་དང་།

ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་འགན་སེམས་མེད་པ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཟོ་
བ་དང་ཉར་ཚགས་མེད་པའི་སྤྱོད་ཆ་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབུལ་པོ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་སྤྲུལ།

ལར་མི་རིགས་གཞན་དང་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆས་
བཟའ་ཆས་དང་། འགོ་ལུགས་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་རིག་གནས་བཅས་
ངོ་མཚར་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་སྤོས་ཅི་དགོས། ཟླ་བ་གཞི་
དེ་འདྲའི་ཐོག་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཁུལ་དང་། ས་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ལུག། མཐའ་
ལས་ཡངས་པའི་རྩ་ཐང་། བརྗེད་ཉམས་ལྡན་པའི་རི་ཚོགས། ལུ་ན་གངས་རི་
དང་མཚོ་དང་འཚོའུ། བར་ན་སྤང་སྤྱོད་ས། མདོ་རུ་ནགས་ཚལ། རང་བྱུང་ལུས་
སྤྱོད་ས། ཐོན་ལས་ཁུད་ཚོས། འཚོ་བའི་གོམས་གཤེས་སོགས་གང་གི་ཐད་ལུས་
གྱུ་སོ་སོར་མི་འདྲ་བའི་ཆ་མང་སོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལུས་དང་དུས་ཀྱི་འཕྲོ་འགྱུར་རི་
སྤྱོད་བྱུང་སྲིད་པ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་
བབ་སོ་སོའི་འབྲེལ་བའི་ས་ཁོངས་སོ་སོར་ཁུད་ཚོས་མི་འདྲ་བ་རི་སྤྱོད་མཚུས་
ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྤར་མིའི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ལུང་བ་རེ་ལ་ཆ་ལུགས་རེ། ལུས་ལྟ་རེ་ལ་
བསང་གསོལ་རེ། ཞེས་བའི་དཔེ་ལྟར་རོ། ཁོན་ཀྱང་མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དང་
མཐོང་རྒྱ་དེ་ཅི་མ་མེད་པས་ཁོམ་བའི་ནང་གི་སྤལ་བ་ཞེས་བའི་དཔེ་ལྟར་སོ་སོའི་
མི་རིགས་ཀྱི་ཁུད་ཚོས་ལ་དོ་སྤང་ཅི་དགོས་སྤམ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྤང་
རྒྱལ་ལ། བོད་མི་རིགས་ནི་ལུས་ལ་བོད་ཆས་སྤྱོད། ཟས་ལ་ཅུམ་བ་ཟ། སྤོམ་ན་
ང་དང་ཆང་རག་བཏུང་། ནང་ཚོས་ལ་དད་བ་བྱེད་པ་སོ་སོར་མགོ་བོ་སྤོངས་པས་
ཉིང་ཞེན་བག་འཁུམས་ཅན་ཞིག་དང་། མོངས་སེམས་ཆེ་ལ་ཁུར་སེམས་མེད་པ།

ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མཁམ་གྱི་སྐྱོན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད།

དེ་འདྲའི་སྣང་ཚུལ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་ན་ག་ལ་འགྲིགས། སྣང་ཚུལ་
དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱེན་བས་སོས་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་དོན་སྤྱིང་
ཐབ་མོ་ལྡན་པར་དོ་སྣང་གྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྐྱེས་ནས་དོ་གཤམ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་
བརྩིས་པ་དེ་ནི་ལོར་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག །རང་ཅག་ནི་ས་གཞི་
འདིའི་ཚོགས་ཏུ་གནས་པའི་མི་རབས་ཤིག་ཡིན་ཅང་། རང་རྗེས་ཁྱེད་འདི་ཉིད་ཀྱི་
ཁྱད་ཚོས་དང་། ཤེས་རིག་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ལ་དོ་སྣང་གྱི་འོས་པ་དང་། གྱེད་
དགོས་པ། གྱེད་རྒྱུར་འགན་བབ་ཀྱང་ལོས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་འགྲི་བ་ལ་
རང་ཅག་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་དེ་རྣམས་རག་རྒྱུན་ཅམ་ལས་གཞན་ཡང་
དེ་བ་མེད་རམ་ཚོས་འབྱུང་སོགས་ཞིབ་ལྟའི་ཁྱེད་ལ་འཕྲུལ་གཏུགས་ཆེར་མེད་
སྟབས་ནགས་ཤོད་འགྲི་རུའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འགྲི་གྱེད་པོ་རང་ཉིད་ནི་ཚོས་
བསམ་དང་ཤེས་རབ་དམན་པས་འདི་ལྟར་འཇུག་མ་འོས། འོན་ཀྱང་གཅིག་ནི་
སྟོན་རབས་རྣམས་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱུན་དང་། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པའི་
གོམས་སྟོལ་སྟོད་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡལ་བར་མ་དོར་བ་དང་། ལྱི་རབས་རྣམས་
ཀྱི་བསྟོ་སྐྱེད་གི་དབྱེད་གཞིར་ཡོང་རེ་དང་། གཉིས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འགྲི་གྱེད་རྒྱུར་
གོང་རིམ་ཀྱིས་མཛུབ་སྟོན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་མ་ཟད། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
རེ་བ་རྒྱུད་ཚོས་སྲུ་མ་བཏང་བར་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་དཔེ་སྟོན་མན་སྟོའི་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་
ཡི་ཐེགས་མ་ཅོམ་མཆིས་པ་ལགས། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་བརྩམ་གྱུ་ནི། ཤོད་བྱང་གི་
ཕྱོགས་སུ་ཁམས་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱུས་ཀྱི་ཅེར། དབྱུས་ཁམས་གཉིས་
ཀྱི་སོ་མཚམས་སུ་བཀའ་ཤིས་ནགས་སྐྱེད་བབས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ཤོད། དུས་ཡུན་

རིང་བའི་ལོ་རྒྱུས། ལྷ་ལའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷོན་པར་དགའ་ཚེལ་སྐྱེས་རུའི་ནང་ནས། ལྷ་
ལ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་བཞོ་སྐལ་ཐོབ་པའི་ལོ་མ་འགྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཉིད་ལག་
གིས་དམ་པོར་བཟུང་ནས་མཁུན་ལྷན་སྐོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཟུང་བད་མའི་
བྱང་དུ་འབུལ་རྒྱ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན།

ལོ་ན་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་འདི་བཞིན་འགྲི་
ཚེལ་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་གདོད་མའི་དུས་ནས་མེས་
པོའི་སྤང་རྒྱལ་དེ་དག་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣོག་འཛིང་གི་འགག་སྐོ་སྐོ་ལམ་སྐོ་ཚོགས་
བཞོལ་ནས་བརྒྱལ་དགོས་པ་དང་། ལྷ་རབས་ཀྱི་རྗེས་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་
རི་ལྟར་བྱས་ཚུལ་སོགས་ཡིད་ལ་ངེས་བར་བྱ་བའི་སྲིད། ལོ་རྒྱུས་ཚེལ་འགྲི་བྱེད་
པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནའང་། ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ནི་ཚེལ་རིག་སྲིད་བཏང་དང་
མི་མཚུངས་པ་ཞིག་དང་། རྣམ་པ་ཅམ་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་ལ་
ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་རྣོ་རྒྱུལ་བཟུང་སྟེ་བདེན་པའི་དོན་མི་འགྱུར་
བར་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐོ་དམན་བདག་ནི་ཤེས་
རིག་དམན་པ་དང་མཐོང་རྒྱ་ཚུང་བའི་རང་རྒྱལ་རྒྱང་ཟད་སྐྱེད་བ་ནི་དེ་ཡང་རྒྱང་ས་
ཀྱི་པོ་ཉི་བསེ་རུ་ལས། ལར་སྐྱེས་པའི་མི་ལ་སྐྱེས་རྒྱུད་མ་ཤེས་ན། ལགས་ཀྱི་
སྐྱེའུ་དང་འདྲ། མི་རང་གི་ཚོ་འབྲང་མ་ཤེས་ན། གཡུ་འབྲུག་ཐོལ་མང་འདྲ། ལམ་
མེས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་མ་ཤེས་ན། མོན་སྐྱུག་ཡུལ་བོར་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སམ་
དོན་དེ་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་སྐྱོ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་རྒྱུད་དང་། ས་
མའི་རིགས་རུས་ཀྱང་ངེས་བར་དུ་ཤེས་དགོས་ཚུལ་གསུང་བ་བཞིན། དེ་ལྟར་
རང་པོའི་སྤར་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མ་བྱུང་ན། མཐུག་མ་མེད་པའི་སྐྱེལ་ཀན་

ཞིག་དང་འབྲ་བའི་ངང་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བའི་བཤའ་ཚུལ་མང་པོ་འདུག་པས་དཔྱེ་ཞིབ་
ཡོད་པའི་སློན་ནས་གནའ་བཟང་དེར་སློང་གི་ཕྱེད་སྲོགས་ལག་ལེན་གནང་དགོས་
པ་ལས་གོ་བ་ལོག་སྐྱབ་ཕྱེད་མི་རུང་། དཔེར་ན་གོང་དུ་བཤའ་ཟིན་པའི་སྐྱེ་རྒྱུད་
ཞེས་པ་དང་ཚོ་འབྲང་པ་མེས་ཡིག་ཚང་ཞེས་པ་དེའང་གཏོར་ཟིན་པའི་བཀའ་
བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་སྐབས་སུ་རིགས་རྒྱུད་བཟང་ངན་དཔྱེ་
བའི་བཤའ་སྲོལ་ཡོད་དགོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པ་མཁུན་གསལ་ལགས། རིགས་
རུས་སྐྱེ་རྒྱུད་འཛོལ་བ་མི་དཔྱོད་པས་ཁྲུངས་དང་ཡིག་ཚང་ཁག་ནང་ནན་ཏན་
ཕྱེད་དགོས་པའི་སྲོལ་རྒྱན་དང་། སྤྱེད་པོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱ་དགོས་པ་དེའང་གོང་
དུ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུར་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་
དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་སློམ་ཅི་ལ་དགོས། སྤྱིར་བོད་འདི་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་རིང་
ལྷན་པའི་སྐབས་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་དཔྱོད་ལུས་
དུ་བྱུང་བའི་ལས་ལ་བཅོམ་ཞིང་སློ་གྲོས་ལྷན་པ་དང་། དཔའངང་ཆེ་བའི་བོད་
རིགས་མི་དམངས་ཚོས་ལྷན་རིང་བོའི་ནང་སྐྱབ་ཆེའི་མི་རིགས་ཁག་དང་མཉམ་
དུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མེས་རྒྱལ་གསར་སྐྱབ་དང་གོང་སྤེལ་བྱ་རིམ་ནང་གཟི་བརྗིད་
ལྷན་པའི་འོས་འགན་སྒྲན་ན་མེད་པ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྷན་
གྱི་ཡིག་རིགས་ཁག་མང་པོའི་ནང་གསལ་མཚུངས་ལྟར་བོད་དང་གོང་མ་སྤིད་
གཞུང་དབར་ཆབ་སྤིད་དང་དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་སོགས་སོ་སོའི་ཁྱབ་ཁོངས་
ནང་དུ་འགྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། འགྲེལ་བ་དེ་དག་འཕེལ་རྒྱས་སུ་
ཕྱིན་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་དུས་སྐབས་སོག་བོའི་བོར་གྱི་ཅིན་གྱི་མི་
རྒྱུད་གྱིས་བོད་འདི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་གྱི་བདག་དབང་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་ཤིང་

དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ངོ་བདུན་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབྲེལ་བའི་གནས་
ཚུལ་སོགས་དབྱུང་གཞི་འབོར་ཆེན་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉོར་ཚོ་སོ་དགའི་
ནང་གསུམ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགའི་ཡུལ་འདི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ནས་བཟུང་སོག་དུས།
རྒྱ་དུས། བོད་དུས་ཞེས་དབྱེ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་མཚོན་ཡོད་པ་བཤད་མ་
དགོས།

ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འབྲི་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ནང་། ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་ཡུལ་
ཁམས་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ཁམས། མི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་
སྲོལ་གོམས་གཤེས། འགྲོ་སྐྱོད་བ་ལྱོན་ཡུལ་སྐྱད། ལོ་གསལ་གཏོང་སྲོལ། གཉེན་
སྟོན། གུས་སྲོལ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་འཚོ་བ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ནགས་
ཤོད་ཀྱི་གནས་དང་དགོན་སྡེ་ཆགས་ཚུལ། ཚོ་སྡེ་སོ་སོའི་འགོ་དཔོན་ཁག་གི་གོ་
ཐོབ་བྱུང་ཚུལ། བོད་ས་གནས་ཀྱིས་ཚུ་བྱེ་ཚུ་སྐྱུང་པོ་ནས་བཟུང་ཉོར་ཚོའི་འགོ་
བའི་གོ་ཐོབ་སྐྱུར་ཚུལ། དེ་རྗེས་རྫོང་བཅིངས་འགོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་
ནས་ད་བར་གྱི་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས། སྐྱུ་ཅལ། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་
གཤེས། དགོན་གནས་ཉམས་གསོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཚུད་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་
ཤེས་བྱ་ལྡན་པའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱང་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་སྲོལ་
ཆགས་པ་དག་འགྲོས་གང་རྙེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་རྒྱུང་
རིག་པའི་དབྱུང་འཚོལ་གྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་བྱུང་འབྲེལ་ཐོག་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་
གྱིས་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱི་མིག་བལྟས་ནས་སོར་ཅེས་རི་མོའི་ལམ་དུ་བཀོད་པ་འདྲིར་
འབྲི་རུ་རྫོང་ལྷུང་གྱི་རྫོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་གྲགས་པ་མཚོག་གིས་གཙོ་བོ་གནང་
བའི་སྲིད་གཞུང་གི་དབྱུ་ཁྲིད་རྣམས་དང་རྫོང་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་དབྱུ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་

དགོས་གལ་ཆེ་བའི་བཙེ་མཚོང་དང་། སྐྱལ་ལྷན་འགོ་གོན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་བཅས་
གང་ཟབ་གནང་བུང་བ་དང་སྐྱབས་འབྲེལ་ཡོད་སྟེ་ཚོན་ཁག་དང་ལས་རིགས་
ཁག་གི་མཁས་སློབ་ཚོས་གཡས་གཞོགས་གཡོན་འདེགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་
མེད་གནང་བའི་སྐྱལ་ལྷན་འོག་རང་ཁུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འབྲི་བུ་རྒྱུ་འོ་སྐབས་
བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བུང་།

རང་རེ་ཚོང་མས་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཚོང་ཆེན་དང་ཞིབ་འཇུག་སྤྲོགས་བསྐྱོམས་
གནང་རྒྱུར་དགོས་གལ་ལོན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་རིང་
ལྡན་པ་དེ་ལྟམས་རྒྱ་ནང་རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་གང་སོང་ཆ་མེད་བུར་བྱ་གལ་
འགྲིགས། དེ་ཡང་སྤར་སོན་རྒྱུན་འཛིན་དང་མ་འོངས་གསར་གཏོད་ཀྱི་སློབ་ས་
མི་རིགས་རང་ཉིད་ཡར་ཐོན་དང་བྱུག་འཕྲུར་ཡོང་རྒྱུར་བཙོན་ལེན་བྱེད་བཞིན་
པའི་སྐབས་འདིར་སློབ་སེམས་ནི་ལས་ཀའི་ནང་གནས་ཀྱི་སྐྱལ་ལྷན་གྱི་ལོན་
པས། ལྷན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིད་ལྷན་དོར་ནས་ལོ་རྒྱུ་མང་པོའི་ནང་དུ་དཀའ་
སྤྱད་འབད་བཙོན་དང་། ངལ་བ་བྱུང་བས་ད། དུས་ཚོད་དམ་འཛིན། སེམས་རྒྱས་
ཡོད་རྒྱ་བཏོན་པ་བཅས་བྱས་ནས་བྱ་སྤྱོད་དོ་མའི་ཐོག་ནས་བརྟེན་ལུས་པའམ་
ལྟམ་པ་མཚོན་པ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ཉམས་སྤོང་མེད་པའི་
ཁར་རྒྱ་ཚོད་ལ་ཚོད་བཟུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་
ཁག་གཅིག་བཅས་རྙེད་མི་སྲུབ་པ་དང་། ཁག་ཅིག་ཡང་སྐོར་བསྐྱར་སྐོར་སོག་
དབྱེ་འབྲེད་བྱེད་རྒྱ་ཚུང་ཁག་པ་དང་ཆ་མི་ཚང་བ་སོགས་ཚོམ་འབྲི་བུ་རྒྱུར་རྒྱ་
ཚོད་ཞན་པའི་དབང་གིས་འོས་འཚམས་མ་བུང་བ་དང་མ་དག་པའི་འཕྲུགས་ནོར་
ཡོང་ངེས་ཡིན་པས་མཐུན་ལྡན་ལྟམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དུ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་

འབྲེལ་དགོངས་འཆར་སྤྲུག་ཚོལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ལྟ།

དེ་བཞིན་གོང་དུ་བོད་བྱང་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ཐོག་མར་
ཚོད་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་འབྲི་རུ་རྫོང་སྲིད་མོས་ཡུའུ་ཞེ་སྤྱུ་གཞིན་བསོད་ནམས་རྩོ་
རྗེ་དང་ཁོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ནན་ཏན་བྲས་ཏེ་བྲིས་ཐེན་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་བསྐྱར་
ཞིབ་དང་། ཁ་སློན། ལེགས་སྐྱེག་བཅས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀ་ཡོད་ཚད་ལས་གཤམ་ཆེ་
བ་ཞིག་ཏུ་བཅིས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་རྒྱན་རིང་ནང་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཚོས་
ལུགས། རིག་གནས། སྤྱི་ཅལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ནང་། ཐོག་མར་བྱང་བ་དང་
། བར་དུ་འཕེལ་རིམ། རེས་སུ་མེད་བར་གྱུར་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་གོ་རིམ་
དེ་ལྟར་འབྲི་རུའི་དམངས་ཁོད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཁྱད་ཚོས་དང་། དུལ་གོམས་གཤིས་
ལུགས། འཚོ་བ་སྦྱོད་སྣངས། སྐད་ཆ་ཤོད་སྲོལ་སོགས་གང་ཅིར་གནའ་རབས་
ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་པ་ཡང་ཡོད་ལ་ད་དུང་རྒྱན་སྦྱོད་བྱེད་པའང་
ཡོད། དེས་ན་རང་གི་དུལ་སྦྱོགས་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་དགའ་ཞེན་བཅོས་
མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས། གྲུས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་ལ་མ་བསྟོས་བར་ལོ་
རྒྱུས་འབྲི་ཚོལ་ཀྱི་ཁྲབ་སྐྱེད་ཏེ་འཕེར་བུས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་སློ་ཡིས་གང་
དཔོག་མདོར་བསྐྱས་སུ་ཞུས་པར་གཞུར་གནས་མཁས་དབང་མཁུན་ཡངས་ལྡན་
པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་འཚོལ།

དཀར་ཆག

འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་སྐོར་གླེང་།	(VI)
ཆེད་བརྗོད་།	(X)
མོ་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་།	(XI)
སྐོར་འགྲོའི་གཏམ།	(XVII)
ལེའུ་དང་པོ། སྦྱར་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཆེན་ཚུལ་དང་	
སྦྱོད་བརྗོད་ཀྱི་བཀོད་བ།	(1)
ལེའུ་གཉིས་པ། འགས་པོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཡུལ་སྐོལ་	
གོམས་གཤིས། ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས། ཐོན་ཁུངས་ཆ་རྒྱུ།	(28)
དོན་ཚན་དང་པོ། ཡུལ་ཀྱི་བཀོད་བ་དང་ཡུལ་སྐྱེ་བྱང་ཚུལ།	(29)
དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཡུལ་སྐོལ་གོམས་གཤིས།	
འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདེམ།	(38)
སྦྱོད་སའི་གནས་ལུགས།	(41)
འགྲོག་ཞིང་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བ།	(50)
ཡུལ་སྐོལ་གྱི་གྲོན་ཆས།	(55)
མཛེས་བའི་རྒྱན་ཆ།	(61)
ལོ་གསར་གྱི་དུས་སྟོན།	(70)

དམངས་ཁོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་གྲེང་སྒོ།	(80)
ཡུལ་སྐད་དང་བསྟུན་ཏེ་ཟླ་རིམ་བཅི་སྟོན་དང་ཡུལ་གྱི་སྐད་ལུགས།	(85)
གཉེན་སྲིད་གོམས་སྟོན། 	(101)
འདས་འཇུག་བྱ་ཚུལ།	(115)
དོན་ཚན་གསུམ་ལ། ཞིང་འགོག་ཞེས་གསུམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས།	(134)
དོན་ཚན་བཞི་ལ། ཅ་ཆེའི་རི་སྐྱེས་སྡོ་སྐྱོན་རིགས་དང་ཚུ་ཚོན།	(172)
ལེའུ་གསུམ་ལ། འགས་ལོད་འོད་སྐོར་གནས་གྱི་ལོ་རྒྱུས།	(185)
ལེའུ་བཞི་ལ། འགས་ལོད་འགྲི་རུ་འི་ཚོ་སྡེ་འགོ་དཔོན་རི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།	(196)
ལེའུ་ལྔ་ལ། འགས་ལོད་ཚོ་དཔོན་ཁག་གི་ཆགས་རིམ།	(290)
ཆགས་རི་དཔོན་སྲིན་རྩོད་འོད་གསལ་སྐྱབ་སྡེ་ལོ་རྒྱུན་དམ་ཚོས་སྲིང་།	(296)
འུག་སྲིང་དཔོན་དགོ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་སྡེ་ཅེ་སྲིང་།	(309)
ཚོས་སྡེ་དཔོན་རི་ལོ་དབལ་འབར་སྲིང་།	(316)
གཡག་འཇུག་དཔོན་རི་ལོ་མདོ་ལྷན་སྲིང་།	(333)
འགྲི་རུ་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་དབལ་འབར་སྲིང་།	(338)
ཚོས་སྲིང་དཔོན་དབལ་མཉམ་མེད་རི་ལོ་ཀུན་དགའ་སྲིང་།	(348)
སྐྱབ་སྡེ་དཔོན་དགོ་ལྷན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་སྲིང་།	(352)
འགོར་སྡེ་དཔོན་བདེ་ཆེན་དབལ་འབར་སྲིང་།	(355)
འགོམ་དཔོན་གསར་དཔོན་ཚོས་འཁོར་བུམས་བ་སྲིང་།	(360)

རྩ་མིམ་དགོན་དར་རྒྱས་སྒྲིང་།	(378)
ལྷ་སྒྲོན་དགོན་ཚོས་འཁོར་སྒྲིང་།	(381)
རབ་བརྟན་དགོན་ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་ཚོས་སྒྲིང་།	(386)
ཚོན་ཕུང་དགོན་བསམ་གཏུན་སྒྲིང་།	(390)
མ་ཐང་དགོན་བཀའ་བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་།	(393)
མྱང་དེལ་དགོན་ཐེག་མཚོག་རྣམ་གྲོལ་སྒྲིང་།	(406)
སེར་བཟ་ཤིས་དཔལ་འབར་སྒྲིང་།	(411)
བྱ་ལྗང་དགོན་དགེ་ལྡན་བཟ་ཤིས་དར་རྒྱས་སྒྲིང་།	(413)
པད་དཀར་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲིང་།	(415)
ཡ་ང་བྱ་མདའ་དགོན་དཔལ་ལྡན་མཁའ་སྐྱོད་སྒྲིང་།	(419)
རྒྱལ་ཤོད་གསའ་མདའ་ཐོན་དགོན་མི་གཡོ་བསམ་གཏུན་སྒྲིང་།	(426)
གཡང་ཤོད་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་ཀུན་གྲགས་སྒྲིང་།	(440)
སེན་ཚ་དགའ་རི་དགོན།	(444)
རོ་རྟེང་དགོན་རོ་མཚར་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་།	(448)
དརུལ་ཁོ་དགོན་གཡུང་བྱང་དར་རྒྱས་སྒྲིང་།	(455)
དཔལ་ལྡན་སྐྱ་མཁར་དགོན།	(460)
དགོན་པ་སོ་སོའི་སྐྱ་སྐྱལ་རིམ་བྱོན་གྱི་གོ་སྐོབ་དང་བྱུང་མཐའ་ཁག་	
འཛིན་སྐྱོད་བྱེད་ཚུལ།	(465)

རིག་གནས་གསར་བཟེ་ཆེན་པོའི་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་བྱང་རྗེས་

སྐར་ཡང་དགོན་གནས་ཁག་ཉམས་གསོ་བྱང་ཚུལ།.....(472)

ལེའུ་བྱུག་པ། བགས་ཤོད་འབྲི་བུའི་སྐྱ་ཅམ་སྟེང་དཀར་རས་བ་དང་སྟག་ལུའི་
ཨར་གཞས།.....(475)

ལེའུ་བདུན་པ། སྐར་བྱོན།..... (500)

ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྟོན་བྱང་དང་ཤིས་ཚིག།.....(506)

ལེའུ་དང་པོ། སྦྱིར་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཆགས་
ཚུལ་དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་བ།

ཨེ་མ། ཀམ་པོ་འདི་མདངས་ཀྱི་ཀེ་ལ་ཤ་རིའི་རྩ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་འདི་རུ། །
ཁ་བ་སྦྱར་རྒྱལ་རིེ་ལ་ཉེན་གཞོན་འཕྲོ་འདྲའི་གཞི་འོད་མཐོ་བའི་མོད་བྱང་རྒྱད། །
ག་ནས་བལྟས་གྲང་ལས་ལ་བཙོན་བའི་རིམ་མཛེས་སྦྱོངས་སུན་བ་ཕྱོགས་གསལ་ནས། །
ང་ཅག་བ་ཡུལ་ཀུན་ནས་མཛེས་སྦྱུག་བརྒྱའི་སྤེང་བ་སྐྱལ་བཟང་སྦྱར་ཡང་བསྟ། །

དེ་ཡང་སྦྱིར་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་བ་དང་ཆགས་ཚུལ་ནི་འཇམ་སྤྱིང་ཐོག་
གི་མི་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་མིའི་འགྲོ་བ་རླུང་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་ལོ་རྒྱུས་
འཕེལ་རིམ་གྱིས་མི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། མི་རིགས་རང་རང་སོ་
སོའི་འཕེལ་རྒྱས་གོ་རིམ་དང་བརྒྱུད་རིམ་རླུང་བ་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་བ་དེ་ནི་ཚོས་
ཉིད་ཡིན་མོད། དེ་བཞིན་མི་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་སྲ་ས་ནས་ད་བར་དུ་བ་
མེས་ཡང་མེས་རྣམས་ལས་རླུང་བའི་རིགས་རྒྱད་དང་། རི་ལྷོང་དར་བའི་ཉམས་
སྦྱོང་དང་སྣོད་སུགས་ལེགས་ཉེས་སྦྱང་དོར་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
སྤུན་ཡོད་བ་མ་ཤེས་ན་མ་མཐར་ཡང་དེར་དུས་ཀྱི་མི་རིགས་མང་པོའི་གསལ་སུ་
ཚུད་དཀའ་བར་བྱུང། དེའང་ཆུན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དཔེ་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཚིག་གསུམ་མ་
གོ་ན། བ་ཨ་ཁུ་ཡིན་རུངས་དོ་མི་ཤེས་ཞེས་བར་ལྟར་རོ། དེས་ན་དཀའ་གདམས་
སྤྲེལ་ས་བཅའ་ས། ཤར་རྩོམ་གདན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །གནས་སྦྱར་རྒྱལ་མོད་

ཅེས་བྱ་བ་ཡོད། །ཅེས་པ་བོད་འདི་ཡང་སྡོན་སྡོན་མཁས་དབང་རྣམས་སྡུ་སྡུའི་ལོ་
རྒྱུས་སྡུ་བ་པོའི་བཤའ་སློབ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། མིང་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་
ཡོད་པ་སྤྱིར་མཐའ་སྡུ་མོ་ཞིག་ནས་རང་སྐད་དུ་བོད་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་།
ཡང་སྤྱིགས་གཞན་དུ་བོད་ཅེས་པ་དེའང་སྐྱུ་རྒྱུར་ཆགས་ནས་དཔེར་ན། རྟོད་ཅེས་
པ་རྟོད་ཅེས་པ་ཡང་ཐུན་རྫོང་དང་ཐུ་རྟོད་ཅེས་པ། ཡང་ཁ་ཤས་ནས་འོད་ཅེས་
པ་དང་། ཉུ་མན་ཞེས་པ་སོགས་མིང་གི་འབོད་སྡུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་
མཁས་པ་སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བཤའ་སློབ་ལྟར་བོད་ཅེས་པའི་མིང་འདི་རང་སྐྱུ་པར་
རྒྱུར་ཆགས་པ་ཡིན་པའོ་འདྲུག་པས་དཔེར་ན། བོད་ཅེས་པ་འདི་རྟོད་བོད་དང་།
སྡོ་བོད། མཐོ་བོད་བཅས་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས། གཞན་ཡང་གོ་དོན་ལོག་
གར་མེད་པ་འདྲའོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐུ་རྟོད་ཅེས་པ་ནི་བཙན་པོའི་སྐབས་ཅམ་ལ་ཆབ་
སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སོགས་སྤྱིགས་གང་ཅིར་སྟོབས་ཤུགས་
མངོན་སུབ་ཅིང་། ཤུགས་སྡོན་མི་དམན་ཅམ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་ཚུལ་ཐང་ཡིག་
གསར་རྟོང་ལས་ཀྱང་། ལུ་འཇར་གི་ས་ཆར་ཐུ་རྟོད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་ཉ་ཅང་
ཆེ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིག་ཚང་ཁག་ལས་དེང་གི་དུས་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ཉ་
ཅང་ཆེ་བ་ནི་ཐུ་རྟོད་ལས་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་ན་བོད་འདི་སྐབས་དེར་ཆབ་སྲིད་དང་
དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སོགས་མངའ་ཐང་རྒྱས་མགོ་ཚུགས་པའི་དུས་སྐབས་
ཞིག་ལ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་གཞན་ཡང་བོན་ས་ཤུགས་ལས་ཐོག་མར་བོན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེ་རྗེས་
སྡུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་སྐྱུ་རྒྱུར་ཆགས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་
ཅེས་པ་འདིའང་། འོད་ཅེས་དེ་ཡང་རྗེ་ཡི་ཐོག་མར་གཉའ་བྲི་བཙན་པོ་ནི་འོད་

ཟེང་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས་ཆས་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཡིན་པས་འོད་དེ་སྤུལ་རྒྱལ་ཞེས་ཡུལ་
མིང་ཐོབ་པ་ཟེང། ཡང་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆའི་གསུང་ལས། བོད་ཅེས་པ་
འདི་ཡང་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དུས་ལས་སྔ་བ་ཚོད་ལྡན་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱ་སེང་བྱ་ལྡེ་
དབྱུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་གཉིས་བཅོམ་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་རུ་པ་
ཉི་ཞེས་པའི་དབྱུང་ཚོགས་བཅས་གཡུལ་འགྲེད་པའི་ཆེ་ན་བྱ་མེད་གྱི་ཆ་ལུགས་
སྤྱ་བྱས་ནས་བོས་ཉེ་དེ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་དེ་ཁོད་ཁོང་སེང་དུ་གནས་པར་བརྟེན་བོད་
ཅེས་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། བྱུང་བར་དུ་སྟོན་གྱི་འདིགས་རྟེན་ཁམས་
སྤྱ་བྱུབ་པའི་ནང་ཚན། བོད་གངས་ཅན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་རྫོང་
གདན་གྱི་བྱང་འོས་སྤྱ། རྩ་དེ་དང་བྲག་དེ་རམ་བརྗིད་ལྡན་པའི་བསྟོན་པར་དཀའ་
བའི་དེ་ནག་དབྱུང་དས་པ་ན། གངས་དཀར་པོ་ཤེལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཡོད། །མཚོ་
དམའ་པོ་གཡུ་ཡི་མཆུལ་ཡོད་ཅེས་པའི་གངས་དཀར་པོ་ཤེལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཞེས་
པ་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུ་འདྲིལ་དཔལ་མོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་རབ་དཀར་ཤེལ་གྱི་རུལ་བཅིགས་
མཐོ་ཞིང་བརྗིད་ལ་རབ་རུ་བརྟན་པའི་གངས་དེ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤེ་དང་། རོ་མོ་གངས་
དཀར། ལྷོ་བྲག་བྱ་ལ་ཉ་དེ། གཞོད་རྒྱུན་གངས་བཟང་། ལ་སྤྱི་གངས། ཅ་དེ་བྲ།
གཉེན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ཡར་ལྷ་ཤམ་བྱ། མགོན་ལྷ་དཀར་པོ། མ་ཆེན་སྟོམ་ར་སོགས་
དེ་མ་མེད་པའི་ཤེལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་ལྷ་བའི་གངས་དེ་དང་། ཉི་ཤེ་ཁྱི་སྟོང་མང་
པོ་དང་། གཞན་ཡང་མཚོ་དམའ་པོ་གཡུ་ཡི་མཆུལ་ཞེས་པའི་མཚོ་མ་མས་གཡུ་
མཚོ་དང་། སྤྱི་མཚོ། གནམ་མཚོ་སྤྱག་མོ། ལྷ་མཚོ། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོ། པོ་
མཚོ། མཚོ་སྐྱ་དེད་དང་སྐྱ་དེད། ཁྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་ལ་སོགས་མཚོ་དང་མཚོ་བྲན་
སྤྱབས་མཚོའི་གླིང་ན་སྤྱ་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གནས་པའི་དེ་མཚོ་འབྲེལ་བ་ཁྱི་སྟོང་

མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཚུ་སྐྱུང་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱལ་ལྷན་
ཤིང་ཉ་དང་ཁ་བབས་བཞི། རྩ་ཚུ། རྩལ་ཚུ། མ་ཚུ། ཉག་ཚུ། བསང་ཚུ། ཚོང་ཚུ་
སོགས་དང་ཁམས་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ཅེར་ནགས་ཤོད་ལུང་གི་གཤམ་
འབྲུག་སློན་པོ་གར་ལ་ཅེན་པའི་འགྲོས་ཀྱི་གཙུང་པོ་དང་ཚུ་པོ་ཡང་རང་ཁྱེད་
འདིར་ཚོན་ཁྱེད་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་རི་ལུང་ཚང་མའི་རོས་སུ་
ལུང་པ་ཆེ་ཚུང་པལ་ཆེ་བ་ནས་ཚུ་སྐྱུང་ལེ་བབས་པ་དང་། དེ་དག་རིམ་བཤུགས་
ཏུ་འདུས་པ་ལས་ཚུ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱུང་པ་དང་རིམ་བཞིན་གཙུང་པོར་སྐྱུང་པའི་མིང་
གྲགས་ཆེ་པའི་གྲས་སུ་ཚུ་པོ་རྒྱལ་མོ་རྩལ་ཚུའི་ཚུ་རྒྱུད་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན།
རྒྱལ་མོ་རྩལ་ཚུའི་ཚུ་སྐྱུང་ཨ་མ་དེའི་མཆོ་ནག་ལ་སྐྱབས་ཡོད། དེ་ཉིད་ནས་བབས་
པའི་ནག་ཚུ་དང་། ལ་མོ་ག་ཚུ། དབྱུག་ཚུ། འངས་ཚུ། གཤམ་ཚུ། མཚམས་ཚུ། ཀོང་
ཚུ། མོ་ཚུ། ཤག་ཚུ། བེ་ཚུ། རྒྱང་ཚུ། ཀོ་ཚུ། ཡེར་ཚུ། ཀ་ཚུ་སོགས་ཚུ་པོ་ཆེ་
བ་མང་པོའི་ནང་ཏུ་ཚུ་སྐྱུང་མང་པོ་འདྲེས་ཉེ་མཐར་ནགས་ཤོད་སྐྱེད་ནས་ནག་ཚུ་
དང་སོག་ཚུ་གཉིས་སྟན་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་རྒྱ་མོ་རྩལ་ཚུ་ཞེས་པ་གྲགས་པ་ཡིན། ད་
ཏུང་དགར་ཤོད་དང་། རྒྱལ་ཤོད། རེ་ཤོད་བཅས་ཀྱི་ཚུ་པོ་རྣམས་གཙུང་པོ་ལྟེ་
ནས་ཆབ་མདོ་ས་ཁྱེད་དཔལ་འབར་གྱི་བྱང་རྒྱུད་དང་སྤྱིང་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུད། ལྷོ་
རོང་དང་དཔལ་ཤོད་གྱི་དཀྱིལ་རྒྱུད། མཚོ་སྐང་གི་འབྲུག་དང་། རྩ་ལུལ་ཤར་རྒྱུད་
ནས་ལུག་ནག་ཞིང་ཆེན་ཁྱེད་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱལ་མཚམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ས་སྐྱུན་གཙུང་
པོ་ཟེར་ཞིང་། འབར་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ནས་བབས་ཉེ་ཉིན་རྩ་རྒྱ་མཚོར་འབབས་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་སྤང་སེར་པོ་གསེར་གྱི་སྐྱུན་པོ་འདྲ། །དེ་ཞིམ་པོ་སྐྱུན་
ཀྱི་གཤམ་སྤོས་ཡོད། །ཚོན་བཟང་བ་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་ཡོད། །ཅེས་པ་དེ་སྐྱུང་པོ་

དེ་གུང་རྒྱལ་དང་བདུན་ཅི་སྐྱེན་མོ། རོ་བོ་ནག་ལྷ། རྒྱལ་བ་ཐོད་དཀར། མེ་མོ་བྲག་
དཀར། དེག་པ་སྐྱེ་རྫོང་། ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་མོ་རྫོང་། ཀ་བ་ཟེ། རོ་གསུམ་གེ་ཡིར་
མི་གསུམ། རོ་མོ་ནག་རི། ཀོང་བཙུན་དེ་མོ་ལ་སོགས་སྐྱེན་གྱི་བྱི་དང་ལྷན་པའི་
སྤང་རི་དང་གཡའ་རི། ཉགས་རི་བཅས་གངས་ལས་འདས། སྐྱེན་རས་གཟེགས་
གྱི་གདུལ་ཞིང་། སྤྱར་རྒྱལ་ཐོད་གྱི་ཡུལ་ཁམས་གནས་ལུགས་དེ་དག་ཐོད་གྱི་ཕོ་
རྒྱལ་དང་ཚོས་འབྱུང་ཡིག་ཚང་ཁག་ནང་གསལ་སྤྱད་མཚུངས། སྤྱིར་ཐོད་གྱི་ས་
ཆ་ནི་དེང་དུས་གྱི་སའི་གོ་ལ་ཉིལ་པོ་འདི་ཉིད་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་སྟེ་བ་ཞིག་ཡིན་
པར་གོར་མ་ཆག། ཐོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་སྐྱམ་སར་གྱུར་ནས་སྟོད་མངའ་རིས་རྩོན་
ནས་སྤྱད་མདོ་ཁམས་བར་ཐོད་ཡུལ་ཞེས་སྤྱི་མིང་ལས་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་འདི་ལྟ་བུ་
གྱུང་ཡོད་པའི་ཐོག་མར་ཐོད་ཡུལ་འདི་འང་འདྲམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས། ང་ཡི་དུས་ནས་ཕོ་བརྒྱུན། ཁ་བ་ཅན་དུ་མཚོ་གྲི་ནས། སྤྱི་ལའི་ནགས་
གྱི་འབྱུང་བ་འབྱུང། ཞེས་བརྟན་པ་སྤྱར་ཐོད་གྱི་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་རྒྱལ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། མཚོ་
དེ་འཁོལ་བ་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་བསིལ། ཀོང་གི་རྩ་བརྒྱུག་ཅེས་བྱའི་ཐོམས་བྱེ་བས།
ཏུ་བཞི་རྩ་ཡི་གང་བ་དེ་ཏུ་ཟེམ། ཐོད་ཁམས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་དོད།
ཅེས་ཐོད་ཡུལ་འདི་ཐོག་མར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་གྲི་ནས་རིམ་གྱི་སྐྱམ་ས་ཆེན་པོ་
གྱུར་ནས་སྟོད་ཆགས།

སྟོད་གྱི་འདིག་ཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་
དང་། བྱང་པར་མའི་འགྲོ་བ་གྱུང་ནས་ལོ་ངོ་ས་ཡ་གསུམ་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱལ་ཡོད་
པའི་ངོས་འདི་གནང་གི་ཡོད་པ་མཚུངས། གནའ་རབས་ཐོད་གྱི་དག་རྒྱུན་དང་

ཚད་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཚང་དག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་སྤྲེལ་དང་མ་བྲག་ཤིན་གཉིས་
འདུས་པ་ལས་མི་མ་སྤྲེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་དག་ནི་སྟོ་ཁ་ཅེད་ཐང་ཁུལ་གྱི་མགོན་པོ་རིེ་
བྲག་ལྷག་ཏུ་གནས་བཅས་ཉེ་དེ་དག་ལས་རིམ་བཞིན་མིའི་རྒྱུད་རྣམས་མཆེད་
དེ་བཅུད་དུ་ཆགས་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་མོད་མི་འདི་བྱང་། རྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་འགྱུར་ལྡོག་སྲ་སྲི་དང་དལ་སྦྱར་གྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཉྐག་པ་དང་བཟོན་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེས་ན་སྲ་
རབས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་དང་མི་ཉྐག་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཐལ་ཆ་ཅི་ཡོད།

ཡང་ཐོན་གྱི་དཔེ་རྙིང་མང་དག་ཅིག་གི་ནང་དུ་སྲིད་པ་སྟོང་གི་སྟོང་ར་ལས་
མིའི་འགོ་བ་མཆེད་པའི་ཚུལ་གྱི་བཤད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་འདུག དེ་ལས་
ཆ་འདོག་གྲེད་འོས་པའི་ཁྱེད་དག་ཅི་ལ་ཡོད་སྟུང་ན་ག་ལ་འགྲིག གང་
ལགས་ཤེ་ན། ཐོན་གྱི་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་སྣ་ལྔའི་སྟིང་པོ་ལས་བྲལ་པའི་སྲིད་
པ་སྟོང་གི་སྟོང་ར་ལས་མཆེད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་དང་། ད་གཟོད་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པའི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་གྲེད་ལས་ལ་བཞེན་ནས་འདིག་
ཉེག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་ལ་ཐོགས་པའི་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཆགས་པའི་
ཚུལ་ལས་བཤད་པ་དེའི་རིགས་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་རྣངས་ཀྱི་པོ་
ཉི་བསེ་རུ་ལས། འབྱུང་བ་སྣ་ལྔའི་སྟིང་པོ་ལས། །སྟོང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་
པ། །འཕྲིའི་སྟོང་ལུ་ལ་སྣ་བྲག་དཀར་མོ་ཆགས། །ནང་གི་སྟོང་རྩ་ལ་དུང་
མཚོ་དཀར་མོ་འཁྲིལ། །བར་གྱི་སྟོང་འདི་དར་ཆ་ལ། །རིགས་རྒྱལ་སེམས་

ཅན་ཀུན་ཏུ་གྲོལ། །སློང་ཁྲིམ་གྱིས་བཙོ་བརྒྱད་ཆགས། །སློང་བཙོ་བརྒྱད་
འཁྲིང་བ་དེ། །དུང་སློང་གཅིག་ཏུ་ཡར་ནས་བྱུང་། །ཞེས་བ་དེ་ཡང་སློང་ཁྲིམ་
ནས་སློང་བཙོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དེ་ལས་ཡུལ་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་མི་སྡེ་བྱུང་ཚུལ།
སློང་འཁྲིང་བ་དེ་དུང་སློང་གཅིག་ལས་བོད་མི་རྒྱུད་ནམས་མཆེད་ཚུལ་བཤད་བ་
དེ་ལྟར་དཔེ་རྙིང་ནམས་སྲུ་སྲིད་བ་སློང་གི་སློང་ལས་བཤད་སྲོལ་ཡང་མང་པོ་
འདུག། རོན་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གྲུ་ཆའི་རོས་ནས་བཤད་ན་མི་རིགས་ཁག་
གཞན་དང་འདྲ་བའི་སྡེ་ཉུ་དང་བྲག་སྲིན་ལས་རྒྱུད་པའི་བོད་རིགས་དང་། དེ་
མིན་རིམ་བཞིན་རྒྱ་དང་སོག་འཇང་སོགས་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་རིགས་རྒྱུད་
འབྲེལ་ནས་འབྲེལ་རིམ་ཞིག་ཆགས་པ་སྟུམ།

མི་ཡིས་མི་ལ་དབང་སྐྱུར་གྱིད་པའི་དུས་རབས་འགོ་ཚུགས་པ། དེ་
ཡང་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདྲིར་སྦྱི་ལོའི་སློན་གྱི་ལོ་ངོ་སྟུམ་སློང་ལྷག་ཙམ་གོང་
ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་མངའ་མཇེད་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་གཞོན་སྦྱིན་ནག་པོ་ཞེས་
བ་དེའང་ཐོག་མར་ཚོ་སྡེ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་དུས་རབས་སམ་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་མིང་དུ་ཆགས་པར་སེམས། དེ་ཡང་ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་
ལས་བོད་ཁམས་ཡུལ་དུ་རུང་བ་བྱུང་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་མི་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་
དུ་བྱུང་། །གཞོན་སྦྱིན་ལ་སོགས་བཅུ་ཡིས་དབང་བྱས་སྐྱད། །ཅེས་སོགས་
གསུངས་ཡོད་པ་དང་། །ཡང་སྡེ་ཉུ་ཚོས་འབྱུང་ལས། །དང་པོ་གཞོན་སྦྱིན་ནག་པོ་
ཞེས་བྱ་བྱུང་། །ཡུལ་གྱི་མིང་ཡང་བཟང་ཡུལ་རྒྱན་མེད་བྱ་བ་བཏགས། །ལག་
ཆ་མདའ་གཞུ་འཕེན་བ་དེ་ནས་བྱུང་། །གཉིས་བ་རེ་ཉེ་མགོ་ཡག་བདུད་གྱིས་བྱས།
།ཡུལ་གྱི་མིང་ཡང་བདུད་ཡུལ་སྲིང་དགུ་ཟེད། །སྟེ་དག་སྟེ་དུས་དེར་ལག་ཆར་

བྱུང་། །གསུམ་པ་གཉེན་རེངས་ཁྲག་མེད་སྲིན་གྱིས་བྱས། །ཡུལ་གྱི་མིང་ཡང་
 བག་པོ་དགུ་དུས་ཟེར། །ལག་ཆ་སྲིན་པོ་རྐང་དང་སྐྱོགས་གཉིས་བྱུང་། །བཞི་
 པ་དམར་འཇམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡིས་བྱས། །ཡུལ་གྱི་མིང་ནི་སྟེ་ཡུལ་གྱུང་ཐང་ཟེར།
 །ལག་ཆ་ཁ་འམ་ཅེ་གསུམ་དེ་ནས་བྱུང་། །ལྗ་པ་སྐྱུར་དབང་ངམ་བྱང་ཅང་བྱང་
 ཟེར། །ལག་ཆ་མདུང་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནས་བྱུང་། །བྱག་པ་འདྲེས་དབང་བྱས་
 ལང་ཉང་འདྲིང་ཉང་ཟེར། །ལག་ཆ་རྒྱག་པ་སྐྱོག་ཅན་དེ་ནས་བྱུང་། །བདུན་པ་
 མ་སངས་རུས་དགུས་དབང་བྱས་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་མིང་ནི་བོད་ཁམས་གསང་
 བྱག་ཟེར། །ལག་ཆར་དོང་རལ་སྐབ་རྒྱུང་དེ་ནས་བྱུང་། །བརྒྱད་པ་སྐྱེ་ཡིས་
 དབང་བྱས་བོད་ཁམས་སྐྱེ་དགུར་བཏགས། །དགུ་པ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་དབང་བྱས་
 ཏེ། །ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་ངམ་ཡུལ་ནག་པོར་བཏགས། །བཅུ་པ་ཟ་རིད་སྐྱེན་བྱག་
 དག་གིས་དབང་བྱས་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་སྟོང་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ཟེར། །བཅུ་
 གཅིག་རྒྱལ་ཐོན་བཅུ་གཉིས་དབང་བྱས་སྐྱད། །ཀུན་གྱི་ཐ་མར་སེལ་མ་བཞི་
 བཅུ་བྱས། །ཡུལ་གྱི་མིང་ནི་བཟང་ཡུལ་གྱུང་དུ་བཏགས། །ཞེས་པ་བོད་
 ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདྲིང་ཐོག་མར་མི་མ་ཡིན་གྱི་བཟུང་ནས་རིམ་བཞིན་མིའི་འགོ་
 པ་ཆགས་ཏེ་རྒྱལ་ཐོན་བཅུ་གཉིས་དང་། སེལ་མ་བཞི་བཅུ། དབང་མཛད་
 བཅུ་གཉིས་བཅས་བྱུང་སྟེ་བོད་ཡུལ་ན་ཚོངས་བས་ཁས་ཉེན་ཆེ། རྒྱལ་དུ་མི་སྐབ་
 བྲག་རི་བཙན་པོ་འདྲིན་སྐྱད། རིམ་པར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་བཞིའི་དགུ་མ་སྐབ།
 ཅེས་པ་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཐོན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་འཆིམས་ཡུལ་དང་། འདྲ་
 རྒྱང་། ལྷུང་རོ། གཞུབ་ཡུལ། ཉང་རོ། གྱི་ར་(གྱི་ར་) ཡང་ཟེར། ངས་
 པོ། འོས་སྤ། གྱི་ན། ཉང་ཡུལ། དུགས་ཡུལ། རྐོང་ཡུལ་བཅས་

སོ། རེ་ཞིག་ན་དེ་དག་གཅིག་ལས་གཅིག་འདིག་པའི་སྤང་ཚུལ་མཆིས་པ་ལ་
 མེས་པོ་ཆེ་བཞི་གྲེས་ཉེ་ཚོ་ཁག་བཞིར་བཤོས་ནས་གཏད་པ་སྤྱད་སོ་སོར་གྲེས་
 བས། སེ་རྒྱ་སྤོང་སྤོང་བཞིའམ། ཡང་ཁག་གཅིག་གིས་སྤྱ་འབྲུ་སྤྱ་སྤོང་
 བཞི་ཞེས་པ། ཡང་རྒྱས་རྒྱག་བཅས་དབྱེ་བ་ནི་སེ་རྒྱ་སྤོང་སྤོང་སྤྱ་འབྲུ་བཅས་རྒྱག་
 རྒྱ་གསུམ་སོ། དེ་རྗེས་མི་རྗེ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་དེའང་བཤད་
 སོལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལ། ཡ་ཐོག་གི་པོད་
 རྒྱལ་སྤྱ་མ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་དང་མཁར་གྱི་སྤྱ་མ་ཡུལ་བུ་སྤྱ་སྤོང་ཞེས་གཅིག་
 མཐུན་གྱི་པོ་རྒྱལ་པོད་སོལ་ཡོད་པ་དང་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ཡང་མི་འབྲ་
 བ་ཁག་གསུམ་ཅམ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་དང་།
 ཉག་ཁྲི་བཅོན་པོ། ལྷ་ཁྲི་བཅོན་པོ་ཞེས་འབྲི་སོལ་འདུག རིགས་རྒྱས་ནི་སྤོན་
 རྩོན་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་གསུངས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པར་ཁག་
 ཅིག་གིས་ནམ་མཁའི་ལྷ་ལས་བབས་པ་མི་ཡི་རྗེ་པོར་གྱུར་ཅེས་པ་དང་། ཡང་
 ཁག་ཅིག་གིས་པོད་རྒྱལ་དེ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ལ་གཏུགས་ཤིང་སྤྱ་
 སེང་གཏུང་ལས་ཆད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཁག་ཅིག་གིས་དམག་རྒྱལ་གྱི་བུ་ཞེས་
 པ། ཁག་གཅིག་གིས་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་ཞེས་པ། ཁག་གཅིག་གིས་སྤྱ་པོ་
 ཡུལ་ནས་སྤྱ་མི་མོ་བཅོན་བུ་བའི་རྒྱལ་ནས་ཐེུ་རང་སྤྱན་དགུ་སྤྱེས་པའི་རྒྱུད་དག་
 ཐེུ་རང་མ་སྤྱ་སྤྱ་པེ་ར་ཞེས་པ། ཁག་གཅིག་གིས་ལྷ་ཡི་ཚ་བྱི་ཡི་རིགས་
 སུ་བྱུང་ཞེས་ཡི་ཚ་བྱི་ཡི་རིགས་སུ་ཆད་པ་ཞེས་པ། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་
 བརྒྱད་ལས་ཡི་ཚ་བྱི་ཡི་རིགས་སུ་བྱུང་ཞེས་ཡི་ཚ་བྱི་ཡི་རིགས་སུ་དག་གོ་ཞེས་
 པ། ཡང་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོའི་སྤྱ་མཁར་ཡུལ་བུ་སྤྱ་སྤོང་

གི་དཀར་ཆག་སོགས་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་ཀོང་པོ་ནས་བྱུང་ཚུལ་སོགས་
ཁག་མང་པོ་ཡོད་པར་སློབ་སྦྱོང་ས་པ་བདག་ལྟ་བུས་བདེན་ཁུངས་ལྷན་སྐྱོང་ས་ག་
ལ་མཆིས། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོངས་སུ་གཤགས་པའི་པོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་པོད་མི་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ས་
ཡུལ་གཞན་དག་ཞིག་ལས་ཡོང་པའི་མི་ཞིག་ཡར་སྐྱུང་དུ་གཡེ་སྡིད་བབས་ཡོད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་བཞུགས་རྗེ་བཞེས་ཁྲིད་གང་ནས་ཡོང་ཞེས་བསམ། གནམ་
དུ་མཚུབ་མོ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། ཁྲིད་སུ་ཡིན་ཞེས་བསམ། ལན་དུ་ང་བཅན་པོའི་
མི་ཡིན་ཞེས་སྐྱད་སྐྱུར་མེད་པར་སྐྱད་ཆ་ཤོད་ཤེས་བབས་ག་ལ་ཡོད། དཔེ་
མཚོན་དེ་འདྲ་བས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་པོད་མི་རང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་མ་ཡིན་
པ་དངོས་དོན་གྱིས་མཚོན་ཡོད་པ་སྟུམ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་
སྤྱོང་ས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་། རིགས་སུ་ཡང་མ་འཐད་པར་གཟུགས་སྤྱོང་ས་ཆེ་ལ་
ལ་ཅ་སྡོ་ཞིང་དཔལ་པ་འབྱུང་ལ་གདོང་བ་ཉག་པ། སྐྱུན་ཅ་དམར་ལ་བྱ་མིག་ཅན་
ཕྱག་སོང་བ་པ་འབྲེལ་བའི་ཚུ་བྱ་ལྟར། དཔལ་ཕྱགས་ལུས་མཐུ་ཆེ་བ་སྤྱོང་ས་དང་
གཟི་བརྗེད་ལྡན་པ་པོད་མི་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པ་དེར་བསྟོད་པ་
དང་བཀུར་བསྟོད་གང་བྱས་དེ་ལ་མ་འོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཚོས་འབྱུང་
དེ་བ་ཐེང་འགའ་ཞིག་ལས། ཁྲིད་ལ་ལུས་མཐུ་འདྲ་བ་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། ཁོང་
གིས་ན་དེ། ལུས་མཐུ་དང་རྩུ་འབྲུལ་ཆེ་དཔལ་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཟེམ། འོ་ན། དེད་
ཀྱི་རྗེ་བཙལ་ལོ་བྱས་ནས་གཉའ་བའི་ཁྲི་ལ་སྐྱངས་ནས་འདི་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་
ཡིན་བྱས་ནི་རྗེ་བཙལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གདའ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་
ཡང་ལྷང་བཅན་ཐང་སྟོ་བཞིང་ཕྱོག་སྐབས་སུ་བཅན་པོའི་དོགས་གཞི་བྱུག་ཡོད་

བ་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱེ་ཡོད། ལྷང་ཡོད། དབྲ་ཡོད། གཡག་ཡོད།
དུག་ཡོད། བྱད་སྦྱེམས་ཡོད་བཅས་གསུངས། དེ་ཡང་ཅིབས་ཀྱི་ལྷ་སྐར་མ་
ཡོན་སྦྱེས་ལུས་པ་རྒྱུ་ལ་ལན་ཡོད། ལྷང་ལ་བྱམས་ཡོད། དབྲ་ལ་གཉེན་
ཡོད། གཡག་ལ་མཚོན་ཡོད། དུག་ལ་སྦྱན་ཡོད། བྱད་སྦྱེམས་ལ་གྲོལ་
ཐབས་ཡོད་པར་བརྟེན་མི་ཡི་རྒྱལ་པོ་མཛད་པས་མ་སྙད་དེར་གཞིགས་ན་བོད་དུ་
རིག་གནས་ཐད་ཅིས་དང་སྦྱན་བྱད་གྲོལ་སོགས་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
མཚོན་པ་སྟེ།

དེ་བཞིན་ཁྱི་བཅོན་པོ་འོད་སྡེ་ནས་གནམ་གྱི་ཁྱི་བདུན་དང་། ལྷོད་ཀྱི་སྡེ་
གཉིས། སའི་ལེགས་དུག་ཁབ་ཀྱི་སྡེ་བརྒྱད། ཚིགས་ལ་བཅོན་ལྷ་སོགས་རིམ་
པར་ཕྱོན་པ་ལས། རྒྱལ་རབས་སྡེ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་སྲུང་དང་ལྡེ་ཕུ་
པོན་གྱིས་བསྐྱུངས། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུ་བཟང་
པོའི་སྐུལ་པ། །ལྷ་མོ་མོ་རི་གཉན་བཅོན་གྱི་ཚེ་དམ་པའི་ཚོས་དབྱ་བརྟེས། ལྷ་མོ་
མོ་རི་ནས་གདུང་རབས་སྡེ་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་མི་རྗེའི་ཚུལ་བསྟན་ནས།
ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅོན་སྐམ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུངས།
བལ་མོ་བཟའ་ཁྱི་བཅོན་དང་རྒྱ་མོ་བཟའ་ལུན་གིང་གོང་རོ་ཞེས་མཚོ་ཡི་བརྗོད་
གཤམ་པ་གཉིས་ཁབ་དུ་བཞེས། ར་མོ་ཆེ་དང་། ར་ས་འཕྲུལ་སྤང་གཙུག་ལག་
ཁང་རྣམས་བཞེངས། འངམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྐུལ་ཐོན་མི་སམ་རྗེའ་རྒྱ་གར་དུ་
མངགས་ནས་སྐྱེད་ཡི་གེ་བསྐྱབས། རྒྱ་ཡིག་དཔེར་བཞོད་དེ་བོད་ཡིག་སྲོལ་
གཉོད་མཛད། དེང་དུས་སུ་གཤམ་ཆེ་བའི་བོད་མི་མཁས་པ་འགས་དུས་རབས་
བདུན་པའི་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་གོང་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་པལ་ཆེར་འབྲི་

སྲོལ་མེད་པའི་ཤོད་སྲོལ་མང་དག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྲོན་གྱི་གནའ་གཏམ་ཚང་མ་དེ་
 དག་ཐོག་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་དུས་ཤིས་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་འབྲི་སྲོལ་གཏོད་རྗེས་
 ཡི་གེར་བཀོད་སྐབས་ཁག་པོ་ཡིན་པ་དངོས་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས་ནི་བདེན་པའི་དོན་མི་
 འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ཚེ་ན་རང་བཞག་བདེན་འཛིན་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་
 ཉེ་རང་སློབ་དཔོན་ཚོད་ཅིག་བརྗོད་ན་དེའི་སྲོན་ཐོད་ལ་ཡི་གེ་བྱུང་མ་སྲོང་བ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ག་ལ་སྐབས། དཔེར་ན་ཐོག་མའི་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏའ་ཁྲི་
 བཅོན་པོའི་དུས་སྐབས་རབ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བོན་རྣམས་དང་ཡོད་པ་ཞིག་
 བ་སྐབས་དེར། གཡང་། འདུང། ཅེས། སྐྱེ། རྩ་ཐིག་ལ་སོགས་པ་ཡིག་
 ཚའང་ཡོད་པ་ནི་སློབ་ཅི་དགོས། སྐྱ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་ནི་ཐོད་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱལ་
 རབས་དེ་ཡིན་པས་སྐྱར་རྒྱལ་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་གས། རིམ་གྱིས་གནམ་
 གྱི་ཁྲི་བདུན་དང་། བར་གྱི་སྟེང་གཉིས་ཉེ་དུས་དེར་སྟོན་པ་གཤེན་རབས་མི་
 པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་ལྷུང་རིང་དུ་སྐྱུ་འཁྲུངས། ཁམས་ཆེན་
 པོ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བོན་ཚོས་དེ་རྣམས་ཞང་ཁུང་གི་ཡུལ་ནས་བསྐྱུར་ཉེ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་འདིས་ཀྱང་དེ་དུས་ཐོད་དུ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་འདྲ་བའོ་འདུག། ཡང་འཇུ་མི་
 བམ་འཇམ་དབྱུངས་རྒྱ་མཚོས་རྩ་ཐིག་ཡིག་ཆ་ཐོད་བཅུ་གཅིག་ཅེས་བྲུག་ཏུ་སོན་
 པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་ཞེས་པ་དཔེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་སྐྱེ་བོ་པམ་
 པའི་སློབ་ལ་ཚུད་པ་ནི་དཀའ་མོད། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་གནམ་རི་
 སྲོང་བཅོན་གྱི་སྲས་རྒྱལ་བྱ་དེ་ནར་ལོན་དུས་བཟོ་དང་ཅེས། སྐྱུ་ཅལ་དང་རིག་
 པའི་གནས་སྐྱེ་ལ་མཁས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་སློབ་པོ་རྣམས་
 གྱིས་ན་དེ། འོ་ཅག་ཚོའི་རྗེ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཉེ་སྐུགས་ཤིན་ཏུ་

སྐམ་མོ་ཟེར་བས་མཚན་སྲོང་བཅན་སྐམ་མོ་ཞེས་གྲགས་སོ། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་
 དེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་དུས་ཡབ་འདས་ཉེ་རྒྱལ་སར་ཕྱོན་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་ཚོས་རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་སར་མ་ཐེབས་གོང་ནས་རིག་བའི་གནས་ལྗེ་ལ་མཁས་
 བར་གྲུང་ཚུལ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་དང་དཔེ་རྒྱན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱལ་བུ་རིག་
 བའི་གནས་ལྗེ་ལ་མཁས་བར་འགྲུང་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་འགྲུང་
 གནས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཚོས་རྣམས་ཤོད་ལ་བསྐྱུར་བའི་ཚེ་ེ། རྒྱ་གར་ཡི་གེ་ཤོད་ལ་
 བསྐྱུར་མ་ཐུབ་ེ། ཀ་ཁ་སུམ་ཅུ་ཤོད་ལ་དཔེ་རྒྱ་སྐད་ས་ེ། ལྷ་ཡི་མཚན་རྣམས་འགྲུང་
 བའི་རྒྱ་ལ་དངས་ེ། སྐགས་རྣམས་མ་བསྐྱུར་རྒྱ་གར་རང་སོང་བཞག་ེ། ཅེས་ཚུལ་
 དེ་ལས་ངེས་ཤེས་ཉིད་ཐུབ་པ་བཤད་མ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཐོན་མི་སམ་རྩོལ་ས་
 རྒྱ་ཡིག་ལས་དཔེར་སྐད་ས་ནས་དབྱ་ཅན་གྱི་བྱིས་ཚུགས་སུ་བཞོད་མཛད་པ་
 དང་། མདོ་སྐགས་བཀའ་བསྟན་རྒྱ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལེགས་སྐྱུར་ནས་ཤོད་གྱི་
 སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་དང་བཅས་སློད་གྱི་གཞུང་དང་། རྣམ་དཔྱེ། སུམ་ཉགས་
 སོགས་སློད་བདེ་སློལ་རྒྱན་ངེས་གཏན་ཅན་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རིན་
 བསམ་བཤོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བསྐྱུངས་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་
 གྲུང་མེད། དེ་ཡང་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་མོ་ནི་འཁྲུངས་འདས་མི་མཐུན་པ་
 ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཏུན་ཉོང་དང་ཐང་ཡིག་གསར་ཉིད་བཅས་རྒྱལ་རབས་
 ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ལྷ་འཕྲོད་རྒྱ་མཚན་གྲས་ན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཅན་སྐམ་མོ་
 ནི་སྐྱུར་རྒྱལ་གདུང་ལས་ཡབ་གནས་རི་སྲོང་བཅན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྲོང་བཟའ་འབྲི་
 མ་ཐོད་དཀར་བུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་མེ་སྐྱང་ (སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧) ལོར་མལ་གྲོ་
 རྒྱ་མ་ནང་གི་པོ་བྱང་བུམས་པ་མི་འགྲུང་གིང་དུ་སྐྱུ་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་

གསུམ་ལོན་པའི་ས་སྐང་ (གླུ་ལོ་ ༤༣༤) ལོར་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོད། སྐྱེས་
 སུ་རུ་ཡོང་བཟའ་དང་། ཞང་ཞུང་བཟའ། མོང་བཟའ་ཁྲི་ལྷུ་མ་བཅས་པོད་ཀྱི་
 སྐས་མོ་གསུམ་ཁབ་རུ་བཞེས། རྒྱ་འབྲུག་ (གླུ་ལོ་ ༤༣༥) ལོར་བལ་བཟའ་ཁྲི་
 བཅོན་པོད་རུ་བཅོན་མོར་བསུས་ཤིང་རྩོམ་མི་བསྐྱོད་རྩོམ་མི་སྲུང་བྲངས། རྒྱ་སྐྱུལ་
 (༤༣༦) ལོར་ཐོན་མི་སམ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་གཞོན་ནུ་རིག་པ་ཅན་ཁག་ཅིག་རྒྱ་
 གར་རུ་སློབ་སློང་ལ་མངགས། ཤིང་ཏྲ་ (གླུ་ལོ་ ༤༣༧) ལོར་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་
 བ་ཐོག་མར་བརྒྱུད་ནས་བྱང་བའི་དམག་འཁྲུག་གི་འགོ་བར་ལེབས་ཏེ་དམག་
 དཔོན་གནང་། ལྷགས་སྐང་ (གླུ་ལོ་ ༤༣༨) ལོར་རྒྱ་མོ་བཟའ་ཤོང་རྩོམ་
 རུ་བསུས། ལྷགས་ཁྲི་ (གླུ་ལོ་ ༤༣༩) ལོར་སྐུ་གཤེགས་ནས་བར་སོ་འཕྲོངས་
 རྒྱལ་ནང་རུ་བཞེངས། རྒྱལ་པོ་འདི་ཡི་སྐུ་རིང་ལ་སློབས་ལྷགས་ཡོངས་རྫོགས་
 གཅིག་སྐྱེལ་གྱི་སློབ་སྐྱོད་དམག་དོན་གྱི་ལས་ཀ་གཙོ་གཉེར་བྱས། བོད་ནང་ལྷུ་
 རུ་ཚོ་ཁག་བར་གྱི་ཟིང་ཚ་རྣམས་སྐྱིང་འཇགས་སུ་བཏང་། སློང་མངའ་རིས་མན་
 དང་མདོ་ཁམས་ཡན་གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་གཅིག་གྲུར་བྱས་པ་དང་མཐའ་བཞིའི་
 རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་དམག་གིས་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་དབང་རུ་བསྐྱུས། པོད་
 རུ་རུ་ཆེན་བཞེང་ལྟེ། སུམ་པའི་རུ་ལག་སྟེར་བཅད། རུས་དེ་ཅན་སྐྱེལ་ཚོས་
 འབྲུང་ལས། རྩེའི་བཀའ་སྐྱུལ་ལ་གྲོས་གྱི་རྒྱ་བྱས། ཞང་ཐོན་སྐྱུ་ལ་མཚིང་
 འགྲོས་གྱི་སྐྱུན་བྱས། མི་ཚོས་བཅུ་རུག་གིས་སློང་ལམ་གྱི་གཞི་བཟུང་། ལྷ་
 ཚོས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་དོན་གྱི་དཔེ་བྱངས། ལུས་གྱི་དགེ་བ་སྐྱུད་པར་བསྐྱུལ་བའི་
 མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་རུ་བསྐྱུན་ལོ་ཞེས་འཁོད་པ་བཞིན་རུ་བཀའ་ཁྲིམས་གྱི་
 སློབ་མཛད། བཀའ་ཁྲིམས་ལུལ་ག་བར་བཅས་ཤིང་རུས་ཚོད་རི་ཅམ་བཅས་

ཤེན་ཡུལ་ཡ་ཡུང་སོ་ཁ་རུ་སྐྱུར་རྒྱལ་གྱི་མངའ་རིས་སུ་བསྐྱུས་བའི་བོད་ཐངས་ས་
 ཅད་འཚོགས་ནས་སླེའི་སོ་གྲང་ནི་ཕྱིར་བ་སྟག་ཅེ། རོ་མོའི་བཞུགས་གནས་
 བེ་དབག་བསམ་གྱི་སྣང་བ། རྒྱལ་བུ་མཆེད་ནི་ཡར་སྟོད་གྲང་ར་འགམ་སྣང་ན་
 བཞུགས་པའི་དུས་ན། སླང་གི་རྩོམ་བ་དབྱར་ར་བའི་ཉ་ལ་སྐྱར་མ་རྒྱལ། གཟའ་
 པ་སངས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་བཅས་སོ་ཞེས་འཁོད་པའི་སླང་གི་དབང་ཐང་ལྷགས་ལ་
 བཅེས་ན་སྲོང་བཅོན་དབྱང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ལེབས་པའི་ལྷགས་ལོ་སླང་གི་ལོ་ལ་ཡིན་
 དགོས་སྟུམ། སྐབས་དེའི་དུས་སུ་རྗེའི་བཀའ་སྟུལ་ལ་གྲོས་གྱི་རྒྱ་བུས། འབངས་
 གྱི་མཆེད་ཆོག་(སློང་ལོལ་) ལ་གྲོས་གྱི་སྐྱུན་བགྱིས་ཞེས་དོན་ལ་གནས་པས་
 རྒྱལ་རྒྱོན་འབངས་གསུམ་གྱི་སྐྱུན་ལོང་བསམ་འདུན་ལ་གཞིགས་ནས་སྲིད་འཛིན་
 གྱི་སྒྲིག་གཞི་གཏན་ལ་ཐབ། ལས་ཚན་བཅུ་སྟེ་བཅུ་ལ་གྲིམས་བཅས་ནི་བོད་
 གྱི་སྐྱེ་ཆེངས་བུས། ཞལ་མཚུ་རྣམ་པ་ལྷ་ནང་གི་འཁོན་སྣངས། དམག་རྣམ་པ་
 ལས་སྐྱེ་ཡི་དག་འདུལ། གོ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ནང་གི་སྲོག་སྐྱབས། ཆོག་དུག་
 དུག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་གིས་བོད་འབངས་བདེ་བ་ལ་བཞོད་ཅེས་སོ། ཆོག་དུག་
 དུག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཅེས་པ་ནི། (༡) བཀའ་ཡི་གྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དུག རྗེ་
 རྒྱོན་སླང་དོར་གྲིམས་ལ་གཏོགས། (༢) གཙོ་ཆེ་བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དུག རྒྱལ་
 རྒྱུང་སྒྲིག་སྲོལ་གཏན་ལ་ཐབ། (༣) རྒྱོན་འབངས་ཡིག་ཚང་ཆེ་བ་དུག །རིམ་
 པར་གཟེངས་བསྟོད་གཏན་ལ་ཐབ། (༤) རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་ཕྱག་རྒྱ་དུག
 སོ་སོའི་མཚོན་རྟགས་གཏན་ལ་ཐབ། (༥) བཟང་ངན་བདག་རྒྱེན་རྒྱེན་དུག་ནི།
 བྱ་དགའ་དམའ་འབེབས་གཏན་ལ་ཐབ། (༦) དཔའ་བོར་དཔའ་བའི་མཚན་དུག་
 བེ། མཐའ་མཚམས་བརྟན་སྐྱུང་གཏན་ལ་ཐབ། ཅེས་པ་དེའང་དོན་སྟོད་སོ་

འཇུག་གི་ནང་ཚན་པོ་དེ་དུ་ཅུ་ཚེན་ལྷ་ཅུ་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་དམག་ཤོག་ཚེན་པོ་ལྷ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་པོ་ད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དབྱེ་ཅུ་དང་། གཡས་ཅུ། གཡོན་ཅུ།
ཅུ་ལག་ ལུམ་པའི་ཅུ་ཞེས་ཅུ་ལྷ་ལ་དབྱེ། དེ་ལྟར་ཅུ་ལྷ་དེའང་དབྱེད་མཚམས་
སྲུ་དབྱེ་ན།

དབྱེ་ཅུ་ནི། ཤར་འོལ་ཀ་ནས་ (དེང་སང་འོལ་ཁ་རྫོང་) ལུབ་སྟེ་མོ་གཞུ་
ལ་གཏུགས། (སྟེ་མོ་རྫོང་ཁོངས་) བྱང་བྲགས་ཀྱི་སྤང་མ་ནས་སྟོ་སྟོ་ལ་ལ་བརྒྱད་
བར། (གཙང་ཚབ་དང་སྤྱི་དུ་ཚུའི་བར་ཀྱི་རི་བརྒྱད་) དབྱས་ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེ། དེང་
སྐབས་ཤེ་ན། ལྷ་ས་སྟེ་བ་བྱས་པས་སྟོད་ལུང་དང་། ལྷ་མོ། འཕན་ཡུལ། རྒྱ་ཤུག་
སྟེ། མལ་མོ་སོགས་དང་མཚུངས།

གཡོན་ཅུ་ནི། ཤར་གོང་ཡུལ་གྲེ་སྟེ་ནས་ (གོང་པོ་དང་ཉིང་ཁྲི་རྫོང་ཁོངས་)
ལུབ་ཁ་རག་གངས་དཀར་བར། (སྟེ་དཀར་ཅེ་རྫོང་ཁོངས་) བྱང་མ་ལ་ལ་བརྒྱད་
ནས་སྟོ་ཤེ་ལུག་སྟེ་སྟོ་བར། (མཚོ་སྟེ་རྫོང་ཁོངས་) དབྱས་ཡང་སྤང་ཁ་ཤུག་
དེང་སྐབས་ཤེ་ན། ཡང་སྤང་སྟེ་གདོང་རྫོང་སྟེ་བ་བྱས་པའི་སྟོ་ཁ་དང་། འཕྲོངས་
ཀྱིས། བྲ་ནང་། ལུན་ཅེ། མཚོ་སྟེ། མཚོ་སྟེ། ཡང་འཕྲོག་སོགས་དང་མཚུངས།

གཡས་ཅུ་ནི། ཤར་བྲགས་ཀྱི་སྤང་མ་ནས་ལུབ་བྱེ་མ་ལ་དགུ་བར། (ངམ་
རིང་རྫོང་ཁོངས་) བྱང་སྤྱི་ཉི་ཚུ་ནག་ནས་ (ལྷ་རི་རྫོང་ཁོངས་) ལྷོ་གཉའ་ནང་
གཡག་པོ་བར། (གཉའ་ནང་རྫོང་ཁོངས་) དབྱས་ཤང་གི་ཞོང་པ་ཚལ། དེང་
སྐབས་ཤེ་ན། རྣམ་སྤིང་རྫོང་སྟེ་བ་བྱས་པའི་གཞིས་ཀ་ཅེ་དང་། ས་སྤྱུ། གཉིང་
སྤྱེས། གཉའ་ལམ། འདས་གཞུང་། ལྷག་ཚུའི་ས་ཁུལ་དང་མཚུངས།

ཅུ་ལག་ནི། ཤར་འཇམ་ན་བྲག་ནས་ལུབ་གེམ་གཡག་མིག་བར། བྱང་

བྱེ་མ་ལ་སྡོམ་ནས་སྡོམ་བལ་པོ་སྤང་སྡུ་བར། (བལ་བོད་མཐའ་མཚམས་) དབྱུས་
སྤང་གི་རུང་བ་སྤ། དེང་སྐབས་ཤེ་ན། བཞད་མཐོང་སྡོམ་རྫོང་དང་། ས་སྤ།
ངམ་རིང་། རྒྱུད་རྫོང་། ས་དགའ། འཕྲོང་བ་སོགས་མངའ་རིས་ཁྲུལ་དང་
མཚུངས།

སྤམ་པའི་རུ་ཞི། ཤར་གཉེ་ཡུལ་བུམ་ནག་ནས་རུབ་སྤེལ་ཞབས་སྤེང་
པོ་བར། བྱང་ནགས་ཤོད་གཟི་འཕྲང་ནས་(འཕྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་) རྫོ་སྤྲི་ཉི་ཚུ་
ནག་གཏུགས་བར་ (ད་ལྟ་ལྟ་རི་རྫོང་ཁོངས་) དབྱུས་རྒྱ་ཤོད་ཉག་བ་ཚལ། དེང་
སྐབས་ཤེ་ན། དབྱུས་རྒྱ་ཤོད་སྤེ་བ་བྱས་པའི་འཕྲི་རུ་དང་། རྫོ་རོང་། རྫོ་
ཚེན། རྫོང་ཚེན་བཅས་བོད་བྱང་རྒྱུད་དང་མཚུངས།

དེ་རྣམ་གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་རུ་ལག དབྱུས་ལ་དབྱུས་རུ་དང་
གཡོན་རུ། སྤམ་པའི་རུ་ཞེས་རུ་མཚམས་སྤར་དབྱེ་བའི་ནང་ཚན་ནགས་ཤོད་
འཕྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ཞེས་བ་སྤམ་བ་རུ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཡོད། རྫོ་བས་
དེང་རུ་རེ་ལ་སྡོང་སྤེ་བཅུ་རེ་ཡོད་བ་དང་སྤམ་པའི་རུ་ལ་སྡོང་སྤེ་བཅུ་གཅིག་
བཅས་བསྡེམས་པའི་སྡོང་སྤེ་རུ་གཅིག་དབྱེ་བའི་ནང་ཚན་ཁྲུབ་རྒྱ་ཚེ་བའི་
སྤམ་པའི་རུ་ལ་སྡོང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་བ་ནི། ཅེ་མཐོན་པོ་མཐོན་གཉིས་དང་།
མོད་ཚང་སྡོད་སྤྲད་གཉིས། འཕྲོང་སྡོད་འཕྲོང་སྤྲད་གཉིས། ཅེ་སྡོད་ཅེ་སྤྲད་
གཉིས། ཁ་རོ་ཁ་ཐངས་གཉིས། ནགས་ཤོད་སྡོད་བྱ་རུང་བཅས་སྡོད་སྤེ་བཅུ་
གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དེང་རུས་སུ་ཡུལ་མིའི་ངག་སྡོམ་གྱི་སྤེལ་ཡུགས་
བཞིན་མ་འགྲུར་བ་དཔེར་ན། རྫོད་གནས་མན་རྩུབ་སྡོམ་བ་ན་རུ་བ་སྡོམ་ཞེས་
བའམ་རུ་འཕྲོ་ཞེས་བ་ཐ་སྤྲད་དེ་རུ་ཞེས་བ་དྲ་རྫོང་ཡིན་བ་ལ་དམག་གི་མིང་ཡིན་

ཞིང་དམག་དཔོན་ཞེས་པ་ལ་རུ་དཔོན་ཞེས་པ་དང་། གྱི་མདུང་ལ་རུ་མཚོན།
 དམག་དང་ལ་རུ་དང་། དམག་མིའི་ཐོག་མར་སྐྱོད་མཁུང་ལ་རུ་འདྲེན་ཞེས་པ་
 སོགས་ཐ་སྐྱད་དེ་འབྲ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་དུས་དེ་ཅ་ན་དཔའ་སྡེ་གསུམ་གྱིས་
 མཐའ་ཡི་སོ་ཁ་སྐྱང་ཞེས་པ་སྟོང་སྡེ་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་གི་ནང་མཐའ་སྐྱང་གྱི་དགའི་
 གཞོད་འཆེ་འགོག་པར་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱས་རྗེས་ཡོད་མཁན་དཔའ་བའི་
 དམག་སྡེ་གསུམ་ཡོད་པའི་དཔའ་བའི་དཔའ་རྟགས་དུག་ལ་སྟག་སྟོད་སྟག་སྟང་
 གཉིས། ཟར་ཆེན་ཟར་ཆུང་གཉིས། སྟག་སྟག་གཟིག་སྟག་གཉིས་ཏེ་དུག་
 གོ གཞན་ཡང་སྟོད་སྟང་བར་གསུམ་དཔའ་སྡེ་བཀོལ་ལྷགས་ནི་སྟོད་གྱི་དཔའ་
 སྡེ་ནི་རི་འབྲང་སྟག་པོ་རོང་ཡན་ཆད་མོན་དབུལ་ཁ་བཞིས་མར་བཅད། དུལ་
 དེ་ན་གནས་པའི་གྲག་ཅོག་སྡེ་ལྔ་ལ་འཕྲོང་ཁྲུང་མགར་སྐྱབ་གཉན་ལྔས་དཔོན་
 བྱས་སོ། སྟང་གྱི་དཔའ་སྡེ་ནི་མ་རྒྱལ་སྟོམ་རས་མར་བཅད། བཀའ་ཐང་རྗེས་
 ཡར་བཅད། མཚོང་ཁྲུབ་སྲིད་སྡེ་དགུ་དང་། འཇ་སྟོང་སྡེ་དུག་གནས་པའི་
 དཔོན་སྟོང་སྟོང་གི་བྱ་དོར་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་གྱི་དཔོན་བྱས། བར་གྱི་སྟོང་སྡེ་
 བེ་རི་བརྒྱ་ལྷང་གིས་ཡར་བཅད། ཆགས་སྐྱོད་དང་བས་མར་བཅད། དུལ་
 དེ་ན་སྐས་སྡེ་བཅུ་གཉིས་གནས་པ་ནགས་ཤོད་སྟོང་བྱ་ཆུང་གིས་དཔོན་བྱས་
 ཏེ་ལྷང་མོ་ (འཇང་མོ་) ཐག་མདུང་ཅན་སྐང་པོ་ཆེའི་མདུང་ཁྲུང་ཏེ་དམག་དང་
 བཅས་ནས་འོང་པ་ལ་འཐབ་པའི་ཆེ་དཔའ་རྟགས་སུ་རལ་གྱི་ལ་རི་མོ་བྲིས། (རལ་
 གྱི་བཀོལ་དགོས་དོན་མེད་པའི་མཚོན་རྟགས་) དུར་རྒྱལ་སྟོར་ཐོས། (ལི་རྒྱར་
 ཐག་བཅད་པའི་མཚོན་རྟགས་) ཆེ་སྟོག་རྒྱབ་དུ་གོན་ (མི་ཆེའི་འཕྲོ་དམག་སར་
 འདའ་བའི་རྟགས་) ཏེ་སྐར་ཁྲིམ་དུ་མི་ལྡོག་པའི་ཆས་སུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཏེ་དཔའ་

མོ་རལ་ཁ་བྱས། འཇང་མོ་བཏུལ་བའི་དབའ་བའི་དབའ་རྟགས་སྒྲངས་པ་སྐྱུལ་བ་
རྩ་ཆེན་གྱི་ནགས་ཤོད་སྟོང་བྱ་ཚུང་གི་སྐལ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ནགས་ཤོད་གྱི་དཔོན་
བྱས་པ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། དབའ་སྡེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དོན་དངོས་གང་
ཞེག་ཡོད་ཅེ་ན་དབའ་སྡེ་དེ་གསུམ་དམག་དོན་ཐོག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱས་
རྗེས་སློང་མི་ཤོང་པ་བཞག་ཡོད་པར་སེམས།

དེ་རྗེས་ཐོད་ས་རྟག་མོ་ (སྤྱི་ལོ་ ༡༡༤) ཡོར་ཡབ་ཁི་སྡེ་གཙུག་བཏུན་དང་
ཡུམ་གྱི་མ་ཤིང་གོང་དོའི་སྐས་སྤྱ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྐྱུལ་མངའ་བདག་ཁི་སྟོང་
སྡེ་བཅུ་བཅོད་འབྲུངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུངས། ཉི་
ཤུ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་དར་བ་པ་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས་ཐོད་རྩ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྲུང་
གནས་སྐྱབ་བྱངས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོད་རྩ་ལྟ་འདྲེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཀའ་
བསྟོམས་གཉེར་དམ་བཞག ཐོད་གྱི་ཡུལ་དུ་ས་གཞི་རྟ་མིག་ཅམ་མ་ཡུལ་བར་རྒྱ་
འབྲུལ་གྱི་བཀོད་པའི་ཞབས་གྱིས་བཅགས་པས་སྟོད་མངའ་རིས་སློང་གསུམ་དུ་
གངས་བྲག་ཉི་ཤུ། བར་དབྱུས་གཙང་རུ་བཞིར་སྐྱབ་གནས་ཉེར་གཅིག སྟོད་
མདོ་ཁབས་སྒྲང་དུག་ལ་གནས་ཆེན་ཉེར་ལྷ། དེ་མཚུངས་སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་
ལ་སྐས་ཡུལ་ལུང་གསུམ། རྫོང་གསུམ། ལུང་ལྷ། མྱིང་གཅིག་བཅས་དེ་
དག་རེ་རེ་ལའང་། ཅ་བ་དང་། ཡན་ལག །མེ་རྟོག་འབྲས་བུའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་
ལ་སོགས་པ་གངས་བྲག་རི་མཚོ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་གནས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་ནང་ཚན་དུ་བརྒྱ་བཀའ་བཅང་ལས། ལུང་ཤར་མཚམས་ན་སྐས་ཡུལ་ལུང་
གསུམ་སྟོངས་ ཞེས་པས་དབྱུ་མ་ནགས་གྱི་ནགས་ཤོད། རྒྱང་མ་སོག་གི་
སོག་ཤོད། རོ་མ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཤོད། ཅེས་པ་ཅ་དབྱུ་ལ། རྒྱང་ལ། རོ་

མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མཚོན། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་
ལྷག་རྗེས་ཆེ་ཞེད་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་ངེན་ཆེ་ཤོས་ནི་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་
རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་ལྷ་འཕེན་ཅི་དམ་པའི་
ཚོས་ལ་དད་སེམས་ཆེ་ཞེད་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་ལྷགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གང་
བ་ཞིག་གྲང་ཡིན་ལ་འདིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐབས་
ལམ་གཙོ་པོ་དེའང་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གི་བྱ་གཞག་བཟང་པོ་འདིན་ལུབ་པ་དེ་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཆེས་བཀའ་ངེན་སུལ་དུ་བྱུང་ཞེད་ཁྱད་པར་དུ་བརྗེ་ཏེ་བའོ་
དང་། སློབ་དཔོན་བརྗེ་འབྱུང་གནས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཐོན་མི། བེ་པོ། ཀ་ཚག་
ཞང་གསུམ་དང་ལོ་བཏ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་སོ།།

དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་ལྷ་འཕེན་གྱི་སྲས་ལྷ་རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་སྲས་གཙང་མ་
དང་། དར་མ། རལ་བ་ཅན། ལྷ་རྗེ། ལྷན་གྲུབ་བཅས་ལྷ་འབྲུངས། ལྷགས་
དེར་རྒྱལ་རྒྱུད་འདིན་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་གཞིགས་ན་ཡབ་རྗེ་དགོངས་པ་རྫོགས་
རྗེས་སུ་སྟེ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་དགོས་ཤིང་འོང་གྲང་སྟེ་སྲས་
ཀྱི་བཀའ་ཁྲི་མཚོན་པའི་ཚོས་སེམས་དཀར་བས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་སྤངས། སྲས་གཉེས་
པ་དང་མ་ནི་གཤིས་རྒྱས་རྒྱབ་ལ་ཤེས་བྱ་དམན། མ་རབས་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་ལྷན་
པས་མཚན་དུ་སྤང་དར་མ་ཞེས། སྲས་རྒྱུད་བ་གཉེས་ནི་སྲ་ས་ནས་དགོངས་
པ་རྫོགས། དེར་བརྟེན་ནང་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་གྲོས་ལེགས་པར་མངའ་དེ།
སྟེ་སྲས་གསུམ་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་རྒྱ་ལོ་འབྲུག་ལ་འབྲུངས་ཞེས་ཉང་
གི་ཚོས་འབྲུང་ནང་འཁོད་འདུག་གྲང་ལོ་རྒྱལ་དང་ཚོས་འབྲུང་པལ་ཆེ་བའི་ནང་
དུ་མེ་བྱི་ལོ་ (༡༦༦) ལོར་འབྲུངས་ཞེས་འཁོད་འདུག་པས་མཐར་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་

རྒྱལ་མར་འཁོད། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་ཅན་འདི་ནི་ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེའི་སྐུལ་པར་
གྲགས་ཏེ་སྐྱ་ཚེའི་སྟོན་དུ་མཐའ་ཡི་དགྲ་བརྟལ། སྐྱ་ཚེའི་སྟོན་དུ་ཡབ་མེས་ཀྱི་
ལྷ་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་སྟོར་ཅ་བརྒྱད་བཞེངས་
པར་གྲགས། བཅོན་པོ་འདི་ཡི་སྐྱ་དུས་སུ་བཀའ་ཡི་སློབ་པོ་བྲག་ཁ་དཔལ་གྱི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛད། མདོར་ན་ཁོང་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པ་
ཞིག་རེད་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཚོས་བཞེད་བསྐྱེད། བཅོན་པོ་འདི་ཡི་སྐྱ་དུས་སུ་
ཐང་བོད་དབར་གྱི་མཛའ་བཙུའི་མཐུན་ལམ་གོང་དུ་འཕེལ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིས་
དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་
ནས་ཁྲིམས་ཡིག་གསར་དུ་བཅོས། བྲེ་སྲང་ཞོ་སོགས་ལེགས་བཅོས་བཏང་།
སངས་རྒྱས་ཚོས་ཕྱགས་རྒྱ་ཚེར་སྟེལ། འོངས་སྟོན་བདེ་སྟོན་ལྷ་རྟེན་མཚུངས།
རིག་གཞུང་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་བཞེད་འཕེལ། རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་སྲིད་
གཉིས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཛད་རྗེས་སྐྱ་ལ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའོད་པར་གྲགས་སོ། དེ་
རྗེས་སྲིད་དར་མ་ལྷ་དུས་བཅོན་པོ་མངའ་གསོལ་རྗེས་སུ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
མངའ་ཐང་ཉམས་རྒྱད་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་ནང་ཁུལ་གྱི་
འགལ་བ་སྐྱ་མཐུད་དེ་རྩོད་ལྗོད་ཅན་དུ་གྱུར། སྲིད་དར་ལྷ་དུས་བཅོན་པོ་
དེ་ལོག་པའི་སློབ་ལམ་དབང་གིས་ཕྱགས་ལ་གདོན་གསོལ་ཏེ་བསྐྱུན་པ་བསྐྱབས།
དུས་ཚོད་རིང་བོར་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་པོ་སྲིད་དར་ལྷ་སྲིད་དཔལ་རྟོར་ནས་ཏེ་
དཀར་སོལ་ནག་བྱུགས། བེར་ཕྱི་ནག་ནང་དཀར་ཕྱོག། གོས་ཕུ་སྲིད་མདའ་གཞུ་
བརྟལ། །གདོང་སོལ་སྐྱུ་བྱུགས་ཏེ་ཏེ་ནག་བཞེན། ཁོང་ཁོའི་མེ་ལྷོ་དགྲུང་དུ་
འཕྱུར། སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་གསོད་དགོས་བསམས་ཀྱང་། རང་སེམས་རང་གིས་

ཅུང་ཙམ་མཚན། ཐབས་མཁས་སྐོ་ནས་འདུལ་དགོས་སྟུམ། བཅོམ་པོ་དར་མར་
 སྤྱལ་འདུལ་བྱས། སུ་སྤང་ནང་ནས་མདའ་གཞུ་བཏོན། མདའ་བཀང་བཅོམ་པོར་
 སྤྱིང་མདའ་བརྒྱབ། བཅོམ་པོས་ལག་གཉིས་སྤྱིང་མདའ་འཇུས། ཡང་ན་ལོ་
 གསུམ་གསོད་པ་སྟུམ། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་གསོད་པ་ཕྱི། ཟེར་ཉེ་ཕྱི་མའི་ལྷ་
 ལམ་གྱུར་ཏོ། ལོང་དུ་སྐྱུས་པ་དེ་ལྟར་བཅོམ་པོ་ཁྲི་དར་མ་ནི་མི་སྤྱོད་དང་བྲམ་
 བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆབ་འབངས་རྣམས་ཡི་མི་རངས་བ་བྱུང་བས་ད་པན་ལོ་ཆིག་
 སྤོང་སྟུག་ཙམ་གྱི་ལོང་རོལ་ན་སྤང་དར་མ་ཞེས་པ་རོ་ས་ལོག་ལ་ཕྱིན་གྱང་གཏམ་
 ས་སྤྱིང་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ད་ལྟའང་དམངས་ཁོད་དུ་བཤད་སྟོལ་མང་པོ་ཡོད་
 པ་རེད། གང་ལྟར་སྤང་དར་མས་ཆབ་སྤིད་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཕྱགས་
 བསྐྱབས་པ་མ་ཟད་པོད་སྤྱིའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལོ་རྒྱས་དང་། རྒྱ།
 གསོ། བཟོ་སོགས་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་མེར་བསྐྱེགས་ཉེ་པོད་གྱི་གནའ་རབས་
 རིག་གནས་རྣམས་སྟུམ་ཟད་མར་མེ་ལྷ་བྱུར་གྱུར། རྒྱ་མཚོན་དེར་བརྟེན་ནས་
 པོད་གྱི་ལོ་རྒྱས་ཐོག་གི་བཅོམ་པོ་དེ་ནི་གོ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྤྱི་པོ་ཀུན་གྱིས་ཉེས་
 ཙན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་གསལ་ལོས་ཡིན།

དེ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའུ་ཚོས་འབྱུང་ལས། དབུས་
 གཡོ་འབྲུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་པོད་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས། ཚོས་ཁྲིམས་ཞིག་
 ལྷ་རིས་དང་དགོན་སྡེ་རྣམས་གཏོར། སེར་མོ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཏུ་
 རྫོས་ཕྱོལ་ཕྱིན་རྒྱལ་གསལ་བ་ལྟར་དེ་ཡང་སྤང་དར་མ་མ་བསད་ལོང་རོལ་དུ་
 རྒྱ་པོ་རིའི་སྐོམ་བྱ་བྲག་སེ་བའི་གསེབ་ན་དམར་བན་ཤུག་སྟེ་དང་། གཡོ་
 དགོ་འབྱུང་། གཙང་རབ་གསལ་གསུམ་དེ་བྱང་ལམ་བཞུགས་ཉེ་ཉོར་ལུས་

བརྒྱད་ནས་མདོ་ཁམས་སྤང་གི་ས་ཆ། མ་ལུང་དོ་རྩེ་བྲག་དང་། ཨན་ཚུང་
 གནས་རྫོང་། དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་སོགས་ཐེབས་ནས་སྒོམ་དུ་བཞུགས་
 ཆེ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་སྤང་
 བས་གསོས་ཞེས་ལོ་རྒྱས་སྤྲོ་བ་པལ་ཆེར་བས་ཚོད་མེད་དུ་བཞེད། བླ་ཆེན་གྱི་
 འཇུངས་ལོ་རྒྱ་གྱི་ལོ་ཡིན་པ་ཚོད་མེད་གཅིག་ཏུ་མ་ཐུན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གྱི་ལ་སྤྲི་
 རོས་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་སུ་བྱུང་སྟེ་དེའང་སྤྲི་མ་དེ་སྤྲི་ལོ་ ༡༥༢
 པའི་རྒྱ་གྱི་དང་སྤྲི་མ་དེའང་སྤྲི་ལོ་ ༤༥༢ ལོར་བཞེད་པས་སྤྲི་མ་འདི་ནོར་བ་ཤེས་
 སྤྲི་ཞེས་འཁོད་འདུག གཙང་རབ་གསལ་གྱིས་ཁང་གསར་ཡ་རི་སྤྲུག་གི་དགོན་
 པ་བཟུང་། ཀུ་འོད་མཆོག་གྲགས་པས་བལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་འོང་བའི་ལམ་དུ་
 གཏམ་ཐོས་ནས་མདོན་པ་རྗེའུ་རྒྱུ་གཅིག་བཀལ་ནས་བྱང་ལམ་ལ་བྲོས། དཔར་
 བཟང་འཁར་ཆགས། རིལ་བུའི་དགོན་པ་བཟུང་། མལ་གྲོ་བ་སྣ་ལུང་རབ་འབྲོར་
 དབྱངས་དང་། རོང་སྟོན་སེང་གོ་གྲགས་གཉིས་གྱིས་ཡེར་བ་ནས་འདུལ་མདོན་
 གཉིས་ཀའི་དཔེ་ཆ་མང་དུ་སྤྱེར་ཏེ་ནགས་ཤོད་ལ་བྲོས་ནས་སྣ་ལུང་གིས་རྒྱ་ཤོད་
 ཚལ་གྱི་དགོན་པ་བཟུང་། རོང་སྟོན་གྱིས་བྱང་ཚུ་བྱེ་རོང་གི་དགོན་པ་བཟུང་
 ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་ཤོད་ཚལ་གྱི་རོང་དུ་དབུས་པ་མི་དུག་དང་ཉ་ཤང་གཉིས་
 ཏེ་བརྒྱད་པོ་འཚོགས་ནས་སྣ་ལུང་གིས་མཁན་པོ་བྲས། རོང་སྟོན་དང་གཙང་
 གིས་ལས་གྱི་གསང་སྡེའི་སློབ་དཔོན་བྲས། གཞན་རྣམས་གྱིས་དད་དགོ་མཛད།
 བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་བྲས་སོ་ཞེས་མེ་ཏོག་སྤེང་བ་ལས་གསལ་ལོད་པ་དེ་ལྟར་
 འཛིག་ཉེན་ཐོག་གི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ནི་གངས་གྱིས་མི་བེན་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་ལ་
 ལ་ནི་ནམ་མཁའི་འཇའ་དང་། ཚུ་ཡི་སྤྱ་བའི་སྤྱན་རླངས་ལྷུང་ཏེ་གང་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར།

རོན་ཀྱང་གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཟང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་དེ་
 ལྟར་མེ་མོང་གི་དོར་རྩོད་བརྗོད་ཀྱི་ལོ་བཞེན་གསལ་བའི་སྤྲོད་འདུལ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་
 གྲགས་ཤིང་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པ་སྤྲོད་ནས་གསོམ། སྤྲགས་པ་གོས་དཀར་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱིས་དང་། དཔེན་པའི་རི་སྤུལ་རྣམས་སྤྱ་བསྐྱེད་
 རྩོགས་ཐབ་མོའི་བཤའ་སྤྱབ་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་བས་སྤྱ་འགྱུར་གྱི་མདོ་སྤྲགས་རྒྱུད་སྤེ་
 བལ་ཆེ་བ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་ཞེས་པ་བྱའོ།
 བསྟན་རབས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འབྲོམ་སྟོང་པའི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤང་
 དང་གྱིས་ལྷགས་མོ་བྱུང་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ནས་བདུན་ཅུ་ཅེ་བརྒྱད་བར་ས་པོ་
 ལྷག་ལ་བསྟན་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ ༤༠༡ ལོ་ནས་ ༤༡༥
 བར་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྟོམ་གཙང་སྤྱེས་མཚོག་སྤྱ་རབས་པལ་
 ཆེ་བ་དང་། བཀའ་གདམས་གསར་རྩེང་ས་བཀའ་རྩེང་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་པལ་ཆེ་བ་ཡང་སྟོམ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྤྲོད་རྒྱན་དང་སྟོད་རྒྱན་ཞེས་
 ཡོངས་སྤྱོད་གྲགས་པའི་ཚོས་རྒྱན་དེ་དག་ད་བར་བཅོམ་པར་མཛད་དོ། །
 རྩེ་བྲག་ཏུ་ཐོད་དང་ཐོད་ཆེན་ཐོར་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 །དེའང་ཐོད་དུ་སྤྱིར་སྟོར་གསུམ་དང་། ཏུ་བཞི། ཁམས་གསུམ། སྤང་བྱུག་ཁྱི་
 སྟོར་བཅུ་གསུམ། མདོ་སྤྲོད་སྤང་གསུམ་དང་། ཡང་དུ་སྤང་བཞི། ཚོལ་ཁ་
 གསུམ་བཅས་དཔྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་ཚོགས་སྤྱ་བཅད་པ་ནི།

སྒོད་ལ་མངའ་རིས་སྒོར་གསུམ་ཞེས། །
སྤྱ་རང་མང་ལུམ་ཟངས་དཀར་གཅིག། །
མི་དང་གྲུ་ཤ་སྤྲེལ་ཉི་གཉིས། །
ཞང་ཞུང་མི་ཕྱི་སྒོད་སྤྲེལ་གསུམ། །
བར་ལ་དབྱས་གཙང་ཅུ་བཞི་ནི། །
གཙང་ལ་གཡས་ཅུ་གཡོན་ཅུ་དང་། །
དབྱ་ཅུ་གཡོ་ཅུ་བཞི་ཅུ་གྲགས། །
སྤྲེལ་ལ་མདོ་ཁམས་སྤྲེལ་ལྷག་ནི། །
ཟམ་མོ་སྤྲེལ་དང་ཚ་བ་སྤྲེལ། །
སྤྲེལ་ཁམས་སྤྲེལ་དང་སྤྲེལ་འཕོར་སྤྲེལ། །
དམར་རྩ་སྤྲེལ་དང་མི་ཉག་སྤྲེལ། །
བཙས་བའི་མདོ་ཁམས་སྤྲེལ་ལྷག་གོ། །
པོད་ཀྱི་ཁྱི་སྒོར་བཅུ་གསུམ་ནི། །
སྒོ་བྱང་གཉིས་དང་ཚུ་བྱ་གཉིས། །
སྤྲེལ་ཤངས་གཉིས་དང་གཙང་ལ་ལྷག། །
གཡའ་ལ་ལག་གཉིས་དང་རྒྱ་ཚལ་གཉིས། །
འཕྲི་སྤྲེལ་གཉིས་དང་དབྱས་ལ་ལྷག། །
ཡར་འཕྲོག་ཁྱི་སྒོར་བཅུ་གསུམ་མོ། །
མདོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གསུམ་ཞེས་བ་ནི། །
སྤྲེལ་ཁམས་གཡའ་མོ་ལ་བྱི་གསུམ། །

ཡང་དུ་སྐྱང་བཞི་ཞེས་པ་ནི། །
 འགས་ཤོད་ཚུ་སྐྱང་རིང་མོ་གཅིག །
 ཚ་བ་མཛོ་སྐྱང་རིང་མོ་གཉིས། །
 ལྷ་འཕོར་སྟག་སྐྱང་རིང་མོ་གསུམ། །
 མི་ཉག་རབ་སྐྱང་རིང་མོ་བཞི། །
 བོད་ཀྱི་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་ནི། །
 ཉི་མེ་ལ་སྐོ་མན་ཚད་ནས། །
 སོག་གི་གཡག་ལྷ་ཡན་ཚད་དུ། །
 དབུས་གཙང་ཚོས་ཀྱི་ཚོལ་ཁ་ཞེས། །
 སོག་གི་གཡག་ལྷ་མན་ཚད་ནས། །
 མ་ཚུའི་ལྷག་པ་ཡན་ཚད་དུ། །
 མདོ་སྟོད་ཏུ་ཡི་ཚོལ་ཁ་ཞེས། །
 མ་ཚུའི་ལྷག་པ་མན་ཚད་ནས། །
 རྒྱ་ཡི་མཚོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན། །
 མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཚོལ་ཁ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བོད་ཚེན་པོ་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་གནས་
 ཀྱི་མཚོངས་ནས་བསྐྱོས་པའི་ཉོར་རིང་གེར་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་སེ་ཚེན་གོ་དན་
 རྒྱལ་པོས་བོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་(ལྷོ་ལོ་ ༡༩༥༥) ལོར་གདན་འདྲེན་
 ལྷུས་མ་ཐག་རྩ་ས་སྐྱ་པརྟེ་ཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་
 ལ་ཕེབས་ཐོན་པ་ས་སྐྱ་ནས་ཚིབས་ཁ་བསྐྱུར་ཉེ་ཁོང་གི་ཚ་པོ་དགུང་གྲངས་བཅུ་

ཡིན་པའི་འཕགས་པ་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུལ་ན་དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་
ཡོད་པས་ས་པའ་སྐྱེན་བཟེས་དུང་ལམ་བར་ལོ་གཉིས་ཙམ་འགོར། རབ་བྱུང་
བཞི་པའི་མེ་རྩ་ (ལྷོ་ལོ་ ༡༣༧༤) ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པར་ལེང་གཏུ་ཞེས་པའི་ས་
གནས་དེར་འགྲོར། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་པག་ (ལྷོ་ལོ་ ༡༣༥༡) ལོར་ས་
པའ་དགོངས་པ་རྫོགས། སྐབས་དེར་རྟོར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་མ་
ཐག་ཏུ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་འཕགས་པ་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མངལ་འཕྲད་གནང་།
རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཚུ་སྐང་ (ལྷོ་ལོ་ ༡༣༥༣) ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཆེས་
ཉིན་འགོ་མགོན་འཕགས་པ་དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་ལ་ཕེབས་སྐབས་སུ་རྟོར་
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་དབང་ལུས། ཉི་ཤེ་སྟེ་ཞེས་གོང་མའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་
གསོལ། དབང་ཡོན་རིམ་པ་གསུམ་ལུལ་བའི་དང་པོ་བོད་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་
ལུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཚོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་གཙོས་པའི་བོད་ཚོས་
ཁ་གསུམ་ལུལ། གསུམ་པ་སླ་མའི་བཀའ་བཞེན་རྒྱ་ཡི་མི་ལུལ་ཆེན་པོ་ལུལ་
བ་ལགས། ཚོལ་ཁ་གསུམ་པོ་འདི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་
རྟོར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཞིང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཚོལ་ཁ་
གསུམ་དུ་ཞིང་གཅིག་ཅུང་ཟད་མ་ལོན་ནའང་། རྒྱ་མ་བཞུགས་གནས་ཡིན་པ་
དང་། བསྟན་པ་དར་བའི་གནས་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ཁྱུང་པར་འཕགས་པ་
དགོངས་ནས་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བཅེས་ནས་ལུལ་བ་གྲགས་སོ། དེ་རྣམས་སྤྱིར་བོད་
ལུལ་དུ་ལྷན་པའི་སྤིང་དེར་སྤྲ་འགྲུར་གྱི་རིགས་གསུམ་མགོན་གྱི་གནམ་འཕྲུལ་
རིམ་བར་བྱོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། མི་དབང་
ཞིང་རྩ་མགོགས་པའི་ཚུལ་དང་རྩོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་

རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བ་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལང་བ་ལྷན་བས་དངོས་འབྲེལ་གཅེས་སྤྱོད་ལོ་ལོ་བའི་
སྲོལ་རྒྱན་མཚོན་བྱེད་ཟེགས་མ་ཙམ་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཙམ་བྱེད་པའི་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །སྤྱི་བ་

མི་རབས་བསྐྱར་ལ་བརྒྱས་པའི་ལོ་རབས་ནང་། །
དུས་རབས་བསྐྱལ་པའི་དབང་པོ་གཞུང་གི་ལས་ལམ། །
ཟླ་ཞག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེན་འཚོལ་ལམ། །
ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་ཀུན་སྤོང་པའི་སྤོང་། །

ལེན་གཉིས་པ།

ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཡུལ་སྲོལ་
གོམས་གཤེས། ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས། ཐོན་ཁུངས་ཆ་རྒྱུ།

ཅ་ཅ་དང་བུལ་མཁས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་ལ་གྱུ་རྒྱུ་ཅ་ཅ་དེར་སྤྲོད་དང་
མཚུངས། །ཆ་ལུགས་སྤྱི་བའི་མི་བཞིན་ཉམས་ཉེགས་དགའ་བ་སྤྱིད་པའི་
སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི། །ཇ་ཆང་རོ་ལ་འདོད་ཀྱང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྤོང་ལས་
ལེགས་འཁུངས་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །ཉ་མོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཅལ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བ་
བསམ་ནམ་དཀར་ཁུངས་སྤོངས་འདི་སྤྱི་བའོ། །

དོན་ཚན་དང་པོ། དུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་ཡུལ་སྡེ་འབྲུང་ཚུལ།

དེ་ཡང་ནང་གསལ་སྐད་པོ་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་ནི། སྤྱིར་བོད་བྱང་ཁུལ་
ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཡང་། བོད་གངས་ཚན་གྱི་བྱང་ངོས་སུ་
གཉན་ཚེན་ཐང་ལྗེའི་རི་རྒྱུད་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་བར་མཚམས་མ་ཆད་
བར་འབྲུང་བ་སྟེ་གྲིས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཁུལ་དེ་གནས་ཡོད། ཚོས་འབྲུང་
མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་ཤ་རྒྱུད་རི་དྲགས་སྤིང་།
བར་གྱི་རུ་བཞི་སྟག་གཟིག་གཅན་གཟན་སྤིང་། སྤྲོད་གྱི་སྤྲོད་དུག་འདབ་ཆགས་
བྱ་ཡི་སྤིང་། ཞེས་པ་ལྟར། སྟོད་དུ་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ། བར་གྱི་དབུས་
གཙང་རུ་བཞི། སྤྲོད་གྱི་མདོ་ཁམས་སྤྲོད་དུག་བཅས་སྟོད་སྤྲོད་བར་གསུམ་དུ་
ཆགས་ཚུལ་ནི། ལོ་རྒྱུས་པལ་ཆེ་བ་གཅིག་མཐུན་དུ་གསལ་ཡོད་པ་ལྟར་དེའི་
ནང་ཚན་མདོ་སྟོད་ཆར་གཏོགས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ཁམས་
ཆགས་ཚུལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

- བོད་མཐོ་སྤྲོད་ནགས་གྱི་བཟའ་ཤིས་ལྷང་། །
- རི་ཡུལ་ཁམས་བཀོད་པའི་ཆགས་ཚུལ་ནི། །
- བོད་གངས་ཚན་ཡུལ་གྱི་བྱང་ངོས་ན། །
- རི་གཉན་ཚེན་ཐང་ལྗེའི་རི་རྒྱུད་ནས། །
- མཚམས་མ་ཆད་གཡས་དང་གཡོན་གཉིས་སུ། །
- རི་སྟེལ་ནས་དཀྱིལ་དུ་འབྲུང་འབྲུང་། །

ཡུལ་མཐོ་སྐང་འདི་ཡི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་། །
 དེ་གངས་དཀར་རྩ་གསེབ་ལུང་ཕྱན་ན། །
 ལྗོངས་རྫོང་གཤེར་གཉིས་ལྡན་རང་བཞིན་ཡོད། །
 ཏུས་བཞི་ཡི་རང་མདངས་གཟུགས་སུ་སྡིན། །
 ལྗོངས་ས་འཛིན་སྐྱེག་མོའི་མཛེས་བྱེད་རྒྱན། །
 གངས་ཚད་ཀྱི་གཞལ་མེད་དག་མཚན་ལྡན། །
 ལྗོངས་མཚོ་ནག་ཚབ་ཀྱི་རྩ་བོ་རྒྱན། །
 ཉམས་མཚར་བ་གཡུ་འབྲུག་འབྲུག་འབྲ་བ། །
 ཚབ་རྩ་ཕྱན་རྩལ་རྩའི་ནང་དུ་འདུས། །
 རྩ་མཐོ་ནས་དམའ་འབབས་རང་བཞིན་ཡིན། །
 ལྗོངས་བཅུད་ལྡན་གདོད་མའི་ནགས་ཀྱི་ཤོད། །
 ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་རྩ་བའ་ལྗོངས་ཤོད་རྩུལ། །
 བྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྤྱོད་ལྗོངས་སུ། །
 དེར་དབྱེ་མ་ནགས་ཀྱི་ནགས་ཤོད་ཅེས། །

དེའང་དབྱེ་མ་ནགས་ཀྱི་ནགས་ཤོད། རྩུལ་མ་སོག་གི་སོག་ཤོད། རྩུལ་རྩུལ་གྱི་རྩུལ་ཤོད་ཅེས་བ་རྩུལ་མ་དང་། རྩུལ་མ། རྩུལ་གསུམ་གྱི་རྩུལ་མ་དང་མཚོན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྤྱོད་ལྗོངས་སུ་ཞེས་པ་དེའི་ནང་དུ་ནགས་ཤོད་སྤྱོད་ཡུལ་གསུམ་པའི་པའི་ཚད། ཤོད་བྱང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤོད་དུ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་དབྱེ་བའི་ནང་ཚན་དབྱེས་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚན་སུ་ཚགས་ཡོད། ལྗོངས་སྤྱོད་རྩུལ་མོ་འདར་ནས་རྩུལ་དུ་བབས་པའི་འགོ་བོ། བྱང་འགྲི་རྩུལ་མོ་

རུབ་ནས་ཤར་དུ་བབས་པའི་གཡས་ཕྱོགས། རྒྱ་མོ་རྩལ་ཚུ་རུབ་ནས་ཤར་དུ་
འབབ་པའི་ཚུ་རྒྱད། ཁམས་ཤོད་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱུས་ཀྱི་ཅེར་གནས་ཡོད་
པ་རེད། སྤམ་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྤོན་ལྗོངས་སུ་དབྱེ་མ་ནགས་ཀྱི་ནགས་ཤོད་
ཅེས་པས། ཤར་དུ་རྫོ་མོ་དཔལ་འཛོམས་དཀར་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་སྤོན་མོ་
རྫོང་(ཁམས་དུ་བ་རི་)ཞེས་པའི་ཅེར། གནས་མཚོ་གོ་རྩེ་ཤེལ་རྫོང་མཁའ་རི་རྩོ་
རྩེ་རྫོང་། ཁམས་ཤག་རྩོ་རྩེ་སྤྱིང་རྫོང་བཙས་ལ་ཁམས་ཀྱི་སྤོན་མོ་རྫོང་གསུམ་དུ་
གྲགས། དེ་ཡང་གནས་ཆེན་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི། དབྱུས་ཀྱི་རྫོ་མོ་དཔལ་
འཛོམས་དཀར་མོ་འདི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པ་ལ། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་
ཀྱི་རི་འདི་རྣམས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། བར་གྱི་མཚོ་རྣམས་རོལ་བའི་མཚོ་
བདུན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གྱིན་ཆེ་ཞིང་བརྗིད་ལྡན་བཀོད་པའི་ཁུད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་
པར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་ཆེན་མོར་མཚོན་པ་ཡོད་དོ། མདུན་དུ་མོ་བྲང་
གཡུ་མཚོ་དྲངས་མ་གནས་འདིར་བཞུགས་པའི་དཔལ་མོ་དང་དཔལ་མོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མོ་བྲང་ཡུམ་མཚོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
གྲུབ་སྤྱ་ཚོགས་སྟེར་བར་བྱས་ཤིང་། ཁུད་པར་དུ་འཛམ་བུའི་སྐྱ་རུ་དང་ མི་
མགོན་དཀར་མོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱ་ལོར་ཕུལ་བ་ཐམས་ཅད་མཚོ་འདིར་སྐྱ་གཏེར་
དང་ལོར་གཏེར་གྱི་རིགས་རྣམས་སྤམ་ཡོད་པས། གསོལ་བ་ཚུལ་བཞིན་བཏབ་
ན་ལོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གནས་ཀྱི་རི་མཚོ་རྒྱང་དུ་
འབྲེལ་ཏེ་ཆགས་ཡོད། ལྗོངས་རྒྱལ་ཤོད་ཡུལ་དུ་སྤྱིང་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ཤོད་སྟོལ་ནི།
གསའ་ཕུ་མགོན་ལྷ་དཀར་མོ་ཞེས་པ་དང་རྟོན་ཁུར་རྒྱ་ཡིས་རྟོ་རུབ་གངས་དཀར་
རི་མོ། བྲང་ཕྱོགས་ཉོར་གྱི་རྟོ་ཡི་འཛམ་བུའི་སྐྱ་རི། ཞང་ཁུང་བོན་གྱི་བྲང་གིར་

མགོན་ལྷ་དཀར་པོ། བཞུགས་སྐྱོད་ལེ་སྤྱད་ཟངས་མེ་རོ་ར་ཅ་བཅས་སུ་གྲགས་པའི་དེ་
 ཚོགས་འདི་ནི་རྒྱ་ཤོད་པོན་ལུང་རྒྱ་མེད་དབྱེ་བ། ཆིས་ཀྱི་དེ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་
 ཞེས་པའི་དེ་ཚོགས་བཞོན་པ་དེར་གངས་འདི་སྐྱུན་པོ་དགུང་ལ་སྟེགས་པ་ལྟར་
 རྩོགས་མཚམས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་ལ་རོ་མཚར་ལྡན་པར་
 བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་གཡས་སུ་ཚོགས་སུ་བཞུགས་པའི་དེ་རྒྱས་གཙོའི་རྒྱན་
 ཀྱི་དར་རྒྱས་བཅུ་གསུམ། གཡོན་དུ་རྩོ་བོ་གཡུང་རྒྱུད་དག་འདུལ་གཙོའི་ལོ་རྒྱུ་
 སྐྱུག་མོ་མཆེད་བརྒྱན་བཅས་རྗེ་ལ་སྐོན་གྱིས་བསྐོར་བའི་རྒྱུ་དུ་ཡོད། ལུ་བ་
 དུ་གཉན་ཆེན་ནག་ལྷ་འཛམ་གྱི་འོ། མདོ་སྟོན་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་ཅེ་བ།
 །དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ནགས་ཤོད་སྐྱུན་སྤོངས་སུ། །རྗེ་ཡི་རྟེན་གནས་ལྷ་དེ་
 གཉན་པོ་ཞི། །རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་སྐྱུ་ལྷའི་པོ་བྱང་དུ། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟར།
 དེའི་མཚོན་རྒྱུ་ལ་ནི་ཤར་ནས་བལྟས་ན་དམག་དབྱུང་དར་མདུང་འཕྱར་བ་འདྲ།
 ལྷོ་ནས་བལྟས་ན་ལྷུང་ཆེན་གཤོག་པ་བརྒྱུད་པ་འདྲ། ལུ་བ་ནས་བལྟས་ན་རྒྱ་
 ལྷག་གནས་ལ་མཚོངས་པ་འདྲ། རྒྱུང་ནས་བལྟས་ན་བྱེད་ནག་རལ་བ་གསིག་
 པ་འདྲ། དབུས་ནས་བལྟས་ན་བྲག་པོའི་དམར་གཏོར་བའཕམས་པ་འདྲ་བཅས་
 ཡོད་པ་དེ། དེ་ལ་གོང་མ་ལྷ་ཡི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚོད་མཐུ་ཆེན་ཞེས་པ་དང་། འོག་
 མ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་ཚོ་མཐུ་ཆེན། བར་མ་གཉན་གྱི་སྐྱེད་དུ་གཉན་སྐྱེ་མཐུ་ཆེན།
 མིད་པ་མི་ཡི་སྐྱེད་དུ་རྩོ་བོ་ནག་ལྷ་འཛམ་གྱི། གཡུང་རྒྱུད་པོན་གྱི་སྐྱེད་དུ་རྩོ་བོ་ནག་
 ལྷ་ཞེས་པ་འདིའི་འཁོར་ཚོགས་སུ་འབྲེན་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་བཅུ་ས་བསྐོར་པའི་དེ་
 བོ་འདི་ཉིད་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པ་གནས་ཡོད། རྒྱུང་དུ་མེ་མོ་བྲག་དཀར་ཞེས་
 པ་ནི། སྐྱ་ཆེན་དང་འབྲི་དུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཡོད། གནས་ཀྱི་དེ་བོ་དེ་

ཡང་བན་བོན་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐོར་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལ། ལྷག་ཏུ་གནས་
བདག་འཕྲོང་རྒྱུ་ཚོས་རྗེའི་མཚན་རྟུ་གྲགས་པས།

ནགས་སྟོང་མེ་མོ་བྲག་དཀར་ནི། །

ཐང་ཆེན་གསུམ་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས། །

རི་ཆེན་གསུམ་གྱིས་མཐའ་ནས་བརྟེན། །

ལ་ཆེན་གསུམ་གྱི་རྒྱབ་ན་བཞུགས། །

མཚོ་ཆེན་བཞི་ཡི་ཡོན་ཆབ་སུལ། །

རི་བྱང་པར་བསིལ་གྱི་བ་གནས་གྱི་ས། །

སྐལ་མེད་སྐལ་བ་ལེན་ས་ཡིན། །

སྐལ་ཡོད་བསོད་ནམས་གསོག་ས་ཡིན། །

སྤྲིག་པའི་བདར་ཤ་བཅད་ས་ཡིན། །

མི་དགའི་ས་བོན་བསྐྱེགས་ས་ཡིན། །

གནས་དེ་བཞུགས་པས་བྱང་རྩལ་ཐོབ། །

ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱིབ་པ་དག །

ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་ཐོ་འདི་ཉིད་རྗེ་རི་དཀར་པོའི་ཅེ་མོར་བྲག་དཀར་ལྷ་ན་
སྤྱག་པ། དེའི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་རྩལ་འབྱུང་དང་རྩལ་སྐྱབ།
བྲག་སྤྱག་དངོས་ལ་ངོ་མཚར་སྤྱག་པ་ཞེས་སོགས་སྤྱག་པ་འདིའི་གཉིང་ཐབ་ཚད་
དང་གྲངས་ཚད་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བརྗེད་ཅིང་མངོན་པའི་
གངས་རི་དང་། གཡའ་རི། བྲག་རི། ནགས་རི་བཅས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རི་བོ་
དེ་དག་ཀྱང་ཅེ་གངས་རི། བར་སྤང་སྤོངས། འདབ་ནགས་ཚལ། བར་མཚམས་

མཚོ་དང་མཚོ་ལྷོ་སོགས་རྣམས་པར་བཟུང་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྲུག་པ་དེ་དག་རྒྱས་མངའ་མེད་
 པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་སྤྱིང་འདོད་པ་ཞིག་དང་། བྱེད་རིན་ཡོད་པ་
 ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་ལྟར་ལོར་བྱས་ཁེངས་པའི་ས་ཚེ་དེ་དག་རྣམས་བག་སྲོ་ཞིང་
 རྒྱལ་ཞག་དོད་པ། དེ་ལྟེད་ཀ་དང་དབྱར་དུས་སྤྱི་རི་བོ་འདི་རྣམས་གོས་ཆེན་བཟང་
 པོའི་ན་བཟང་ལྷན་སྐྱེས་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལྟར་གྱི་བལྟ་བས་མིག་གིས་མི་བཟོད་པའི་མེ་
 རྟོག་རྣམས་ཀྱི་ཚོན་མདངས་དཀར། སེར། དམར། ཐིང་། ལྷ་མེན་མདོག་
 གཟི་འོད་རྣམས་པར་བཟུང་བ། རྩོན་དུས་དང་དགུན་དུས་སྤྱི་རི་བོ་རྣམས་བརྗོད་
 ཉམས་ལྡན་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་པོ་ལྟར་དབྱེ་ལ་དར་དཀར་པོ་རྩི་མ་མེད་པའི་ལ་
 མོད་བཅིངས་པ་དང་འབྲུ་བ། གེ་ལ་ཤའི་རི་བོ་སྤྱིང་བར་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱི་རྩོད་
 གཡོག་གྱི་གོས་བཟང་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཡོད། དེ་ལྟར་དུས་བཞིའི་འགྲུང་མཚམས་
 ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐུས་སྒོ་ཚང་བ་དང་། ལུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཉི་མཛེས་ཤིང་
 མཚོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་དབང་མི་འཕྲོག་པ་མེད་པ་ཤི་སྤྲུག་ཏུ་སྤྲང་དོ། །

བར་གསེས་གཉིས་པ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལུལ་སྤེ་འབྲུང་ཚུལ་དང་
 རྩོད་གནས་སྒོར་ཉེ། བགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ས་ཁུལ་འདི་ཡང་སྤྱི་ལོའི་སྤོན་གྱི་
 དུས་རབས་གནའ་སྤྱི་མོ་ཞང་ཞུང་ཁྱི་སྤེ་བཅུ་གཉིས་ཁེངས་སུ་གཏོགས་ཡོད། དེ་
 ཡང་རྩོད་ཁུང་ལུང་དབྱལ་དཀར་གྱི་ཞེས་པ་དེའང་གངས་ཉི་སེ་ལ་ཟེར། ལྷན་
 ཤེལ་ལེ་རྒྱ་མཁར་ཡན་ཞེས་དེའང་ད་ལྟ་སྤྱིང་ཆེན་རྫོང་ཁུལ་ (ཆེ་རྒྱལ་ཤེལ་ལེ་རྒྱ་
 མཁར་) ཡན་ལ་ཟེར། རོག་མར་རྒྱང་སྤོང་སོས་ཀྱིས་འགོ་དཔོན་བྱས། ལུལ་བ་
 ལྷན་གྱི་གྲིས་ཤོད་དུ། བྲག་ཤེལ་ལེ་རྒྱ་མཁར་གྱི་ཞོལ་རྩ་ཤོད་ལུང་དམར་བཟུང་།
 མི་ཆེ་དགུའི་འབངས་སུ་བཀོལ། རྒྱ་ཤོད་དང་རྒྱལ་རྒྱུད། དཀར་རེ་གཉིས་ཀྱི་

འབངས་ཤོག་ཏུ་བཞི་བུ་བ་དེ་ནས་སྲིད། ལྷོན་ཚང་རྫོ་བོ་སྤྱན་བུ་དེས་ནགས་སོག་
ཤག་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དཔོན་བྱས། དུམ་འཛིན་སྲ་བ་དང་འབངས་བཞོལ་སྲ་བ་དེ་
ཡང་རྒྱངས་གྱི་མོ་ཉི་བམེ་ཏུ་ལས་གསལ། རགས་ཤོད་ས་ཁུལ་འདི་ཡང་ཉོར་
ཚོའི་ཁོངས་སུ་རི་ལྷོ་གཏོགས་ཚུལ་མི་གོང་མ་ཡོན་རྒྱལ་སྐབས་སུ་ཉོར་རྒྱང་
གཉིས་གྱི་ས་གནས་འདིར། རྒྱང་རྒྱལ་ནང་ཆེན་གྲགས་པར་གོང་མའི་བཀའ་
ཡིག་གཞན་ནས། ལྷོད་འབྲི་བྱང་རྫོ་འདབ་ཚུལ། ལྷོད་ཚོ་པའི་ཁབ་སོ་ཡན། ས་
དང་ཡུལ་སྤེའི་བདག་ཐོབ་གནང་ཞེས། རྒྱང་པོ་འབྲུམ་རྗེ་གྲགས་པའི་སྐབས་ཉོར་
ཚོ་འདི་ནམས་དབང་དུ་བརྒྱུད། ཉོར་ཚོ་སོ་དགུ་ཞེས་བ་ཞི། ཤར་རི་པོ་ཆེ་ནས་
བྱབ་ནག་ཚུ་བར་དང་། ལྷོ་ལྷོ་རི་ནས་བྱང་ནང་ཆེན་རྗེ་ལྷོད་བར་ཡིན་པའི་ནགས་
ཤོད་ཚོ་དགུ་ཡང་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་
མ་ཡིག་གཡུ་མགོ་མ་ནས་རྒྱང་པོ་འབྲུམ་རྗེ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དཔུང་ཆེན་དམག་
གི་ལས་བྱས་ནས་ན་དམར་མཚོ་ཁ་སྤོན་སྤྱི་ཚད་དང་། འབྲི་འདམ་བྱང་ཡུལ་
ཚུན་ཚུད་པ། དུམ་རྒྱ་གསེར་སྤོན་ཡན་ཚད། མལ་ས་མི་འགྱུར་རྫོང་གཞིས་
བའོ་བརྒྱད་བཞག །སྐར་ཐོག་མཐོན་པོའི་རྩ་ཁལ་སྤང་ཞེས་པའི་ནང་ཚོན་སྐོམ་སྤེ་
ཚོ་ལ་ས་མཚམས་བྱས། ཤག་གི་སྤང་བུ་མམ་སོ་ན། འབྲུམ་རྗེའི་ཤེལ་མཁར་
ལྷུག་རྒྱང་། བརྒྱང་(རྫོང་) ཞེས་པ་དེའང་ད་ལྟ་ཤག་རྒྱ་ཁར་ཤག་རྫོང་མཁར་ཞེས་
པ་ཆགས་ཤུལ་གསལ་སོ་ཡོད། དེ་རྗེས་ཤག་རྫོང་མཁར་ལ་རྒྱ་མ་རྫོང་ཡང་ཟེར་
སོལ་འདུག་གཞན་ཡང་རྫོང་མཁར་མེ་ལོང་དགོན་ཞེས་དགོན་པ་དེར་ཅེ་ཐོག་ལ་
རྒྱ་མིབས་དང་། གསེར་འཛམ་བུའི་རྒྱ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་གསེར་འབྲུ་བྱང་
རབས་འདུག དགོན་པ་དེའི་འདུ་ཁང་ཁྱོན་ལ་གཞིགས་ན་སྐོ་མཚོར་རྒྱད་པའི་ག

བ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཡི་ས་ཁྲོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འང་ལྷ་སར་ཉན་དང་སོག་སོ་རྩུན་
 གར་དབར་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ལེན་གྲེད་པའི་འཕྲུག་ཟེང་ནང་མེ་བྱ་ (༡༧༡༧)ལོར་
 གཏོར་སྐྱོན་བཏང་རྗེས་ལྷག་མེད་དུ་སོང་འདུག དུས་དེ་ཙམ་ཤག་རོང་དུ་ཡོད་
 པའི་དུས་མིང་མི་གྲུ་ཚང་ཞེས་པ་ད་ལྟ་ནས་ཚེས་པའི་མི་ཐོག་བདུན་གྱི་གོང་རོལ་
 དུ་ན། མི་གྲུ་ཚོད་དཀར་ཞེས་པ་དབང་ཚལ་ཆེ་བ་ཞེས་ཡོད་པ་དེར་སྐད་གྲགས་
 ཅན་གྱི་མེ་མདའ་རྒྱ་སྐྱོགས་རིང་མོ་ཞེས་པ་སྐོས་ཁྲ་རིང་ཡོད། མེ་མདའ་དེའི་
 མདེའུའི་ཚད་དེ་བྱ་ལྷག་རོལ་གྱི་སྐོང་ང་ཅམ་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་ཕྱིས་སུ་མཐོང་
 རྒྱུན་ཡོད་རབས་འདུག་པས་མེ་མདའ་དེའི་ཤུགས་ཚད་དང་རྒྱང་ཤད་ཆེ་ལ་སྐད་
 གྲགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁོ་བས་མེ་མདའ་དེ་ལག་ཏུ་བཅངས་ནས་ཤག་རྒྱ་པར་
 རི་རྒྱར་རི་ཐང་དུ་མདའ་འཛིང་འགྲན་རེས་གྲེད་སྐབས་སུ། སོག་སོའི་དམག་གི་
 དཔོན་རིགས་ཆེ་བ་གྲགས་ཅན་ཞེས་བསམ་དཔ་གྲགས། ཡང་སོག་སོའི་དམག་
 དཔུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་བཞོལ་མ་བྱས་ཏེ་ཕུ་མཐུད་དག་ཚལ་རོལས་ནས་རྒྱར་
 ཕྱོགས་དམག་གི་མི་གྲུ་ཚོད་དཀར་ཞེས་པ་དབང་སྐྱིད་ལྷན་པ་དེ་ཡང་བསམ་དཔ་
 གྲགས།

དེ་མིན་ཀན་རབས་རྣམས་ཀྱི་དག་རྒྱུན་ལྟར་ན་སོག་དུས། རྒྱ་དུས། བོད་
 དུས་གསུམ་ཟེང་སོལ་ཡོད། དེའང་སོག་མར་ཉོར་དུས་ཉོར་རྒྱལ་ཨེར་ཉི་ཅོག་
 ལ་ནས་མི་རབས་བརྒྱ་གསུམ་རིང་། ཉོར་ཚོའི་མངའ་འབངས་འདི་རྣམས་སོག་
 རྒྱལ་འོག་ཏུ་སོག་སྡེ་ཚོ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་དེའང་ཟི་མིང་སྐྱེ་དགུའི་ཁོངས་
 སུ་གཏོགས་པར་སྐབས་དེར་སོག་དུས་ཟེང་རོ། དེ་རྗེས་ཉོར་བེའུ་མི་རྒྱལ་ནས་
 བརྒྱང་མི་རབས་བརྒྱད་ཅམ་ལ་ཉོར་སྡེ་འདི་རྣམས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་གྱིས་

ཐད་ཀར་དོ་དམ་ལོག་ཚོ་ཁག་སོ་སོར་བཅད་མཚམས་བཅོས་ཉེ་དེམ་ཚི་སོགས་
ཚོ་བ་བཞི་བཅུ་མཚོ་སྡོན་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་ཚོ་བ་སོ་དགུ་ཟི་ཁོན་དུ་སྐྱུར། འགོ་བ་
ཚེན་ཏུ་གཉིས་དང་ཐེམ་དུད་བརྒྱ་ཡན་ལ་བེའུ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཐེམ་དུད་བརྒྱ་
མ་ཟེན་པར་གེ་ཅང་བཞི་བཅུ་བཅས་ཀྱི་འགོ་པར་བསྐོས། སྐབས་དེར་ཉོར་སྡེ་
སོ་དགུ་འདི་ཟི་ཁོན་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་དུས་ཟེར་རོ། དེ་རྗེས་ཉོར་རྒྱལ་
སྐས་དུས་ལ་ཉོར་སྡེ་འདི་རྣམས་ཐོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་དབང་བསྐྱུར་
བའི་སྐབས་དེར་ཐོད་དུས་ཟེར་རོ། ཐོད་གསལ་ཉོར་རྒྱལ་དང་པོ་ཨེར་ཉི་ཅོག་
ལ་ནས་ཉོར་རྒྱ་རབས་བཅུ་བ་ཚེ་དབང་སྟེ་རྒྱལ་བར་དུ་ཐོད་མ་ཚེན་པོ་ཡོན་རྒྱ་
རབས་དང་མིང་རྒྱ་རབས་མཇུག་སྐྱིལ་བ་དང་། ཚིང་རྒྱལ་རབས་དུས་ཡིན་པ་
རེད། དུས་མཚུངས་ནགས་ལོད་ཚོ་དགུ་ཞེས་པ་ནི་འབྲི་རུ། ལྷག་དུག་ཐོན་
པལ། ལྷ་རེད། འགོ་ལ། རྟེན། ལ་ལོག་ ལུ་རྒྱལ། སེན་ཚོ་བཅས་ཟེར་བ་རེད།
འགོ་བ་ནི་ཆེའུ་ཏུ་གཅིག་དང་། བེའུ་ལ། བེ་ཅང་བཅུ་གཉིས། ཏོག་དཀར་མེར་
བཅོ་བརྒྱད། དཔོན་དགུ། སྲོང་ཚོ་དུག་བཅུ་བཅས་ཡོད་སྟེ་ལ་འདུག ༡༩༡༩
ལོར་ཐོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ཉོར་ཚོའི་ས་ཁུལ་དུ་སྲིད་འཛིན་ཉོར་སྲིད་
པོ་མཁན་རྒྱུང་གྲགས་རྣམ་བཏང་། ༡༩༡༧ ལོར་ཐོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་
ཉོར་ཚོའི་འགོ་བ་རྣམས་ལོ་ཐོབ་བསྐྱུར་ཉེ་བེའུ་ལ་དཔོན་དང་། བེ་ཅང་ལ་ལྷིང་
དཔོན་ཞེས་ལོ་མིང་བསྐྱུར་བ་དང་། ཆེའུ་ཏུ་ལ་དཔོན་གནས་ཀྱི་རོལ་བ་ལ་ལྷ་བ་
དང་རྟ་ཟམ་སྲི་ཁུབ་ཀྱི་ལོ་གནས་སྐྱུར། ༡༩༡༩ ལོའི་རྒྱ་བ་ ༡༠ པར་འབྲི་རུ་རྫོང་
བཅིངས་སྲོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དུ་བརྟེན། དུས་དེར་ཆབ་མདོ་བཅིངས་སྲོལ་
ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ༡༩༤༠ ལོར་འག་རྒྱ་དང་། ཆགས་

ཅེ། དམི། ཁ་རིང། འགྲི་བྱ། བོན་པན། སེན་ཚ། བད་དཀར་བཅས་
 ཚུས་ཁག་བརྒྱད་ལ་ཚུས་ལྷུང་དབྱེ་བ་རྟེན་པ་རེད། ༡༩༧༧ ལོར་ཚུས་གཏོར་ཤང་
 འཇུགས་བྱས་རྗེས་སུ་ཤག་ཚུ་དང་། འགྲི་ལྷུང་། ལྷ་ལ། ཆགས་ཅེ། ལྷ་ཐང་།
 ཚ་ཚུ། (དམི) ལྷན་ཚུ། (ཁ་རིང་) འགྲི་བྱ། གཤམ་ཚུ། (བོན་པན་)
 སེན་ཚ། བད་དཀར་བཅས་ཤང་ཁག་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གསུ། དེ་ལྟར་འགྲི་བྱའི་
 ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་མདོར་བསྟུས་དེ་རྣམས་སློབ་གསལ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཡོལ་དུ་
 ལྟར་ཡོད་པས་ཞིབ་སློབ་བཤད་མི་ཚད།

དོན་ཚན་གཉིས་པ།

ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤམ་གྱིས། འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན།

དེ་ཡང་སྲོལ་རྒྱན་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ཐང། དེ་སྲོན་བཅིངས་
 འགྲོལ་མ་བཏང་གོང་དུ་འགྲིམ་འགྲུལ་རྗེས་ལུས་ཡིན་སྟབས་ད་ལྟ་ལྟ་བུའི་
 འགྲིམ་འགྲུལ་ཡོ་བྱེད་སྣ་ཚོ་གས་ས་བྱུང་དོ་བྱུང་ལྟར་རྒྱང་འཁོར་དང་། ཐུག་
 ཐུག་ འབྲུད་འཐེན་འཁོར་ལོ། ལྷངས་འཁོར་སོགས་གཤམ་ཡོད། ལྟར་གྱི་སྲོལ་
 རྒྱན་ལྟར་ན། ཞིང་འགྲོག་མང་ཚོ་གས་རྣམས་ཆ་སྐྱོན་ཅུང་འཛོམས་པ་ནི། ཉ་
 ཁལ་ (གཡག) འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འགྲོག་བར་དང་། ཚོང་
 འགྲུལ། ཚ་ལེན། དབྱར་དགུན་གྱི་མཚོར་ས་སྲོལ་འཛོག་ ཁལ་རྒྱུགས་ལྷུ་ལག་
 སོགས་ཅི་དང་གང་དགོས་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཉ་ཁལ་གྱིས་འགྲུལ་སྐྱེལ་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཉ་ཁལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེལ་འདྲེན་ནི་ཉོབ་དེ་བལྟས་ན་

དཀའ་ཚེགས་ཆེ་ལ་ངལ་དུབ་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་མོད། འོན་ཀྱང་རྟ་ཁལ་གྱི་
དེགས་ལྗིད་སྲུག་བཞི་བརྟན་ལ་གངས་དང་། ཆབ་རོམ། ལ་ལུང་། ལྷོ་ལྷུང་།
ཉེ་དེང་ཐམས་ཅད་ལས་བཀལ་སྲུབ་པའི་སྲུགས་དེགས་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཞིང་
འགོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྟ་ཁལ་དེ་རྣམས་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་འགལ་འབེབས་ཀྱི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་དོ་མཁ་ཚུན་བསྐྱིགས་ཏེ་སྟབས་བདེའི་ངང་ནས་བསྐྱབ་
སྲུབ་པ་དང་། གཞོན་ལུ་མོ་མོ་དག་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་གང་དགོས་ཚོགས་མེད་ཏུ་
བསྐྱབ་སྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ད་དུང་རྟ་ཁལ་དང་། མཚོ་སྐང་། གཡག་
བཅས་ཀྱིས་སྐྱམ་སར་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་ཚུ་ཚུང་ལ་ཐམས་པ་དང་
ཚུ་ཆེན་ལ་དབྱར་དུས་སྲུ་མིང་དང་། ཀོ་གྲ། དབྱུན་ཁར་དར་ཚོག་བཅས་ནས་
བཟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་ཆར་པལ་ཆེར་གཞུང་ལམ་དང་ཐམས་པ་ཡོད་པ་རེད།
རྟ་ཁལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། རྟ་ཡོད་རྣམས་ལ་སོ་
སོའི་འཁོས་འགྱུར་ཆེ་ཚུང་དང་། དབང་ཆ་ཆེ་ཚུང་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྐྱ་ཆས་ལ་
མཛེས་ཆས་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་རྟ་ལ་སྐྱ་དང་། སྲབ། མཐུར་གསུམ་
དང་། མོ་རྒྱ་སྐྱད་གསུམ་སྤྱི་ཁྲབ་ཏུ་དགོས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱ་མ་ཆེ་འབྲིང་
ཁག་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཆ་སོ་སོའི་རྟ་ཡི་སྐྱ་སྲབ་སྐྱད་གསུམ་ལ་གསེར་ཚོགས་ཅན་
དང་དདུལ་ཚོགས་ཅན། སྐྱ་དང་མོ་གསེར་སྐྱ་དང་དདུལ་སྐྱ་ཡིན་པ་རེད། རྟ་
མགོ་གསེར་ཉོག་དང་། དེན་ཆེན་རྒྱུ་ཆ། སྐྱེ་དོམ་དང་བྱང་དོམ་ཞེས་པ་ཀོ་
གཟར་འཇའ་སྐྱིག་ཅན། སྐྱེ་ལུང་ཁ་པོ་ལ་ཉིང་ཉིང་མིལ་སྟུན་བརྒྱན་པ། རྟ་ལ་
རྩ་མཐུད་དང་དར་ཚོན་སོགས་བརྒྱན་དགོས། ཡོབ་ལ་སོག་ཡོབ་སྤྱིན་འཁོར་
ཅན་དང་། ཁང་སྐོ་ཅན། དགོ་རུ་ཅན། རྒྱ་ཡོབ་གསེར་མགོ་མ། ཟེ་ལིང་

ཡོལ་གསར་ཞེས་པ་སོགས་ཡོལ་གྱི་རྣམས་གངས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཉ་སྐ་
 ལ་གསེར་སྐ་དང་། གསེར་ཐོད་དང་པོ། གསེར་ཐོད་གཉིས་པ། རྩེ་དགེའི་
 གསེར་ཚོགས། སྤལ་སྒྲ། མགོ་ཡོག་རྩེ་སྐ་སོགས་རྣམས་གངས་ཁ་ཤས་
 ཡོད་ གཞན་ཡང་འབྲོར་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཉ་ལ་སྤབ་དང་། མཐུར།
 ཡ་འོ། ཉ་གཟར། སྐ་ཁེབས་བཅས་ཆ་ཚང་དགོས་པ་རེད། བར་ཚུར་འབྲུམ་
 བཞུད་སྐབས་སྤྱོད་ཆས་ (རྒྱགས་ཆས་) ལྷུག་སྣོད་ཁལ་ཀོ་མཉེད་མ་ལས་
 བཟོས་པར་ཉ་སྣོད་ཞེས་པ་དང་། བལ་ཐགས་ལས་བཟོས་པ་གལ་ཏེ་མགོ་སྒྲེལ་
 གྱི་སྣོད་པད་ནང་དུ་སློབ་ཆས་རྩ་དང་། མར། ཅམ་པ། ལྷུར་བ། ཤ་ལྷུད། ཆ་
 ལུལ། ཐོར་བ། སྣོད་ཆས་སྤབས་བདེ་ཁ་ཤས་བཅས་རྒྱགས་ནས་ཉ་སྣའི་ཤ་
 ཐག་རྒྱན་བྱས་བསྐྱམས་ཏེ་འགོ་སློབ་ཡོད། དེ་མིན་དབྱར་དུས་སྤྱོད་འགོ་སློབ་
 སྣོར་འབྲིང་ཞེས་པ་ཉ་སྣོད་ཏུ་ཆར་གོས་བྱས་ནས་ཤ་ཐག་རྒྱག་སློབ་ཡོད་པ་རེད།
 ཁལ་མ་ལ་ཁལ་གངན་དང་ཁལ་སྐ་བཅས་དགོས་པ་དེ་ལ། སྣོ་གོང་སྣོད་
 གསུམ་དགོས་པའི་ཁར། རྒྱབ་ཐིག་ཅེས་པའི་འདོམ་བཞི་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་དང་དེས་ཁལ་དོས་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་འགོལ་སྐབས་བསྐྱམས་ཏེ་
 འགོ་སློབ་ཡོད། ལྷུར་བཏར་ཁལ་མ་རྒྱབ་གཅིག་ལ་རྒྱ་མ་གཅིག་བརྒྱ་ཡན་
 དང་། ལྷུམ་བརྒྱ་མན་ཅམ་འགོལ་སློབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་ཉ་དང་ཁལ་མ་
 མེད་པ་རྣམས་རྐང་འགོས་བྱས་ཏེ་ཐ་ཆས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སོ་སོའི་རྒྱབ་ཏུ་
 རྒྱར་ཏེ་འགོ་གི་ཡོད། ཡང་དབེར་ན་གནས་སྣོར་སོགས་སྤྱོད་སྐབས་རྒྱབ་
 ལ་རྒྱར་པོ་དང་ལག་ཏུ་ལག་ཉེན་(འཁར་རྒྱག་)ཁྲིར་ཏེ་འགོ་སློབ་ཡོད་པ་རེད།
 དབྱར་སྣོད་དང་དུས་ཆེན་གཏོང་སྐབས་ཉ་ཅེད་གྱི་ཡོ་རྒྱས་རིང་པོ་ཡོད་པ་

དམངས་ཁོད་དུ་མི་དཔའ་བའི་དཔའ་རྟགས། རྟ་པོ་མཚོགས་པའི་མཚོགས་དར་
 ཞེས་བྱ་རྟ་གཉིས་མིང་ལྷན་དུ་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་མི་པོའི་དཔའ་སྤར་འཐབ་
 བ་ཤེས། རྟ་པོའི་མཚོགས་དལ་བརྒྱགས་བ་ཤེས་ཞེས་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཆགས་ཡོད།
 དེ་ལྟར་རྟ་ཡི་ཅེད་མོའི་རྣམ་གངས་ལ་རྒྱགས་ཆེན་དང་། རྒྱགས་རྩུང་། འགོས་
 བརྒྱུ། ཞར་འཕེལ། ཡོབ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་བྱེད་སྒོ་
 རྒྱགས་ཉེ་བསང་སྒོར་དང་། དབྱ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད། གཏོར་འབྲུལ་སོགས་
 དང་། གཞན་ཡང་སྤྲ་དཔོན་ཆེ་རིགས་པེབས་འབྱོར་སྐབས་སུ་རྟ་ཡི་ཆེབས་བསུ་
 འགོ་སྲོལ་བཅས་ཡུལ་ཆོ་སོ་སོའི་མཉམ་འཛོམས་དུས་རྟོན་གྱི་གོམས་སྲོལ་རྒྱས་
 བརྒྱས་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་རྟ་ཡི་གསོ་དབྱུད་རིག་པའི་སྒོར་
 མང་དག་ཡོད་ཅིང་། ཅོག་རོའི་རྟ་དབྱུད་འདོད་དོན་ཀུན་འབྲུབ་ལས་རྟ་རིགས་
 འབྱུང་ཚུལ་དང་། རྟ་རིགས་འབྱེད་ཚུལ། སྤུས་རིགས་བཤད་པ་ན་ཆོད་སོ་རིས་
 སོགས་རྟ་དབྱུད་རིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡིག་ཆོགས་མང་པོམས་པའི་
 རྩོད་གྱིས་མ་བཞོད། གཞན་ཡང་རྟ་ཡི་རིགས་བསྐྱུས་ན་ཅང་ཤེས་དང་། གྱི་
 སིང་། རྩོལ་སོང་ཞེས་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ། ཅང་ཤེས་རྟ་མཚོག་བྱ་བ་ལེགས་
 ཉེས་ཤེས། ། གྱི་སིང་བང་འགོས་རྩལ་གསུམ་འཛོམས་པ་སོགས། ། རྩོལ་སོང་
 རིགས་ཞན་དག་སྟོན་འདྲེས་མ་མང་། ཞེས་པའོ། །

སྟོད་སའི་གནས་ལུགས།

སྟོད་སའི་གནས་ལུགས་ནི་སྤྱིར་བཏང་ནགས་ཤོད་འགྲི་རུའི་ས་ཁུལ་དུ་སྟོད་
 གནས་ལུགས་པ (ཞིང་པ་) དང་འགྲོག་པ་གཉིས་ལ་ཡུལ་འགྲོག་གཉིས་ཞེས་ཁག་

སོ་སོར་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་མཐོ་སར་འགྲོ་བུ་ལྟུང་གནས་པ་དང་། དམའ་སར་
ཞིང་ལྟུང་གནས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་སྤོད་གནས་ཐད་རང་ལྟུང་སྤོད་སྤོད་
བར་གསུམ་དང་། འགྲོར་བ་རྒྱས་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་བཅས་འཚོ་བ་སྤོད་ལུགས་
ཐད་མི་མཐུན་པའི་དབྱེ་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཐུན་ཆེགས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་ཞིབ་
པའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་རྒྱུང་མི་འབྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཐུན་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། འགྲོ་བུ་
ལྟུང་དང་རྡོང་གཞིའི་ལྟུང་བར་གྱི་ལྷན་ཚོས་དང་ས་བབ་སོགས་མི་འབྲ་བས་
གཤམ་དུ་ལྷུལ་འགྲོ་བུ་གི་སྤོད་གནས་སོ་སོར་དབྱེ་ནས་མདོར་བསྡུས་ལྷུ་རྒྱུད།

ཞིང་ལྟུང་གི་སྤོད་གནས་སྒོར། ལྷུལ་རྡོང་ལྟུང་མམ་ཆེ་བ་ནི་ས་མ་འགྲོ་བུ་
ཡིན། ཞིང་གྲོང་ལྟུང་དུ་གྲོང་དང་གྲོང་གསེབ་དུ་སྤོད་གནས་གྲོང་ཚོ་ཁག་དང་
ཁྲིམ་དུད་སོ་སོར་སྤོད་ཁང་ཁང་བ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཁང་བ་ཐོག་མར་བྱུང་
རྒྱལ་ནི་མཁར་གྱི་དང་པོ་ལྷུལ་བྱ་བླ་སྐར་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོགས་
མཚུངས་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅོམ་སྐབས་སུ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་སློན་ལོ་བཞི་ཞེས་
པའི་ནང་ཚན་ཉང་གི་ཁྲི་བཟང་ཡང་སློན་གྱིས། མཛེངས་པའི་ལས་སུ་རི་ཁྲིམ་
ལྷུང་དུ་པབ། ལྷོ་ཐོས་མཁར་དུ་བཅེགས་ནས་གྲོང་ཁྲིམ་བཅོས། །འདི་ཡན་པོད་
གྱི་ཁང་ཁྲིམ་རི་ལ་ཡོད། །དེ་སྤྱིར་བོད་གྱི་མཛེངས་མི་ལྷ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སློན་ལས་གསལ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷུལ་འདིའི་གནའ་
སྤོ་མོར་རི་ཁྲིམ་གནའ་ལྷུལ་མང་དག་ཡོད་པ་སྤྱིས་སུ་རིམ་བཞིན་མཁར་གྲོང་
ཁག་དམའ་སར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་བཟོ་འདུག། གཞན་ཡང་ཁང་པའི་གྲུབ་ཆ་ནི་
རྡོ་དང་། སྤོ་ཐོ། ལྷི་བ། ལིང་། ས་ལས་གྲུབ་པའི་གྲུང་། སོ་པག་བཅས་ཡིན་པ་
དང་། རྡོ་ཁང་། སྤོ་ཁང་། ལྷི་ཁང་། ལིང་ཁང་། གྲུང་དང་སོ་པག་ཁང་བཅས་

བཟོ་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གཞུང་གི་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་འགྲུབ་པ་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟ་ཕལ་ཆེ་བ་ཁང་བ་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་ཐོག་དང་། ཡང་ཁ་
ཤས་གསུམ་ཐོག་དང་ཁ་ཤས་ཐོག་གཅིག་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཞུང་གི་
མོར་ད་ལྟའི་མོར་ཚོའི་མལ་དུ་དུད་རེ་ཅམ་གཞུང་ཡོད་པ་སྐབས་དེ་དུས་སྔོན་ཁང་
ལ་མཁར་རྫོང་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། མཁར་རྫོང་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡང་ས་
ཞིང་དང་རྩ་ར་བཅས་ཚང་མ་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་སོ། སྐབས་དེ་དུས་སྔོན་ཁང་དེའང་
ཐོག་བཅེགས་གསུམ་དང་སྐབས་བཅས་ཡོད་པ། བཟོ་དབྱིབས་ལྷ་བཞི་ལོག་
བཞི་དག་ཁང་སོ་ལྟ་ཁང་གི་བཟོ་སྐྱར་ཡོད་པ་ལ་ཐོག་བཅེགས་ཚང་མ་ནང་སྐས་
ལས་གཅིག་ཐོག་གཅིག་བཅེགས་འཛེགས་དགོས་པ་དང་། སྐུ་ཁུང་དང་རྒྱ་ཁ་
ལ་སོགས་ད་ལྟ་དང་འབྲ་བོ་མེད། ཅེ་ལས་ཐོག་ཁུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྐར་ཁུང་
ཟེར། གཞན་ཡང་ཐོག་བཅེགས་སྟེང་ལོག་བར་གསུམ་ལ་ཁྲིམ་ནང་གསལ་ཆ་
དོད་ཕྱིར་གསལ་ཁུང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་སྟེགས་ཁ་ཤས་ནས་གསལ་བ་ཡོད་པ་
དེ་ཡང་གྲུང་ཁོག་ལས་མགོ་བོ་མི་ཟར་བའི་གསལ་ཁུང་རྒྱར་གསུམ་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། ཡང་ཁང་བའི་ཐོག་ངོས་ལྷ་བཞི་དང་། ཁང་སྐྱོའི་ལ་ཐོད་དུ་དོ་དཀར་དོག་
དོག་ཆེ་ཅམ་རེ་བསྐྱར་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་ད་དུང་དོ་དཀར་ཁ་ཤས་སྐྱར་སྟེག་
སྐས་མཁར་དང་རྩ་མཁར་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ར་ཚོའི་དབྱལ་བར་མ་ཉི་དང་ཡིག་
འབྲུ་བཞོས་ནས་རྩ་མཁར་གཏོད་པ་དང་གྲུང་སྟེབས་ལ་དོ་དཀར་ཁ་ཤས་སྟེང་བ་
སྐར་གལ་སྐར་སྟེག་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཏོད་མའི་དུས་ནས་སྲོལ་དེ་མི་མགོའི་
ཏོག་དང་དོ་ཤལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་འདུག་ལ་དུས་ཕྱིས་ད་ལྟ་ཡང་
སྔོན་ཁང་དང་སྔོར་སྐས་ར་བཅས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དོ་དཀར་དང་རྩ་ཚོ་ཡང་འཛོག་སྲོལ་

ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་ས་
ཁུལ་སོ་སོར་ཁྲིམ་དུད་ཚོ་དང་ཚོ་བུས་ནས་གྲོང་ཚོ་དེ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
སྤྱོད་མ་དང་མི་འབྲུ་བའི་སྤྱོད་ཁར་རྒྱ་ཆེར་སོང་བ་དང་ཁྲིམ་དུད་སོ་སོའི་འབྲོར་པ་
ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྤྱོད་ཁར་དང་འོག་ཁར་སོ་སོའི་ནང་དུ་བ་
ར་དང་གཟན་ཆས་སོགས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྤྱིང་ཐོག་ལ་ཐབ་ཚང་དང་། མཚོད་
ཁར་། རྫོ་སྤྱིག་མཚོད་ཁར་། ཁེབས་ཐོག་ཆབ་ཁར་། (གསར་སྤྱོད་)
སོགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ད་དུང་ཁ་ཤས་ཐོག་བཅེགས་གསུམ་ཐོག་ཅན་ཡང་ཡོད།
དེ་མིན་སྤྱི་གུར་སོགས་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྤྱི་མོར་དགོན་
པ་དང་གྲྲ་བྲང་སྤྱི་ཁར་བཅས་མ་གཏོགས་ཚོན་ཅི་བཏང་སྤོལ་མིད་གྲུང་། ད་ལྟ་
རིམ་བཞིན་འགྲུར་སྤོལ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་ཁར་ཞི་ཐོག་
མར་ས་དབྱུང་དེ་མར་དོ་ཅིག་པ་དང་གྲུང་ས་འབྲུལ་ཏེ་གྲུང་བརྒྱུངས་ནས་སྤྱོད་ཁར་
བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ནས་ཀ་བ་དང་། གཤུང་འདེགས། གཞུ་སྤྱོད། གཤུང་ལ། ལུམ་
ཤིང་། བཤགས་ཤིང་། བཤགས་དོ། ཅག་འདམ། ཐོག་ས། འདམ་ཞལ། རྫོ་
དང་། རྫོ་ལུང་། རྒྱ་ཁ། ཤིང་སྐྱས། དོ་སྐྱས། རྫོ་སྐྱས། སྐྱས་སྐྱམ་སོགས་
ཆ་ཚང་བཅོས་ནས་སྤྱོད་ཁར་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད།

འགྲོག་ཁུལ་གྱི་སྤྱོད་གནས་སྐོར། སྤྱིར་འགྲོག་སྤྱོད་རྣམས་ལ་དབྱུར་དགུན་
སྤྱོད་དམིད་ཀྱི་དུས་ཆེགས་སོ་སོར་མཆེར་ས་སྤྱོད་གནས་ཁག་རང་རང་སོ་
སོར་ཡོད། འགྲོག་ཁུལ་དུ་གནའ་སྤྱི་མོར་སྤྱོད་གནས་ཁར་བ་ཞེས་མེད་པ་རེད།
སྐབས་དེ་དུས་ཁྲིམ་དུད་ཀྱི་འབྲོར་བ་ལ་དབག་པའི་སྤྱི་གུར་ཆེ་རྒྱུང་ཅི་རིགས་
ཡོད། གཞན་ཡང་འགྲོག་ཁུལ་དུ་དགོན་སྤེ་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་སྤྱོད་ཁར་མེད།

འཕྲོག་པའི་སྐྱ་ཞེས་པ་པལ་ཆེ་བ་ནི་ལོ་རྒྱུད་ལས་བཏགས་པའི་དེ་སྡེ་སྐྱ་སྐྱ་དག་
 ལས་བྱུང་བ་ཅིང་། སྐྱ་རབས་ཀྱི་བཤའ་སྐྱོལ་ལ། སྐྱ་ཆེ་བ་འགའ་ཤམ་གྱི་ནང་
 དུ་ཀ་བ་བརྟ་གཉིས་དང་བརྟ་རྒྱག་ཙམ་ཡོད་སྐད་དང་། དེ་ཡང་སྐྱ་ཆེ་ཤོས་ལ་
 ལེན་བཞི་ཡོད་སྐྱོལ་འདུག དེང་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྦྱིར་བཏང་ན་སྐྱ་ཆེན་
 ལེན་གསུམ་དང་སྐྱ་འབྲིང་ལེན་གཉིས། དེ་ལོག་སྐྱ་ལེན་གཅིག་བྱས་པ་ཡོད་ཚུལ་
 འདུག གཞན་ཡང་སྐྱ་རྩུང་ཁ་ཤས་ལ་ནག་ཚང་དང་ལྷག་སྐྱ། ནག་རྒྱ་ (གཡབ་
 རྒྱ) སོགས་ཟེར་སྐྱོལ་ཡོད། དེ་དག་ནི་འཕྲོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཤེས་ལ་བརྟེན་
 རས་འཁེལ་འཐག་བྱས་པའི་རྩེད་རས་ནག་པོ་ལས་བཅོས་པ་ཞིག་རེད། སྐྱ་ནི་
 ཆར་རྒྱུང་འཕོག་བྱས་ལྡན་པའི་འབྲེང་བདེ་བ་དང་། སྤྱི་ཡི་ཉི་མ་དང་ནང་གི་མེ་
 ཡི་ཆ་ཆོད་བཅོད་རྒྱབ་པའི་ཁུད་ཆོས་ལྡན་ཡོད། བྱར་ལ་རས་བྱར་དང་འབྲིང་
 བྱར་དུ་དབྱེ་ཡང་རས་བྱར་ལས་འབྲིང་བྱར་ཡོད་པ་མི་འདུག བྱར་གྱི་རྣམ་
 བྱངས་ལ་དབྱ་བྱར། བྱར་མོ་ཆེ། ཆོགས་བྱར། བཞུགས་བྱར། དམག་བྱར།
 ཐབ་བྱར། སོག་བྱར། སྡོད་བྱར་བཅས་དང་ཡང་མི་གཅིག་ཙམ་སྡོད་ས་ཅོག་བྱ་
 ཞེས་པ་སོགས་ཡོད།

གཞན་ཡང་བྱར་ཀར། བྱར་ཐག བྱར་ཁེབས། མཐའ་བྱར་བཅས་ཚང་
 མ་ཡོད་དགོས། དེ་མེན་བྱར་ལ་མཛེས་ཚལ་གྱི་དེ་མོ་བཞོད་སྐྱོལ་ཡོད་བྱར་སྦྱིར་
 བཏང་སྡོད་བྱར་དང་། ཐབ་བྱར། དམག་བྱར། སོག་བྱར་བཅས་ལ་དེ་མོ་བཞོད་
 སྐྱོལ་མེད། ལྷ་མའི་དབྱ་བྱར་ལ་ཆོས་འཁོར་དང་ལོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་དེ་མོ་བཞོད་
 པ་དང་། དགོན་པའི་ཆོགས་བྱར་དང་བྱར་མོ་ཆེ་སོགས་ལ་སངས་སྡོད་ལ་ཟེ་སྐར་
 དང་ལོ་རྒྱུ། རྒྱ་རྒྱགས་བབས་སྐྱའི་དེ་མོ་བཞོད་སྐྱོལ་ཡོད། དཔོན་གྱི་བཞུགས་

གྲུང་ས་ཏྲ་བབས་སྒྲེའི་རི་མོ་བཀོད་སྲོལ་འདུག །གྲུང་ནི་སྐྱེ་ལས་ཁྱེར་སྐབས་
 བདེ་ཞིང་མཛེས་པ་ཡོད། ཡང་སྐྱེད་ནག་པོ་མཐའ་ལ་རས་དཀར་པོ་བརྒྱབ་པ་
 དེར་དཀར་རིམ་མགོ་ནག་ཞེས་སྲོལ་ཡོད། སྤྱིར་འབྲོག་དུད་སོ་སོར་དུས་ཚིགས་
 ལ་བསྐྱབ་ཏེ། དབྱར་ས་དགུན་ལས་ཀྱི་སྡོད་གནས་ཀྱི་འཆེར་ས་ནི་འཆེར་མའི་
 མདུན་དང་གཡས་གཡོན་གང་རུང་ནས་ཚུ་སྐབ་སེལ་མ་དུངས་གཙང་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་
 འབབ་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་སྐྱོ་ཤར་གཏད་ཞེས་པར་ལྟར་སྐྱེ་གྲུང་ཁང་གིས་མཐའ་
 དག་ཤར་སྐྱོར་གཏད་སྲོལ་ཡོད། དེ་ལྟར་གྱིས་ཀྱི་སྤྱད་ནས་སྐྱོ་ཁང་གཏད་པའི་
 གཡས་སྤོགས་སུ་མོ་གྱིས་ཞེས་རྒྱུ་སྡོད་ཀྱི་སྡོད་ཆས་དང་། དཀར་ཆས། ཟས་
 རིགས། རུད་རྒྱས་རིགས་འཛོག་པ་དང་། གཡོན་སྤོགས་སུ་མོ་གྱིས་ཞེས་དེ་འཕོལ་
 གདན་སོགས་གདན་ཆས་ཡག་ཅུ་སྤྱི་ག་བཀོད་ཁང་གིས་བདག་གཙོས་བྱས་
 སྐྱེ་མགོན་དང་སྤོགས་པོ་སོགས་གན་གཞོན་ལྟར་སྡོད་སྲོལ་ཡོད་ལ། ཡང་ཆོས་
 སྤོགས་སོགས་སྐྱེ་རིམ་གང་དགོས་ཀྱང་མོ་གྱིས་སྤྱད་དུ་བཞུགས་སྲོལ་ཡོད། དེ་
 མིན་ཤིང་དང་དམར་ལས་རིགས་ལས་ཀ་གང་དགོས་ཀྱང་མོ་གྱིས་དུ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་
 པ་དང་། ད་དུང་གྱིས་སྐྱེད་དུ་རང་འཐག་བྱེད་མཆིག་གི་ཁྱི་བཅེགས་ཏེ་དེའི་ཐོག་ཅུ་
 པ་འཐག་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། གྱིས་སྤྱད་ན་མར་དང་སྐྱེད་བ་འབྲུ་རིགས་བཅས་སྡོད་
 སྡོའི་ནང་སྤྱད་ཏེ་གྲུབ་བསྐྱར་འབྲིག་པོ་གྲུ་བཞི་བཅེགས་ཏེ་དུག་སྤེལ་གཅིག་དང་།
 གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་བཅས་འབྲོག་དུད་སྤྱད་འབྲེང་ལྟར་བཅེགས་པའི་ཐོག་དུ་དོ་
 ཞེབས་བཀའ་བའི་སྡོང་དུ་ཚོས་དཔེ་དང་། ལྷ་སྐྱེ། མར་མེ། ཡོན་ཆག། གཡང་ལུག
 །མདའ་དར། སྤང་བ། ལག་སྐྱོར་བཅས་འཛོག་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་གྱིས་སྤྱད་གི་སྐྱེ་
 ཀར་ངོས་སུ་གོ་མཚོན་རིགས་འགའ་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

དར་ལྗོངས་སྐྱོན་སྐྱོལ་ནི། དར་ལྗོངས་ནི་སྐྱ་ཡི་ལྷག་དང་ཁང་གི་སྐྱོན་སྐྱོལ་ལས་
གང་ཡོད་ཀྱི་ཅེར་སྐྱོན་སྐྱོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་
འཕེལ་གྱི་གསུང་ལས། བྱིས་ཚང་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོར་དུ་དར་མཁུང་རེ་སྐྱོར་
བ་འདི་ཡང་མོད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོལ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོག་
མར་དམག་གི་ཉགས་སུ་མངོན་ལ། རྗེས་སོར་ཚོས་གྱི་ལས་སུ་སོང་ཞེས་གསལ་
སོར་འཁོད་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱིས་སུ་རྒྱུད་ཉ་བསྐྱེད་བྱིས་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅུང་། དེའི་
སྐྱོན་དུ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ནི་ལས་ལ་བཙོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ལྡན་པའི་མཚོན་
ཉགས་སུ་མི་བྱིས་རེ་རེའི་སྐྱོལ་དམག་དར་རེ་བསྐྱངས་ཏེ་བྱིས་ཚང་དེའི་ནང་དུ་
བྱ་རེ་དམག་མི་ཡོད་ཉགས་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱིས་སུ་འགྲོག་དུང་
བྱིས་ཚང་དེའི་ནང་དུ་མིའི་ཁམས་དང་མཐུན་པ་དར་ལྗོངས་འཐེན་སྐྱོལ་ཡོད་པ་
རེད།

འགྲོག་ཁུལ་དུས་བཞི་ཡི་མཚོར་ས་ནི་འགྲོག་དུང་རྣམས་ལ་དབྱར་དཔུག་
སྐྱོན་དེ་བྱིད་ཀྱི་དུས་ཚིགས་སོ་སོའི་མཚོར་མལ་ཡོད་པར་ཟེད། དཔེར་ན་དབྱར་
དུས་སུ་འགྲོག་དུང་དུ་འཁོར་མང་ཅུང་སྤྲོ་ཚོགས་ཏུ་ཤོག་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་རིའི་
སྐང་དང་། སྐང་ཐང་རྣམས་སུ་སྐྱོན་སྐྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིར་བཏང་ཡུལ་ཁག་སོ་
སོའི་ཁོངས་གཏོགས་གྱི་ས་མཚམས་མཐོ་སྐང་དུ་ཡོད་པ་རེད། སྐྱོན་དུས་ནི་སྐར་
མིའི་ཁ་དབེ་ལ་སྐྱོན་ཞོ་གད་པ་མས་བྱ་ལ་རྒྱུད་མི་བྱ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་
སྐྱོན་ལོ་བྱེད་མར་བྱེད་ཅེས་བ་མར་སྐར་གསོག་འཛོག་བྱེད་པའི་དུས་ཚིགས་ཁྱད་
པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ས་བབ་ཀྱང་དབྱར་ས་ལས་ཅུང་དཔའ་ཞིང་། ལྷགས་
རིགས་རྣམས་ཅ་ཟ་ཡག་པ་བཟའ་ཐག་གུང་བའི་གནས་སུ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དགུན་དུས་ནི་མི་ཚང་པལ་ཆེར་དགུན་ས་མཆོར་མལ་རེད་ཡོད། ས་བབ་ནི་རིའི་
འདབས་སམ་ལུང་པའི་ཉེན་ལྷག་ས་ཁད་དམའ་སར་ཁ་བ་དང་བུ་ཡུལ་གྱང་རྒྱང་
རྒྱང་བའི་གནས་སུ་རྫོང་དང་སྡོམ་ཉེ་སྡོམ་བ་སོགས་བཅེགས་ནས་ཁ་རྒྱང་བུ་ཡུལ་གི་
གཞོན་པ་དང་གཅན་གཅན་གྱི་འཆེ་བ་འགོག་ཆེད་ལྷ་ས་ར་བཅེགས་ཉེ་སྡོམ་གྱི་
ཡོད་པ་རེད། དེའི་དུས་ནི་སྐོ་སྐྱུགས་རྣམས་ཤེད་ཞན་པས་བཟའ་ཐག་རིང་
པོ་འགོ་མི་རྒྱས་པ་དང་། འབྲུག་གི་དང་བྲུག་གི་རྟོག་ཉེན་ཡོད་པས་དེའི་དུས་
མཆོར་ནི་(སོས་མཆོར་)དགུན་མཆོར་དང་ཤིན་ཏུ་ཁད་ཉེ་བའི་ས་ཆར་དགུན་
དུས་གངས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་རྩ་ཁ་རིམ་གྱིས་གངས་ཁར་ཐོན་པའི་ས་ལ་གནས་
སྡོམ་བྱས་ཉེ་སྡོམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

གཞན་ཡང་ས་མ་འགོག་གི་སྡེ་ཤོག་པལ་ཆེ་བ་ནི་ས་བབ་དམའ་སར་ཞིང་
ཁ་དང་། མཚོ་སར་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྡེ་ཤོག་ཁ་ཤས་འགོག་ལས་གཙོ་བོར་
ཡིན་པས་འཆོ་རྟེན་གཙོ་བོ་འགོག་ལས་ཐོན་རྗེས་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྡེ་ཤོག་
འགའ་ཞིག་ཞིང་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འཆོ་རྟེན་ཞིང་ལས་ཐོན་རྗེས་ཡིན་པ་
རེད། དེ་བཞིན་འགྲི་རུའི་ས་ཆ་གང་ལ་འགོག་ལས་འཆོམས་པ་དང་། གང་ལ་
ཞིང་ལས་འཆོམས་པའི་ཐད་རོབ་ཅམ་ཞིག་ལྷུས་ན། དེ་ཡང་དེ་སྡེའི་འགོ་མ་ཆོ་
ཤོག་དང་། ཁ་རིང་ཆོ་ཤོག་གི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་
ཤོག་ཆུ་ཤང་ཁོངས་ཉེ། སྲིབ་ཁ་དང་ཉང་ཁ་ལྷུང་བརྒྱད་སྐོ་ཆེ་བཅས་འགོག་
ལས་ཡིན་པ་དེ་འགོག་ལས་ཐོན་སྡེད་འཆོམས་པོ་ཡོད། དེ་སྡེའི་སྐྱུག་སྐྱུག་ཆོ་
ཤོག་དང་། འགྲི་རུའི་ཆོ་ཤོག་གིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་
ལྟ་འགྲི་ལུང་ཤང་ཁོངས་ཉེ། འགྲི་ལུང་དང་། ལྷ་གཡང་། མཚོ་སུ་བཅས་འགོག་

ལུལ་ཡིན་པས་འགྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྲིད་འགྲི་རྩའི་ཚོ་
ཤོག་དང་སྟག་སྟག་ཚོ་ཤོག་གིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་
ཙམ་ཤང་ཁོངས་ཏེ། ཙམ་དང་། ཤང་ལྟ་བུ་བཅས་འགྲོག་ལུལ་ཡིན་པས་ འགྲོག་
ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་དེ་སྲིད་འགོམ་ཚོ་ཤོག་དང་། ལྷ་རིང་
ཚོ་ཤོག་གི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་ཆགས་ཅི་ཤང་ཁོངས་
ཏེ། ལག་ནང་དང་། ལྷ་རིང་། ལག་ཐང་བཅས་འགྲོག་ལུལ་ཡིན་པས་འགྲོག་ལས་
ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྲིད་རྟེན་ཚོ་ཤོག་དང་འགོམ་ཚོ་ཤོག་གི་གཙོ་བོར་
བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་ལྷ་ལྷ་ཐང་ཤང་ཁོངས་ཏེ། ལྷ་ཐང་དང་། ཤང་
ཐང་། གཡང་ཐང་། ལྷ་ལྷ་ཐང་བཅས་འགྲོག་ལུལ་ཡིན་པས་འགྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་
འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྲིད་རྟེན་ཚོ་ཤོག་དང་། ལྷ་རིང་ཚོ་ཤོག །འགོམ་ཚོ་ཤོག་གི་
གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཤང་ཁོངས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་དང་།
སྟག་ཐང་རྩེད་ཞིང་ལས་འཚམས་པོ་དང་། གདོང་ལ་རྩེད་འགྲོག་ལུལ་ཡིན་པས་
འགྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྲིད་འགོམ་ཚོ་ཤོག་དང་། ལྷ་རིང་
ཚོ་ཤོག་གི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཤང་ཁོངས་
ཏེ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དང་ར་རྩེད་བཅས་ཞིང་ལས་འཚམས་པོ་དང་། གཡོང་
དང་། ཡི་ར་བཅས་འགྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྲིད་འགྲི་རྩའི་ཚོ་
ཤོག་དང་། ལྷ་རིང་ཚོ་ཤོག་གི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་
འགྲི་རྩེད་ཤང་ཁོངས་ཏེ། འགྲི་རྩེད་ཤང་། ལུ་ལ་གཙོང་རྩེད། ལོ་ལ། ལོ་ལ་ལོ་ལས་
ཞིང་ལུལ་ཡིན་པས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ལ་ནང་དང་།
སྟག་ནང་། ལྷ་ལ་ནང་བཅས་ལྷ་ལྷ་ད་ལྟ་འགྲོག་ལུལ་ཡིན་པས་འགྲོག་ལས་ཐོན་

སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྤེལ་བོམ་པའ་ཚོ་ཤོག་དང་། ལྷག་སྤྲུག་ཚོ་ཤོག་གཙོ་
 བོར་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་གཤམ་ཚུ་ཤང་ཁོངས་ཏེ། གཤམ་ཚུ།
 ཡར་གདོང་། ཚུ་བྱང་། ཉིན་ལུང་རྒྱུད་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་།
 བར་བསྐྱམས་དང་། བསྐྱེམས་ཚ། ལྷ་ཁོག་ །ལྷམ་གཞུང་། ལྷར་གཞུང་། སྤོང་
 སྤོང་། འབྲོག་ལུང་། མགོན་ཁོག་བཅས་འབྲོག་ཁུལ་ཡིན་པས་འབྲོག་ལས་ཐོན་
 སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད། དེ་སྤེལ་སེམ་ཚོ་ཚོ་ཤོག །བྱ་རྩམ་ཚོ་ཤོག །པད་དཀར་ཚོ་
 ཤོག་བཅས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་གཤམ་ཚོ་ཤོག་ཤང་ཁོངས་ཡིན་
 ཏེ། གཤམ་ཚོ་དང་། སེམ་ཚོ། བྱ་རྩམ། ཡ་ཤོང་སྣོད་རྒྱུད། ལྷ་ཁོག་ །སྤྲུ་གཞུང་།
 གཟེ་མེད། ཚིབ་གཞུང་། དེ་ལུང་བཅས་འབྲོག་ཁུལ་ཡིན་པས་འབྲོག་ལས་ཐོན་
 སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད་ལ་དམའ་སར་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཡང་ཡོད། དེ་སྤེལ་རྒྱལ་
 ཤོད་པད་དཀར་དང་ན་རོག་ཚོ་ཤོག་བཅས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཁག་གཅིག་
 ད་ལྟ་པད་དཀར་ཤང་ཁོངས་ཏེ། པད་དཀར་དང་། གདོང་། བདེ་སྐྱིད། ཡ་ར།
 རྩ་ཁྲིམ། ཡ་ཁོག་ །ལྷས་བཅས་དེ་དག་སྣོད་རྒྱུད་དང་། ན་རོག་བཟུ་ཤིས་ལུང་།
 དཔལ་ནང་། ཀའ་ནང་། ཐབ་ནང་། སིས་སྤུ་བཅས་ལ་འབྲོག་ཁུལ་ཡིན་པས་
 འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད་པ་དང་། དམའ་སར་ཞིང་ཁུལ་ཡིན་པས་
 ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་འཚམས་པོ་ཡོད་པ་བཅས་སོ།།

འབྲོག་ཞིང་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བ།

དེ་ཡང་རང་ཁུལ་གྱི་འབྲོག་ཞིང་ཁུལ་འཚོ་བ་བྱུང་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ལོངས་སྤྱི་
 སྐྱེད་པའི་བཟའ་འཕྲུང་རིགས་མཐའ་དག་ཐོག་མར་སྤྱིད་པ་ཆགས་པ་ནས་བརྒྱུང་།

དང་པོ་སྐོམ་པ་སེལ་བའི་ཚུ་བྱང་ལ་དེ་རྗེས་སྟོགས་པ་འགྲང་བྱེད་ཟས་བྱང་ཞིང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བྱུབ་པའི་སྟོག་ལྡན་སྐྱེ་འགོ་སྤྱོད་གས་ཐམས་ཅད་བཟའ་
བརྟུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཚོ་ཐབས་ཅི་ལ་མཆིས། སྟོག་ལྡན་ཆེ་སྤྱོད་གསུམ་
པལ་ཆེ་བ་ལུས་སྟོག་པངས་མེད་ཀྱིས་སྟོ་གོད་དོན་དུ་གཉེར་མཁན་ཡིན་མོད།
དེའི་ནང་ཚན་མི་ཞེས་པ་ནི་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་
པའི་རིགས་གཞན་དང་གཉན་ནས་མི་འབྲ་ཞིང་། དེ་ཡང་མིའི་སྐོ་གོས་དང་།
ཐབས་ལ་མཁས་པ། བྱ་བ་སྐྱབ་ཤེས་པ། ལེགས་ཉེས་སྒྲང་དོར་ཤེས་པ། མིའི་
རིགས་དང་ཡུལ་གྱུ་རང་རང་གི་ཁྱད་ཚོས་དང་འཚོམས་པ། ཟས་སྐོམ་རིགས་
ཀྱི་ཆ་གང་དང་ཕན་གོད་དུའེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ། དེ་ལྟར་ཤོད་ལུགས་གསོ་རིག་
རྒྱད་བཞི་ལས། ཟས་སྐོམ་ལེགས་དབྱེད་ལུས་དང་སྟོག་འཚོ་ཞིང་། །དམན་ལྷག་
ལོག་གྱུར་ནད་བསྐྱེད་འབྲུལ་སྟོག་འཛོམས། །དེ་སྱིར་ཟས་སྐོམ་སྦྱོར་བ་མཁས་
པ་གཅེས། །ཞེས་པའི་ཚོག་ནས་གསལ་པོ་བཏོན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། མིའི་ཟས་
སྐོམ་སྦྱོད་ཚུལ་ལའང་གོད་པ་འགྲང་ཐབས་དང་། ལྟོགས་སྐོམ་སེལ་ཅམ་ཁོ་ནའི་
ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། ཟས་སྐོམ་གྱི་རུས་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ལུས་ཀྱི་འཚར་ལོངས་
དང་། གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་། བརྟུང་ལེན་ཆེ་འཕེལ། ཇས་སྤྱོད་གཞོན་དོད། ལ་བ་
གསོ་རུས། ལྟོགས་ན་ཟས་དང་སྐོམ་ན་ཚུ་ཞེས་དཔེ་ལྟར་དགོ་ཚོན་ཡོན་ཉན་དུ་མ་
ལྡན་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་དག་ཀྱང་འགོ་བ་མིའི་རིགས་མཐའ་དག་ཟས་སྐོམ་
ལ་མ་བརྟེན་པར་འཚོ་ཐབས་གཞན་མ་མཆིས་སྟབས་དེ་ལྟར་ཆོག་ཉོག་བཤད་པ་
དགོས་པ་ཅི་ལ་མཆིས།

རང་རེའི་ས་ཁུལ་དེའི་ཟས་རིགས་ངོས་ནས་བཤད་ན་དེ་ཡང་སྤྱོད་པམས་ཀྱི་

བཤད་སྐོལ་ལ་ཟམ་གྲོ་ནས་སྐྱབ་གསུམ། བཅུད་ཤེས་ལྷན་གསུམ། སྐོལ་ཇ་
ཆང་ལོ་གསུམ། ཞེས་ངག་རྒྱུན་བཤད་སྐོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཟམ་གྱི་དྲངས་མ་ཡག་
ཤོས་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་ཟམ་རིགས་མེད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་
བཤད་ན་ཟམ་ལ་རྒྱུན་ཟམ་དང་། མགྲོན་ཟམ། སྟོན་ཟམ་བཅས་རིགས་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་དཔྲེ་ཚོགས།

དེ་ཡང་རྒྱུན་ཟམ་ནི་ཞོགས་པར་ཞོ་དང་ཅམ་ལ། སྐྱོ་ལ། རོ་ཏ། སྤགས་
སྐྱོ། ཇ་བཅས་དང་། ཉིན་དགུང་སྤགས་དང་། ཤེད་ཤེད་དང་། ཡང་ན་ཤེས་ལྷན་དང་
འབྲུག་ཤེས་བཅས་བཟའ་བ་དང་། དགོང་ཟམ་སྤྱིར་བཏང་སྤྲུག་པའི་རིགས་སྣ་ཚོ་
བཀོལ་ཏེ་བཏུང་གི་ཡོད་པ་རེད། མགྲོན་ཟམ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་མ་དང་། སྤྱ་ལ། མི་
གསུམ། ཡང་ན་གོགས་པོ་དང་གཉེན་ཉེ་ཤེད་པོ་སོགས་ཀྱི་མགྲོན་པོར་གཤམ་ཆེ་
ཅུང་ལ་གཞིགས་ཏེ་བྲིམ་བདག་འཁོས་འཕྲོར་ཆེ་ཅུང་དང་བསྐྱེན་ནས་རྒྱུན་ཟམ་
ལས་ཟམ་ཅམ་གཏོང་སྐོལ་ཡོད་པ་རེད།

དཔེར་ན་ཞོགས་པར་ཅམ་པ་སྤྱར་སྤྱད་བསྐྱེས་པ་དང་། ཞོ་གྲོ་དང་ཇ་
སྤྱབ་མ་བཅས་དང་། ཉིན་གུང་འབྲས་སིལ་མང་ཁུ་དང་། ཤེད་ཤེད་ཤེད་ཤེད་ཤེད་ཤེད་ཤེད་
།ཇ་སྤྱབ་མ། དགོང་མོ་སྤྲུག་པ་སྤྱར་སྤྲུག་གཤམ་ཤེད་སྤྲུག་། རྩེན་སྤྲུག་ཉུང་སྤྲུག་བཅས་
གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་ཟམ་ནི་དུས་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ལོ་གསར་དང་། གཉེན་
སྟོན་དབྱར་སྤྱིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མོའི་སྐབས་དང་བསྐྱེན་ཏེ་བཟའ་འབྲུང་རྒྱས་
བསྐྱེས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐོལ་ཡོད་པར་ཟེད།

བཟའ་བཏུང་རིགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་དང་རོ་བཅུད་སྐོལ་བཟའ་སྤྱན་པའི་
རིགས་ཅུང་ཅམ་རོ་སྐོལ་ཁུ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཟམ་རིགས་ལ་བཅོས་པ་དང་། རྩེན་ལ།

བཅོས་པ། བསྐྱེགས་པ། བཞོལ་བ། བརྗེས་པ་སོགས་སྐྱོད་ཐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་
འདྲ། དཔེར་ན་རྣམས་སྐྱོད་རིགས་ནི་ཕྱོ་མ་མང་ལྷ། བག་ཚེ་མང་ལྷ། འབྲས་སིལ་
མང་ལྷ་སོགས་དང་། རྣམས་བརྗེས་ལྷད་ཀྱི་རིགས་ནི་ཕྱོ་མ་ལྷད། ཕྱོ་ལྷད། ལྷ་ལྷད།
སྐྱོ་ལྷད། མོན་ལྷད། རམ་ལྷད་བཅས་བཟོ་གྲུ་བཞི་དང་སྐོར་མོ་གང་རུང་དང་། མང་
དང་། ལྷར་བ། མངར་ཆ། ལྷ་རམ། ༡་སོ་མ་བཅས་ལྷན་ཏུ་བརྗེས་ཏེ་སྐྱུས་དག་
བཟོ་བ་དང་། ལ་ཚོགས་མ་མང་གི་གཡུང་རྒྱུང་དང་། དགའ་འཁྲིལ། འོག་ལ་ནོར་
འབར། འཁོར་ལོ། མེ་ཏོག་ལྷ་ཚོམ་སོགས་བཞོད། ལྷད་དེ་ཡང་ཉིས་བཅེགས་དང་
སྐྱུས་བཅེགས་ལེགས་པར་བཞོད་ནས་ཉེན་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ལྷགས་སྐོལ་ཡོད།

དགར་ཟས་ཀྱི་རིགས་ནི། འོ་མ། འོ་སྐྱམ། འོ་རྫོག། འོ་འཐག། འོ་
ལྷུ། འོ་ཞོ། འོ་སྐྱོ། སྐྱི། ཞོ། ཞོ་ཤང་། ཞོ་ཕྱོ། ཞོ་འབྲས། ཞོ་ཡོས། ལྷར་ཞོ། དར་
ཞོ། དར་པ། ཟོ་ཤེ། ལྷར་ལྷ། ལྷ་ལྷུ། ལྷོ་ལྷུ། ལྷོ་ཤེང་། ལྷ་ཡིང་། ལ་ལ་སོགས་
མང་ངོ།

དམར་ཟས་རིགས་ནི། རོར་ཤ། ལྷག་ཤ། ར་ཤ། བ་ཤ། འབྲུག་ཤ། ཤ་
སྐམ། ཤ་སད། ཤ་རྗེང་། ཤ་བཙོས། ཤ་བསྐྱེགས། ཤ་བཅོས། ཤ་ལྷ། ཤ་འབྲས།
ཤ་མོག། ལྷག་གཡོམ། ཚིལ་མཚོ། ཚིལ་ལྷ། ལག་སྐྱོ། ལུས་ཐང་(ལུས་ལྷ) ལྷ་མ།
ལྷ་དགར། ལྷ་ནག། མཚིན་ལྷ། ལྷོད་ལྷ། ལྷོ་བ། འབ་བ། མགོ་སྐྱུག། མཚེར་བ།
མཁལ་རྟོག་བཅས་སྐྱིར་སེམས་ཅན་སྐྱུགས་རིགས་དང་རི་དྲུགས་གང་ཡིན་གྱི་ཞོ་
སྐྱེགས་རུ་བཙོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བཟའ་སྐྱོ་ཡོད་པ་འདྲ།

འབྲུ་རིགས་ནི། རས་རྩམ། ལྷོ་རྩམ། ལྷན་རྩམ། མོན་རྩམ། རམ་རྩམ། ཟན་
ཆང་། ལྷོ་ལེབ། ལྷོ་བརྩམ། ལྷོ་ཡོས། ལྷོ་སྐྱེགས། ཆང་སྐྱེགས། མང་སྐྱེགས། ཞོ་

སྲགས། རོ་སྲགས། དང་སྲགས། གྲོ་མའི་སྲགས། རམ་སྲགས། རས་ཡོས། གྲོ་
ཡོས། མང་ཡོས་བཅས་སོ། །

སྲུག་པའི་རིགས་ནི། ཅམ་སྲུག། །ཁྲོ་སྲུག། །འབྲས་སྲུག། །སྐྱུང་སྲུག།
།རྩེ་སྲུག། །བསྐྱུག་སྲུག། །བག་སྲུག། །འོ་སྲུག། །ལ་སྲུག། །ཉུང་སྲུག། །ཟླ་སྲུག། །ཁྲོ་མའི་
སྲུག་པ་བཅས་སོ། །

གཏུང་ཆའི་རིགས་ནི། ར་སྲུབ་མ། མང་ཟ། ར་མང། རོ་ཆང། རས་ཆང།
གྲོ་ཆང། འབྲས་ཆང། འབྲུང་བ་བཅས་སོ། །

རི་སྐྱེས་སྲོ་ཚམ་དང་ཤིང་འབྲས་སོགས་ནི། ལོ་སྟོང་། ཟླ་ལོ། ལྷམ་དཀར།
ལྷམ་མ། ལྷི་བལ། ཉི་དགའ། ལྷམ། དེས་དོག། །རུག་པ། རི་སྟོག། །མེ་སྟོག། །འཛིན་
བྲ། ཆོར་སྟོག། །སྐྱེར་སྟོག། །ཞ་སེས་ད་སེས། ཞ་སྐྱུར་ད་སྐྱུར། །ལ་མོང། །གསེར་ལ
ལུག་ལ། ར་སྲུག། །སྐྱུང་གི་ལག་ལྷམ་བཅས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་
ཆལ་རིག་ནི། སང་ཆལ། ལ་སྲུག། །ཉུང་མ། །ཞོ་ཞོག། །སྲན་མ་བཅས་མང་པོ་ཡོད་
པ་རེད། དེ་སྟེང་ཟ་རིགས་དེ་རྣམས་རང་རེའི་འགྲོག་ལྷམ་དང་། ཞིང་ལྷམ་དུ་རང་
སྟོན་དང་རང་སྟོན་བྲ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སྟག་རེད། དེ་ཡང་སྐྱུང་ལྷམ་འགྲོག་སྟོན་སྟོན་
ཤི་འཆོ་བར་ཁྱད་བར་ཆེ་ཚམ་མེད་པ་ལ་རིགས་དང་། ཅམ་པ། །ཞོ་ རོ་མ། ལྷུག་
པ་སོགས་སྟབས་བདེ་ཡིན། དཔེར་ན་དགུན་དཔྱིད་གཉིས་ལ་ལ་རིག་དང་། ཅམ་
པ། ལྷུག་པ་སོག་ལས་ཆེ་བ་ཡོད། དཔྱུང་སྟོན་གཉིས་ལ་ཞོ་དང་། རོ་མ། ལྷུང་ལྷུ
དང་སོགས་དཀར་ཟས་བཟང་སྟོལ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད། ར་ནི་རྒྱན་སྟོན་ཡིན་ཡང་
སྐྱུང་བཏང་བྱིམ་དུང་འགྲོར་བ་ཡག་གས་དང་བྱིམ་དེའི་བཟང་དཔོན་དང་མི་རྒྱན་
པ་ཁ་ལས་མ་གཉོགས་པལ་ཆེ་བ་ནི་ར་དཀར་ཞེས་རྒྱ་ཞོལ་ནང་འོ་མ་སྲུགས་པའི་

མོ་ཇ་བརྟུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་དུ་འབྱོར་བ་ཞལ་ཅམ་རྣམས་གྲོ་མ་དང་། རམ་
བ་རི་དུགས་ཤེས་རིགས་སོགས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བས་འཆོ་བ་ཞལ་བ་ཁག་གཅིག་
འཕྱི་བའི་ཤེས་བཟུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དམངས་སྲོལ་དུ། འཕྱི་ཤེས་བཟུང་མཁན་
ཞེས་ཅུང་སྒྲུང་ཅུང་དུ་འཛོགས་སྲོལ་ཡོད། གང་ལག་ཤེ་ན། ས་ཁུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་སྲོལ་ལ་རི་དུགས་ཀྱི་རྐང་སྲུག་ལ་གོ་ལེབ་ཡོད་པ་མཐུང་དག་གི་ཤེས་བཟུང་
སྲོལ་མེད་ལ། སྤོམ་མ་ཡིན་ན་དུང་ཉ་པག་སྒྲོང་གསུམ་ཡང་བཟུང་སྲོལ་མེད་པ་
རེད། ཤེས་རིགས་ནི་སེམས་ཅན་དུང་འགྲོའི་རིགས་ལས། སྲུག་བཞི་ཁ་རག་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་རིགས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ཤེས་རིགས་བཟུང་སྲོལ་མེད། མདོར་ན་བཟུང་
བརྟུང་རིགས་གོང་གསལ་སྤྱད་རྣམ་གྲངས་ཅུང་ཡང་དེ་དག་བརྟུང་བཟུང་སྲོ་བ་
ལྡན་པ་ཤེས་རྟོག་ཡིན་ཁར། ས་ཁམས་ཡུལ་གཤེས་ཉ་ཅང་འཛོད་པའི་ཟ་རིགས་
ཡིན་སྟབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབས་རྒྱས་པ་མདོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་པ་རེད།

ཡུལ་སྲོལ་གྱི་གྲོན་ཆས།

དེ་ཡང་ཡུལ་སྲོལ་གྱི་གྲོན་ཆས་ནི། མི་རིགས་སོ་སོར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
གི་གོས་དང་རྒྱན་སོགས་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་ས་ཡི་ཚེ་སོག་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཡོད་
མོད། སྤྱིར་མི་རིགས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ན། མགོ་ལ་ལྷ་དང་། ལུས་
ལ་གོས། རྐང་ལ་སྒྲུལ་ཞེས་པ་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བ་གསུམ་ཡིན་ཅུང་། ཡུལ་ལྷང་
སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་དང་ཁྱིམ་དུང་རང་རང་གི་འབྱོར་བ་ཆེ་ཅུང་ལ་གཞིགས་ནས་
ཉེ་བག་དང་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད། དུས་ཆོགས་དབྱུང་སྟོན་གཉིས་སུ་གོས་

རྣམས་སྲབ་ཅིང་འཇམ་ལ་ཡང་བ་གྲོན་པ་དང་། དགུན་དབྱེད་གཉིས་སུ་མཐུག་
 ཅིང་རྫོ་ལ་ཐུགས་རིགས་སམ་སྤྱི་ཡོད་གྲོན་ཞིང་། ཡང་གོས་ལ་གཟབ་གོས་དང་
 རྒྱུན་གོས་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། གཟབ་གོས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཆ་ཡག་པ། བཟོ་
 ལྟ་ཡག་པ། ཆ་ཆེ་བ། ལྡ་རིང་བ། འཚོམ་བཟོ་ལེགས་པ། ཡིད་འོང་འདྲ་ཆགས་པ་
 བཅས་དགོས་པ་དང་། རྒྱུན་གོས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་སྲ་ལ་སྤྲོད་ཤས་ཆེ་བ། དལ་རྩལ་
 གྲེད་པར་སྣབས་བདེ་བའི་གོས་ཞིག་རེད། གཞན་ཡང་སོ་གོས་དང་མོ་གོས་ཞེས་
 དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད། མོ་གོས་ནི་མོ་གོས་དང་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཆེ་བ་
 ཡོད་པ་རེད། མོ་གོས་ནི་སྤོང་ཞེང་ཆེ་བ་དང་། སུ་དྲུང་སྤོམ་པ། གོས་སྣ་ཐུང་ཅམ་
 བཅས་ཡོད། མོ་གོས་ནི་སྤོང་ཞེང་ཆུང་ལ་སུ་དྲུང་སྤོམ་རབ་པ། གོས་སྣ་ཐུང་
 རིང་ལ་སྐབས་མ་མཐའ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅས་ཡོད། དེ་ནི་ལྷ་གོས་སྣམ་གསུམ་གྱི་ནས་སོ་
 སོར་འགོད་རྒྱ་གཤམ་གསལ།

ལྷ་མོའི་སྐོར། དེའང་དུས་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། དབྱར་ལ་དབྱར་ལྷ་
 དང་། དགུན་ལ་དགུན་ལྷ་ཟེར་བ་ཡིན། སུ་དང་སུ་མོའི་དབར་ཆེ་ཆུང་དབྱེ་བ་སྟབ་
 ཅམ་ལས་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཅམ་མེད། དེ་མིན་ད་དྲུང་དུས་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་
 ལྷ་མོ་དང་། རྒྱུན་གྲོན་ལྷ་མོའི་དབར་དབྱེ་བ་སྟབ་ཅམ་ཡོད། དབྱར་དུས་སུ་སུ་
 རྣམས་སྤྱིར་བཏང་དབྱར་ལྷ་ཞེས་པ་གྲོན་སྤོམ་ཆེ་བ་མེད་ལ། རྒྱུན་དུ་ཡང་བང་
 སྤོང་སྐབས་སུ་ལྷ་མོ་དེ་བས་གྲོན་སྤོམ་མེད། འོན་ཀྱང་། སུ་རྣམས་སྤོགས་པར་
 ཚུནས་འགྲུལ་སྤྲོད་སྐབས་སུ་འཕྱིར་ལྷ་དང་སོག་ལྷ་གཏོར་བཅུགས་ཞེས་ལྷ་མོའི་
 ཅེ་ལ་རྩ་ལོ་དམར་པོ་ཅན། ལྷ་མཐའ་ལ་རས་སྟོན་མོ་མ་ནག་པོའི་མཐའ་རྒྱུན་ཅན་
 དང་། ཡང་ལྷ། རྣང་ལྷ། རས་ལྷ་སོགས་གྲོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་གནའ་སྤོམ་མོར་

མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མགོ་སྐྱོད་སྤྲོད་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགེས་པའི་སྤྱི་ལ་ཨར་ཉི་ཞེས་
འབྲུ་རས་དམར་སྐྱུག་དགེ་སྲོལ་ཡོད་རབས་འདུག་ཡུང་སྤྱིས་སྤྱི་མཐོང་རྒྱ་མེད།
འུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དབྲུང་ལྷ་ལོ་རྒྱུན་དུ་སྐྱོན་སྲོལ་དེ་ཅུ་མེད། གནའ་སྤྱི་མོར་ཉི་ཁ་ཉི་
བསིལ་ཞེས་ཉི་གཡབ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱོན་སྲོལ་ཡོད། དེ་མིན་ཡང་སྤྲོས་དཀར་རམ་མུ་
ར་སྤྱིང་དཀར་ལས་བཅོས་པའི་མགོ་ལྷུང་མ་ཆར་ལྷུ་ཞེས་བ་ལྟ་དང་། གོས་གཉིས་
སྤྱིལ་བ་ཞིག་སྐྱོན་བ་ལས་སྤྱིར་ལྷུ་མོ་སྐྱོན་སྲོལ་ལྱུང་། དཔུན་ལྷ་ལོ། འུ་རྣམས་མ་
ལྷ་ལྟ་ལོ་ཅན་དང་། སྤྱིལ་ལྷ། འུ་མོ་རྣམས་ཆར་ལྷ་དང་། རེའུ་ལྷ། བགས་ལྷ། ཆ་
རུའི་ཨོག་དགེས་བཅས་སྐྱོན་སྲོལ་ཡོད། གཟབ་སྤྱོད་སྐབས་སྤྱི་ལྷུ་མོ་ཡག་ཅུ་
དང་རྙིང་བ་མ་ཡིན་བ་གསར་བ་སྐྱོན་བ་དང་། གཞན་ཡང་འུ་དང་འུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷ་མོ་རྒྱ་མི་དང་། ཡང་ལྷ། མ་ལྷ་བཅས་ཡོད་བ་རེད།

གོས་ཀྱི་སྤྱོད། དེ་ཡང་གནའ་དུས་དང་དེང་དུས་དབར་རྒྱན་གོས་ཆ་
ལྷགས་ལྱང་མི་འདྲ་བ་ཆགས་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གནའ་རབས་དང་དེང་
དུས་དབར་དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་སྤྱོད་ལས་མི་འདྲ་བ་དང་། མི་རབས་ནས་མི་
རབས་འཕེལ་འགྲུར་རམ་ལས་སྲོལ་མི་འདྲ་བ། ལོངས་སྤྱོད་ལུལ་ཀྱི་འཆོ་བ་
མི་འདྲ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཁ་དགེལ་ས་ཆ་གང་ཡིན་སྐད་ཀྱིས་
ཤེས། ལུལ་ལྱང་གང་ཡིན་སྤྲོས་ཀྱིས་ཤེས་ཞེས་སྲོལ་ཡོད་ལ་ལྟར། རང་
རང་གི་ལུལ་ལྱང་སོ་སོའི་ལྷུང་ཆོས་མངོན་གསལ་སྤྲོས་སུ་བབ་དང་གནའ་
གཤེས་ཁོར་ལུག་སོགས་དང་བསྐྱུན་ཉེ་བྱུང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་
འགོ་བཞེན་ཡོད་པའི་གནས་ལྷགས་ནི་ལྷུ་མ་དགོས། རང་རིའི་ལྷུལ་འདྲིར་རྒྱན་
གོས་ལྷགས་སྲོལ་ནི། གནའ་དུས་སྤྱི་འུ་རྣམས་པལ་ཆར་བ་གོས་བཟང་སྤྲོས་

བྱ་དཀར་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཚོགས་བཏགས་ཁྱེད་ཀྱི་ཅན། རྐྱེད་རག་རྒྱ་ཁྱེད་ལ་
སྤྱོད་ཚོགས་དངོས་བཞི་ཞེས་པ། ཁབ་དང་། འབྲུག། གྲི། མེ་ལྷགས་བཅས་དང་
། ད་དུང་མཐེབ་སྤྱིབས་དང་མོར་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་འདོགས་སྤོམ་ཡོད་པ་
རེད། དེ་མིན་ད་ལྟའི་མོ་མོ་ཚང་མ་རྒྱུ་ལོས་ཀྱི་སྤོམ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་མེད་པར་
བྱ་རྣམས་གཞུང་པའི་པགས་པ་སོགས་སྤྱིད་དགོས་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་
དབྱར་དུས་སྤྱོད་ཚོགས་དཀར་གྱི་རྒྱུ་ལོས་དང་། དབྱུག་དུས་སྤྱོད་ཚོགས་དང་།
ཚ་རྒྱ། སྤྱིད་ཚོགས། འབྲུག་པའི་པགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་རྒྱུ་ལོས་ཀྱི་
སྤོམ་ཡོད། བྱ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལོས་ཀྱི་སྤོམ་མེད། ཡང་སྤྱོད་ཚོགས་
ཀྱི་རྗེ་མོ་བྱ་མོ་ཚོ་དབྱུག་ཁྱེད་དང་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱིད་དགོས་ཞེས་པ་ཚ་རྒྱ་
དང་། པགས་པའམ་ལྷ་སྤྱོད་ལྟམ་མ་བཅོས་སྤོམ་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤྱིས་པ་རྣམས་
དབྱར་གོས་སྤྱོད་ཚོགས་དང་། སྤྱོད་ཚོགས་དཀར་གྱི་སྤོམ་ཡོད། ལྷག་པོའི་སྤྱོད་པ། ལྷག་
མིན་དཀར་པོ། ས་མདོག་དང་སྤྱོད་ཚོགས་དམར་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོས་རྒྱུ་
པའམ་ཁ་གོས་སྤྱོད་ཚོགས་ནས་ཀྱི་སྤོམ་ཡོད། སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་གོས་སྤྱོད་ཚོགས་
སྤྱོད་ཚོགས་དམར་དུ་མཐེབ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་ལོས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་སྤོམ་
སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་ཀ་གྲེད་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་པར་བཅོས་
ཀྱི་ཡོད། བྱ་མོ་རྣམས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤོམ་ཚོས་ཅན་དང་། དེ་མིན་
རྒྱུ་ལོས་སྤོམ་ཚོགས་སྤོམ་ཚོགས་སྤོམ་ཚོགས་སྤོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དབྱུག་གོས་སྤྱོད་ཚོགས་པགས་རིགས་ལས་བཅོས་པའི་པགས་ཅུག་
ལ་མཐེབ་རྒྱུ་དང་། ཁ་ལ་ནག་པོ་དང་རྒྱུ་ལོས་ནག་བཅས་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་དང་
། ཚར་ཅུག། རྐྱེད་ཅུག། ར་ཅུག་སོགས་ཀྱི་སྤོམ་ཡོད། བྱ་མོ་རྣམས་གཞུང་སྤྱོད་ཚོགས་

པགས་ཅག་ལ་རྒྱན་ཁྲ་སྒྲ་མང་རྒྱག་སྲོལ་མེད། སྤྱིས་སྤྱ་རིམ་བཞིན་ས་གནས་
པན་ཚུན་རིགས་འགྲན་ཏེ། མཐའ་རྒྱན་ལ་གསུམ་རྒྱན་དང་བཞི་རྒྱན། ལྔ་རྒྱན་
སོགས་ཅི་རིགས་དང་ནང་གོས་དཀར་དམར་རས་སྟོད་ཅི་རིགས་རྒྱན་སྲོལ་
ཡོད། ཡང་གཟབ་སྲོལ་སྐབས་སྤྱ་སྤྱིར་བཏང་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཚང་མ་གོས་གསར་
པ་སྤྱས་ལྡན་རྒྱན་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱག་དང་། འགོ་ལྗམ། ཐེར་མ། གོས་
ཚེན་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཚར་ཅག་དང་ཐེར་ཅག་ཅེས་པ་ལྷག་སྤྱགས་སྤྱ་
སྤྱའི་རྒྱ་སྲོག་པ་ཡིན་པ། རྗེན་ཅག་དང་རྗེན་ཁྲ་ཞེས་པ་ཤིང་ལོ་བབ་སྤྱ་སོགས་
ཀྱི་རི་མོ་དུས་འཚོམ་བརྒྱབ་སྟེ། སྤྱས་དག་ཅན་གོས་མཐའ་ཚུ་སྤྱམ་ཅན་དང་སྤྱག་
གཞིག་པགས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ནང་གོས་འབྲུ་རས་སྟོད་གོས་དང་རྒྱ་གོས་
བཅས་སྤྱ་དྲུང་དོར་མ་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བྱ་མོ་ཚོ་ཡང་དེ་མཚུངས་གཟབ་
སྲོལ་སྐབས་སྤྱ་སྤྱམ་བྱ་སྤྱ་སྤྱག་དང་འགོ་ལྗམ། ཐེར་མ། གོས་ཚེན་སོགས་
དང་ཚར་ཅག་དང་རྗེན་ཅག་སྲོག་པ་ལ་རྒྱན་ཁྲ་དང་དེའི་མཐའ་ལ་ཚུ་སྤྱམ་ཀྱིས་
བརྒྱན་པ། གོས་མཐའ་འིང་ཅམ་བཅིངས་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་སྟེན་རག་རྒྱ་ཁྲ་དང་
དོད་ཚེ་བ་ཡོད། ནང་གོས་རྩལ་ལེན་ནང་འཇམ་ལ་དམར་པོ་དང་། ཟིང་
སྤྱ། ཟིང་སྤྱག་ སྲོ་དཀར། ལྡང་སེར་བཅས་རྒྱན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
གཟབ་གོས་དང་རྒྱན་གོས་གང་ཡིན་དུང་བྱ་མོ་ཚང་མ་པར་གདན་ཞེས་སྤྱ་སྤྱག་
སྤྱ་ཚོགས་བཏགས་ཁྲ་ལ་སྟེན་འཚིང་གི་སྲོག་ལ་གོས་ཚེན་རྒྱ་སེ་དང་། སྤྱིང་
ཞེས། འཚོམ་དུས་སོགས་གང་མཛེས་བཅིངས་སྲོལ་ཡོད། རྒྱན་འཚིང་པར་
གདན་ཡང་དེ་ལས་ཅུང་སྤྱས་ཚད་ཞན་ཅམ་བཅིངས་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་མ་གྱི་སྐོར། དེ་ཡང་ལྷ་མ་ནི་རིགས་ཁག་ལས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་
 རྒྱུན་སྲོལ་དུ་ཡུལ་ལྷ་མ་ཞེས་པ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་འཐག་མགོ་ཅན་རྒྱུན་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་
 ལྷ་མ་ལྷ་མ་ནི་བཟོ་རིགས་འདྲ་དང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་རྒྱུང་ཅམ་ཡོད། ལྷ་མ་
 རིགས་འདྲ་བར་མཚོན་ན། ཀོ་ལྷ་མ་ཞེས་པ་ཀོ་མགོ་སྐྱ་རིལ་ཅན་དང་། རས་
 ལྷ་མ་ལ་རས་མགོ་སྐྱ་རིལ་ཅན་དང་སྐྱ་གཉིས་ཅན། ལྷ་མ་ལྷ་མ་དེ་མཚུངས་སྐྱ་
 རིལ་ཅན་དང་སྐྱ་གཉིས་ཅན། འཕྲིང་ལྷ་མ་བཅས་ཁམས་ཁུལ་སལ་ཆེ་བ་གཅིག་
 མཚུངས་ཡིན། ལྷ་མ་བཟོ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ནི་ཡུལ་ཚོ་སོ་སོའི་ལྷ་མ་རིགས་མི་
 འདྲ་བ་མང་བ་མཆིས། དཔེར་ན། འགས་ཤོད་ཚོ་སྟོད་དགྲི་ཁུལ་དང་འགས་
 ཤོད་ཚོ་སྟོད་ཁུལ་དབར་ལྷ་མ་བཟོ་རྒྱུང་མི་འདྲ་ལ། ཡང་འགས་ཤོད་རྒྱུད་དང་།
 སེན་ཆ་དང་། བད་དཀར་སོགས་ཀྱི་ལྷ་མ་བཟོ་ཐད་རྒྱུང་མི་འདྲ། འགས་
 ཤོད་ཁུལ་ཀྱི་ལྷ་མ་བཟོ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ནི། ཐོག་མར་ལྷ་མ་ཡུ་ཞེས་པ་ལྷ་མ་
 གུ་དཀར་དམར་གང་རུང་ཞིག་ལ་ལྷ་མགོ་ལ་མ་ཚད་མཐོ་གསུམ། ལྷ་མ་རྒྱང་
 ལ་མ་ཚད་མཐོ་དོ་ཞེས་སྲོལ་ལྷ་མ་གྱི་ཡུ་བ་ལ་མཐོ་དོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་
 ཐོག་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཚོས་མདོག་སྐྱུག་འོའམ། འག་པོ། ལྷ་མོ་བཅས་
 དང་། འོག་ལ་དམར་པོའམ། ལྷ་མོ་ཡིན། རྒྱ་ཆ་ནི། སྐྱུག་དང་། ལྷ་མ་
 གུ། འགོ་སྐྱུག། ཐོག་ལྷ་མོ་ལོག་དང་། སྐྱུག་སྐྱེ་སྐྱེ་བཅས་གང་རུང་དང་།
 ལྷ་མ་གདོང་སྐྱ་འཕྲིང་དེ་ལ་སྐྱ་གཡོག་ཅེས་འགོ་སྐྱུག་དམར་པོ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་
 སེར་པོ་བཅས་གསེས་ཏེ། དེའི་ཐོག་གདོང་སྐྱུག་གདོང་འག་འཇའ་དགྲིས་དང་།
 ལྷ་མ་འཆོམ། ལྷ་མ་གཡོག་ རོག་པ། རོག་སྐྱུད་བཅས་ཚང་དགོས། ད་དུང་
 མཛེས་ལྷ་མ་དང་རྒྱུན་ལྷ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མཛེས་ལྷ་མ་ནི་ཐོག་འོག་གཉིས་

གྱི་ཚོས་མདོག་གྲུབ་ཆ་དང་ཚེས་བུའ་བཟོ་བཞོན་མཛེས་ཚོས་སྐྱུས་ལྡན་བཟོ་བ་
 དང་། རྒྱུན་ལྡན་ནི་སྦྱིར་བཏང་ཙམ་དང་དགུན་ལྡན་རིགས་ལྡན་ལུ་དང་སྦྱི་
 གཡོག་མཐུག་པོ་དང་། དབྱར་ལྡན་ནི་ལྡན་ལུ་དང་སྦྱི་གཡོག་སྲབ་བ་དང་།
 རིགས་ལ་ཤོལ་ཅེ་དང་། འཇུར་ཏ། སོག་ལྡན་མཐེལ་བཅིགས་ཅན། ལྱར་
 ལྡན་ལ་སོགས་བ་ཡོད། ལྡན་སྦྱོག་ནི། གལ་ཅེ་དང་། མིག་མང་། རྩ་
 རིས། བས་ཁ་སོགས་ལ་མེ་ཏོག་དང་རི་དྲགས་གཟུགས་ལྡན་རི་མོ་སྦྱ་ཚོགས་
 བཏགས་པའི་མཛེས་རྩལ་ལྡན་པའི་ལྡན་སྦྱོག་བཅིངས་སོལ་ཡོད་བ་རེད།

མཛེས་པའི་རྒྱན་ཆ།

དེ་ཡང་རྒྱན་ཆའི་སྐོར་ལ་དབྱེ་ན། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་དམིགས་བསལ་
 བཅས་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན། སྦྱིར་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཞེས་བ་ནི། སལ་
 ཚེར་ལུས་ལ་མཛེས་ཚོས་སྐྱུས་པའི་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ལ་ངོས་འཛིན་ཁོ་ན་གྲུས་
 བ་ནི་དོན་དང་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱན་ཆ་ཞེས་བ་ནི་གོ་དོན་རིགས་མི་འདྲ་
 བའི་བཤད་རྒྱན་ཁ་གསལ་ཡོད་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩ་ལོར་ལུག་གསུམ་རི་མོའི་
 རྒྱན། ། འབྲུ་སྦྱ་སྦྱ་པོ་ཞིང་གི་རྒྱན། །ཁང་བཟང་ནང་དུ་འཕལ་གདུགས་རྒྱན།།
 འཕྲིན་ཡིག་སྟོན་ངག་ཚིག་གི་རྒྱན། །བཟ་ཤིས་བྱིན་ཆགས་བྱིམ་སྦྱོང་རྒྱན། །
 བསོད་ནམས་གསོག་བ་ཉེན་གསུམ་རྒྱན། །གཡང་བཞི་རུ་བ་ལུགས་ཐོག་རྒྱན། །
 སས་རྒྱལ་འཛོམས་བ་གོ་མཚོན་རྒྱན། །གཞོན་ལུ་ལང་ཚོ་ཡོན་ཏན་རྒྱན། །སྒྲི་
 ལ་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་རྒྱན། །གཡུ་བྱར་སྤེལ་མ་བུ་མའི་རྒྱན། །མཛེས་སྐྱུག་གཟབ་

མཚོར་ལུས་གོས་རྒྱན། | ཞེས་ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་དང་། བཙོས་
 མིན་གྱི་རྒྱན། མངོས་བྱེད་གྱི་རྒྱན་སོགས་བཤད་སློབ་མང་པོ་ཡོད་པ་གསལ་
 བསྟོལ་འདྲེན་བའི་དགོས་གལ་མ་ཆེ། སྐབས་དོན་གྱི་གནའ་རབས་དང་དེང་
 རབས་གྱི་ལུས་གྱི་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་གཙོ་བུ་བྱེད་མོག་ཏུ་དང་མེ་མདའ་ལྷ་བྱ་བྱུར་
 དུངག་རྒྱན་དང་མིག་མཚོང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ།

གྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་དང་བྱ་མོའི་རྒྱན་ཆ་གཙོ་བོ་རིགས་སུ་དགྲེ་བ་ལས། བུའི་རྒྱན་
 ཆ་མགོ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱངས་ནི། ཆེ་སྐྱ་སྐྱག་སྤྱད་ཅན། ཁལ་མི་ཨ་ཚོ་ཅན། ཉོར་མགོ་
 གཡས་སྐྱ་གཡོན་སྐྱ། ཁམས་སྐྱ་རྒྱབ་ལྷས་ཅན། ཞེས་མགོ་སྐྱ་སྐྱ་སློབ་ཁ་
 །ཤར་མའི་གཏམ་དུ་རྒྱ་གོང་མའི་གསེར་སྤེ་སིལ་མ་ཡིན་ཞེས་བའི་
 དུས། འབངས་མི་མེར་གྱིས་ཐོབ་ཁལ་འངལ་སྐབས་སུ། ཁིལ་མི་རེ་ལ་རྒྱ་
 གོང་མས་བྲག་གནང་ལྷག་གཡུ་རེ་གནང་སློབ་ཡོད་རབས་འདུག་སས། གཡུ་
 དེ་ལྷག་སྐྱ་སྐྱས་མ་ལ་བརྒྱབ་པ་དེར་ཨ་ཚོ་ཅན་ཞེས་ཁལ་མི་ཡིན་བའི་རྟགས་སུ་
 མཚོན། དེ་ནས་བརྒྱང་རིམ་བཞིན་ལྷག་སྐྱ་སྐྱས་མའི་ཐོག་དཔུལ་གཏུམ་ཅན་
 གྱི་སྐྱ་གཡུ་དང་ལྷག་གཡུ་ཅི་རིགས་དང་ད་དུང་གཟི་དང་བྱ་བྱ་སུམ་སྤེལ་བཅས་
 འདོགས་སློབ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྤེ་མོར་དུས་སྟོན་རྒྱས་འཛོམས་དང་མི་
 འདུ་ཁོམ་ཚོགས་སྐབས་སུ། མི་བྲག་འཁྱོར་ལྷན་ཅན་ཁ་གསལ་ཨ་ཚོ་དེ་ལ་དཔུལ་
 གྱི་ཨ་མོང་ཚོགས་ཁེབས་ཅན་གྱི་གཡུ་དང་བྱ་བྱ་རེ་སྤེ་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟ་དང་བདུན་
 ཅམ་སྐྱ་སྐྱས་ལ་བརྒྱད་པ་དང་བ་སོའི་འབྲེལ་སྟོར་བ་སོའི་གྲང་དང་གསེར་དང་
 དཔུལ་གྱི་གཏུ་ཚགས་རྒྱང་བ་ཞིག་བརྒྱན་པ་དང་། སྐྱ་གཏུག་རིང་པོ་ཞིག་མཐུད་
 དེ་སྤྲོ་ལ་རྒྱ་མོ་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་མགོ་བོའི་ཐོག་དགྲིས་ནས་ཨར་ཉི་ཞེས་

འདུ་རས་བགྲིས་ཐོག་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད། ཉོར་སྐྱ་ཞེས་པ་མགོ་སྐྱ་དཔལ་སྐོ་སྤེ་
 བས་མདུན་སྐྱ་ཐོད་རྗེ་མིག་མཚམས་ནས་བཅད་ནས་སྐྱ་སིལ་མར་བཞག་སྟེ།
 གཡས་སྐྱ་དང་གཡོན་སྐྱ་སྤེ་སྲོལ་ཡོད། ཡང་ཁམས་སྐྱ་ཞེས་ལྷག་ཕྱད་པ་
 ཐོག་ལྷས་ཞེས་གཅིག་བསྐྱས་ནས་ཐོག་སྐྱ་དང་འོག་སྐྱ་གཉིས་ལྷན་ཏུ་རྒྱབ་ལྷས་
 སྐྱ་སྲོལ་ཡོད། གཞན་ཡང་མདུན་སྐྱ་སྤེ་བས་དཔལ་སྐོ་དེའི་ཐེང་སྲོལ་འདུག་
 པ་དེ་ཡང་ཚོས་མགོ་ཞེས་ཚོས་ལྷས་ཚོའི་སྐྱ་སྲོལ་འདུག་པ་ཐོད་སྐོ་དེའི་བས་
 སྐག་ལྷས་ (སྐ་གཉིས་) ཞེས་སྐྱ་རྩལ་ཡང་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱབ་སྐྱ་ལྷག་ལྷས་
 ཅན་དེ་ནམས་སྤོགས་ཐོན་སྐབས་སུ་སྐྱ་གཞུག་བཅེངས་ཏེ་སྐྱ་ལྷག་གཡས་པ་སྐྱ་
 གཞུག་གཡོན་ཟེད། དགོན་པའི་ནང་མཚོད་མཇལ་ལུ་སྐབས་གྲུས་ཕྱགས་ལུ་
 རྩལ་པ་ལྷ་མོ་མགོ་ལ་སྤོན་ཡོད་ན་ལྷ་ཕྱད་ལུ་བ་དང་། མགོ་སྐྱ་བཅེངས་ཡོད་ན་
 མགོ་སྐྱ་མདུན་ཏུ་དབྱུགས་ནས་སུ་དུང་ཕྱག་པར་གཟར་ཏེ་གྲུས་འདུད་ལུ་སྲོལ་
 ཡོད་པ་རེད། སྐེ་ལ་མགུལ་རྒྱན་གཟེ་དང་། གཡུ་ལྷུང་གསུམ་མམ་ལྷ་ཅམ་
 འདོགས་སྲོལ་ཡོད། ན་བ་གཡོན་ཏུ་གསེར་ནམས་དདུལ་ན་ལོང་སྤ་བཟང་བརྒྱན་
 པ་འདོགས་པ་དང་། ལག་གཡོན་མའི་མཐེ་བོང་ལ་བ་མའི་མཐེབ་སྐོར་རམ།
 རྩལ། མ་ན་ཉོ་སོགས་དང་། ལག་གཉིས་ཀྱི་སོར་མའི་དཀྱིལ་མཇུབ་དང་སྤོན་
 མཇུབ་ལ་གསེར་དང་དདུལ་གྱི་མཇུབ་དཀྱིས་ (མཇུབ་རྒྱན་) ཞེས་ཡོལ་བཟོ་མ་
 དང་། ཉ་སྐྱ་མ་ཞེས་སྤ་ཅན་ཆེ་རྒྱུ་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད། དེ་མིན་སྤ་མོར་འཁོར་ཉོ་
 ཞེས་གཏུ་གྲུང་སྐོ་མ་ལ་གསེར་ཚོགས་བཟང་ཤིས་ཉུགས་བརྒྱད་དང་། ལྷག་མེང་
 རྒྱུང་འབྲུག་ རྒྱལ་སྤིད་སྐྱ་བདུན། བཟང་ཤིས་རྩས་བརྒྱད། འདོད་ཡོན་སྐྱ་ལྷ། མི་
 མཐུན་གཡུལ་རྒྱལ་བཅས་བརྐོས་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱ་ཁེབས་དང་

ཞི་བཞི་འགྲོགས་ཀྱི་འགྲོགས། བསྐྱུས་ན་འབྲུག་གྲུབ་ལང་སོགས་ཅི་རིགས་
ཚག་རིས་སྐྱུས་ལྡན་ཅན་དང་འཁོར་ལུང་ལ་དེ་མཚུངས་དཔུལ་ལྡན་གསེར་ཚག་
ཅན་གྱི་ལེ་རེར་དཀྱིལ་ལ་གཡུ་དང་བྱུ་རུའི་ལྷ་ཆེ་བ་དེ་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད། ལྷོ་ལ་ལྷོ་
འདོགས་དངོས་བཞི་ལུང་བའི་ད་དུང་སྐྱེད་གྱི་གསེར་ཤན་ཅན་དང་ལྷོ་གྱི་དཔུལ་
ལུབ་ལྷ་གསུམ་ཅན་དང་ཡང་ལྷོ་མ་སྐྱེད་ཅེས་སྐྱད་གྱི་ལས་ལུང་ཅམ་དང་ལྷོ་གྱི་
ལས་རིང་ཅམ་གྲས་བ་ཡོད། དེ་མཚུངས་དཔུལ་གྱི་སྣོད་གྱི་ལྷགས་ལུབ་ཅན།
མཐའ་ལྷོ་
དང་། གཞན་ཡང་། ཏྲ་ལྷག་ལ་སྐྱ་ལྷག་ཚིགས་གསུམ་ཞེས་བ་དཔུལ་ཤན་
ཡོད་མེད་གང་དུང་དེ་ལྷོ་ལ་འཕྲེན་བ་དང་དེ་མིན་ད་དུང་ལུང་རྩོད་(ལུང་ཐག) ཞེས་
བ་སྐྱུས་སྐྱད་དཀར་ནག་ཚོས་ལྡན་ཅན་མངོས་ཉམས་དང་དོད་གྲས་ཉེ་བསྐྱུས་བ་
ཞིག་ཡོད་པ། དེ་ལུང་ཐག་དང་། ལུང་འགྲུགས། (དཔལ་ལུང་) (ལུང་
མཐའ་) ཚག་ཅེ་(ཚག་སྐྱེ་) བཅས་བཞི་ཚང་དགོས་བ་དེ། ལུང་ཐག་
རིང་ཚད་ལ་ལུང་འགྲུགས་དང་ཚག་ཅེ་གཉིས་ལ་རྒྱང་མཐོ་གང་དེ་ཡོད་དགོས་
པ། ལུང་ཐག་འདོམ་གང་དང་ལུང་མཐའ་ཅེ་སོར་ལྷ་ཡོད་དགོས། དེ་ལྷོ་སྐྱ་
སྐྱུངས་ནི་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད་བ་སྟེ། ལུང་རྩོད་བཅུ་རྒྱག་མཁུན་བ་དགུ་སྐྱིལ་ཞེས་
བ་དེ་འདྲ་ལུས་ལ་འབྲུལ་མེད་བཅེངས་བ་ཡིན་ན་གཞོད་བ་བསྐྱུང་ལུབ་ཅེས་ཐེར་
སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་འགྲོང་མིག་དང་། སོག་ལྷས། ལྷ་སྐྱས། བསྐྱུང་
ཐིག་རིས། ལྷ་སྐྱེའི་ལྷག་ལྷས། གཞིག་མོའི་སྐྱང་ལྷས། སྐྱང་དཀར་སྐྱང་ནག་
སོགས་དང་། བཟོ་དབྱིབས་ལེབ་མོ་དང་། སྐྱང་སྐྱང་། རིལ་རིལ་བཅས་འདྲ་
མིན་བསྐྱུས་ཉེ་མངོས་ཚོས་རྩ་མ་དཀར་དཔར་སྲོ་ལྷང་སོགས་སྐྱ་འཛོལ་བཟུན་བ་

སློབ་འདོགས་པ་ནི་གཟབ་སློབ་སྐབས་སུ་མངོས་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་བརྩི་བ་མ་ཚད།
སྤྲུགས་འཚོའི་རྗེ་བོའི་ལག་ཏུ། སྐྱེས་པ་པོ་ཡི་གོ་མཚོན། མངོས་མ་མོ་ཡི་
མངོས་ཆས། དག་ལྟ་འཁོར་བའི་ནང་རྟེན་ཞེས་མཁོ་དགོས་ཆེ་བས་ལུས་དང་
འབྲལ་མེད་འདོགས་སློབ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་གནའ་སྐྱོམ་རྩ་ལྷན་ས་
སློབ་ལུང་ཆ་དང་ཡ་གང་རུང་ཡོད་རབས་འདུག་པས་ལུས་དང་རྒྱུ་ཆ་བྲལ་མེད་ཏུ་
སློབ་སློབ་ཡོད་པ་རེད།

བྱ་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆས་དང་རྒྱུ་ཆའི་སྐོར། བྱ་མེད་མགོ་སྐྱ་སྐྱ་
སྣངས་ནི། བྱ་མེད་མགོ་ཆས་ཞེས་པའི་སྤྲུགས་སློབ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེའི་སྐོར་
ཞིབ་སླ་བཤད་པ་མོ་པོ་ཡང་མགོ་ཆས་གཙོ་བཅུང་ཐོག་སྐྱ་སྣུམ་རིགས་སུ་དབྱེ་
ནས་གོ་བཤེད་བའདུ་བྱས་ན། སྐྱ་ཆས་འདིར་སྐྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་དབྱེ་
ཡོད། སྐྱིར་རང་རེའི་འདིར་བྱ་མེད་སྐྱ་ཆས་ནི། བོད་དབྱུས་གཙང་ལུས་
དང་། ཁམས་ལུས། དུགས་ཀོང་སོགས་ས་ཆ་གཞན་དང་བསྐྱར་ན་ལྷན་ཚོས་མི་
འབྲ་བའི་ཆ་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། སྐྱར་མིའི་བཤད་སློབ་ལ། དུས་
འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཆས་ནི་སེང་ལྷམ་འབྲུག་མེད་ཆ་སྤྲུགས་ཡིན་ཟེར་སློབ་ཡང་འདུག
།དེ་ཡང་མགོ་སྐྱ་ལ་མགོ་ཆེན་དང་མགོ་ཆུང་ (ལན་ཆེན་དང་ལེན་ཆུང་) ཞེས་
པར་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་མགོ་བོ་ཆེ་ཆུང་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་ཆས་
རྒྱས་བསྐྱུས་ལ་ཟེར། གཞན་ཡང་སྣུམ་ཆེན་སྣུམ་ཆུང་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། རྩེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན། སྐྱ་སྐྱ་བར་བྱ་མོ་པོ་ཆེ་ཆུང་
སྣར་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། བྱ་མོ་བཟའ་འཚོ་ཟེན་མ་ཟེན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། ཡང་
བཟའ་ཆེ་རོགས་བྲལ་དང་མ་བྲལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་པོ་

བརྟེན་ཅིང་ལ་མདུན་སྐྱོད་ཞེས་དོ་བྱུང་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ལ་གཡུ་བྱུང་ཚུང་ཚུང་
 བརྟེན་ཏེ་ལན་ཞིབ་ཁ་ཤས་རྒྱབ་ལ་སྟོན་དུ་སྐྱོད་ཡོད། དེ་ནས་བྱ་མོ་ལོ་བརྟེན་
 བྱུག་བརྟེན་བདུན་ལ་དོ་བྱུང་གཡམས་གཡོན་གཉིས་སུ་གཡུ་བྱུང་བརྟེན་པའི་ཁར་
 རྒྱབ་ལ་ལེབ་ཅེས་པ་སྐྱོད་གདན་བྱུ་བཞི་མཚུབ་མཚོ་གང་ཅིང་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་གཡུ་
 བྱུང་ལ་སོགས་ཤར་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་བརྟེན་ཏེ་སྐྱོད་སྟེ་གཡམས་གཡོན་གཉིས་
 སུ་ཚར་ལོ་ཚུང་ཚུང་དེ་རྒྱག་སྐྱོད་ཡོད། སུ་མོ་ལོ་བརྟེན་བཟོམ་སོ་མ་ཐེན་
 གོང་གཡམས་སྐྱོད་གཡོན་སྐྱོད་ཞེས་པ་དང་། དོ་བྱུང་གཡམས་གཡོན་གཉིས་དང་གཡུ་
 བྱུང་བཅས་ཡིག་ཅིང་དང་ལྟག་ལྟར་འདྲེན་ཞེས་པ་རྒྱབ་ལྟམ་ཅན་རིང་ཚད་སྐྱོད་
 མོ་ཡན་ཅིང་ལ་ཐོག་སྟམ་གདན་ར་ཅན་ཐོག་གཉིས་བྱུང་དང་། གཡུ་དང་དུང་།
 དུལ་ལ་སོགས་པ་ཤར་གཅིག་དང་། སྐྱོད་མོར་སེལ་སེལ་དང་ཚར་ལོ་བརྟེན་
 སྟེ་གཡམས་སྐྱོད་གཡོན་སྐྱོད་གཉིས་བར་སྐྱོད་སྟེ་དུང་ཕྱེ་དཀར་ལོ་སོགས་རྒྱག་སྐྱོད་
 ཡོད་པ་དེ། མོ་ཉི་ཤུ་ཐེན་ནས་བཟོམ་སོ་བྱུང་རྗེས་འགོ་ཆེན་སྐྱོད་ཞེས་ཆེད་
 མངགས་ཀྱི་སྐྱོད་མཁན་ཞིག་གདན་འདྲེན་ལྟ་སྟེ། སྐྱོད་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་ལན་བྱ་ཐོག་
 འོག་དེ་སྟེ་སྐྱོད་བ་དང་དོ་བྱུང་ (སྐྱོད་བྱུང་) ཞེས་པ་འགྱུར་བར་གཞིགས་ཏེ་ཉིས་
 བཅེགས་ཐོག་གཉིས་དང་བྱུ་ཏུ་གཡུ་བཅས་སྟམ་སྟོན་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ནས་
 ལེན་སྐྱོར་ཞེས་པ་མཐའ་ལ་སྟམ་མ་ནག་ལོ་དང་དཀྱིལ་ལ་ཐོག་སྟམ་དམར་མེའི་བར་
 རས་སྐྱོད་བརྐྱེམས་ཏེ་འཇམ་སྐྱིག་ཤོན་པ། གཡུ་དང་བྱུ་ཏུ། དུང་ཞིབ་དུལ་
 རམ་ཀ་དང་འཇམ་ཡུ་ཞེས་པ་དུལ་དཀར་སྐྱོར་ལོ་དུལ་ལུང་ཅན་དཀྱིལ་ལ་
 གཡུ་ཚུང་བྱུང་ཚུང་ཁ་གོང་ཡོད་པ་ཞིག་ ལེན་སྐྱོར་གཡམས་གཡོན་མདུན་ལ་པད་
 ཏོག་བརྟེན་ཏེ་སྐྱོད་སྟེ་ཚར་ལོ་རྒྱག་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་དམིགས་བསམ་ཀྱིས་

མགོ་པོ་གཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་བརྒྱན་པའི་ཅི་ཕྱ་ཞེས་པ་དེའང་གཟི་དང་། ལྷ་རྩ།
གཡུ་བཅས་རྒྱ་སྐྱུ་ཡག་ཤོས་བརྒྱན་པ། འབྲེད་ལ་སློང་ཤར་གསུམ་བརྒྱབ་
པའི་དང་པོ་དྲུང་ཤར་གཅིག་དང་གཡུ་རྒྱར་བཅས་འདོགས་པ་དང་། རྱེན་ཕྱར་
ཤར་གཅིག་ཡོད་པ་འདོགས་སློལ་ཡོད། ཡང་རང་གི་ཁྲི་པོ་འདས་མོང་ཕྱིན་པ་
ཡིན་ན་ལྷ་རན་མཚོན་གྱི་དེ་ཅི་ཕྱ་འདོགས་སློལ་མེད་པ་རེད། དེ་མིན་རྣམས་ཆེན་
(ཨ་མོ་) ཞེས་པ་ཞིང་ཚད་མཐོ་གང་ལྷག་དང་། རིང་ཚད་སྐབ་མཐའ་བར་ཡོད་
པའི་ཐོག་གཡུ་དང་རྒྱ་རྩ་གང་ཡོད་སློང་རྟོག་སློལ་ཉེ་འབྲེད་ལ་བརྒྱད་སྐྱིག་གས་
རྒྱག་བསྐྱིགས། གཡུ་རྣམ་ཡིང་ཆེ་གྲུ་བཞི་རེ་དང་རྒྱ་རྩ་ཡིང་ཆེ་གྲུ་བཞི་རེ་ཆོ་
དང་ཆོ་རེ་རེ་བཞིན་རྣམས་སློང་རྟོགས་འཆིང་སར་རྣམས་གཅིག་བྱས་ནས་
ཤོས་གྱི་སྐྱུ་མཐའ་བར་དུ་ཡོད་པ་རེད། ད་དྲུང་གཡུ་རྒྱར་ཕྱད་པའི་དེའུ་པ་
འཕ་དང་། འགོན་བྱ། ཁྲི་པོ། སེལ་སེལ་ཚར་པོ་རྒྱང་རྒྱང་བརྒྱན་པ་ནི་
མགོ་རྒྱན་ཅུང་རྒྱས་པ་ཡིན། རྣམས་རྒྱང་ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་དུ་སྐྱུ་མ་ནག་པོ་དང་།
མཐའ་ལ་མགོ་སྐྱུ་དམར་པོའི་འཇའ་སྐྱིག་ཅན་ཐོག་ གཡུ་དང་རྒྱ་རྩ་སློང་ཤར་
གཅིག་རྒྱན་སློལ་ཡོད་པ་དང་དེའི་མཐའ་འཕ་དཀར་དང་། ཁྲི་པོ། ཚར་པོ་
བཅས་རྒྱན་སློལ་ཡོད་པ་རེད། ཤོང་མཚུངས་བཞིན་ད་དྲུང་ཡུལ་སྟོད་སློང་དང་།
འགོག་ཞིང་ལུས་དབར་ད་དྲུང་སྐྱ་ཆས་མི་འདྲ་བ་རྒྱན་རྒྱལ་མར་པོ་ཡོད། རྣ་བ་
གཉིས་སུ་རྣ་རྒྱན་ཨ་པོང་ (རྣ་ཆ་) གཡུ་ལྷ་ཅན་གསེར་དེའུ་པ་གང་རུང་དང་ཆེ་
རྒྱང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱན་དུ་གཡུ་དང་། ལྷ་རྩ། ལྷ་ཉིག་
མ་ན་རྟོ་པོ་གས་རྣ་འཇར་ཅི་རིགས་བརྒྱན་སློལ་ཡོད་པ་དང་། སློལ་སློལ་འཁོར་
(སློལ་སློང་) ཞེས་གཟི་མགུལ་དང་། ལྷ་རྩ། བད་རག་ མཚོང་གཟི། རྟོ་

གཟི། རྒྱུ་ལམ་ལོ་ལོ་བཅས་སྐྱེད་ཤོག་ཆེ་གས་སྐྱེ་ལམ་ལོ་ལོ་གཅིག་ནས་བཞི་ལྷ་བར་
 དང་། གཟི་མཚོང་གཤུ་ལྷུ་སྐྱེ་ལམ་ལོ་ལོ་བར་མཚོང་ས་སྐྱེ་ཉིག་བརྒྱན་པའི་སྐྱེད་
 བསྐྱར་གོང་ལོག་ལོག་གས་སྐྱེ་ལམ་ལོ་ལོ་བར་མཚོང་། གསེར་དཔུང་གི་གཤུ་གཤུ་
 ལའི་ཚོམས་སུ་སྐྱེ་བརྒྱན་མཛེས་བར་བརྒྱན་པའི་བཞོད་དབྱིབས་ལྷུ་བཞི་ལམ་གྱི་
 བརྒྱད་དམ་གཤུ་སྐྱར་ལོ་གསེར་མཚོང་ཅན་གཅིག་ནས་གཉིས་གསུམ་བར་ལྟོར་
 བ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་གཞིགས་ནས་རབ་ལྷིང་དང་ཆེ་རྒྱུང་ཅི་རིགས་གོང་ལོག་ལྷུ་བར་
 རྒྱན་དུ་མཛོན་བ་བྱེད།

གཞན་ཡང་ལག་གཉིས་སུ་ལག་གཤུ་བ་དཔུང་གི་སྐྱེ་བརྒྱན་ཅན་དང་།
 ཚོག་མ་སྐྱེ་ལམ་ལོ་
 ལོ་
 དེ་ནས་སོར་གཤུ་བ་མཛུབ་ལོ་
 དེ་ལྟེང་མཛུབ་དང་སྐྱོག་མཛུབ་བཅས་སུ་དཔུང་གི་མཛུབ་རྒྱན་ལ་གཤུ་དང་ལྷུ་
 རུའི་སྐྱེ་གོང་བརྒྱབ་པའི་ཚོགས་རྒྱན་བཟོ་དབྱིབས་ལོ་ལོ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
 གཞན་ཡང་ཆབ་མ་ (སྐྱེད་ཆབ་) ཞེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱན་ཆ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་
 ཡང་རབ་དཔུང་ཆབ་གསེར་མཚོང་ཅན་གྱི་ཚོག་མའི་རི་ལོར་བཟུང་གིས་པའི་རྒྱན་
 དུ་ཉགས་བརྒྱད་དམ། ཆེ་རིང་རྣམ་ལྷན་ལོར་བུ་ཆ་བུའ། གཞན་
 ཡང་མེ་ཉིག་བད་མ་ལ་ལོང་ལོ་དང་ལྷུ་སྐྱེ་ལམ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཅན་ལོད་བ་རེད། སྐྱེ་རབས་སུ་བུད་མེད་གི་ལུས་གི་རྒྱན་ཆར། བཞོམ་
 བཞོམ་རི་ལོ་སྐྱེ་གསེར་རྒྱུང་ལྷུ་སྐྱེ་ལམ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ལྷུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བུའ། ལྷུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བུའ།
 བཟུང་གིས་རྣམ་བརྒྱད་ལྷུ་སྐྱེ་རི་ལོ་བཞོད་སྐྱོལ་མེད་བ་རེད། དེ་མིན་ལྷགས་
 ཆབ་དང་སྐྱོན་ཆབ་སོགས་དང་སྐྱོལ་མང་། དེ་མིན་མཛུན་དུ་ལོ་ཆར་ཞེས་པའི་

འདོགས་ལུང་ཐོག་དྲུང་བསྟར་བརྒྱན་ཞིང་། ལྷ་ཆ་ནི་དདུལ་དང་སྟོང་། ལྷགས་
 དང་རག་ཅི་རིགས་མཆིས། ལྷོ་ལྷག་ཅེས་སྤ་བཟང་བཀོད་ལེགས་ལྡན་པ་ཞིག་
 དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ལྷོ་བྱང་ཞེས་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་ཆ་གཅིག་དང་
 གཉིས་འདོགས་སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། མདུན་ནས་དདུལ་ཐག་གིས་སྐྱེལ་བ་དང་
 ཁ་ཤས་འབའ་ལྷག་ཁབ་ལྱབ་ཅེས་དདུལ་ཐག་ཤར་མ་རིང་ལྷང་ལྷ་ཅམ་ཡོད་པས་
 ལྷ་མོར་དདུལ་གྱི་ལྷོ་མོ་དང་སིལ་སིལ་དདུལ་ཐག་གིས་མདུད་མཚམས་གཡས་
 གཡོན་དུ་སྟོང་སྐྱད་ཚར་ལོ་དམར་པོ་འཕ་སེར་པོ་སྟོ་མོ་ལྷང་ལྷ་བཅས་གྱི་ཆུན་པོ་
 འདོགས་སྟོལ་ཡོད་པ། གཟབ་སྟོད་གྱི་ཆུན་ཆ་དེ་དག་ཡུལ་སྟོལ་གྱི་ཆ་ལྷགས་
 མཐོང་ཆུན་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་དང་ཆུན་དུ་དེ་ཅམ་གྱི་ཆུན་ཆ་ཆུས་པོ་རང་མེད།
 ལྷབས་བདེའི་རང་སྟོད་ཆུལ་ཡོད། གཞན་ཡང་འཕྲོག་མོ་པལ་ཆེ་བ་སྟོ་ལ་ཞོ་
 ཆར་དང་། ཞོ་སྟོག་ ལྷར་ཐག་བཅས་ཆུན་མཐོ་སྟོ་ལ་འདོགས་སྟོལ་ཡོད།
 རོན་ཀྱང་ཆུན་ཆ་ནི་ཚང་མ་གཅིག་མཆུངས་མ་ཡིན་པར། མགོ་སྐྱ་གོས་ཆུན་མི་
 འབྲ་བ་མང་བ་ཡོད་པ་རེད།

དམིགས་གསལ་གྱི་ཆུན་ཆ་ཞེས་པ་ནི། མེ་མདའ་སྟེ་སྤྱིར་སྤྱེས་པ་
 མོ་ཡི་ཆུན་ཆ་ལ་གནའ་དུས་མི་ནམས་གྱི་ཁ་ཆུན་དུ་མི་བརྒྱ་ལྷོ་སེམས་གཅིག་འབྲ་
 དགོས། ཉ་བརྒྱ་ཁ་རུ་མཉམ་འཐེན་དགོས། མཚོན་བརྒྱ་ཡུ་ལུང་མཉམ་འབྲུ་
 དགོས་ཞེས་དཔེ་ལྷར་མི་ཉ་མཚོན་གསུམ་མིང་མཉམ་གྲགས་ཡིན་པས། ལྷ་
 རབས་པོད་མི་ལ་པོད་མདའ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རུ་ཤིང་གཉིས་གྱི་ཅེ་ལ་ལྷགས་ནག་
 གི་རུ་ཤེན་དང་། རུ་དར་ཡང་རྒྱག་སྟོལ་ཡོད། དེ་མིན་དུ་ལེན་དང་། ལྷ་བ།
 ཉིང་དཀར། དལུང་ལྷ། ལྷོ་མ་ཤིང་། (ཉ་རྩ་) ལྷི་ལྷི། ལྷི་ལྷུ། ལྷ་

ཞེས་པ། ལྷན་གཞིན། འགྲམ་ཤུན་བཅས་དང་ཆབས་ཅིག་རྗེས་རྒྱ་དང་མདེུ་
 ལྷག་བཅས་སློབ་པ་འདོགས་སློབ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིས་སྤྱ་འཕྲུལ་མདའ་ཐོན་རྗེས་
 ཏུ་ཤིང་གཉིས་པ་དུལ་ཤུན་ཅན་དང་མདེུ་ལྷ་ཆག་གམ་མདེུ་ཉི་ཤུ་ནས་བཞི་
 བཅུ་བར་སྐྱེད་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དབྱར་སྤྱིད་དང་། ཏུས་སྟོན་སྤྱི་བསང་།
 དག་ལྷ་དབང་བསྟོད་པ་སོགས་པ་མི་འདུ་རྟ་འཚོག་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱིས་
 པ་སོ་པ་མིའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་དང་། རྟ་ཡི་སྐྱ་ཆས། ལོ་མཚོན་ཆ་བཅས་
 ཀྱིས་དབང་བའི་ཉམས་དང་ལྷན་པའི་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་མཚར་དོམས་ཉེ་རྟ་པ་
 སྐྱ་སྤྱ་ཀྱི་བརྒྱུ་དང་མི་པ་འཁོར་གསུམ་འདོགས་པའི་སློབ་རྒྱུ་ཡོད། མི་
 རིགས་ཀྱི་བྱང་ཚོས་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ཆ་ལོང་གསལ་དེ་ལྟར་ལམ་ཅན་མ་གཏོགས་
 ཞེས་པ་བཤད་མི་ཚད།

ལོ་གསར་གྱི་ཏུས་སྟོན།

དེ་ཡང་ལོ་གསར་གྱི་ཏུས་སྟོན་སྐོར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དབྱེ་ནས་མདོར་བསྡུས་ཅན་
 ཞེས་ལུས་ན། སྤྱིར་ལོ་གསར་ཞེས་པ་ནི་ལོ་དང་རྒྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་གཉེར་
 མ་ལྟ་བུ་ལོ་རྒྱ་ཚེས་ཏུས་བཞི་རྗེས་མཐའ་མེད་པ་ཞེས་གྲང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
 ལོ་འཁོར་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཞག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྷ། རྒྱ་ཚོད་
 བརྒྱད་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཏུས་རིམ་རེ་རེ་བཞེ་མཚན་ས། གསར་
 ཏུ་ཚེས་པའི་ལོ་རྒྱ་ཞག་ཏུས་དང་ལོ་ཚེས་པའི་ཉིན་དེར་ལོ་གསར་པ་ཤར་བ་ཟེར།
 སྤྱིར་རང་ལུས་ཏུ་ལོ་གསར་ཏུས་སྟོན་ཁག་ཁ་ཤས་གཏོང་སློབ་ཡོད་པ་དེའང་།

ལོ་ཚེན་དང་ལོ་ཚུང་ཞེས་པ་དང་། བོད་ལོ་དང་སོ་ནམ་ལོ་གསར་ (རྒྱ་ལོ་ལོ་
ཚེན་) ཞེས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ཐང་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་ནའང་པལ་ཆེ་བ་ནི་
གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་ལོ་གསར་རྒྱ་ལོ་བཞེས་སྲོལ་ནི། བོད་རྒྱ་
བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ལོ་གསར་གཏོང་སྲོལ་འདི་ཡང་སྤྲ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་ཅེ་ན། བོད་དུ་བཅོན་པོ་ཁྲི་ལྗེ་གཙུག་བཏུན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༡༠
ལོར་རྒྱ་བཟའ་གྱིས་ཤིང་ཀོང་ཇོ་ (ཅིན་ཁིན་ཀོང་ཇོ་) རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་བསུས་ནས་
རྒྱ་ཅིས་ལུགས་གྱི་ལོ་གསར་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ལོ་འགོར་ཅིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་བཟོ་འདུག ཡང་འགྲོག་ཁུལ་དུ། བོད་རྒྱ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཆེས་
གཅིག་ལ་ལོ་གསར་བ་བརྗེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་བེདུ་ལུག་ལོ་གསར་ཞེས་གཏོང་
སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ད་ལྟར་པལ་ཆེ་བའི་ལོ་གསར་དེའང་ཉོར་རྒྱ་དང་
པོའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་ལོ་གསར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཁག་གཅིག་གིས་ལོ་ཚེན་ཞེས་
དེ་རྒྱའི་སྲོན་མ་དེ་ལ་ལོ་ཚུང་ཞེས་བཅི་བ་དང་བྱི་མ་འདི་ལོ་གསར་ཚེན་མོ་ཞེས་
རྒྱལ་ཤོད་བྱེད་པ་འདི་ནི། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པར་བོད་གྱི་བཞེས་
སྲོལ་ལ་ཉོར་ཇིང་གེར་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱའི་སྐད་དུ་ཁྲིང་ཅི་སི་ཉན་ནམ་
མིང་དངོས་སུ་ཐེ་སུ་ཡིན་བུ་བའི་སོག་པོའི་སྤྱེས་བུ་དཔའ་སྤྱིང་བྲག་ཅམ་ལྗན་བ་
དེ་ཕྱོན་ནས་ལུལ་གྱུ་ཁག་མང་པོ་གཅིག་གྱུར་བྱས་པར་བརྟེན། དེའི་དུས་ནས་
བོད་དུའང་ས་སྐུ་བས་འངའ་ས་བསྐྱགས་པ་ནས་བཟུང་ཉོར་རྒྱའི་སྲོལ་འཛིན་པ་
འདི་བྱུང་ནས་ད་གཟོད་ཉོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་ལོ་གསར་གཏུན་ལ་པལ་
པ་ཞིག་རེད་འདུག སྤྱི་ལོའི་ལོ་གསར་ནི་ལུགས་བུ་ལོ་ཡེ་ཤུའི་མ་ཤི་ཀ་སྤྱེས་
ནས་བཟུང་སྤྱི་ལོ་བཅི་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་

གྲང་རེད། བོད་རབ་བྱུང་ཞེས་་་བ་ནི། སྤྱི་ལོ་༡༠༣༧ ལོར་དུས་འཁོར་
བོད་ལ་བསྐྱུར་ནས་་་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོ་མེ་ལོས་ལོ་འགོ་ཚུགས། སྤོགས་
མཚུངས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན།

ལོ་གསར་བ་མ་ཆེས་བའི་རྩ་སྤྱ་མའི་ཉི་ཤུ་དགུ་ཉིན་ཞོགས་པ་
སྤྱ་མོར་ཡར་ལངས་བའི་རྗེས་སུ་དགུ་ཕྱག་ (དགུ་ཕྱབ་) ཞེས་སྤོད་ཁང་ནང་གི་
དུ་ཐལ་དང་ཕྱི་ནང་ཚང་མ་གད་སྲིས་ལེགས་བར་བྱེད་པ་དང་འཕྲོག་པ་ཡིན་ན་སྤྱ་
ཁྲིམ་ཕྱི་ནང་ཉེ་འཁོར་གྱི་གད་སྲིགས་དང་། བུ་གི་དུ་ཐེག་གམ་དུ་བ་རལ་བ་
སོགས་གཙང་མར་འབྲུགས་ནས་ཕྱི་ལ་དོན་ཏེ་དུ་ཐེག་རྒྱ་ལམ་དུ་བསྐྱལ་ནས་དུ་
ཐེག་ཚོམ་དགུང་བཤོས་མཐར་མདའ་གཞུང་དི་མོ་ཞིག་ཏུ་བྲིས་ཏེ་དགུ་ཕྱུད་སྤྱི་ལོ་
ཟེར་བ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ཉིན་དེར་ཕྱི་ནང་གཙང་སྤྱ་ཕྱུད་ནང་མེ་ལོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ལོ་
གསར་གྲ་སྤྱིག་གི་ལས་ཀ་ཁོ་ན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁྲིམ་ནང་གི་མརྗེས་
ཆས་དེ་ནམས་གལ་བསྟར་འབྲིག་ལོར་བསྐྱིགས་ཐོག་ཕྱི་དོར་ཁྲིམ་མི་ལོངས་
རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོད་ཆས་དང་མགོ་སྤྱ་སོགས་དགུ་དཤོས་པ་རེད། དག་རྒྱན་གཏམ་
ཀྱི་དཔེ་ལ་སྤྱིད་ན་ཉ་སྤྱ་མ་དགུ། སྤྱུག་ན་ལོ་སྤྱ་མ་ཁྲུང་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་
པ་ལྟར། བོད་ཆེས་སྤུམ་བཅུར་ (གནས་གང་) ལ་མགོ་སྤྱ་འཇུ་མི་དར། བོད་
རྒྱད་ཅེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་དགུའི་ཉུམ་མོ་ས་མ་རུབ་ཅམ་དེར་བོད་རྒྱད་ཟེར་སྤྱ་དུས་
སྤྱ་འཕྲོག་པ་ཤས་ཆེས་སྤྱི་བ་ལས་བརྗོས་བའི་མི་ནག་ཁལ་གཞོན་ཞིག་གི་མགོ་
ལུས་ལ་སྤྱུགས་རིགས་བོད་ཁ་བྱུང་བའི་སྤྱ་སྤྱ་གཡོག་པ་དང་། སྤྱུགས་རིགས་
ཀྱི་གདང་དུམ་དང་། སྤྱི་ལུང་། སྤྱི་འགུག་ ཆ་རུ། སྤུམ་དུམ་སོགས་རྟེན་

རུལ་ཅི་རིགས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚར་བཏགས་པ་ཞིག་ཏུ་བཅོལ་ཏེ། རང་རང་གི་སྐྱ་
ཁང་གང་ཡིན་མི་མཐོང་སར་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་རབས་འདུག དེ་ནི་སྐྱགས་རིགས་
པ་གོད་ཁའི་འཕྲོ་གཅོད་པ་དང་། ལོ་གསར་པ་ཤར་ནས་ལོ་སྐྱག་དང་གོད་ཁ་
མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྫོག་ཆེད་དུ་རྫོག་པ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་འདྲ་འདུག །དུས་སྲིམ་
སྲུ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲོལ་མི་འདུག

དགུ་ཐིག་ཅེས་པ་ནི་ཕོ་ཞིབ་ཀྱིས་ཁྲིམ་སྐྱག་དང་། བར་གི་གཡས་
གཡོན། ཀ་བ་དང་སྒོ་ཐོག་བཅས་སུ་དགུ་ཐིག་ཟེར་བའི་དཀར་ཐིག་འཐེན་སྲོལ་
ཡོད། དཀར་ཐིག་གི་རི་མོ་ནི་ཉི་ཟླ་དང་གཡུང་བྱང་དགའ་འཁྲིལ་བཅས་དང་།
པག་མྱིས་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་ལ་བཟུ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་དང་རྒྱ་ནག་
སྐྱགས་རི་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རི་མོ་སྐྱ་ཚོགས་དང་བཟུ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་སུན་སུམ་ཚོགས་ཞེས་དབུ་ཅན་འགྲི་སྲོལ་ཡོད། འཕྲོག་པ་ཡིན་ན་སྐྱ་
སྒོ་དང་། གྲུང་ཤིང་། ཀ་བ། ཐབ་ཀ་(སྐྱིད་ལུ་) སོགས་སུ་ལོང་བུ་སུམ་
ཐིག་དང་དཀར་ཐིག་བཅས་འགྲི་དགོས།

དགུ་སྐྱག་ཅེས་པ་ནི་ཉི་ལུ་དགུ་ཡི་རུབ་ལོང་གནམ་ལ་སྐྱར་གྲལ་ཚོང་
མ་འགྲིག་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་གོ་འདུ་ཞེས་ཉིན་དེར་ལས་ཀ་ཚོང་མ་བྱུབ་པའི་རྗེས་
སུ་ནང་མི་ཚོང་མ་ལྟན་དུ་འཛོལ་ས་ཏེ། དགུ་སྐྱག་ཅེས་བག་སྐྱག་ནང་སོ་སོའི་
འབྲོང་པ་ལ་གཞིགས་ནས་ཐས་སྐྱ་དགུ་འཛོལ་ས་བའི་སྐྱག་པ་བསྐོལ་བ་དང་།
དུས་མཚུངས་སྐྱག་པའི་ནང་དུ་མིང་འདོགས་ཞེས་སྐོ་བག་རིལ་ལ་གཟུགས་བརྟན་
སྐྱ་ཚོགས་བཟོས་ཏེ། དཔེར་ན་དབའ་མ་འབྲོང་གི་གཟུགས། སྐར་མ་མ་ཡི་
གཟུགས། གྲུང་ལོ་ཁ་ཡི་གཟུགས། མེན་པ་སྐྱག་གི་གཟུགས། ཞེས་པ་དང་།

ཡང་ས་མཐའ་སྐྱོར་བའི་ཨ་ལོང་། ཐབ་རྩ་གནས་པའི་གོ་གཤོག་ ཡང་འགྲོའི་
སྐས་དང་། མར་འགྲོའི་ཡོག་ ཏུས་དགར། རིགས་ནག་ ལྷན་མ་ལག་
ཏུམ། ལྷན་ཆེ་མགོ་རིལ། ལུ་དྲུང་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ཅེས་པ་སྣ་ལུ་ཁ་ཅི་བདེ་དང་ལག་
སྟུ་བདེས་བཟོས་ཏེ་ཐུག་པའི་ནང་དུ་བཏབ་པ་དེ་དག རང་སོ་སོའི་སྐོར་བའི་
ནང་དུ་གང་ཐེབས་པའི་རྩོམ་སྟོན་དེས་དང་བཤད་པ་བརྒྱབ་སྟེ་ཅེད་མོ་ཉལ་དགང་
སྟོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐུག་པ་སོར་བ་གསུམ་ནས་དགུ་བར་འཕྱང་དགོས་ཞེས་
ལུ་རྩོམ་གྱིས་ཞལ་སྟོན་བེད་ས་ཁ་ཤས་རྒྱག་སོལ་ཡོད། ལྷིང་བཏང་དམངས་
ཁོད་དུ་དག་རྒྱན་ལས་ཐུག་པའི་རིགས་ནི་དོ་བཞེས། ཞེས་སོ་འདུག་ན་སྟུམ་
བཞེས། ཡོང་ཟ་བརྒྱབ་ན་བཞི་བཞེས་ཟེར་ནས་གང་འཕྱང་གཏན་ནས་མི་དྲུང་
ཞེས་ཤོད་སྟོལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད།

གནས་གང་ཉིན་དུ་ལོ་གསར་གྱི་སྟུ་གོན་ཡིན་པ་དང་། ཉིན་དེར་སྟུ་ལོ་
ཡོལ་བའི་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་འཕྲོ་ཁ་ཤས་མ་ལུས་པ་བྱེད་པ་དང་། ལོ་གསར་
རྗེས་སུ་ལས་ཀ་གསར་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བརྩམ། དེ་མིན་ལོ་གསར་གྱི་གྲུ་གྲིག་
གཙོ་བོ་ཡིན་པ། དེ་ཡང་སྐྱོ་གཏུས་སྟེག་པ་དང་། ལུག་མགོ་དང་ཤ་འཚོད་
པ། སྐྱོ་མ་འབྲས་སེལ་བཟོ་བ། མེ་ཤིང་གྲུ་གྲིག་བྱེད་པ་སོགས་ལོ་གསར་
ཆེས་གཅིག་ཉིན་གང་དགོས་ཡོ་བྱེད་དང་ཟས་རིགས་ཐམས་ཅད་འཕྲས་ཚང་དང་
གྲུ་གྲིག་ཚང་བ་བྱས་ཏེ། དགོང་མོར་ཁ་རྒྱན་དུ་གནས་གང་དགོང་མོར་དགོང་
ཟས་ཡག་ ཆེས་གཅིག་ནངས་མོར་ནང་ཇ་ཡག་ཅེས་ཟེར་སྟོལ་སྟུར། བང་
མི་བུ་སྟུག་ཚང་མ་དགོང་ཟས་ཡག་སོ་བཟས་ཚང་རྗེས། སྟོད་འཁོར་པག་གི་དུས་
ཚོད་ (ལུ་ཚོད་བརྩུ་གཉིས་) ཡོལ་གྲབས་ཅོམ་ན། སྐྱོ་སོ་བྱེ་མར་སྟེང་ཤིང་གི་ཅེ་

སྐྱོ་ལ་མར་གྱི་ཉི་ཟླ་ལོར་བུའི་དཀར་རྒྱན་བཏགས་ཏེ་སྐྱོན། དེ་མིན་ལོ་མགོ་དང་
ལོ་ལོ། ལོ་ཚང་དང་ལོ་སྤྱད། གཞན་ཡང་ང་སྤྱད་ལོ་སྤྱད། ལྷོ་མ་འབྲས་
སེལ། ལྷོ་གཏུས་སྤར་ཁ། ར་མར་ཚུ་བུལ། ཤིང་ཉོག་མར་རིགས།
ལུག་ཤ་ལག་པ་ (ཁབ་ཡ་) སོགས་ཀྱི་སྟོན་མོའི་ཟས་རིགས་གང་ཡོད་ཀྱི་སྤྱད་
རྣམས་གཙང་མར་ཡིད་ལོང་ལྡན་པ་བཤོད་དེ། བྱིས་ཀྱི་ཉེན་གསུམ་རྣམས་ལ་
སྟོན་ཤིང་སྐྱོན་པ་དང་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོང་བའི་སྐྱོན་ལམ་འདེབས། ལོ་
སྤྱད་དེ་རྣམས་ལོ་གསར་པའི་ལོ་བདག་ལྷ་ལ་སྤུལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ་བཟའ་བཏུང་
ཡོངས་སྤྱོད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པོ་ཡོང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཚོན་གྱིད་ཡིན།
འགྲོག་པ་ཚོ་ཡིན་ན་སྤྱི་ལུང་ཤིང་དང་། ཀ་བ། ལྷོ་སྤོད་བཅས་སུ་ཁ་བཏགས་
འགེལ་བ་དང་། བྱིས་སྤུག་དུ་གཡང་སྤྱི་དང་མདའ་དར་ལ་ཁ་བཏགས་དང་མར་
རྒྱན་བཏགས་ཏེ། དགུན་གྱི་འབྲུག་བག་དོག་དོག་མང་པོ་བཞོས་ནས་སྤྱ་གྱུར་
གྱི་རྒྱབ་དོས་དང་སྤུགས་སྤྱིའི་ཁར་སྤོང་སྤྱིའི་སྤྱིགས་པ་སོགས་གྱིད་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད། ཡང་འགྲོག་པའི་བྱིས་དུད་ནང་དུ་ཁ་བཏགས་དཀར་གཙང་མེད་མཁན་
རྣམས་ཀྱིས་ཚབ་མཚོན་གྱི་གཡང་དཀར་སྤུག་གི་བལ་འཇམ་དཀར་གཙང་ནར་
མོ་བྱས་ཏེ། འོ་བཟོ་དང་རྒྱ་མདོད། རྒྱ་ཚོམ་སོགས་ཀྱི་ཁར་གཡོགས་པ་
དང་། བྱིས་སྤུག་དུ་དོ་ཅིག་གྱུ་བཞིའི་སྤོང་དུ་འཕྱིང་དཀར་གྱི་ཁེབས་ཁར་སྤུར་
བའི་གཡུང་དུང་རི་མོ་གྲིས་པའི་སོག་ཏུ། ལྷོ་མར་དང་། ཞལ་གྱོ། ལོ་སྤྱད།
ལོ་སྤྱད། ལྷོ་མ་མར་ལྷ། མཚོན་མེ་དང་ཡོན་ཚབ་བཅས་སྤུལ་ཏེ་བཟ་ཤིས་སྐྱོན་
ལམ་རྒྱག་སྐོལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྤྱད་མཚོན་པ་ཟས་སྤྱད་ཀྱི་གས་སུ་སྤུག་མགོ་
མར་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེའང་ཁ་དབེ་ལ་ལོ་གསར་ཡོད་པ་ཤེས་དུས་

ལུག་མགོ་དགོས་པ་ལོས་ཤེས་ཞེས་ཤོད་སྲོལ་ལྟར་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
 བཅི་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཁག་གཅིག་གི་བཤད་རྒྱུ་ལ། ལྷ་དུས་བོད་དུ་ནང་
 ཚོས་མ་དང་གོང་དུ་བོན་ཚོས་སྐབས་སུ་བོད་ལུགས་མཚོན་རྟགས་སུ། ལྷོ་ལ་
 ཉེ་རྒྱ་དང་གཡུང་རྒྱུད་རི་མོ་དང་། ལུག་མགོ་སྤེལ་བ་བཞོད་སྲོལ་དུ་མཚོན་ཞེས་
 པ་དང་། ཡང་ཁག་ཤས་ཤེ་ན། རྒྱ་ལོ་ལོ་གསར་ཞེས་པ་ནི་མགོ་ནག་དཔོན་པོ་
 རྒྱ་གོང་ལ། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་སྤེལ་ལུག་ཡིན་ཞེས་ཤོད་སྲོལ་ཡང་ཡོད། གང་
 ལྟར་ལོ་གསར་སྐབས་སུ་ལུག་མགོ་དགོས་པ་མཚོན་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཤད་ན། ལྷོ་སྤུག་དཀར་
 བག་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན། གཡུང་དཀར་ལུག་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁ་དཔེ་
 ལ་སྟོམས་ལུག་ལས་རྒྱུད་། གཤེས་བལ་ལས་འཇམ་ཞེས་དཔེ་ལྟར། ལྷོམས་
 རྒྱུད་གཤེས་བཟང་ཞིག་ལ་དཔེར་བཞག་པ་ལས། མི་རིགས་རང་ལ་བསྐྱུན་ན་
 བཟའ་བའི་ལ། བཏུང་བའི་ཞོ། རྒྱུན་པའི་གོས་བཅས་དགོས་མཁོ་མཐའ་
 དག་རེ་བ་སྐོང་བའི་སྐོ་སྤུགས་བྱུང་བར་ཅན། དཔལ་གཡང་བཅུད་གསུམ་
 དང་། རྒྱ་ལོར་ཟས་གསུམ་ཚང་བའི་གཡང་དཀར་ལུག་ཅེས་དག་མཚན་བྱུང་
 དུ་འཕགས་པའི་བཟུ་ཤིས་མཚོན་རྟགས་ཞིག་ཏུ་བཅི་རྒྱུལ་ཡོད་པ་རེད།

གནམ་ལོ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། རོ་རེངས་སྟག་གི་སྤེལ་
 ཚ་ནམ་སྐྱེ་མདའ་མ་བཏང་གོང་ནས་ནང་མི་གན་གཞོན་ཚང་མ་ཡར་ལངས་ཏེ།
 སྐྱེ་མདའ་བཏང་མ་ཐག་བྱིས་ཚང་ནང་གི་གཞོན་ལུ་ཞིག་ལོ་གསར་པའི་རྒྱ་སྤུང་
 ལེན་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་སྤུང་དང་པོ་ལེན་པར་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ནི་གནམ་ལོ་གསར་
 ཚེས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་མའི་ལས་ཀའི་གོ་རིམ་དང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྐབས་

དེར་ཚུ་སྤྱད་སློན་དུ་མི་ཚང་སྲུ་འབྲ་ཞིག་གིས་ལེན་སྲུབ་ན་དེ་ཡང་གསུང་དུ་ཚེས་
བའི་ལོ་དེར་བྱ་བ་ལས་སྣོངས་དང་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པར་བརྩི་སློལ་
ཡོད། ཚུ་སྤྱད་ལེན་མཁུན་དེའང་ཚུའི་འགྲམ་དུ་སླེབས་སྐྱབས་སུ་ཚུ་ཚོམ་དེ་ས་
ལ་བཞག་སྟེ་ཚུ་དེ་སྤྱད་གཏོར་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ཡིན། ཚུ་ལེན་ས་དང་ཕོ་
དེར་ཁ་བཏགས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བད་ཉགས་བྱས་ཏེ་སྐར་ཚུ་འབྲེན་ཞེས་དེ་ཡང་
གནས་ཀྱི་སྐར་འོད་མ་ཡལ་དུས་ནས་སྤངས་བའི་ཚུ་དེར་སྐར་ཚུ་ཡང་ཟེད། ཚུ་
དེ་བྱིམ་ནང་སླེབས་ཏེ་ཚུ་སྤྱད་སྤུལ་བའི་རྗེས་སུ་མི་ཚང་མ་ཁ་ལག་དགུས་ནས་
གཙང་མར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མི་རྣམས་གོས་གསུང་པ་དང་གཟབ་སློད་རྒྱ་
ཆ་གང་ཡོད་བརྒྱན་ནས་བན་ཚུན་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་ངོ། བག་ཤིས་བདེ་ལེགས་
ཞེས་ལྷ་རེས་བྱེད་བའམ་གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀན་པ་རྣམས་ལ་གུས་བཏུད་བྱ་
བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློན་ཚིག་བཅས་བྱ།

དེ་ནས་ནས་ལངས་མ་ཐག་བསང་གཏོར་བ་དང་སྤང་སློལ་གྱི་ཞིམ་ཕུལ་བ་
སོགས་གོ་རིམ་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གནའ་སྔ་མོར་འབྲོག་པ་ཚོས་གྲུང་བསང་
གཏོར་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་གྲུང་ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ནས་ཐབ་བསང་བཏང་སྟེ། སྤང་མིའི་
བཞད་སློལ་ཞིག་ན་སྤྱོད་ནང་དུ་བསང་དུད་མཐུག་ཕོར་གྲུང་བ་ཡིན་ན། བྱིམ་ནང་
ཕུག་ཕོར་འཇུར་བའི་རྟགས་དང་། བསང་དུད་དགྲུང་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ན། བག་
ཤིས་དགེ་མཚན་བཟང་བའི་རྟགས། བསང་དུད་རྒྱབ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ན། མི་
རྒྱུད་ཚུ་ལས་རིང་བའི་རྟགས། བསང་སྟོགས་གཅིག་དམ་པ་དང་སྟོགས་གཅིག་
ཕུག་པ་གཡོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ཡིན་ན། ཕོ་སྤྱོད་དར་བས་དག་མགོ་གཞོན་པའི་
རྟགས། བསང་དུད་མདུན་དུ་ས་ལ་འབྲིལ་ན། མི་འོར་རྒྱུ་ཆགས་འབྲུང་

བའི་རྟགས་བཅས་བཅི་སྐད་འདུག་ཀྱང་། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་ཆེ་བ་ལས་སྤོལ་དེ་ཅུ་མ་
མི་འདུག དེ་ནས་ཁྱིམ་མི་ཚོས་སྤེལ་མར་སྐྱོད་བྱ་རེ་ལག་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་མཚོན་
ཅིང་བཟང་ཤིས་ཤིང་བདེ་བ་ཤོག་ཆེ་རིང་ནད་མེད་པ་ཤོག སྤྱི་ལ་འགྲོ་བདེ་
བ་ཤོག བདེ་ལ་གོང་ཁ་མེད་པ་ཤོག བདེ་སྤྱིད་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཤོག་
ཟེར་ནས་བཟང་ཤིས་སྤོལ་ལས་འདེབས་སྤོལ་ཡོད། ད་ལྟ་ལས་ཆེ་བས་བཟང་ཤིས་
བདེ་ལེགས་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་ཤིས་སྤོལ་ལས་རྒྱག་
སྤོལ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་རྗེས་ཞོགས་ཟས་ཟ་བ་གོང་རིམ་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་ཚོགས་
བཟང་རོ་བཅུད་བཟང་པའི་འགྲུ་མར་སེར་ཆེན་བཏབ་པའི་རྩ་སྤྱོད་མ་དང་། སྤོ་
བ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་མཚོན་ཆ་བཅུད་ལྡན། ཞེས་མངར་ལྡན་པའི་སྤེལ་མར་དང་།
སྤོ་མ་མར་ལ། འབྲས་སེལ་མར་ལ། བག་ཚེ་མར་ལ་བཅས་དང་། ལྷན་
པར་དུ་ལོ་མགོ་ཞེས་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདྲར་མི་ལོ་ན་རྒྱན་གཞོན་དང་བཅི་ཐང་ཆེ་
ཆུང་ལྟར། དང་པོ་མགོ་ལ་རྩ་བ་འབྲུང་མ་དང་། དེ་ནས་མིག་རིལ། དེ་
ནས་སྤེལ་དང་འགྲུམ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བུ་སྤྱད་སྤོལ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
ཁ་ཟས་དང་། ཤིང་ཉོག་། ཁམ་བུ། ལྟར་ལ། ཞོ་དང་འོ་མ། ལ་ཆེལ་བཏུམས་
པའི་སྤོ་མོག་མོག་དང་མཚོ་སྤེལ་པ་སྤོ་བག་ཟན། དེ་ནི་མཚོ་སྤེལ་བཟོས་ཉེ་
ཆུང་བཅོས་ནས་དེ་དང་མར་སྤྱར་དང་བུ་རམ་བཅས་སྤུན་དུ་སྤོལ་བ་ཞིག་དང་།
ཡང་བཅོས་སྤོར་རམ་འཕང་ལོ་ཞེས་པ་སྤོ་བག་ཟན་ལེབ་ལོ་སྤོར་སྤོར་དཀྱིལ་དུ་
ལྷན་དུ་ཡོད་པ་བཟོས་ཉེ། ཞོ་དང་མར་ལ་བུ་རམ་དང་མངར་ཆ་སྤྱགས་མ་བཟོ་
གི་ཡོད་པ་དང་། ལ་འབྲས་ཞེས་འབྲས་ལྷན་ནད་དུ་ལ་ཞིབ་པོར་མང་དུ་བཏབ་པ་

དང་། གཞན་ཡང་རྗེན་སྤྱད་དང་། དཔྱད་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་མང་ངོ་། དེ་
ལྟར་གང་སྐྱོ་ཅི་མཉེས་ཅི་འདོད་མ་གཏོགས་གོ་རིམ་དང་དུས་ཚོད་བཅས་དེས་
གཏན་མེད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་ཉིན་ལོ་གསར་ཞེས་པ་སོ་སོའི་བྱིས་ཚང་ནང་
མི་ལྟན་འཛོམས་སློབ་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་ལས་ཕན་ཚུན་མཐོན་འབོད་གྱི་སློབ་
མེད་པ་རེད། དེའང་ཆོས་གཅིག་མཐོན་གྱི་གནས་སྐོ་ཞེས་ཅི་སློབ་ཡོད་པས་
བྱིས་ཚང་སོ་སོར་ནང་དུ་སྐྱོད་གཏོང་བ་ལས་ཉིན་དེར་མཐོན་ལོ་འགོ་དེས་མི་
གྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཡེས་དང་ཅེད་འཛིང་། ཕན་ཚུན་ཆོག་རྒྱབ་ཡང་བཤད་པར་
མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་བྱ་བ་གང་བརྩམས་ན། ལོ་དེར་དེ་བཞིན་བྱ་བ་
རན་པ་དང་འཁྲུག་ཚོད་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཡོང་བ་བཤད་སློབ་ལྟར་གཟབ་ནན་
གྱེད་སློབ་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་བཞིན་ཆོས་གཅིག་ཉིན་སྐྱོད་ལྡན་ན། ལོ་
དེར་དེ་ལྟར་སྐྱོད་ཡོད་ལུགས་བཤད་སློབ་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་གཉིས་ཉིན་ལ་
ལོ་རྒྱབ་ཡང་ཟེད། ཉིན་དེར་ནས་བཟུང་གཉེན་ཉེ་དང་། བྱིས་མཆོས་གཙོ་བོ་
རྣམས་མཐོན་འབོད་དང་དུས་སྟོན་གྱི་དུས་ལ། འཇོགས་མཚུངས་གཉེན་ཚན་ཕན་
ཚུན་མཐོན་འབོད་བྱ་རྒྱུར་མཐོན་བརྗེས་སྐྱེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་གསུམ་
ཉིན་ལ་ཉེ་ཡ་དང་། གཉེན་ཚན། ཤུག་གོགས་རྣམས་དེས་བཞིན་ཕན་ཚུན་མཐོན་
འབོད་གྱེད་དེས་དངོས་སུ་འགོ་རྒྱགས་གྱི་ཡོད། ཡང་ཁ་ཤས་ནས་སོ་སོའི་སྐྱེ་ལྟ་
དང་ལུལ་ལྟ་བཅས་ལ་དར་སྟོག་སྟོན་པ་དང་སྟོག་བསང་ཡང་གཏོང་སློབ་ཡོད་པ་
རེད། དེ་མིན་སྣང་སློབ་ལྟར་ན། ཆོས་བཞི་དང་སྟོག་བཅས་ལ་ཅེད་ལོ་སྣ་ཚོགས་
ཅི་སློབ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་སྐོ་གཉིས་སམ། སྐོ་བཞི།

མོ་བརྒྱད། འགྲིག་བྱ་བ་སོགས་དོ་དེའུ་བརྒྱག་པའི་ཅེ་མོ་དང། འདྲ་ཚད།
 ཐག་ཅེད། རྒྱགས་ཅེད། མདའ་ཅེད། ཞབས་གོ། ལྷ་འགས། ལ་
 འགས། རྒྱུ་སྐྱུ་ལ་ (ཁེད་ཅོད་) ལ་སོགས་བ་ཅེ་སྐྱུ་ལོད་བ་རེད།
 དེ་ལྟར་ཞིང་འགྲོག་ཁུལ་དུ་མི་ཚང་གཉེན་ཉེ་དང་གང་སར་འབྲེལ་བ་ལེགས་པའི་
 དུད་ཚང་ཁག་ཏུ་ལོ་གསར་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ཡས་མས་སུ་མགྲོན་མཚམས་ཚོད་མི་
 ཐུབ་བ་ཡོད་ལ། མོ་ཆེན་འདི་ལྟར་ས་ཁུལ་སོ་སོར་འཁོས་འབྱོར་དང་བརྒྱུན་
 ཉེ་ལོ་གསར་གཏོང་ཚུལ་ཐད། རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱུ་གསུམ་སྤྲོ་ཚོགས་ཅི་རིགས་
 གཏོང་སྐྱོལ་ཡོད་བ་རེད།

དམངས་ཁོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་བྱེད་སྒོ།

དེ་ཡང་དམངས་ཁོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་བྱེད་སྒོ་ཁག་འང་དབྱར་ལ་དབྱར་སྐྱིད་
 གཏོང་བ་དང། སྤྱི་བསང་རི་གསོལ་དུས་སྟོན། ཁྱི་འདོན་མངའ་གསོལ་གྱི་
 ཉེན་འབྲེལ་དུས་སྟོན། གཞན་ཡང་རི་སྐོར་དང། ཁང་སྟོན། སྤྲོ་སྟོན། གཉེན་
 སྟོན། སྟོན་བརྒྱ། བལ་འབྲེག་དུས་སྟོན་ལ་སོགས་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་ནའང།
 དུལ་ཚོ་སོ་སོའི་ལུགས་སྐྱོལ་དང། གོམས་གཤེས་ལྟར་མཉམ་འཛོམས་དུས་
 སྟོན་རིགས་གཏོང་མཁན་ཡོད་ལ་མི་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡོད་བ་རེད། དེ་ཡང་
 དཔེ་མཚོན་ཆ་འགས་ཞུས་ན། དུས་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ནི་དབྱར་ལ་དབྱར་སྐྱིད་གཏོང་
 སྐྱོལ་ཡོད་བ་དེ་ཡིན། དབྱར་སྐྱིད་ནི་ཚོ་སའང་གོང་ཚོ་ཁྱིམ་དུད་ཁ་འགས་ལྷ་སྐྱིལ་
 ལམ་རུབ་བརྒྱུ་བྱས་ནས་ལྟན་དུ་དགའ་སྐྱིད་བྱེད་བ་དང། ཡང་དམིགས་
 བསལ་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་བྱུང་འབྲེལ་བྱེད་བ་དང། འགའ་ཞིག་དབྱར་སྐྱིད་ལོ་

ལྷར་ལེ་བཞེན་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་དབྱར་འབེལ་མང་ཉུང་དང་
མི་རྟ་འཛོམས་ཡུལ་ལ་གཞིགས་ནས་དབྱར་སྐྱིད་གཏོང་སྐབས་སུ་ཆེད་མངགས་
ཡུལ་སོ་སོའི་སྐྱ་བྱ་ཁག་གཅིག་གདན་ཞུས་སྲིད་མེད་དང་དབྱར་སྐྱིད་ཟུང་
འབྲེལ་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད། ལྷབས་དེར་རྟ་རྒྱུག་ཅེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་གི་
ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ཡོད་པས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཅེད་མོའི་རྣམ་
གངས་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཆོས་རྒྱལ་ཁི་སྲོང་ལྗེ་ཉུ་བཙན་
སྐབས་སུ། བསམ་ཡས་མི་འབྱུང་ལྟོག་གིས་བྱུབ་པའི་གཏུག་ལག་ཁང་བཞེངས་
པ་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་མང་པོའི་ནང་མི་རིགས་དགའ་བའི་སྐྱ་རེ་ལེན། རྟ་རིགས་མཚོ་གསལ་པའི་བང་
རེ་རྒྱུག་ཞེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་རྟ་རྒྱུག་འགྲན་སྐབས་རྒྱུག་ཆེན་
དང་། རྒྱུག་ཚུང་། འགྲོས་བསྐྱར། ཡོབ་འབྱུར། ཞར་འཕེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
གངས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུག་མ་སུ་མཚོ་གསལ་ཨང་རིམ་དང་གཉིས་ལ་ཆོན་
གངས་དང་མི་རྟ་གཉིས་ལ་ཁ་བཏགས་གཡོགས་པ་དང་བྱ་དགའ་སྦྱོང་བ། ཡང་
རྗེས་སུ་ལུས་པ་དེ་ལ་རྟིང་དར་ཞེས་ཁ་བཏགས་སྦྱོང་སྲོལ་ཡོད། ཞོར་དུ་ཆ་ཁ་
འགྲན་པ་དང་། ཤེད་ཤུགས་འགྲན་པ། མི་རྒྱུག་འགྲན་པ། ལུག་རྩོའི་ཆ་ཁ་འགྲན་
པ། དེ་མིན་ཞབས་སྲོང་དང་སྐྱ་གཞས་གཏོང་བ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་དག་ལྷ་
དཔང་བསྟོད་དང་། བསང་སྐྱོར་རྒྱུག་པ། གཏོར་འབུལ་ཞུ་བ་སོགས་རྒྱུན་
སྲོལ་སྐྱ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད། འཛོམ་གྱིང་སྐྱི་བསང་ཞེས་པ་ནི། བོད་ཁམས་
ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་སྟོན་གི་ཉ་བ་བོད་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཙུན་ལ། གནའ་སྐྱ་མོར་
བོན་གི་ལུགས་ནས་དར་བའི་སྐྱེས་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷར་བསང་མཚོན་འབུལ་ཞིང་རི་

ཅེར་དར་སློབ་སློབ་སློབ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། སྤྱི་སྲུ་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ལྷ་བཙན་
 སྐབས་སྲུ་ནང་བའི་ཚོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ནས། སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་
 གནས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་ཉལ་པོ་རི་ཅེད། བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གཞི་བདག་རྣམས་
 དབང་ཏུ་བསྐྱུས། བཀའ་བསྐྱོས་གཉེར་དམ་བཞག་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསང་དང་
 བཟན་གྱིས་ཚེས་པར་མཛད་པའི་སློབ་ཚུགས། དེ་རྗེས་འཛམ་གླིང་མེད་ཚེན་
 རོར་བུ་དག་འདུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ལས་དབང་དག་ལྷ་བྱས་
 བ་གེ་སར་ཡིན། མེར་མ་བྱས་བ་གེ་སར་ཡིན། ། སྤྱི་མའི་རྣམ་མ་གེ་སར་ཡིན། །
 འདི་གང་དཔོན་པོ་གེ་སར་ཡིན། ། སྤྱི་དམག་དཔོན་རོར་བུ་དག་འདུལ་རྩལ། །
 བང་ཡི་དམ་ལུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་ཡིན། ། ལུགས་མི་འབྲུང་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཡིན།
 ། ལྷ་གསོ་ལོ་མཚོད་དོ་ལུགས་དམ་བསྐྱང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གླིང་གེ་
 སར་རྒྱལ་པོའི་དག་དམག་གཡུལ་གསུམ་དང་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀར་བསམ་
 དོན་འབད་མེད་འབྲུབ་ཆེད། མ་ཀུ་རི་ལྷ་རི་ལྷུང་ཅེད་ཏུ་ལྷ་བསང་མཛད།

དུས་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་བོད་རྒྱ་ལྷ་པའི་ཚོས་བཙོན་ལྷ་ཉིན་
 འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་ཞེས་རི་གསོལ་བྱེད་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བའི་ལུགས་སློབ་
 ཞེག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། ཁྲི་འདོན་མངའ་གསོལ་གྱི་དུས་སྟོན་ནི། ལྷ་སྐྱུལ་ཡང་
 སྤིད་ཁྲི་འདོན་བྱེད་པ་དང་། གནའ་ལྷ་མོར་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་རིགས་སོགས་ཁྲི་
 འདོན་བྱེད་པ། དཔོན་སར་དབུ་ཚོས་ཁྲི་འདོན་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་སྐོ་དང་དུས་
 སྟོན་གང་རྒྱས་བྱེད་སློབ་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྲི་འདོན་མངའ་གསོལ་ལྷ་པའི་བྱེད་སྐོ་དེ་
 དག་ནི། ལོ་གསར་དང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་ལྷ་བྱུའི་དུས་སྟོན་གཏན་འཁེལ་གྱི་
 ལམ་སློབ་མ་ཡིན་པར། དུས་ཚོད་ངེས་མེད་ཀྱི་ཆེད་གཉེར་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་

སྒོས་ཅི་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཅིས་ཉལ་སྐྱེས་ལས་གང་བབས་དང་། དེ་
ནས་གཟབ་སྐྱར་འཕྲོད་སྐྱོར་ལ་བརྟུན་ཏེ་བཅི་སྒོལ་ལས། རྒྱལ་སར་བསྐྱོ་སོགས་
ཆེད་འདོན་ཅིས་ལ་གཞིགས་ན། དང་པོ་ཆེས་ལ་བརྟུག་པར་བྱ་བ་ནི། ཆེས་
གཅིག་གཉིས་བརྒྱད་དགུ་བརྟུ་དང་། ། བརྟུ་གཅིག་བརྟུ་གཉིས་བརྟུ་གསུམ་ལ།
། བཙོ་ལྷ་བཙོ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་བཟང་། ། ཞེས་པ་དང་། གཟབ་ནི་ཉི་མ་ལྷུང་བྱ་
བཟུ་ལིས་བཟང་། ། རྒྱ་ལྷག་སངས་འཕྲིང་སྟེན་པ་ངམ། ། ཞེས་པ། སྐར་མ་ནི་
སྐར་མ་གོ་རྒྱལ་སྐྱོན་ལྷག་མཚམས་དང་། ། རྩ་སྐབ་མོན་གྱུ་དཔོ་སྐྱེས་སྟེད། ། ཉམ་
གྱུ་སྟེན་ལྷག་ས་འི་དང་། ། ཉམས་སོ་མེ་བཞི་རྩ་སྟོད་བཟང་། ། རྩོ་བཞིན་གྱི་བཞིན་
སྐབས་ས་ག ། བཟུ་ལག་སྐྱལ་མཚུ་ནག་ལ། ། མཚོན་ཤེ་བཅས་ནི་ངན་པ་སྟེད།
། ཞེས་སོ། ཉི་མ་བརྟུ་གཉིས་ནི། ཉི་མ་སྐྱལ་ཡོས་འབྲུག་ཏུ་དགེ ། སྐྱལ་སྟེལ་
ངན་ལ་དུས་སྟོར་ནི། ། སེང་གེ་བཟང་ཞིང་གཞུ་བྱམ་ཉ། ། རུང་བ་ཅམ་སྟེ་རྩ་སྟེལ་
ངམ། ། ཞེས་ཅིས་འབྲས་འཁོད་མཚུངས་ལེགས་པར་དབྱེད་དེ་ཁྲི་འདོན་བྱེད་སྒོ་
རྩལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་ལྷ་སྐྱལ་གྲི་གསོལ་ཞུ་སྐབས་སུ་མཚུལ་རྟེན་
བཞུགས་དང་། ཁྲི་དར་ཞབས་བརྟན་འབྲུལ་བ་སོགས་གྱི་དུས་སྟོན་བྱེད་པ་དང་།
དཔོན་རིགས་ཁྲི་གསོལ་སྐབས་སུ་ཁྲི་དར་འབྲུལ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
མཚོན་འབྲུལ་བ་དང་། དུས་སྟོན་ཅེད་ཐོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་སྒོ་ཁག་གཟབ་རྒྱས་
བྱེད་སྒོལ་ཡོད་པ་རེད། རི་སྐྱོར་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིར་བོད་ལྷགས་སུ་ལོ་གཅིག་
དུས་ལྷག་ཅེས་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་ཚིགས་ལྷག་ཞེས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བོད་
རྒྱ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ནི་དབྱིད་ཀའི་དུས། བཞི་བ་ལྷ་པ་གཉིས་ནི་སོས་ཀའི་
དུས། ལྷག་པ་བདུན་པ་གཉིས་ནི་དབྱར་ཀའི་དུས། བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གཉིས་ནི་

སྒོན་ཀའི་དུས། བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་གཉིས་ནི་དགུན་སྒོན་དུས། བཅུ་གཉིས་དང་
པོ་གཉིས་ནི་དགུན་སྐད་དུས་ཞེས་དེ་ལྟར་དུས་བྱུག་གི་ནང་ཚན་དབྱར་ཟླ་བྲུག་པ་
བདུན་པ་གཉིས་ནི། དབྱར་དུས་ཟེན་པའི་པོད་རྩེ་བདུན་པ་ཉི་ཁྲིམ་སེང་གེ་ཆགས་
སྒོན་དུས་ཡིན་པའི་སེང་གེའི་ཁྲིམ་དང་རྩེ་འདྲིའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ཡས་མས་སུ། ཟླ་
བ་དང་སྐར་མ་གྲོ་བཞིན་གཉིས་མཉམ་དུ་འཛོལས་ཡོད་པས། ཉ་སྐར་གྲོ་བཞིན་
ཟླ་བ་(ཁྲི་ཟླ་) ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྩེ་འདྲིར་སྐར་མ་དེ་ཉི་འཆར། །རྩེ་སྐར་
ཀུན་ལ་སྐར་པོད་འཛོལ། །ཉིན་ཞག་བདུན་འིང་རྩེ་པོ་བཟང་། །རྩེ་པོ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་ལྟན། །སྐྱེ་པོ་ཀུན་ཡུང་ལྷུས་ལ་འཇུག། །ཅེས་པ་ལྟར་ཅི་སྟོན་འབྲས་
བུ་ཡོན་ཉན་ལྟན་པའི་དུས་ཡིན་པའི་རྩེ་བ་འདྲིར་རམ་རྩེ་ཡང་ཟེད། རམ་རྩེ་ཞེས་
པ་ནི་ཅི་ཐོག་རམ་པའི་འབྲུ་སྟེ་སྐྱུས་འཛོལ་ལྟན་པའི་རྩེ་བ་ཟེད། དེ་ཡང་རྩེ་རམ་
རྩེའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལ་རྩེ་ལྷུ་ལ་ལྷག་(རི་སྐོར་འཛོལ་བ་) ཞེས་པས་ཉིན་དེར་སྐྱུགས་
རིགས་དཀར་ནག་ཚང་མ་སྐྱུགས་རྩི་བས་འཚོ་སྐྱོད་བྱེད་པས་སྐྱུགས་རིགས་ར་
སྐྱུག་མ་བུ་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་མ་དགའ་བུ་སྐྱིད་ཅེས་ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་མ་བུ་
སྟན་དུ་སྟེ་སྟོང་ཡོད་ལ། ཉིན་དེར་སྐར་དང་རི་དང་རྩེ་རི་མཐོ་པོའི་ཅེ་ལ་བསྐོར་
ནས་འདེད་དེ། སྐྱུགས་རྩི་བ་ཚོས་གོས་རྩུང་ཡག་ཅན་གྱིན། འཛར་མོ་ཞེས་
བཟང་ཆས་སྐྱ་འཛོལས་ཁྱུར་ཏེ། ཉིན་གང་སྐྱུགས་རིགས་རྣམས་དེད་ནས་འཛོལ་
དང་། ལྷོགས་མཚུངས་རི་ཅི་ལྟ་བུས་དང་གཏོང་བ་དང་། སྐས་མཁར་གཏོང་ནས་
དར་སྟོག་སྟོན་པ། སྐྱུགས་རིགས་དཀར་ནག་གི་སྐྱ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རི་ཅིར་དར་
ཉིང་ཐོག་སྟོན་ནས་ལྟ་གསོལ་ལོ་ཞེས་སྐད་གསང་སྟོག་པ་དང་། འཛོག་སྐྱ་ལེན་
པའི་སྐྱ་ལྟངས་དང་སྐྱུགས་རིགས་རྣམས་ཟ་འཛོལ་བུས་ཏེ་དཔལ་པོར་སྐྱོད།

ཏུས་མཚུངས་དབྱར་གྱི་བརྗེས་ཉམས་ལྡན་འཛོགས་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་དེར་རི་
 ལྟས་བལྟ་ཞེས་རི་ཅེར་འགྲོ་བ་དང་དགོང་མོ་ནང་ལ་སྐྱབས་རིགས་སྐྱས་ལ་
 བཅུག་རྗེས་སུ་མཚན་དབྱར་ལ་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་བ་རྗེ་ལོགས་ཚོ་སྐྱབ་དུ་ལོ་མཐུན་
 ཞེས་ཁ་ལག་ཟ་བ་དང་སྐྱབས་ཅེད་མོ་ཉལ་བགད་དང་། ལ་སྐྱུ། གཏམ་དཔེ།
 གལ་ཆེག (རྗེ་བ་) སྤྲིག་དང་རྒྱལ་པོ་དགུ་དེལ། དེཅུ་འབྲས་པ་སོགས་ཅེད་མོ་
 ལྷ་ཚོགས་ཅེ་གི་ཡོད། རྗེ་སྐྱུམ་རྒྱག་ཞེས་པ་བོད་རྒྱ་བདུན་པའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ཉིན་
 བང་པའི་ཚེས་ལུགས་དང་བསྐྱབ་ན། ཉ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་བཅུ་ལ་ཏུས་གྱི་འགྲུར་
 རྒྱད་ཆེ་བས་སྟོལ་ཡང་མཐུན་ལ། དབྱར་ཏུས་གྱི་རི་ལ་སྐྱེས་པའི་རྗེ་སྐྱུམ་སྟོ་སྐྱབ་
 ཅི་འབྲས་ལ་སོགས་རྒྱ་བ་བདུན་པའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ཉིན་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་
 མགོ་བསྐྱེགས་པས་ཏུས་ཀྱང་ཟེན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཅི་འབྲས་སྐྱབ་སྐྱུམ་ཚང་
 མ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁར་སྤྱིན་ན་དཀར་ཚུ་བཟང་བ་མ་ཟད། འགཤེད་རྒྱས་པ་དང་།
 བད་ཡམས་འགོག་བྱས་པ་སོགས་ཏུས་བཟང་འབྲས་འབྲས་ལོད་པ་ཞིག་ལ་
 བཅི་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད།

ཡུལ་སྐད་དང་བསྐྱབ་ཉེ་རྒྱ་རིམ་བཅི་སྟོལ་དང་
ཡུལ་གྱི་སྐད་ལུགས།

ཡུལ་སྐད་དང་བསྐྱབ་ཉེ་རྒྱ་རིམ་བཅི་སྟོལ་ཐད་ཡུལ་ལུང་སོ་སོར་སྟོལ་རྒྱན་
 དང་། ལོ་མས་གཤིས། སྐད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་
 རེར་ཉ་སྟོང་ཆེས་གྱི་ཐ་སྐྱབ་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དཔེན་ན་ཉ་ལ་བཙོ་ལྷ་རི་

རམ་ལྷ། ༡ བཅོད་ལྷ། ༤ གཡུལ་ལྷ།

གོང་གསལ་འདི་ལྟར་བོད་རྒྱ་བཅུ་པ་ལ་མགོ་ཉ་ཞེས་ཉེ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་
གཉིས་ལ་རྒྱལ་ཉ་དང་ཉ་ཉ་ཞེས་རིམ་བཞིན་བཅི་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཉ་
ཞེས་བཤད་ཚུལ་ནི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཉ་ནས་ཉ་མོ་རྒྱ་ནང་ཉལ་འགོ་
རྒྱལ་ས་ནས་ཉོར་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཉ་བར་ཉ་མོ་རྒྱ་ནང་ཉལ་འགོ་བཤམ་ཡང་
ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཉ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤེས་ཉེ་བར་ཟེར། ཡང་
ཁ་ཤས་ཀྱིས་བཅོ་ལྷའི་རྒྱ་བཅུ་པ་འདི་རིམ་བཞིན་ཉ་བཅུ་ཉ་ཞེས་སོགས་
བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཉ་དང་རྒྱ་བཅུ་པའི་བཅི་
སྲོལ་ནི་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པ་ནས་གཉིས་པ་བར་ཡིན་པ་དེར་མགོ་ཉ། རྒྱལ་ཉ། ཉ་ཉ།
ཁ་ཉ། རོག་ཉ་བཅས་ལྷ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མགོ་ཉ་ཞེས་པ་ནི་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་
པ་ལ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལས་གཞིགས་ན་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་
བཅུ་རྒྱལ་ནས་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་བར་མགོ་རྒྱ་བཅུ་པ་
ཡང་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ལ་རྒྱ་བཅུ་པ་ཉ་གང་བ་དང་། རྒྱ་སྐར་མེན་རྒྱལ་
འཛོམས་པ་ན་ཉ་རྒྱལ་འཛོམས་པའི་དུས་ལ་ཟེར། ཡང་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་བཤད་
སྲོལ་ལ་མགོ་ཉ་དམར་པོ་ཁྲག་གི་སྤྲིག་མཚོའི་རྒྱ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི། དགུན་
དུས་ཟེན་པའི་བྱིས་དུད་སོ་སོའི་འཚོ་རྟེན་སེམས་ཅན་སྲོལ་ཤས་རྒྱལ་དུས་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན།

རྒྱལ་ཉ་ཞེས་པ་ནི་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པར་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཆེས་བཅུ་རྒྱལ་ནས་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་བར་དུ་
རྒྱལ་རྒྱ་བཅུ་པ་ཟེར། དགུན་རྒྱ་འཛིང་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་སོར་བོད་རྒྱལ་ལམ་ལུགས་

གཞིགས་ན། འདི་རྒྱའི་ཡང་འོའི་ཆེས་པ་གཅིག་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་
རེད། ཡང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་ལ་དགུན་ལ་གོས་ཡོད་ན་རྟ་རྒྱལ་གཉིས་
ལ་ཁྱོན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་དགུན་དུས་སུ་གངས་འབྲུགས་དང་གང་བའི་རར་
ཤེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དུས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

རྟ་ཉ་ཞེས་པ་ནི་རྟ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པར་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་རྟ་རྒྱ་བཅུ་
གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་རྟ་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་བར་དུ་རྟ་རྒྱ་བ་
ཡིན། ཉ་སྐར་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚུ་རྒྱ་བ་ཟེར། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་
ལ་རྟ་ཉ་མགོ་སྲོལ་སྐར་རྒྱ་ཞེས་གངས་ལྷག་ལྷང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི། དགུན་
ཀྱི་དུས་ཚོད་གངས་ལྷག་རྒྱས་པ་དང་གང་རར་མི་བཟོད་པའི་སེམས་ཅན་རྟ་ཟོག་
ནམས་མགོ་བོ་བསྐར་ནས་ལུས་སེམས་ངལ་དུབ་སློབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཟེར་བ་ཡིན།
ཁ་ཉ་ཞེས་པ་ནི་རྟ་རྒྱ་དང་པོ་ལ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་རྟ་རྒྱ་དང་པོའི་
ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་རྟ་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་བར་དུ་ཁ་རྒྱ་བ་ཡིན། ཡང་
རྟ་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་རྒྱ་བ་
ཡང་ཡིན། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་ལ་ཉིན་ལ་ཁ་ཆེན་ཉི་མ་བསྟོ། ཉིན་ལ་
ཁ་ཆུང་ཤོག་པ་བརྟེན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་གསལ་ཟིན་པ་ཡིན་
པས་འོད་རླུང་རེས་མོས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། རོག་ཉ་ཞེས་པ་ནི་རྟ་རྒྱ་གཉིས་པ་ལ་
ཟེར་སྲོལ་འདུག་ཀྱང་རྟ་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་རྟ་རྒྱ་གསུམ་པའི་
ཆེས་བཅོ་ལྔ་བར་ནག་རྒྱ་ཞེས་རོག་ཉ་ཡིན། རྒྱ་བ་ཉ་རྒྱས་སུ་སྐར་མ་ནག་པ་དང་
རྒྱ་བ་ལྷན་དུ་འགྲོགས་པ་དེར་ཟེར། ཡིན་ཡང་རོག་རོག་དང་ནག་ནག་སྟོགས་
མཚུངས་པས་བྱ་རོག་གས་བྱ་ནག་ (མོ་རོག་) བཅས་ཞེས་པ་བྱ་སྟུག་སྟེ་བའི་

དུས་སུ་ཡིན་པས་རོག་ཉ་ཡང་ཞེས། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་རོག་ཉ་ལྟ་
རེ་བཅུ་རེ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་འགྲོག་པའི་ཁྲིམ་དུད་ཚོར་ནོར་ལྟ་རེའི་ནང་བཅུ་
རེ་ཙམ་ཁྲིད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེར་ཟེར་བ་ཡིན། གོང་གསལ་དེ་རྣམས་རྒྱ་བ་ཉ་དང་
རྒྱར་བས་རྒྱ་བ་ལྷ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ཞིང་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་རྟོར་རྒྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། རྒྱ་བ་འདིར་ཞིང་
ཚོས་ཞེས་པ་ནི་ཞིང་གོང་ (ཡུལ་རོང་) ཁག་ལ་ས་ཞིང་ཚོ་འདེབས་བྱེད་པའི་
དུས་ཚིགས་ཡིན་སྟབས་ཞིང་ཚོས་ཟེར། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ཞིང་
ཚོས་མ་རེ་བུ་རེ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་འགྲོག་པའི་སྤྲུགས་རིགས་རྣམས་མ་རེ་བུ་
རེ་འཁྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཞེས་པ་ཡིན།

བྱ་གཤམ་ཞེས་པ་ནི་རྟོར་རྒྱ་བཞི་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། རྒྱ་བ་འདིར་བྱ་གཤམ་
ཞེས་པ་ནི་དབྱར་ཁ་ཁུ་བྱུག་སྲོན་མོའི་གསུང་སྐད་སྟངས་སྟངས་གཤམ་པའི་དུས་ཡིན་
པས་རྒྱ་བ་འདིར་བྱ་གཤམ་ཟེར་བ་ཡིན། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་བྱ་
གཤམ་མ་ལྟ་སྟོ་གསུམ་རྒྱ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་བ་འདི་ནི་ཉི་མ་རིང་བ་དང་འཚོ་
བ་ཟ་འཕྱང་དགོན་པའི་དུས་ཡིན་པས་སྤི་ལ་འབྲུལ་བ་འགོ་མཁན་ཡོད་སྐབས་སྟོ་
ལས་མ་ལྟ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེར་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་ས་རྒྱ་ཞེས་དུས་ཚིག་
ཞིག་ཀྱང་བཅི་སྲོལ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། གོང་གསལ་གྱི་རྒྱ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཞིང་
ཚོས་དང་བྱ་གཤམ་བཙས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་དུས་ཚིགས་རྒྱ་བ་ལ་
རྒྱར་བ་རུག་རྒྱ། འེུ་རྒྱ། རམ་རྒྱ། གཙོད་རྒྱ། གཡུལ་རྒྱ་བཙས་རྒྱ་བ་ལྷ་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན།

རུག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་རྟོར་རྒྱ་ལྷ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། རྒྱ་བ་འདིར་དབྱར་གྱི་རྒྱེ་

དངོས་ཁ་འབྲས་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པ་དང་སྐྱལ་པར་དུ་སྡོམ་སྡུམ་རུག་པ་ནི་སྐྱེ་
སྡོམ་ས་བཟང་བའི་དུས་ཡིན་པ་དེར་རུག་སྐྱེ་ཟེར་བ་ཡིན། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་བཤའ་
སྲོལ་ལ་རུག་སྐྱེ་ཡར་ཤོག་དར་འཕུང་སྐྱེ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི། སྐྱ་བ་འདིར་དཀར་
ཚུ་བཟང་བའི་དུས་ཡིན་པས་སྐྱི་ནས་འགྲུལ་པ་འགྲོ་མཁན་ཡོད་པའི་འགྲུལ་པ་དེ་
རྣམས་ཡར་ཤོག་དར་འཕུང་ནང་དུ་སྡོད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

ཤེའུ་སྐྱ་ཞེས་པ་ནི་རྟོར་སྐྱ་རུག་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། སྐྱ་བ་འདིར་ཤེའུ་
སྐྱ་ཞེས་པ་ནི། ཤུ་བ་ཤེའུ་འཁྲིད་པའི་དུས་ཡིན་པ་དེར་ཤེའུ་སྐྱ་ཟེར་བ་ཡིན།
དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་ལ་ཤེའུ་སྐྱ་སྡོན་པ་ཞག་གཅིག་ལ། རྣམ་མོདི་སྤྱང་
གཡོག་རྩ་སྐྱེས་སྐྱུ་བས་ཞེས་པ་ནི་དབྱར་རྩ་ཞག་རེ་ཚོད་མེད་སྐྱེ་བའི་དུས་ཚོགས་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

རམ་སྐྱ་ཞེས་པ་ནི་རྟོར་སྐྱ་བདུན་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། སྐྱ་བ་བདུན་པར་རི་
སྐྱེས་རྩ་སྐྱེས་རམ་པ་འབྲས་སྡེ་སྡེའི་དུས་ལེགས་པའི་དུས་ཚོགས་ཡིན་པས་དེར་
རམ་སྐྱ་ཞེས་པ་རེད། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་ལ་རྩ་རམ་པ་སྐྱུགས་ཀྱི་བུ་
རམ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་འབྲས་སྡེ་སྐྱུགས་ཀྱི་གཟན་ཆས་དང་མིའི་ཟས་
ཚོབ་དུང་བའི་རི་སྐྱེས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད།

གཙོད་སྐྱ་ཞེས་པ་ནི་རྟོར་སྐྱ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། སྐྱ་བ་འདིར་ཞིང་པ་
ཚོའི་སྡོན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོགས་བཅས་ལ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞིང་གཙོད་
ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པས་གཙོད་སྐྱ་ཞེས་པ་ཡིན། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་ལ་ལོ་
ཨེ་ཡག་མི་ཡག་སྡོན་སྐྱ་བརྒྱད་པ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་སྡོན་ཐོག་ལག་དུ་ལེན་པའི་
དུས་ཡིན་པ་རེད།

གཡུལ་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་ཉོར་རྒྱ་དགུ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཡིན། རྒྱ་བ་དགུ་པ་སྟེ་སྟེ་མ་
བརྟུངས་ནས་འབྲུ་འདོན་ལུབ་སོགས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་དུས་ཚིགས་དེར་ལུལ་
སྐད་དུ་གཡུལ་ལས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་འབྲུ་བརྟུངས་རྒྱག་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་
དམངས་ཚོང་གི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་ལ་གཡུལ་ཐག་ཐོན་དུས་སྐབས་ཐག་ཆད་ཟེར་
སྟོལ་ཡོད་པ་ནི་ཞིན་དུ་དབུལ་ཞིང་སོངས་པའི་མི་ཁག་ཅིག་གཡུལ་ལས་ཐོན་
རྗེས་ཅམ་པ་བ་རྒྱ་མེད་པ་དེར་ཟེར་བའི་རྒྱ་བ་འདིར་གཡུལ་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན།

གོང་གསལ་དུས་ཚིགས་དང་རྒྱ་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་བ་ལྟ་ནི་རྗེས་སྐབས་ཀྱི་མིང་
ཚིག་ཅིག་ཡིན་པ་དོས་བསུང་ཡོད། མདོར་ན་ལུལ་སྤང་རང་གི་གོམས་སྟོལ་ལ་
གཞིགས་ན། རྒྱ་རིམ་བཅི་རྩལ་ཐད་མི་འདུ་བ་དཔེར་ན། སྤང་བ་འདིའི་དམངས་
ཚོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ཁག་ཅིག་
གིས་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་མི་རྟོགས་པ། ཡང་ཁ་ཉ། རོག་ཉ། ཞིང་ཚོས།
བྱ་གྲགས་ཞེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་རྟོགས་སྐབས་བཞིག་རེད། དེ་
འདྲའི་རྒྱ་བ་གསུམ་རེ་ལ་ནམ་དུས་རེར་བཅི་བ་ནི་དུས་ཚིགས་དང་པོ་རྟོན་རྒྱང་
འཕེལ་བའི་དུས་སྐབས་ཀ་དབྱིད་ཀ་དང་། དུས་ཚིག་གཉིས་པ་ཆར་རྒྱ་ལོ་
འདབ་རྒྱས་པའི་དུས་སྐབས་དབྱར་ཁ། དུས་ཚིགས་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་
དུས་སྐབས་སྟོན། དུས་ཚིགས་བཞི་པ་གང་རྒྱང་རྒྱང་པའི་དུས་སྐབས་དགུ་པ་བཅས་
དུས་བཞི་དབྱེ་བ་དང་ད་དུང་ལོ་གཅིག་ནང་རྒྱ་བྱ་ཉི་མ་བྱང་འགོས། རྒྱ་བྱ་ཉི་
མ་ལྟོ་འགོས་བཅས་སོ། གཞན་ཡང་མི་ཚུན་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་དུས་དཀར་
གསལ་རྒྱ་བ་ལ་གཟིགས་ནས་རྒྱ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཚེས་དུས་ཆད་
སྐབས་ཡོད་མེད་དང་ཚེས་ཆ་གང་ཡིན་གསལ་པོར་རྟོགས་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཚེས་མཚམས་སུ་གནས་སྟོང་རྫོགས་ནས་ཚེས་གཅིག་ནི། དཀར་ནག་
ཚེས་འཕོས་མཚམས་སུ་འདྲིན་ཞེས་པ་ལྟར། ཚེས་གཅིག་རྒྱ་བ་མིག་མི་མཐོང་།
།མཐོང་ན་ཁ་ཚེས་གཉིས་ཆད་ཟེར། ཚེས་གཉིས་རྒྱ་བ་མིས་མི་མཐོང་། མཐོང་
ན་རྒྱ་སྟོང་ཚེས་གངས་ཆད། ཚེས་གསུམ་མགོ་ནག་མི་ཡིས་མཐོང་། འབྱུང་
དང་བཙོ་ལྷ་ལྷག་མི་འགྲུར། ཞེས་པ་ཡིན། ཡང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐང་ལས་
གནས་སྟོང་དུས་སུ་ཚུ་ཤེལ་རྒྱ་བའི་སྟེང་། ཉི་མས་འོན་ནས་གསལ་བའི་རུས་
པ་མེད། ཚེས་གསུམ་དུས་སུ་བག་ཚམ་གྲམ་བ་ཡིན། རྒྱ་ཚུའི་ཇི་མ་ནང་དུ་
ཁྱད་ཚད་གསལ། ཚེས་བརྒྱད་དུས་སུ་ཇི་མས་སྟེང་ལ་ཁྱབ། འབཙོ་ལྷ་ཀུན་ལ་
ཁྱབ་པས་གསལ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་གསལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་
ཉི་རྒྱའི་བཟོད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་བའི་གོ་ལ་ནི་ཉི་མའི་དབང་གིས་འདྲིག་ཉེན་དུ་གཟི་འོད་
སྤང་བ་དང་། རྒྱེ་བ། གྲི་བ། མི་སྤང་བ་ལྟར་བ་ལས། རྒྱ་བ་རང་མདོག་ནི་ཚུ་
ཤེལ་མདོག་ནག་འོད་མེད་ཡིན་ལ་དེར་རང་འོད་དང་། རྒྱེ་བ། གྲི་བ། མི་སྤང་
བ་སོགས་མེད་པ་ཡིན་འོད།

འོན་ཡང་འོའི་མར་འོའི་རྒྱ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ནི། རྒྱ་བའི་འོས་ལ་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་ཕོག་ནས་རྒྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་འོད་སྤང་བ་དང་། རྒྱེ་བ། གྲི་བ། མི་སྤང་
བ་དེ་ནི་ས་སྤང་གོ་ལའི་གྲིབ་མ་ཕོག་ནས་རྒྱ་གཟུགས་འགྲུར་བ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་
ལྟར་རྒྱ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལྟར་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་དག་སྟོས་ལྟར་ན། ཚེས་གཅིག་
ཚུ་ནང་ཉ་མོས་མཐོང་། ཚེས་གཉིས་གྲག་ཕོག་སྤྲོ་བས་མཐོང་། ཚེས་གསུམ་
མགོ་ནག་མི་ཡིས་མཐོང་། ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཚེས་གསུམ་མགོ་ནག་མི་ཡིས་མཐོང་
ཞེས་པ་ཚེས་བ་གང་གི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཤེས་སྤྱད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་སྟོང་སྟེང་ཀར་ཚེས་

བརྒྱན་ལྟ་བུར་ཚེས་བརྒྱན་ཐོས་མཐིལ་ཁ་གཤམ་གྱི་འདྲ། ཚེས་དགུ་པལ་མིའི་སྟོ་བ་
འདྲ། ཚེས་བཅུ་ཨ་ཐང་ལུག་བཀྲིགས་འདྲ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་སྐད་དཀྲིལ་ཚེས་
པ་བཙེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བཙེ་ལྟ་རྩ་ཆེན་ལོར་འདོགས་སྒྲ། །བཅུ་དྲུག་རྩ་ཆུང་བུ་བ་
འཕུང་སྒྲ། །བཅུ་བདུན་མི་ཉལ་གྱི་ཉལ་སྒྲ། །བཙེ་བརྒྱན་མཛོ་མོ་ལྟས་མོད་སྒྲ།
།ཞེས་པ་དང་། །སྐད་སྐད་ཀྱི་སྐད་མེད་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ཉེར་གཉིས་སྐད་མེད་ནམ་མེད་
སྐད་ཞེས་པ་དང་། ཉེར་དགུ་སྐད་ལུས་རྒྱན་མཐིལ་སྒྲ། ལུས་ཅུ་སྐད་མཛོན་སྐད་
སྐད་ཞེས་པ་དེ་དག་ནི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་རེད། ལྟར་མིའི་བཤམ་སྟོལ་ལ་ཚེས་གཅིག་
ནས་ལུས་ཅུ་བར་སྐད་ཚེས་ལ་བརྟགས་ཉེ་འདྲ་དཔེ་སྐད་ནས་ཚེས་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཆད་སྐད་ཡོད་མེད་ལོ་མོ་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོར་ཉོགས་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་ལྟར་བཞོད་པ་ནི་ཡུལ་ལུང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་མཐིལ་འཕེལ་འགྲིབ་སྐྱོར་
དམངས་ཁོད་ཀྱི་ཁ་རྒྱན་དང་གོམས་སྟོལ་བཞོད་པ་ཡིན་པ་ལས་ཉེ་སྐད་བཞོད་ཚུལ་
དང་འཆར་བུ་བཙེས་ཅིས་གཞུང་རིག་པ་ལས་གསལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་ག་
ལ་མཚེས། ཡིན་འདྲ་དམངས་ཁོད་དུ་གནས་ཀྱི་ཉི་ལྟེ་འཆར་བུ་བརྒྱན་དང་། བ་
བུན། ལྟོན་དང་འཇམ། ལྟོ་དངོས་འགྲུར་ལྟོག་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་ལས་བརྟག་
པ་སོགས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཐོག་ནས་བཤམ་སྟོལ་མང་དག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་
ཅུང་ཅམ་ཞེས་སྐད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།

དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་ཉི་ལྟེ་འཆར་བུ་ལ་བརྟག་ཚུལ་ནི། སྐད་པ་ཡང་དོས་
ཚེས་སྐད་ལ། །བྱང་དོས་སྐད་བ་རྩ་མཐོ་ན། །འབབ་ཞོད་དཔེན་ལ་གངས་ཉེན་མེད།
།སྐད་མཐིལ་རྩ་དོས་མཉམ་གྲུར་ན། །ཞོད་ཆེན་དགུན་དུས་གངས་ཉེན་ཆེ། །ཞེས་
པ་དང་ཡང་ཉི་གྲུར་སྐབ་ན་ཉིན་གཅིག་གཡེད། སྐད་གྲུར་སྐབ་ན་སྐད་གཅིག་ཐར་

ཞེས་དང་ཡང་སྟོན་ཉི་མེད་བལྟས་བྱུང་བ་ན། །ཐན་པ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན།
 །དབྱར་ཉི་མེད་བལྟས་བྱུང་བ་ན། །གངས་ཉེན་འབྱུང་བའི་སྟོན་བརྟེན་ཡིན། །ཟེར་བ་
 དང་། ཡང་རྒྱང་དང་ན་བྱུན་སྤྱིན་དང་འཇམ་བཟག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱ་རྒྱང་བརྒྱབ་ན་
 འབབ། མདའ་རྒྱང་བརྒྱབ་ན་གཡེར་ཞེས་དང་ཡང་སྤྲུག་སོ་ལ་བཟག་པ་ནི་སྤྲུག་
 རྒྱང་ཐང་ལ་ལྷུང་ན་གཞལ་གཡེར་འགྲོ། །སྤྲུག་རྒྱང་རི་རྩེར་སོང་ན་འབབ་པར་
 སེམས་དེ་ལྟག་པས་གཏོར་ན་གང་ཟུག་ལྷུང་ཞེས། ཡང་སྤྱིན་པ་སྟོ་ལོག་བྱུང་
 འཁྲེར་ཁ་བ་བབས། །བྱུང་དང་བྱུང་ལ་སོང་ན་འབྲིང་ཅམ་བབས། །བྱུང་ནས་
 །ཤར་ངོས་སོང་ན་རྒྱང་ཅམ་ལས། །ཡང་ན་གཏན་ནས་འབབ་མི་སྲིད། །ཞེས་
 པ་དང་། ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་བཟག་པ་ནི་ནངས་དམར་སོང་ན་རྒྱ་ལ་གྲ། དགོངས་
 དམར་སོང་ན་མེ་ལ་གྲ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཐན་པོ་ཆེ་ལ་རྩོ་འགྲིགས་དེ། །འབབ་
 ཐལ་མ་བསམ་ཨ་རྩུལ་ལ། །དགོང་མོ་དགོང་མོའི་དགོང་འགྲོགས་ཏེ། །དྲུངས་
 ཐལ་མ་བསམ་ཨ་རྩུལ་ལ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་འཇམ་ལ་བཟག་ཚུལ་ནི་འཇམ་
 ལྗེ་སྤང་ལ་ཟུག་ན་སྤང་རྒྱ་རྒྱས། འཇམ་སྤེ་རྒྱ་ལ་ཟུག་ན་རྒྱ་གམ་ཐོན་ཞེས་པ་དང་།
 ཡང་འཇམ་ཤར་ཤོགས་ཟུག་ན་འབྲུག་སྤྱིར་ཆར་མི་འབབ། འཇམ་རྒྱབ་ཤོགས་
 ཟུག་ན་ཆར་ཆེན་འབབ་པའི་རྟགས། ཡང་ཁ་བ་བབས་ཆོད་བཟག་པ་ནི། རྟོན་
 དུས་ཁ་བ་ཁྱ་འཕངས་འཛོར། །ཤུ་པོ་རུ་བརྩའི་རུ་མི་མཛོང་། །དབྱིད་ཀ་ཁ་བ་
 ཁྱ་འཕངས་འཛོར། །དབྱིད་ལུག་མ་མོའི་སྤྲུག་མི་མཛོང་། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟག་ཚུལ་ནི། ཤོག་མ་གནས་སྟོ་བྱེད་པ། །སྟོ་བྱར་
 ཆ་ཆོད་རྒྱས་རྟགས། སྤལ་པའི་སྐད་སྒྲ་སྟོག་ན། །སྟོ་བྱར་ཆར་པ་བབས་རྟགས།
 །ཞེས་པ་དང་། རྟོང་བ་ཁ་རྒྱས་དུས་སྤལ་ཁ་རུབ། དབྱིད་ས་རྒྱ་བོད་དུས་གངས་

ལྷ་ཉེར་ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་དམངས་ཁོང་དུ་ངག་རྒྱན་ཡོད་པ་མ་ཚད་སྤར་གྱི་གན་
 རབས་སྤོང་བ་ཅན་དེ་ཚོའི་ཉི་རྟགས་དང་སྐར་རྟགས་བཅས་ཀྱི་ཚན་རིག་རང་
 བཞིན་ལྷན་པར་ཞིང་བའི་སོ་ནམ་ལས་བཙོན་བ་དེའང་བཤད་སློལ་ལ་སློན་བྱུག་
 ལ་ཁར་སླེབས་དུས་ཚོ་ཁལ་ (གཡག་) ལྷ་ཁར་སླེབས་ཞེས་བ་དང་། ཡང་
 བེང་གྱུར་སླེབས་དུས་སྤེལ་བས་སྤེལ་བཟུང་། །འཕྱི་བ་ལངས་དུས་སྤེལ་བས་
 ཕྱི་མ་བྱེད། །ཕུ་ཤུང་སྐད་འདོན་བར་འདེབས་སྤེལ་བཟུང་། །ལུག་རྩི་བྱི་ཕྱི་འཕྱོར་
 དུས་བར་འདེབས་ཕྱི་མ་བྱེད། །ལུག་རྩི་འཕྱོར་དུས་ཕྱི་འདེབས་སྤེལ་བཟུང་། །ལུ་
 བུག་སླེབས་དུས་ཞིང་གུན་བཏབ་ཚར་བྱེད། །ཅེས་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལུང་སོ་
 སོའི་ངག་སློལ་རྩོགས་མཐའ་མེད་བ་ཞིག་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལས་འདིར་དཔེ་
 མཚོན་ཅམ་ལས་མང་པོ་འབྲི་མ་ཁོམ།

དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ལུགས་དེ་ཡང་སྤྱིར་ས་ཁུལ་འདིར་གནའ་པོ་སྤར་བས་
 གྱི་གོམས་སློལ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱན་སྤོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ་ཆབས་ཅིག་པོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་སོང་བ་དང་འགྱུར་ལྡོག་གྱང་བྱུང་
 ཡོད། དེ་ལྟར་ཞིབ་པུའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་མི་
 ཐུབ་པས། ལུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཆ་པོད་སློལ་ཐད་མིང་ཚིག་གི་སྤྱི་
 གདངས་རྩུང་བྱུང་བར་ཡོད་པ་དང་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ལུགས་མི་འབྲ་བ་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཁ་དཔེ་ཞིག་ལ་ལུང་བ་རེ་ལ་སྐད་ལུགས་རེ་ཞེས་བ་ལྟར་
 སྐད་ཡིག་ཅེས་བ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་ཞིག་གྱང་རེད།
 སྤྱིར་ལུང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མ་ལག་གཏན་ནས་མི་འབྲ་བ་རྒྱར་
 དུ་མེད། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཡིག་འདི་ནི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་

ཐུན་མོང་དུ་བཅད་སྒྲོན་བྱེད་པའི་བརྗེས་སྒྲོན་ཡོ་བྱད་ཡིན་པ་སྒོད་ཅི། འོན་ཀྱང་བོད་
རིགས་ནང་ཁུལ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ལུགས་སོ་སོའི་ཉེ་བཟའ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་
ཅམ་ལས་ངོ་བོའི་ཐོག་ཉེ་བཟའ་ཆེ་ཅམ་ཡེ་ནས་མེད། གནའ་བོའི་དུས་སུ་ཚིག་གི་
ཐ་སྙད་ཁ་ལས་ད་ལྟ་ཡང་རྒྱན་དུ་བཅད་སྒྲོན་གཏོང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་གདངས་དང་
བརྗེས་སྒོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མཚུངས་སྤྱིར་བཏང་བྱེད་པར་དུ་དཔེ་མཚོན་ཆ་ལས་ཞིག་
དང་ སྤྱིས་སུ་རིམ་འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་མིའི་རག་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་བ་དང་
ཉམས་པའི་ཆ་ཡང་འགའ་དེ་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཡིག་སྐད་དང་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་བྱེད་པར་མཚོན་ཚུལ་གཤམ་
གསལ་ཉེ། ཁྱོད་དཀའ་ལས་ཁག་ཨེ་བྱུང་ཞེས་བ་ལ་དཀའ་ཨེ་ཐལ་ཞེས་བ་དང་།
དཀའ་ལས་ཁག་མ་བྱུང་ཞེས་བ་ལ་དཀའ་མ་ཐལ་ཞེས་བ། ཁྱོད་རང་གི་མིང་ལ་
ག་རེ་ཟེར་ཞེས་བ་ལ་ཁྱོད་མིང་ཅི་རྗེས་ཞེས་བ། ཁྱོད་རང་ག་བར་སྤྱིན་ཞེས་བ་
ལ་ཁྱོད་ག་ར་སོང་ལེ་ཞེས་བ། ཁོང་རང་བཞུགས་འདུག་གམ་ཞེས་བ་ལ། ཁོ་
བསྟན་གདའ་འམ་མི་གདའ་ཞེས་བ། ཁོང་ག་བར་སྤྱིན་སོང་ཞེས་བ་ལ་ཁོང་ག་ར་
སོང་གདའ་ཞེས་བ། ཁོང་མཐོང་བྱུང་ངམ་ཞེས་བ་ལ་ཁོང་རིག་ཨེ་འགྲུས་ཞེས་
བ། ཁོང་མཐོང་མ་བྱུང་ཞེས་བ་ལ་ཁོང་རིག་མ་འགྲུས་ཞེས་བ། ཁོང་གིས་ག་རེ་
ཟེར་ཞེས་བ་ལ་ཁོང་གི་ཅི་རྗེས་གདའ་ཞེས་བ། ཁོང་མཚོགས་པོ་ཤོག་ཅེས་བ་ལ་
ཁོང་ལ་འོང་ཤོག་ཅེས་བ། ཡང་གཅེན་པོ་ལ་སྤྱུ་ཡ། གཅུང་མོ་སྤྱིང་མོ། སྤྱུ་མོ་
ལ་སྤྱུང་མོ། སྤྱུ་གུ་ལ་སྤྱུ་གུ ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བ་ལ་ཡག་པོ་གདའ། སྤྱིད་པོ་
འདུག་ཅེས་བ་ལ་སྤྱིད་པོ་གདའ་ཞེས་བ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཡིག་སྐད་ཐོག་
ནས་ཡུལ་སྐད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དཔེར་ན། བ་ཡིག་ཐོབ་བ་ལ་བ་ཡིག་སྐྱེ་གདངས་

འཛོད་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་རྐང་པ་ལ་རྐང་བ། རྐྱད་པ་ལ་རྐྱད་བ། ཁང་པ་ལ་ཁང་བ།
གད་པ་ལ་གད་བ། འགྲུལ་པ་ལ་འགྲུལ་བ། ཚད་པ་ལ་ཚད་བ། ལྷིད་པོ་ལ་ལྷིད་
པོ། ཉན་པ་ལ་ཉན་བ། ལུར་པ་ལ་ལུར་བ། མཚོར་པ་ལ་མཚོར་བ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། ཡང་པ་ཡིག་ཐོབ་སར་འབའ་ལྟར་འཛོད་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་
ཁམས་པ་ལ་ཁམས་འབའ། ཁམ་པ་ལ་ཁམ་འབའ། འགམ་པ་ལ་འགམ་འབའ།
བུམས་པ་ལ་བུམས་འབའ། ལུང་པ་ལ་ལུང་འབའ། རམ་པ་ལ་རམ་འབའ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རྗེས་འཇུག་ལ་ཡིག་ས་རུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ནི་ཁལ་མ་
ལ་ཁས་མ། ཅ་ལག་འགའ་བ་ལ་འགའ། ཉལ་ས་ལ་ཉལ་ས། འོ་བརྒྱལ་བ་འོ་
བརྒྱས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བ་ཡིག་ཟ་ལྟར་འགྱུར་ཡོད་པ་ནི་ཁང་བའི་ཀ་
བ་ལ་ཀ་ཟ། ཁ་བ་ལ་ཁ་ཟ། དཔོ་བ་ལ་དཔོ་ཟ། ལྷི་བ་ལ་ལྷི་ཟ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་དང་། ཡང་ཁ་ཡིག་ལ་ཉ་ཡིག་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ནི་སློ་ཁ་ལ་སློ་ཉ། ཚུ་
ཁ་ལ་ཚུ་ཉ། མཚོ་ཁ་ལ་མཚོ་ཉ། ལ་ཁ་ལ་ལ་ཉ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
ར་བཏགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཐོན་པའི་འཛོད་སློལ་ཡོད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་
ཚོན་སྡེ་བ་བཞི་པའི་ནང་བ་པ་བ་གསུམ་ར་བཏགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཐོན་པ་ཁ་ཅིག་ཡོད་
པ་དཔེར་ན་སྤྲིན་པ་ལ་སྤྲིན་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུལ་སྤྲ། སྤྲེའུ་ལ་སྤྲེའུ། སྤྲང་
པོ་ལ་སྤྲང་པོ། སྤྲ་བ་ལ་སྤྲ་བ། ལོས་དང་གདན་སྤྲུག་པ་ལ་སྤྲུག། དཔལ་བ་ལ་
དཔལ་བ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཉ་ཡིས་རྐང་སྤྲུག་གལུག་སྟེ་འཕྲ་ཁ་ཞེས་པ་ལ་
འཕག་ག་དང་། འཕྲང་ལམ་ལ་འཕང་ལམ། འཕྲིན་སྤྲུང་ལ་འཕིན་སྤྲུང། འཕྲ་
སློག་ལ་འཕྲ་སློག། འཕྲོང་བ་ལ་འཕོང་བ། ཟ་འཕྲོ་འཕྲུང་འཕྲོ་ལ་ཟ་འཕོ་འཕྲུང་
འཕོ། འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལ་འོད་ཟེར་འཕོས་པ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་བྲ་བོ་

ལ་བ་པོ། བྲག་རི་ལ་བག་རི། བྲང་རྒྱན་ལ་བང་རྒྱན། བས་འབྲུ་ལ་བས་འབྲུ།
 འབྲུག་ལ་འབྲུག། འབྲི་ལ་འབྲི། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི། བྲིས་སྐྱུག་ལ་བིས་
 སྐྱུག། སྐྲ་ལ་སྐྲ། སྐྲལ་ལ་སྐྲལ། སྲང་བྲ་བྲས་ལ་ལ་སྲང་བྲས། བྲེལ་བ་ལ་བེལ་
 བ། བྲེང་རྒྱན་ལ་བྲེང་རྒྱན། བས་བྲི་བྲོ་བ་ལ་བས་བྲི་བྲོ་བ། བས་ནས་བྲོས་ལ་
 ལ་བས་ནས་བྲོས། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཆ་ཡིག་ཆ་ཡིག་ལྟར་འགྲུར་བ་ནི་འཕྲ་
 སྟོན་བྲ་བ་ལ་འཆོལ་སྟོན་དང་། འཕྲར་བ་ལ་འཆོར་བ། ཕྱགས་མ་ལ་ཆགས་མ།
 རྒྱང་ལ་འཕྲར་བ་ལ་རྒྱང་ལ་འཆོར། ཕྱི་དང་ནང་ལ་འཆི་དང་ནང་། སྤོ་ཕྱི་ཕྱོ་
 ལ་སྤོ་ཕྱོ་ཆི་ཕྱོ། འཕྲིང་ལྷ་ལ་འཆིང་ལྷ། སྐྱུག་པོ་ལ་ཚུག་པོ། སྤེད་ཀ་ལ་ཆེད་ཀ་
 ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གྲོན་ཆས་ལ་གོས་བས་དང་། ལྟོད་ཕྱང་ལ་ལྟོད་གོས།
 གོས་ཕྱང་ལ་རྒྱང་སྐྱུམ། ལྷམ་ལ་ཉམ། བྲི་ལ་སྐྱི། ཐག་ལ་ལ་ཐིག་གྲ། སྐྲ་ལ་
 ཚ་ཉོ། ཐིག་ལ་དམིགས། མཚུག་མོ་ལ་མཚུག་གྲ། ལྷ་རིལ་ལ་ལྷ་ཉི། བྲ་དང་
 བྲེལ་ལ་བ་དང་བེལ། སྲུང་གི་ལ་ཚང་ལྷ། ཚུ་སྐམ་ལ་ཚུ་སྐམ། སྤེ་མོང་ལ་སྤེ་མོང་
 ཞེས་དང་། ཡང་གོ་བ་ལ་གོའོ་ག། ལྟོ་བ་ལ་ལྟོ་ག། ཐོ་བ་ལ་ཐོའོ་ག། ཏུ་བ་ལ་དོའོ་
 བ་ཞེས་པ་སོགས་ད་ལྟར་ཆིག་གྲོགས་བར་འོ་ཞེས་སྐྱ་འཇུག་ཡོད་ཅིང་། བོང་
 གསལ་ལྟར་ལྷལ་སྐྱད་དང་ཡིག་སྐྱད་སྐྱ་གདངས་འགྲུར་བ་སོང་ཚུལ་མཆོན་བྱེད་
 ཚམ་དུ་རྣམ་གྲངས་ཆ་གས་ཤིག་བྲིས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཚམ་མ་ཆད་པ་ཆིག་
 གི་བད་སྟོན་ལྷལ་སྐྱད་ནང་དུ་མི་འབྲ་བ་མང་དག་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་རྫོབ་མང་སྐབས་
 ཞིབ་སླ་འདྲིར་མ་བཞོད།

དེ་མིན་ད་དུང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཕྱགས་ཁྱབ་སྐྱེལ་བྱུང་ནས་མི་
 དེགས་ཀྱི་ཕྱུལ་གོམས་གཤིས་ཕྱགས་དང་འབྲེལ་ཕྱགས་རྒྱན་བབ་མོ་སྐྱན་ཡོད་

པ་དང་། ད་དུང་ལུན་རིང་པོའི་ཚེ་ལག་ལེན་དངོས་ནང་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་
པོ་རྒྱས་དང་རིག་གནས་གསོ་རིག་ཅིས་འབྲས་སོགས་ཚོས་སྤྲུགས་དང་རིག་
གཞུང་རྒྱང་འབྲེལ་གྱིས་སྒོས་དཔོག་པར་དགའ་བར་སྤྱད་ཡོད་པ་དང་། རོ་མཚར་
ཚེ་བའི་རག་རྒྱན་དང་། སྤྱད་གཏམ། རོ་གཞས། འཕྲོག་སྤྱ། ལ་སྤྱ། ལ་ཤགས།
གཞས་ཤགས། རས་པའི་རྒྱ་རྩལ། འབྲས་དཀར་སོགས་ནང་དོན་རྣམ་པ་སྤུན་
སྤུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཚོས་སྤྲོན་ཡོད་པ་སྤྱད། གཞན་ཡང་དགོན་པ་ཁག་གི་
ཚོས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྩལ་གར་འཆམ་རིགས་མི་འབྲ་བ་དང་བྱང་ཚེན་སོ་སྤྱད་ཡོད།
གར་འཆམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་དེ་ནི་རྣམ་ཡི་གར་དང་མིའི་འཆམ་ཞེས་པ་དེར་གར་
འཆམ་ཞེས་པས་ཐོད་དུ་གར་འཆམ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་གྲི་སྲོང་རྗེའུ་བཅོན་གྱིས་
སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་སྤྱན་བྲངས་ནས་བསམ་ཡས་མི་འབྲུང་
སྤྱན་གྱིས་ལྷུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་མལ་དུ་སློབ་དཔོན་ཚེན་པོའི་དོ་རྗེའི་
རུ་གྲུར་གར་འཆམ་སྟེ་ས་འདུལ་མཛད་པས་ཐོད་དུ་གར་འཆམ་དང་པོ་མཛད་པ་
ལྷགས། དུས་དེར་གར་འཕྲོས་མཛད་ཚུལ་དེ་རྣམས་དུས་ཕྱིས་ཐོད་ཀྱི་དགོན་པ་
ཁག་གི་ཡོངས་སུ་ལྷགས་པའི་གར་འཆམ་གྱི་སྤྲུག་སྲོལ་རྒྱན་འཇགས་དང་ཐོང་
འཕེལ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེས། ཐོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་སྤྱོད་གཞས་ནི་གནའ་སྤྱ་མོ་
ནས་ཐོད་དེ་སྤྱོད་གར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ལྷགས་པ་སྟེ་དེའང་ཐོག་མར་སྤྱ་དེ་གྲུང་
རྒྱལ་སྐབས་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤྱན་ཚོམ་བྱུང་སྲོང་ཡོད་པ་དང་། ཐོང་
རམ་པོ་བརྒྱ་མོ་བརྒྱ་བསྐལ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་མགྲུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་པ།
སྤྱི་དེ་གཉན་གཞིགས་སྐབས་སུ་འབན་ལུལ་ཟིང་པོ་རྗེའི་སློན་པོ་དབལ་གཡི་
ཚབ་དང་བྱུང་ཅིང་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱལ་བཅོན་པོ་མགོ་བཅུད་བྱེད་སྐབས་སུ་

ཡང་སྐྱེད་པའི་དཔྱིད་སྐྱེ་ཞེས་པ་གཏོང་བ་དང་། ཡང་གནམ་དེ་སྡོང་བཅོན་སྐབས་
 ལུ། ལྷ་ལོ་སྐྱེད་སངས་ལྷ་ཅེ་དང་སེང་མགོའི་མི་ཆེན་གྱིས་མགྱུར་ཤགས་ཞེས་པ་
 དང་། བྱི་སྡོང་རྩེའུ་བཅོན་སྐབས་སུ་བསམ་པས་མི་འགྲུང་རྩུབ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཙུག་པག་ཁང་གྲུབ་རྗེས་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་མགྱུར་སྐྱེ་རྗེའི་དགའ་སྐྱོ་བཅུ་གསུམ་
 དང་། ལྷགས་པའི་ལྷགས་སྐྱེ་ལྷོ་བཞི། ཤར་སོའི་སྐྱེ་བའི་དགུ་ཚོགས། ཤར་སོའི་
 གྲངས་ཚོགས་ཤིང་མོ་སོགས་དེམ་པར་གནམ་སྐྱོ་ལྷ་སྐྱེ་གར་ལོ་རྒྱལ་ལྷན་པའི་
 དག་སྐྱོས་དང་ཚོགས་རྒྱན་སོགས་ཐ་སྐྱོད་མཁས་སྐྱོན་འཛོམས་པའི་རང་རང་གི་
 རྒྱན་ཚོས་ལྷན་པའི་སྐྱེ་གར་གྲོ་གཞས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་
 གི་སྐོན་སྐྱེད་རལ་ཚོལ་གྱི་ལག་ལེན་ཁོད་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱལ་
 གི་དུས་སྐབས་སོ་སོར་འབྲེལ་རྒྱས་བྱུང་སྟེ་ན་བར་སྐྱོན་ཞིང་ཡིད་དབང་འབྲོག་པ་
 དང་ཉམས་འགྲུང་དུ་མ་དང་ལྷན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱན་སྐྱོ་ཚོགས་པས་སྐྱེ་གར་དང་
 གཞས་གྲོ་ཚོམ་རིག་སྐྱེ་གས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཉེ་བོད་རིགས་དམངས་ཁོད་
 གི་ནང་དུ་རྒྱབ་དང་བྱུང་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་གར་
 ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བོད་རང་ཉིད་ལ་མི་རིགས་གྱི་སྐྱེ་གཞས་དང་གྲོ་གར་མེད་པ་ནི་
 དེ་བས་མ་ཡིན་པ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། དེ་མཚུངས་དམངས་ཁོད་གྱི་སྐྱེད་དང་། ལྷ་
 གཞས་གྲོ་གར། གཏམ་དཔེ། ལ་སྐྱེ་བཅས་དང་། དགའ་སྐྱོན་རྟོན་འབྲེལ་ཆེ་པའི་
 གཞས་ཚོགས་དང་བཟའིས་སྐོན་ལམ་སོགས་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན། ལུས་བྱུང་གི་
 རི་མཚོ་གངས་གྱི་ར་ག། ས་བཟང་ལུལ་གྱི་མཁར་གྲོང་། གནམ་དེ་གནམ་མཚོ་
 དགོན་སྟེ་ལ་བརྟོད་སྐྱེ་དང་དེང་རབས་སྐྱེ་ཚོགས་གྱི་འཚོ་བ་དངོས་སུ་མཚོན་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཅལ་གསར་ཚོམ་སོགས་གྱི་ཐད་མི་རིགས་རང་ཉིད་གྱི་སྐོས་

རྒྱལ་ཁོངས་ཉམས་པར་སྲུང་བས་སྤུན་སྤུམ་རྗེ་ཚོགས་དང་གསོན་ཉམས་དོན་པོའི་
སྤྱད་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་འཛིན། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། གཏོང་
རིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

གཉེན་སྲིད་གོམས་སྲོལ།

དེ་ཡང་སྐབས་བབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཉེན་སྲིད་གི་གོམས་སྲོལ་སྐོར་
མེད་པ་ནི། སྤྱིར་འགོ་བ་མིའི་རིགས་བྱུང་ནས་ད་བར་འཛམ་གླིང་ཡང་སྟེང་ཏུ་
འཚོ་སྡོད་བྱེད་པའི་བོད་རིགས་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་རང་གཤིས་དང་སློ་རིག་
བཟང་བའི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བོའི་དབུ་ལོན་དར་བ་
བྱེད་སྲུང་འོད་སྤྲུང་རབ་ཏུ་འཕྲོས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་རིགས་ཀྱི་གཉེན་སྲིད་གོམས་
སྲོལ་ཐད་རྩ་བའི་ཆར་འབྲ་བ་མང་། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཚོས་དང་
འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་སོགས་ལུས་ལྷན་སོ་སོར་མི་འབྲ་བའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པ་སྲ་
རབས་ཀྱི་ཁ་དབེར་སྤྱང་བ་རེ་ལ་ཆ་ལྷན་པ་དེ། ལྷ་མ་རེ་ལ་ཚོས་ལྷན་པ་རེ་ཞེས་
པ་ལྟར་རང་ཁུལ་ཀྱི་གཉེན་སྲིད་གོམས་སྲོལ་མཚོན་བའི་ལམ་ལྷན་པ་དང་ཁྱད་
ཚོས་མེད་པར་དོས་འཛིན་བྱས་ན་གལ་འགྲེལ། འོན་ཀྱང་ས་ཁུལ་འདི་ག་རང་
ལ་མཚོན་ན་གཞུང་རབས་ཀྱི་གཉེན་སྲོལ་ལམ་ལྷན་པ་འགྱུར་སྟོན་གྱིན་པས་རྒྱུན་
སྲོལ་དེ་ཅུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལ་གཉེན་སྲིད་དང་བྱིས་ཚང་འཛིན་
པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་ནང་གི་གཞི་རྩའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན། འདིར་གཉེན་སྲིད་
སྐོར་དང་གཉེན་སྟོན་སྐོར་ཞེས་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་བརྗོད་རྒྱུར།

དམངས་གཙོ་བོའི་སྐྱེས་སྤྱོད་ལྟར་ལོ་གི་ནགས་ཤོད་འབྲི་རྩ་ལྷལ་གྱི་གཉེན་
 གྲིག་གོམས་གཤིས་ལས་ཆེ་བ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་འབྲུ་བོ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་
 རྒྱ་གཅིག་མོ་གཅིག་གི་གོམས་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར་བའི་ད་དུང་རྒྱ་གཅིག་མོ་མང་
 དང་མོ་གཅིག་རྒྱ་མང་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སློབ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་མོ་
 གཅིག་གི་ལམ་ལུགས་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གཅིག་མོ་མང་ཞེས་
 བའི་གཉེན་སློབ་ནི། ལུ་མོ་སྤྱོད་གཉིས་གསུམ་ལ་མག་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་བཟུང་
 ཚོའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། མོ་གཅིག་རྒྱ་མང་ཞེས་པའི་གཉེན་སློབ་ནི། ལུ་
 སྤྱོད་གཉིས་གསུམ་ལ་མནའ་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་བཟུང་ཚོའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་
 རེད། གཞན་ཡང་ཉེ་ཚིགས་གསུམ་པན་ཆད་གྱི་གཉེན་ཉེ་ནང་ལྷལ་ཞེས་པ་རེ་
 ཅུ་ཡོད་རབས་འདུག དེ་ཡང་གནའ་མིའི་ཁ་དཔེར་སྤྱིད་འདོད་ན་ནི་ནི་ཆང་གི་
 མནའ་མ་ཞེས་ཟེར་སློབ་ཡང་འདུག་པས་དེ་འབྲུ་ནི་ཉུང་ཤོས་རེད་འདུག ལས་
 ཆེ་བ་ནི་ཉེ་ཚིགས་གསུམ་པན་ཆད་དམ་ཉེ་རབས་བདུན་ཚུན་གྱི་མི་རྒྱུད་དང་།
 རིགས་རྩ་མ་འབྲེས་པ་བརྟགས་ཉེ་མི་རྒྱུད་སྤྱོད་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་གལ་
 ཆེན་བརྩི་སློབ་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱིར་བཏང་གི་ཁྲིམ་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་འབྲོར་བ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་
 གང་ཡིན་དུང་ཁྲིམ་རྒྱུད་འདྲིན་སློབ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བཤུལ་བུ་འདྲིན་ཞེས་པ་ལྟར་
 ཁྲིམ་དུད་གཅིག་ནང་བུ་སྤྱོད་ཁ་ཤས་ཡོད་ཆེ། ལུ་ཆེ་བས་ཁྲིམ་སོ་བརྒྱུད་འདྲིན་
 མཁན་གྲེད་པ་དང་། དེ་མིན་བུ་གཞན་རྣམས་སོ་སོར་ཁྲིམ་སོ་འདྲིན་སློབ་ཡོད་
 བ་མ་ཆད། ལུ་མོ་ཆང་མ་ཁྲིམ་དུད་གཞན་ཁག་ལ་མནའ་མ་སྤྱེར་སློབ་ཡོད་པ་
 རེད། ལུ་མེད་ན་ལུ་མོར་མག་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ལུ་མོ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་

ཡིན་ན་བྱ་མོ་རྒྱུང་བ་དེ་བྱིམ་དུ་ཉར་བ་དང་། བྱ་མོ་ཆེ་འབྲིང་རྣམས་བྱིམ་དུང་
གཞན་དུ་འགོ་བའམ་བྱི་སོ་འཛིན་སྲོལ་ཡོད། དེའང་བྱ་མེད་ན་བྱ་མོས་པ་ལྟ་
འཛིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་མཚུངས། བྱ་ཆུན་ཤོས་དང་བྱ་མོ་རྒྱུང་ཤོས་བྱིམ་དུང་
ཀྱི་པ་མའི་མཐའ་སྐྱོང་རྗེས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་བརྗེ་སྲོལ་ཡོད་པ་
རེད། གཉེན་སྲིད་ཀྱི་འདུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་ཡིན།

སྐྱེད་ལང་ཚོ་སློབ་པའི་ན་གཞོན་སོ་མོ་རྣམས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་དུ་སླེབས་
ཚེ་གཉེན་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད། དེའང་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཚོ་པའི་འགོ་བདག་དཔོན་
སོ་དང་། བྱ་སྐྱེད་འགོ་བདག་པ་མ་ཟེར་སྲོལ་ལྟར་པལ་ཆེ་བ་པ་མས་ཐག་གཅོད་
བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དེ་མིན་ཨ་ཁུ་དང་ཞང་པོ་སོགས་ཀྱི་གྲོས་འདེབས་བྱས་པ་ཡང་
ཡོད། དེ་མིན་ད་དུང་རང་འདོད་ཀྱི་གཉེན་སྲོལ་སྲིད་པ་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ལྟར་རང་འདོད་ཀྱིས་གཉེན་སྲོལ་སྲིད་པ་ཁ་ཤས་པ་མ་སོ་སོའི་སློབ་བས་བྱུང་
ཚེ་དེ་ལྟར་སོར་བཞག་བྱེད་པ་དང་། ཡང་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་པ་མ་བས་པ་
ཉུང་ཤས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྲོས་ཕྱོལ་བྱིན་ནས་ལྷན་དུ་སྡོད་པའང་ཡོད་པ་རེད།

གང་ལྟར་ཡང་གཉེན་སྲིད་བྱེད་སྲོལ་དེ་ཡང་དང་ཐོག་པ་མ་དང་ཉེ་འབྲེལ་གཙོ་
བོ་དེ་དག་གིས་མག་བའམ་མནའ་མའི་བྱིམ་དུ་ཟེངས་གཅིག་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་
ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བྱ་མའི་རིགས་རུས་དང་། ལོ་གནས།
སོ་ཚོད་ཆུན་གཞོན། བྱ་བ་སྐྱོད་ལམ། ཁ་སྐྱོ་སྐྱེ་འབྲས། ལུས་བཟོ་རྒྱན་གོས།
རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྐྱོད། སྐྱོ་ལུགས་དཀར་ནག་སོགས་བཟོགས་ཉེ་མན་རྒྱུན་ཉེ་བག་
ཆེར་མེད་པ་ལ་ཁ་ལ་དཔག་པའི་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་པ་རོལ་པོའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གང་
འདོད་དེའང་སྐྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མན་རྒྱུན་སློབ་པ་མགུ་ན་བྱ་མའང་

སྒྲིབ་རྒྱུ་ཁས་རོལ་ཅམ་ལེན་གྱི་ཡོད།

དེ་ནས་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐུན་མིན་མོ་དང་ཚེས་ལྷན་ཏེ།
གཉེན་སྲིད་ལོ་མ་མིན་མོ་དང་ཚེས་འབྲས་ལ་གཞིགས་ཏེ། མོ་དང་ཁམས་དང་
མོ་ག་སླེབ་དང་། །སློབ་དང་ལུས་དང་དབང་སྐྱུང་བཞི། །སྤར་སླེ་དང་ཤུད་ལྷོ་
ཞག་དུས། །གཟུང་སྐྱུང་བཅས་ཏེ་རིམ་བཞིན་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉེན་སྲིད་
བྱ་ལོ་མ་པ་བབས་ན་གཉེན་སྲིད་སློབ་སླེབ་བྱ། སློབ་སླེབ་གཉིས་གྱི་ཁ་དབ་བཟོ།
གཉེན་ཐག་གཅོད། སློབ་རྒྱུ་དང་འགོ་རྒྱུ་ལ། ལུ་རིན་དང་བག་གོས་སོགས་གཏུབ་
འཁེལ་བྱེད། དེ་ལ་འགྲོལ་བ་ཆེ་རིགས་དང་། དཔོན་རིགས་མཐུན་སྒྲིབ་སློབ་གྲྭ་
ཆོ་བ་མཐུན་ལྟར་བར་ཡིན་ན། མིང་རྣམས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་སླེབ་གྲགས་ཆེར་བཅོལ་
དང་འགྲུབ་ཚེད་རྣམས་པ་སོགས་རྣམས་ཆེན་གྱི་ལས་བཅུ་ལས། ཆོ་ལོག་ནང་ལུ་
གྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཅམ་ལས་གཉེན་སློབ་རྒྱ་ཆེ་དང་སློབ་པ་ཆེར་མི་བྱ། ལུང་ཞན་པ་
རྣམས་དེ་ལྟར་རྒྱས་སློབ་མེད་པ་མདོར་བསྐྱུས་གྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཅམ་གྱི་
བཏང་རང་ལུ་གྱི་སོ་སོའི་འགྲོལ་བ་བསྐྱུན་པ་ལས་བྱ་ཞན་གཅིག་མཚུངས་
གཏུབ་འཁེལ་མེད་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཉེན་སྲིད་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ལ་དེ་མཚུངས་
གྱིས་མཐུན་ལུ་གཉིས་མོ་ཚེས་འབྲས་ལ་གཞིགས་ཏེ་རིམ་གྱོ་བཞོད་པ་རྣམས་
སྐྱབ་པ་བྱ་བ་དང་། སལ་ཆེལ་ལྷོ་བ་གཅིག་ཅམ་རིང་ཉིན་དུས་ཆེས་ཆ་གཟུང་སྐྱུང་
འགྲོད་སློབ་བཟང་བའི་དུས་ཀྱི་ཆར་གཉེན་སློབ་བྱ་རྒྱ་གཏུབ་འཁེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད།

སློབ་གཉིས་ཀས་གཉེན་སློབ་བག་སློབ་དུས་ཆོད་བརྟག་པ་དང་དུས་
ཆོད་ཞེས་པ་གཟུང་སྐྱུང་འགྲོད་སློབ་བཅིས་པའི་ཆེས་དུས་ཟིན་གྲགས་ཡོད་ཉེ་ཉིན་

གས་རིང་བྲེལ་འཚུབ་ཆེ་བའི་ངང་ཤ་སྲུང་མར་གསུམ་དང་། ར་ཆང་རྫོ་སོགས་
ཟས་སྣ་སྤྲིག་བཤོམ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱ་མཚུངས་གང་རུང་མགོ་སྐྱ་རྒྱུ་
གོས་པ་སྤྲིག་བཟོ་བ་དང་། རྒྱུལ་རྫོང་དངོས་སུ་རྒྱུགས་ཉིན་སྤྱོད་གས་གཉིས་གས་
སྣ་གསོལ་དང་གཡང་ལེན་གཡང་འགྲུག་བྱས་ཏེ་ཁྲིམ་དུད་སོ་སོར་གཡང་ཤོར་
མི་ཡོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་རེད། གཞན་ཡང་རྗེས་འབྲས་ལ་གཞིགས་ནས་གཏོར་
བཅོས་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ། ད་དུང་ཁྲིམ་སྣ་མི་གཅིག་སར་སྣ་འབྲས་སྣ་འདོགས་
བྱེད་སྲོལ་འདུག །སྤྱོད་ས་མཚུངས་གཟུང་ཆེས་བཟང་པོར་དཔྱད་རྒྱུལ་མདོར་
བསྐྱས་ཤིག་སློང་ན། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བོད་རྒྱའི་ཆེས་བརྒྱད་བཅོ་
ལྔ་བཟང་། །རྒྱ་བ་བ་སངས་སྟེན་པ་བཟང་། །མགོ་དང་ས་ག་རྒྱ་སྤྲད་ནམས།
།བག་མའི་ལས་ཤེས་སྐར་མ་བཟང་། །མེ་དང་མེ་བཞི་རྒྱ་སྤྲད་གསུམ། །གཉེན་
སྤྲོད་དགའ་སྤོབ་མའུན་སྤོགས་བཟང་། །མགོ་དང་ནབས་སོ་རྒྱལ་ས་ག །གོ་
བཞིན་ལེན་བཟང་གཏོར་བ་པོ། །དཔོ་དང་ས་རི་རྒྱ་སྤྲད་གསུམ། །གཉེན་སྤྲོད་
བག་མ་གཏོར་ལེན་བཟང་། །གཟུང་དང་སྐར་མ་བཟང་ན་ཡང་། །འཕྲོད་པོར་དེ་
ཡི་འབྲས་བུ་འགྲུང་། །གཡང་ཏེ་གཟུང་སྐར་གཉིས་པོར་ཤུང་། །འཕྲོད་བཟང་འགྲུང་
ན་དེ་འབྲས་འགྲུབ། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་མཚུངས་འཕྲོད་སྤྲོད་བཟང་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།
ས་གཉིས་རྒྱ་གཉིས་ས་རྒྱ་བཟང་། །མེ་གཉིས་རྒྱུང་གཉིས་མེ་རྒྱུང་གསུམ། །འདི་
འི་བཟང་གསུམ་གསོ་བྱུབ་གསུམ། །ས་རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱུང་ས་མེ་གསུམ། །པོ་གསུམ་
མ་ཆད་མེ་རྒྱ་གཅིག །དེ་བཅུས་བྱ་བ་བཟང་པོར་འབྱེད། །དུས་སྤྲོད་སྤྲང་འཁྲིག་
སེང་གཞུང་དང་། །བུ་མོ་ཉ་ནམས་གཏོར་ལེན་བཟང་། །ལུག་སྤང་སྤྲིག་བ་རྒྱ་སྤོབ་
པོ། །རྟེན་འབྲེལ་འདུ་བྱེད་སྤྲེམ་ཆེད་ཆོར། །ལེན་སྤྲིད་པར་གཏོར་བཟང་བ་ཡིན།

ཉི་མ་ཡོས་འགྲུག་སྐྱེལ་བྱ་བཟང་། །དུས་ཚོད་བདུན་ཟུང་དུར་གཤེད་དང་། །བདུན་
གསུམ་བག་མའི་གནམ་སྐྱོ་ཡིན། །སྤར་ལི་གཉིས་ནག་གསུམ་མཐིང་འཆར། །ས་
བདག་གནམ་གྱི་ཉལ་གྱི་ངན། །ལོ་རྒྱུ་ཉིན་ཞག་དུས་རྒྱ་བས། །ཁྱུང་པར་གནམ་
གྱི་ནག་པོའི་དུས། །མི་མཐུན་ཉི་མ་དེ་དག་འཛེམས། །དབྱུང་ན་བཟང་ངན་དེ་
འབྲ་བཤད། །ལོ་འཁོར་སྤྱོད་ས་གཅོང་དག་ན་རྫོངས། །འགྲིག་ན་བདུད་ཅི་ཐུན་
མཚམས་བསྐྱུན། །དེ་དག་བཟང་ངན་མ་མཚུངས་ན། །བག་མ་གཏོང་ལེན་སྐར་མ་
གཙོ། །ཞེས་པའི་དེ་ལྟར་གཟུང་ཆེས་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་པོར་བསྐྱུན་ཏེ། །བཟུང་གིས་
ཉིན་མ་འཛོམས་པའི་དུས་ཆེས་བཟང་ངན་ལོ་ཐོ་ལ་གཟིགས་ནས་གསལ་རྟོགས་
འབྱུང་། དེ་མིན་ད་དུང་བག་མ་ཆས་གོས་དང་སྐྱེལ་མ་སྡེ་ལེན་བཅས་ཀྱི་དམི་
སོགས་ཀྱི་ལོ་ཁམས་དང་། །རྟ་ལ་སྦྱོན་མཁན་ལོ་ཁམས། །ཐོག་མའི་ཟ་མ་འཛེན་
མཁན་ལོ་ཁམས། །འདུག་པའི་གདན་གྱི་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་ཀྱི་སྐོ་སྦྱོད་ལུས་
མང་བས་འདྲིང་ཞེས་སྲ་མ་བཀོད། །གོང་ལྟར་བཟང་ངན་འབྲས་བུར་བརྟགས་པས་
ངེས་པར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དག་མ་སྟོག་པ་ཡིན་ན་འཆར་སྟེ་རྒྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ལྟར་
གོགས་བར་སོགས་འབྱུང་སྟེ། །མི་སྤྱུགས་གཏན་བདེའི་གནས་ལས་འབྲལ་སྲིད་
པའི་ངོས་ཀྱང་བཟུང་གི་ཡོད་པ་ཤེད། །ད་དུང་བྱ་མཁའ་བསྐྱེད་པའི་ཉིན་དེར་གནམ་
གཤེས་ལེགས་ཉེས་རི་ཡོང་བརྟག་ཅིང་། །གལ་ཏེ་གང་རྒྱུང་དག་པོ་འཆུབ་སྟེ་ཐལ་
རྒྱལ་རི་ལུང་ཁེངས་ནས་མིག་གི་གསལ་པོ་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་འཁེལ་ན་
སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བཟུང་གི་གིས་པའི་ལྟས་ངན་པ་བཅིས་ཏེ། །མི་རིང་བར་ཆད་ཆེན་
པོ་ཡོང་རྒྱུའི་མཚོན་རྟགས་ངེས། །གནའ་མ་སྦོང་མཁན་རྣམས་རང་དབང་མེད་
པར་སྦྱོ་སྤང་གི་ཚོར་བ་སྐྱེ་སྲིད། །གལ་སྲིད་ནམ་མཁའ་སྟོ་ཐིང་ངེར་གནས་པའི་ཉི་

མ་དྲོ་སྐྱིད་ཁེངས་པའི་སྐབས་སུ་ཁེལ་ན་གྲིམ་ཚང་ནང་མི་བཟང་གིས་དགོ་མཚན་
ཁེངས་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལེགས་ལམ་སྟོངས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་མངོན་པ་
སོགས་བཅི་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད།

གཉེན་སྙིང་གི་མཉམ་བཟུ་བ་དང་མཚན་སྟོ་ཚུགས་པའི་སྟོན། དེ་ཡང་
རང་རེའི་སྟོན་ཕྱོད་ཡང་མེས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་ཆེ་ཉིལ་པོའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཏུ་
བཅི་སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། རྩོགས་མཚུངས་དེར་སྐབས་ཀྱི་སྐྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་
ནང་གཉེན་སྐྱིག་བྱས་ནས་གྲིམ་འཇུགས་པ་ནི་སྐྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བར་
དགོས་པེས་ཀྱི་མཚན་སྟོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་གྱི་མཚོང་ཆེན་
བྱེད་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད། གཉེན་སྙིང་གི་མཚན་སྟོ་དངོས་སུ་ཚུགས་པའི་ཉིན་དེར་
རྩོགས་སོ་སོར་བསུ་མ་དང་སྐྱེལ་མ་ག་སྐྱིག་བྱེད་ཅིང་། ཚུར་རྩོགས་ནས་བསུ་
མ་རྟ་བ་བཞི་ཡོད་ན་སྐྱེལ་མ་རྟ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དགོས་པ་དང་། བསུ་མཁན་རྟ་བ་
ཆ་སྐྱིག་དགོས་པ་ལས་ཡ་འཛོར་འཛོམས་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད། ལམ་ཐག་ཅུང་རིང་
བ་ཡོད་ན་བསུ་མཁན་རྣམས་སྲ་རུབ་ནས་འགོ་དགོས་ཡོད། དངོས་སུ་བསུ་བའི་
ཉིན་མོ་མནའ་མ་གཟབ་མཚོར་རྒྱན་གོས་ལེགས་པར་སྤྲད་རྗེས་བལ་དཀར་པོའི་
ཚོད་འཆིང་ཞིག་མནའ་མས་མགོ་མོར་གྱོན་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད། རྩ་ཡིན་ན་གཟབ་
མཚོར་རྒྱན་གོས་སྤྲས་ཏེ་ཁ་བཏགས་སྐྱེ་ལ་གོན་སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། རྩ་མནའ་
སྟོ་ནས་ཚོན་སྐབས་རྩོགས་གཙང་རྩོགས་སུ་ཁ་བཏགས་ནས་ཚོན་དགོས་པ་དང་།
ཞང་པོས་ཁ་བཏགས་གཡོགས་ཏེ་གསང་གཏོང་བ་དང་སྐྱེལ་མ་བྱེད། མནའ་མ་
ཡིན་ན་སྤྲན་དུ་བྱ་མོ་གཞན་ཞིག་གཟབ་མཚོར་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་རྟར་བཞོན་
ནས་མཉམ་དུ་འགོ་དགོས་པ་དང་། མག་བ་ཡིན་ན་བྱ་གཞན་ཞིག་གཟབ་མཚོར་

ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་མཉམ་དུ་རྟེན་བཞེན་ནས་འགྲོ་དགོས་ཡོད་པ་རེད། མནལ་
མ་སློང་མཁའ་ཚང་གིས་ཐོག་མར་སློང་རྟེན་ལ་གཞིགས་ཏེ་དེས་པར་གཏོང་
སྐབས་སུ་འགོ་རྫོང་རྒྱག་པ་ཞེས་སྲོལ་ཡོད། དཔེར་ན་སློབ་མ་ལྷུང་ལཱེ་ཚང་
དཔོན་ཚང་གིས་གསང་གཞུང་མ་བ་ཚང་གི་བུ་མོ་སློང་རྟེན་ལ་གསེར་སྲང་བརྒྱ་
དང་ལྗ་བརྒྱ་དགོས་རབས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། དེ་མཚུངས་གསང་གཞུང་གི་བུ་མོ་
ལའང་འགོ་རྫོང་དུ་གཟི་མགུལ་གོང་འོག་དང་། གཡུ་དང་བྱུ་རྩུ། གསེར་དབུས་
རྒྱན་ཆ། ཐེང་མ་སྐུ་སྐུག། ཁོ་རྩུ་གོས་ཆེན་སོགས་སློང་རྟེན་དོད་ཅམ་ཞིག་སྲང་
ཡོད་ཚོད་འདུག།

ལམ་བར་སློང་སྐབས་བསུ་མི་དང་སྐྱེལ་མི་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བར་དུ་དགེ་
མཚན་ལེགས་པའི་ཤགས་དང་ཤགས་ལན་འདེབས་རེས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
དཔེར་ན་གསང་གཞུང་ཚང་གི་སྐྱེལ་མི་དེས། འོ་ལ་ལེབས་སོ། དུ་དེ་རིང་དགེ་
ལེགས་ཉི་མ་ལ། །སྲུང་ལོ་ཐང་གསུམ་གྱིས་བསུ་མ་བྱུང་། །ས་འདིའི་མཚམས་ན་
མཐོང་བའི་རི། །ཡུལ་ཆགས་པའི་ཉམས་བཤད་འདི་འབྲེ་ཡོད། །བྱ་དཔའ་པོ་གྲབ་
ཅིག་མི་ཡོད་རྒྱ། །གཡུག་སྲང་མ་རྒྱ་རི་ང་ཚོའི་རི། །སློབ་འཕྲོད་ལོ་གྲབ་ཅིག་མི་
ཡོད་རྒྱ། །རི་བསམ་གཏན་གངས་རི་ང་ཚོའི་རི། མཚོ་གས་པ་གྲབ་ཅིག་མི་ཡོད་
རྒྱ། །སྲང་ཡུས་གཡུ་སློང་ང་ཚོའི་རི། །ཞེས་སོ།

ཡང་སྐྱ་སྐུག་ཚང་གི་བསུ་མི་དེས། འོ་ལེགས་སོ། དུས་དེ་རིང་དགེ་ལེགས་
ཉི་མ་ལ། །སླེང་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཚོགས་སྤྱིན་ལྟར་འཐིབས། །འངའ་ཁ་དོག་
ལེགས་མཚན་ཤར་ད། །འོག་འོར་རྒྱལ་སྐྱ་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་འཐིབས། །འོར་
རིན་ཆེན་འོར་སྐྱ་སྲུངས་སེ་སྲུངས། །བར་མི་ཁྲོམ་དབུས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་ལ།

། དཔོན་འབྲོང་ལྡན་ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཤར། །ས་མ་གཤིའི་མཚམས་ན་སླེབས་པས་
བ། །གནས་ཨ་སྟོན་འཁོར་སླེབས་མི་ཡོང་ལེ། །ཀར་རི་མི་གནས་གྱི་ཀ་
བ་ཡོད། །དག་ནག་པོའི་ཐོག་རྒྱག་མི་ཡོང་ལེ། །རི་རྒྱར་རི་སྟེ་ཡི་སོ་བ་
ཡོད། །བྱུགས་རིའུ་ལུག་ལུག་ཤི་མི་ཡོང་ལེ། །རི་རྩ་གན་བསྐྱར་མིའི་སྐུ་གུ་
ཡོད། །ཞེས་སོ། ཡང་སླེབ་མི་ནས། ས་འདི་ཡི་མཚམས་སུ་སླེབས་པ་བ།
། ཉམས་མཚར་བའི་བཤད་པ་ག་འདྲ་ཡོད། །ཞེས་བསྐྱར་མི་ནས། འོ་ལེགས་སོ།
ས་འདི་ཡི་དགོ་མཚན་མཐོང་བས་བ། །ཡུལ་ཆགས་པའི་ཉམས་བཤད་འདི་འདྲ་
ཡོད། །སྤྱ་གངས་རི་དཀར་པོ་མཐོང་ཅ་བ། །སོ་སྟག་ཤར་གཞོན་པ་ཉམས་
རི་དགལ། །གཞུང་ན་དམར་ན་ཐང་མཐོང་ཅ་བ། །རྟ་གྱི་ཡིང་རྟ་སོ་ཉམས་རི་
དགལ། །སྤྱི་ཁང་བཟང་གྲུ་བཞེ་མཐོང་ཅ་བ། །དཔོན་བཟང་པོ་སྐུ་འཁོར་ཉམས་
རི་དགལ། །ནང་སྟོན་པའི་སྐུ་གཞས་ཐོས་ཅ་བ། །དམན་ན་རྒྱུང་བུ་མོ་ཉམས་
རི་དགལ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཉམས་མཚར་བའི་རི་བཤད་དང་། རྩ་བཤད།
ལམ་བཤད་སོགས་བཤད་སློབ་ཡོད་པ་རེད།

གཉེན་སྟོན་ལམ་བར་འབྲུང་རྩལ་བརྟག་པ། དེ་ལ་དྲངས་གཙང་རྩ་དང་།
རྩ་སྟེ། རྩ་ལེན་དང་འབྲུང་ཆེ། རྩ་རྟ་མི་འབར་འབར། བྱ་བ་རྩ་རྩུག་
རྩུག་ཅེས་ཉེ་ཉེན་འབྲེལ་བཟང་པོར་མངོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་བ་དང་རིལ་
མ་སོགས་གྱི་སྟོན་ནང་བྱུར་བྱུར་བཀའ་སྟེ་བཞག་པའམ། ཡང་ན་དཔོར་འདྲེན་
བྱེད་མཁན་འབྲུང་ཆེ་སྟོགས་འབྲུང་ཅེས་ཉེ་དེ་དག་ལ་ཁ་བཏགས་དཀར་གཙང་
རི་གཡོག་པ་དང་། དེ་མིན་སྐུགས་ལྷུ་དཀར་ནག་ཆོ་རང་སྟོགས་ཁ་སྟོགས་
ནས་རྩ་བ་དམ་བཟོན་བྱེད་པ་མཐོང་ན་ཟས་གོས་ནས་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡོང་

བའི་སྲ་ལྷས་བཟང་པོ་མཛོང་སྟེ་སྤྱད་པ་རྗེས་ཁ་བཏགས་གཡོག་པ་དང་བཟུ་ལེས་
ཁམས་བཟང་བཅས་ལྷ་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་བྱ་མཁའ་འགྲོ་སའི་བྱིས་ཚང་ཉེ་འདབས་སུ་འབྱོར་རྗེས། བསྐྱེད་
མཁའ་ཚོ་སྡོན་ལ་རྟ་ལས་བབས་ནས་སྐྱེལ་མཁའ་ཚོ་དང་རྟ་ཁ་ལེན་སྐབས་སྐྱེལ་
མཁའ་ཚོས་ང་ཚོའི་རྟ་འདི་བྱ་རིགས་རེད། །བྱ་རིགས་གཞན་ལ་འཕྱུར་གྱི་རེད།
།ང་ཚོའི་རྟ་འདི་ཉ་རིགས་རེད། །ཉ་རིགས་རྩ་ལ་འཕྱུག་གི་རེད། །ཞེས་
ཟེར་དོ། དེ་ནས་རྟ་བཟང་འགྲོས་ཚེན་རྩ་སྡོན་མོའི་སྲབ་མདའ་ལ་འཐམས་
ནས་བསྐྱེད་མི་ནས། །ཡུལ་འདིའི་ཡུལ་ཉམས་དབྱུང་དགོས་མེད། །ཡུལ་
འདི་བཟུ་ལེས་གཡུང་ཆགས་ཡིན། །གཡུང་མ་ཆགས་ཞེས་པ་གཅིག་གྱུང་
མེད། །མི་ང་མི་ཉམས་དབྱུང་དགོས་མེད། །མི་ང་ནི་བསམ་པའི་དོན་གྱུབ་
ཡིན། །དོན་མ་འགྲུབ་ཟེར་བ་གཅིག་གྱུང་མེད། །རྟ་འདི་ཡི་རྟ་ཉམས་དབྱུང་
དགོས་མེད། །རྟ་འདི་ནི་གྱི་ལིང་རྒྱུང་གཤོག་ཡིན། །རྒྱུང་མ་གཤོག་ཟེར་བ་
གཅིག་གྱུང་མེད། །དེ་རིང་ང་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ལ། །མཚོན་པའི་བྱ་མོ་ཆ་གཅིག་
ཕེབས། །གཡུང་ནས་བཟུ་ལེས་སྐྱེ་མར་ཡོད། །ལོངས་སྡོད་སྐྱེ་མར་སྤྱངས་པ་
འདྲ། །གཡོན་ནས་ཇ་ཁ་མཚོན་ཆང་ཡོད། །དེ་མི་མཚོན་ལྷ་མི་སྲུ་ཡང་མེད།
།ལག་ན་དཀར་གཙང་ཁ་བཏགས་འདི། །རྒྱ་བཟས་བཏགས་པའི་དར་དཀར་
ཡིན། །དེ་རིང་སྣ་ཡི་སྲས་མོ་དར་དཀར་གཟིགས། །དེ་རིང་སྣ་ཡི་བྱ་མོ་དར་
དཀར་གཟིགས། །ཞེས་སོ། མག་པའམ་མནལ་མ་གང་ཡིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཆང་
དང་སྐྱེ་མར་སྤྱད་གཏོར་ཐེངས་གསུམ་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་མི་ནས། བཟུ་ལེས་
བདེ་ལེགས་ཁམས་བཟང་ལྷ། བྱ་མོ་བྱིས་འདིར་ཕེབས་བསྐྱེད་ལྷ་ཞེས་པ་དང་།

ཡང་སྐྱེལ་མི་ནས། བྱ་མོ་རྟ་ཡི་སྟེང་ནས་འབབས་པ་ལ། །འབབས་པའི་
འབབ་རྟེན་ཅི་འདྲ་ཡོད། །ཞེས་སོ། །ལྷུང་ཁྲིའི་ཆེའུ་བྱ་ཚང་གིས་འབབ་གདན་
སྟོབ་ཅེ་ཞེག་གི་སྟེང་དུ་འཕྱིང་པ་དཀར་གཙང་ཞེག་བཏིང་། དེའི་ཁར་སྟོན་མོ་
འབྱུ་ཡི་གཡུང་དུང་གིས་པའི་འཁྲིས་སུ་འབབ་རྟེན་རྣམས་ཉིས་བཅེགས་བརྒྱབ་
ཀྱང་འབབ་རོགས་མ་བྱས་པས་སྐྱེལ་མཁའ་ཚོས། འདི་འདྲའི་འབབ་གདན་ཅི་
ལ་ཟེང་། །བྱ་མོ་འབབ་པའི་འབབ་རྟེན་ལ། །རྟ་དང་མཚོ་དང་འགྲི་ཕྱགས་
སོགས། །རྟ་འགྲོས་རིགས་ཀྱི་དགུ་ཚོན་དགོས། །དར་དང་གོས་ཚེན་འབྱ་
རས་སོགས། །ན་གཟའ་རིགས་ཀྱི་དགུ་ཚོན་དགོས། །གསེར་དང་དུལ་ཆས་
གཡུ་བྱ་བུ། །རྒྱན་ཆ་རིགས་ཀྱི་དགུ་ཚོན་དགོས། །སྟག་འཇུ་མ་བྱུག་ཅན་གྱི་
མགོ་མཇུག་ལ། །གཟིག་ཟིག་ལེ་ཅན་གྱི་དགུ་ཚོན་དགོས། །གངས་སེང་གི་
འདྲ་པའི་བྱ་མོ་ལ། །མཚོ་གངས་རི་འདྲ་བ་འཁོར་ས་ཡོད། །ནགས་སྟག་མོ་འདྲ་
པའི་བྱ་མོ་ལ། །ཤིང་ཅན་དན་འདྲ་བ་འཁོར་ས་ཡོད། །བྱ་ཐང་དཀར་
འདྲ་པའི་བྱ་མོ་ལ། །བྲག་དཀར་རྫོང་འདྲ་བ་འཁོར་ས་ཡོད། །འབབ་གདན་དེ་
སྟར་མ་བསྐྱིགས་ན། །བྱ་མོ་རྟ་ནས་འབབ་ཀྱི་མིན། །ཟེང་སྐད་དོ། །བསྐྱེལ་
ནས། །ཡ། །འོ་ལེགས་སོ། །དེ་རིང་གནམ་ལ་སྐར་མ་བཟང་། །དེ་རིང་
བར་ལ་དགའ་སྦྱིད་འཛོམས། །དེ་རིང་ས་ལ་དུས་ཚེས་བཟང་། །བཟང་གསུམ་
རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་ས་ལ། །རི་མོ་སྐྱེལ་པའི་སྟོབས་གཅིག་དགོས། །རྒྱ་མཚོ་
དགུག་པའི་སྟོ་གཅིག་དགོས། །བྱ་ཡི་སྐྱ་མར་ཕྱགས་རྟགས་ལྷུས། །བར་གྱི་མོ་
པར་མོ་ཞེག་ལྷུས། །མདའ་ན་ཅིས་པར་ཅིས་ཤིག་ལྷུས། །མོ་བཟང་ཅིས་བཟང་
མཐུན་ནས་བྱུང་། །དེ་རིང་སྐར་མ་མགོ་ལ་ཐུག །ལས་ཅི་བྱས་མགོ་ལོ་བཟང་

བར་ཤོག། །དེ་རིང་སྐར་མ་ལག་ལ་ཐུག། །ལས་ཅི་བྱས་ལག་ཏུ་ལོན་བར་ཤོག།
།དེ་རིང་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་ཐུག། །ལས་ཅི་བྱས་རྒྱལ་ཁ་ལོན་བར་ཤོག། །ཟེར་
ནས་མཚོང་ཐེངས་གཅིག་གིས་མནའ་མ་རྟ་ཐོག་ནས་བར་དུ་གྲུངས། །དེ་ནས་ཁྱོ་
ལྷག་ལྷན་དུ་སྡོད་སར་ཁ་བཏགས་སྡོན་པ་དང་། །དེ་མིན་དདུལ་དང་དངོས་པོ་
ཅི་རིགས་བབ་བསྐྱེན་གྱིས་སྡོད་སྡོལ་ཡོད། །མནའ་མས་མགོ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱངས་ཅི་
ལུ་ཞེས་རྒྱག་སྡོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཉིན་དེ་ནས་འགོ་འཇུགས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་གཉེན་བཤད་རྒྱག་སྡོལ་ཡོད་པ་དེའང་། ཀ་བཤད། ཆང་
བཤད། དར་བཤད་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་རབས་འདུག་ཀྱང་འདྲིར་དཔེ་མཚོན་
ཅམ་བཤོད་པ་ལས་ཞིབ་མཐོང་ཁྱད་ཚོས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ལྷ་སྡོལ་གྱིས་གཤམ་མཆིས།
དཔེར་ན། ཀ་བཤད་ནི། འོ་ལགས་སོ། བཟ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག ཀ་བ་
གདུང་དང་གདུང་ཁེབས་གདུང་གདན་གསུམ། ཀ་བ་རྩུར་བཞི་ལོགས་བརྒྱད་ཀ་
ཁབ་བརྒྱན། །ཀ་རབས་བརྟུ་གསུམ་དེ་ལྟར་ཚང་བ་ལགས། །མོ་རབས་གསེར་
གྱི་ཀ་བ་འབྲ། །འགྲུར་མེད་སྲ་ཞིང་བརྟན་པར་བཞུགས། །མོ་རབས་གཡུ་ཡི་
ཀ་རྩོ་ལ། །གས་ཆག་མེད་པར་བརྟན་པར་བཞུགས། །ལུ་སྐྱེན་སྐྱེས་སྤིང་བྲལ་
མ་དེར། །འཁོར་མོངས་སྡོད་སྡོལ་སྡོལ་འཐིབས་འབྲ་བཞུགས། །བཟ་ཤིས་ཤོག
ཞེས་སོ། ཆང་བཤད་ནི། འོ་ལགས་སོ། སྡོན་མོ་ཆང་པལ་འབྲུ་ཡི་ཆང་།
།ཆ་བ་རོང་གི་རྒྱན་འབྲུམ་ཆང་། །རྩ་ལུལ་རོང་གི་འབྲས་གྱི་ཆང་། །མཚོད་
ཆང་དང་པོ་ཐེངས་གསུམ་བཞེས། །མོ་གསུམ་བཙོས་པའི་བཙོས་ཆང་ཡིན།
།ལྷ་གསུམ་བཙོས་པའི་བཙོས་ཆང་ཡིན། །ཞག་གསུམ་བཙོས་པའི་བཙོས་
ཆང་ཡིན། །མཚོད་ཆང་གཉིས་པ་ཐེངས་གསུམ་བཞེས། །དཀར་ལུལ་བཟ་

ཤེས་ཉལ་སྤྲོད་ཡོད། །རི་མོ་རྒྱལ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡོད། །སེང་དཀར་མོ་མར་
ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་ཡོད། །མཚོ་དཀར་གསུམ་པ་ཐེངས་གསུམ་བཞེས། །དབྱུང་འཕངས་
དབྱུང་ལས་མཐོ་ལེ་ཡིན། །རྒྱལ་སྤྲོད་དང་རྒྱུན་ལྟེན་ལ་བཟང་ལེ་ཡིན། །ལས་དང་
སྤོན་ལས་བཟང་ལེ་ཡིན། །བཟང་ཤེས་བདེ་ལེགས་སུ་སྤྲོད་ཆོགས། །ཞེས་སོ།
དར་བཤད་ནི། རོ་ལགས་སོ། དེ་ལག་ནང་ཡོད་པའི་དར་དཀར་འདི། །སྤྲོད་
སྤྲོད་གསུམ་གྱིས་བཀལ་ལེ་ཡིན། །བར་གཉེན་མོ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོད་ལེ་ཡིན།
འོག་སྤྲོད་མོ་གསུམ་གྱིས་བཀལ་ལེ་ཡིན། །དར་ཅེ་བཟང་ཤེས་རྒྱལ་སྤྲོད་
ཡོད། །དར་སྤྲོད་རྒྱལ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡོད། །དར་དཀར་པོ་བྲི་མ་མེད་པ་འདི།
།དབྱུང་འཕངས་དབྱུང་ལས་མཐོ་བའི། །དབྱུང་དར་དཀར་པོ་བཀལ་ལེ་ཡོད། །སྤོད་
སྤྲོད་མེ་ལས་འོ་བའི། །མེ་དར་དམར་པོ་བཀལ་ལེ་ཡོད། །མི་རྒྱུད་རྒྱ་ལས་རིང་
བའི། །རྒྱ་དར་སྤོན་པོ་བཀལ་ལེ་ཡོད། །ལུས་སྤོད་དཀར་ལས་སྤོད་བའི། །བཟང་
དར་སེང་པོ་བཀལ་ལེ་ཡོད། །ཡར་ལ་དབྱུང་སྤོན་གནམ་ལ་གཡུགས། །གནམ་
ལ་འཁོར་ལོ་ཅིགས་བརྒྱུད་ལུང་ཞིག་སུབ། །མར་གྱི་དོགས་མོ་ས་ལ་གཡུགས།
བད་མ་འདབ་བརྒྱུད་གདན་ཞིག་བཏོང། །སྤོད་མི་འགྲུང་རྒྱ་ལས་སྤོད་པོ་ཡོད།
།ནང་མི་འགྲུང་གཡུང་རྒྱུང་ལགས་སྤོད་ཡོད། །བྱ་བྱ་མོ་གཉེས་གྱི་མགུལ་ལ་སྤོད།
།དར་པོ་དར་གཅིག་མཐུད་པ་ནི། །སྤོད་ཆེན་ཆེངས་པ་དཀར་པོའི་མཐུད། །གཉེས་
པ་དར་གཅིག་མཐུད་པ་ནི། །བར་གཉེན་སྤོད་ལྟ་གཏེན་མཚོའི་མཐུད། །གསུམ་པ་
དར་གཅིག་མཐུད་པ་ནི། །འོག་སྤོད་གཉེན་པོ་འོད་ཆེན་མཐུད། །དོ་རྩེའི་སྤོད་ཆེང་
མཐུད། །ཆོང་དཔོན་གཉེན་མཐུད། །མི་ཉལ་རྒྱ་སྤོད་མཐུད། །མི་ཞིག་ཆེ་ལི་མཐུད།
།ཆེ་ཉི་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་འོག། །མི་རྒྱུད་རྒྱ་ལས་རིང་བར་འོག། །འོ་བརྒྱ་འཚོ་བ་

ཤོག་སྒྲོང་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཤོག་བཟ་ཤིས། བཟ་ཤིས། བཟ་ཤིས་ཤོག་བཅས་
ཞེས་སོ། དུས་མཚུངས་སུ་ང་ཚང་དང་། ཁ་ཟས། རྒོ་མ། བག་ཚ། འབྲས་
སིལ་མར་ཁུ་བཅས་ཁ་ཟས་ཅི་འདོད་རོལ་ཉེ་དགའ་སྒྲོེ་དང་སྒྲིད་སྒྲོེ་ལྷོ་བས་
ཁེངས་ནས་སྐྱ་གར་བོ་གཞས་སོགས་ཡུལ་སྒོལ་དང་བརྒྱན་ཉེ་དགའ་སྒྲིད་དཔལ་
ལ་རོལ། རྒྱགས་མཚུངས་སུ་མག་བའམ་གནའ་མ་བསུ་སྐབས་བག་ཞག་ཉིན་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་རང་ཁྱིམ་མི་ལོག་པར་སྒྲོད་དགོས་ཡོད་པ་རེད།

བག་ཞག་ཉིན་གསུམ་ཚར་རྗེས་འཕྲད་བསྐྱར་བུ་བ་ཡིན། འཕྲད་བསྐྱར་ཞེས་བ་
ཅི་མག་བའམ་གནའ་མ་རང་ཉིད་ཁྱིམ་དུ་ལོག་སྟེ་ཉིན་བཅུ་གངས་དང་རིང་ཤོས་
ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་སྒྲོད་སྒོལ་ཡོད། སྐབས་དེར་བུ་གནའ་སྒོང་བ་འགོ་མཁན་
དེས་གུང་སྐལ་འབབ་བསྐྱར་ཞེས་པར་ཕྱོགས་གྱི་ཁྱིམ་བདག་སར་བསྐྱོད་དེ་ཁ་
བཏགས་དང་། ལ་མར་ཐུད་སོགས་སྒྲོད་སྒོལ་ཡོད་པ་དང་། པར་ཕྱོགས་ཁྱིམ་
དུད་གྱི་མག་བའམ་གནའ་མའི་ཁྱིམ་ཚང་གིས་མག་པ་སྟེར་བ་ཡིན་ན། དེར་རྟ་
མཚོ་གསེར་གསུམ་དང་། རྒྱ་མེ་མདའ། ལྷག་དང་ཚར་གོས་སོགས་ཁྱོན་ཆས་
སྒྲོད་སྒོལ་ཡོད་པ་དང་། མནའ་མ་སྟེར་བ་ཡིན་ན། འབྲི་དང་མཚོ་མོ། ར་ལྷགས་
རྒྱན་ཆ། གཞི་བུར་ཁྱོན་ཆས་སོགས་སྒྲོད་སྒོལ་ཡོད། སྒྲིར་བཏང་ཁྱིམ་ཚང་སོ་
སོའི་དཔལ་འཕྲོར་མར་གཞི་ལ་གཞིགས་ནས་བྱེད་པ་ལས་ཚད་གཞི་དེས་གཏན་
མེད་པ་རེད། དེ་ནས་བུ་དང་གནའ་མ་སྐལ་བ་སྐྱད་ཚར་ན། གཉེན་སྒྲིག་དང་
གཉེན་སྒྲོལ་གྱི་གོ་རིམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་གཞི་འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་བསྐྱུས་རན་ཙམ་བཤོད་བྲིན་པ་ཡིན།

མ་གཞི་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུའི་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཉེན་སྒྲིག་གོ་མས་སྒོལ་རྒྱས་

ཤོས་ནི་རྟོར་དང་བྱ་རྩམ་ཚང་གཉིས་གཉེན་སྲོལ་རྒྱས་ཚུལ་བྱུང་རབས་ཟེར་
སྲོལ་དང་། དེ་ནས་སྟག་སྟུག་ཆེའུ་ཚང་དང་གསང་བྱུང་ཕ་བ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་
གཉེན་སྲོལ་དང་། དེ་མིན་འགོ་མ་དང་སྟག་སྟུག་ཚང་གཉིས་ཅུང་རྒྱས་ཚུལ་འདུག
གཞན་རྣམས་གཉེན་སྦྲིག་གོ་མས་སྲོལ་ཐད་སོ་སོའི་དབལ་འབྱོར་ལ་གཞིགས་
ནས་རྒྱས་འཁྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་སྲོལ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡོད་རབས་
འདུག་ཀྱང་དེར་སྐྱབས་ནི་གཉེན་སྦྲིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ནི་མགོ་ན་འབོད་ཚུལ་
ལྟར་སྦྲིང་བཏང་ཞིག་ལས་བྱེད་སྲོལ་མེད་འདུག་སྟེ།

འདས་འཇུག་བྱ་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྦྲིང་བྱུང་བོ་རྗེས་འཇུག་གི་སྲོལ་བརྗོད་པ་ནི། འགྲོ་བ་མི་རྣམས་
སྦྱེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་འཕྲང་ལས་ཐར་བ་མེད་ཅིང་། ལར་སྦྱེས་པའི་མཐའ་མར་འཆི།
བསགས་པའི་མཐའ་མ་འཛོད་ཅེས་པ་ལྟར་འཆི་བ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
པ་དང་། དེ་མཚུངས་མི་ཡིན་གྱིན་ཆེ་རྫོགས་ཏེ་འཆི་བ་ལས་གཡོལ་ཐབས་འོས་
སྟུ་མ་མཆིས། དེ་ནི་གཤེན་པོའི་སྤང་བོ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཚུལ་ནི། མི་རིགས་སོ་
སོའི་བྱུང་ཚོས་དང་། སྦྱི་ཚོ་གསལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས། རང་བྱུང་གི་ཆ་རྒྱུན། འཚོ་གནས་
གྱི་གོ་མས་གཤེས། ཚོས་ལུགས་གྱི་སྲོལ་རྒྱན་སོགས་གང་དང་གང་ལ་བསྟུན་
དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་མི་རིགས་དེ་
གའི་ལུལ་སྤང་སོ་སོའི་བྱུང་ཚོས་དང་ཆ་རྒྱུན་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྤང་བོ་རྗེས་འཇུག་
བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བས་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ནི་བཤད་པ་དགོས། དེས་ན་རང་དེ་

མོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འདིར་སྤང་པོ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྲོལ་ནི་དར་
ཁུབ་ཆེ་ཆུང་མ་བཟོས་པར་གནས་སྲུང་མཆིས། གཤམ་པོའི་སྤང་པོ་ཐག་
གཙོད་བྱེད་རྒྱུར་བྱ་ཐབས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བང་སོ་དང་། ལྷགས་
འབྲུལ། གཏུང་རྟེན། བྱ་གཏོར། རྩ་བསྐྱར། སོགས་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དེ་དག་མདོ་དབྱས་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་བཞེད་རྩལ་གཅིག་མཐུན་
ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་གཤམ་པོའི་སྤང་པོ་རྗེས་འཇུག་
བྱེད་སྲོལ་སྲོལ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ཐད་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བར་དབྱེད་པ་མ་
འདད་པས་ལམ་ཚམ་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ཡང་སྤྱི་བའི་མོད་གྱི་སྤང་པོ་རྗེས་འཇུག་བྱེད་རྩལ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་
བར་མོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཚོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་ཁག་ནང་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་
༡༩༩ ལོ་ (ཁ་ཤས་གྱིས་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་༩༡༩ ལོ་) ལ་མོད་གྱི་བཅོན་པོ་རྗེ་ལ་
སྤྱི་བ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་མངའ་གསོལ་བ་འདི་ནི་མོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བཅོན་པོ་
དང་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་སུ་ཁྲི་བཅོན་པོ། དེང་ཁྲི་བཅོན་པོ། སོ་ཁྲི་བཅོན་
པོ། མེར་ཁྲི་བཅོན་པོ། གདགས་ཁྲི་བཅོན་པོ། སྲིབ་ཁྲི་བཅོན་པོ་ཞེས་
པ་དེ་རྣམས་ལ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ཞེས་པ་བཅོན་པོ་དེ་རྣམས་འདས་རྗེས་སུ་སྤྱི་
ཐག་ལ་འཇུས་ནས་མཁའ་ལ་ཡལ་བས་བང་སོ་མེད་བར་གྲགས། གནམ་གྱི་ཁྲི་
བདུན་བང་སོ་མཁའ་ལ་བཏབ་ཞེས་པའི་ལྷ་སྐྱུང་རམ་གྱིས་སྐྱུང་ལྷ་བུའི་ཁ་རྒྱས་དེ་
དག་ནང་དུ་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཚམ་མེད་པ་ཅི་ལ་སྟི།

སྤྱི་ཐག་ལ་འཇུས། རྣམ་མཁར་གཤམ་ཞེས་པ་ས་ཡི་སྟེང་དུ་བང་སོ་མེད་པ་
ནི་ཐག་གཙོད་སྐབ་དེས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་བཅོན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་འདྲའ་

ལུས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ཡིལ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་བཙའ་བོ་དེ་རྣམས་ཟག་མེད་
ཀྱི་སྤང་བོ་འཇའ་ལུས་གྲུབ་ཚུལ་བཀོད་ཚོད་རེད། དེ་མིན་ན་མཁའ་ལ་ཡིལ་ཚུལ་
དེ་ནི། བཙའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤང་དེ་མེར་བསྐྱེགས་ནས་དུ་བ་མཁའ་ལ་སོང་བ་
ཡིན་པས། ཁྱི་བདུན་བར་སོ་གནམ་ལ་བཏབ་པ་ཐ་སྟད་དེ་ལས་བྱུང་ཚུལ་དེས་
བཟུང་ཡོད། དེས་ན་སྤང་བོ་མེར་བསྐྱེགས་པའི་གོམས་སྲོལ་དང་སོ་དེ་ནས་བྱུང་
ནས་ད་ལྟ་ལའང་སྲོལ་དེ་མི་ཉམས་པར་ད་དུང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ལ། སྤྱི་ལོའི་རྣམ་
ཀྱི་དུས་རབས་དང་སོ་ནས་ད་ལྟ་བར་སོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་རིང་གི་སྲོལ་རྒྱན་
དང་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག དེ་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་གཉིས་ཞེས་པ་གི་གྲུམ་བཙའ་བོ་
དང་། བྱ་ཁྱི་བཙའ་བོའི་དུས་མེད་རང་མང་ཉ་དབུ་མེར་གྱི་སྤྱུལ་པ་གི་གྲུམ་བཙའ་
བོ་བྱུང་། གི་གྲུམ་བཙའ་བོ་དེ་ཐུགས་གདོན་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། རྫོན་པོ་ལོ་ངམ་
ཏྲ་རྩེ་ཟེར་བ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་ང་ལ་འཐབ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་པབ། རྫོན་པོས་
དེ་ལྟར་ནི་མི་འོས་ལྟས་གྲང་། དབང་མེད་དུ་བཙོལ་བས་རྒྱལ་སློན་འཐབ་པས་
སོ་ངམ་རྒྱལ་ཏེ། གི་གྲུམ་བཙའ་བོ་ཡུལ་སྲོང་རོ་ཐལ་བ་ཚལ་དུ་བཤོངས་པས་
སྤྱི་གཏུང་དེ་ཟངས་ཀྱི་གཏུར་སྐྱབས་ཏེ་ལྷགས་གཟེར་བརྒྱབ་ནས་ཉང་རྒྱུར་བརྒྱུར་
བས། མཐར་ཕྱིད་ཡུལ་དར་ཐང་དུ་རྟེན་དེ་བར་སོ་བཙེགས་པ་དེ་ནི་དང་སོ་ཐོག་
མ་ཡིན་ཚོད་འདུག སྐབས་དེར་བར་སོའི་དབྱིབས་རྒྱུན་སོ་ཞེག་བཙེགས། དེ་
ནས་བཟུང་བཙའ་བོ་རྣམས་སྤྱི་གཤེགས་རྗེས་བར་སོ་བཙེགས་པའི་སྲོལ་དང་།
དེ་རྗེས་ཨེ་ཤོ་ལེགས་སོགས་ས་ཡི་ལེགས་དུག་གི་བར་སོ་གཡའ་དང་སྤང་གི་
མཚམས་སུ་བཏབ་ཞེས་སོ།

དེ་ནས་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྗེ་སོགས་རྒྱལ་སོ་ལྗེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སོ་རྒྱ་བོའི་གཞུང་ལ་

བཏམ། དུས་དེར་བོད་ལ་སྐྱ་ཕུང་ཚུ་ལ་བཏམ་པའི་སློལ་ཞིག་དར་བ་གསལ་
 བོ་མངོན། དེ་ལྟར་སློབ་ཐོན་གྱི་བཅོན་པོའི་དུས་ནས་གཤེན་པོའི་རྗེས་འཇུག་
 གི་གོམས་སློལ་ལ། མེ་ལ་བསྐྱེགས་པ་དང་། བང་སོ་བཏམ་པ། ཚུ་ལ་
 བསྐྱུར་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་གོམས་སློལ་
 དེ་ཉིད་རྒྱུན་མཐུད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས། ལྷག་པར་དུ་དེར་རབས་
 ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ཁ་ལས་ནང་། བོད་གྱི་ས་གནས་འགའ་ཞིག་ལས། ས་
 འོག་ནས་གནའ་རྗེས་འབོར་ཚེན་ཐོན་པ་དང་། གནའ་ཤུལ་སློབ་འཚོལ་བྱེད་
 སྐབས་དོའི་སྤྱར་སྐམ་གསར་ཉེད་རྒྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་ཁ་
 ལས་ཕྱིན་པའི་བང་སོའི་བྱེད་ཚོས་མངོན་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་སྐབས་དེའི་དུས་རབས་
 སོ་སོའི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བའི་ཡོ་ཆས་སོགས་ཅི་རིགས་མངོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་
 བེ། གནའ་དུས་ནས་བོད་གྱི་གཤེན་པོ་རྗེས་འཇུག་གི་སློལ་རྒྱུན་ཡོད་ལུགས་དེ་
 དག་ད་ལྟ་རྒྱུན་མཐུད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་རང་ལུལ་དུ་དར་
 ལྷབ་ཆེ་བའི་ཕྱང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་སློལ་འདི་ནི་དུས་རབས་གའང་ཞིག་ནང་སློལ་
 ཚུགས་པ་དང་རི་ལྟར་བྱས་ནས་རྒྱང་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲའི་དབྱུང་གཞིར་མ་གཏོགས་
 བཤང་བྱ་གཏོར་གྱི་སློལ་འདི་ཡང་། གནའ་སྤྱ་མོ་ནས་བོད་རིགས་ཁྲིད་དུ་ཚུང་
 ལྷབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལྟ་སྟངས་འདྲིན་གྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཕྱང་
 པོ་མ་མཁན་བྱ་གྲོད་ཅེས་པ་ནི་གནའ་དུས་ནས་ཡོད་ལས་ཆེ། བོད་དུ་ཕྱང་པོ་བྱ་
 གཏོར་གྱི་གོམས་སློལ་དེ་ཡང་། བང་པའི་ཚོས་ལུགས་བོད་དུ་དར་བའི་རྗེས་
 སུ་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་སེམས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་བྱས་ན་བོད་དུ་བང་པའི་
 ཚོས་ལུགས་དར་ནས་མི་ཤི་རྗེས་ཕྱང་པོ་བྱ་གྲོད་ལ་སྐྱེན་པར་གཏོར་བ་དེ་འདྲ་

ཡིན་ཤིང་། གཅིག་བྱས་ན་དེ་འདྲ་མིན་ཤིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། བོད་
དུ་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་མ་དར་གོང་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཅེས་པ་མེད་པ་ཞིག་དང་། བང་
པའི་ཚོས་ལུགས་དར་བའི་དུས་སུ་བོད་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཚོད་སྟོགས་གཞན་ནས་ལྟན་དུ་
སླེབས་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་མདོག་མ་རེད། དེ་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཚོད་སྟོགས་མར་ག་དུས་བྱུང་
ཡོད་མེད་དུས་མཉམ་གྱི་མི་མེད་ཅང་སུ་ལ་འདྲི། བྱ་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་སྟོག་ཆགས་ཤིང་བར་
རིགས་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་བྱུང་ཚོས་ལྟན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སེམས་རྒྱུད་བཟང་
བའི་བྱ་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས། བཤད་སྐབས་ཞིག་ལ་བྱ་རིགས་རྒྱུད་
ཅེས་པ་དེས་ཤི་ཤི་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་རིགས་གསོན་པོར་གཞོད་འཆེ་མི་
སྐྱེལ་བའི་གནའ་སྐྱེལ་བ་རེད། ཅེས་སྐབས་གཏམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཤིང་བར་བྱ་
རིགས་ཤིག་གིས་ཤི་ཤི་མ་བ་ལས་གསོན་པོར་གཞོད་མི་སྐྱེལ་བ་དང་། སྟོག་
ལྟར་རིགས་གང་ལ་མི་རྒྱུ་བ་བསམ་བཟང་ལྟར་པའི་བྱ་རིགས་བཟང་པོ་རྒྱུད་
ཅེས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལའང་མེད། དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཤི་
རིགས་ལྟག་མེད་གཅོད་མར་བཟོ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅང་། བྱ་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས་ཕྱང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱས་ཏེ། གཤིན་པོ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སོགས་སངས་རྒྱུས་
ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ལུགས་ཏེ་འགྲེལ་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན།
དེ་ཡང་བོད་ཁ་བ་ཅན་འདྲིར་བྱུང་མེད་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་རིག་ཀྱེད་མ་མ་
ཅིག་ལས་སྟོན་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི། ལ་སྤྱི་གངས་བར་རལ་
ཤོད་སྐད་དུ་མཚོ་མེད་གོང་དུ་ཡབ་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། དུམ་འབྲུམ་ལུམ་གཉིས་
ཀྱི་སྲས་སུ། བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་གྲང་ (ལྷོ་ལོ་ ༡༠༧༩) ལོར་སྐྱེ་འཁྲུངས་
ཤིང་། དུས་དེར་མ་ཅིག་ལས་སྟོན་གྱི་ཕྱགས་སུ་འཁྲུངས་པའི་སྤོང་ཚོར་གཅོད་

གཞུང་ཚེག་མོའི་ནང་གསལ་སྤྱད་པོ་གཟུག་བསྐྱུར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བསྐྱུར་ཞེས་པ་
 དེ་འདོད་རྒྱུའི་དོན་གོ་རུང་། དོན་འདིར་གཞིགས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་
 ལུགས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ནང་དོན་གསལ་པར་སྤྱོད་དུག་ཅེས་པའི་ནང་ཚན་སྤྱོད་པའི་པ་
 རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཡང་དག་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྷན་
 ལྷག་མོ་ལུས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། རང་ལུས་སངས་བ་མེད་པར་
 བཞེས་སྟོམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་སེམས་དང་སྦྱང་རྗེ་ཚད་
 མེད་བསྟོམས་ནས་ཤུག་སྤྱོད་པར་གཏོང་བོད་པའི་སྦྱང་སྟོབས་དེའི་ཤུགས་
 རྒྱུན་ལས་བོད་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་འདས་སྤྱད་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་པའི་སྟོལ་རྒྱ་ཆེར་དར་
 བ་རེད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ངེས་ཅན་ལྷན་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་སྟོལ་ལ། འབྲི་གུང་སྟོབ་པ་འདི་ག་
 རྟེན་མགོན་པོ་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་བོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལྷང་ (སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༧
) ལོར་འབྲི་གུང་རྟེན་ལུག་དུར་ཁོང་ཏུ་དུར་དོ་འཇའ་ཚོན་མ་ཟེར་བ་དེ། རྒྱ་
 གར་བསེལ་བ་ཚལ་ནས་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཅུགས་
 བས་གདན་དངས་ཉེ་འབྲི་གུང་སྟོབ་པ་རིན་པོ་ཆེར་སྤུལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་བོད་དུ་
 སྤྱད་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་པའི་སྟོལ་དར་རྒྱལ་ཤོད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། གང་
 ལྟར་མ་ཅིག་ལ་བསྟོན་དང་སྟོབ་པ་འདི་ག་རྟེན་མགོན་པོ་གཉིས་པལ་ཆེར་དུས་
 མཉམས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཆེ་བ་མེད་ཀྱང་། མ་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་པོ་གཟུག་
 བསྐྱུར་ཞེས་པའི་གཞུང་དེར་བརྟེན་ནས་སྤྱད་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་པའི་སྟོལ་དར་བ་
 རེད་ཅེས་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་སྟེ་མོ། མདོར་ན། བོད་རིགས་
 དམངས་ཁོང་གི་སྟོལ་རྒྱུན་ལུག་རིང་ལྷན་པའི་བྱ་གཏོར་བྱེད་སྟོལ་འདི་ཡང་། མི་

དེ་གསུམ་གཞན་དག་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྤང་དོར་བོད་མིར་སྤྱིར་རྗེ་མེད་པ་དང་གཏུག་རྩལ་
 ཅན་གྱི་སྤྱོད་རྩལ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་རྩལ་ཡོད་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་
 སྤང་པོ་ས་འོག་ཏུ་སྤྲས་པ་དང་། མེ་ལ་སླེབ་པ། རྩལ་སྤྱུར་པ་སོགས་སྤྱིར་རྗེ་
 ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་མི་དེགས་སོ་སོའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤེས་ཡོད་
 མེད་ཞིག་ཡིན། བོད་དེགས་ཀྱི་ཤི་པོ་ནད་དན་པ་ན་བའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་ས་
 ལ་སྤྲས་པ་དང་། གྱིར་ཤི་བའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་རྩལ་ལ་བསྐྱུར་བ། རྩལ་སྤྱུས་ཁྱད་
 འཕགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་སྤྱི་གཏུང་མེར་ཞུགས་འབྲུལ་ (སྤྱར་སྤྱོད་) ཞུ་བ་བཅས་
 དང་། དེ་མིན་ཚང་མ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་སྤང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤིང་།
 དུར་ཁོང་ཅེས་པ་ནི་སྤང་པོ་དུར་སའི་ཁོང་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་པ་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་
 མར་དུར་ཁོང་ཅེས་པ་དེ་ཡང་བྱུང་རྩལ་ནི་རྒྱ་གར་ན་དུར་ཁོང་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཅེས་
 བྱུང་རྩལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། ཤར་དུ་གཏུམ་འགྲུག་ ལྟོར་ཚང་ཚོང་འཕྲིགས་པ།
 ལུབ་ཏུ་རྗོ་རྗེ་འབར་བ་ཅན། སྤང་དུ་ཀེར་རུས་ཅན། སྤང་ཤར་དུ་འགྲུ་ལྟོད་
 ལའམ་ཉ་ཉར་ལྟོད་ལའམ་མི་ཟད་བཞད་པ། ཤར་ལྟོར་བཟུ་ཤིས་མཚོག་ ལྟོ་
 ལུབ་ལུན་པ་འག་པོ་ཅན། ལུབ་སྤང་གི་ལི་གི་ལིའི་སྤྱ་སྤྱོགས་ཅན་བཅས་བརྒྱུད་
 དེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དུར་ཤིང་། དུར་རྩ། དུར་མེ། དུར་རྒྱུད། དུར་རི་
 བཅས་དང་དུར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་བཅས་ནས་སྤོད་ཀྱི་ཡོད་སྲོལ་
 གྲགས།

གཞན་ཡང་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ལ་ཤར་དུར་ཁོད་བསེལ་བ་ཚལ། ལྟོར་གྱུ་ལི་
 ལྟོ་སྤོག་ ལུབ་ཏུ་ལང་ག་བཅིགས་པ། སྤང་དུ་སྤྲ་བཅིགས་པ། ཤར་ལྟོར་
 ལུན་གྱུབ་བཅིགས་པ། ལྟོ་ལུབ་གསང་ཆེན་རོལ་པ། ལུབ་སྤང་བདེ་ཆེན་བཟུ་

བ། བྱང་ཤར་དུ་འདྲིལ་རྟེན་བཅེགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་བཅས་འོས་འདྲིན་ཚུལ་ཐད་
 ཚུང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྩེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 བ་ལ་སྔ་མ་དེ་རང་གཞུང་དག་པར་བཞེད་ཚུལ་མང་། དེ་ལྟར་དབེན་པའི་གནས་
 གྱི་དུར་ཁྲོད་འདི་རྣམས་གཞུང་གཏུགས་ཏེ་མོད་དུ་ས་ཆ་གང་སར་དགོན་གནས་
 དང་། དབེན་གནས། རི་ཁྲོད་བཅས་སུ་དུར་ཁྲོད་འདི་རྣམས་བྱུང་བ་དང་།
 འཕེལ་བ། གནས་པ་བཅས་ནི་གནའ་སྔ་མོ་ནས་སོ་སོར་ལོ་རྒྱུས་ངེས་ཅན་རེ་
 གྲུབ་ནས་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཡང་དབེན་གནས་དུར་གྱི་ས་དབྱུང་ཅེས་མང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཛད་པའི་ས་དབྱུང་གསང་སྤྲུལ་ལམ་རིམ་
 དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་དང་། རིན་འབྱུང་། ཀོང་ཅེ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་
 མཛད་པའི་ས་དབྱུང་གྲེ་མ་བཅུ་སྟུངས། མོད་གྱི་མཁས་པ་མི་བཞིས་མཛད་
 པའི་ས་དབྱུང་སྤོང་པོ་དགུ་འདུལ། ཆགས་མེད་རི་ཚོས་ཞལ་གདམས་ས་དབྱུང་
 རིན་ཆེན་ཀུན་འདུས། རོ་པོ་རྗེས་མཛད་པའི་ས་དབྱུང་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱས་དང་།
 བེ་རྒྱུ་དཀར་པོའི་དོ་ཤལ་ས་དབྱུང་ཉུང་བསྐྱས་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 དག་ཚང་མའི་ནང་དུ་དུར་ཁྲོད་གྱི་ས་དབྱུང་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་རྣམས་ས་
 དབྱུང་གྱི་དཔེ་དེབ་ཁག་གི་ནང་ཞིབ་པར་གསལ་ཡོད་པས་འདིར་མ་བཀོད།
 མི་རྣམས་ཆེ་རྫོགས་ཏེ་འཆི་ཁར་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མི་ཆེ་རྫོགས་ཏེ་
 འཆི་ཁར་ཐུག་པ་འཆི་བ་ལས་འོས་མེད་པ་བཞིན། ཁ་དག་སློང་ཐུབ་ཅམ་གྱི་
 དུས་ལ་ནད་པའི་བདག་སོའམ་ནད་གཡོག་བཅས་གྱི་ཁ་སྐད་ལ་གཏམ་གྱི་ཐ་མ་
 ཁ་ཆེམས་དང་། ཟས་གྱི་ཐ་མ་འཕེལ་གཏུང་དང་། བཏུང་བའི་ཐ་མ་གྱིན་རྟེན་
 ཞེས་ཟེར་སློལ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུས་ལ་སླེབས་ཅོ་ན། དང་ཕོག་འདས་པོར་

ཁ་ཆེམས་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་མེད་འཛི་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་གྲོན་ཉལ་གདན་ལ་
སོགས་གཅན་གཟན་དང་དྲུང་འགྲོའི་བགས་རིགས་ཡོད་ཆེ། དེ་དག་གྲུང་མེད་
པར་བྱ། ལུས་ལ་བགས་རིགས་གྲོན་གོས་སོགས་ཡོད་ཆེ་འཕོ་བ་མི་ཐེབས་པ་
དང་ལུང་པོར་གདོན་ལྷགས་པའི་ཁྲུང་པར་ཡོད་ཆོད་འདུག །དེ་མིན་གྲིན་རྒྱབས་
གང་ཟབ་ཀ་ཡོལ་དང་། རྩུ་ཉིང་། རྩོམ་པ་བཅས་གང་རུང་སྡོད་ཀྱི་ནང་རྩུ་དང་
སྦྲར་ཉེ་སྤྱི་དབྱགས་མ་རྫོགས་ཅམ་ནས་པར་རྒྱགས་ཉེ་མིད་དུ་འཇུག །ཆབས་
ཅིག་འཕེལ་གདུང་དང་། རིང་སྤེལ་རེ་ཅམ་ཡོད་ན་མིད་དུ་འཇུག་སྟེ། རྒྱུ་
དུ་རང་གི་དང་བ་བྱེད་ལུལ་སྐྱ་མ་དང་། སྐུལ་སྐུ་ཡིད་དམ་བཅས་གང་ཡིན་ཡིད་དུ་
བསྐོམ། མཚན་ནས་སྡོམ་ཉེ། ཁྱེད་མཁྱེན་ཅོ་ཞེས་བ་དང་། བར་དོའི་འཛིགས་
སྐྱག་ལས་སྡོམ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འཆི་ཁར་
ནད་པའི་སེམས་དེ་འབྲུགས་སུ་མ་འཇུག་པར་རང་བབ་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ལས་
གང་རུང་གིས་སྐྱག་སྐུལ་བྱས་ཉེ་འཆང་བ་དང་། དུ་འཕོད་བྱེད་མི་རུང་། གང་
ལགས་ཤེ་ན། ཆེ་སློག་རྒྱང་ཁའི་མར་མེ་ལྟར་ཆེ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྫོགས་ཉེ་སྦྲང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆར་བའི་ཐ་མའི་གནས་སུ་སྐྱེབས་ཆེ་སྡོམ་དོར་འབྲུགས་སུ་
བཅུག་མི་རུང་བའི་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལུལ་འདིའི་འཆི་བ་ཐེན་འཕྲལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདས་མཚོད་བྱ་
རིམ་ནི། འདས་པོ་རྒྱུན་ལམ་དུ་སོང་ཆེ་འདས་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངན་སོང་
དུ་མི་འགོ་བར་བདེ་བ་ཅན་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཕོབ་ཆེད་དུ་
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འབྲ་བ་དང་ལུལ་ལུང་སོ་སོའི་ལུལ་སྡོམ་མི་འབྲ་
བར་བརྟེན་འདས་མཚོད་རང་རང་གཉོང་སྡོམ་ཡོད་རུང་། གང་ལྟར་ད་པན་གྱི་

མོ་ངོ་སྟོང་སྤྲུག་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྷན་པ་དེ་དག་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་དབུ་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད་ལ། སྤྱི་ཚད་ཀྱང་དུས་རབས་རྩོགས་མཐའ་མེད་པའི་ནང་དུ་ཡང་
འདས་མཚོན་གཏོར་སྲོལ་གནས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་སྟེ། འདས་
མཚོན་བྱ་རིམ་ནི། འདས་པའི་འོད་དང་བྲུག་རྗེས་བྲན་ཕྱིར་སྤྲུང་ན་གྱི་བསམ་
པ་མཚོན་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་། ཚོས་ལུགས་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། འདས་པའི་
སྤྱི་ཕྱིར་བསམགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྟར་བྱང་བའི་ཚེད་དུ། འཚོ་བར་གནས་
པའི་བྲིམ་ལུལ་འཛིན་མཁན་གྱིས་སོ་སོའི་འཁོས་འབྱོར་ལ་བསྟུན་ནས་ཡར་
མཚོན་མར་སྤྱིན་བསྟེན་བཀུར་སོགས་རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་ལས་ལ་འབད། དུས་
མཚུངས་དེར་དུས་སྤྱི་འདས་མཚོན་དམ་སྤང་བོ་བྱ་གཏོར་གྱི་ཚེས་ཚ་དང་། ལྷན་
ཉེས་བྱང་ཚུལ། གཏོ་བཅས་གོ་རིམ་སོགས་སྤྱི་ཚད་མཚན་སྟོང་གནས་
སྤྲུག་སྤྱི་མཚེས། འདས་པོ་རྒྱུན་ལམ་དུ་སོང་རྗེས་བྲིམ་མི་རྣམས་གྱིས་སྤྲུང་ན་
མཚོན་ཚེད་དུ། དང་ཐོག་མགོ་བོ་སྤྱི་སྤྲུག་བཞེགས་པ་དང་། སྤྱི་གཞུག་བཞེགས་
བ་གདོང་བ་མི་བུ་བ། རྒྱན་ཚ་དང་མཚོན་ཚ་མི་འདོགས་བ། འདས་ཞག་
ཞེ་དགུ་མ་རྩོགས་བར་གཞས་མོ་དང་སྤྱི་གར་སོགས་ཅེད་མའི་རིགས་མི་བྱ་བ་
དང་། འདས་པའི་མིང་མི་འཕོད་ཅིང་འཛེམས་པར་གྱེད། དེ་མིན་མར་མེ་འབྲུལ་
བ་དང་། མགྲོགས་བསྟོ་འབྲུལ་འཕོ་བ་ལྷ། དགོ་འདུན་གདན། ཚོ་ག་འཛིན།
ཅིས་འབྲས་ལྷ། སྤྱི་བཟླ་བཞེངས། སྤང་སྤྱིལ་བྱ། སྤང་སོ་འདོན། བདུན་
ཚོགས་འཛིན། ཞེ་དགུ་སྤྱིར་བ་སོགས་རིམ་བར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བཅས་ཡིན།
འདས་པའི་འབྲིས་སྤྱི་མར་མེ་འབྲུལ་བ་ནི། སྤྱི་གསལ་གྱི་སྤྱོན་མེ་ཞེས་པ་འདས་
པའི་སྤང་ངོར་བན་པ་ཡོང་ཕྱིར་དང་སྤྲུང་ན་མཚོན་གྱི་དུ་བཅི་བ་ཡིན། མཚོན་

འབྲུལ་དང་དགེ་ཅའི་ཆེད་དུ་བར་མཚམས་མ་ཆད་བར་མར་མེ་ཕུང་པོའི་འགྲིས་
སྲུ་འབྲུལ་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

མགྲོགས་བསྐྱོ་ལྷ་ཚུལ་ནི། རྒྱ་སྐྱུལ་ཁག་དང་དགོན་པའི་འདུ་ཚོགས་
ལ་མགྲོགས་བསྐྱོ་ལྷ་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་རྒྱ་སྐྱུལ་ཁག་ཡིན་
ན་བསྐྱོ་ལྷ་ལ་འགྲི་སྲོལ་འདི་ལྟར་ཉ། དགེ་ལུགས་རྒྱ་སྐྱུལ་ཞིག་ལ་བསྐྱོ་ལྷ་ལུལ་
བ་ཡིན་ན། ལྷ་མེད་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེ་ (མཚན་སྲོལ་) རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
མཚོག་གི་ཞབས་བྲུང་ཡང་ན་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་མཚན་སྲོལ་
ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཞབས་བྲུང་དུ། ཞེས་བ་དང་། ས་སྐྱ་ཡིན་ན། མདོ་སྐགས་
བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེ། ཞེས་གོང་ལྟར་བཤོད། རྗེ་མ་ཡིན་ན། དེས་དོན་
བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་བྲུང་
དུ། ཞེས་པ། བཀའ་བརྒྱད་ཡིན་ན། མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
སྐྱབས་རྗེ་ (མཚན་སྲོལ་) རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྲུང་དུ། ཞེས་པ། ཡང་
ན་གྲུབ་རིགས་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་སྐྱབས་རྗེ་ཞེས་གོང་
ལྟར་བཤོད། སྤྱིར་བཏང་ཞེས་ན་འདི་ཕྱི་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གི་ཞབས་བྲུང་དུ། ལྷ་གསོལ།

འདིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕྱི་མའི་ལམ་དུ་གྱུར་བ་ (མིང་སྲོལ་) ཆེད་དུ་མཇམ་
དང་དང་བསྐྱོ་རྟེན་སྒྲོར་བཅས་འབྲུལ་ལམ་ལྷུས་པ་ལགས་ན། ད་ལྟ་བར་དོའི་
འདིགས་སྐྱབས་འབྲུལ་སྐྱུང་སྐྱུལ་བསྐྱུལ་ཡང་བ་ལས་གོལ་ཉ། ཆེ་འདས་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཆེ་རབས་སྐྱེད་བ་གོག་མེད་ནས་བྱས་བསགས་སྤིག་ལྷུང་བག་ཆགས་དང་
བཅས་བྱང་ཞིང་དག་ནས་དལ་རྟེན་རིམ་བརྒྱད་སླ་མེད་རྗོགས་བྱང་སྐྱུང་དུ་འཕྲོ་བ་

བའི་བསྐྱོད་སྐྱབས་འདུག་བཅེ་བས་གཟིགས་པ་མཁུན་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
བ་ལགས། ཞེས་འགྲོ་སྐོལ་ཡོད། ཡང་དགོན་པ་ཁག་ལ། དགེ་ལུགས་
བ་ལ་བསྐྱོད་ལྷ་ལུལ་བ་ཡིན་ན། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་
འཛིན་པ་འཕགས་མཚོག་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཀྱི་བད་མའི་བྱང་
བྱ། ཞེས་དང་། ས་སྐྱ་ཡིན་ན། བཅེ་ཆེན་བསྟན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་
ཞེས་གོང་ལྟར་བཀོད། རྙིང་མ་ཡིན་ན། གསང་སྤྱད་རྙིང་མའི་རིང་ལུགས་
འཛིན་པ་ཞེས། བཀའ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན་ལྷན་ཆེན་བསྟན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་
པ་འཕགས་མཚོག་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཀྱི་བད་མའི་བྱང་བྱ།
ཞེས་གྲུབ་རིགས་སོ་སོ་དེ་ལྟར་རིགས་འགྲེལ། དེ་བཞིན་བསྐྱོད་ལྷ་ལུལ་
དཔུལ་བཅས་འབྲུལ་སྐོལ་ཡོད་པ་རེད།

འཕོ་བ་ལྷ་བ་ལ། ལྷ་མོ་ལ་སྐྱ་མས་འཕོ་བ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་སྤྱི་ཞིག་
གིས་ལག་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་འབྲུལ་བྱ་མི་བྱུང་ཞིང་། དེ་ན་འཕོ་བའི་གདམས་
བ་ཡོད་པའི་སྐྱ་མ་ཞིག་གདན་བྱངས་ཏེ་འཕོ་བ་ལྷ་བ་དང་། ཡང་ན་ངོ་མེབས་
མ་བྱུང་ན་རྒྱང་འཕོ་ཞིག་གདན་སྐྱོང་ལྷ་བ་དགོས། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འཕོ་
རྣམས་རིལ་བུ་གདན་སྐོལ་ཡོད། འཕོ་རྣམས་རིལ་བུ་དེ་འདྲ་གདན་རིགས་བྱུང་ན།
ལག་བ་གཙང་མར་བསྐྱས་ཏེ། རིལ་བུ་འགྲི་མར་ལྷན་བྱ་སྐྱར་བྱུང་སྟེ། འདས་
པོའི་སྐྱ་མཚམས་ནས་སོར་བཞི་འཇམ་པའི་མཚམས་དེར་སྤྱི་གཙུག་ལ་སྐྱར་ན་
བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་འདས་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐོད་དཔུ་ནས་གང་
བྱུང་ཐོན་པ་དེ་དཔུ་སོར་གསུམ་ལས་སྐོབ་ཆེད། རྣམ་ཤེས་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱི་
གཙུག་ནས་ཐོན་པའི་འཕོ་ལྷ་ལུལ་དག་ཞིང་ངམ་བདེ་འགྲོར་སྐྱ་མའི་ཉེན་བཟང་ཐོབ་

བ་སོགས། ས་རྗེང་བཀའ་དགོ་ཚང་མས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱུར་ཐབས་མན་ཡོན་
ཆེ་བ་གནད་སློན་ཟབ་ལམ་འཕོ་བ་ཐེབས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་འདས་པོའི་དགོ་ཅ་གས་
ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་བཅི་སློལ་ཡོད་པ་རེད།

དགོ་འདུན་གདན་པ་ནི། དགོ་འདུན་ཁ་ཤས་གདན་བྲངས་པ་རྣམས་ཕྱང་
པོ་སྤྱི་ལ་འདོན་འཇུག་མ་བྱས་བར་ཕྱང་པོའི་འཁྲིས་སྤྱི་ཉིན་མཚན་མེད་པར་རྒྱུན་
བཞུགས་གནང་སྟེ་ཉིན་ལྟར་སྤྱང་ཚོག་དང་སློན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྐྱོ་བ་བཅས་
གང་རྒྱས་བྱ་བ་དང་། ཆ་རྒྱན་ཅུང་བཟང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་རེར་སྤྱང་ཚོག་གི་
འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་རེ་འདོན་སློལ་ཡང་ཡོད། གལ་ཏེ་འདས་པོ་ཁ་ཤས་འཆི་
བ་ཡོད་གསལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྤྲུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ཡོད་ན། དེ་
རིགས་སྤྲུགས་དམ་དགོགས་ན་མི་བྱང་བས། སྤྲུགས་དམ་མ་གྲོལ་བར་མ་མཐར་
ཉིན་གསུམ་རིང་ཕྱང་པོར་མི་སྐྱུལ་རང་མར་དུ་འཛོག་དགོས། གལ་ཏེ་སྤྲུགས་
དམ་ལས་གྲོལ་བར་དུས་ལུག་རིང་པོ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ན། སྤྲུགས་དམ་ལས་གྲོལ་
ཐབས་སྤྱི་ཤིང་སྣ་བཟང་པོ་མེ་སྤར་བའི་དུ་བ་སྣ་ལ་བདུགས་ཏེ། དགོ་འདུན་རྣམས་
ཀྱིས་ཞལ་འདོན་དང་སློན་ལམ་སོགས་གདངས་དབྱངས་སྤྲུགས་ཏེ་དུང་དང་།
རྒྱ་སྤྱིང་། སིལ་རོལ། ར་བྱིལ་བཅས་དགོལ་བ་དང་། འཕོ་བ་སྤར་བ་སོགས་
བྱས་ན་སྤྲུགས་དམ་ལས་གྲོལ་སྲིད། སྤྲུགས་དམ་ལས་གྲོལ་ཉུགས་སྤྱ། གདོང་
མདངས་ཡལ་བ་དང་། ཕྱང་པོར་བྱི་བྱང་བ། ཚོག་ཕྱར་བྱས་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་
ན། རྗེ་པར་རྩྭ་ལོ་བ་དང་། ཡང་ན་མདུན་དུ་གྲུག་པ། རྣ་ཁུང་གཉིས་ནས་བྱང་
སེམས་དཀར་དམར་འཛོགས་པ་ཉུགས་སྤྱིན་སློལ་ཡོད། ཁ་ཤས་ཚོག་ཕྱར་མ་
ཡིན་ཀྱང་། སེང་གའི་ཉལ་སྤབས་ཀྱིས་གྲོངས་པ་ཡིན་ན་གཞོགས་གཡམས་སྤྱི་ས་

ལ་པ་ཉེ་འདས་གྲོངས་སྤྱིན་པའི་སྤྱགས་དམ་ཡང་བཞུགས་སྲོལ་ཡོད། འདས་
 ཚུལ་དེ་ལ་བརྟུག་པ་ཡིན་ན་ནམ་ཤེས་འཕོ་བའི་སློང་དགུ་དེ་རང་ཤུགས་འགགས་
 པས་ནམ་ཤེས་སྤྲོ་མོ་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཐོན་ཏེ་དག་ཞིང་འཕོ་སྤུབ་ཚུལ་སོགས་ཡོད་
 རབས་དོན་གཉེར་ཅན་གྱིས་ཞིབ་ཆ་འཕོ་ཁྲིད་ལས་དེས་ཤེས་ཐོབ། གཞན་
 ཡང་རང་ཁུལ་དུ་འགྲི་རྩ་ཞབས་དུང་སྤྱ་ཐེང་བརྒྱད་པ་རག་དབང་སློབ་བཟང་བསྟན་
 པའི་དབང་སྤྱུག་ (རྒྱ་ཚུལ་རྒྱ་ཡུ་) ཅེས་པ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་
 གཤེགས་སྐབས་སུ། རྗེ་བཙུན་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་གཤེགས་
 ཚུལ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་མི་འདྲ་བའི་འདས་གྲོངས་འགོ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 རབས་འདུག

ཅེས་འབྲས་ཉོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་འདས་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེས་ཆ་ལེགས་ཉེས་
 དང་། སྤྱར་རྗེས་འདུག་ལ་འཚུབ་ཆ་རི་ཡོང་གཟའ་སྤྱར་ཅེས་འབྲས་བུ་གྲག་པ་
 སོགས་མཐོང་རྒྱུ་དང་སྤྱར་བྱ་མཛད་སྲོལ་གནད་དུ་དམིགས་ནས། ཆ་གས་
 རི་མོའི་ལམ་དུ་བཀོད་ཐེན་པ་ནི། དེ་ཡང་འདས་པོ་དེ་ཡང་། གཟའ་ཆེན་ཉི་
 མར་རྒྱེན་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་ཉི་མ་དགུ་ཁྲིད་ཅེས་འཚུབ་པར། གྲོང་ཚོ་སྤྱིའི་
 གསོན་པོར་གནས་པའི་སྤྱེ་བོ་ཚོར་འཚུབ་པར་བྱ་བའི་ཆག་སྤོ་མི་ཡོང་ཆེད་རིམ་
 གོ་དང་དུར་ཁ་གཙོད་པའི་ཚུལ་དུ་གཏོ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཤེ་བའི་ལོ་རྒྱ་ཞག་
 དུས་བཞི་དང་སྤྱར་མེ་རོ་འདོན་ལ་སོགས་ཅེས་འབྲས་ལ་བརྟུག་པར་བྱ། ལྷག་
 ཏུ་འདས་པོའི་ལོ་རྒྱགས་དང་དེ་མིན་ནང་མིའི་ལོ་རྒྱགས་བཅས་མི་མཐུན་པར་
 འཛོམ་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན། འདས་པོའི་ལོ་རྒྱགས་བྱི་བ་ལོ་བ་
 ཡིན་ན། བང་མིའི་ལོ་རྒྱགས་འབྲུག་ ཉ། སྤེལ། གསུམ་གྱིས་སྤྱེ་བོས་

ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བྱ་མི་རུང་། འདས་པོ་སྐང་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་
ལོ་རྟགས་ལུག་ བྱ། སྐྱལ་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་།
འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་སྐྱལ་ལོ་བ་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་སྐྱེལ། རྟ། ཁྱི་
གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་ལོས་ལོ་བ་
ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་བྱ། བག ལུག་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་
རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་འབྲུག་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་
མིའི་ལོ་རྟགས་ཁྱི། བྱི་བ། སྐྱེལ་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་
མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་སྐྱལ་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་
བྱ། བག སྐང་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། འདས་
པོའི་ལོ་རྟགས་རྟ་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་བྱི་བ། ལྟག ཁྱི་
གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་ལུག་
ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་སྐང་། བག ལོས་གསུམ་གྱིས་ཕུང་
པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་སྐྱེལ་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན།
བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་སྐྱག །བྱི་བ། འབྲུག་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་
བྱ་མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་བྱི་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་
ལོས། སྐང་། སྐྱལ་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་།

འདས་པོའི་ལོ་རྟགས་ཁྱི་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་འབྲུག་
ལྟག རྟ་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། འདས་པོའི་ལོ་
རྟགས་བག་ལོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་མིའི་ལོ་རྟགས་སྐྱལ་། ལུག ལོས་
གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་འདྲེན་རིག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་སྤང་པོ་དུར་སར་སྐྱེལ་བའི་སྤང་བྲང་གི་སྐྱོན་འགོ་བཤམ་པ་ནི། སྐྱོན་
 འགོ་གནས་ས་སྤང་བརྒྱུད། སྐྱབ་བྱ་བཟུ་ལིས་བཅིགས་པ། ལམ་སེལ་སྤེ་
 བརྒྱུད་གསེར་སྐྱེམས་སོགས་བཏང་ནས་རོ་ལམ་དབྱེ་བའི་ཚོ་གར་འབད། ཚེས་
 ཚ་ནི། ཚེས་བདུན་དང་། བཙོ་ལྷ། བཙུ་བདུན། ཉེར་ལྷ། ཉེར་བདུན་བཙས་
 ལ་བཟང་། ཚེས་གཅིག་དང་། ལྷ། བཙུ་དབྱུ། ཉི་ཤུ། ཉེར་གཉིས། ཉེར་
 དབྱུ་བཙས་ངམ། སྤྱིར་བཏགས་གསུམ་དུར་གྱི་གནས་སྐོ་ལ། ། དུར་བཏགས་
 དུར་སྤི་བ་མར་འཕྱང་། ། དབྱུ་གསུམ་ཤེད་གྱི་གནས་སྐོ་ལ། ། ལུས་ན་འཕྱམ་
 དུ་གཤིན་ལས་འབབ། ། སྤྱི་ཡི་གནས་སྐོའི་དུས་སྤུ་འརྗེམས། ། ལས་དང་བྱ་
 བ་ཅི་བྱས་འཕྱང་། ། ཞེས་སོ། ། གཟུང་ཡི་འཕྱམ་བྱ་བཟང་ངམ་ནི། ། རྩ་བ་
 ལྷག་པ་བ་སངས་བཟང་། ། ལུང་བྱ་སྤང་པོ་མེར་བསྐྱེག་བཟང་། ། ཉི་མ་སྤོན་
 པ་མིག་དམར་ངམ། ། ཞེས་བརྗོད་སོལ་འདུག

ལུང་སྤྱིལ་བྱེད་སྐབས་འདས་པོའི་བབས་སྤར་གྱི་གཏོ་བཙོས་སྤར་ཁའི་ཕྱག་
 རྒྱ་གྲིས་ཉེ་ཁ་དོག་ལྟར་སྤྱིལ་སོལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདས་པོའི་བབས་སྤར་མི་
 ཞེས་པ་ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་ཁ་དོག་ནག་པོ་ལ་ཁམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་
 སྤར་ཁོན་ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་ལྡང་ཁུ་ལ་ཟེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་སྤར་དུ་
 ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་དམར་པོ་ལ་མིའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་སྤར་ཁོན་ཡིན་ན།
 ལྡང་ཁུ་ཡིན་ལ་ཟེན་དང་མིའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་སྤར་ཁམ་ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་
 སེར་པོ་ལ་ཁོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་སྤར་གིན་ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་ལྡང་
 ཁུ་ཟེན་དང་ཟོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་སྤར་ཟེན་ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་དཀར་
 པོ་དུ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་གྲིས། བབས་སྤར་ཟོན་ཡིན་ན། ལུང་སྤྱིལ་ལྡང་ཁུ་ལ་ཟེན་གྱི་

ཕྱག་རྒྱ་གྲིམ། གལ་ཏེ་སྤང་སྦྱིལ་མདོག་མཐུན་མ་བྱུང་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་
འདི་ནམས་རས་ནང་མོ་མདོག་མཐུན་ལ་གྲིམ་ཏེ་སྦྱིལ་ཐོག་གོང་སྤེང་དུ་སྦྱར་སྟོལ་
ཡང་འདུག།

སྤང་པོ་འདོན་པར་བྱེད་སྐབས་གཟུང་ཚེས་གང་ལ་བཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རོ་
བྱུང་ལས་སྤང་ཆས་བྱས་ཏེ། སྤང་པོ་དུང་འདོན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཟེན་བར་སྤང་པོའི་
འཁྲིམ་སྲུ་ཁྲི་དང་ཞེས་བྱ་མ་ལོར་བ་གཟུང་བཞིན་བྱེད་སྟོལ་འདུག། དེ་ཡང་གང་
ལགས་ཤེ་ན། མེས་མ་ཅན་དེ་ཚོའི་སྲུ་དང་གྲ་རིགས་སྤང་པོར་རེག་པ་ཡིན་ན།
དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་པོར་གདོན་ཞུགས་ཏེ་རོ་ལངས་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་སྟོལ་འདུག།
གནའ་སྲ་མོར་རོ་ལངས་བྱུང་སྟེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁང་གོང་མང་པོ་སྟོང་ལྷུ་ལ་དུ་གྱུར་
ཚུལ་གྱི་བཤའ་རྒྱུན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་དུང་སར་སྦྱེལ་སྐབས་ཉིན་
དེར་བྱམ་སྟོང་དང་། ཉལ་ཁྲི། གནམ་ཁྲི་སོགས་གྱི་ཁ་སྐྱོགས་ འཛེམས་ཏེ།
མོ་རེའི་སྐྱོགས་གཙང་གི་ཁ་སྐྱོགས་སྲུ་བསྐྱོད། གལ་ཏེ་ས་སྐྱོགས་དེ་ཡི་དུང་ཁོང་
དམ་དུང་སར་བྱམ་སྟོང་དང་། ཉལ་ཁྲི། གནམ་ཁྲི་སོགས་འཛེམས་བྱའི་སྐྱོགས་
དེར་སྐྱོད་དགོས་ཡོད་ཚེ་སྤང་པོ་འཁྲེར་ནས་གོམ་པ་བརྩུ་གངས་ཁ་ཤས་སྟོས་
ཇེས་གཞི་ནས་དུང་སའི་སྐྱོགས་སྲུ་སྐྱོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་འདས་པོ་ཁྲིམ་སྟོ་
དེ་ཡང་འཛེམ་བྱའི་སྐྱོགས་སྲུ་གཏད་ཡོད་ཚེ།

ཡང་འདས་པོའི་སྟོན་དུ་འཛེམ་བྱའི་སྐྱོགས་དེ་རས་གྱི་ཡོལ་བས་གཡོལ་
ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྲིམ་ནང་དུ་གཤེན་པོའི་མལ་ས་དེར་བདུན་བྱུར་ལོ་
བས་དུང་ལྷུ་འཕྲུག་དགོས། དེ་ནས་སྤང་པོ་དུང་ཁོང་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་ཏུ་
བཞག་སྟེ། སྤང་པོ་བྱ་གཏོར་མ་བྱས་གོང་ཉེ་སྟོར་གྱི་དགོན་པ་དང་།

དེ་མེད་གང་རུང་ནས་གྲུ་མང་གདན་འབྲེན་ཞུས་ཏེ། གཤམ་པོར་སྦྱངས་ཞུས་བྱ་
བ་དང་། འཕོ་བ་ཞུ་བ། སློན་ལམ་འདོན་བ་བཅས་བྱུང་རྗེས། རྟོགས་ལྡན་གྱིས་
ཕུང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱས་ཏེ། རུས་པ་རྫོང་དང་མོ་བས་བརྟུངས་ནས་བཅག་སྟེ་དུར་སྟེང་
ལ་ཁག་སྐྱད་གསུམ་སྟེང་ལ་ཅམ་པ་བརྒྱབ་སྟེ་སྐྱགས་འཕྲིད་གཅོང་མར་བྱས་ཏེ་
གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་བྱ་ལ་སློད་སློལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ལ་ཁག་རུས་སྐྱད་
བྱེ་མ་ཅམ་མ་ལུས་པ་གཅོང་མར་བྱེད་པ་དང་། ཕུང་པོའི་མགོ་སྐྱ་དེ་ཡང་ལོགས་
སུ་དགོ་འདུན་ཁ་ལས་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཚོག་མཛད་དེ་མེར་སྲེག་གཏོང་། གཞན་ཡང་
ཕུང་པོ་འབྲེན་མི་དང་། རྟོགས་ལྡན་བཅས་ལ་སྐྱ་ཡོན་གང་གཟབ་དང་། འདས་
པོའི་གྲོན་ཆས། ཉལ་ཆས་ལ་སོགས་སློད་སློལ་ཡོད་པ་དང་། དུལ་དང་དངོས་
པོ་དར་བཅས་སློད་སློལ་འདུག །ཡང་འགོ་ནད་སོགས་ཚབས་ཆེན་ནད་གྱིས་
འཆི་བའི་ཕུང་པོ་ས་སྐྱས་གཏོར་བ་ལས་བྱ་གཏོར་བྱེད་སློལ་མེད། མཚོན་གྱིས་
བསད་པའི་ཕུང་པོ་ཚུ་ལ་བསྐྱར། གཞན་གྱི་གིར་ལི་བའི་ཕུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དཀྱིལ་
འཁོར་ཐོག་ཏུ་འཛོག་མི་རུང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་ཞིག་དང་། ཡང་ན་གྱི་དུར་
ས་མིག་གཞན་ཞིག་ལ་འཛོག་ཏེ་བྱ་གཏོར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་རེད།

བདུན་ཚོགས་འཛོན་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཤམ་པོ་དེ་ཉིད་ཆེ་ལས་
མ་ཐེན་ཉིན་མོ་ནས་བརྗེས་པའི་ཉིན་བདུན་འགོ་བར་བདུན་ཚོགས་ཞེས་པ་རེད།
དཔེར་ན། ཆོས་གཟུང་སྐྱབ་པ་ཉིན་མོ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དུས་ཚོད་ཉིན་དགུང་
སློན་དུ་ཆེ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན། རྗེས་མའི་བདུན་ཚོགས་དང་པོ་དེ་ཡང་རེས་
གཟུང་ཉི་མར་འཁེལ་བ་དང་། ཉིན་དགུང་ཡོས་ནས་ཆེ་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ན། རྗེས་མའི་རེས་གཟུང་མིག་དམར་འཁེལ་བས་དེ་ཉིན་འདས་པོའི་བྱིས་དུ་ཚོས་

ལུགས་ལྷན་མཐའ་གང་ཡིན་རུང་། དེ་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོ་ག་གང་རུང་སྐོན་ས་
འདས་དགའ་དམིགས་ཏེ་སྤྱང་ཚོག་དང་གཤེན་དུར་ལ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། སྤྱིར་དགྲའ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ཞེས་བདུན་ཚེགས་བདུན་རིང་། དགེ་
ཅ་གང་འགྲུབ་བྱེད་དགོས་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་ཏུ་བདུན་ཚེགས་གསུམ་པ་དང་
བཞི་པར་སྐྱེ་འགོ་པལ་ཆེ་བ་ནི་བར་དོར་བདུན་ལྷག་བཞི་ལས་མི་སྡོད་པར་འགོ་
བ་རིགས་ལྷག་གང་རུང་གི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པས་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མཚོན་འབྲུལ་དང་དགེ་འདུན་
ལ་བསྟེན་བཀའ་མང་འ་སྤྱེད་ལྟེན། གནས་མཇལ་མཚོན་འབྲུལ། སྐྱེ་ཉལ་ས་
བཞེངས་པ། བྱི་སྤྱང་སྤོང་སྤྱིན་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགེ་ཅ་སྤྱུབ། བདུན་
ཚེགས་མཐའ་མ་དེར་འདས་པོ་ཆེ་ལས་འདས་ནས་ཉིན་ཞག་ཞེ་དགུ་སོང་བའི་
མིང་དུ་ཞེ་དགུ་ཞེས། དེ་ཡང་དགོས་པ་ནི་ཚོས་གཞུང་མདོ་རྒྱུད་ཁག་ལས་སྐྱེ་
འགོ་སྐྱེ་ཞིག་བར་དོའི་ཆེ་ཆོད་རིང་ཤོས་མིའི་ཉིན་གངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ལས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རབས་འདུག་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བདུན་མཐའ་མར་
དགེ་ཅ་མཚོན་སྤྱིན་རྒྱས་ཤོས་བྱ་སྤོལ་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་དེ་ནས་པལ་ཆེར་མཇུག་
རྫོགས་པར་བཅི་སྤོལ་འདུག། ལོང་གསལ་དེ་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་རང་ལུགས་
དང་ཐོད་རིགས་ཀྱི་གོམས་སྤོལ་ཡིན་པ་སྤྱིར་སེར་སྤྱོ་པོ་མོ་སྐྱེ་དང་གང་ཡིན་རུང་
ལྟར་པར་མེད་པར་འདས་རྗེས་ཀྱི་བྱ་རིམ་བྱ་སྤོལ་ཡོད་པ་ལས་ཞིབ་ལྷ་མ་ཡིན་
ཀྱང་རོབ་ཅམ་ཞིག་བཞོད་ཟིན་པས་མཐོང་ཐོས་དེ་དག་ལ་འགལ་འདྲོལ་ཡོད་
ཤིག་ཆེ་བས་གཟོད་གསོལ་ཡོད་པ་ལྟ།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཞིང་འབྲོག་ཞོར་གསུམ་

ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལས་ལུགས།

བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་དུས་ལུན་ཉ་ཅང་རིང་པོའི་ནང་བོད་མི་རིགས་ལ་
མི་རིགས་གཞན་དང་འབྲ་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་དང་། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལས་ལུགས་ལྡན་ཡོད་ཅིང་།
སྤྱ་རབས་ལོ་རྒྱུས་པལ་མོ་ཆེའི་ནང་འཁོད་པ་གཞིགས་ན། ལྷོད་ཀྱི་སྤྱིང་
གཉིས་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱར་རྒྱལ་བརྒྱད་པ་གྱི་གུམ་བཙན་པོ་དང་།
དེའི་སྤྱི་སྤྱར་རྒྱལ་དབྱེ་བ་སྤྱ་དེ་གྲང་རྒྱལ་ (བྱ་ཁྱི་བཙན་པོ་) ཀྱི་སྤྱི་བས་སུ་
ལོན་པོ་རུ་ལས་སྤྱེས་ཀྱི་སྤོ་རིག་གི་འབྲུལ་ལས་སྤྱེས་པའི་ལག་ཅུམ་སྤོར་མང་
པོ་ཞིག་གསར་གཏོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚོས་འབྲུང་མཁས་
པའི་དགའ་སྤོན་ལས།

བོད་ལུལ་འབྲུལ་སྤོན་མཛངས་པའི་མི་བདུན་གྱི། རོག་མར་བྱུང་བ་རུ་ལས་
སྤྱེས་འདི་ཡིན། །མཛངས་པའི་ལས་སུ་ཤིང་སྤྱེགས་སོལ་བ་བྱུང་། །དེ་ལས་
རྩོ་ལུས་གསེར་དུལ་ཟངས་སྤྱེགས་བྱུང་། །ཤིང་ལ་མིག་ལུག་གཤོལ་དང་གཉེའ་
ཤིང་བྱས། །ས་གཞི་བརྗོད་ནས་སུ་ཆུ་ལུལ་དུ་བྲངས། །ལོན་པ་དོར་བསྐྱེབས་སྤང་
མང་ཞིང་དུ་ཚོས། །བརྒྱལ་བས་མི་ཐར་ཆུ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། །ཞེས་གསལ་བ་
སྤྱར་སྤོན་པོ་འདི་ཡིས་ཤིང་བསྤྱེགས་ཉ་ཆེད་གཏད་དུ་སོལ་བ་བཅོས། སོལ་
པའི་མེ་བྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོ་རིགས་མི་འབྲ་བ་རྣམས་བཞུས་ཤིང་། དེ་དག་
གི་སྤྱིང་པོ་གསེར་དུལ་ཟངས་སྤྱེགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་བཏོན་ཉེ་བེད་སྤྱོད་

བྱེད་རྒྱུའི་གྲངས་འཁོར་དང་རྒྱ་ཁྲིན་རེ་ཆེར་ཕྱིན། དངོས་རྗེས་བརྗེ་ལེན་སྐབས་
ཀྱི་རིན་ཐང་འཇལ་བྱེད་དང་། མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ། ཉེར་མཁོའི་སྡོད་སྡུད།
ཐོན་སྐྱེད་ལག་ཆ། དྲག་པོའི་མཚོན་ཆ་སོགས་ཐོད་འབངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་
དེ་རྣམས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་དུས་རབས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དེ་ནི་གནའ་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱལ་རབས་རིམ་
བུང་དེབ་ཐེང་ཁག་ནང་གསལ། ལྷག་པར་དུ་ཞིང་ལུགས་ལས་རིགས་སོགས་
ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལག་ཆ་ལ་དེ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པ་མཛངས་མི་གཉིས་བ་ལྟ་
བུ་མགོ་དཀར་བུ་བ་བྱུང་སྟེ། ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། །འཕྲུལ་
ཚོན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་གཉིས་བ་ཡིན། །མཛངས་པའི་ལས་སུ་ཞིང་ལ་དོར་ཁ་
བཅེས། །འཕྲོག་ལ་ཕྱུལ་ (བཞོན་མ་) ཅིས་སུ་ཆུ་ཡུར་དུ་བྲངས། །མདའ་
དུ་ཆུ་མ་ཚོ་བ་འདི་ནས་དར། །ཞེས་སོ། །སྐབས་དེར་ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཅེས་བ་
དང་། འཕྲོག་ལ་ཕྱུལ་ཁ་བཅེས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ལས་ལུགས་གསར་དུ་གཏོད།

ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཅེས་ཞེས་པ་ནི་ཚོན་བ་དོར་གཅིག་གིས་ཉིན་གཅིག་ལ་
ཚོ་ཕྱབ་པའི་ས་ཞིང་རྒྱ་ཁྲིན་ཚད་དུ་བཟུང་སྟེ་ས་ཞིང་ཚད་གཞིར་གཏན་ལ་ཐབ།
དོར་གཅིག་གིས་ཚོ་ཕྱབ་པའི་ས་ཞིང་ལ་ས་བོན་ཅི་ཅམ་དགོས་དེ་ལས་ཐོན་ཚད་
ཅི་ཅམ་ལོན། མདོར་ན་ཚོ་འདེབས་དང་སྟོན་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལ་གདེང་ཚོད་
དང་ཚད་གཞི་ཡོད་པར་གྱུར། སྐབས་དེར་ཞིང་འཕྲོག་ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་སླེབ་
པའི་དར་རྒྱས་བྱུང་། ས་ཞིང་ཚོ་བརྗོད་ལག་ཆ་དར། གཉམ་ཤིང་དང་ཐོངས་
གཤོལ་བཅོས། ཆུ་ལ་ཟམ་བ་བཅུགས། ཡུར་བ་བརྗོད་པས་ཆུ་བྲངས། ཆུ་
ཤུགས་ཐོད་སྡོད་བྱས་ཏེ་མཆིག་སྐོར་ཡོས་འཐག (རང་འཐག) དེའི་སྐབས་སུ་

བྱུང་སྲོལ་ཡོད་པ་གྲགས། གཞན་ཡང་འགྲོག་ལས་ལ་སྐྱལ་ཁ་ཅིས་ཞེས་པ་
ནི་བཞོན་མའི་དོན་ཡིན་ལ་བཞོན་མའི་ཁ་གྲངས་དང་ཡང་གྲུས་བཅིས་པ་དེས་
སྐྱགས་རིགས་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། བཞོན་མ་དེ་ལས་འོ་མ་ཅི་ཅམ་བཞོ་
སྐྱབ་པ། མར་ཅི་ཅམ་ལེན་སྐྱབ་པ། བྱུང་བ་ཅི་ཅམ་ལེན་སྐྱབ་པ་དེ་དག་
གཏན་ལ་འཕེབས་སྐྱབ་པ་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་གོང་ཏུ་སླེལ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་
ཐབས་བཀོད་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཞིང་འགྲོག་ཐོན་སྐྱེད་བདག་གཉེར་དོ་
དམ་གྱི་བྱ་བ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་མཚོན་སྐྱབ།

གཞན་ཡང་མགར་གྱི་ལག་རྩལ་ལ་དེང་དུས་ཚོན་རིག་གི་ལག་རྩལ་གྱིས་
ཡུང་ཡིད་སློན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་གདེང་འཛོག་ཡུང་བྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཡུང་
ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན་སྤྱད་རྒྱལ་བཅོན་པོ་བརྒྱད་པ་གྱི་གྲུམ་བཅོན་པོའི་
སྐབས་སུ་གྱི་དགུ་ཟླ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་སྤྱད་དགུས་བརྒྱདས་པས་དགུ་ཞེས་ཉེ་
མིག་ཟེམ་པོ་ཡོད་པས་ཟེ་ཞེས་པས། དེ་རྒྱུད་ལ་དགུ་ཟེ་ཟེར་བས་སྡེ་ཚོན་ལ་
ཤང་དཀར་དང་ཤང་ནག་ཟ་ལུག་ཅན་ཞེས་རིགས་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་འདུག་པ་དེ་
དག་ལོ་ངོ་སྟོང་སྤྲུག་ཉེ་བའི་རལ་གྱི་དང་མེ་མདའ་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་དེང་སང་
ཡང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་གནའ་རྗེས་རིག་དངོས་གྱི་རིན་ཐང་དང་ལྗན་པ་
ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་གནའ་སྡེ་མའི་དུས་ནས་བརྒྱད་པོད་སྟོང་ས་འདི་ཏུ་འགོ་
བ་མི་ཡི་རིགས་རྒྱུད་རྒྱུང་བ་དང་འཕེལ་བ། ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡོ་སྡོས་
དང་སྟོབས་བྱས་ལ་བཞེན་ནས་མཐོ་སྐྱད་འཇུགས་སྤྱད་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོག་
སྟེ་དེ་དེ་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ནི་ཐོག་མར་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ལུས་
གྲུ་གསར་གཉོད་བྱས་ཉེ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོར་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་འགོ་

བའི་དགོས་མཁོའི་ཆེད་དུ་དང་ཐོག་དེ་དུགས་དེགས་ཁ་ཤས་བཟུང་ནས་མིའི་སྐོ་
ལྷགས་འཚོ་སྐྱོད་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཐོག་མར་སྐོ་ལྷགས་དཀར་ནག་བ་སྐྱང་འབྲི་
གཡག་ར་ལུག་གིས་དུ་གསོས་པའི་དེགས་ལས་དར་བ་ཞིག་དང་།

དེ་རྗེས་དེས་བཞེན་ས་ཚོད་ཞིང་ཁར་ཚོ་བཞོས་བྱས་ཏེ་ཞིང་ཁ་བཞོས་པ་དང་སོ་
ནམ་བུས་བས་ཞིང་ལས་དར། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞི་

ཅའི་ཆ་ནས་ཞིང་ལྷགས་བྱང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ལམ་ལྷགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པ་རེད། ལྷོགས་མཚུངས་གོང་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་ཁག་དཔྱད་གཞིར་

བཟུང་ནས་བོད་དུ་ཐོག་མར་དུས་རབས་གང་དང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ཚད་རེ་མཐོར་སྤྱོད་པ་དང་། ཞིང་འབྲོག་གོང་འཕེལ་གྱུར་

ཚུལ་ལམ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་སྲུང་མིའི་ཁ་རྒྱན་ལས། ལོ་
སྟོང་ཐུབ་པའི་ཆེ་མེད་རུང་། བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་ཚོག་ཡོད་ཅེས་པའི་དཔེ་

ལྟར་གནང་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་དང་མཁའ་འདོད་གནང་
མཁན་བཅས་ཡོད་ཤིག་

ད་རེས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཁུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ས་
བབས་ཆགས་ཚུལ་དང་། འཚོ་བའི་བྱེད་ཚོས། ཐོན་ཁུངས་གྲུབ་ཆ། ས་

མ་འབྲོག་གི་བྱེད་ཚོས། ཞིང་འབྲོག་ཞོར་གསུམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་དུས་ཚོགས་
སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་མཁའ་འདོད་བདེའི་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་ཞིག་ཁུལ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ས་

བབས་ཆགས་ཚུལ་ནི་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་ཁུལ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་བོད་གངས་
ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ནག་ཚུའི་ཤར་ངོས་དང་། ཆབ་མདོའི་རུབ་ངོས་སུ་དབུས་ཁམས་

གཉིས་ཀྱི་ས་མཚན་གནས་པའི་ཁུལ། བཟ་གིས་ནགས་སྐྱང་སྐྱུག་པོ་བཞོད་

བའི་ཡུལ་གྱི་ཤོད་ནགས་ཤོད་ཅེས་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡིན། རྒྱལ་ས་མཚུངས་
ས་བབས་ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་འཛིན་ལྷོ་གས་དམའ་བ་དང་རུབ་དང་རུབ་བྱང་ལྷོ་གས་ཅུང་
མཐོ་བ་ཡོད། ས་བབས་གྱི་བྱང་ཚོས་ནི་དབྱར་ཁར་ཚ་བ་ཚུང་། ཉི་མ་འཆར་
ཡུན་རིང་། ཉི་འོད་འོག་ཏུ་རྒྱངས་ཚུའི་གྲུབ་ཆ་ཉུང་། ཆར་དང་ཁ་བ་ཅུང་མང་།
ཁ་དབུགས་དྲངས་ཤིང་ཁོར་ཡུག་གཙང་། གནོད་སྐྱོན་ས་འགྲུལ་ལ་སོགས་
གང་ཡང་བྱུང་མ་སྟེང་བ་ནི་མཐོ་སྐང་གི་བྱང་ཚོས་ཡིན། སྤྱིར་སྐང་པ་ཤོད་ཅེས་
མིང་དང་དོན་མཚུངས་བའི་སྐང་རེ་དང་། གཤོད་རེ། རོང་རེ་དང་འགྲོག་རེ།
ལ་རེ་དང་ལྷང་རེ་གནས་ཡོད་པ་དང་ཡང་མཐོ་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་བའི་རི་བོ་ཏུ་
མར་དབྱར་དགུན་སྟོན་དམིག་དུས་རྒྱག་ལ་ཆབ་རོམ་གྱིས་ཁེངས་པ་འགའ་ཞིག་
གཡའ་དང་རྩ་ཡི་རི་བོ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་པ། ས་མཐོ་འཛིན་ལྷོ་ཐང་དང་ན་ཐང་སོགས་མེ་
ཏོག་རྣམས་པར་བཟ་བ། རི་སྐྱང་རྣམས་སྤུ་མ་བཏབ་རང་སྐྱེས་གྱི་ཤིང་ལྷག་པ་དང་།
ལྷང་མ། ལྷག་མ། བབ་དཀར་དང་བབ་སྐྱག་སྐྱང་མ། སྤྱིར་དཀར་དང་སྤྱིར་ནག
།སྟོན་མ་དང་སྤྱག་ག་ལ་སོགས་བའི་ཤིང་རིགས་སྤྱ་ཚོ་གས་ཁེངས་པ་ཡུལ་གྱི་
བཤོད་པ་མཛེས། དེ་བཞིན་ཡུལ་ཚོ་སོ་སོའི་འཚོ་བའི་གནས་སྐྱངས་དང་ཐོན་
སྐྱེད་བདག་གཉེར། ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས། སྐད་ཆ་ཤོད་སྐྱངས་སོགས་
གང་ཅིའི་ཐད་ལ་གནའ་རབས་གྱི་ལུགས་སྟོལ་དང་། དེང་དུས་གྱི་ཡུལ་སྟོལ།
མི་སྡེའི་གོམས་སྟོལ་སོགས་དེ་སྤྱིར་མཐོང་རྒྱན་ཡོད་པས་བྱང་ཚོས་སྤྱ་གྲུབ་བ་
སྤྱ་སྟོན་གྱི་བྱང་པར་མང་དག་ཅིག་གནས་ཡོད་པ་དེད་ལ་སྤྱི་ཚོ་གས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
འཕེལ་རྒྱས་དབང་གི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱངས་དང་འཚོ་བ་སྟོན་སྐྱངས་སོགས་རིམ་
བཞིན་འགྲུར་སྟོག་ཡང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ། དེ་ཡང་གནའ་སྤྱ་མོ་ཡུལ་འདྲིང་ཞིང་

འཕྲོག་ཐོན་སྐྱེད་མ་དང་བའི་དུས་རི་དུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤིང་ཞིག་ཆགས་ཡོད་
 པའི་སྐབས་དེ་དུས་མི་རྣམས་རི་དུགས་ཚོན་པ་རྒྱག་པ་དང་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་
 རྒྱགས་རིགས་བདག་སྲུང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་ཐབས་བྱེད། དེ་ནས་
 བརྒྱུ་རྒྱགས་རིགས་འཕེལ་བ་དང་བརྒྱུན་ནས་རང་རང་གི་ས་གྲེས་ནས་རྩ་བ་
 འདད་ངེས་ཀྱི་སྤོགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤོལ་ཡང་ཆགས་ཏེ། མཚོ་སར་འཕྲོག་ཁུལ་
 གནས་པ་དང་དམའ་སར་ཁང་ཞིང་གནས་ཡོད་པས། དེ་དག་དབྱར་ལ་བསེལ་
 རྒྱུ་འཚམས་པའི་རྩ་རྩུ་འཚོ་མས་པའི་སྐྱེད་ཚེལ་མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་རྩ་ལྟར་གྱི་ཐང་སྤེར་
 དང་། རི་རྒྱུད་སྐང་སོགས་མཚོ་སར་གནས་སྤོ་བ་དང་དགུན་དུས་སུ་རི་ཁྲག་
 དང་། ཉིན་ཁྲག་རྒྱུར་རྩོ་སར་རུ་བ་ཆགས་ནས་རིམ་བཞིན་གནས་སུ་བཅའ་བ་
 ཞིག་ཡིན་ཚོད་འདུག །འོ་ན་ཡུལ་འདིར་ཐོན་ཁུངས་གྲུབ་ཆ་ལ་གཞིགས་ན་གཙོ་
 བོ་འཕྲོག་ལས་དང་། ཞིང་ལས་ཞོར་ལས་བཅས་ནི་འཕྲི་རུ་ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྲོར་མང་གཞི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱགས་འཕྲོག་ལས་ཀྱི་དཔལ་འབྲོར་
 མང་གཞི་ལྡན་ཞིང་། འཕྲོག་ལས་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་གཙོ་བོ་ཐོན་རྩིས་
 ཀྱི་གྲུབ་ཆ་སུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷང་བཞི་རྒྱགས་རིགས་གསོས་སུ་
 ལྷུང་བའི་རྩ་ཐང་ཐོག་གཡའ་རྩ། བ་རྩ། འངག་རྩ། ཚེར་རྩ། འབན་རྩ། རྩ་
 རྩ། ལྷུ་མ་རུ་ལ་སོགས་ལོ་འདབ་རྒྱག་གུའི་ཚོགས་རྒྱག་པོར་སྤྲེས་པ་དེས་ཀྱང་
 གང་འབྲུགས་འགོག་བྱས་ལྡན་པ་དང་དེ་དག་གི་རོ་དང་བྱས་པས་རྒྱགས་རིགས་
 དཀར་ལྗང་དང་། རྩ་བོང་། རི་དུགས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་
 སྤོག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྲུང་སྲུབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་དང་རྩུབ་འབབ་
 རྩུང་དང་གཙང་ཆབ་བསེལ་མའི་རྩུ་རྒྱུན་གཙང་མ་དྲངས་ཤིང་རྩི་མ་མེད་པ་ལྷུང་

ལྷུང་འབབ་ས་དང་། ཁ་ཅིག་དུས་སྲུ་བབས་ཏེ་ཚུ་ལོ་དྲུངས་གཙང་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སྤྲུལ་རི་ཀའི་སྐྱེང་བ་འགྲེམས་ས་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་འོང་སྟོན་པའི་ཆབ་སྐྱོད་ཉལ་ཏུ་
སྐྱོག་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་སྐོམ་པ་སེམས་པའི་རྒྱུར་གྱུར། དེ་
བཞིན་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེད་ཚེས་ནམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་
པ་དེ་དག་རོ་བརྟུང་ལྡན་པ་མང་པོ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དགོས་འདོད་ཐམས་
ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལྡན་ཡོད། དེ་ཡང་གྲེ་བལ་ཏུ་དགྲེ་བ།

འཕྲོག་ལས་ཐོན་ཇས་སྐྱོར་དེ་ནི་དང་ཐོག་སྤྲུགས་རིགས་བྱུང་ཚུལ་དང་།
བདག་གཉེད། འཚོ་སྐྱོང་། བཀོལ་སྐྱོད་བཅས་ལ་མཐོང་ཐོས་ངོས་བཟུང་བྱས་
ཏེ། དེའང་འཕྲོག་ལས་ཀྱི་ནམ་གངས་སྐོ་སྤྲུགས་རིགས་འབྲ་མིན་རི་ལྟར་མཆིས་
ཤེ་བ། སྐོ་སྤྲུགས་གཙོ་བོ་རིགས་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ། གཡང་གི་ར་བ་སྐོ་བཞི་ཞེས་
འདོ་བ་ཏུ་དང་གནག་སྤྲུགས་ལོར། གཡང་དཀར་ལུག་དང་ཆེ་ཆེ་ར། སྐོ་སྤྲུགས་
དཀར་ལག་ཁ་གསུམ་ལུས། ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནི་ཐོག་མར་སྐོ་སྤྲུགས་
རི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྐྱོར་གཅིག་ནི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་ནང་དང་།
གཉིས་ནི་དག་རྒྱུན་དང་མཐོང་ཐོས་བྱུང་རིགས་དཔྱད་བཅོའི་ཆེད་ཚོམ་བཅོད་དོན་
ཀྱི་བྱབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འདོ་བ་ཏུ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བདག་ཉར་།
འཚོ་སྐྱོང་། བཀོལ་སྐྱོད་བཅས་ལས། ཐོག་མར་རྟའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་འདིར་
བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་རིགས་གཉིས་སྲུ་འདུ་སྟེ། རིགས་གཅིག་
ནི་ས་བྱ་ཚོད་དང་མ་སྐྱེའུ་རིགས་ལས་བཤད། རིགས་གཞན་ཞིག་ནི་ས་བྱ་རིགས་
དང་མ་ཉ་རིགས་ཡིན་ཚུལ་བཤད། དེ་ཡང་ཚོགས་འདུ་ཏུ་བཤད་དང་། ཏུ་གཞུང་
དུལ་དཀར་མེ་ཡོང་ཏུ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་སྐྱེང་བ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དག་

ཅིག་ནང་བཞེད་ཚུལ་མཐུན་པས་དེ་དག་དབྱུང་ཞིབ་གནང་ན་འགྲིག་པས་ཞིབ་
སྒྲ་ཡིག་རྫོབ་མང་བས་འདིར་མ་བཀོད། མདོར་ན་པ་ལས་མཆེད་པའི་བྱ་རིགས་
དང་། མ་ལས་མཆེད་པའི་ཉ་རིགས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་བྱ་རིགས་
གནས་ལ་འཕུར་བའི་གནས་རྟ་གྱི་མིང་དཀར་པོ་དང་ཉ་རིགས་མཚོ་ལ་ཞུགས་
པའི་མཚོ་རྟ་གཡུ་གོང་སྟོན་པོ་ཞེས་རིགས་གཉིས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ཚོགས་སུ་
བཅད་པ་རྒྱ།

ངོ་མཚར་བར་མགྲོགས་ཅུལ་རྒྱན་རྟ།

སེམས་ཅན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འབྲགས།

རང་ཅག་རྐང་གཉིས་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས།

རིམ་བཟུང་འདུལ་སྟོང་བཀོལ་སྟོང་བྱུབ།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་རྟ་ཡི་མིང་དང་། རྣམ་གྲངས་ཞེས་འཆད་པར་
བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པར་མ་བྱས་ན། འདིག་རྟོན་ཁམས་འདི་
རྫོངས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རྟ་ཞེས་པ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཏགས་
པའི་མིང་ཡིན་པ་དང་དེ་མིན་མདོན་བརྗོད་ལས་མིང་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཁ་ཉག་
ཡོད་པ་ལས་དཔེར་ན། ལྷུང་འགྲོ་མགྲོགས་འགྲོ་རྒྱུང་ལས་སྟེན། ལྷུང་སྟེན་
བཀོད་སྟེན་གཤོག་པ་ཅན། ཅང་ཤེས་ལེགས་འགྲོ་ཏུ་རམ་ག་སྟེ། ལྷུང་གཤོག་
ཅན་དང་རྒྱ་མཚོ་སྟེན། ཞེས་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟེ། ཡང་
རིགས་ལ་བསྟུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཅང་ཤེས་ཀྱི་མིང་གྲོལ་སོང་གསུམ་ཞེས་
སོ། རྟ་ཚོད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ན་གསར་དུ་སྟེན་པའི་ལོ་འདིར་རྟ་ལ་རྟེན་སྟེན་
(རྟེན) ཞེས་པ་དང་། ལོ་གཉིས་པར་བ་ལ་ཞེས་པ། ལོ་གསུམ་པར་སྒྲ་

རྒྱལ་ (རྫོག་རྒྱལ་) ཅེས་ཁ་ལོ་སློབ་པའི་དུས་ཡིན། མོ་རྟ་ལ་ཐུར་མོ་ཞེས། རྒྱུར་
 རྟ་ལ་ཞག་གསུམ་ནས་རྩ་འབྲུང་། རྩ་གསུམ་ནས་རྩ་བཞི་ལོ་གསུམ་ནས་མི་ལྷན་
 ཞེས་ཟེང་། མོ་བཞི་པར་གཞུ་བོ་ཞེས་དང་། མོ་ལྔ་ནས་བཟུང་ན་མོ་ཞེས་བརྩི་
 སྲོལ་ལྟར་ན་གཅིག་ནས་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་ཞེས་ལོ་རེར་ན་མོ་རེ་བརྩི་གི་ཡོད་དེ་མི་
 ཚོ་གཅིག་ལ་རྟ་ཚོ་གཉིས་ཞེས་སྲོལ་ལྟར་རྟ་རབ་ཀྱིས་ལོ་མཚོ་ཤོས་སུམ་ཅུ་ནས་
 བཞི་ཅུ་བར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྤྱ་མདོག་ལ་བཤད་ན། །དཀར་པོ་རྩོ་
 བོ་ངང་པ་གསུམ། །སྟོན་པོ་སྟོན་ནག་གོ་སྟོན་གསུམ། རག་པ་རག་དཀར་རག་
 བག་གསུམ། །ནག་པོ་བྲ་པོ་བྲ་ནག་གསུམ། །རྒྱང་དུ་རྒྱང་དཀར་རྒྱང་དམར་རྒྱང་
 བག་བཞི། ། ཟག་པོ་ཟག་སྐྱ་ཟག་དམར་ཟག་ནག་བཞི། །འོལ་བ་སྐྱ་གྲུ་མོག་རོ་
 མཚལ་བུ་ནམས། །སྤྱ་མདོག་འདྲེས་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་བཤད། །མོད་པ་དཀར་
 མིག་ཡོད་པ་ལ་འདྲི་ཟེང་། །གདོང་པ་དཀར་པོ་ཐུར་དུ་རྒྱལ་ལྷུང་ཞེས། །རྒྱང་
 འདྲི་ནག་འདྲི་རག་ལྷུང་སྟོ་ལྷུང་ཞེས། །ལག་དཀར་རྐང་དཀར་རྐྱེང་དཀར་ཟེང་།
 །མན་དཀར་ཐོད་དཀར་སྣ་དཀར་ཞེས། །ཁ་པོ་ཆེ་རྩུང་རྟ་ཁ་ཞེས། །གཞན་ཡང་
 ཟག་པ་རྫོག་ནག །མཚལ་བུ་རྐྱེང་དཀར། རྩོ་ལོ་ཐོད་དཀར། རག་པ་གཞུང་
 བག་ཅེས་པ་སོགས་སྤྱ་མདོག་མ་དེས་པ་མང་ངོ་།
 རྟ་ལ་བདག་ཉར་བྱེད་པ་ལོ།

དབྱར་རྩོ་གསུམ་ལ་འདར་འདོན་རྩུ་བཤམ་བྱེད། །
 རྩོན་རྩོ་གསུམ་ལ་རྩུ་ངན་སྤྱང་བ་དགོས། །
 དཔུན་རྩོ་གསུམ་ལ་ཁེབས་མ་གཡོག་བྱེད་དགོས། །
 དབྱིད་རྩོ་གསུམ་ལ་རྩུ་ངན་སྤྱང་འགོག་གྲུ། །

ཞེས་པ་ལྟར་ཁ་རྒྱུན་དུ། ཉ་འདོ་བ་བྱ་གཅེས་གསོ་གསོ་བྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་
 དུས་རྒྱུན་གཅན་གཟན་སྐྱེ་བ་དང་ཞོར་གྱིས་བརྒྱུད་ས། ། བད་འགོག་བཅོས་
 དང་ཆབ་འཇགས་གཟན་སྡོམ། ། དག་ཇག་ཚེས་རྒྱུན་སྤང་བས་མཚན་མེལ་ཚེ།
 ། བདག་མེད་ལུས་ན་ཉ་མོད་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་
 ཉ་བཀོལ་སྐྱོད་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་ཉ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་མི་ཡིས་ལྷ་བ་གཅིག་ཅེས་
 རིང་རྒྱུ་ཐང་མང་གོམ་འགྲོས་སྐྱོད་སར་ཉ་ཡིས་ཉེན་ལམ་ཁ་ཤས་ནང་སྐྱེ་བས་
 ལུབ་པས་ཁ་རྒྱུན་དུ། མི་ཡི་གཤོག་པ་ཉ་ཡིན། ཉ་ཡི་གཤོག་པ་ཆས་ཡིན།
 ཞེས་སྐོལ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ཐག་རིང་ལམ་དུ་འགྱུལ་བཞུད་སྐབས་ཀྱི་བཞོན་
 ཅ། མོ་བྱར་དག་ཇག་ཚེས་རྒྱུན་རྗེས་འདེད་གཏོང་བྱེད། དག་འགྲོའི་དུས་རྒྱུན་
 ཉ་རྒྱུག་ཁར་འཕེན་ཡོབ་འགྱུར། ལ་རྒྱུག་ཚུ་བཟལ་ཐང་སྐྱོད་སྐྱེལ་བསྐྱོད་
 ལྟུག། དེ་ལྟར་དེས་པར་མཁོ་བའི་མིའི་འདོད་སྡོམ་ལྟར་ཉ་ཀྱང་སྐྱབ་ལུས་པའི་
 ལུགས་རིགས་བཟང་པོ་ཞིག་གྱུར་ཡིན།

རོར་གྱི་འགྱུར་ཁྱུངས་ནི། རང་དེ་གངས་ཅན་སྤོངས་འདིར་
 ཡོད་པའི་རོར་ཞེས་པ་འདི་ནི་འགྲོང་ལས་མཆེད་བ་བཤད་སྐོལ་ཡོད། འགྲོང་
 ཞེས་པ་འདི་ཡང་འགྲོང་གཡག་གྱུང་ཞེས་སྐོལ་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་རོར་མོ་
 ལ་གཡག་གམ་ཁལ་ཡང་ཞེས་སྐོལ་ཡོད་པ་དང་རོར་མོ་ལ་འགྲི་ཞེས་པས་དེ་
 མཚུངས་འགྲོང་ཞེས་པར་མིང་བྱུར་དོད་པ་ཞིག་ཡིན་བཟོ་འདུག དེས་ན་མིའི་
 འགྲོ་བ་ཐོག་མར་གྱུར་བའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་མི་དང་རི་དྲུགས་གཅན་གཟན་
 སོགས་མཉམ་འཚོ་མཉམ་གནས་བྱེད་པའམ་ཡང་པན་རྒྱུན་འགལ་རྒྱུར་གྱུར་ཏེ་
 མོབ་ཤོར་གྱི་ལས་བཅུམས་ཏེ་གཅིག་ཤི་གཅིག་གསོན་གྱི་ཡུན་རིང་འཚོ་བའི་

དགའ་བཞིན་གྱིས། དེའང་ཁ་རྒྱན་དུ་དམར་ཡག་སྟག་གི་མཆེ་བ་དང་། ཟླ་
སེར་འགྲོང་གི་རྩ་བར་ཞེས་མིང་སྟོན་དུ་འབོད་སྲོལ་ལྟར་ན་འགྲོང་གཡག་ཞེས་
བ་ནི་དམར་ཡག་སྟག་ལས་ཉེན་ཁ་ཡང་ཆེ་ཚུལ་ཏེ། སྟག་ནི་མཆེ་སྒྲིབ་གཉིས་
ཀྱིས་འཆེ་བ་ཡིན་པ། དེ་ལས་འགྲོང་ནི་སྒྲུ་ཆོེ་འདུས་ནས་རྩ་ཡིས་རྒྱང་བ་དང་
སྟག་བཞིའི་བརྗེ་འབྲེལ་གྱིས་པ། ཟླ་ཆེར་གྱིས་སྟག་ནས་མིའི་སྲོག་ལ་འཆེ་བ་
སོགས་གཞིན་ཆབས་ཆེ་ཚུལ་ཁ་རྒྱན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞེས་
ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོང་གཡག་རྗེས་འདེད་དང་གསོན་བརྒྱང་བྱས་ཏེ་འདུས་
སྲོང་བྱས་པ་བརྒྱད་རིམ་གྱི་རིགས་བརྒྱད་སྟེ་མི་རྣམས་འདྲིས་སུ་བཅུག་ནས་
སྐོ་སྟུགས་ཞེ་དུས་ཅན་བོད་ཀྱི་འོར་ཞེས་པའི་སྐོ་སྟུགས་བྱང་བའི་དུས་བཅའ་ས།
དེང་སང་ཏུན་ཉོང་གཏེར་ཡིག་ལས་སྟོན་ཆེན་སྲོང་བཅོན་གྱིས་གཡག་ཏུ་གནག་
མིང་བཏབ་ཅེས་གསལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་གཞིགས་ན་པོ་ཆེག་སྲོང་སྟུལ་བརྒྱའི་
གོང་དུ་གནག་འབོར་ཆེན་སྐོ་སྟུགས་སུ་སབ་ཡོད་པ་ཤེས། གཞན་ཡང་བྲན་བ་
ནས་མཁས་བྱང་ནས་གཡག་གློད་བཀུན་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ཅོག་རོ་འགྲོང་
ཤོར་གྱིས་འགྲོང་ལྷུང་དུ་རྒྱག་བ་གྱེན་དུ་འབྲེན་སྟབས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཅལ་པོ་ཆེ་
བ་བདུན་གྱི་ཡ་གྲུལ་མདོར་ན་སྐབས་དེའི་དུས་གོང་བཅོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་ནས་
འོག་འབངས་མི་སྡེ་ཡན་གྱི་པོ་གློད་ཆང་མ་འགྲོང་གཡག་གསོན་བརྒྱང་གི་བྱ་
བར་ཞུགས་པར་ཤེས། དེས་ན་འཇམ་སྒྲིབ་སོག་འགྲོང་ཡོད་ས་ཆ་ཤས་སར་མ་
གཏོགས་འོར་ཞེས་པ་འདི་ཡང་མེད། འོར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་འགྲོང་གཡག་ཡིན་པ་
མཚོན་ཡོད། དེའང་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

འགྲོང་གཡག་རིགས་མཚོག་འདྲི་དང་གཡག །

སྒོ་བྱང་འབྲེལ་ནས་སྐྱེལ་འདྲེན་སྤྱད། །

རྒྱུད་དུལ་ལོངས་སྐྱོད་རེ་སྐྱོད་ལོངས། །

པ་ལོར་ཁྲིམ་རྒྱུད་ལོར་བྱ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། མོ་ལ་གཡག་
དང་ཁལ་མ་དང་། །མོ་ལ་འབྲི་དང་ཞོ་འབྲི་ཞེས། པ་སྤྱད་ས་སྐོ་ག་སྐོ་གཡག་
དང་། །མ་སྤྱད་ས་ཡང་མ་སྤྱད་ས་མ་ཞེས། །སྤྱ་ཁྲུང་ཕིགས་ཉེ་སྤྱ་ལོ་དང་། །
སྐོ་ག་འབྲོག་འདྲིགས་གྲོལ་ཚོ་ཐར་ཞེས། །གཞན་ཡང་མདོན་བརྗོད་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ལ། ཅ་མ་ར་ནི་མོ་སྤྱད་ས་ཞེས། །ཅ་མ་རི་ནི་མོ་སྤྱད་ས་ཟེར། །ཡང་རིགས་
བསྐྱེས་ན། བྲེ་སེ་འབྲོང་གཡག་གཡག་ཚོད་དང་། །བྱང་ལོར་ལུལ་ལོར་འབྲོང་
ཚོ་ཞེས། །མཚོ་གླང་རི་གླང་ཚུ་གླང་རིགས། །ཉང་གཡག་སྤྲམ་གཡག་རིགས་
བཅས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲི་གཡག་སོ་མོའི་སོ་རྩིས་དབྱེ་བ་གཞིགས་ན། དང་སོ་
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལོར་བེད་ཞེས་པ་དང་སོ་གཉིས་པར་ཡ་རུ་དང་སོ་ཡང་ཞེས།
སོ་གསུམ་པར་ར་གྱི་ (ར་རྩིས་) འཕམ་ཤད་སོ་ཤད་སོ་ཡང་ཟེར། སོ་བཞི་པར་
སོ་གཉིས་ (སོ་ལ་གཡག་གྲུ་སོ་གཉིས་སོ་ལ་སྤྱན་མ་པར་རྒྱུག་) ཟེར། སོ་ལྔ་
པར་སོ་བཞི་དང་ཁར་ཉེག་) སོ་བཞི་མ། སོ་དྲུག་པར་སོ་དྲུག་དང་ (འཁར་
རྒྱབ་) སོ་དྲུག་མ། སོ་བདུན་པར་ཁ་ཚང་དང་ཁ་ཚང་མ་ཡང་ཟེར། དེ་ནས་
ལྷས་གཅིག་དང་གྲུས་གཉིས་ལྷས་གསུམ་ཞེས་སོགས་གྲུས་གྲངས་བཅིས་ཤིང་
འབྲི་གཡག་སྐྱིད་བཏང་ཚེ་ཚད་སོ་བཅུ་བདུན་ནམ་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་ཡིན་པ་དང་།
ཁལ་གཡག་དང་མའི་སོ་ཚད་ནི་ཁལ་སོ་དྲུག་གཡག་གྲུའི་གས་ལ་མེད། སོ་
བཅུ་དྲུག་སྤྱ་གྲུའི་གས་ལ་མེད། ཅེས་ཟེར་སྐོལ་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོ་གཉིས་

ཐུན་མ་པར་རྒྱལ་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་མདོག་ལ་དབྱེ་ན་རིགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་
འདིར་ཆ་ཤིག་ཞིག་བཤད་ན་ནོར་གྲེ་བོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། བེ་བོ་བེ་སེ་བེ་ནག་དང་།
། བེ་འཛི་བེ་སྐྱམ་བེ་རོག་བཅས། ། དཀར་པོ་དཀར་ཁྲ་དཔུང་དཀར་དང་། །
ཟེ་དཀར་ནིས་དཀར་རྩ་དཀར་སོགས། །ཁམ་པ་ཁམ་སྐྱལ་ཁམ་འཛི་དང་། །ཁམ་
སྐྱུ་ཁམ་སེ་ལ་སོགས་པ། །རོག་པོ་རོག་འཛི་རོག་ཁྲ་གསུམ། །རྩ་བའི་སྤྱི་མདོག་
འདི་རྒྱལ་ཡིན། །སྤྱི་བོ་གྲེ་གྲེ་གྲེ་ནག་གསུམ། །སེ་བོ་སེ་ནག་སེ་དཀར་གསུམ།
། ཁྲ་བོ་ཁམ་ཁྲ་བེ་ཁྲ་གསུམ། །སྤྱི་མདོག་འདྲེས་མ་གསུམ་ལ་དབྱེ། །གོང་དུ་
གསལ་བའི་རྩ་བའི་སྤྱི་མདོག་རྒྱལ་ནི་གྲེ་བོ་དཀར་པོ། ཁམ་པ། རོག་པོ། སྤོན་
པོ། རག་པ་བཅས་རྒྱལ་ལ་འབྱེད། དེ་རྗེས་འདྲེས་མ་གྱུར་པ་མདོག་གསུམ་ཞེས་
པ་ནི་སྤྱི་བོ། སེ་བོ། ཁྲ་བོ་གསུམ་ལ་ཟེར། དེ་མིན་དུང་མོད་པར་གྲེ་ཡོད་པར་
གྲེ་བ་ཞེས། དབྱལ་པར་འཛི་ཡོད་པར་འཛི་བོ། གདོད་པར་ལྷུང་ཡོད་པར་ལྷུང་བོ།
སྤྱི་དཀར་པོ་ལ་ཉིས་སྒྲ། མིག་སྤྱི་དམར་པོ་ལ་དམར་ལ་བཅས་ཟེར་བ་དང་། དེ་
མིན་དུང་བཞི་སྤྱི་དབྱུང་ན་སྤྱི་མདོག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་མངོན། གཞན་
ཡང་ནོར་གྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་བདག་ཉར་པན་ལུས་སྐྱོར་ཅུང་ཅམ་སྐྱེད་ན། ནོར་གྱི་
ཁྱད་ཚོས་ནི་འཕྲི་གཡག་ལུས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བལྟས་ན། ལུས་སྐྱོབས་རྒྱས་ལ་
སུག་བཞི་རགས་པ། །དབྱལ་ཞེང་ཆེ་ལ་རྩ་ཅེ་ནོ་བ། །མིག་གཉིས་ཆེ་ལ་འབྲུར་
དུ་མོན་པ། །གདོད་ཐག་སྤུང་ལ་སྤྱི་ཁྱད་གསལ་བ། །སྤྱི་འཁོར་སྤོམ་ལ་ཟེར་མཚོ་
བ། སྤྱི་ཅིད་བཟང་ལ་རྩ་མ་མཐུག་པ། སྐད་སྐྱོར་ཉར་ཉམས་དང་ལྡན་པ། །དེ་ཉྱ་
ལུར་མཚོང་རྒྱན་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནོར་གྱི་མདུན་དུ་བཅར་མི་པོད་པར་ཞེད་
སྤང་སྤྱི་དགོས་པ་ཞིག་དུ་མངོན་ནའང་། ཞི་ཞིང་དུལ་ལ་རང་བཞིན་འཇམ་པ། །

གཟུགས་བཟོ་དོད་ལ་བཟོད་སེམས་ཆེ་བ། །ཤེད་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟུན་འདོམས་སླ་
བ། །སྤྱི་ཅིད་བཟང་ལ་འོ་མ་མང་བ། །སོགས་ཡིད་བཞིན་འདོད་རྒྱ་ཚང་བའི་ཚོར་
བྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

བདག་ཉར་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་དབྱར་དགུན་སྟོན་དེའི་ཀྱི་དུས་
མཚམས་སུ་སྤྲུགས་རིགས་མཚོ་སྐྱོད་བྱེད་དགོས་ལ་སྤྲུག་པར་དུ་འགྲི་གཡག་ལ་
སོ་སོའི་དུས་བཞིའི་འཚམས་སྐྱོར་ལ་བརྟུན་ནས་སྤྲུགས་འཚོ་གོགས་སྐྱོབ་དང་།
རྩ་མ་བེད་སྐྱོད། ལྷས་རྩ་ཆས་ཁེབས། བེའུ་ཁང་ཁང་དུ་གངས་འགོག་སྤྲུགས་
སྤང་། བན་སྤྲུག་སྟོན་འགོག །དགུན་དེའི་བདེ་བཀལ། སྤྲ་ལངས་སྤྱི་ཉལ།
བདག་ཉར་གསོ་ཚགས་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀ་འབད་བཅོམ་སྟོན་མེད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། བན་རུས་སྐྱོར་ནི་སྤྱིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་མི་ཚང་མར་དགོས་
མཁོ་ཆེ་ཞིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཤ་མར་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་།
ཁལ་གཡག་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་འགྲིམ་འབྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ཐད་ལམ་འཕྲང་རྒྱ་
གསུམ་མང་པོ་ལས་བཀལ་ཉེ་བྱང་འགོག་ཁུལ་ནས་རྒྱ་དང་བྱུལ་ཉོག་བལ་མར་
ཤ་སོགས་སྟོ་ལ་དཔོར་འདྲེན་བྱེད་པ་དང་སྤྲར་ཡང་ཞིང་ཁུལ་ནས་གོ་ནས་སྤྲན་
གསུམ་རས་སྤྲུག་ཐོང་ཆས་སོགས་དཔོར་ཉེ་བྱང་དུ་འདྲེན། ད་དུང་ས་གནས་ཀྱི་
དཔོན་དམག་ཚོའི་ཁལ་རིགས་བཅོན་དོས་ཡ་མེད་དེ་རྣམས་ས་རྒྱལ་ས་དང་ཉ་
ཐམ་བརྒྱད་དེ་ཕུ་ལག་རྒྱུག་པ་དང་། ད་དུང་དེའི་དཀ་ཞིང་ཁ་སྐོ་འདེབས་བྱེད་
སྐབས་དབང་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་ཁོམ་ཁོམ་ཁ་རྒྱ་འཛར་འཛར། མགོ་ལུས་གཉིས་
ཀྱིས་སྟོབས་ཤུགས་ཡོངས་རྫོགས་བཏོན་ཉེ་མིས་ཉེས་རྒྱུང་དང་གཤེ་གཤེ་ག་
ཚོད་བཏང་ཡང་བཟོད་ནས་དཔུགས་ཉལ་ཉལ་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་རང་རྒྱལ། ས་

ནག་རྒྱན་བྱ་བ་སྤེལ་བར་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ལུས་ཤིལ་བོ་མིའི་རིགས་ལ་ལྷག་བསམ་
ཚོས་མེད་སྐྱབ་མཁན་ཞིག་རེད།

ནོར་འཁྲི་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འབགས་པའི་སྡོད་སྡོལ་ལྷན་པ་
འཁྲིའི་འོ་མ་དང་། རོ། མར། ལྷར་བ་སོགས་འཚོ་བའི་ཚོག་གི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཞིག་ཀྱང་རེད། གཞན་ཡང་ད་དུང་མངོ་ལྷུང་དཀར་ཡག་ལ་སྤང་བུའི་བྱ། དེས་
སྐྱབ་རྒྱུ་ཡག་ལ་ཀྱ་རུའི་བྱ། ཞེས་པ་སྡོལ་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྤང་དང་འཁྲི་
གཉིས་རིགས་བརྒྱན་ལྷུང་དཀར་མངོ་དང་མངོ་མོ་ཞེས་པ་དང་། བོང་བྱ་དང་ཉ་
གཉིས་རིགས་བརྒྱན་བྲེལ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་རིགས་འདི་གཉིས་ཡང་། མངོ་
ལྷུང་དཀར་རིགས་ལ་བཞེས་ན་འོ་མ་མང་། དེས་སྐྱབ་རྒྱུ་རིགས་ལ་བཀའ་ན་
ལྷར་བྱགས་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁ་ལོ་བདེ་བ་བཅས་ཡོད་སྟབས།
ལྷུང་དཀར་མངོ་དང་སྐྱབ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་དགེ་མཚན་གྱི་ལྷན་ཚོས་དུ་མ་སྐྱབ་ཡོད་
པ་རེད། ལྷག་གི་འཁྲུང་ལྷུངས་ནི་སྤྱིར་སྡོལ་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་ནི་རི་དྲགས་གཡུང་
ལ་ཐབ་པའི་རིགས་ཐལ་ཆེ་བ་རང་རང་རིགས་མཐུན་རྣམས་འཚོ་བ་ཤས་ཆེ་བ་
པ་རིགས་མ་རྒྱུད་གང་ལ་ཉོགས་པ་དཔྱད་གཞིར་གསལ་བོ་མེད་པ་དང་། རང་
ཚོས་དེ་བས་དཔོག་ཚོད་ཀྱིས་མ་རྙེད་ཀྱང་དེར་སྐབས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཡུལ་རི་
དྲགས་ཀྱི་རིགས་ལས་གཉན་ (སྟན་) དང་གནའ་བ་དགོ་བ་ (ཚོ་བ་) སོགས་སྡོལ་
སྐྱབས་སྐྱབ་དང་ར་བཅས་དུད་འགྲོའི་རིགས་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད་
དེ་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

གཤིས་རྒྱུད་འཇམ་ལ་གཡང་དཀར་སྐྱབ། །
ཉེར་མཁོའི་གོས་བཟང་ཁ་ཡི་ཟས། །

མི་ལ་མངས་མེད་འདོད་ཀྱི་བཅས། །

དངོས་ཐོག་གང་ལས་དོ་རྒྱ་བྲལ། །

ཞེས་སོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ལུག་ཅེས་པ་ནི་ཐོག་མར་འདོད་ཀྱིས་དུ་
བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་དོས་བརུང། མདོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་། གཡང་དགར་གཡང་མོ་བལ་ལྟན་དང་། །ལྟོ་འབྱུང་ཤེལ་སྒོ་ལུག་གི་མིང་།
།ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས་ལ་གྲལ་ལུག་ །ཉི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ནང་འཁོད་ལུག་ ། ཅེས་
པ་ནི་ཡང་རིགས་སུ་དབྱེ་ན་བྱང་ལུག་ལུལ་ལུག་སྟོ་ལུག་རིགས། སོག་ལུག་
མཚོ་ལུག་རིགས་བཅས་སོ། དེ་ལྟར་གསུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལྷ་སྣང་འཇམ་
རྒྱལ། ལྟོབས་ཚད་ཆེ་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ལྟན་ཅམ་ཡོད་པ་དེས། དེ་མིན་གཡང་
དགར་ལུག་གི་མོ་མོ་མོ་ཅིས་ལ་དབྱེ་བ་ནི། ཐོག་མར་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་མོ་ལ་
ལུ་གུ་ཞེས་པ་དང་། མོ་གཉིས་པར་ལ་ག་དང་མོ་ལག་མོ་ལག་ མོ་གསུམ་པར་
ཐོང་པ་དང་ཆེར་མོ། མོ་བཞི་པར་སྟིག་པ་དང་སྟིག་མོ། མོ་ལྷ་པར་དཀྲུག་པ་དང་
དཀྲུག་མོ། མོ་རྩལ་པར་ཆིབ་གཅིག་ །ཆིབ་གཉིས་པ། ཆིབ་གསུམ་པ། ཆིབ་
བཞི་པ་ལྷ་པ་ཞེས་ཆིབ་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་ཞིང་ཁ་རྒྱན་ལ་ནོར་ཆེ་གཅིག་ལ་ལུག་ཆེ་
གཉིས་ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་ལུག་པལ་ཆེ་བ་ནི་ཆིབ་རྩལ་པ་དང་བདུན་པ་
སྟེ་མོ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གམ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་དེ་ལུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེད། ཡང་
སྦྱིར་སོ་ལུག་ལ་ཤ་བཟན་ཞེས་པ་དང་མོ་ལུག་ལ་མ་མོ་ཞེས། པ་སྦྱགས་ལ་སྦྱག་
སོ་ལུག་སྦྱག་རིགས་བཟང་སྦྱག་དེ་སོགས་ཟེད། ཡང་སྦྱ་མདོག་རིགས་སུ་དབྱེ་ན།
མ་གཞི་ལུག་ལ་སྦྱ་མདོག་དགར་སོ་ལ་གདོང་པ་དགར་རྒྱང་ཡོད་པ་ལ་གུ་བ་ཟེར་
སྟོལ་ཡོད། དེ་མཚུངས་གུ་བ་གུ་ཁྲ་གུ་གདོང་གསུམ། ། ཉག་སོ་ཉག་ཁྲ་ཉག་མགོ་

གསུམ། གྲོ་བོ་གྲོ་བོ་གྲོ་བོ་གདོང་གསུམ། ། ལྷ་བོ་ལྷ་སྐམ་ལྷ་གདོང་གསུམ།
 ། སྒྲོ་རྗེ་བླ་རྗེ་རྗེ་མེད་གསུམ། ། ཅུ་བོ་ཅུ་ལྷ་ཅུ་གདོང་གསུམ། ། གྲེ་བོ་གྲེ་
 ལྷ་གྲེ་གདོང་གསུམ། ། སྐྱུ་གྲེ་བོ་སྐྱུ་གྲེ་ལྷ་སྐྱུ་མཚོ་གསུམ། ། ཅུ་བའི་སྐྱུ་མཚོ་གྲེ་
 དབྱེ་བ་མི། དཀར་པོ། གྲེ་བོ། ཅུ་བོ། གྲེ་བོ། སྐྱུ་གྲེ་བོ་བཅས་
 ཡོད་པ་རེད། རྩ་སྐྱབས་གཞིར་བཟུང་ནས་མིང་ཡང་འདོགས་སྒོལ་ཡོད་པ་དཔེར་
 བ། ལུག་ལྷ་བོ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ལྷ་རྩ་ལྷ་ཤོང་ལྷ་འབྲིས་ལྷ་ཚོག་ཅེས་པ་སྐྱ་བུ་
 ཡིན། གཞན་ཡང་གཡང་དཀར་ལུག་གི་ཁྱད་ཚོས་དང་། བདག་ཉར་མན་རྒྱས་
 སྐོར་ནི། གཡང་དཀར་ལུག་གི་ཁྱད་ཚོས་ནི་མགོ་བཟོ་ལེགས་ལ་གཟུགས་དཔུང་
 བཟང་། སྒྲོམ་རྒྱུང་གཤིས་བཟང་རྒྱུད་འཇམ་པ། །སྐྱད་གདངས་འབའ་སྐྱུ་དེ་རེ་རེ།
 །གཡང་གོགས་དབལ་གསུམ་འཛོམས་པའི་ལུག་ཤེས་པ་སྐྱ་བུ་ཡིན། བདག་
 ཉར་ཞེས་པ་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱར་ཡིན་པས་རྒྱར་གསལ་ལྷུ་མ་དགོས། སྐྱེར་ནས་ཚུ་སྐྱེ་
 བཞི་ལ་སྐྱུགས་རིགས་བདག་ཉར་གསོ་ཚགས་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀར་འབད་བཅོལ་
 ལྟོད་མེད་བྱེད་དགོས་ཡོད་པ་རེད། བན་རྒྱས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་ལྷས་ན་
 འདི་སྐྱ་སྐྱེ། སྐྱུ་མ་ཞིང་པོ་བ་ལྡན་པའི་བཟང་བའི་ཤ་དང་། །ལུས་རྒྱང་འོད་
 བརྒྱན་གསོ་བའི་བརྒྱང་བའི་འོ་ཞོ། །བདེ་འཇམ་འོ་ཡང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་པའི་
 བགས་ཚབ། ། སྐམ་སྐྱུག་ཐེར་མ་སྐྱུ་གཙུགས་ཅ་ཆེའི་ཐོན་རྗེས། །ཞེས་པ་མན་
 ཡོད་ཀྱི་འབྲུང་ཅ་དེ་སྐྱར་ལགས་པ་དང་ད་དུང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཡང་དཀར་
 ལུག་ནི་སྐྱུགས་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོ་སྐྱུགས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་
 གྱང་ཡིན་པ་མངོན་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ལོ་གསར་ལུག་མཚོ། །རྟེན་དཀར་མོ་ལག་
 གཡས་གཡང་འགྲུགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད། སོག་སྐྱེད་གཡས་པས་བལ་སྐྱུད་ཀྱི་གདོན་

ལུག་ལྟོན་སྒྲེབ་འགོ་འདེན་གྱི་སྐྱེས་འབྲུག། ལུ་སྐྱེན་དགའ་ཉེ་མཆེད་
 གྲོགས་སུ་ལག་ཉགས། ལུག་ལྟོན་ཚང་ར་སྐྱ་དཔོན་གྱི་གསོལ་རྒྱུ། (གསོལ་རྒྱུས་)
 དགུན་ལྟགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བགས་ཚག་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཨ་
 མོ་ཇམ་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་རྟོན་གྱི་བདག་པོ་ཇམ་རྣ་ལྷ་ཡི་མཚོན་གྱིད་དུ་བཅིས། ཟེ་
 གོ་<ཟེག་ག>ཞེས་པ་ནི་དོས་དུག་ལ་མི་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་པམ་ཐོབ་ཤོད་འབྱེད་
 པའི་ཚེད་ཆས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཟེ་གོ་<ཟེག་ག>གསར་པས་མོ་འདེབས་
 པ་དང་ཡང་ཟེ་གོ་ཟེ་བསྐྱར་བཅོས་ཉེ་ཀ་བར་དཀྱི་བ་དེའང་གནས་ལུགས་ཐོག་གི་
 འདིགས་པ་སྲུང་ལུབ་ཅེས་བཤད་སྲོལ་འདུག །མདོར་ན་གོང་གསལ་དེ་མཚུངས་
 ལུག་ནི་གཞན་པས་ལྷག་པ་དགོས་འདོད་ཀྱི་ལོར་ལུ་བཞིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་བཅི་མཐོང་
 ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ར་ཡི་འབྲུང་ཁུངས་ནི་སྤྱིར་སྤོ་ལུགས་གྱི་རིགས་ནི་རི་དྲུགས་
 གཡུང་ལ་པབ་པའི་རིགས་ཡིན་དེ་ཡང་གོང་གསལ་ལུག་དང་མཚུངས་པའི་དགོ་
 མཚོན་དུ་མ་དང་ལྷན་ཡོད་ལ། ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་ར་ཞེས་པ་འདི་ནི་ར་མང་
 ལུ་ཚོ་ཡང་བྱས་ཉེ་ལྷན་དུ་འཚོ་རུང་ལ་ཡང་ཁ་གསལ་རེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལུག་དང་
 ལྷན་དུ་འཚོ་སྤོང་སྟབས་བདེ་ཡོད་ལ་ར་ལུག་གཉིས་ནི་ཞི་མཐུན་དང་འགྲོགས་
 བདེ་གཤིབ་བདེ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཁ་གསལ་སར་བྱིམ་དུད་སོ་སོའི་འབྲིས་སུ་
 ལྷོད་པ་ལས་ཐག་རིང་ལམ་ཁ་ཐོར་མི་སྤོད་པ་ཉེ་བར་སྤོད་པ་སོགས་རང་གཤིས་
 འཇམ་ལ་བཀོལ་སྤོད་སྟབས་བདེ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོས་ལྷན་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཡང་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ནི།

འབྲུག་སྤོགས་གཉིས་བཅོད་སྐབ་པའི་ར། །
 རང་སྤྱང་མཐོ་ཡང་འབྲུན་སེམས་བྲལ། །

མཁོ་རྒྱ་ཚང་བའི་ཚེ་ཚེ་ད། |

ར་ལུལ་མཚན་སྣུན་གསེར་དང་མཉམ། |

ཞེས་སོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ར་ཞེས་པ་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་།

གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའང་། ཚེ་ཚེ་རའམ་
མན་ཚར་ཅན། | ཨོག་ཚར་ཨོག་ཞེར་ལག་ཞལ་དང་། | ལྷ་འཕྱུང་ཏི་འཛིན་
སྤྱིས་སྤྱ་ཅན། | དེ་རྣམས་མངོན་བརྗོད་ཨོག་ཚོམ་མིང་། | ཞེས་པ་ཡིན།
ཡང་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱ་ར་ཞེས་དང་སོག་ལུག་ཟེར། སྟོན་གྱི་ར་དང་
སྤྱད་གྱི་ལུག རིགས་རྒྱད་བཟང་བར་བཅི་སྟོལ་ཡོད། གཞན་ཡང་རིགས་
འབྲེལ་རྒྱ་གོ་ར་ཞེས་དང་དེ་མིན་གྱི་མདོ་ལུལ་སྟོན་སྤྱད་དང་དབྱུས་གཙང་སྟོ་བྱང་
གང་གི་ར་རིགས་མཐུན་ཤོས་ཡིན་པ་དང་དབྱེ་བ་ཆེར་མ་མཆིས། དེ་མིན་
ར་ཡི་ཤོ་ཤོ་ཤོ་ཆེས་དབྱེ་བ་ནི་ལུག་དང་གཅིག་པར་བཅི་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད། ཤོ་
དང་ཤོ་རེའུ་དང་། ཤོ་གཉིས་པར་རེའུ་ལག ཤོ་གསུམ་པར་ར་ཚོང་རམ་ར་ཚེར།
ཤོ་བཞི་པར་ར་སྟེད། ཤོ་ལྔ་པར་ར་ལུག | དེ་ནས་ར་ལ་ཆིབ་གཅིག་ཆིབ་གཉིས་
ཆིབ་གསུམ་ཞེས་བཅི་བ་ལུག་དང་མཚུངས། ཤོ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གམ་བཅུ་
གཉིས་ཅམ་ཐུབ་གྱི་ཡོད། ཤོ་རིགས་ལ་ར་ཤོ་དང་། ཤོ་ལ་ར་མ་ཞེས་པ་
ལུགས་ལ་ར་ཐུག་དང་ཅོ་ལོ་ཡང་ཟེར་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྤྱི་མདོ་ག་ལ་དབྱེ་
བ། དཀར་ཤོ་རོག་ཤོ་སྟོན་ཤོ་དང་། | ཁམ་པ་རྒྱ་ཤོ་གྲ་བ་ཞེས། | རོག་འཛི་སྟོ་འཛི་
ཁམ་འཛི་ཟེར། | བརྟ་ཁ་མཁལ་ཁ་སྟོ་ཁ་ཞེས། | ལག་དཀར་སུག་དཀར་རྒྱ་ཁ་
དང་། | དཀར་ཁ་རོག་ཁ་སྟོ་ཁ་སོགས། | སྤྱི་མདོ་ག་འདྲེས་མ་ཅུང་མང་བས། |
མིང་མདོ་ག་འདོད་སྤངས་སྤྱ་ཚོགས་ཡོད། | གཞན་ཡང་ཚེ་ཚེ་ར་ཡི་བྱད་ཚོས་

འི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་ལྷན་ཡོད་པ་དང་ལྷན་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་རང་གཤིས་
འི་ཁ་རྒྱན་དུ། ར་དེའུ་གཉིས་དེ་མཐོ་སྤང་ཆེ། མཐོ་སྤང་ཨེ་གདམ་ར་ལ་སྟོས།
ཞེས་པ་སྤང་སྤང་བ་མཐོ་སྤང་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་གནས་གཤིས་ཐོ་སྤྱིད་
ལྷན་པའི་སྐབས་སུ་ར་ནམས་བྲག་ཅེར་འཇིགས་ཤིང་། གད་པའི་ཁར་དང་སྤང་
འབྱར་ན་འབྱར་རྟོ་འབྱར་སོགས་གྱི་ཅེར་འཇིགས་པ་དང་། ད་དུང་སྤྱ་གྱུར་དང་
གྱུར་སྤང་སྟོད་ཁར་ཅེར་གད་དགའ་འཕག་མཚོང་བརྒྱབ་སྟེ་མགོ་ཅེད་ཅེ་བ་དང་།
རྐང་འབྲེལ་རྟུང་བ་སོགས་བྱེད་པ། ཡང་གདམ་སྤྱག་སེར་རྒྱུང་བྲག་ཚར་སོགས་
གྱིས་དེད་སྐབས་ར་ནམས་སྤྱ་སྤྱ་དང་བཅས་ཉེ་བྲག་ཁྲུང་དང་། གད་ཁྲུག་
སྤྱ་ནང་། ཁྱིམ་སོགས་སུ་ཡིབས་ནས་འབྲུག་བསྐྱབ་རྒྱུར་བ་སྟེ་ཕྱི་མའོན་ཚུལ་
ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་ཐོག་ར་འི་འབྲུག་སྟོགས་བཟོད་ཐུབ་པའི་ལྷགས་རིགས་
ཉམ་རྒྱུང་རྒྱུལ་ལྷན་འགྲོགས་པའི་ཞིག་ཡིན། བདག་ཉར་འི་དབྱར་དགུན་སྟོན་
དམྱིད་ནམ་ཚེ་དུས་བཞི་འཚམས་པའི་འགོ་ལྷགས་སྤྱར་སྤྱགས་རིགས་གཞན་
ནམས་འཚོ་སྟོང་བདག་ཉར་བྱེད་ལྷགས་དེ་བཞིན་འབད་བཙོན་སྟོད་མེད་བྱེད་
དགོས་ཡོད་པ་རེད། བན་རུས་འི་ར་ཡི་ཤ་ཚེལ་འོ་ཞོ་སོགས་འི་བསལ་ཤས་ཆེ་
བས་མཁྲིས་ནད་རིགས་དང་ཆ་བ་སེལ། བགས་པ་ལ་ཡང་ར་རྗེད་ར་ཅུག་སྟོད་
ཤད་ཆེལ་སྤ་ཞིང་ལྷག་སྤྱགས་ལས་ཀྱང་བཟང་། ར་ཅིད་ལའང་མཐོ་དགོས་ཐོན་
རྗེས་རྒྱ་ཆ་སྤ་ཚོགས་བཟོ་བྱེད་སྐབས་བདེའི་བེད་སྟོད་མང་། ར་ཡི་ཁྱ་ལྷ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཐོག་ལ་མཚན་སྟན་ཡོད་པའི་བཟོ་ལས་སྟོད་སྟོ་རིན་ཐང་ཆེ། དེ་སྟེ་ཕྱི་
གོང་མཚུངས་བཞིན་སྟོ་སྤྱགས་གཡང་བཞིའི་ར་བ་ཞེས་པ་མི་ལ་དགོས་འདོད་
ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་ཐ་ན་འབྲི་གཡག་གི་སྤྱི་བ་

དང་ར་ལུག་གི་རིལ་མ་ལ་སོགས་མེ་ཤིང་འབྲུད་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཚོད་དེ། ཡང་སྐྱུག་སྒོ་
 བའི་བྱི་རན་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། མེ་ལུགས་ཆེ་ལ་མེ་རྒྱན་རིང་བ་འབྲུད་ཤིག་
 མོག་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མི་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པའི་སློབ་ལྡན་ནང་གི་ཆེས་ཁྱད་དུ་འབགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་
 གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་སློབ་རྒྱུ་དང་ཐབས་ཤེས་སོགས་སློབས་མང་པོའི་ཐད་
 ལས་རང་རང་གི་ཁྱད་ཚོས་དང་འཚམས་པར་ཟས་སློབ་རིགས་ཐན་ལུས་དབྱེ་བ་
 དང་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་དགོ་མཚན་དུ་མ་ཤེས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་རིགས་པ་བཙོ་བ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་ལ། བརྗོད་པ། བསྐྱོལ་བ། ལུ་བ་སོགས་སློབ་ཐབས་སྣ་མང་ཡོད་པ་དེ་
 དག་གི་མེ་ཡང་འབྲུད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལོས་ཀྱང་ཡིན། ཐ་ན་གྲིམ་ཚང་
 ཚ་སོབ་སོབ་ཀྱི་རྩོ་སྤྱིད་ལྡན་པའི་ཚོར་སྣང་སྤྱི་ཡང་སྤིད། མདོར་ན་དེ་དག་གིས་
 རང་རང་འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་པའི་མ་བཙོས་རང་ག་ཤིས་སུ་གོམས་
 པའི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་གྱང་རེད། དེ་མིན་ཞིང་ཁུལ་དུ་སེམས་ཅན་བ་
 གླང་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་ཡང་པལ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་དང་སྤྱི་མཐུན་ཡིན་ཡང་
 རང་ག་ཤིས་ཞི་དུལ་དང་ལུ་རྒྱལ་ས་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་པ་དང་། ཐན་ལུས་
 བེ་སྤྱིར་ཤུག་པགས་འོ་ཞོ་ཕུད་པའི་ཞིང་ཁར་ཕུད་རྣམས་མོག་ཐན་ལུས་ཆེ་བ་ཡོད།
 སློབས་མཚུངས་ད་དུང་ཁ་ཤས་སར་པག་དང་བྱ་དེ་མང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་
 མར་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་ཞབས་འདེགས་ལུ་རུ་བརྟུག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 བདག་ཉར་བྱེད་ཚུལ་དང་ཐན་ལུས་སོགས་གོང་སྤྱིར་བཏང་མཉམ་འཚོ་དང་
 མཉམ་གཤིབ་བྱེད་པའི་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་གྱིས་འབྲུས་པར་བགྱིས་ལགས།

དེ་མིན་ད་དུང་སྐྱུགས་རིགས་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་རྟ་ལ་རྩ་ཚོ་ཅན་དང་། རོར་རྩ་མེ་འབར། ཁལ་གཡག་མགོ་གཉིས། གཡང་
ལུག་མགོ་གཉིས། འབར་ལུག་ཁ་མང་། གཡང་རྩ་རིས། གཡང་ལུག་རྩ་བཞི། ར་
མོ་ར་མདུད་ཅན་སོགས་ཡ་མཚན་བ་རེ་གཉིས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་བ་དང་། ལྷ་རབས་
མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ལ་ལུགས་ཐོག་འཕེལ་བ་དང་། གཡང་གི་རྩ་བ་
གང་བའི་མཚོན་རྟགས་བཅི་ཚུལ་ཡོད་བ་ལས་བཟང་འན་དཔུང་དེ་གསུང་རབས་
དང་དཔེ་རྒྱུན་ལ་སོགས་མ་མཐོང་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་འདྲ་བ་མི་སྲུ་འདྲ་ཞིག་
གིས་མཐོང་ན་ཡ་མཚན་སྐྱེ་དགོས་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། གཞན་ཡང་ཁྱི་ཞེས་བ་ནི་
ལུགས་རིགས་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཁྱི་སྲུང་ཅིག་ལ་མེད་ཐབས་མེད་བ་
ཞིག་ཡིན། རྩོན་འྲོན་ཚོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྲོང་ལྡེ་བཅན་གྱིས་ལུགས་གཉིས་ཁྱིམས་
སྲོལ་འདུགས་སྐབས་སུ་སྲུང་ཁྱི་གསོས། བམ་ཚོད་བྱ་འདྲིན། ཞེས་གསལ་
བ་ལྟར་ཁྱིས་རྒྱ་མ་སྲུང་བ་དང་བྱ་ཡིས་བམ་ཚོད་འདྲིན་བ་དང་། གཞན་ཡང་གླིང་
སྲུང་ལས། ཨ་ཁུ་ཁོ་སྲུང་གིས་འགོག་བ་སྲུང་བྲག་ཅ་དགུ་སྐོར་ཞེས་པའི་ས་
ཚ་དེར་རྒྱང་འདུད་གཏོང་ཚེ་སྐལ་བ་སྲུང་པའི་དངོས་ཐོག་རྣམ་གྲངས་གས་སུ་
འགྲི་ཆེན་འག་ཁ་ཁུ་བྱུག། ཁྱི་ཆེན་གྲ་ལ་ཕྱོ་འཁྲོག་མ་ཆེན་ཁྱི་ཤེ་སྐས་འག། ར་
ཆེན་རྒྱ་འདྲི་སྲོ་འདྲི། ཁྱི་ཆེན་དུ་བྱ་ཐོད་དཀར་ཞེས་སྲུང་བ་དེའི་ཐོག་བས་ཨ་ཁུས་
འགོག་བ་ལ་སྲུང་པའི་ལུགས་ཐོག་གཡང་བཞི་ར་བ་དེ་སྲུང་མི་ཁྱི་ཆེན་དུ་བྱ་ཐོད་
དཀར་ཞེས་བ་དེ་ལྟར་མཚོན་ཡོད། ཁ་རྒྱུན་དུ་ཉིན་གྱི་མི་དང་མཚན་གྱི་ཁྱི་ཞེས་
བ་གོ་ཚོད་ཡོད་པའི་དཔེ་རྩ་འདྲམ་ལ་སོ་སོའི་སྐོ་ཁྱི་ལ་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་བ་དང་།
ཁྱི་བདག་གི་ཉིན་རེར་ཁྱི་ཁྱུང་ཐེངས་ཁ་ཤས་སྟེར་ནས་དེ་གས་འགྲིག་ཡོད་བ་
རེད། ཡང་རིགས་ལ་དབྱེ་ན་ཤ་ཁྱི་དང་། འདོགས་ཁྱི། ཏ་བ། ལ་སེམས་ཞེས་རིགས་

ཁ་ཤམ་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ཚད་ནི་ཁྱི་ཚེ་ལོ་དགུ་ཞེས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གསུམ་བཅུ་
 བདུན་ཚམ་སྲབ་མཁན་ཉུང་ཤམ་ཡོད། མིག་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཁྱི་དང་། རྣོར་
 སྲང་། རྣོར་སྐྱོང་། རྣོ་གསང་བ། ཤ་ན་ཀ་ཞེས་མངོན་བརྗོད་མིང་ཞེས་སོ། ཕན་
 རུས་ནི་ཁྱིམ་དུང་དེ་གའི་སྐྱ་ཁང་གང་ཡིན་ཁྱིམ་སྐོ་སྲང་བ་མ་ཟད། སྐྱགས་རིགས་
 ལ་གཞོན་པའི་གཅན་གཟན་སྲང་བ་དང་། རྒྱལོར་ཡོངས་སྲུང་རང་མི་ལས་སྐྱག་
 པ་སྲང་སྲབ་ཀྱི་ཡོད་ན་ཁྱི་ལ་དོན་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཅམ་རུས་སྐོ་བཤེས་ཡོད་པ་
 རེད་ལ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་ཕན་རུས་དེ་དག་ཀྱང་བདག་པོས་དགོས་གཤམ་ཡོད་ཚེ་
 བེད་སྲུང་དེ་ཁྱི་ལ་གོ་བརྟ་སྲུང་མ་ཐག་རང་གི་དོན་རྣམས་སྐོ་བབས་ལྟར་བྱ་བ་
 སྐྱབ་རྒྱུར་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞེག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁྱི་བཟང་ལ་ཁྱིམ་
 བདག་ཚོས་སྐོ་ཐོག་ལྟར་གཅེས་སྐྱས་བྱེད་པ་དང་སྐོ་ཁྱིའི་དགོ་མཚན་ཡང་དུ་མ་
 ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་རང་གི་སྐོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱགས་རིགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས། མི་ཡི་
 དགོས་མཁོ་ཚང་མ། །ཅི་འདོད་གང་དགོས་ཡིད་རེ། །རི་མ་རི་བཞིན་སྐྱབ་པ། །དེ་
 དག་ཡིད་དུ་འབྱ། །སྐྱགས་རིགས་དེ་རྣམས་འཚོ་གནས། །རི་མཐོ་ངོས་ཟར་ཐང་
 ལྡེད། །ནགས་གསེབ་རྒྱ་སྲང་འགམ་དང་། །གང་སྐྱག་འག་ཆར་ཐོག་སེད། །རྩ་ཟ་
 རྒྱ་འཕྱང་འཚོ་བ། །དགའ་སྐྱག་ཡིད་དུ་ཞེ་འབྱ། །གཅན་གཟན་གསང་ཡོང་རྣམས་
 སྐྱག། །དགའ་ངམ་སྐྱ་ཚོགས་ཁོང་དུ། །ཉམས་ང་མེད་པ་གནས་ཏེ། །བདག་པོར་
 དྲིན་ལན་ཐོབ་རེ། །བསམ་པ་སྐྱ་ཚམ་མེད་པ། །བཟང་སེམས་ཡིད་དུ་ཞེ་འབྱ། །ཁ་
 ལ་བཟའ་རྒྱའི་ཟས་རིགས། །སྐོ་བཅུད་སྐྱམ་གསུམ་ཚང་ཡང་། །བཏུང་བའི་ཁ་ལ་
 འོ་ཞོ། །བཅུད་སྐྱན་སྐྱས་བྱུངས་གསོ་བ། །སྐྱས་ལ་གྱོན་པའི་བགས་ཚང། །ཉེར་

འཁོའི་རྫོ་འཇམ་ལྡན་པ། །སན་རྒྱས་དམིགས་གསལ་ལྡན་པ། །དེ་རྗེན་ཡིད་དུ་ཨེ་
བྱ། །དཀར་མོ་ཞོ་བརྟུང་བའི་མ་འབྲི་གསུམ། །དམར་ཤ། །ཐག་བཅོས་པའི་གཡག་
ལུག་ར་གསུམ། །གཡག་ཞིང་ཚོད་དཔོར་འདྲེན་ལྷུང་བཀོལ་གསུམ། །སྦྱ་
བགས་པའི་རྫོ་འཇམ་དོ་རྩ་བལ་བ། །ས་འདི་སྟེ་ལོངས་སྦྱོད་བཟའ་བརྟུང་མཇེད་
མེད། །ཁོར་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་སེམས་ནང་ཡོད་དམ། །

དེ་འབྲེ་རྟོ་ལོར་ལུག་བཅས། །གཤིས་བཟང་རྒྱད་འཇམ་ཞི་དུལ།
།འགྲང་སྟོགས་ཅི་གང་བྱུང་རུང་། །ཞེ་འཁོན་སྦྱ་ཅམ་མེད་པར། །དེ་འབྲེ་སྦྱོད་
བཟང་བསམ་ན། །བཅོས་མིན་བཅེ་བའི་སྦྱིང་རྩ། །མོས་པའི་སྦྱ་ལོང་གཡོས་ཏེ།
།རྗེན་ལན་རི་ལྟར་འཇལ་བྱུབ། །སྐར་ལི་ཅིག་ཀྱང་མ་དགོས། །ལག་ཏུ་བས་ཁོར་
ཡོད་ཚད། །དེ་འབྲེ་རྗེན་ལ་མི་བྱ། །བསོད་བད་མིན་ན་ཅི་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་མི་
ཁོར་བས་གསུམ་འཇོམས་པའི་རྩེས་བྱ་མདོར་བསྐྱས་ལུས་ཟེན་ལོ།།

ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྒོལ་སྐོར།

སྦྱིང་འབྲི་དུའི་ཞིང་ལུལ་ནི་ས་མ་འགྲོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་བྱི་ལྷུང་ཚོས་གཞིར་
བཟུང་ནས་དུས་ཚིགས་ལྟར་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེས་བྱེད་སྐྱེད་ས་རོབ་ཅམ་ཞིག་ལུས་
ན། །ས་བབ་ཐོག་ནས་དབྱེ་ན་ས་མ་འགྲོག་གི་ཞིང་ལུལ་ཞིག་ཡིན། །དེ་ཡང་ཞིང་
པའི་ས་ལུལ་གཞན་དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ས་བབ་ཅུང་མཐོ་ལ་རྫོད་ཚད་ཅུང་དམའ་
བ་ཡོད། །ཡང་འགྲོག་པའི་ལུལ་ལས་ས་བབ་དམའ་ཞིང་རྫོད་ཚད་ཅུང་ཆེ་བ་ཡོད།
ས་ཞིང་ནི་པལ་ཆེ་བ་རི་ལྡེབས་ས་ཞིང་མང་བ་དང་ཐང་ཞིང་ཅུང་བ་ཡོད། །དེ་ན་ས་

དབྱིབས་ཐད་ཐང་སྡེར་འཁོར་རྒྱ་ཡངས་པོ་མེད་སྟབས་རི་གདོང་དང་། ལུང་ཤུར།
འཕྲང་ལམ་གྱུ་དོག་པོ་དང་། ཡང་ནགས་ཚལ་ཐད་སྡེ་མོ་བསྐྱར་ན་ནགས་ཚལ་
མང་པོ་ཞིག་གཏོར་སྐྱོན་སོང་སྟབས་ཉུང་དུ་སྤྱོད་ཡོད་ནའང་དེར་སྐབས་ཤུང་ཁ་
ཤས་སར་ནགས་ཚལ་གང་འཚམས་གནས་ཡོད། དེ་མཚུངས་ས་མ་འཕྲོག་གི་སྡེ་
ཤོག་མང་ཆེ་བར་འཚོ་རྟེན་ནི་མཚོ་སར་འཕྲོག་པ་ཡིན་པས་སྡེ་ཤོག་ཁ་ཤས་སར་
འཕྲོག་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། འཚོ་རྟེན་འཕྲོག་ལས་ཐོན་ཇུས་གཙོ་བོ་ཡིན་
པ་རེད། ཡང་དམའ་སར་ཞིང་པ་ཡིན་པས་སྡེ་ཤོག་ཁ་ཤས་སར་ཞིང་ལས་གཙོ་
བོ་ཡིན་པ་དང་། འཚོ་རྟེན་ཞིང་ལས་ཐོན་ཇུས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཞིང་
ཁུལ་དུ་ཞིང་ལས་ཐད་འདེབས་ཁྱོན་ཆེ་དུ་སོང་བ་དང་དེར་སྐབས་མོ་ཞིང་སྤྱིའི་
འདེབས་ཁྱོན་དེ་ལྷན་ཁྱི་གསུམ་ལྟག་ཅམ་ཟིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འྲོགས་མཚུངས་
སྤྱིར་བཏང་བྲས་ན་ཁྱིམ་དུད་མང་ཆེ་བ་ཞིང་འཕྲོག་ཞོར་གསུམ་གཉེར་དགོས་པ་
དང་ཁ་ཤས་སར་ཞིང་ས་དང་འཕྲོག་ས་མཉམ་དུ་གནས་ཡོད་པ་རེད།

ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལ་གཞིགས་ན། ཞིང་པའི་ས་ཁུལ་གཞན་
ཀྱི་ས་ཞིང་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། གཅིག་ནི་རང་བྱུང་གི་དོད་
གཤེར་དང་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་མི་འདྲ་བ་ཡིན། གཉིས་ནི་ས་བབ་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་
དང་འདོད་དོན་ལ་བསྟུན་ནས་ཡུལ་བབ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ས་ཁུལ་
འདིར་སྐྱེད་འདེབས་སྐྱེད་ཉར་(འཕྲུ་མ་འཛོག་)སྐྱེད་པ་དེ་ནི་ས་བབ་ཀྱི་དོན་དངོས་
དང་མཐུན་པ་དང་། ས་རྒྱ་གཞན་དུ་མི་འགོ་བ། ཡུག་པོ་མི་སྐྱེ་བ། ལྗང་ན་ཉུང་དུ་
འགོ་བ། འཕྲུ་རིགས་ཐོན་འབབ་མཐོ་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ས་ཞིང་སྐྱེད་
འདེབས་སྐྱེད་ཉར་སྐྱེད་ས་བབ་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་ལ་པན་འབྲས་

གྲང་ཆེན་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད། བྱེད་འདེབས་བྱེད་ཉར་བྱེས་སྤངས་སོན་ཁལ་བརྒྱ་འགོ་
སར་སོན་ཁར་ལྷ་བརྒྱ་འདེབས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་གོ་འདེབས་རྒྱ་ཁྲིན་བརྒྱ་
ཆ་གཅིག་ཟེན་མ་ཟེན་ཅམ་ལས་འདེབས་གྱི་མེད་སྟབས་གཙོ་བོ་འབྲུ་འདེབས་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། བརྒྱ་ཆ་བཞི་འཕམ་ལྷ་ཅམ་ཞིག་གི་སར་ཉུང་མ་ལ་ལུག་འདེབས་
སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འཕྲོས་སྟལ་ནས་འཛོག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཁང་པའི་
ཉེ་འདབས་གྱི་ས་ཞིང་པལ་ཆེ་བ་ལོ་ལྟར་འདེབས་གྱི་ཡོད་པ་དེར་སོག་ལོག་(འཕྲུ་
སྲོག་)ཅེས་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་ས་བབ་ནི་རིའི་སྟེབས་ཡིན་པ་དེར་སྐྱམ་ཤས་ཆེ་བ་
དང་རྒྱ་འབྲེན་བྱ་བས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་བས་ས་ཞིང་དེ་དག་ལོ་ལྟར་སྐྱོ་འདེབས་
བྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ས་ཞིག་ཞན་དུ་འགོ་བ་དང་། ས་བརྒྱ་མི་འདང་བས་
དགོས་པའི་སྟོན་ཐོག་བཟང་པོ་མི་སྤྱི་བ་མ་ཟད་མི་དགོས་པའི་ཞིང་ནང་རྒྱ་རན་
ཡུག་པོ་ཚད་མེད་སྤྱི་སྲོལ་ཡོད།

དེ་ལྟར་ལོ་ལྟར་ཞིང་སོག་ལོག་སྐྱོ་འདེབས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཞིང་ས་ངན་
དུ་འགོ་རྒྱལ་ཁ་རྒྱན་དུ། ཞིང་ངན་མོ་རྒྱ་ཆེན་བདག་པོ་སྤྲུག་གས་ཤི་ཞེས་པ་ལྟར་
ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏང་ནས་ཅམ་པ་སྲོང་དགོས་བྱུང་སྲོང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་
རང་ཁུལ་གྱི་ས་བབ་གྱི་འདོད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་མང་འདེབས་མང་བསྐྱུ་འཕོད་
སྐྱུལ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་ཕན་འབྲས་དེ་ཅམ་ཐོན་སྲོང་མེད། ས་བབ་གྱི་ཁྲུང་ཚོས་
འདོད་དོན་མི་མཐུན་སྟབས་དམངས་གྱི་འདོད་སྡོལ་ལང་མི་ཁེངས། དེ་ཡང་གང་གི་
ཡིད་ལ་གཞོན་གྱུར་བས། དེ་ལ་དེ་འདྲ་གཞོན་གྱུར་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་རང་
རེ་ཀུན་གྱིས་དེའི་སྲོགས་འབད་འབྲངས་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་སྤྲིག་སྤྱི་ཚོགས་བྱས་
པ་ནི་ས་འོངས་པར་ཐོན་མཐོའི་ཐོབ་འབྲས་སེམས་པ་ལོས་ཡིན། ཞིང་ལས་ཐོན་

སྐྱེད་ཡོ་ཆས་སྐྱོད། དེ་ཡང་ས་ཞི་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་ཆས་དང་། ཚོན་ཁལ་(གཡག་
)ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཡག་ལ་གཉའ་ཤིང་ཆེ་བ་ཞིག་གདམ་གསེས་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་ཡོད། རྩོགས་མཚུངས་ཚོན་ཁལ་གསར་རྙིང་གཉིས་སྟེབ་ནས་ཞིང་རྗེའི་སྐྱོང་
བརྗེད་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བྱིས་དུད་སོ་སོར་ས་ཞིང་མང་ཉུང་ལ་
གཞིགས་ཏེ་ཚོན་ཁལ་ཆ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ་བཞི་ཅམ་ལས་
མང་བ་སལ་ཆེ་བ་ནི་འཁོས་འབྱོར་ཞན་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཚོན་ཁལ་མེད་པ་
རེད། ཚོན་ཁལ་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཚོན་དོར་ཆ་གཅིག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད། ཚོན་ཁལ་
དེ་རྣམས་གསོ་ཚགས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཚོན་ཁལ་ནི་ཞིང་ཁ་རྩོ་བྱེད་ལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བེད་སྐྱོད་གཏོང་བྱེད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། གཞན་ཡང་
ཞིང་རྗེའི་ཡོ་ཆས་ལ་ཐོང་གཤོལ་དང་། གཉའ་ཤིང་། ལྷ་ཐག་བཅས་གསྐྱིག་བྱེད་
དགོས། ཐོང་གཤོལ་ཞེས་པ་ནི་དེར་དུས་ལྷ་བྱའི་འཕྲུལ་འདེབས་སམ་འབྱུང་འཕྲུང་
འཁོར་ལོ་ལྷགས་གཤོལ་འདི་ལྷར་སྒྲ་མོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷགས་དེ་དུས་ཞིང་
རྗེའི་ཐོང་གཤོལ་ནི་ཤིང་གཤོལ་ཡིན་པ་རེད། ཤིང་གཤོལ་དེ་ཡང་རྩོ་སོ་ཞེས་པ་
ལྷགས་སོ་ཅེ་ནར་ཁྲེ་ཅེ་གང་ལྷག་ཅམ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་གཤོལ་མགོ་
ཤིང་གི་འབྲམ་ལན་ཅན་ལ་འཆང་བྱང་ཞེས་ལག་ནས་འཇུ་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
གཤོལ་མདའ་ཞེས་སྐྱི་ཁྲོ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་གཤོལ་མགོར་བྲངས་ཏེ་ཚོན་ཁལ་གྱི་
འཕྲུང་བྱེད་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་དབྱིད་འདེབས་སྐབས་དང་དབྱར་སློག་སྐབས་གྱི་
ཐོང་གཤོལ་ལ་ཁུང་མི་འབྲ་བ་ཡོད། དབྱར་སློག་སྐབས་གྱི་ཐོང་གཤོལ་ཆེ་བ་དང་
དབྱིད་རྩོད་འབྲུ་འདེབས་ཞིང་ཆས་སྤན་ཅམ་ཆུང་བ་དང་བདེ་ཡང་འརྩོམས་པ་
ཞིག་དགོས་ཡོད། གཞན་ཡང་གཉའ་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་ཚོན་ཁལ་གཉིས་ཀྱི་གཉའ་

ལྷག་ལ་བཞག་ནས་རྩ་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་བྲེང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་གཡག་གཉིས་
གྱི་རྩ་བར་དགྱིལ་དུ་བྲོང་གཞོལ་བཏགས་ནས་ཞིང་ཁ་རྫོང་འདེབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
རེད། ལྷ་ཐག་ཞེས་པ་ནི་རྫོན་ཁལ་གཉིས་དེ་ལྷ་གཉིས་སྤྲུག་སྟེ། ལྷ་གཙུ་ཞེས་པ་
ཤིང་རྒྱལ་མིལ་མིལ་ཨ་ལོང་བཀུག་ནས་ལྷ་ལ་རྒྱས་པ་དེར་ལྷ་ཐག་ཞེས་པ་དེའང་
ལྷ་ལས་བྲངས་ཏེ་ཁལ་གྱི་མགོ་ཐོར་བཅིངས་པ་དང་ས་ཞིང་རྫོང་སྐབས་སུ་རྫོན་
དོར་རེར་རྫོན་ལྷ་ཁྲིད་མཁལ་མི་གཅིག་དང་རྫོང་ས་རྒྱག་མཁལ་མི་གཅིག་བཅས་
དགོས་ཡོད་པ་རེད། རོན་གྲང་ཁ་ཤས་སར་རྫོན་ལྷ་ཁྲིད་མཁལ་མི་དགོས་མཁལ་
རྒྱ་རྫོང་ཞེས་རྫོང་མཁལ་ཡང་ཡོད།

ཞིང་ལྷན་གསོག་བཟོ་བཞུགས་སྐོར། ཞིང་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་ཡག་པོ་ཡོན་
དགོས་པ། སྐན་རབས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་ལྷན་ནི་གངས་ཚོང་མ་ཡིན་
སྤྱི་ཚོང་ཡོན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ས་བབ་དང་བསྐྱེད་ནས་ལྷན་ལུས་མི་འབྲ་
བ་ཡོད་སྲོལ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ལྷན་རྒྱག་དགོས་པ་དང་དེ་མཚུངས་ཞིང་ལྷན་ལ་
སྤྱི་ཚོང་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་ལོ་སྟོན་མའི་དགུན་ལྷན་དང་ལོ་རྗེས་མའི་དགུར་
ལྷན་དང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་རུལ་ལྷན་མདོག་ནག་སྤྱར་ལོང་བཟོས་ནས་བྲོད་
ཚོང་མཐོ་བའི་ལྷན་དེ་ལྟར་ཞིང་ཁར་རྒྱག་རྒྱར་ཐན་ལུས་ཡག་ཤོས་ཡིན་པས་དེའི་
འབྲས་བུར་ལྷང་པ་མཐུག་ལ་ལྷང་ནག་མདོག་ལྷན་རོན་འབབ་མཐོ་བ་བཅས་ཡོང་
གི་ཡོད། ཡང་རྟ་དང་ལོར་ལྷན་སྐམ་པོ་མ་རུལ་པ་ཞིང་ལྷན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་ཅ་
ངན་མང་བ་དང་། ལྷང་མདོག་ཤེར་ཤིང་ཅ་བ་སྤབ་ལ་རོན་འབབ་དམའ་བ་ཡོད།
དེ་མིན་འགྲོག་ལྷན་དང་རྟ་ལྷན་སྐམ་པོ་མཉམ་དུ་དགུར་ཐོག་ལྷན་དེ་བ་མཛོའི་
སྤྲུགས་ཁང་ནང་བཏོང་སྟེ། བསྐྱེད་ལྷན་ཡིན་པས་ལྷན་ལུས་ཡག་ཤོས་ཡིན།

སྤྱིར་དབྱུང་ལུས་ལ་ཆེ་བ་དང་དགུན་ལུས་ལ་ལུས་ལ་ཞན་པ་ཡོད། དེ་
མཚུངས་ཞིང་ལུང་རྒྱལ་རྒྱུང་ཞིང་ཁའི་ས་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལ་གཞིགས་
ཏེ་ལུང་ལུས་ཀྱང་དེ་ལ་འཚམས་པ་བྱེད་སློལ་མཆིས། དཔེར་ན། ས་ནག་ཆེ་
བའི་རི་ཞིང་ལ་ལུག་ལུང་ལ་དོད་ཚད་མཐོ་བ་དེ་རི་ཞིང་ལ་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་
སྟོན་ཐོག་མགོ་ལྔ་ཅམ་སྤོན་པའི་མན་ལུས་ལྟ་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་ལུག་ལུང་
གསེག་མ་དང་གམ་ཞིང་བཅས་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན་ལུང་གིས་འཚིག་སྟོན་བཏང་
སྟེ་སྟོང་རྒྱང་ལ་སྟེ་མ་རྒྱང་བ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོ་རྩ་ཕྱི་ནང་གི་ལུང་དང་
བ་སྤང་གི་ལུང་ཏེ་ལུང་བཅས་བསྐྱེས་པའི་ལུང་དེ་དག་གསེག་མ་མང་སར་དང་
གམ་ཞིང་བཅས་རིལ་མ་ཐང་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན་ཞིང་ཁར་ལུང་གིས་མི་འཚིག་
པའི་མན་ལུས་ཡོད་པ་རེད། གསར་སྟོན་ནང་རྒྱགས་པའི་གོ་ཐལ་ལུང་དེའང་ཁར་
འགམ་སོག་སྟོན་བཏང་སར་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད། ལུང་རྒྱལ་སྤངས་ཐང་ལ་སྤྱིར་བཏང་
ས་རྒྱ་ལེགས་པའི་ས་ཆ་ལ་ཞིང་ལུང་རྒྱལ་རྒྱ་མང་དགས་ན་སྟེ་རྩོམ་ལུག་ལོ་སྤྱེས་
ཏེ་ཉལ་སྟོན་ཐེབས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་རྒྱ་ཡག་སར་ལུང་ཉུང་ཅམ་རྒྱག་པ་དང་
ས་རྒྱ་ཞན་སར་ལུང་མང་ཅམ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཁ་ཤས་གིས་དབྱུང་སྟོན་ཐེངས་
གསུམ་པའི་སྐབས་དབྱུང་ལུང་ས་ལོག་ཏུ་འཕྲོ་བ་བྱེད་པ་དང་ཁ་ཤས་སྟོན་ལུང་
ཞིང་ཁར་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད། འགའ་ཞིག་དབྱིད་འདེབས་སུ་ཞིང་ལུང་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད།
ལུང་རྒྱལ་ཚད་ནི་སོན་ཁལ་རེ་ལ་ལུང་རྒྱབ་བཅུ་རེ་རྒྱག་པ་དང་སྐབས་རེ་དེ་བས་
ཞིང་ལུང་མང་ཅམ་རྒྱག་པ་བཅས་ནི་སྤྱིར་བཏང་གནའ་རབས་དེར་དུས་གང་ལ་
ཞིང་ལུང་གང་འཚམས་དབྱུང་བ་ཞིབ་མོར་བྱས་པ་སྤྱི་མཐུན་ཅམ་ཞིག་བཤད་
ཟེན་པ་ཡིན།

དམིད་འདེབས་བྱ་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་བོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་དམིད་འདེབས་
 ག་སྤྲིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྫོང་དང་སྡོམ་ཉེ་ཞིང་ལུང་འདོན་སྐྱེལ་སོན་
 འདེབས་བཅས་རིམ་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། དང་ཐོག་རྫོ་ཆེ་བ་
 རྣམས་གཙང་སྐྱུག་བྱེད་རྒྱ་དང་སྡོམ་ཉེ་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་ཡང་རྫོ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་
 ས་རྫོག་རྫོག་རྒྱུད་ཅམ་གཤིང་འབྲས་སྟར་ག་ཅམ་འཛོག་དགོས་ཞེས་ཚུལ་ནི་ས་
 བབ་སྐྱམ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ད་དུང་ཐབ་པ་བྱུང་ན་ཐབ་པ་ཡོད་ཟེར་སྟོལ་ཡོད། དེ་
 རྣམས་ལུང་འདོན་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དཔལ་དུས་ནས་གསོག་བཟོ་བྱས་
 པའི་ལུང་རྣམས་སྤྱད་པ་འདྲུག་པ་འདྲུག་པ་འདྲུག་པ་འདྲུག་པ་འདྲུག་པ་འདྲུག་པ་འདྲུག་པ་
 མོར་བཟོས་ཉེ་ཉིན་ཁ་ཤས་བཞག་ནས་རུལ་བ་བཟོ་དགོས། དེ་ནས་ཞིང་ཁར་
 ལུང་དམོར་འབྲེན་བྱས་ནས་དམིད་འདེབས་བྱེད་སྡོམ་བོད་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་
 ཤར་ནས་ཕོ་འབྲས་རྒྱས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དབུ་དཔེ་དཔྱེ་སྟེ་ལུལ་སྟོལ་གོམས་
 གཞིས་སྟར་བསོད་ནམས་སྐྱར་འཛིན་ཡང་བྱེད་སྟོལ་ཡོད། དེར་དུས་དོ་སྦྱར་དེ་
 ཅམ་མེད། སྤྱིར་བཏང་ཞིབ་སླེའི་བྱེད་ཐབས་ནི་ས་བབ་རྩོ་གང་དང་སྤར་སྟོལ་ཉེ་
 ཉུགས་སོགས་ལ་གཞིགས་ཉེ་དམིད་ཚོ་སོན་འདེབས་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 སོན་འབྲུ་ནི་སྤྱི་ཚད་ཡག་པོ་དགོས་པ་དང་བམ་རུལ་སྡོམ་ཆ་མེད་པ་འབྲུ་
 རྫོག་ཡག་པ་ནས་རུས་བཟང་བ་སྐྱམ་པོ་ཡིན་པའི་འབྲུ་རྫོག་བདམས་ནས་སོན་
 འདེབས་སྐབས་སྲབ་མཐུག་མ་ལོར་བ་གཏོར་འདེབས་བཅས་བྱེད་དགོས། སོན་
 འབྲུ་གཏོར་འདེབས་ཉ་ཅང་མཐུག་གཤམས་ན་སྟོན་ཐོག་ཉལ་སྡོམ་འགོ་དང་སྲབ་ན་
 ཐོན་འབབ་ཞན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

བྱེད་སྐྱེལ་བའི་ཞིང་ཁར་རྫོ་ལོག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རྫོ་ལོག་ཐེངས་

གསུམ་རྒྱལ་དགོས། ཟུང་སྦྲུལ་ཞེས་པ་དེར་འབྲུ་མ་(ཕུ་མ་)ཟེར། དེ་ནི་པོད་
 རྩ་ལ་པའི་རྩ་མཁུག་ནས་པོད་རྩ་ལ་པའི་རྩ་སྟོད་བར་ཕུ་མོད་མོ་ཟེར་ཞིང་
 ། གཤོལ་ཆེ་བ་མོ་སོ་རིང་པོད་སྦྲུང་ནས་མོ་སྟོག་གཉིང་ཟབ་རྒྱལ་དགོས་ཡོད་
 པ་རེད། ཕུ་ལན་ཟེར་བའི་མོ་ཟེངས་གཉིས་པ་པོད་རྩ་ལ་པའི་རྩ་མཁུག་ནས་
 པོད་རྩ་བརྟན་པའི་རྩ་སྟོད་བར་མོ་སྟོག་རྒྱལ་གི་ཡོད། སྦྲུལ་ཕེར་བ་ཡང་མོ་
 སྟོག་ཟེངས་གསུམ་པ་དེ་པོད་རྩ་བརྟན་པའི་རྩ་མཁུག་ནས་བཅས་མ་བརྩས་(ཞིང་
 བཅད)ཚར་རྩེས་མོ་སྟོག་ཟེངས་གཉིས་རྒྱལ་དགོས། དེ་སྦྲུང་མོ་སྟོག་ཟེངས་
 གསུམ་རྒྱལ་དགོས་ཤིང་དེའི་པན་ལུས་ནི་ཞིང་ཁར་ཅ་རན་དང་ཡུག་པོ་མེད་པ་
 བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྟོན་བསྐྱེད་དུས་ཚིགས་དང་འབྲུ་རྒྱུད་ལྟེང་པའི་སྟོན། དེ་ཡང་སྟོན་
 བསྐྱེད་དུས་ཚིག་ནི་པོད་རྩ་བརྟན་པའི་རྩ་མཁུག་དང་། པོད་རྩ་བརྟན་པའི་རྩ་
 སྟོད་བར་གྱི་དུས་ཚིགས་སྐར་མ་རི་ཉི་ཤར་ནས་ཞག་བརྟན་རིང་ཚུ་བོ་ཡན་ལག་
 བརྟན་ལྟན་བརྟན་ཅིར་སྦྲུང་བའི་ཚུ་བཟང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ནས་བཟུང་སྟོན་
 བསྐྱེད་ལ་བཙོན་དང་འགོ་རྩུགས་མི་རྣམས་སྦྲུང་སྟོན་སྦྲུང་སྟོན་ལ་འཕེལ་བའི་དང་
 བས་པོས་གསར་ལྟོན་པ་དང་གི་བསྟོ་སྦྲུ་དབྱངས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གཅོང་
 ཆབ་ནང་གི་ཉ་མོ་འབྲུག་སྦྲུང་ལག་ཏུ་མོར་བཟོགས་ཏེ། ཡ། ལག་གཡས་བས་
 གཡོན་པ་མ་གྲེག་སྦྲུགས་སྟོན་པོས་མི་ཤ་མ་བཟུལ། ལས་འགོར་ཡང་ལས་
 གསོ་མ་དལ། ཟེར་ཏེ་གྲེལ་འཚུབ་ཆེ་ཞིང་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་དང་ནས་ཞིང་ཁ་
 གཅོད་པ་(བཅས་མ་བརྩ་བ་)དང་ར་མཁན་རྩེས་སུ་མི་རེའི་འབྲུ་སྦྲུ་དེ་རྣམས་བས་
 པོར་འཚིང་བ་དང་མ་ལུས་པ་བྱས་ཏེ་ཚར་མ་དེ་རྣམས་ཐག་རིང་སར་ཁལ་ཐོག་

འབྲེན་དགོས་པ་དང་། ཉེ་སར་མིས་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱེས་ནས་གཡུལ་ཐང་ངམ་ཁང་ཐོག་
དང་དེ་མིན་ཁ་ཤམ་སར་དབྱ་ཐེང་བའི་ཤིང་གི་ཁྲི་བཟོས་པའི་ཐོག་ལ་བཅེགས་
ཉེ་བམ་རུལ་མི་འགོ་བ་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཞིང་ཀའི་ནང་དུ་བཙས་མ་བརྟམ་
ཚར་རྗེས་སུ་འབྲུ་སྟེ་ས་ལ་ཐགས་པ་རྣམས་མི་རྣམས་གལ་བསྐྱིགས་ནས་གཙང་
མ་སྐྱུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཕུ་བྱ་སྐྱུག་ཐེང་། དེ་རྗེས་སུ་མོ་ཡིན་ན་ཁྲིམ་
བདག་མོ་མོའི་སྟོན་ཐོག་གཙང་སྐྱུག་བྱས་ཚར་རྗེས་དེའི་ཤུལ་དུ་དབྱལ་ཐོངས་ས་
ཞིང་མེད་པ་དེ་དག་གིས་སྐྱུག་བྱ་སྐྱུག་ཞེས་སྐྱེས་ཡང་སྟེ་མ་རྟོག་གཅིག་ས་ལ་མ་
ལུས་པ་བྱས་ཉེ་གཙང་སྐྱུག་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་ལ་བམ་པོར་སྟོང་ཞེས་སྟོང་མོ་ཡང་
རྒྱག་མཁའ་ཡོད་པ་རེད། འབྲུ་རྟུང་དུས་ཚིགས་ནི་སྤྱིར་བཏང་དབྱུག་དུས་སུ་
མོད་རླ་བརྟུ་པའི་ཆེས་འགོ་ནས་རྟུང་པ་དེར་གཡུལ་བརྟུངས་ཞེས་ཉེ་གཡུལ་ཁ་
ལ་གཡུལ་ལས་བྱས་ཉེ་རྟུང་བྱེད་ནི་དབྱུག་མ་དང་དབྱུག་སྐྱུག་<སྐྱུག>ཞེས་དེར་
ཤིང་གི་དབྱུག་པར་བྱབ་བྱེད་རྒྱག་པ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་སྟེ་
མགོ་སྐྱུག་སྟེ་དེར་མགོ་སྐྱུག་ཅེས་པ་དང་དེ་རྗེས་མགོ་སྟེ་དང་ཐོག་མ་གཉིས་ཁ་
ཁང་ཕྱེ་སྟེ་འབྲུ་རྟུང་རྒྱག་པ་དང་། འབྲུ་བརྟུང་ཚར་རྗེས་འཕྱར་གཞིང་ཐོག་རྒྱང་
འཕྱར་བཏང་བ་དང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་ལས་ཀ་ཁ་ཤམ་བྱས་ནས་འབྲུ་རྟུང་སྐྱུག་
མ་ཐོག་མ་ཐོགས་འགོ་བརྒྱལ་མ་ཐོང་བ་བྱས་ཉེ་འབྲུ་རྣམས་མཚོད་ཁང་ནང་དུ་
འཇུག་གི་ཡོད་རེད། གཞན་ཡང་སྟོན་ལོ་ལེགས་པོ་ཡོང་བྱིང་སྟོན་ཐོག་ལག་ཏུ་
མ་ཐོན་བར་འགན་སྲུང་ལམ་ལུགས་སྐྱུ་ལོ་སྟོ་ཁྲིམས་ཞེས་ཁྲིམ་ཚང་རེས་འཁོར་
ཀྱིས་དབྱར་དུས་ལོ་ཉོག་སྲུང་སྟོབ་ཀྱི་འགན་སྲུང་ནས་འགན་འཛོལ་མི་ཡོང་བ་བྱ་
བ་དང་། གལ་ཉེ་གཏན་འབེབས་འགལ་རིགས་སྤྱང་ཆེ་ཆད་འགལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་མཚུངས་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་རིགས་འཚོ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་སྲིད་ལས་
ཀ་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། གཞན་ཡང་ནས་དང་། གྲོ་སྐྱ་མ། བད་
ལ། ལ་ཕུག་ཡུང་མ། རོ་ཁོག་བཅས་དང་། བད་ཚལ་རིགས་ཚོ་སྲུན། ཐོ་
ཚལ། ཚོང་སློབ་སོགས་ཚལ་རིགས་ཀྱང་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཞིང་
ལས་ཐོན་སྐྱེད་བདག་གཉེར་བྱེད་སྐྱད་ས་རྣམས་པ་མཚོན་བྱེད་ཅམ་དུ་བཤད་ཐེན་པ་
ཡིན།

ཞོར་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྲོལ་སྐོར། དེ་ཡང་སྤྱིར་འབྲི་རུའི་ཁྲལ་འདྲིར་
འབྲོག་ལས་དང་ཞིང་ལས་གཙོ་བོ་འདྲིན་པས་སྤང་གཞིའི་ཐོག་ཞོར་ལས་ཐོན་
སྐྱེད་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་རྒྱུང་འཛོམས་པོ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོན་
ཁུངས་མེད་སྐྱོད་དང་ལུགས་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བ་ལ་ཐོན་སྐྱེད་རུས་ལུགས་
འི་ཆེས་ཚ་བར་གྱུར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་རེད། ཐོན་སྐྱེད་རུས་ལུགས་ནང་ནས་ངམ་
ཚོལ་རུས་ལུགས་འི་མཐུན་རྒྱུན་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན་པས་ཐོན་སྐྱེད་རུས་ལུགས་ཀྱི་
རྒྱ་ཚད་མཐོ་དམའ་ཡི་ཉེ་བལ་ཡོད་པ་འི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་གའི་ཐོག་ནས་རག་ལས་ཡོད།
སྲོགས་མཚུངས་ཞིང་འབྲོག་ནགས་ཞོར་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱིས་བཅོམ་ན་མན་རུས་ཆེ་ཐོན་མི་ཕུབ་
དཔེར་ན་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་གཞོན་འཆེ་ཆེ་ན་ཐོན་འབབ་
རྒྱུང་བ་དང་། ཆར་རྒྱ་བཟང་ན་ཐོན་འབབ་ཡོང་བ་སོགས་གནམ་དང་རྒྱུར་བརྟེན་
ནས་ལུགས་སྐྱོང་ཞིང་འདེབས་བྱེད་པའི་གཞན་དབང་གི་གནས་ལས་ཐར་མེད་
ཅིང་། རང་མཁོ་རང་སྐྱོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
རང་ཁྲལ་དུ་ཞིང་འབྲོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ཕུད་པས་ཞོར་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་

མི་ཉུང་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཚན་གཙོ་རིགས་ཁ་གསལ་གྱི་གཡོ་ལོད་པ་སྟེ།

དབྱུང་ཅ་དགུན་འབྲུ་དང་། རྩུམ་དང་། ལྷ་རྒྱ་སྒྲིལ་གྱི་གྲོ་མཉམ་
རམ་པ། ཅ་འབྲུ་སོགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་དག་དུས་ཚིགས་སོ་སོར་བསྐྱུན་ནས་
ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་དཔེར་ན། དབྱུང་ཅ་དགུན་འབྲུ་ཞེས་པ་ནི་ཐོན་རྫས་གཙོ་
བོ་ཞིག་ཡིན་ལ་སྟོན་སྟོན་གྱི་རིགས་གྱི་གཡོ་ལོད་པ། དེ་ནི་རོ་མངར་བ་དང་། རོ་བོ་
སྟོམས་པ། ལུས་པ། མཁའ་སྐྱེད་ན་བ་དང་ལུས་སྟོབས་ཉམས་པ་དེ་དག་གསོ་
བ་བཅས་ལ་ཕན་ཞེས་པ་ཡིན། འབྲུ་རྩུམ་དེ་ནི་སྐྱེ་ས་རི་ལྡེབས་ཅུང་མཐོ་སར་སྐྱེ་
གིང་བཞོ་བའི་དུས་ཚིགས་ནི་བོད་ལྗང་བཞི་པའི་ལྗང་དཀྱིལ་ནས་བོད་ལྗང་ལྔ་པའི་
ལྗང་དཀྱིལ་བར་(སྐྱར་ལག་སོར་ལོག་ཆར་བར་གྱི་དུས་ཚིགས་)བཟང་བ་ཡིན།
བཞོ་ས་ཆར་རྗེས་སུ་འབྲུ་ལྷན་བསྐྱེད་ཞེས་ཀྱི་བགས་དེ་དག་གཙང་མར་བསྐྱུས་
རྗེས་སྐྱམ་པོ་བཟོ་དགོས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་ཞོར་ལས་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོ་
ནང་གི་ཐོན་རྫས་གྱི་གཡོ་ལོད་པ། རྩུམ་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྩུང་རམ་
གཡལ་ལྡོ། གཡལ་དགར་རིལ། ཨ་རྒྱེ་ཤ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དུག་མེད་སྟོ་སྟོན་རིགས་
གྱི་གཡོ་ལོད་ཏེ་རོ་མངར་བ་དང་། རོ་བོ་བསིལ་བ། ལུས་པ་མགོ་དུས་ཆག་དང་
དུག་ཚད་སེལ་བ་དང་སྟོ་ཚད་སོགས་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རྩུམ་སྐྱེ་
ལུལ་ནི་གཡལ་དང་རྩུ་འཇམ་མཐོ་སར་སྐྱེ། བཞོ་བའི་དུས་ཚོད་ནི་བོད་ལྗང་དུག་པ་
དང་བཅུན་པར་བཞོ་དུས་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ་ཉི་སྐྱམ་ཆ་པོ་གཏང་དགོས། འདི་ཡང་
ཞོར་ལས་གྱི་ཐོན་རྫས་གྱི་གཡོ་ལོད་པ།

ལྷ་རྒྱེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྷ་བའི་རྩ་ཚོ་དང་། རྩ་བཅུ་པ། ལྷ་བའི་
མགོ་རྒྱ། ཞེས་པ་ནི་སྟོན་རིགས་གྱི་གཡོ་ལོད་ཏེ། རོ་ལན་ཆ་བ་དང་རོ་བོ་བོད་

བུས། ལྷ་ཁྲག་ཚུ་སེར་སྐེམ་དང་ཚུ་རྒྱུས་གསོ། མྱོ་བ་བྱང་ཁོག་ལྷ་ཁྲག་ཚུ་སེར་
སྐེམ། །ཤེད་བ་སྐལ་གཞུང་ཚུ་གསོག་ན་ལྷག་གཏོང་། །དེ་མིན་གཉན་འབྱར་
ལུས་སྟོབས་མཁལ་བུས་ཉམས། །སྐྱང་པོ་དོན་བ་ཁྲག་ངན་འབྱིལ་སོགས་པལ།
།ཞེས་བ་དེ་ལྟར་ལུ་བའི་ཁྲག་རྩེ་སྐྱུས་ཚད་ཡག་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཚིགས་ནི་པོད་ལྷ་
ལྷ་བའི་ལྷ་མཁལ་ནས་པོད་ལྷ་བྱག་པའི་ནང་བར་ཡིན། ལུ་བ་ཞེས་བ་ནི་ས་ཁུལ་
པལ་ཆེ་བར་གསོད་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡོད་སྟབས། ལུ་བ་གསོད་མཁལ་ཁ་
ཤས་ཡོད་བ་དེ་ཚོས་སྐོག་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་གསོད་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད། ལུ་བའི་ཁྲག་
ནི་སྐྱན་རིགས་ཡིན་སྟབས་རིན་པོང་མཐོ་པོ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་འཚོང་གི་ཡོད།
གཞན་ཡང་ད་དུང་ལུ་བའི་ལ་སྐྱབས་སྐྱ་བཅས་པེད་སྟོད་གཏོང་གི་ཡོད་བ་རེད།

སྐྱ་ཅི་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཞིགས་ན་སྟེ་བའི་ཇི་
དང་། ཇི་ཆེན་སྟེ་བ། ཇི་འི་ཅི། ཇི་ཡི་ཤོས་ཅན། ཇི་ཡི་ཐོད། འདོམས་ཀྱི་དང་
ཅི། ལྷུལ་སྐྱབས་ཀྱི་དང་། ལྷུལ་དུག་སྐྱོས་པའི་མཚན་ལ། རི་དྲགས་འཆང་། རི་
དྲགས་སྟེ་བ། རི་དྲགས་ཅི་བཅས་སོ། སྐྱ་ཅི་ནི་སྐྱན་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། རོ་
ཁ་ལ་ཆ་བ་དང་། རོ་པོ་བསིལ་བ། བན་བུས་གཉན་ཁ་གཅོག་དང་སྐྱིན་གསོད་
ན་ལྷག་འདོམས་མཁལ་ཚད་མཚེན་ཚད་རྒྱ་ཚད་གཉན་ཚད་རིགས། སྐྱང་ལྷག་
རྒྱ་སྐྱིན་སྐྱང་ཐབས་རྒྱབ་ཐེར་པལ། ཞེས་བ་དེ་ལྟར་སྐྱ་ཅི་ནི་དབྱར་ཅི་དང་སྟོན་
ཅི་རིགས་གཉིས་སྐྱ་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་སྟོན་ཅི་བཟང་བས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཡོད་བ་རེད་
ལ་དེ་མིན་སྐྱ་བའི་ལ་དང་པགས་བ་སྐྱ་བཅས་པེད་སྟོད་གཏོང་གི་ཡོད་བ་རེད།

གོ་མ་ནི་ཟས་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྟེ་སྐྱན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རོ་མངར་བ་
དང་གོ་པོ་བསིལ་བ། བུས་བ་ཆ་འཁྲུ་གཅོད་སྐབ་བ་ཡིན་ཞེས་བ་དེ་ལྟར་གོ་མ་

ཅི་དམིགས་ལོ་དང་སྟོན་ལོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ས་ནི་ཞིང་སའི་ནང་དང་འགྲོག་པའི་
ལྷ་ས་ར་ཡི་ཉེ་འདབས་བཅས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། བརྗོད་པའི་དུས་ཚིགས་ནི་དམིགས་
ལོ་ནི་མོད་ཆེན་གཉིས་པའི་ནང་སྡོད་འབྲུ་མ་ཐོན་བར་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་ལོ་ནི་མོད་
ཆེན་བརྒྱུད་པའི་ཆེན་མཆོད་ལ་ནས་ས་འབྲུགས་མ་ཐེབས་བར་བརྗོད་པའི་དུས་ཚིགས་
ཡིན་པ་རེད། ལྷ་ས་ཚང་ནི་འགྲོག་ལྷོ་མངར་ལ་ཞིང་ལོ་རྒྱུ་ཆེ་སྐྱེས་བཟང་བ་
ཡོད། དམིགས་ལོ་ལས་སྟོན་ལོ་ཡག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོན་ཆས་དང་སྐྱེན་རྗེས་ཀྱི་གྲང་ཡིན། རམ་པ་ཞེས་
པ་ནི་རོ་མངར་ལ་བསྐྱབ་པ། རོ་བོ་བསེལ་པ། བན་རྒྱས་ཐུག་གཅོད་བརྒྱུད་ལེན་
ཅུ་འགག་འབེབས་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་རམ་པ་སྐྱེས་ནི་རི་གཤམ་དང་། རི་ལྗེབས།
ལུང་ལུང། ཞིང་ཁའི་སྐྱ་མཚམས་བཅས་སྐྱ་སྐྱེ་གི་ཡོད་པ་རེད། འཕྲུ་བའི་དུས་
ཚོད་ནི་རམ་ཆེ་ཞེས་པ་མོད་ཆེན་བརྒྱུན་པ་ནས་འཕྲུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལག་འཕྲུ་དང་
སྐྱོར་འཕྲུ་ཞེས་འཕྲུ་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ལག་འཕྲུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱོར་འཕྲུ་
བྱས་པ་ལྷན་གཅིག་གི་མང་བ་འཕྲུ་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་རྗེས་འཕྲུ་བྱུའི་དུས་ཚིགས་མོད་ཆེན་བརྒྱུན་པ་ནས་མཐུ་གི་
ཡོད་པས་རྒྱ་ནི་རི་དང་། ལྷ་ས་རྒྱ། ཞིང་རྒྱ། འབྲུ་རྒྱ། འཁམ་རྒྱ་རྒྱ་ར་ལ་སོགས་
སྐྱེས་པ་ནམས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེས་བརྒྱུ་སྐྱེ་རྒྱ་ཞི་དང་། ལུང་སྐྱར་། ཐག་བརྒྱུད།
འགེལ་ཤིང་སོགས་ལ་བཀལ་ཏེ་སྐྱེས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ནི་རང་རེའི་ས་མ་འགྲོག་གི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སྐྱ་
རང་བྱུང་གི་ནགས་ཚལ་ཡོད་སར་ནགས་ལས་གང་འཚམས་ཀྱི་ཤིང་བཟོ་བས་
ཁང་པའི་ཀ་གཏུང་དང་། ལྷ་ས་ཤིང་། སྤང་ལེབ། སྐྱ་བྱུང་ཀྱི་ཀ་ར། ལུང་བ།

ལག་ཚའི་ཡུ་བ། ཉ་སྒྲ། ལལ་སྒྲ། ག་ཤོལ་དང་གཉམ་ཤིང་བཅས་བཟོ་བ་དང་།
འགྲོག་ལས་ཡོ་ཆས་ཐད་མདོང་མོ་དང་། ཞོ་ཟོ། མར་སྐམ། མར་གཞིང་། ཚུ་
ཟོམ། མོར་བ་སོགས་ཁྲིམ་ཆས་སྣ་ཚོ་གས་བཟོ་བ་དང་། མགར་བ་(ལྷགས་བཟོ་
)དང་། དདུལ་བཟོ། རག་བཟོ་སོགས་ལག་རྩལ་བས་གཙོ་མོ་རྒྱན་ཆའི་རིགས་
དང་མཚོད་ཆས་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོ་གས་བཟོ་བ།
རྩོ་བཟོ་བས་རྩམ་བ་འཐག་བྱེད་ཀྱི་རང་འཐག་དང་། ཚུ་འཁོར་ལ་སོགས་བཟོ་བ།
རྩ་བཟོ་བས་རྩ་ཡི་སྣོད་ཆས་སྣ་ཚོ་གས་བཟོ་བ། ཤོག་བྱ་ལྷུམ་ཤོག་ལས་བཟོ་བས་
ཤོག་བྱ་བཟོ་བ། ད་དུང་ལྷ་བཟོ་དང་། འབག་བཟོ། ཀོ་སྐྱགས་མཉེ་རྒྱ། བོས་
སྐྱམ་འཚེམ་བཟོ། སྐྱ་རིགས་འཁེལ་འཐག་སོགས་རང་ལས་རང་སྣོད་བྱེད་བ་
མ་ཚད་གཞན་ལ་འཚོང་བ་དང་། ལས་སྐྱ་སྣོད་རེས་བྱེད་བ་སོགས་བྱེད། ད་དུང་
ཐགས་འཐག་བལ་འཁེལ་བ་དང་། ཀྱ་རུ་ཡོག་འཕྲི་ཞོ་ལོ་བཤེགས། ཞིང་ཚོ་
སོན་འདེབས། ཚུ་ལན་ཚོང་འགོ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཞིང་འགྲོག་ནང་ཁུལ་དུ་
བརྗེ་ཚོང་བྱེད་བ་དང་། ཐག་རིང་སར་བརྗེ་ཚོང་འགོ་བཤེགས་གཉིས་ཡོད་བ་རེད།
ཉེ་ཚོང་ཞིང་འགྲོག་ནང་དུ་ཁལ་མ་བརྒྱད་དགུ་ཅམ་མི་རེས་དེད་ནས་བརྗེ་ཚོང་
འགོ་མཁན་ཚོང་ཁལ་(གཡག)དང་ཚོང་ཚོག་རྩུང་འཚོམས་བ་ཡང་མི་ཚང་གཞན་
དག་དེར་ཚོང་ཚོག་དང་ཁལ་མ་རང་འགྲིགས་ཁ་ཤས་མངགས་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་བ་དང་། འགྲོག་ཞོར་ལས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་དེ་དག་ཞིང་ཁུལ་དུ་བརྗེ་ཚོང་དུ་འགོ་
གི་ཡོད་བ་རེད། ཐག་རིང་སར་ཚོང་འགྲུལ་སྣོད་མཁན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རེས་
ཁལ་མ་ཉི་ཤུ་སྐེད་དེད་ནས་ཐག་རིང་སར་འགོ་དགོས་ཡོད་བ་རེད། དབའ་ན།
བརྗེ་ཚོང་འགོ་ས་ཀོང་མོ་དང་། དུགས་ཤོ། བངས་རི། གཙང་། ལྷོ་བྲག་ ལྷ་

ས། བྲག་གསུམ། བོད་ཁོག་ལྷགས་ར། དཔལ་འབར། རོད་གོ་སྐད་སོགས་
ལ་བརྗེ་ཚོང་ལོ་ལྷར་འགྲོ་སློལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྷར་ས་མ་འགྲོག་གི་ཞིང་འགྲོག་
ཞོར་གསུམ་གྱི་ལས་ཀ་མང་བ་དང་། ཁེར་རྒྱུང་གི་འགྲོག་ལུས་དང་ཞིང་ལུས་
གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཞིང་འགྲོག་ཞོར་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི་ཆ་རྒྱུན་མང་བ། ལྷ་མང་
ལས་བྱ་ཡུལ་ཁག་མང་བ་བཅས་ཀྱིས་བྲིམ་ཚང་རེ་རེས་ཞིང་འགྲོག་ཞོར་གསུམ་
གཉེར་སྦྲོང་བྱེད་དགོས་རྒྱུན་མིའི་ངལ་རྩོལ་རྒྱས་ཤུགས་མི་འདྲང་བའི་དཀའ་ངལ་
ཆེ་ཅམ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དུས་ཚིགས་བཟང་བའི་དབྱར་དུས་ཤིག་ལ་
མཚོན་ན་འགྲོག་ཞིང་ཞོར་ལས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ངལ་རྩོལ་བ་དགོས་ཤིས་
མི་གངས་བརྒྱལ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྲིམ་དུད་རེ་རེར་མ་མཐར་དགོས་བཟོ་འདུག་
ཀྱང་། ད་ལྟ་མི་གསུམ་བཞི་ཅམ་གྱིས་བྲིམ་ཚང་རེ་རེའི་ལས་ཀ་ཡོད་ཚད་ཞི་
ཐུབ་བལྟ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལོང་གསལ་གྱི་ཞིང་འགྲོག་ཞོར་གསུམ་ཐོན་
སྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚོར་ཏ་ཅང་ཞན་སྟབས་དོན་དངོས་
དང་མི་མཐུན་པའི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཤིང་ཡིན། དེར་ལེགས་ལམ་
གྱི་སློབ་སློན་ཡོང་བའི་རེ་བ་ལྟ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། ཅ་ཆེའི་རི་སྐྱེས་སྣོ་སྐྱོན་
རིགས་དང་ཚུ་ཚོན།

དེ་ཡང་གནའ་འཛོལ་འོད་མེད་ཀྱི་གསོ་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་སོགས་ལ་ཞིབ་
ཀྱི་དབྱུང་པའི་མཁས་དབང་རྣམ་པས་སྣོ་མ་ཚིགས་བཞོད་པ་ལྟར་ན། དེང་ཆར་
འོད་ཀྱི་སྐྱོན་དབྱུང་ལ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྟ་ག་ཙམ་རིང་གི་འབེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ལྟན་པ་ནི་དེས་པར་དོན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མའི་གསུང་དུ་གནས། དེ་ཡང་
གཡུ་ཐོག་ཉིང་མའི་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་གཟི་བརྗིད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་
ལས། དང་པོ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས། བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བདེ་བའི་སྲིད།
དང་པོ་གསོ་བ་རིག་པ་བྱུང་། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་འོད་གངས་ཅན་སྟོངས་སུ་
གསོ་བ་སྐྱོན་གྱི་རིག་པ་དེ་ཡང་ཆེས་སྤོ་མའི་དུས་ནས་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག དེ་ནི་
མིའི་རིགས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་
ཡིན་པ་དང་། མི་ལ་ནད་ན་བར་ཡུན་དུ་འཚོ་བའི་ཐབས་ནི་སྐྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་ན་
ཚ་དུས་ཐོག་དུ་བཅོས་ཏེ་སྟོག་ཉེན་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་དུ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ནད་
ཅེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གཉིས་འཕྲད་པས་ནད་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ནི་ནད་རྒྱུང་
མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལུས་ལ་ལྟན་སྐྱེས་སུ་གནས་པ་ནི་རྒྱ་དང་དེ་ལ་ཟས་སྟོན་
གདོན་སོགས་རྣམ་པ་གང་རུང་གི་སྟོང་གྱི་རྒྱུ་དང་ཕྲད་པས་ནད་དུ་གྱུར་བ་ལ་
ཟད་ཐན་རང་སྟོག་དོར་བ་སོགས་སྟོང་དགོས་པར་བརྟེན། དེ་དག་ཟས་སྟོན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྟོང་རྒྱེན་ནད་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་ཚོ་ཟས་སྟོན་འགའ་རེ་ལྷན་
ལ་མི་གཞོན་པའི་ཁར་ནད་རིགས་ཁ་གས་ལ་པན་པར་བརྟེན་ནས་ཟས་སྟོན་གྱི་

ཤེས་རྟོགས་ཁ་ཤས་བྱུང་བས་སྐྱེན་དང་དྲུག་གི་གནས་ལྷན་ཤེས་འགོ་རྒྱུགས།
དེ་ལྟར་གདོད་མའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཤིང་གི་
འབྲས་བུ་དང་། ཅ་བ། ལོ་མ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཤ་རིགས་ལ་སོགས་
འོངས་སུ་སྒྲིད་པའི་བརྒྱད་རིམ་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ལུས་ལག་ལེན་གྱི་དུས་སུ་
དོན་སྒྲིད་སོགས་ཁག་གཅིག་རང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་དང་འབྲ་དབྱིབས་སུ་
གནས་པ་མཐོང་བས། ཁོང་ཚོས་སློབ་དབྱིབས་རིགས་མཐུན་གནས་རྣམས་ལ་
ཕན་ཚུན་གསོ་བའི་རྒྱས་བ་ཡོད་སྟུང་། སྤྱིང་གིས་སྤྱིང་ལ་ཕན་བ་དང་སློབ་སློབ་
སློབ་བར་ཕན་ཞེས་རིགས་མཐུན་གསོ་རྒྱས་ཡོད་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་བཤད་
རྒྱུ་རྒྱས་པ་རྒྱུད་སེལ་ལས། སློབ་སྤྱིང་མཆིན་མཆོར་མཁའ་ཤས་རང་ནད་སེལ་
ཞེས་བ་དང་། ཤེས་ལོང་ལས་མཆིན་བ་གང་མཆིན་ནད་ཀྱུན་ལ་ཕན། མཁྲིས་བ་
གང་ཡང་རྒྱས་བསེལ་མཁྲིས་ནད་སེལ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། དེ་
ལྟར་མའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེན་དབྱེད་ཐོག་མར་ནས་ཟས་སྒྲིད་ལྷང་དོར་བ་ལོ་ནས་ཤེས་
པ་འགོ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ། སློན་པོ་བཀའ་ཐང་ལས། བོད་རྗེ་ཐོག་མ་གཉེན་
ཁྲི་བཅོན་པོའི་དུས་ནས་དྲུག་ལ་སྐྱེན་ཡོད་ཅེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བ་དང་གསོ་
བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅོན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་སྐྱེན་བ་དུང་གི་
ཐོར་ཅོག་ཅན་བྱུང་སྟེ་དེའི་སྐབས་སྐྱེན་ལ་བསེལ་བོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་སྒྲིལ་ལམ་འག་
དལ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅོན་སྐལ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་
ཀྱི་གསོ་རིགས་འབེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ལྷན་ཆེན་གསུམ་གྱི་གསོ་རིག་
དང་ཉེ་ཚོས་རྒྱལ་སྐྱབས་མཉེས་པ་འཚོ་བྱེད་སྐབས་ཞེས་མཚན་སྟུན་གཟེངས་
བསྟོད་མཛད། དེ་རྗེས་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྡེ་བཅོན་སྐུ་དུས་སུ་གཤམ་ཐོག་རྟེང་

མ་ཡོན་ཉན་མགོན་པོ་མཚོག་གིས་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་བརྩམས་གནང་
མཛད། ཀོང་པོ་སྐྱེན་ལུང་དུ་སྐྱེན་གྱི་དགོན་པ་ལུགས་བཏབ་མཛད་པ་དང་སློབ་
མ་ཚིག་སྟོང་ཉེ་བར་རྒྱུད་བཞི་འཆད་ཉན་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་སློབ་
དཔོན་ཤུག་གནས་བརྒྱུར་གནང་མཛད་པའི་སློབ་མ་སྟོ་འབྲུམ་དང་པེ་ཚེན་ལེ་
རོ་ཅ་ནའི་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོ་སྐྱེན་གྱི་
འཇུངས་དཔེ་རྒྱས་བརྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ལུགས་གསེ་རིག་
སྐབ་ཁང་ཆེན་མོའི་མཁས་དབང་བྲམས་པ་འཕྲིན་ལས་མཚོག་ནས། མདོར་ན་
བོད་ལུགས་སྐྱེན་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་བོད་གྱི་གསེ་རིགས་ལ་ཐོས་བསམ་ཆེ་བ་
དང་སྟོགས་མཚུངས་སྐྱེན་དབྱེད་རིག་པར་རྒྱུར་བཅོན་མ་བྲས་ཆེ་གོ་མཚོན་མེད་
པའི་དཔའ་པོ་དང་འབྲ་བར་ནད་གྱི་དབྱ་དབྱང་འཛོམས་མི་ལུས་ཞེས་དཔེ་མཚོན་
གངས་ནས་གསུངས་ཡོད། རོན་དུ་སྤར་ནས་ད་བར་གསེ་རིག་དང་སྐྱེན་རིག་
གཉིས་སྟོགས་ཀྱི་ཏུ་དང་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཆོང་མའི་
གསེ་རིག་མཁས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཆེན་བྱ་ལུལ་ཡིན་པའི་སྐབ་པོར་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱེན་རྣམས་མང་པོ་ཞིག་བོད་སྟོངས་ས་མཐོ་ཁོ་ནར་མ་གཏོགས་ལུལ་བྱ་
གཞན་དུ་དགོན་ཚུལ་སྐྱེན་གཞུང་སྟོལ་མའི་སྟོ་འབྲུམ་པས། བོད་ལུལ་སྐྱེ་བའི་
སྟོ་སྐྱེན་ཤིང་སྐྱེན་བཤམ། །གནས་མཚོག་ཁྱད་པར་ཁ་བ་ཅན་འདིར་ལོ། །སྐྱེན་
མཚོག་ཐེལ་བ་ཅན་དུ་རབ་གྲགས་པ། །རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བལ་པོ་གསེར་གླིང་ལུལ།
།ལྷ་ལུ་དོལ་པོ་ཁོ་མ་གྱི་ལུལ་དག་ལ། སྐྱེན་མཚོག་འདི་དག་མི་སྐྱེས་བོད་ལུལ་སྐྱེ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནད་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེན་གྱི་རྣམ་ཏེ། དེ་ཡང་ནང་
གསེས་སུ་དབྱེ་ན་སྐྱེན་གྱི་རིགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེན་དང་། སའི་སྐྱེན། རོའི་སྐྱེན།

འིང་གི་སྐྱེན། ཅིའི་སྐྱེན། ཐང་གི་སྐྱེན། ལྡོའི་སྐྱེན། ལྡོག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེན་བཅས་
 རྣམས་གྲངས་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཚོན་ཅ་ཚེའི་ཙུ་སྐྱེན་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་
 པའི་ཡུལ་འདི་ཡང་སྐྱེས་ཡུལ་ལྷུང་གསུམ་སྐྱེན་སྡོངས་སུ། དབུ་མ་ནགས་ཀྱི་
 རགས་ཡོད། ཅེས་པ་ནགས་ཀྱི་སྐྱེན་སྡོངས་སུ་རི་སྐྱེས་སྐྱེན་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་
 དང་། ཅི་སྐྱེན་ཤེ་ཤག་མང་སོའི་རོ་བཅུད་ཤི་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 རྒྱབ་པ་སྐྱེ་སེར་རྒྱུད་གིས་བསེམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཡོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་བྱི་
 ཞེས་སོ་རྣམས་རིང་དུ་བསྐྱེད་པ་རོ་བཅུད་བཟང་སོ་དེ་དག་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་བྱང་
 པའི་ཚོགས་མགྲིན་པའི་སྤྱིང་དུ་རབ་དུ་སྐྱེན་པ་གོས་བཟང་ལྟར་འཇམ་པའི་ལོ་མ་
 དང་འབྲས་བུ་གཡུང་དུ་ཟ་པའི་སྡོན་འིང་གི་ནགས་ཚལ་ཁོང་ནས་འདབ་ཆགས་
 དབྱར་གྱི་ཁུ་བྱུག་དང་། ཀོ་ཀོ། འཛོལ་མོ་ལ་སོགས་པས་གསུང་སྐྱབ་ལྟར་ལྟར་
 ལྡོགས་པའི་ནགས་ཚལ་སྤུག་པོས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པའི་རི་སྐྱེད་དང་། རི་སྐྱེལ།
 རི་ཡོད་བཅས་སུ་ཅི་བདེར་གནས་པའི་རི་སྐྱེས་སྐྱེན་རིགས་ལྷུང་བཀོད་ཀ་མང་
 ལྟར་བསྐྱེགས་པ་གཤམ་གསལ།

རི་སྐྱེས་སྐྱེན་རིགས་ལྷུང་བཀོད་ཀ་མང་ལྟར།

ཀ། ཀུར་ཀ་རི། དཀར་སོ་ཆེན་ཐུབ། དཀར་སོ་སྐལ་ཐུབ། ཀྱི་སྐྱེ་དཀར་སོ།
 ཀྱི་སྐྱེ་ནག་སོ། ལྷ་བདུད་རྗོ་རྗེ། ལྷེར་པ། ལྷེར་འབྲུ། ལྷེར་པའི་མེ་ཉོག། ལྷུང་སོ།
 ཀོ་ཤ།

ཁ། མཁན་པ། མཁན་རྒྱུད་གསེར་མགོ། ཁྲག་ཁོག་པ། ཁྱི་འིང་། ཁུར་

ཐ། ཐར་རམ། ཐར་ཕྱོམ་དཀར་པོ། ཐར་ཕྱོམ་ནག་པོ། ཐར་ཕྱོམ་ལང་། ཐར་
ཅི། ཐར་བྱ། ཐམ་ཐམ་ཐམ་ཐམ། ཐམ་ཐམ་ཐམ་ཐམ།

ད། དམིག་དམིག་དཀར་པོ། དམིག་སྐྱུག་པོ། དང་ལ་ལྷ་ཀར། དར་ལ་ཀར།
མདུང་ཅི་དཀར་པོ། མདུང་ཅི་སྐྱུག་པོ། དུར་བ། དུར་ཐལ། དེ་བ། དུར་བྱིད།
འེས་མའི་མེ་ཉོག། འེས་མའི་འབྲུ་གྲ། འདྲ་མོང་མཁའི་ས་བ། འདུང་ཅི་སྐྱུག་པོ།
འདྲ་ཚེར་མ། རོ་རིག་རོ་སོལ། རོ་ཐལ། རོ་དུང། རོ་རྒྱལ། རོ་ཞོ། རོ་མཁའི་ས།
རོ་རྒྱ། རོ་ཁབ་མེན། རོ་བྱི་བུ་མགོ། རོ་གི་མང། རོང་རོས། རྩམ་ལྷ་རེ་རལ།
རྩམ་ལྷ་ཁག་ཚོད།

ན། ལ་རམ། ལ་ག་གེ་སར། ལས་དཀར་ནག། ལག་མཚོར། ལང་མ་འབྲུར་
མ། ལལ་ལའི་རུ་ཅོ།

ལ། ལ་སག་ཅ་བ། དལ་ལ་པོ་དཀར་པོ། ལར་ལ་ཉ། ལྲང་རམ་ལོ་མ་ཚེ་
ཚུང། ལྲ་ཚོད། ལྲང་སྐོས། ལྲང་རྒྱན་དཀར་པོ། ལྲང་རྒྱན་སྐོན་པོ། ལྲང་རྒྱན་
ནག་པོ། ལྲང་རྒྱན་ཁ་པོ། ལྲང་ཅི་རོ་པོ། ལྲང་ཚེར་དཀར་ནག་སྐྱ་གསུམ། ལྲང་
གི་འི་མེ། ལྲང་གི་འི་པོ་བ། ལྲི་ཡང་གྲ། ལྲ་བ། ལྲ་ནག། ལྲ་དཀར། ལྲ་དཀར་ཅ་
བ། ལྲ་དཀར་འབྲས་ལྷ། ལྲ་མའི་ལྷ།

ལ། ལ་བ་དཔོ་དཔོ། ལག་ཁག། ལག་ཚོལ། ལག་པའི་མེ། ལག་ལྷན། ལང་
མའི་འབྲས་ལྷ། ལྲི་བའི་མཚོན་བ། ལྲི་བའི་ཤ། ལུར་ནག།

ལ། ལ་ལྷ། ལ་སྐྱ། ལ་ལྷ། ལ་བྱ། ལ་ཤ་ཀ། ལ་མི་ཀ། ལེ་ལྲང་རེ་རལ།
དབང་པོ་ལག་བ། དལྲང་ཅ་དགྲ་འབྲ། ལག་སྐོས། ལག་སྐོས་ལྷེ་སྐན་དཀར་
པོ། ལག་སྐྱུལ། ལག་ལྷན། ལག་སྐྱ་ཉ་པོ། ལྲང་ཅི། ལྲལ་པའི་ཤ། ལུང་བ།

བྱ་ཀར། བྱ་མོ་ཅི་ཅི། བྱ་དེའི་ཤ། བྱ་ཚོད་ཤ། བྱ་མང་ཤ། བྱི་ཚེད། བྱི་རྩྭ་ག་
 སེར་པོ། དབྱི་མོང་དཀར་པོ། འབྱི་ཉ་ས་འཛིན། འབྱུ་རྒྱུ་གས། འབྱུ་སྲུ་ཉང་
 ། འབྱུ་ག་རྩྭ་ས། སྐྱུ་ལ་ཞག་ཆེ་ཆུང་གཉིས། བྱུ་ལ་ཉོག། །མེ་ག་མེ་གྲུ་གསེར་མེག
 །མེ་རྩྭ་ག། །མེ་འི་ལ་ལྷག། །མེ་ཉུ་ཆེད། །མེ་ཉུ་མ་ཆེལ་པའི་ཤ། །མེ་སྐན་དཀར་པོ།
 བོང་ང་དཀར་པོ། བོང་ང་དམར་སེར། བོད་ལག།
 བ། བ་བྱུ་ཨ་ཁོ་ག། །མིང་ཅན་སེར་པོ། མིང་ཅན་ནག་པོ། བྱ་མེ་ནག་པོ།
 སྐྱུ་ག་པོ་སྐྱུ་ལ་རྒྱལ། མེ་ཉོག་ལྷག་མིག། །མེ་ཉོག་སྐྱང་སྐྱ། མེ་ཉོག་སེར་ཆེན། མེ་
 ཉོག་གངས་ལྷ།

ཅ། ཅ་མཁྲིས། ཅྱ་རམ་པ། ཅྱ་ཨ་མ། ཅངས་པ།
 ཆ། ཆར་བོང་རྩ་བ། མཚལ། མཆེ་ལུམ། ཆེར་སྟོན། ཆེར་ལྷུམ།
 ཇ། མཛེར་ལྷུམ། མཛོའི་འོ་མ། འཛེང།
 མ། མ་ཡི་སྟོ་བ།

ཇ། ཇ་རྟོ། ཇིམ་ཐིག་དཀར་པོ། ཇིམ་ཐིག་སྐྱུ་ག་པོ། ཇིམ་ཐིག་སྟོན་པོ།
 ཇིམ་ཐིག་ནག་པོ། ཇོ་སྐྱིས།

མ། མ་པོ་པོ་མ་ཉག་ཅན། མ་མོ་ཅི་ཅི། མ་པོའི་འབྱུ་གྲུ། མངས་ཅི་དཀར་པོ།
 མངས་ཅི་དམར་པོ། མག་ཐིག་ མེ་ར་དཀར་པོ། མེ་ར་ནག་པོ། ལྷར་ལྷགས་སྟེ་
 བ། བཟའ་བདུད་དཀར་པོ། བཟའ་བདུད་ནག་པོ། བཟིག་རྩྭ་ས། བེ་ཆོ། བཟེར་
 འཛོམས།

ཏ། ཏུག་ཤ། འོམ་གྲུ། འོམ་མོ་སེ།

ད། ད་བ་ག་ར། གཡའ་ཀྱི་མ། དུ་མོ་མ་དེ་ཉུ་འབྱིན། དུང་མ།

ར། རའི་སྐད་ལ། ར་ཁྲག་ རའི་མཆོན་ལ། ར་མཉེ། རམ་ལ། རི་ཤོ། རི་
ཤོང་གི་སྐད་ལ། རི་ཤོང་གི་སྟེང་། རེ་རལ། རེ་ལྷག་ལ། རེ་སྟོན་ཅི་དམར།
རོང་སྟེང་ལ།

ལ། ལ་ལ་སྤྲ། ལ་སྤྲག་ ལེ་ག་དུར། ལྷག་སྤྲ། ལྷག་སྐད། ལྷག་སྤྲ། ལྷག་སྤྲག་
ར། ལྷག་རུ་སྤྲག་ཤོ། ལྷག་རུ་སེར་ཤོ། ལྷག་རུ་དམར་ཤོ། ལྷག་རུ་དཀར་ཤོ།
ལྷག་མཉེ། ལྷག་སྤྲག་མེ་ཉོག། ལྷག་ཐོང་མིག། ལོ་མ་ཆེ་བའི་ཟེར་སེར་ཤོ།

ཤ། ཤ་བའི་ར། ཤ་བའི་ཁྲག་ར། ཤ་བའི་ཁྲག། ཤ་བའི་ཆི་ལྷ། ཤང་ཤང་
འིལ་བྲ། ཤང་འིལ་དམར་ཤོ། ཤང་འིལ་སེར་ཤོ། ལྷ་དག་དཀར་ཤོ། ལྷ་དག་
འག་ཤོ། ལྷག་པ་ཆེ་ཅན། ལྷག་པའི་འབྲས་བུ། ཤོ་མང་ཅ་བ།

ས། ས་རྗེ་ག། སད་དཀར། སན་རྒྱུང་། སམ་ཤ། སམ་གྱི་མཆོན་ལ། སྤྲག་
ལ། སྤམ་ཉིག་ སེ་ག། སེ་བའི་མེ་ཉོག། སེ་མོང་ཤ། བསེར་ཉིག། བསེར་སྤྲ།
བསེར་རྗོ། སོག་ག་ལ། སོལ་གོང་སེར་ཤོ། སོལ་དཀར་ཤོ། སོལ་སེར་ཤོ།
སོལ་སྤྲག་ཤོ། སོལ་དམར་ཤོ།

ཏ། ཏ་ཤིག། ཏ་མོ་མེ་ཉོག། ཏོང་ལེན། ལྷང་ཆེར།

ཨ། ཨ་རྗེ་ཤ། ཨ་གོང་། ཨྷག་ཆོས་དཀར་ཤོ། ཨྷག་ཆོས་དམར་ཤོ། ཨྷག་
ཆོས་སེར་ཤོ། ཨྷའལ་སྟོན་ཤོ། ཨྷའལ་རལ་གྱི་སྟོན་ཤོ།

དེ་ལྟར་རང་རེའི་ཁྲལ་འདིར་མཐོང་ཐོས་བྱུང་རིགས་སྟོན་རིགས་རྣམས་གངས་
༣༠༠ ལྷག་ཡོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་བསྟོས་ནས་བཤད་ན་ནགས་ཤོད་སྐས་
ཡུལ་སྟོན་སྟོངས་ཞེས་པའི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ས་ཁྲལ་འདི་ཡི་ད་ལྷ་ཡོད་
པའི་སྟོན་རིགས་རྣམས་ཤེད་སྟོན་གང་ལེགས་དང་འབྱུང་འབྱུང་ཆེད་དུ་སྟོན་རྣམས་

གསར་པ་ཅད་གཙོ་བོ་དང་མི་མངོན་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་གསུམ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་
གནང་ནས་ནད་ཀྱི་དབྱེ་དཔྱད་འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་གསོ་རིག་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་དང་རྒྱན་འཛིན་གྱིས་མཁུན་དཔྱོད་གང་ལེགས་དང་མཐོང་གོམས་སྤྱོད་
གསུམ་གྱི་ཞིབ་འཇུག་དང་ལག་ལེན་བྱས་ཐོག་མི་རིགས་ཀྱི་ལུས་བཞག་གསོ་
རིགས་མ་ཉམས་པར་སློབ་འཛིན་ངེས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ངེས་ཡིད།

དེ་ལྟར་ཆུ་ཚོན་སྐྱོར་དེ་ཡང་། སྤྱིར་སྤྱིར་ཆུ་ཚོན་ཞེས་པ་ནི། ཆུ་གཤེར་ཆུ་
ཡི་དངོས་པོ་ལ། དེ་གྲུ་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། དེས་ན་ཆུ་ཚོན་ཞེས་བརྗོད་དོ།
ཞེས་པ་སྣང་རང་དེའི་ལུས་དུ་གང་སར་ཆུ་ཚོན་མང་དག་ཡོད་དེ་རྣམས་རང་བྱུང་
ཁམས་ཀྱི་རང་བྱུང་གྱི་རྒྱུ་པ་ཐོན་པའི་ཆུ་ཚོན་ཡིན་པ་སྤྲོས་ཅི་དགོས། ཆུ་ཚོན་
ཞེས་པ་རོ་མོའི་ཐོག་གྲུབ་ཆ་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན། ལྷ་མིལ་རིགས་
མི་འབྲུ་བ་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ། སེར་པོ། ལྗང་ལྷ། འག་པོ་སོགས་ཀྱི་
རིགས་ལྟ་དང་གཞན་ཡང་རྗོ་ཞོ་ལ་པོ་རྗོ་དཀར་འག་གཉིས་དང་། མོ་རྗོ་དཀར་
འག་གཉིས། རྗོ་ཞོ་པལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་དང་། དེ་མིན་ཅོང་ཞི་དང་། མོ་ཅོང་མོ་
ཅོང་སོགས་རིགས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ད་དུང་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་དེ་དག་དེ་དེ་ལའང་
མཚོག་དང་། རབ། འབྲིང་། མ་མ་སྟེ་རིགས་བཞི་དེ་དབྱེ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལའང་
རིགས་མང་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་རབས་འདུག དེ་དག་ཐོན་པའི་ལུས་དང་ཁ་དོག་
འི་རོ་བཅས་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་དང་། འབྱུང་སའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་
ཅན་དང་ནམ་ལྟར་དུ་སོ་སོའི་ནང་ཆུ་ཚོན་སོ་སོའི་ཕན་རྒྱུ་དང་ནད་སོ་སོའི་
ཆུ་ཚོན་རིགས་གང་འཕྲོད་པ་དང་སྤང་དོར་གནས་རྣམས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་
ནི་གསུང་ཆེ་བ་ལོས་ཡིན། ཕན་གཞོན་གྱི་སྤང་དོར་མ་འབྱེད་ན་ཆུ་ཚོན་ནང་ནས་

རིགས་ཁ་ཤས་དུག་ཚུ་དང་རུལ་ཚུ་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་དོན་
སྤང་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་འདུག

རང་རེའི་ཁུལ་དུ་ག་ཤམ་གསལ་ཚུ་ཚོན་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཁ་ཤས་ཡོད་བ་སྟེ།
དེའང་ཤག་ཚུ་ཚ་འགག་དང་། ཚ་འོག་ཚ་སྐྱམ། ལུང་སྟོན་ཚ་ཚུ་བཅས་དང་།
འགྲི་ལུང་གི་ན་གཡང་དང་། ཚ་འགག་ཆག་ཅིའི་ཚ་ལུང་། ཅ་ལའི་ཚ་མདོའི་ཚ་
འགགས། རྒྱ་ཐང་གི་དགྲིས་མདོ་ཚོ་ཁ་དང་། སྤང་འགག་ཚ་ཚུ། ཚ་ཚུའི་མཐའ་
མགོའི་ཚ་ཁ་དང་། གནས་ཤོད་མགོ་ཐོག་ཚ་ཚུ། རྒྱན་ཚུའི་ཀ་རོང་འཕྲང་དམར་
ཚ་ལུང་དང་ཡི་ར་ཚ་ཁ། འགྲི་རུའི་སྐྱུལ་ནང་ཚ་ལུང་དང་། སེན་ཚའི་ཡ་གོང་ཚ་
ཁ། ག་ཤམ་ཚུའི་འོག་མ་ཚ་ཁ་དང་། གོ་བོ་ཚུ་མགོ་བཅས་སོ། དེ་དག་མལ་
ཆེ་བ་ནི་ཚུ་ཚོན་གྱི་ཕན་རུས་ཉོགས་མ་ཐུབ། ཚུ་ཚོན་ཁ་ཤས་ནི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོན་
ཅལ་མཁས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་གི་རུས་པ་འདོན་སྟེལ་གང་ལེགས་བྱས་
ཐོག་ཚུ་ཚོན་ཁ་ཤས་སྤོབ་དབྱེད་བྱས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་སྟོོག་ཤུགས་དང་ཚུ་འཁོར་
ལ་སོགས་གཏོང་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་དང་འབྲུང་འབྲུང་དེ་བས་ཕན་རུས་འདོན་སྟེལ་
གང་ལེགས་བྱེད་ཐུབ་ངེས་ཅིང་སྤྲོས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་སྟོོགས་གཞན་འགར་
དགོན་ཞིང་འཚོལ་དཀའ་ས་མཐོའི་དམིགས་བསལ་སྤོབ་རིགས་ཀུན། །ས་སྟེང་
སྟེ་འགྲོའི་གསོས་སུ་གྱུར་བ་ས་ཡི་ཅི་སྟོན་རིགས་སྟེ་ཚོགས། །སྟོན་པའི་ཡོན་
ཏན་རིགས་གནས་ཅི་མཁས་སྟོན་རྗེས་མ་ཚང་ནད་བཅས་དཔེ། །སྟོན་རིགས་
ཉེར་མཁོ་མཚམས་སྟོར་རུས་པ་སྤོབ་དབྱེད་ཉམས་སྟོང་ལག་ལེན་མཛོད། །

གསོ་རིག་ཀ་མྱེང།

ཀླ་ཡི་བྱམས་དང་བཅེ་བའི་སྐྱེན་གྱི་གྲ། །
ལྷ་བ་ཅན་དུ་གཡུ་ཐོག་གསར་རྟེན་གྱི། །
གླ་ས་གལ་འཆི་སྐྱོབ་བདེ་བའི་དོན། །
ང་ཅག་གསོ་བའི་རིག་ལམ་རྒྱན་སྲོལ་གཏོང། །

ཅ་ཅོ་ལས་བྲལ་བཅོམ་སེམས་སྦྱིང་ནས་དད། །
ཆ་རྒྱུན་འཇོམས་བའི་སྐྱེས་ཡུལ་སྐྱེན་སྦྱོངས་སྟུ། །
ང་མར་ཡོངས་སྦྱོང་སྟུམ་ཅེན་ཀུན་དགའ་སྦྱིང། །
ཉ་ཚུ་འདྲེས་འང་རྒྱ་ཤོད་གསོ་རིག་དང། །

དུ་ལེར་ཉི་སྦྱོན་གསལ་བའི་རྒྱུད་བཞི་འདི། །
ཐ་མས་སྦྱིགས་འགྲོང་བཅེ་བའི་རྒྱ་རེངས་བྲངས། །
དུ་ལྷ་མི་རིགས་རང་གི་རྒྱན་སྲོལ་ཉིད། །
ལྷ་གཞོན་བོད་ཀྱི་གནས་ལྷ་གཡེང་མེད་བཅོམ། །

བ་འའི་རིས་མཚུངས་རྣམས་བཟ་སྦྱོངས་འདི་རྒྱ། །
ས་ལམ་ལྷ་བུའི་འཕགས་བོད་འཚོ་བྱེད་ཚོས། །
བ་མོ་ཉི་མས་འཇོམས་ལྷར་ནད་དཔུང་བཅོམ། །
མ་འོངས་གསོ་རིག་རྒྱུད་འཛིན་བད་ཚལ་བཞད། །

ཅ་ར་ཀ་ཡི་གཞུང་དང་མན་ངག་གཉེས། །
ཚ་ཚ་ལུར་ལུར་གསོ་རིག་གཞུང་མཐའ་དག། །
རྩ་ལང་ཅིང་སྲོད་དོར་ནས་སྐྱབ་དང་ཅིས། །
ཕ་ལེར་ཡིད་ལ་འཆད་ཉན་སྲུངས་བཙོན་བྱ། །

ཞུ་ལུ་གསར་འབྲས་ལྟ་བུའི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས། །
ཟ་འོག་དར་གོས་མཛེས་རྒྱན་གང་འདོད་ལས། །
འ་ཅག་ཤེས་རིག་བང་ཅམ་འགྲན་འདིར་སྲོ། །
ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་མི་ཡི་རྒྱན་མཚོག་ཡིན། །

ར་བ་གངས་རིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཞིང་འདི་བྱ། །
ལ་རྒྱ་གཞུང་བཟུང་སྲོང་ཁྲིད་མཁས་པས་བསྐྱབ། །
ཤུ་ཞེན་གུས་བཀུར་བྱམས་ལྡན་སྲོད་བཟང་དེ། །
ས་སྲོགས་ཀུན་ཏུ་དབལ་ཡོན་རྒྱས་བར་མཛོད། །

ཉ་གོ་དོན་ལྡན་གསོ་རིག་རྒྱས་མེད་སྒྲོས། །
ཨ་སྐྱབ་བདག་གིས་ཀ་ལྷེར་འདི་སྤུལ་བས། །
ཉ་ཅང་ན་བར་སྐྱབ་ས་མ་མཚིས་ཀྱང་། །
ཨ་ཅང་སོར་ཅེའི་འདི་ཐལ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

རྩྱུ་རྩྱུ་ལོ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལོ་གསོ་བ་རྩྱུ། །
རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཚོད་རྩྱུ་ནང་མི་ཚེ་གཅིག། །
རྩྱུ་རྩྱུ་གྲགས་པའི་རྩྱུ་བ་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད། །
གྲགས་གྲགས་གསོ་རྩྱུ་གྲགས་རྩྱུ་རྩྱུ་བ་གཉེར་བཟང་། །

རྩྱུ་རྩྱུ་ཉེ་གི་རྩྱུ་རྩྱུ་མི་སེམས་རྩྱུ། །
བཟང་བཟང་བྱ་བ་བཟང་པོ་བརྩོད་ལས་འདས། །
མང་མང་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོ་གསེང་མཐེ་བོང་བརྩོད་སྤྱོད། །
དགྲའ་དགྲའ་རྩྱུ་རྩྱུ་དགྲའ་རྩྱུ་འདི་ན་ཐལ། །

དེ་རྩྱུ་གངས་ཅན་བྱང་གི་ས་ཁུལ་དུ། །
ཉི་མའི་འོད་རྩྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་གསོ་རྩྱུ་བཅུད། །
རྩྱུ་འདི་ན་ཚེ་སྤྱོད་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་ནམ་པར་རྩྱུ། །
ཡར་འོད་རྩྱུ་བཞིན་འཕེལ་བའི་བྲག་གིས་འོག། །

ལེའུ་གསུམ་པ། འགས་ཤོད་རོང་སྐྱོར་
གནས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

རྒྱ་ལའི་འགས་དང་རི་རྒྱ་ཉམས་དགའ་དྲངས་པའི་གནས་ཆེན་གཡའ་སྤང་རོང་འབྲོག་
འབྲེལ། །

ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེལ་པའི་ལྷན་གསལ་སྐྱོན་མེ་མཁས་བྱུ་བ་ཚན་དང་ལྷན་པའི་
གནས། །

དུ་ལྟའི་བསྐྱེལ་བ་བཟང་པོའི་མིག་ལྷན་ཀུན་གྱི་བསྐྱེལ་བར་འོས་པའི་ས་ལེར་
མཐོང་། །

ལྷ་ལྷན་དྲངས་པའི་ཞོགས་པའི་སྤང་བ་གཞན་པན་སེམས་བསྐྱེད་གཏམ་དུམ་སོར་
འབྲུལ་བཤོད། །

འོ་ན། ལུང་ལྷ་སྐྱོངས་གསུམ་གངས་ཉི་ཤུ་ཞེས་པའི་ནང་གི་སྐྱོངས་
གསུམ་ནི། བརྒྱ་བཀའ་ཐང་ལས། ལྷོ་རུ་བ་མཚམས་ན་སྐྱས་ཡུལ་འབྲས་མོ་
སྐྱོངས། ལུ་བ་བྱང་མཚམས་ན་སྐྱས་ཡུལ་མཁན་བ་སྐྱོངས། བྱང་ཤར་མཚམས་
ན་སྐྱས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྐྱོངས། ཞེས་པའི་ནང་ཚན་སྐྱས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་
སྐྱོངས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱོད་ས་ཡི་ཐེག་ལེར་འགས་ཤོད་སྐྱས་ཡུལ་ཞེས་པའི་སར་
གནས་ཀྱི་རི་བོ་ཚོགས་མང་པོས་ཁེངས་པའི་འགས་ཤོད་རོང་སྐྱོར་ཞེས་མཐའ་
ནས་བསྐྱོར་ཉེ། གནས་ཀྱི་རི་མཚོ་བསྐྱོར་རྒྱ་ཡོད་བ་དེ་ཡང་། བོད་ཡུལ་བཀྲ་
ཤིས་པའི་རི་ཆེན་བརྒྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁམས་ཀྱི་དུ་བ་རིའམ། ཡང་ན་ཁམས་

འགག་ཡང་དུ་ཁམས་སྲིན་པོ་རྫོང་ཞེས་པའི་གནས་དེར། སློབ་དཔོན་པར་འབྲུང་གནས་གྲིས་ཞབས་གྲིས་བཅགས། ལྷ་འདྲེ་དམ་ལ་བཏགས། གཏེར་ཁ་མང་པོ་སྤྲས། མདོ་རི་མཁའ་འགོ་འབྲུམ་དེལ་གྱི་བཞུགས་ཁྲི། སང་གེ་འགྱིང་སློབ་གྱི་སྟེང་དུ་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད། ཡེ་ཤེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལྗམས་ལ་ཚོས་གྱི་གདམས་པ་བསྟུལ། གནས་འདིར་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གྱི་མཚན་དོན་བསྟན། དད་འདུན་གྱི་སན་ཡོན་སོགས་གསུངས་པའོ། །

དེའང་གནས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི། དབུས་གྱི་རི་བོ་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྤྱོགས་དང་སྤྱོགས་མཚནས་གྱི་རི་བོ་འདི་རྣམས། གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། རོལ་པའི་མཚོ་བདུན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། འུན་ཆེ་ཞིང་བརྗིད་ཉམས་བཞོད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་ཆེན་པོར། རོ་བོ་དཔལ་འཛོམས་དཀར་པོ་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྲག་སྟོང་སྐུན་སྟོང་རང་བྱུང་དང་ཁོ་བོ་ཆེ་མཚོག་ཉེ་རུ་ཀཾ་ལ། དཔལ་ཆེན་པོ་དབྱུང་རང་བྱུང་པལ་མོ་མཁའ་འགོ་ནག་པོའི་རྩལ་དུ་གསལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་མཚོ་དང་། དངོས་བྱུབ་སྟེང་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱ། མོ་བྱང་གི་ལྷས་སྟོན་སེལ་བུས་ན། ཆེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་རྣམས་སེལ། སྤྲིག་སྤྲིག་དག གནས་གཏད་སེལ་སྟེ་བརྒྱད་གྱི་འཇིག་པ་རྒྱུག་ནད་གདོན་ཀུན་ཀྱང་འཛོམས། སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སེལ། མཚནས་མེད་ལྷ་བྱས་སྤྲིག་པ་འདག བན་བཅུན་འདུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་སྤྲིག་པ་འདག ཉམས་ཆགས་རྟོག་གི་བ་སོག་པའི་སྤྲིབ་པ་བྱང་གསུངས། ལྷས་སྟོན་དེའི་སྟོང་མིག་རྒྱང་གང་སར་ཕྱིན་པ་ན། མ་འོངས་པ་རྣམས་གྱི་རྟེན་སྐལ་ཡིན་པས། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིའི་རྗེས་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤྲིབ་རྒྱ་དང་སྤྲིབ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། སྤྲི

མོ་འབྲུམ་གྱི་ཕོ་བྲང་བཅས་འདས་པའི་མཚམས་ན་འགག་སྲིན་པོའི་གྲོ་བ་འདྲ་བ་
ཞིག་ན། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་རྗེས་ཡོད་པ་ལ་སློན་ལས་གང་བཏབ་
འགྲུབ་ཅེས། དེ་ནས་ཀྱང་ཚུ་འབྱུང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ། མ་མཁའ་འགྲོའི་
ཞུས་བྱང་དང་། ཚུ་འབྱུང་རེ་ལ་ཞུས་བྱང་རེ་རེ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་འཛིག་
རྟེན་པའི་སྣ་སྤྱ་རྣམས་ཚོས་བཤད་པའི་གནས་འདྲིར་འདུས་པའི་ཉལ་སྲུ་རྗེས་
བཞག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། བྲག་དོས་སྲུ་ཞག་འཕྱུང་ལྡོ་བཅུ་དང་། བདེ་
གཤེགས་མཚོད་བརྒྱད་རྣམས་རང་བྱུང་གི་རྩ་བ་དུ་བཞུགས། སྤོ་དོར་བྲུག་སྲུབ་
བ་བྲུག་གི་གནས། མཐའ་བསྐྱོར་དུ་སྲུག་བ་རིགས་ལྡ། ཞུ་དུ་འཕྱང་། མེ་མོ་
རག་མོམ། མེ་འབར་སྐྱབ་སྲུག་སོགས་དང་། སྲུག་ནག་དང་། སྲུག་དཀར།
སྲུག་སེར། སྲུག་དཔར། སྲུག་སློན་སོགས་ཁག་སོ་སོར་བག་མོ་རིགས་ལྡའི་
གནས་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་སེར་གོ་གནས་མཚོངས། རྒྱལ་བ་རྩུང་རོག་གཡུ་
སྲུག་མཚོ་རྒྱལ་གསང་བའི་སྲུག་པ་དེ་དག་ཞིབ་བར་ཞུ་ཚོད་མེད་པར་གནས་
འདྲིར་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཡོད་དོ།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ད་ལྟ་མི་མེད་ལ་ལྷུང་འདི་རྣམས་སྲུ་མིའི་འགྲོ་བ་མཚེད་ཅིང་
ས་འདྲིར་ཡུལ་གྲོང་སྟམ་མེར་ཆགས། མདོ་སྲུགས་གཉིས་ཞེས་བསྟན་པ་འབྱུང་
། རྗེ་དཔོན་སྐར་ཚོགས་བཟང་སྟེང་ཡོང་། རྗེ་རེ་ལ་དཔོན་རེ་སྐྱེལ། གྲོང་རེ་དང་
དཔོན་རེ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གསུངས། ཞལས་ཉི་མ་གྲགས་པའི་གདན་ས་ཆགས་
རི་དཔོན་དང་བྱ་རུམ་ནག་པོ་ཐོད་འཕྲེང་གིས་སྲུག་བཏབ་པའི་ཀ་ལོག་དཔོན་རྩྭ་
ཡོད། དེ་ནས་ནགས་ཤོད་སྟག་སྲུའི་ཅ་རི་ཞེས་གཏེར་གནས་ཞུད་དུ་འཕགས་
པ་དེར་རྩྭ་ཡོད། སྟག་སྲུའི་ཅ་རི་ཞེས་པ་ནི། རི་བོ་དེ་ཡི་ཅེ་ལ་དབྱིབས་བྱང་

ལྷུབ་མཚོད་རྟེན་ལྷུབ་དང་ལྷན་ཡོད། དེའི་ཚེ་ལ་འཇའ་ལམ་དཀར་པོ་ཞིག་རྒྱ་
 གར་གངས་རིར་འཕྲོས་པའི་དུས་གཏན་དུ་གནས་གངས་རི་དང་དབྱེར་མེད་པ་
 གསུངས། དེའི་གཡས་སུ། ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་ཚེ་ནས་འཇའ་ལམ་དམར་
 པོ་འཕྲོས་ནས། ལྷོ་བྱུབ་པར་འོང་དུ་འཕྲོས། རྟལ་ཏུ་གྲུ་རུའི་སྐྱུབ་སྤྱུག་ལ་གནས།
 བྱང་ལྷུབ་མཚོད་རྟེན་གྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སྒྲོལ་མ་དཀར་སྒྲོན་སྤྱུགས་ཀ་
 བས་འཇའ་ལམ་སྒྲོན་པོ་རྩ་རི་རོང་ཚེན་ལ་འཕྲོས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁའ་སྐྱོད་སྐྱོར་
 གསུམ་(རྣམ་འབྱོར། སག་མོ། མཁའ་སྐྱོད།) གནས་པའི་བྲག་ཚ་རི་བདེ་མཚོག་
 དབུ་མའི་པོ་བྱང་། གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བདེ་མཚོག་སྤྱུག་པ། གཤིན་རྗེ་པོ་
 རོང་མོ་རོང་ཚུད་པའི་གནས་གཏེར་སྤྱང་སྟག་མོ་བྲག་རང་བྱུང་ཡོད་པ། སྤྱུག་པ་
 དེ་ནས་བྱང་མེ་མོ་བྲག་ལ་གཏུགས་པ་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད།

དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་གྱི་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་
 བྲག་བལ་པོ་ཞེས་པའི་གནས་དེ་ནི་སྤྱུག་སྤྱུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་ཉིད་
 གར་ལེབས་སུ་བལ་པོ་དེས་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། གནས་དེར་སྐྱབས་ཆེ་བལ་པོ་
 ཁྱོད་འདིར་སྒྲོད་གསུངས་ནས་བཀའ་བསྟོན། ཕྱིས་སུ་ཚོང་ལྷ་གསོ་རྒྱ་མཚན།
 གྲུ་རུའི་སྐྱུབ་སྤྱུག་གི་གཞོགས་གཡས་སུ་མེར་གདོང་སྤྱུག་པ་ཡོད། དེའི་སྤྱུག་ཏུ་
 མ་མཁའ་འགྲུའི་ཚོགས་གཞོང་དང་། ཚོགས་རང་བྱུང་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་བདུད་ཚི་
 ཡོད་པ། དེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བདུད་ཚི་ལྷ་རྒྱ་ཆུ་ཞེས་པ་དེ་བཟུས་པ་དང་འཕྱང་
 བ་སོགས་བྱས་ན་མཚམས་མེད་ལྗེའི་སྤྱི་གསྐྱིབ་ཉེས་སྤྱང་བྱང་། དེའི་གཡས་
 ཕྱོགས་སུ་ཆེ་མཚོད་དཔལ་དགའི་གནས་པའི་བྲག་དེར་གསོལ་བཏབ་གང་བྱས་
 སྒྲོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་གནས་དེའི་གཡས་སུ། རོ་ལྷ་རྗེ་ཞེས་དེར་གཏུགས་པས་

རང་གི་ནད་རྣམས་སེལ། དེ་ནས་ཡར་སྤྱོད་ཚེ། ལྷག་སྤྱི་གར་དབང་གི་གསང་
གཏེར་མཛད་མལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཚེར་མཁའ་འགྲོ་འབྲུམ་ཐེང་ཡོད་པ་དེའི་
འོག་ཏུ་སོ་སོའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་བྱུང་བར་བསམས་ནས་སྤྲབ་ས་ཡོད་པ་དང་
། དེ་ནས་སྤོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་གནས་དང་། མཁའ་འགྲོ་འབྲུམ་ཐེང་
ལ་རང་བྱུང་གི་རྒྱ་གར་དུར་ཁྲོད་བཅས་ཡོད། དེ་ནས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གནས་
པའི་ལ་དང་ཅ་རེའི་དབྱ་ཚེར་སྤེབས། དེ་ནས་ཅ་རེ་དབྱ་མའི་ཕོ་བྱང་དུ་ཞིང་སྦྱོར་
ཀུན་དགའ་ཡབ་ཡུམ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་ནས་ལ་པར་སྤྱོད་སྤྱི་
ཤར་གྱི་ལྷས་སྤོ་ཞིག་ཡོད་པ། བར་དེའི་འཕྲང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་མགོན་པོ་
རོང་སྟེང་དུ་རྣམ་སྐྱེད་དོ་རྗེ་བདུད་འཛོམས་ཀྱི་ཕྱག་པ་དང་། མགོན་པོ་རོང་ལྷས་
སྤོ་འོག་མ་བཅས་ཡོད། དེའི་ཚུ་ཚར་བབས་པའི་ནང་ནས་མི་རང་རང་གི་ལྷ་རང་
བྱུང་གསལ་བར་མཛོད་རྒྱ་ཡོད།

དེ་ནས་ཅ་རེ་བཅོན་རྒྱལ་དམར་པོའི་གནས་ཅ་རེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཚོད་
ཉེན་ནང་དུ་ལྷ་ཚེན་མ་ཉ་རྩ་ལ་བཞུགས་ཡོད། དེ་ནས་རོང་རྩོད་དང་པོ་ཅི་རྩ་སྟེང་
རྩོད་དང་། གཉེས་པ་འཆི་མེད་ཡོང་རྩོད་། གསུམ་པ་མཁའ་ལྡིང་ལྷུང་རྩོད་། བཞི་
པ་རྩོ་རྗེ་གསང་རྩོད་བཅས་ཀྱི་རོང་རྩོད་བཞི་གནས་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ཅ་རེའི་
ལྡེབས་སུ་དུ་འའི་སྤོ་སྟེང་བྱང་གསུམ་བཟམ་པའི་སར། ཡུལ་ཚེན་ཉེར་བཞིའི་
ལྷ་མོ་ཉེར་བཞི་དང་། རྒྱལ་མགོན་གཉེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཉེས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་སོགས་
རང་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་སྤྱི་གར་འཚལ་སྐྱེད་ལ་སྤོར་སྤེ་གཏུགས་པའི་ཅ་རེ་
བར་སྤོར་ཡིན་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཅ་རེ་ཅེ་སྤོར་དང་མཐའ་སྤོར་བཅས་འགྲོ་རྒྱ་
ཡོད་པས། ཅ་ཞོ་གངས་གསུམ་བསྐོར་བའི་པན་ཡོན་ལྷན་མེད་ཡིན་པ་གསུངས་

སོ། ལྷག་ཕྱི་ལོ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ནས་ཕྱག་བཏབ་པའི་གདན་ས་རི་ཕྱག་
དཀར་ཚལ་དང་། ཚོས་སྡེ་དགོན། གཡག་འཁྲབ་དགོན་བཅས་ཚུད་ཡོད། དེ་
ནས་རྣམ་ཞོང་པ་ལ་བརྒྱད་ནས། རྣམ་ཁང་པ་ཅ་ཞེས་པའི་གནས་ཆེན། སྤོ་
རྩོད་སྡེ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་གསང་ཆེན་རོལ་པ་དེར་ཡོད། མོ་རྒྱན་ཚོས་སྤྱོད་
སྤོང་པའི་གནས་སྡོམ་ཕྱི་པའི་གནས་སང་མཁའ་འགྲོ་འབྲུམ་རྩོད་། མཁའ་འགྲོ་ཁྲོ་
ནག་སྡེ་ལྷའི་གནས་རྩིང་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི། ལྷང་མཁའ་རྩོག་སྤྱོད་དཀར་
སྡོན་གཉིས་ཀྱི་རང་བྱོན་ཡོད་པའི་གནས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱག་སྤོང་དགོན་དེར་
ཚུད་ཡོད། དེ་ནས་ཞབས་རྒྱང་ཚོས་དབང་གྲགས་པས་ཕྱག་བཏབ་པའི་འགྲི་རྩ་
དགོན་དང་ཚོས་སྤོང་དགོན་ཆགས་ཡོད།

དེ་ནས་སྐྱབ་སྡེ་དགོན་དང་འཛོང་སྐྱ་དགོན། རྩ་ཁྲིམ་དགོན། འཕོམ་
དགོན་གསལ། དེའི་གཞོགས་དེར་མཚོད་རྩོད་དཀར་རིལ་ཞེས་བསྐྱོར་ནས་
གནས་བྲམ་ལག་རྩོད་ཅེ་ཤེས་དཀར་འབྲུམ་པ་བཞུགས་ཡོད། གནས་དེ་ནི་
རྩོད་སྡེ་དུ་ལྷན་གྲུ་གྲགས་པའི་གནས་ལོ་བཀའ་གདམས་པའི་སྐྱ་ཆེན་གཞན་གྱིས་
བཞེངས་པའི་ལོད་དུ་འབྲུམ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ནང་ནས་ཁྱད་པར་གྲགས་ཅན་རྩོད་
གསུམ། ལྷུ་རྒྱུ་བས་ཕྱག་བཏབ་པ་བྲམ་ལག་ཤེས་དཀར་འབྲུམ་པ། ལ་ར་
བས་ཕྱག་བཏབ་པ་སྐྱག་ཅན་ལ་བ་འབྲུམ་པ། ཞ་ལུ་བས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཞ་ལུ་ལ་
བ་འབྲུམ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ཆོན། རྩོད་ཅེ་བྲམ་ལག་ཤེས་དཀར་
འབྲུམ་པ་འདི་རྩོད་ལོག་མང་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཆེ་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་
ལྷ་ཡི་དབང་ལོ་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་གནས་འཛོང་བའི་ཤེས་གྱི་ཆར་བ་ལོལ་རུབ་
ཅམ་བབས་པའི་གནས་མཚོག་ཁྱད་པར་ཅན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་གནས་

གྱིས་སྤྱད་ནས་བདུན་ཁོངས་གཅིག་འབྲུམ་ཆེན་འདིའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་
| བྲམ་ཟེ་དྲུང་གི་སྣ་ཚན་གྱི་སྤྱད་དང་སྐྱེ་བ། | ཚང་ལྡན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་སྐྱེ་གདུང་མིལ་པོ་བཅས་དང་། དངོས་ཡོད་མི་ཡིས་མ་བཞེངས་ཟེར་བའི་ཤེས་
གྱི་མཚོན་ཉེན་བཅས་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཆེན་བཞུགས་ཡོད་སྟབས། གནས་ཚུལ་གངས་
གསུམ་གྱི་ཉུགས་ཐོན་དངོས་སུ་འཕྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཚོང་གོལ་ཤེས་དཀར་སྙིང་
རྫོང་ཟེར། མཚོང་ཐོས་བྲན་པས་མི་རྣམས་ཀྱང་། | བཟ་མར་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཞི།
| ངན་སོང་སྐྱིབ་བ་ག་ལ་དར། | འི་མ་སོག་དང་དད་གདུང་གིས། | སྤྱད་དང་སྐྱོར་
བ་བྱས་ཚུ་ན། | མི་དགོ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལ། | ཉེ་ཟེར་ཁ་ཡི་བ་མོ་འབྲ།
| ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། ཡང་དུ། ཅ་གསུམ་ཅིག་ཆར་གྱི་ཡི་ཤེས། | སྐྱབས་
བན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡི་ཤེས། | གནས་ཆེན་བཅོན་རྫོང་གི་ཁ་ཤོར། | ཅ་གསུམ་
མཁའ་འགྲོའི་གནས་ཆེན། | གཡག་རི་གཡག་སྤང་གི་གནས་ཆེན། | སྐྱོ་མོ་
ཉི་ཤུའི་སྐྱ་རི། | སྐྱོ་བ་དཔོན་བསྐྱེད་སྐྱབ་གནས། | ཅ་གསུམ་རྒྱུའི་ཚོགས་རྒྱ།
| ཤེས་རབ་དབྱིངས་གྱི་ཉུགས་བཟོན་འཕེལ་བའི་སར་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོའི་གར་ཐབས་
བྱེད་པའི་གནས་ཆེན་འདི་ཡང་། གནས་ཆེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་གྱི་གོང་ང་། གཉེར་
ཆེན་ཤེས་བྱམ་དཀར་པོ། འཛིན་བཟང་འཆི་མེད་བདུད་ཅི། ཨ་ཉི་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་གཙོ་བུས་གཉེར་ཆེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། གཡོན་རི་རྩ་དམར་བྲག་དམར་
ལ། | རོལ་བ་བཅོན་རྫོང་བདུན་གྱི་མཚན། | གཡུ་དིང་རྒྱ་མཚོ་འབབ་འཁྲིལ་ལ།
| དགོ་བསྟེན་གནས་བདག་མཚོན་ལྡོ་འཁོར། | རྣལ་འབྱོར་བྱ་ར་དམ་མེད་བརྒྱབ།
| བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཞག་བདུན་བཞུགས། | གང་འདུལ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་སྐོན་ལམ་བཏབ།
| གནས་ཆེན་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་གནས། | ཞེས་བ་དང་ཡང་བཀའ་ཐང་སྟེ་ལྡོ་ལས།

ལྷུབ་གནས་ཅི་བྲག་མང་པོ་བསམ་འདས་ཀྱང་། ལྷུབ་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་
 དང་ལྷུང་འབྲེལ་བུལ་། འདི་གསུམ་དགོ་བ་བརྒྱ་འགྲུང་ཐོབ་པའི་གནས་། ཚོགས་
 འཁོར་བྱས་ཚད་རྒྱུད་ཚོས་པོང་རེ་རྒྱན་། ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་མཚུངས་ཡོད།
 གཞན་ཞིག་ལོ། གནས་ཤེལ་དཀར་འབྲུམ་པའི་ལོང་ར་ལྟར་ཁམས་སྲིན་མོ་རྫོང་
 གནས་ཀྱི་ལུབ་སྒོ་བར་ལ། ཉགས་ཤོད་མེ་འབར་སྐྱབ་ཕྱག་ཞེས་ཏྲ་མགིན་དེགས་
 པ་ཟེལ་གཞོན་དང་། རེ་མ་ཉེ་མཆེད་ལྷའི་གནས་སྒོ་བ་དཔོན་ཞག་བདུན་བཞུགས་
 པའི་སྐྱབ་གནས་དང་། ལྷུབ་རྒྱ་རང་བྱུང་འོ་མཚར་ལྷན་པ་མང་པོ་བཞུགས་པའི་
 གནས་དེ་ཡང་། སྲིན་མོ་རྫོང་གི་ལུབ་ལོག་དབང་གི་གནས་། མེ་འབར་སྐྱག་ལ་
 སྒོས་ཤིག་རྒྱུ་མ་མེ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅུ་གསུམ་ལྟ་ཡི་གཞལ་ཡས། མ་
 སྲིད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད། ཨོ་རྒྱན་བརྒྱའི་སྐྱབ་གནས། ཉགས་ཤོད་མེ་
 འབར་ཞེས་པ་དེ་ཡོད།

དེ་ནས་གནས་ཤོད་བྲག་ཤར་ཞེས་པ་སྲོན་དུགས་པོ་ལྷགས་ལུང་དཔོན་
 ཚགས་ལུལ་ཡིན་པ་དང་། (ད་ལྟ་དཔོན་དེ་མེད་)ས་པར་བྱས་གདན་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་
 ལུའི་སྲིད་དུ་རྗེ་བརྟན་སྒོལ་མ་སྲོན་མོ་དངོས་སུ་བཞུགས་འདྲའི་གནས་ཡོད། དེ་
 ཉགས་ལྟར་སྒོས་དཔོན་དང་། རབ་བརྟན་དཔོན་ཉིན་སྲིབ་གཉིས་སུ་གནས་ཡོད།
 དེ་ནས་ཚོད་ལུང་དཔོན།(བརྟན་དཔོན་) ཚོད་ལུང་རི་ཁྲོད་ལོང་ལ། ལྷུབ་ཀྱི་རི་
 སྲིན་གསེབ་ཞེས་པ་དེར། ཨོ་དཀར་བྲག་ལ་སྒོལ་དཔོན་བཞུགས་པའི་གནས་
 ལྷུབ་ཕྱག་དང་མཚོ་རྒྱལ་སྐྱབ་ཕྱག་སྐྱབ་རྒྱ་སོགས་ཡོད་པའི་བདེ་མཚོག་པོ་བྱང་
 དཔྱེད་མེད་པར་གྲགས། དེ་ནས་འཇམ་བུའི་ལྷ་ཚོད་གཉན་ཚེན་ནག་ལྷ་ཚམ་རྩ་
 རི་ཚེན་དང་། དེའི་སྐུ་མཁའ་དང་གཉེར་གནས་སྒོས་རྫོང་མེར་ནག་ཡོད་པའི་

གནས། དེ་ཡི་སྟོན་ནགས་ཤག་མདུད་མཚམས་ཚུན་ནས། སྤྲོད་ནགས་སོག་
འདུ་མཚམས་ཡན་དུ་ནགས་ཀྱི་རྩོ་སྤར་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བ་བསྟར་ཡོད། དེ་ནས་
ཤག་རོང་པོ་དགོན་གནས་ཡོད་བ་དང་། བྱི་རོ་ཚོས་སྤྲོད་རྩོ་རྩེ་ཤག་མའི་གནས་
བར་དོའི་འབྲང་ལམ་བཅས་ཡོད། དེ་ནས་ཤག་ཨོ་རྒྱན་ཐང་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་
གནས་ཤག་ཐང་ཐང་དགོན་ཚུད་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱུ་རི་རྩོག་སྤར་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་
སྐྱབ་པའི་གནས་ཡོད། དེ་ནས་མེ་མོ་རག་སྒོམ་ཞེས་བ་དེ་ཡང་མེ་མོ་བྲག་དཀར་
ཞེས། བརྒྱ་བཀའ་ཐང་ལས་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱག་བ་ལྷ་བ་བཞི་མེད་ཞེས་མཉམ་མེད་
ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་བཞི་བཞུགས་པའི་གནས་ཀྱང་
བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྷ་ལས། རོ་མཚར་རོང་དུ་གཏེར་ཕྱན་སྒྲ་ཚོགས་སྤྲུལ་ཞེས་
གསུང་བ་བཞིན་སྐྱབ་གཏེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་རོ་མཚར་ཅན་མཐོང་
བ་ཅམ་གྱིས་སྒོམ་བ་དང་། མོས་བ་ཅམ་གྱིས་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་བ་ཤར་སྤྱོགས་ཞི་
བའི་སྤྱག་དཀར་དང་། ལྷོ་སྤྱོགས་རྒྱས་པའི་སྤྱག་མེད། ལུབ་སྤྱོགས་དབང་གི་
སྤྱག་དམར། བྱང་སྤྱོགས་མངོན་སྟོན་སྤྱག་ནག་བཅས་དང་ཡང་མཁའ་འགྲོའི་
སྤྱག་བ་དང་ཡང་སྤྲོད་སྤྱག་བ་ལ་རང་བྱོན་རོ་མཚར་ལྡན་པ། གུ་རུ་གཙོ་འཁོར་
གསུམ་རང་བྱོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ།

ཡང་བར་སྟོར་སྤྱག་བ་དང་། རོར་སྐྱབ་གཏེར་གྱི་སྤྱག་བ་རང་བྱོན་རོ་མ་
ལྷ་རིགས་ལྷ་ཆེ་སྐྱབ་སྤྱག་བ་ལ་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་དང་། ཆེ་བུམ་དང་།
ཆེ་མདའ་རང་བྱོན་ཡོད་པ། ཡང་མཚོ་རྒྱལ་སྤྱག་བར་གངས་དཀར་ཉི་མེ་རང་
བྱོན་དང་ཨོ་རྒྱན་བརྒྱའི་སྤྱག་རྩེས་ཡོད། གཞན་ཡང་སྟོར་ལམ་སྤྱི་ནང་ལ་འབྲུ་
གསུམ་དང་ཡིག་རྒྱག་སོགས་རང་བྱོན་ཡོད་བ་དང་ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་གནས་

སོ་གཉིས་དུར་ཁོད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གནས་ཆེན་འདིར་ཞིབ་པར་གཟིགས་ན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་གཉེར་གནས་འདི་ཡང་ཞིབ་པར་བྱ་
ཆོད་མེད་པས་འདིར་མ་བཞོད། དེ་ནས་དམར་པོ་སྒྲིལ་ལ་ཐོན་ནས་སོན་གཞུང་
ལུ་གུ་བརྩུ་གསུམ་དང་སོན་གྱི་མཚོད་རྟེན་ནག་འབེལ་ཞེས་ཡོད་པ། དེ་ནས་
སོག་རི་སྤྱང་དགོན་དང་། ཅན་དན་དགོན། ཞོལ་སྤྲུགས་དགོན་བཅས་དགོན་
གནས་དེ་དག་ནགས་ཤོད་རིང་སྐོར་ནང་དུ་ཚུད་ཡོད། དེ་ནས་སོག་བརྒྱད་ན་
རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷའི་གནས། སོག་ཁུ་རུ་འབྲང་སེང་གོང་
མའི་གནས། སེང་གོ་གནས་འཕྲོད་སྐྱབ་གནས། སུ་ཆེན་གུ་རུའི་གསང་སྤྲུག་
དེར་པ་སོང་དཀར་པོའི་སོག་རུ་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་རྗེས་ཡོད།

བྱང་པར་དོ་རྗེ་ཤེལ་རྫོང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གནས་
གྱི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་བརྗོད་གྱི་མི་ལངས། རིང་སྐོར་སྐོར་སྐབས་སུ་སོག་ཨ་ཙོ་སྐུ་
མོ་ལ་བརྒྱད་ནས་འབེན་ལ་དམར་ནས་འབེན་ནང་རྒྱད་རྩུང་བ་ཚོས་འཁོར་དགོན་
དང་། རོ་བ་ཤར་ཆོ་དགོན་བཅས་རང་སྐོར་ནང་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ལྷོ་ངོས་སུ་
རྒྱས་པ་བརྒྱུད་ན། ཡི་ར་རོ་པོ་ཨོ་རྒྱན་སྐྱབ་གནས། བསྐྱེལ་གྱི་རྫོང་། ཀ་
བ་སེ་སོགས་ཚུད་པའི་གཉེར་གྱི་རི་དང་གཉེར་ལྷན། ལྷ་རི་དང་ལྷ་མཚོ་བཅས་
གཉེར་གྱི་བྱམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་དང་། གཟི་བརྗོད་ཆེ་
ཞིང་སྐྱམ་བག་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོགས་སུ་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་སུ་
ཡང་ཡུལ་དང་། རྫོང་དང་། རྫོང་དང་། དགོན་པ་རི་ཁོད། ལྷ་ཁང་མཚོད་རྟེན་
སོགས་གང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། གཡུའི་མཆོལ་ངོས་མཉམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་
ལ། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་བཀམ་པ་སྟེ་བུ་ཡོད། རྒྱ་དེ་དང་དེ་འབྲས་གྱིས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བགེས་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས་སོངས་བ་དང་། ལྷ་གའི་སྐྱབ་
བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དག་རྒྱན་ཆད་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པ།
ཡུལ་དགེ་བ་བརྩ་དང་ལྡན་པ། བཟ་གིས་འདོད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པའི་གནས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུར་ཅམ་བཞོད་ཟེན་པ་ལགས་སོ། །

སྐྱམ་པ།

སྡོན་སོང་རྒྱ་ལས་བསྐྱུན་པའི་རྩ་མིག་སོན། །
ངོ་མཚར་ལོར་བྱའི་སྤང་སོ་ནགས་ཀྱི་ཤོད། །
མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་གཟི་འོད་འབར། །
དེ་ན་གནས་ཀྱི་རི་ཚོགས་འབྲེན་བྱེད་ཡུལ།
འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་བྱང་བ་རོལ་བ་བཞིན།
བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་རབ་མཚོག་གྲུར་ཅིག །

མེད་བཞི་པ། ཉགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཚེ་སྡེ་
འགོ་དཔོན་རི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།

པ་ཏུའི་རི་མོའི་རྒྱན་ལྟར་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབས་བར་འོས་པའི་སྤྱེ་ཚེའ་རི་མོ་བཞིན། །
ས་མ་མེས་པོ་རྣམས་གྱིས་དབང་མཛད་མངའ་གསོལ་འཆད་པའི་རིམ་བཞིན་ལ་རྒྱ་
བརྒྱུད། །

བ་སྐྱེད་ཚེ་ལྟར་བརྗེད་ཆགས་ལྡན་པས་ཁྲིམས་སྲོལ་རིམ་བར་བཞོད་མཛད་
འབངས་སྲིད་བསྐྱུངས། །

མ་ཤེས་སློབ་སྲོལ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་ཉེ་རང་ཡུལ་ཚོ་སྡེའི་སྲོལ་རྒྱན་ཐོར་ཅོམ་གྲིས། །

དེའང་ཉགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ས་ཁུལ་འདི་ཡང་གནའ་སྡེ་མོ་ཞང་ཞུང་གི་སྡེ་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ལྷོད་སྤྱད་ལྷུང་དུལ་མཁར་གྱིན་ཞེས་པ་
དེའང་གངས་ཉེ་སི་ལ་ཟེར། ལྷོད་ལྷེ་ལེ་རྒྱ་མཁར་ཡན་ཞེས་པ་ད་ལྟ་ལྷུང་ཆེན་
ཚོང་ཁུལ་ཅེ་དུག་ལྷེ་ལེ་རྒྱ་མཁར་ཡན་དུ་གནའ་དུས་སུ་རྒྱ་སྤོང་སྡེ་གིས་འགོ་
དཔོན་བྱས། ལུམ་པ་སྐྱེད་གི་གྱིམ་ཤོད་བྲག་ལྷེ་ལེ་རྒྱ་མཁར་གྱིས་ཞོལ་ཏེ་ཤོད་
ལྷུང་དམར་བརྒྱུད། མི་ཆེ་དགའི་འབངས་སུ་བཞོལ། རྒྱ་ཤོད་དང་། རུལ་རྒྱུད།
དཀར་རེ་གཉིས་ཀྱི་འབངས་ཤོད་རུ་བཞི་བྱ་བ་དེ་ནས་སྲིད་པ་སློན་ཚར་རོ་བོ་
སྤྱན་རུ་དེས་ཉགས་ཤོད་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་དཔོན་བྱས། ཡུལ་འཛིན་སྡེ་བ་
འབངས་བཞོལ་སྡེ་བ་དེ་ཡང་ཟེར།

ཉོར་ཚོའི་ཁོངས་སུ་རི་ལྗང་གཏོགས་ཚུལ་ནི། ཉོར་ཚོ་སུམ་ཚུ་སོ་དགུ་
 ཞེས་པ་ནི་དེང་དུས་ནག་ཚུ་ས་གནས་ཁོངས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་རྫོང་དང་། འཕྲི་བུ་རྫོང་
 ། སྐྱབ་རོང་རྫོང་བཅས་ས་ཁུལ་འདི་ནམས་སྲུང་དུས་སུ་ཉོར་ཚོ་སྟོད་ཟེར་བ་དང་
 སྟེར་ཆེན་རྫོང་ཁུལ་བཅས་ལ་ཉོར་ཚོ་སྐྱད་ཟེར་ཞིང་། ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་གནས་
 དུལ་ནི་ཤོད་ཀྱི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། ས་ཆ་འདི་གཞེ་བ་
 བྱས་ནས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་བཤད་ན། ཤར་ངོས་སུ་རི་ཆེ་རྫོང་ཁུལ་དང་། ཆབ་
 མདོ་རྫོང་ཁུལ་ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་ངོས་སུ་ལྷོ་རྫོང་དང་། དཔལ་འབར་རྫོང་། ལྷ་རི་
 རྫོང་ཁུལ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། རུབ་ངོས་སུ་ནག་ཚུ་རྫོང་དང་། ཨ་མདོ་རྫོང་ཁུལ་
 བཅས་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ངོས་སུ་མཚོ་སྟོན་སྐྱེ་བྱ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་རྩ་སྟོད་དང་
 བང་ཆེན་རྫོང་ཁུལ་བཅས་དང་ས་ཆ་སོ་སོར་འདྲེས་མཚམས་ཐུག་ཡོད། ཉོར་
 ཚོ་སོ་དགུའི་ས་ཁྲོན་ནི་ཤར་ནས་རུབ་བར་རྟ་ལམ་ཉི་མ་བརྒྱ་གཉིས་ནས་བརྒྱ་
 གསུམ་བར་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་ནས་བྱང་བར་རྟ་ལམ་ཉི་མ་ལྔ་ནས་བར་ཡོད་
 པའི་ས་དབྱིབས་ནར་མོ་ཞིག་ཏུ་སྲུབ་ཡོད། ཉོར་ཚོ་སུམ་ཚུ་སོ་དགུ་ཞེས་པའི་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ནི་ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐབ་མོང་གི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པའི་ལོ་
 ལྷོས་ཡུན་རིང་ལྡན་ཡོད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱང་ལྡན་ཡོད། ཤོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་སྐབ་རྒྱའི་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་བའི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་
 གནས་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་རང་རྟགས་རི་སྟེན་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྐབ་མོང་གི་
 ཁྱད་ཚོས་གསལ་པོ་ལྡན་ཡོད། དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ནི་ཡོན་དང་མིང་
 གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུ་འདི་ནི་མཚོ་སྟོན་མང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་མན་རུ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་སུ་

གཉེན་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྟོག་ཚོའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཚོས་ཀྱང་གོང་མའི་དུས་
 གི་སློན་པོ་ཚོར་བསྐྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་། འཇཉག་སྤྱོད་བཀའ་གཏུག་ཡིག་རིགས་ཁག་
 རྣམས་སོ་སོའི་གཅེས་པའི་ཚོར་བུ་ལྟར་བཅེས་ནས་ཉར་ཚགས་བྱེད་གི་ཡོད་པ་
 རེད། རྟོག་གི་རྒྱལ་རབས་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་ཚུལ་གྱི་བུ་བུ་ལས་ལྟར་ལྟར་
 བུ་བ་ཐོ་གན་ཐེ་ལུ་ཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༣༣ ལོར་ཁྲི་བཞེད་ཅེས་འཁོད་འདུག་
 པས་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུར་བ་ཨོ་ལོ་ལྷ་ཐའི་ཡང་ཨེར་ཉི་ཙག་ལ་ཟེར་བ་དེ་སོགས་ལྷུ་
 རྣམས་ཐོན་ཉེ་དུས་གཅིང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོང་བའི་ལམ་བར་དུ་སོགས་ན་ར་ལྷུ་ཉེ་
 སྤྱོད་པས་པ་དང་། ས་གནས་དེ་གའི་ལྷུ་ལྟེ་དང་འབྲུག་། ཁོང་ནི་དཔལ་ཅུལ་འགྲན་
 རྒྱ་བྲལ་བས་ལྷུ་དེས་དཔོན་པོར་བཀུར། ལྷ་ཅེ་རྫོང་ཟེར་བ་འཆམ་རྒྱ་མར་
 ཁ་ལ་རྫོང་གཞིས་བཟུང་ནས་བསྐྱེད། རྟོག་རྒྱལ་པོ་ཨེར་ཉི་ཙག་ལ་དེ་གའི་པོད་
 རིགས་ལྷུ་ལྟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དཔལ་ཅུལ་ཆེ་བས་མཚན་ཡང་གྲུབ་ལས་རྒྱལ་
 ཞེས་སོ། །

ནགས་ཤོད་ས་ལྷུ་འདི་རྟོག་ཚོའི་ཁོངས་སུ་དེ་ལྟར་གཉེན་གསུམ་ཚུལ་གོང་
 མ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སུ། རྟོག་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་ས་གནས་འདིར་རྒྱུང་རྒྱལ་
 བང་ཆེན་གྲགས་པར་གོང་མའི་བཀའ་ཡིག་གནང་། ལྟོད་འབྲི་གྲུང་རྫོང་འདབ་
 ཚུན། ལྟོད་ཚོ་བའི་ཁབ་སོ་ཡན། ས་དང་ལྷུ་ལྟེ་འདི་བདག་ཐོབ་གནང་ཞེས་
 པ། རྒྱུང་པོ་འབྲུམ་རྗེ་གྲགས་པའི་སྐབས་པལ་ཆེར་རྟོག་ཚོ་འདི་རྣམས་དབང་དུ་
 བསྐྱུར་བ་ཡིན་པའོ་འདུག། ལྟོད་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་ནི་རྟོག་ཚོ་སོ་དགུའི་ཁོངས་
 ལྷུ་གཉེན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུང་པོ་འབྲུམ་རྗེ་གྲགས་པའི་དུས་(རྒྱུང་པོ་གསེར་
 ཅ་)མ་ཡིག་གཞུ་མགོ་མ་ནས་དྲངས་ཞེས་པའི་འབྲུམ་རྗེ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དུང་

ཚེན་དམག་གི་ལས་བྱས་ནས། བ་དམར་མཚོ་ཀ་སྤི་ཚད་དང་། འབྲི་འདམ་
བྱང་ཡུལ་ཚུན་ཚུན་པ། དུམ་ཚུ་གསེར་ལྷན་ཡན་ཚད། མ་ས་མི་འགྲུང་རྫོང་
གཞིས་བཙེན་བརྒྱད་བཞག། སྐར་ཚོག་མཚོན་པོའི་རྩ་ཁུལ་གྲངས་ཞེས་པའི་ནང་
ཚོན་སྐོམ་སྤེའི་ཚོ་ལ་ས་མཚམས་བྱས། འག་གི་སྤང་དུ་ཟམ་སོ་ན། འབྲུམ་རྗེའི་
ཤེལ་མཁར་སྐྱུག་རྩུང་བརྒྱད་ཞེས་པ་དེ་ད་ལྟ་འག་རྩུ་ཁར་འག་རྫོང་མཁར་ཞེས་
པ་དེར་ཆགས་ཤུལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྟོར་རྒྱལ་རབས་ལྟ་རྒྱལ་དར་ནས་དེ་
ཡང་སྐྱབ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དཔའ་རྩལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་དུས་དེར་ནགས་ཤོད་
རྒྱང་གིས་གཞུང་ལ་དམག་སྐར་བརྒྱབ། འཕུལ་སྤོ་ལེབ་གྱིས་ནས་ཁལ་བརྒྱད་རྩུ་
ཤུལ། ནགས་ཤོད་ཚོ་དྲུག་མགོ་བཏགས་ཞུས། དེ་རྗེས་སྤྱ་རི་ཨར་ཚོ་རྒྱགས།
སྤྱི་མི་གཞུང་ལ་དམག་སྐར་བརྒྱབ། སྤྱད་མ་ཁག་གསུམ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཞེས་
འཁོད་ཡོད་པ་དེ་དོན་ནི་ནགས་ཤོད་ཚོ་དྲུག་ཁར་སྤྱད་མ་ཁག་གསུམ་ནི་ན་བྱར་
སེ་གསུམ་ཡིན་བཙོ་འདུག་པས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་དེ་སྐབས་དེར་རྟོར་ལ་མགོ་
བཏགས་ཞུས་པ་འདྲ། དེ་སྐབས་རྟོར་ཚོ་སོ་དགུ་གནས་ཡུལ་ནི་འབྲི་རྩ། ལྷན་
རོང་། སྤྱ་ཆེན། ལྷེང་ཆེན་བཅས་རྫོང་ཁག་བཞིའི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་ཡོད་པ་རེད།
རྟོར་ཞེས་པ་ནི་སོག་པོ་ལ་རྟོར་ཟེར་སྐོམ་ཡོད་པས་སྤོན་སོག་རིགས་མི་རྒྱུད་
ཡིན་པའི་དཔོན་རིགས་དེ་ལ་རྟོར་རྒྱལ་པོ་ཞེས། རྟོར་རྒྱལ་དེའི་མངའ་འབངས་
དང་ས་ཁུལ་ལ་རྟོར་སྤེ་ཞེས་པ། དེ་ཡང་དཔོན་མིང་སྤེ་ལ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་
བཙོ་འདུག། ཚོ་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་གནའ་སྤྱ་མོའི་དུས་ན་དུད་ཚོ་དང་། ཡུལ་དང་སྤེ་
བཅས་རིམ་འགྲུང་བྱུང་བའི་ཚོ་དང་ཚོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའི་དེར་ཚོ་པ་ཞེས་པ་
འདྲ་འདུག། མ་གཞི་ཁུལ་འདི་ཡང་ཚོ་སྤེ་ཆགས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི་སྤོགས་པན་

ཚུན་ནས་མཆེད་པ་ཡིན་བཟོ་འདུག་པས་དབང་ན། བོད་སོག་ རྒྱ་འཇམ་། ཨ་
མདོ། ཀོང་པོ་སོགས་ཡུལ་སྡོད་སྤངས་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ནས་མི་རིགས་མང་
པོ་ཞིག་གིས་གནས་གཞི་བབྱང་ནས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་སོང་བ་འདྲ་འདུག
འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་དབྱུང་གཞིའི་ཕོ་རྒྱས་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བོད་བྱང་རྒྱད་
དང་རྟོར་ཚོའི་ཕོ་རྒྱས་དབྱུང་གཞི་ལི་ད་ལྟ་ཁ་ཤས་ལས་མ་མཐོང་སྟབས་གསལ་
པོ་མེད་པ་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་འཛིན་དབང་བདག་ཐོབ་སོགས་ད་ལྟ་མེད་པར་
བརྟེན་གཙོ་བོ་ཀན་རབས་རྣམས་ཀྱི་དག་སྐྱོས་དང་ད་ཡོད་འགོ་པ་རྙིང་པ་རེ་བྱང་
གི་མཐོང་ཐོས་སྤོང་གསུམ་ཞལ་རྒྱན་ལ་གཞིར་བབྱང་བ་ཡིན་པས་ཕོ་རྒྱས་འདི་
ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་པས་ཞིབ་གསལ་དང་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་བྱང་མ་སོང་།

ཀན་རབས་ཀྱི་དག་རྒྱན་ལྟར་ན་སོག་དུས། རྒྱ་དུས། བོད་དུས་
གསུམ་ཟེར་སོལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེའི་ཐོག་མར་རྟོར་ཀྱི་དུས་རིམ་ཐོར་ཅམ་ཞིག་
དབྱེ་ན། རྟོར་རྒྱལ་པོ་ཨེར་ཉི་ཅོག་ལ་ནས་མི་རབས་བཅུ་གསུམ་ཅམ་རྟོར་ཚོའི་
མངའ་འབངས་འདི་རྣམས་སོག་རྒྱལ་འོག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཀོང་མ་མིང་རྒྱལ་
རབས་སྐབས་སུ་སོག་རྒྱལ་འོག་ཏུ་རྟོར་ཚོ་སོ་དགུ་འདི་དང་། དེམ་ཆེ་ཉི་ཤུ་ཅ་
ལྔ་དང་དེ་མིན་ཟེ་ཡིང་སྟེ་རྒྱ། སོག་སྟེ་བཅས་སྡེ་ཚོ་ཁག་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་
མཉམ་དུ་དབང་སྐྱུར་བྱས་པར་སྐབས་དེའི་དུས་སོག་རྒྱལ་མངའ་འབངས་ཡིན་
པར་དེར་སོག་དུས་ཞེས་སོ། སྤྱིས་སུ་རེ་དཀར་སོག་(ད་ལྟ་སོག་རྫོང་ཁོངས་)
གསུམ་ཞེས་པ་སྟོན་མ་རྟོར་སྤེའི་ཁོངས་སུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ༡༩༥༡ ལོར་གྲུ་ཤྱི་
བསྟན་འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་རྫོང་ཁག་དུག་སུལ་བའི་
ཁོངས་ནས་རྫོང་གཅིག་ཡིན་པ་གྲགས། རྟོར་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱང་གི་ཐོབ་ཐང་

ཐའི་རྗེ་གོ་གནས་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཐམ་ག་དང་། འཇའ་ས་(བཀའ་འོག)ཡིག་
ཚགས་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཉོར་གྱི་ཐམ་ག་སྡིག་པ་རྩ་ཉག་བརྗོད་མ་(སྡིག་ཐམ་
)ཡིན་པ་རེད། དེ་རྗེས་སོག་སྡེ་སོ་དགུ་འདི་ཡང་རྒྱ་སྡེ་སོ་དགུ་ལ་འགྲུང་ཚུལ་ནི་
གོང་མ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་མཇུག་སྡིལ་བ་
དང་གོང་མ་ཆེན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཤོད་གྱི་ས་ཁོངས་སོ་སོར་སྲིད་འཛིན་ལམ་
ལུགས་བཅུགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཤོད་སྡོད་ཨམ་བན་ལམ་ལུགས་བཅུགས་
རྗེས། གོང་མ་གཡུང་གི་ཆེ་ལོ་དགུ་པ་ ༡༧༣༡ ལོར་མཚོ་སྡོན་བཅའ་སྡོད་
ཚོན་ཆེན་དཔོ་མི་ཆེས། ཟླ་ཚོན་བཅའ་སྡོད་ཀྱང་གྱི། ཤོད་སྡོད་ལུག་ཀའ་ལོ་སོ་
གསུམ་གྱིས་སོག་སྡེ་ཚོ་ལ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་དེ་ས་མཚམས་བཞོས་ནས་དེམ་ཆེ་
སོགས་ཚོ་ལ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་མཚོ་སྡོན་ཁོངས་སུ་སྐྱུར་བ་དང་། ཚོ་ལ་སོ་དགུ་
འདི་ཡང་ཟླ་ཚོན་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་འདི་ཡང་ཉོར་ཚོ་སོ་
དགུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

སྐབས་དེར་ཉོར་བེའུ་ཁྱི་རྒྱལ་ནས་བཟུང་མི་རབས་བརྒྱད་ཅམ་ལ་ཉོར་
སྡེ་སོ་དགུ་འདི་ནམས་ཤོད་སྡོད་ཨམ་བན་གྱི་ཐེད་ཀའི་དོ་དམ་འོག་ཚོ་ཁག་སོ་
སོར་བཅད་མཚམས་བཞོས་ཏེ་ཆེའུ་བུ་གཉིས་དང་། ཐེམ་དུད་བརྒྱ་ཡན་ལ་སྡེ་བུ་
བཅུ་གསུམ་དང་། བརྒྱ་མ་ཐེན་པར་སྡེ་ཅང་བཞི་བཅུ་བཅས་ཀྱི་འགོ་ལ་བསྐྱོས།
དེ་བཞིན་ཉོར་སྡེ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་འདི་ཟླ་ཚོན་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དུས་དེར་
རྒྱ་དུས་ཟེད། དེ་རྗེས་རྒྱ་སྡེ་སོག་དགུ་འདི་ཡང་ཤོད་སྡེ་སོ་དགུར་འགྲུང་ཚུལ་
ནི་ཤོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་བྱི་རྒྱ་སྐང་(སྡེ་ལོ་ ༡༧༡༣ , ༡༧༡༣) ལོ་
གཉིས་ནང་ཤོད་སྡོད་ཨམ་བན་དང་། ལུའུ་ཚུན་དམག་བཅས་སྲིར་འབྲུད་བྱས་

ནས་ཉོར་རྒྱལ་སྐལ་དུས་ན་ཉོར་སྤེལ་དེ་རྣམས་བོད་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གིས་
དབང་དུ་བསྐྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤོང་དེར་བོད་དུས་ཟེར་སྤོང་གི་ལྷན་པ་རེད།

གོང་གསལ་ཉོར་རྒྱལ་ཨེར་ཉི་ཅོག་ལ་ནས་ཉོར་རྒྱལ་རབས་བཅུ་པ་
ཆེ་དབང་ལྷ་རྒྱལ་བར་དུ་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་རྒྱལ་རབས་
མཇུག་སྤིང་བ་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་དུས་ཡིན་པའི་ཉོར་རྒྱལ་པོ་རེམ་གྱི་ལྷན་པ་
ཐང་དང་། དཔལ་ཅལ་རྟགས་མ་ཆེས་ཆེར་སྤོང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ ༡༩༠༥ ལོར་ནང་
ཁུལ་དུ་འགོ་པ་འགའ་ཞིག་འགའ་བ་གྱུང་བས་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་སྤིང་དབང་འཕྲོག་
ལེན་གྱི་རོ་དག་འཐབ་ཅོད་གྱུང་བ་དང་། ཉོར་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་རྒྱུད་ཡིན་པ་ཚུ་
དཀར་དཔོན་བུ་སྟུན་དང་། ཐའི་ལྷ་གྲུ་པ་སོགས་ནས་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་ལྷ་
རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཅུ་ལོ། རྒྱལ་སྐལ་མིང་སྤིང་བཅས་བཀོངས་ཉེ་སྤོང་
འུལ་སོང་བའི་ལམ་ཐའི་ལྷ་གྲུ་པ་ཐབ་རིལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཆག་གྲག་ཕྱག་ཅིག་ནང་
ཡིབ་བསྟུན་བྱས་ཀྱང་འཛིན་བཟུང་གིས་དོ་དམ་བྱས་པ་རེད། ཉོར་ཆོ་སོ་དགའི་
འགོ་པ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཉིས་ཆིང་གོང་མའི་གྱང་དབྱང་སྤིང་གཞུང་ནས་བཏང་
བའི་བོད་བཞུགས་རྫོན་ཆེན་རྗེས་དྲུ་ལོ་ལ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་པའི་གནས་ཚུལ་
སྟུན་སེང་ལུས་པ་རེད། བོད་བཞུགས་རྫོན་ཆེན་གྱིས་སྤྱི་ཚབ་རྒྱ་གོ་ཆེ་བཏང་
སྤེལ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། ཐག་གཅོད་གནང་
མཁན་ཐེབས་པ་དང་། རྒྱ་གོ་ཆེ་ལི་འདམ་གཞུང་དང་ཉོར་སོ་དགའ་ཐང་ཀར་དོ་
དམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རྒྱ་གོ་ཆེ་སྤྱི་ཚབ་ལ་ཐེབས་ལིང་གནས་ཚུལ་
ཞིབ་འཇུག་བྱས་མཐར་ཐའི་ལྷ་གྲུ་པ་སོགས་ཐོག་བཏང་བ་དང་། དེ་ལ་འབྲེལ་
ཡོད་པའི་མི་གཞན་དག་ནས་རྒྱ་གོས་ཆེའི་ལྷོག་ཅེ་རྒྱ་དུལ་རྟ་མིག་གིས་བཀང་

སྐབས་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྐབས་དེའི་སྲིད་དབང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པ་རེད། རྒྱ་དཀར་དཔོན་ནི་ཕྱོད་ལྷོད་མོང་བས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མ་ཐུབ་
ཅིང་། ལ་གསར་གཅོད་ཆ་ཆར་གི་བྱ་ལོ་བདེ་ལོ་ལ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་ལྷ་
རྒྱལ་འདས་པོའི་སྲས་ཤིག་ཡོད་པ་(བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་)གཞན་གྱིས་སློབ་
གསོད་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་གསར་བ་དམ་པོ་བྱས་པ་རེད། ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་ཆེ་ལྷོ་
ཏུ་དང་སྡེ་ཏུ་སྡེ་ཅང་དང་མི་དམངས་མགིན་གཅིག་ནས་ཉོར་ཐོག་འོག་གཉིས་
ཀ་རྒྱལ་པོའི་གཏུང་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཉོར་འོག་མ་ཡེ་ཐ་སྡེ་ཏུ་ལ་ཉོར་སྤྱི་ཁབ་ཀྱི་གོ་
གནས་བསྐྱལ་རོགས་ཞེས་ཞུ་ཡིག་ལུགས་བ་ལྷར་པོད་གཞུང་སློབ་ཆེན་ནས་ཆིང་
གོང་མར་ཚོག་མཚན་ཞུས་ཤིང་། ཆིང་གོང་མ་བྱུང་དབྱེད་སྲིད་གཞུང་གིས་ཚོག་
མཚན་གནང་བ་བཞིན་ཡེ་ཐ་སྡེ་ཏུ་ཉོར་བྱ་དབང་རྒྱལ་འདས་ཆབ་སྐྱོན་ཆེ་དབང་
བསྐྱོན་འཛིན་གཉིས་ནས་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ལོ་དུག་བྱས་པ་རེད།

རྒྱ་གྲི་རྒྱ་གྲུང་དམག་འཁྲུག་སྐབས་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༢, ༡༩༡༣) ཟི་ཁོན་
ལུ་ལུ་ཚུན་དམག་ཕམ་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་མེས་རྒྱལ་ནང་ལུགས་ཏུ་
སྤྱན་རླུང་མཉམ་གྱི་ལྷགས་པག་འཛིན་གསར་བཞེ་ལངས་ཏེ་ཆིང་གོང་མ་མགོ་ཉིང་
བསྐྱོགས་སྐབས་མེས་རྒྱལ་ནང་ལུགས་ནས་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་དོན་
དང་། དམག་སློབ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་
སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་མི་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༦)ལོར་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུ་ཞེས་པ་(ད་
ལྟོ་སྟེང་ཆེན་དང་། ལྷ་ཆེན། འཕྲི་བུ། ལྷན་རྫོང་བཅས་ཀྱི་རྫོང་ལུགས་ཏུ་གནས་པ་
)དེ་སྤྱི་དེམ་ཆིང་ཁོངས་ནས་བོད་ཁོངས་སུ་གསར་བྱ་གཏོགས་ཏེ། ལུགས་འདིར་
ལུགས་བསྐྱུ་ཁྲིམས་གཞིན་བྱེད་པོར་ཉོར་སྤྱི་ཁབ་པ་བསྐོ་བཞག་བྱས་ཏེ། ཅེ་ལོད་

ལེས་སྐོར་གྱི་མཁན་རིམ་རེ་དང་། ལས་བྱ་བྱང་རིགས་སེར་སྐྱ་གཉིས་དང་། ཏུ་
དཔོན་གཅིག་སྐྱང་དམག་ལྟ་བུ་བཅས་བསྐོ་གཏོང་བྱ་རྒྱུ་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ།
ཉོར་སྤྱི་དང་པོ་མཁན་རྒྱུད་བྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་བཟུང་། ལྷག་བྲག་ལྷ་བྱང་
འཛིན་སྐོར་བར་ཉོར་སྤྱི་རིམ་པ་དགུ་ཅེས་བྱང་ཚུལ་གཤམ་དུ་གསལ་ལ་ཡོད།

ཉོར་སྤྱི་མཁན་རྒྱུད་བྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་འོ་ལས་དམག་བཅས་སྐྱ་ཆེན་དུ་
འཕྱོད། ཉོར་སྤྱིའི་བྱུང་ཁོངས་ཤོག་ཁག་རྣམས་གཞུང་ལ་ཕྱིར་འབྲུལ་ལྷན་པས་
བཀའ་ཤག་སྤོང་གཞུང་ནས་དེ་སྐོར་གོ་བཟུང་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་སྤོང་སྐོར་ལྷག་
བྲག་ལ་སྐྱབ་ལྷན་ཆོག་མཆན་ཐོབ་དོན་ལྟར། ལྷན་ཉོར་སྤྱི་བསྐོ་གཏོང་བྱེད་མ་
དགོས་པར། ཆོ་པ་སོ་དགུའི་ཕྱེ་ཤོག་རྣམས་རྫོང་ཁག་དྲུག་ཏུ་བལོས་ཏེ། རྫོང་
སྤོང་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྟེལ་རེ་བསྐོ་གཏོང་བྱ་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས་དོན་ནི། ལྷན་
རྒྱུ་ཆེན་རྫོང་སྤོང་སེར་སྐྱ་གཉིས་དང་། ལྷན་ཆེན་རྫོང་སྤོང་སེར་སྐྱ་གཉིས་
ནགས་ཤོད་འཁྱི་རུར་རྫོང་སྤོང་སེར་སྐྱ་གཉིས་(ལྷག་བྲག་ལྷ་བྱང་གི་ལྷེ་འཆར་)སྟོ་
ནེམ་ཁོ་རྩོད་འགོ་པ་ཅེ་བྱང་གཉིས། གསེར་ཆ་རྫོང་སེར་སྐྱ་གཉིས། ལྷན་ཆེན་རྫོང་
སྤོང་ཅེ་བྱང་གཉིས་རེ་བཅས་བསྐོ་གཏོང་དེ་དག་ལ། ཕྱིའི་རིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཏོག་
གནས་སྤྱད་པ་དང་། ལས་ཐམ་བྱ་བཞི་པ་རྫོང་འགོ་སོ་སོའི་མིང་འབོད་ཅིས་སྤོང་
བྱས། དུས་མཚུངས་ཆོ་པ་སོ་དགུའི་ཁོངས་མི་ཆང་མ་དང་། ལྷགས་རིགས་ས་
ཞིང་བཅས་པར་ཞིབ་གཞུང་གསར་འགོད་བྱེད་སོ་ཆོ་པ་སྟོང་སྤྱད་ཁག་བལོས་
གྱིས་ལས་ཆེན་སེར་སྐྱ་གཉིས་རེ་བསྐོ་གཏོང་བྱས་པ་རེད། ལྷགས་མཚུངས་
ཉོར་སྤྱི་དང་པོ་བྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་འོ་ལས་དམག་བཅས་པ་འཕྱོར་རྗེས་སུ་མེ་
འབྲུག་ཞིབ་གཞུང་ཟེར་ཞིང་། ལྷགས་དེར་ཉོར་ཆོའི་ཐེམ་དུང་ ༤༠༠༠ ལྷག་

ཅམ་དང་། ས་ཚུགས་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་རྫོང་སྐྱེལ་དང་། ས་སྐྱེལ།
ས་ཚུགས། གཞུང་ལམ་བཅས་ཞིབ་སྒྲིལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མེ་འབྲུག་གན་རྒྱ་
བཟོས། རྩོགས་མཚུངས་ཉོར་ཡེ་མ་རྒྱལ་པོས་ཉོར་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་དབང་ཅིས་
སྲོད་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་། དེ་སྤྱི་སྤེལ་ཏུ་དང་སྤེལ་ཅང་གོ་གནས་གྱི་མིང་དེ་དཔོན་
སྲིད་གི་མིང་ལ་རྒྱུར་སྐབས་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་ལྷ་རྒྱལ་གི་སྲས་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཚན་ཉོར་འབྲོག་ལོག་གི་དཔོན་རིམ་ལ་སྤྱི་པའི་བཀའ་ཤག་ལག་འཁྲུང་
དང་ཐམ་ག་ལིང་གསུམ་གནང་ཁར་ཉོར་སྤྱི་ལུག་མཚོང་གྱི་གོ་མིང་གནང་། དེ་
སྤྱི་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་ལ་ཉོར་ཚོ་སོ་དགའའི་ས་གནས་ཁལ་རིགས་བསྐྱེད་
གཞི་ཅུའི་ཆ་ནས་རང་འདུགས་བཞག་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་ཁལ་དང་། མཚོ་
སྲོན་བཅས་ནས་ཐོད་ལ་རྩ་དཔོར་འདྲེན་བྱས་པའི་ལོ་ཁལ་བཅུ་ལྷུར་བསྐྱེད་
པའི་བཀའ་ཐམ་ལག་འཁྲུང་གནང་། ཉོར་ཚོ་ནང་ཁལ་ཏུ་གར་ཕེབས་སར་
བཞུགས་སྤྱི་གཞུང་དགོས་པ་དང་། དགོས་ངེས་སྐབས་ཏུ་ཁལ་གཉོར་དགོས་པ་
བཅས་རེད། དེ་རྗེས་ཐོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་ཉོར་རྒྱལ་སྲས་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཉོར་ཚོ་སོ་དགའའི་དམག་ཆིག་སྲོང་ལྷག་གི་མདའ་
དཔོན་བསྐོས་བཞག་བྱས་ནས་ཅ་དང་མདའ་དཔོན་ཟེར། ཏུ་དཔོན་དམར་ཏུ་དཔོན་
གཡུང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན། བརྒྱ་དཔོན་སྤྱི་ནས་དང་ཨ་རིག་བཅས་སོ། ཚོ་པ་སོ་
དགའའི་ནང་ཁལ་ཏུ་སྤྱི་གས་ཐག་ལག་སྤྱི་ལ་གི་གན་རྒྱ་ཟེར་བ་ཞིག་བཟོས་པ་དང་དེ་
ནས་ཉོར་སྤྱི་རོ་ལས་ཁག་གསུམ་བཟོས་ཉེ་སྤྱི་ལམ་ཉོར་རྒྱལ་བཞུགས་གནས་
སྤྱི་ཆེན་རྫོང་དང་། འབྲི་ཏུ་དང་། སྤྱི་ཆེན་གཉིས་སྤྱི་སྤྱི་ལམ་ཆེུ་ཏུ་གཉིས་
གྱི་བཞུགས་ལུལ་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྤྱི་ཆེན་དམག་དང་འབྲུག་པའི་གཡུལ་ས་ཡིན་

ལས་གཞི་ལོ་གཤམ་སྐབས་བདེ་ཡོང་ཆེད་ས་གནས་དེ་གསུམ་ལ་རྫོང་མཁར་རེ་རེ་
རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཉོར་ཕྱི་དང་པོ་གྲགས་པ་ནམ་རྒྱལ་དང་ཉིད་ཉོར་ཚོའི་
ས་གནས་སྟེང་ཆེན་དུ་སྐྱོངས། དེ་རྗེས་ཉོར་ཕྱི་གཉིས་པ་རིམ་བཞི་སྐབས་སྟེང་
སྐབས་ཉོར་སྟོན་ག་རྒྱ་བསྟན་དང་གཙོས་ཉོར་ཚོས་ཁ་གཏད་བྲས་ཉེ་པམ་པར་
བསྐྱོད། ཉོར་ཕྱི་གསུམ་པ་མཁན་རྒྱུད་གཡུ་ཚོགས་སྐབས་ཤིང་གི་ཞིབ་གཞུང་ཞེས་
པ་ཞིབ་གཞུང་གཉིས་པ་དེ་སྐབས་སྐབས་ཉོར་ཚོ་ཡོངས་ལ་ཐེམ་དུད་ ༡༠༠༩༥
ཡོད་པ་དང་། བེ་རི་ཚོ་པ་བཅེས་ནས་ཚོ་ཁོངས་སུ་བཞག། ཉོར་ཕྱི་བཞི་པ་རིམ་
བཞི་ཀ་ཤོད་སྐབས་ཉོར་སྟོན་ག་རྒྱ་བསྟན་དང་གཙོས་པས་ཤུལ་སྟོག་བྱ་ཅིས་
བྲས་པར་འགོ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཚབས་ཆེད་ཉེས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་ལོར་གཞུང་བཞེས་
མ་ན་དམར་བསོད་བྱང་བྱང་། ཉོར་ཕྱི་ལྔ་པ་མཁན་རྒྱུད་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་
སྤར་སྤུས་ལྟར་ཁལ་བསྐྱུ་ཞིམས་གཞོན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས། ཉོར་ཕྱི་དྲུག་པ་རིམ་
བཞི་སྐབས་ཚོ་མདོ་མཁར་སྐབས་རྒྱུན་ལྟར་ཁལ་བསྐྱུ་ཞིམས་གཞོན་གྱི་ཡོད་
ཅིང་། སྐབས་དེར་ཉོར་ཚོའི་འགོ་དམངས་ཀྱིས་རོ་རྒྱལ་བྲས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
རབས་འདུག། ཉོར་ཕྱི་བདུན་པ་མཁན་རྒྱུད་སྐབས་སྤུས་སྤུས་སྐབས་སྤར་སྤུས་
བཞིན་ཁལ་བསྐྱུ་ཞིམས་གཞོན་གྱི་སྤར་ནགས་ཤོད་རྒྱུ་ལོ་ས་གནས་སུ་སྐྱོངས།
ཉོར་ཕྱི་བརྒྱད་པ་རིམ་བཞི་མ་རི་རྒྱུད་རམ་སྐབས་ས་སྟག་ཞིབ་གཞུང་ཐེར་བ་
ཞིབ་ཚགས་ཆེ་བ་ཞིག་བཟོ་ཅིས་བྲས་བྱང་མ་འགྲུབ་སྐད། སྐབས་དེར་ལོན་མ་
ནང་ཁོངས་ནས་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་དུད་ཁག་གཅིག་རྒྱལ་ཚོགས་རྩ་སྐབས་
ཏེ་སྟེང་སྟེང་ཤོ་ལོ་བཏགས་ཞུས། ལྷིས་སུ་སྐྱེ་ཚོགས་ཚོ་པ་ཐེར་དོ། ཉོར་
ཕྱི་དགུ་པ་སྟག་གྲག་གཞིམ་དཔོན་སྐབས་ཉོར་སྟོན་ག་རྒྱ་འགལ་ནག་གིས་ཚབས་

ལི་དང་དེམ་ཚི་དགོ་རྒྱལ་རི་བར་དག་གྱོད་གྱི་དོན་རྒྱུན་བཟོས། བོད་ཚུ་རྟ་(སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༤༠)ལོར་བོད་ས་གནས་སྤྱི་དགའ་ལུང་ནས་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུ་དེ་རྫོང་ཁག་
 ལྷག་ལ་དབྱེ། བོད་ཤིང་བྱ་དང་མེ་ཁྲི་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥, ༡༩༥༦)ལོར་སྤྲུག་ལྷག་
 བོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་སྐྱུར་འཛིགས་སྐྱུལ་ལོག་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་མགོ་བཏགས་མི་
 ལུ་ག་མེད་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྲུག་རྒྱལ་སྐྱེར་སྤྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུད་རྗེས། ས་གནས་སྤྱི་
 དགའ་ལོ་ཞི་བྲག་རྐང་འགོ་ལག་འདོན་གྱི་ཁལ་རིགས་ཁ་ཆག་མི་ཚོགས་ཁར་སྤྲུག་
 ལྷའི་སྐྱེར་ཁལ་ཡང་འཕར་མ་འཇམ་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཉོར་ཚོ་རི་
 ས་ཁལ་འདིར་ས་གནས་སྤྱི་དགའ་ལོ་ས་དབང་སྐྱུར་གཏོང་བའི་ལོ་རོ་སོ་དྲུག་
 རིང་ཁག་འདོགས་སྤྱོད་ཚོགས་གྱི་ཁལ་འཕར་དང་འབམ་ཚོར་སྐྱུས་སྐྱུར་བྱུང་སྤྱི་
 ཚེར་གཏོང་སོགས་སྤྱི་མང་རྣོག་འཛིང་གིས་མང་ཚོགས་ལ་ཁུར་ལོ་ཉ་ཅང་སྤྱི་ལོ་
 བཟོས་རབས་ཡོད། བགས་ཤོད་ཚོ་བ་དགུ་ནི། འབྲི་བྱ། ལྷག་སྤྲུག་ བོམ་པལ།
 ཁ་རིང། འགོམ། དམྱི། བ་རོག། ལུ་རྒྱལ། སེན་ཚ་བཅས་ལ་བགས་ཤོད་ཚོ་
 དགུ་ཞེས། དེའི་ནང་ཚན་བགས་ཤོད་ཚོ་དྲུག་ནི་བཤའ་སོལ་ལ་དབུ་ཐང་སྤྲུག་ལོ་
 རྒྱུན་ནས་བགས་སོག་འདུད་མཚམས་ཡན། སྤེ་བྱ་དྲུག་དང་སྤེ་ཅང་བཏུ་གཉིས།
 ཉོག་དཀར་སེར་བཅོ་བརྒྱད། དགོན་དགུ་གོང་ཚོ་དྲུག་ཚུ་བཅས་ཟེར་སོལ་ཡོད་
 པ་རེད།

ལོང་སྐྱུར་ཚོ་ཤོག་སོ་སོའི་བྱུང་རྒྱུ་རོབ་ཅམ་ལུས་ན། དེ་ཡང་འབྲི་
 ལུ་ཚོ་བ་ཞེས་བ་ནི་འབྲི་བྱ་ཞེས་བའི་ས་ཆ་དེར་སྤོན་བགས་ར་སྤྲུགས་ཐང་ཞེས་
 སྐབས་དེར་ད་ལྟ་ལྟ་བུའི་གོང་དང་གོང་བརྒྱལ་དེ་ཅམ་མེད་སྐབས་རི་སྐྱུང་དང་ཐང་
 སྤེར་ཡོངས་སྤྱོད་བགས་ཚལ་སྤྲུག་ཤོས་ཁེངས་བས་མིང་དོན་མཚུངས། ཡང་དེ་

ལྷུལ་མདའ་གཞུང་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་ལྷུང་བ་སྐྱལ་གྱི་མདའ་རྩ་ཡིན་པ་དེར་ཟེར།
 འགྲི་རྩ་ཞེས་དོན་གཏམ་རྒྱུད་ཤོད་སློབ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་འགྲི་
 ཡི་རྩ་ཚེ་ཞིག་ནས་སྐྱེས་པའི་སློང་གསུམ་ཡོད་སྟེ། སློང་རྒྱུད་པ་དེ་ཁ་བཞད་ལྔ་
 བ་བྱུང་བས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཤོག་ཁ་མིང་ཐོབ། དེ་རྗེས་སློང་རབ་མ་དེར་ཉི་མའི་འོད་
 གྱིས་ཁ་བཞད་པ་དེར་ཉི་མ་ཤོག་ཁ་ཟེར། སློང་གཅིག་དེ་ཁ་བཞད་ཁག་པ་བྱུང་
 བས་འགྲི་རྩ་དེ་ལྷུང་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་བསེལ་འོད་སློབ་སེམས་པའི་ཐོག་ཏུ་བཀའ་བར་
 བརྟེན་མཐར་སློང་ཁ་བཞད་པ་དེར་ལྷུང་རྒྱུད་ཤོག་ཁ་བཅས་འགྲི་རྩ་ཚེ་ཤོག་གི་
 མིང་དེ་ལྷུང་ཐོབ་རྒྱུལ་བཤད་སློབ་ཡོད་པ་དེ།

གྱིས་དྲུད་ཐོག་མར་ཆགས་ལྔ་བ་འགྲིའི་རྩས་དགུ་ཞེས་རྩས་མིང་དགུ་
 ལྷུང་བ་ནི་རྒྱལ་རྩ་ཚང་འགྲི་རྩའི་བསགས་སྟོན་ལ་མཁར་ཆགས། རྩ་རྩ་ཚང་
 འགྲི་རྩའི་སྐྱུང་སྐྱུང་ལ་མཁར་ཆགས། ད་ལྟ་སྟེ་ན་ཡང་ཟེར། རྩ་ཟེ་དང་། ལྷུང་
 སོག་རྩ་གསུམ་དེ་འགྲི་རྩར་མཁར་ཆགས། འབའ་རྩ་ཚང་ནགས་འགྲི་ར་འབྲིལ་
 མཁར་ཆགས། སྟེ་རྩ་ཚང་བརྗེད་ཆེན་ལ་མཁར་ཆགས། བེ་རྩ་ཚང་ཚག་བསྐྱམ་
 ལ་མཁར་ཆགས། ལྷུང་རྩ་ཚང་མཁར་ཐོ་ལ་མཁར་ཆགས། ལོང་གསལ་དེ་
 དག་འགྲིའི་རྩས་དགུ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་བྱུང་། གྱིས་སྐྱུ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་སོང་
 བས་འགྲིའི་ཤོག་གསུམ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཚེ་ཤོག་དེའི་སྐྱུ་རིམ་ལོ་དཔོན་བེ་རྩ་
 ལོང་མ་ཅང་ནས་མཆེད་པའི་རྩས་འགྲིལ་བའི་ཅང་རྒྱུད་སྟེ་རྩ་ཅང་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་
 པ་ཐོག་མར་བྱུང་ནས་ད་བར་དཔོན་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ།
 ལོང་མ་རིམ་བྱུང་གིས་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཚོ་ལོ་ལྷུ་ལྟེ་དང་། ཉི་ཤུ་ལྷུ་
 ལ་གསལ་བའི་ཅང་རྒྱུད་སྟེ་རྩ་ལྟེ་སྟོད་གནས་ཐོག་མར་སྐྱི་ཉི་སྟེ་བ་ཐོ་བན་སྐྱུས་

གན་ཞེས་པར་དགུན་ས་ རྫོང་གནས་ཡིན་པས་སྤྱི་སྲུ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱས་གན་ཞེས་མིང་
བཤད་སློལ་ཁ་རྒྱན་ཏུ་བརྟགས་ཡོད་པ་རེད། ལུང་པ་དེའི་ཁྲུལ་ལོ་བན་འཇུར་
དགར་ཞེས་པ་དེར་དོ་གྲུ་བཞི་ཀ་བ་འབྲ་བ་རང་ལུང་ལངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉི་
མ་ཆེ་བའི་དུས་སྲུ་སྤྱོད་འཇུར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དོ་དེ་ཅང་རྒྱུད་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་དོ་དེ་
ཟེར་སློལ་དང་། དུས་སྤྱོད་པས་དེར་ལུལ་སྤྱོད་དོ་མཚོན་འབྲུལ་བ་དང་། དར་
སྤྱོད་འཇུར་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཏུ་བཟུང་བའི་སྤྱོད་དང་བཟུང་བའི་སྤྱོད་
དབང་འདུས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྤྱོད་སྲུ་ཀ་རོང་ས་ར་ཀེ་ནང་རྫོང་གནས་
སྤོས། ཀེ་ལུ་མངའ་བར་གསུམ་དང་ཀེ་བ་ལོ་མཁར་ཞེས་པ་ཡས་མས་ས་སྤྱོད་ཆེ་
བ་ས་ཅ་སྤྱོད་བཟུང་བུས། ས་བཟུང་བོང་མ་འགའ་ཤིང་དང་བོད་རྫོང་ཞུམ་བན་
དུས་སྤྱོད་ལོང་ཤོན་སྤྱོད་ཀྱི་བཟུང་གཏན། དུ་ལ་བཟུང་གསུམ་པའི་ཤེ་བམ་སོགས་
བཅོན་དམིགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཀེ་བ་ལོ་མཁར་ཞེས་པའི་རྫོང་མཁར་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་དོ་མཚོན་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྩུ་ཞེས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས།
ས་ཆ་དེར་སྲུ་མཚུངས་གནས་རྫོང་ཅང་རྒྱུད་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྩུ་ཞེས་ཆེ་
དེའི་ལུ་
དཔོན་ཆེ་དབང་རྫོབས་རྒྱལ། དེའི་ལུ་འགྲི་ལུ་དཔོན་བཅོད་ལྟམས་དོ་རྗེ་བཅས་
གྱི་ལུ་ལ་བརྒྱུད་དེས་བཟུང་ཡོད་པ་རེད། ལོང་དུ་ཅང་རྒྱུ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་ལྟམས་
མི་རབས་འགའ་ཞིག་སོང་རྗེས། རྫོང་ལི་སོག་གཅིག་ལ་འཇོན་ཐང་ཆེ་ཞིང་ལྟང་
སྤོང་གུན་ལ་གྲགས་པར་བརྟེན་སྤོགས་གང་ས་གང་ནས་མཛོ་བཟུངས་ལུས། རྫོ་
དུད་ནང་སྤེ་མང་སོ་ཞིག་ཆགས་ནས་ནང་དུད་དེ་དག་འགྲི་ལུ་ཆོ་ཤོག་གི་འབངས་
སྤེའི་ཁོངས་སྲུ་བཟུང་པའི་བསྐྱར་དུ་ཤོག་ཁ་ཞིག་སྤོན་ནས་དེར་བསྐྱར་རྒྱུད་ཤོག་
ཁ་ཟེར་བའི་རྒྱ་སྤོན་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་བར་བརྟེན་འགྲི་ལུ་ཤོག་བཞིའི་ནང་གི་རྒྱ་

སྒྲིལ་མ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པས་འགྲིལ་ཤོག་བཞི་ཟེང་། དེའང་བསྐྱེད་རྒྱུད་(ཅ་རྒྱུད་)
ཤོག་ཁ། རྩེད་རྒྱུད་ཤོག་ཁ། ཉི་མ་ཤོག་ཁ། ལྷན་རྒྱུད་ཤོག་ཁ་བཅས་ཤོག་བཞི་
ཟེང་། ཤིང་གྱི་ལོར་ཐེམ་དུད་སྐྱུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་དང་། རྩེ་ཉི་ལྔ་ལོར་ཐེམ་དུད་
སྐྱུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་རེད། འགྲི་རུ་ཚོ་པའི་ཐེམ་དུད་སོ་སོའི་རུས་མིང་ལྟར་
ག། ཅང་རྒྱུད། རྩེད་རྒྱུད། ཉི་མ་རྒྱུད། ལྷན་རྒྱུད། ལང་ལྷན། ཅག་ རྩོ་ལྷན་
། རོ་ནག་ རིང་ནག་ འཕྲིས། ཉི་མ་ སོག་རྩ། ཨ་སྐྱུག་ ལྷག་གསུམ། ལྷན་
ཁམས། ལྷི་རྩ། རྩོ་སངས། ལེངས་ཤོ། རོ་དན། སི་ཚ། ལྷ་བ། ལྷི་བ། ལག་
བ། འབའ་ཚ། ལག་རྒྱུད། ལྷ་ག། ལྷག་བག་ག། ཨ་སྐྱུད། ལྷི་བ་ཤོ། ལྷན་བ།
ལདའ་ལ་ལོ། འགྲོང་། གཙེང་བ། ཚིབ་ཚ། བསྐྱེད་བརྒྱུད། ཨ་ལྷན། བར་ལཁ།
ལ་ལོ་ལྷ། ཚེ་འགོ། ཉོར་བ། ལྷག་ས་རུ་བཅས་རུས་མིང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རེད།
འགྲི་རུ་ཚོ་ཤོག་བཞིའི་འགོ་དཔོན་ཚོར་འགན་བབས་གོ་གནས་སྐྱེས་སྐྱོར་རོ་
ཅམ་ཞིག་ལྷས་ན། རྩོ་བོང་མ་ཡོན་མིང་ཚིང་རྒྱལ་དབས་རིམ་བྱུང་སྐབས་སུ་
ཅང་རྒྱུད་སྐྱེ་རུ་ཚང་ལ་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གིས་ཐོབ་ཐང་དང་ཚོ་ལོ་ཉོ་ལྷི་དང་ལྷ་ལྷི་
བཅས་ལྷི་གོ་གནས་ཚ་ཚང་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་སྐྱོད་ཨམ་བན་ལྷིས་
རྒྱ་བོད་ཤན་སྐྱེད་ལྷི་བག་ཤོག་དང་ཉོར་རྒྱལ་བོའི་བག་ཤོག་སྐྱིག་ཐམ་བཤོད་
པ་བཅས་པ་རྒྱུད་རུ་འཛིན་ལྷིས་བདག་ཐོབ་ས་ཚ་འཛིན་དབང་སོགས་དབང་
ཚའི་ཡིག་རིག་ཁག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལོག་སྐྱེ་ཅང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཉི་མ་སྐྱེ་ཅང་
། རྩེད་རྒྱུད་སྐྱེ་ཅང་། ལྷན་རྒྱུད་སྐྱེ་ཅང་གསུམ་དེར་གོང་མས་བསྐྱེད་པའི་དབྱ་ལྷི་
དང་། ཉོ་ལྷི། བོད་སྐྱོད་ཨམ་བན་སྐབས་རྒྱ་བོད་ཤན་སྐྱེད་ལྷི་བག་ཤོག་ ཉོར་
རྒྱལ་བོའི་བག་ཤོག་ ཉོར་ཚོའི་ཚེ་རུ་དང་སྐྱེ་རུས་སྐྱེད་པའི་དབང་ཚའི་ཡིག་

རིགས་ཁག་ནང་སླེ་ཅང་ས་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་ཚོགས་པ་དང་། ས་ཚའི་ཁེ་དབང་བདག་
ཐོབ་སོགས་རྒྱུད་པའི་གོ་གནས་ཆ་ཚང་སྤྲད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱ་གྲི་རྒྱ་གྲང་
(༡༩༡༢ , ༡༩༡༣)ལོར་འགོ་བརྒྱུགས་ནས་ཤོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མདོ་སྤྱི་
བཀའ་ལློན་ལྷ་མ་བྲམས་པ་བསྟན་དང་། ལྷོ་རྟོར་རྟ་སྤྱི་མཁན་རྒྱུང་འཇམ་དབྱེངས་
ཚོ་འཕེལ། རྟོར་སྤྱི་མཁན་རྒྱུང་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་བཏང་ནས་རྟོར་ཚོ་སོ་
དགའི་སྤྱི་ཁྲབ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཅོས་ཐོག་རྟོར་སྤྱིའི་ཕྲག་མཛོད་བསྐོ་བཞག་
དང་། ལྷོ་རྟོར་རྒྱལ་ལ་ཁམ་རིགས་འབྲུལ་དགོས་པ་རང་འཇགས་རྩོམ་བསྟུ་
རྒྱའི་དབང་ཆ་སྤྲད། མེ་འབྲུག་མེ་སྐྱལ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༦, ༡༩༡༧)ལོར་ཤོད་ས་
གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྟོར་ཚོའི་འགོ་པའི་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་མིང་བསྐྱར་ཉེ་
མེ་རྩལ་དཔོན་ཞེས་པ་དང་། མེ་ཅང་ལ་ལྷོ་རྟོར་དཔོན་ཞེས་དཔོན་ལ་སྤྱིའི་རིམ་པ་
ལྷ་པ་དང་། ལྷོ་རྟོར་ལ་རིམ་པ་བདུན་པའི་གོ་གནས་བཅོས་ཡོད་པ་མཚུངས།
ཅང་རྒྱུན་དཔོན་རིམ་པ་ལྷ་པ་དང་། ལྷོ་རྒྱུད་ལྷོ་རྟོར་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད་ལྷོ་རྟོར་
དཔོན་ཉི་མ་ལྷོ་རྟོར་སོགས་རིམ་པ་བདུན་པའི་ས་བརྒྱུད་བྱ་འཛིན་འཐོབ་ཐང་
སྤྲད་ལྷོ་རྟོར་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་གྲུག་ཚོ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤོན་མིང་ཉ་ཁེ་ལྷོ་ཞེས་པ་དང་ཡང་སྤྱི་གྲུག་
ལྷོ་མེར་གི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཚོ་པའི་མིང་ཞེས་ཡིན་པ་རེད། ལྷོ་ཁའི་ཆེ་ཉེ་རྩེ་
ཞེས་པ་ནི་རྩེ་མིང་དང་གོ་ས་རྒྱང་འགྲེལ་ཡིན། སྤྱི་གྲུག་དཔོན་ཚང་གི་རྩེ་
མིང་ལྷོ་ཁ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐོག་མར་བཤད་སྐོས་ལྟར་ན། ལྷོ་ཁ་ཆེན་ཞེས་
ལ་སྐོང་དཀར་པོ་གཅིག་དང་། བཀ་པོ་གཅིག་ ལྷོ་པོ་གཅིག་བཅས་གསུམ་བྱུང་
། ལྐོང་དཀར་པོ་མཆེད་པ་ལ་དཀར་རྩེ་ཞེས་པ་དང་། ལྐོང་བཀ་པོ་མཆེད་པ་

དེར་ནག་ཅུ་ཞེས་པ་དང་། མྲོང་ཁ་པོ་ལས་མཆེད་པ་དེར་ལྷུང་ཁ་ཞེས་པ་ལྷུང་
 མྲོང་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་ལས་མཆེད་པ་ད་ལྟའི་སྟག་སྟག་དཔོན་ཚང་དེ་ལྷུང་
 ཁ་ཞེས་པའི་ཅུས་དེ་ལྟར་བྱུང་། སྟག་སྟག་ཟེར་དོན་ནི་ཐོག་མར་དཔོན་དང་པོ་
 ལ་སོ་ཞེས་པ་དེའང་བར་ལ་ལྷུང་ཁ་བྱ་དགུ་ཡོད་ཞེས་པའི་གསུང་གི་གཞི་ལོན་པ་
 སྟུམ། ལྷུང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཁང་ཁྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟུར་ཁང་ཁྱུང་གི་རྒྱལ་
 པོའམ་པོན་གཤེན་རྣམས་ཀྱིས་གོས་སུ་སྟག་གཟིག་གཡི་རྒྱུད་གི་སྟོག་པ་གསོལ་
 སྟོལ་ཡོད་པས་དཔོན་ལ་སོ་ཞེས་པའི་གོས་སུ་སྟག་སྟགས་གོས་བཟང་ཞིག་
 རྩོན་ཡོད་སྟབས་སྐབས་དེར་སྟག་སྟག་དཔོན་ཞེས་པ། དེ་རྗེས་ལྷུང་ཁ་དཔལ་
 ལྡན་ཆེ་དབང་དང་ལྷུང་ཁ་དཔོན་སྟོན་ཞེས་པ་སོགས་ནས་ད་བར་དཔོན་རབས་
 བཅོ་བརྒྱད་ནས་ད་ལྟའི་མི་རབས་བཅུ་དགུར་སླེབས། དང་ཐོག་ལྷུང་ཁའི་ཚང་
 འདི་ཡང་ཉོར་གྱི་ས་ཁུལ་ཡང་ཁི་སྟེང་དུ་ལོ་མང་གནས་ལྷོང་བ་དང་། དེ་རྗེས་
 ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་སྐབས་སུ་ཚོ་སྟོད་ཆེུ་ཅུ། བོང་མ་ཆེན་པོའི་ཚོ་ལོ། ཉོར་ཁི་
 དང་ལྷ་རྩེ་བཅས་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་སྟེད་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་འགྲོག་ས་
 འགྲི་ཕྱང་སར་སྟོད་གནས་ལྟེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕུལ་པའི་ས་ཁང་ཞིང་ལྟེ་བ་ལྟོང་
 ལྟེར་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་སྟག་སྟག་ཚོ་སྟེ་བྱུང་ཚུལ་ནི་ཆགས་སུ་བ་
 སྟག་སྟག་ཅུས་དགུ་ཞེས་པ་དེའང་དབང་ཐང་གསུམ་སྟུམ། བཅོན་གཡལ་བྱང་
 གསུམ། བད་གདོང་འགྲོང་གསུམ་བཅས་ལ་ཅུས་དགུ་ཟེར། དབང་ཞེས་པ་ནི་
 ལྷུང་ཁའི་ཆེུ་ཅུ་ཚང་ལ་ཟེར།

དེ་ཡང་མཁར་ཐོག་མར་གྲོང་སྟེར་ཆགས་པ། སྟག་གཞི་མཁར་
 གྱི་བརྟུང་། ལེབ་བཞི་ཞིང་ལ་སྟོད་ཟེར་སྐད། སྟག་གཞི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ལྷ་ཟེར་

ཞིང་གྲང་བརྒྱུང་བའི་མཁར་ལ་རྟགས། ལེབ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་ཤར་ལེབ། རྒྱ་ལེབ།
གཡུ་ལེབ། ལེབ་མ་ཞེས་བཞི་དེ་ས་ཞིང་ཐོག་མར་བཞོས་པ་དེ་ལ་ལེབ་བཞི་ཞིང་
ལ་རྫོང་ཟེར་བའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲགས། འཕྲོག་ས་དེར་ད་ལྟའི་འབྲི་ཕྱང་
སར་སྟེ་གནས་ཡིན་པ། རྫོན་ལོ་རྒྱས་ཐོག་བཤད་སྟོལ་ལ་ཤར་ཤ་རུའི་གནས་
རྫོང་། རྫོ་དགོ་རུའི་སྐྱུག་རྒྱུང་། ལུབ་གྲང་མཁར་བྱར་དགུ། བྱང་སྐྱུགས་རྩ་ཚེ་
དགུའི་རྫོང་མཁར་མས་སྟ། ཕྱིས་ལྷུང་ཁ་ཚང་སྐྱ་མལ་དེར་ཡོད་པ་དེ། བར་ནི་
ཐང་རྒྱུད་ཅེས་གཤམ་པ་ལ་ཆགས། གཤམ་ནི་གཤམ་རྒྱུད་ཅེས་ཕྱོང་སྐྱེ་ལ་ཆགས།
བཅོན་ནི་བཅོན་མགོ་ཞེས་སྟེང་དཀར་ལ་ཆགས། གཤམ་གས་ནི་གཤམ་གས་པ་
ཞེས་རི་ཞིང་དང་འབྲུད་པ་ལ་ཆགས། བྱང་ནི་བྱང་པ་ཞེས་སྟེང་དཀར་ལ་ཆགས།
པད་ནི་པད་ལྷུང་ཞེས་གིལ་རྟག་ལ་ཆགས། གདོང་ནི་གདོང་མཚོང་ཞེས་དཔོ་སྟེ་
ལ་ཆགས། འཕྲོང་ནི་འཕྲོང་ཚོ་ཞེས་གིལ་རྟག་ལ་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ད་
རྣ་ཕྱོང་ཚོ་སོ་སོར་ཆགས་ཡོད་པ་དེ། ལྟག་སྐྱུག་ཚོ་བར་ནང་གསེས་ཤོག་
གསུམ་ཡོད་པ་ནི་ལྷུང་ཁའི་ཤོག་དང་། ཚེ་མགོ་ཤོག་གིལ་པ་ཤོག་ཅེས་པ་ཤིང་
བྱི་ལོར་ཐེམ་དུད་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱ་ལོར་ཐེམ་དུད་
ཆེག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་དེ། ལྟག་སྐྱུག་ཚོ་དུད་རུས་མིང་ལྟར་ན་གཤམ་
གསལ། ལྷུང་ཁ། བཅོན་མགོ། གདོང་མཚོང་། གཤམ་གས་པ། བྱང་པ། ཐང་
རྒྱུད། གཤམ་རྒྱུད། པད་ལྷུང་། འཕྲོང་ཚོ། ཁ། བྱང་རྒྱུད། ཤེ་སོ། མཁར་པ།
ལྷུང་མཁར། ཉང་སོ། མདོ་པ། ཨ་སོ། ལྟོ་སོ། ཨོ་སོལ། ཤར་པ། སྐྱ་ཐི།
རྒྱུང་རྒྱུད། ལྷ་རུ། ལྷ་ཚོ། བཅོང་ཚང་། ལྷ་སོ། ལུབ་བཀག། རྫོག་པ། གསལ་
ཚོ། ལོ་འཕམ། རོང་རྗེ། སྤ་པ། འབྲུག་སྐྱུག་ ཉུང་དཀར། སྐལ། གཤོལ་སོ།

ཅེས་ཚགས་སྤྲོས་པ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་སྟེ་ལོག་གསུམ་གྱི་འགོ་
དཔོན་ཚོར་འགན་བབས་གོ་གནས་ལྡན་པའི་སྐོར་ལྟུང་ན། སྡོན་འཇམ་དབྱེད་ས་
གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལླང་ཟེན་པའི་སྟག་སྟག་ཆེད་ལྟ། གོང་མ་རིམ་བྱུང་གིས་
ཚོ་མོ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྩི་དང་རྟོ་ཁྲི་སོགས་བཀའ་འོག་ཁག་རིམ་བྱུང་། ཆེད་
ལྟའི་པ་ཐོག་བྱ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། བདག་དབང་ས་ཆ་འཛིན་དབང་སོགས་
བཀའ་གཏུག་རྒྱུ་སྡོན་སོགས་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་དང་། སྡེ་ཅང་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ་
གིལ་བ་སྡེ་ཅང་དང་བཤའ་ས་པ་སྡེ་ཅང་དེར་འཇམ་དབྱེད་ས་གོང་མ་ཆེན་པོས་
བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྩི་དང་རྟོ་ཁྲི་གོང་མ་རིམ་ཅན་གྱི་བཀའ་འོག་ རྟོར་ཚོའི་ཆེད་ལྟའི་
སྟེང་པའི་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནང་སྡེ་ཅང་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་ཐོག་ས་ཆའི་
ཁེ་དབང་བདག་ཐོབ་སོགས་རྒྱུད་པའི་གོ་གནས་ཆ་ཚང་སྟེང་ཡོད་པ་རེད། དེ་
རྗེས་མེ་སྐྱེལ་ལོ་ཤོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རྟོར་ཚོའི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་ཐོབ་
མིང་བསྐྱེད་ཏེ་སྟག་སྟག་ཆེད་ལྟ་དཔོན་གནས་རིམ་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། དཔོན་
གྱིས་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་སྟེང་པའི་ཐོག་ཤོད་ས་གནས་སྲིད་
གཞུང་གི་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་ཡས་མས་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཁྲམ་ལུལ་སྐྱེལ་འཇོག་གྱི་ས་
ཚོགས་གདམས་ཁག་ འགྲི་བྱ། ཁ་རིང་། འགོམ། དམྱེ། ལྷག་སྟེ་བཅས་ཚོ་
འོག་ལཱའི་རྟ་ཟམ་སྐྱེ་བྱེད་ལྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཚུང་བ་རེད། སྡེ་ཅང་གཉིས་ཏེ་
གིལ་བ་སྡེ་ཅང་དཔོན་དང་། གཤའ་ས་པ་སྡེ་ཅང་དཔོན་ཞེས་རིམ་པ་བརྟན་པ་པ་རྒྱུད་
བྱ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་བཅས་སྟེང་ཚུང་བ་རེད།

འོས་བན་ཞེས་པའི་ཚོ་བ་འདི་ཡང་སྡོན་སུམ་པ་སྐོར་ཚོགས་ཞེས་པའི་
དུས་དེར་ས་ཆ་འདི་ཡང་ནགས་རྩེ་མ་གཞུང་ཟེད། བཀའ་འོག་རྩོད་ལྷན་ཐང་

ཚུན་དང་སྤྲོད་ནགས་སྤྱིང་ཞེས་པའི་རི་ནགས་ལྡག་དང་མཚོ་ནག་སྤྱིང་ཞེས་པ་
དེ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་མཚོ་ཟེད། ཡང་ཁ་རྒྱན་ཞིག་ལ་ནགས་བྱ་བྱག་མ་ལ་ཤོག་བྱག་
ཆགས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པས་སྐབས་ཤིག་དེར་བྱ་ཞིག་ལ་དོམ་ཆགས་ཤིག་ཕྱོན་རྒྱ་
ཡོད་པས་དེ་དོན་གཞིགས་ནས་དོམ་པན་ཞེས་བྱིས་སྤྱོད་ལྷན་ཆགས་ནས་བོམ་
པན་ཞེས་པའི་ཚོ་བ་ཞིག་བྱུང། ཚོ་ཤོག་དེའི་དཔོན་རབས་དང་པོ་མོག་པོ་ནས་
མི་རྒྱུད་མཆེད་པས་རུས་མིང་ས་ཐར་ཞེས། ཡང་བྱང་བ་དང་བྱང་རྒྱུད་ཟེར་དོན་
ནི་ཐོག་མ་ཉོར་གྱི་ས་གནས་བྱང་ཐར་བརྒྱུད་ཡོང་སྐབས་སྤྱི་དེར་བྱང་རྒྱུད་ཚང་
ཞེས་དཔོན་དེ་བྱང་རྒྱུད་སྡེ་རྩ་ལྡེ་མོ་མགོན་ནས་ད་བར་དཔོན་རབས་བཅུ་གསུམ་
ད་ལྟའི་མི་རབས་བཅུ་བཞི་སྡེ་བས། དཔོན་གྱི་མཁར་རྫོང་རྟེན་རྒྱག་ལ་ཆགས།
ས་ཆ་དེར་གས་ཟ་སེ་དང་བྲག་དམར་སྒང་གདོང་མ་ཞེས་པའི་རི་དེ་ནམས་རིག་
གསུམ་མགོན་པོའི་མཚོན་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་རེད། དཔོན་གྱི་འབྲོག་ས་སྡེ་གནས་སྤྱིད་
ཤོད་ཟེད། ས་ཐར་དཔོན་མ་སྡེ་བས་པའི་གོང་དུ་བོམ་པན་སྤོང་ཚོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
ཅུའི་འགོ་དཔོན་མཁར་ཐོག་སྡེ་རྩ་ཞེས་པ་དེ་བྱུང། དེའི་མི་རྒྱུད་ད་ལྟ་ཡང་མ་ཆད་
པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྤྱན་ཐི་སྡེ་ཅང་ཤོག་གི་འགོ་བ་བྱས། སྤྱན་
ཐི་ཞེས་པ་ནི་སྤར་ཨ་གགས་ནས་མཆེད་རྒྱུ་བ་ཤད་སྲོལ་ཡོད། མཁར་སྤྱ་བཟང་
ལ་ཆགས། མཁར་མལ་རྗེས་སྤྱ་བ་མ་ལྡས་ལ་རྩ་སྲོལ་བྱས། ཞར་རྒྱུད་མདོ་
བ་ནམ་ལང་ཞེས་པ་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་གཡག་རྗེའི་བྱ་རེད་ཅེས་པ་བ་ཤད་སྲོལ་འདུག
ཞར་རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་ལང་ཐོག་མར་ཡར་གདོང་གི་བྲག་ཁུང་ཞིག་གི་ནང་བསྐྱད།
དེར་སང་བྲག་ཁུང་དེར་མདོ་བ་བྲག་ཁུང་ཟེད། དེ་རྗེས་ཡར་གདོང་ལ་ཞར་རྒྱུད་
ང་མཁར་སྤྱ་ག་པོ་མཁར་རྫོང་ཆགས། མཁར་དེ་ཡང་ད་ལྟ་བསྐྱད་ཡོད། ཞར་

རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་ལང་གིས་ནགས་ར་སྤྱ་ཐང་ལ་རྒྱ་ཞིང་བཅོས། ཞིང་དེ་ཡི་མི་ལ་
གནམ་སྤོ་ལེབ་ཟེང། སྤྱིས་སྤྱ་གཡང་འགྲུགས་བྱེད་པའི་དཔེ་ཚའི་ནང་དུ་ནགས་
ར་སྤྱ་ཐང་གི་འབྲུ་གཡང་ཞུག་ཅེས་གསལ་ཡོད་པ་རེད། ཞར་རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་
ལང་ལ་རལ་གྱི་མ་རྒྱ་གྲ་ལ་ཞེས་པ་དེ་ལྷག་གཏོང་དགོན་གྱི་མགོན་ཁང་གི་སྤྱན་
གཟིགས་ནང་དུ་ཅིས་སྤོད་གྱི་གསུང་རེད། གྱི་དེའི་ཞིང་ཚང་ལ་སོར་ལྷ་དང་རིང་
ཚད་འདོམ་གང་ཡོད་ཟེང། ཞར་རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་ལང་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་རྩལ་ལྡན་
ཞིང་། དམག་འཐབ་ལ་དགའ་བ། འགྲི་རུའི་དམར་ཚ་གནམ་ལྷགས་ཞེས་པ་དེ་
ཡང་དཔལ་རྩལ་ལྡན་ཞིང་དམག་འཐབ་དགའ་བ། ཁོ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་མི་དགའ་བས་དམག་འཐབས་ཐེངས་མང་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་པམ་མ་བྱུང། དེ་
རྗེས་ཞར་རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་ལང་གིས་མགོ་བསྐྱོར་གཏོང་བའི་ཐབས་རྒྱས་ཉེ་
སྤོ་ལོག་ལ་མཁར་ཞིག་བཅིགས། དམར་ཚ་གནམ་ལྷགས་ལ་གྲོགས་པོ་འགྲིགས་
ཉེ་མགོན་འཕོད་བྱས། རུ་སྤྱ་བྱ་རྒྱོད་ཟེང་བའི་དམག་དཔོན་དེས་ཚོག་ཐབ་རྩར་
བཞག་ནས་སྤྱི་ལ་འགོ་རྒྱ་མི་འཐད་ཟེང། གྲོགས་པོའི་མགོན་འཕོད་བྱས་པ་ལ་
ཞུག་ཚོག་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཞར་རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་ལང་གི་མགོན་དུ་
སོང། དམར་ཚ་གནམ་ལྷགས་ཇ་ཚང་ལ་སོགས་ཅི་དགར་རོལ་དུ་བརྟུག་ནས་
དགོང་མོ་ཚང་མ་ཚང་གིས་ར་བཟེ། ཞར་རྒྱུད་མདོ་བ་ནམ་ལང་ནས། མི་བརྒྱའི་
སྤྱས་མགོ་གདུང་མ་ཡག །མི་གཅིག་སྤྱས་མགོ་རྟ་སྤྱ་ཡག །ཅེས་ཟེང་ཉེ་ཉལ།
མཚན་མོར་དམར་ཚ་གནམ་ལྷགས་དང་བཅས་ཚང་མ་བསད། ཞར་རྒྱུད་མདོ་
བ་ནམ་ལངས་གྲགས་ཆེ་བས་ལ་གོང་ལོག་གི་འགོ་བ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སྤྱ་སྤྱེ་རུ་
ཅང་བྱས་སྐད། དེའི་མི་རྒྱུད་རྒྱུང་མ་སྤོད་འོད་ལྱིང་དཔོན་དགོན་མཚོག་ཡིན་པ་

རེད། སོག་གི་གུ་གུ་དང་ནགས་ཀྱི་ཨར་ཅ་གཉིས་རུས་རྒྱད་སྐོས་གས་ཤིག་
ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་གཏུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱུང་གུར། ནགས་ཀྱི་ཨར་ཅ་སྐོས་མ་ལ་
མཁར་ཆགས། འབིས་ཚང་མ་ར་ལ་མཁར་ཆགས། དེ་ཡང་འགོ་བ་དུང་ཉོག་
ཅན་སོག་རྒྱ་བོད་གསུམ་ཀྱི་བཀའ་གཏན་བྱུང་སྤོང་ཡོད་པ་རེད། སྐར་གི་རུས་
བརྒྱད་སྐར་ཚང་དང་། སུམ་པའི་རུས་བརྒྱད་སུམ་པ་ཚང་གསུམ་ཡར་གདོང་
ལ་མཁར་ཆགས། རྫོང་ཚང་ལྷི་བ་ལ་མཁར་ཆགས། རྫོང་ཚང་ཞེས་པ་དེའང་
བཤད་སྐོས་གཉིས་ཡོད་གཅིག་ནི་ས་མིང་མི་ལ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་ནི་སྐར་
ཀ་ལྟར་ཚང་གི་བྱ་མོ་འོ་མཚོ་ཟེར་བ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡོད་པས་ལྷ་སར་རོ་མཇམ་
འགོ་སྐབས་སུ་ལྷ་སའི་གཞེས་ཤག་རྫོང་ཚང་གི་ནེ་སྐྱལ་ཅིག་བྱུང་བར་བརྟེན་
རྫོང་ཚང་ཞེས་མིང་ཆགས་པ་ཡང་ཟེར་སྐོས་ཡོད་པ་རེད། སྐར་བོ་དུང་ཉོག་ཅན་
ལ་སོག་རྒྱ་བོད་གསུམ་ཀྱི་བཀའ་གཏན་ཡོད་པ་དང་སྐམ་ཚང་ལ་མཁར་ཆགས།
ཕྱིས་སུ་སྐར་བོ་ཚན་ཚེན་ཡང་ཟེར། ཞིང་རུ་ཚང་སྐམ་ཚང་ལ་མཁར་ཆགས། ཞིང་
རུ་ནེ་ལྷི་བ་སྐེ་ཅང་གི་སློན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཞིང་རུ་སྐམ་དབང་ནི་སྐེ་རུའི་
སློན་པོ་བྱས་པ་རེད། རྫོང་བ་ཚང་ནགས་ལྷག་ལ་མཁར་ཆགས། (ནགས་ལྷིང་
ཡང་ཟེར་) ལོང་གསལ་དེ་རྣམས་རུས་རྒྱད་ཆགས་སྐར་བ་དང་ལུམ་འཛིན་སྐར་བ་
ཡིན་པའི་ད་ལྟ་སྤོང་ཚོ་སོ་སོར་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། སྐར་མོ་བོམ་པན་ཚོ་པར་ནང་
གསེས་ཤོག་གསུམ་ཡོད་པ་གྲགས། དེའང་ནགས་རོང་དང་། ལ་ལོང་། ལྷི་
བ་ཤོག་བཅས་ཤོག་ཁ་གསུམ་བྱུང་། སློན་མིང་ལ་ལོང་ཤོག་དང་། ནགས་རོང་
ཤོག་བཅས་ལྷི་བ་ཤོག་ ཟེར་སྐོས་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་ལྷི་བ་ཤོག་དེ་ཁག་བགོས་
བྱས་ནས་ཤོག་ཁ་དེའང་ཤོག་མིང་བསྐྱུར་ཉེ་སྤོང་ཤོག་དང་སྐར་ཤོག་ཅེས་ཁག་

གཉིས་སྲུ་བྱང་ཡོད། ད་ལྟ་སྟོན་ཤོག་ལ་ཡར་གདོང་དང་སྟོན་ཤོག་ལ་གཤམ་
 རྩ་ཟེད། བོད་ཤིང་གི་ལོར་ཐེམ་དུད་ ༡༡༦ ཡོད་པ་དང་། རྩ་རྩ་ལོར་ཐེམ་དུད་
 ༡༡༠ ཡོད་པ་རེད། དམངས་གཙོ་བཙུན་སྐབས་ཐེམ་དུད་ ༥༧ ཡོད་པ་
 དེང་སང་ཐེམ་དུད་ ༢༠༠ ལོན་ཡོད་པ་རེད། བོམ་མན་ཚོ་དུད་རུས་མིང་རྟུར་ན་
 དཔོན་གྱི་རུས་ས་ཐར་རམ་བྱང་བརྒྱད་ཀྱང་ཟེར་བ་དང་། མཁར་ཚོགས། །འི་ཐི།
 ཞར་བརྒྱད། ཨར་རྩ། འཕེས། སྤང་། སུམ་པ། རོ་རིང་། སྤྲ་ལོ། ཨ་ལོག། །རྟུ།
 མངས་མདའ། མ་ཁོང་། རིག་ལོ། ཡ་མི། རིང་། གདོང་མཚོང་། ཡོག་རྩ།
 ཨ་སྟག། གེ་ཡ། རྩ། ཨ་སྤྱ། ཞིང་རུ། རོ་བ་བཅས་བོམ་མན་ཚོ་ཤོག་རུ་རུས་
 མིང་སོ་སོར་དེ་རྟུར་ཡོད་པ་རེད། བོམ་མན་ཚོ་བ་འདི་ཡར་རྟོར་ཚོ་ཁག་གཞན་
 རམས་དང་གཅིག་མཚུངས་རྟུར་རྒྱ་རྟོར་རུས་སྲུ་གོང་མའི་ལུང་གི་ཐིན་པའི་བྱང་
 རྒྱད་སྟེ་རུ་ཚང་ངམ། ས་རྒྱད་སྟེ་རུ་འི་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ། གོང་
 མའི་ཚོ་ལོ་རྟོ་ཁྱི་དང་ལྷ་རྩེ་དེ་བཞིན་བོད་སྟོན་ཨམ་བན་གྱིས་རྒྱ་བོད་ཤེན་རྒྱུར་གྱི་
 བཀའ་ཤོག་དང་། རྟོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་སོགས་བཀའ་གཏན་ཡིག་རིགས་
 ཁག་བྱང་རྒྱད་སྟེ་རུ་པ་རྒྱད་རུ་འཛིན་གྱི་བདག་ཐོབ་ས་ཆ་འཛིན་དབང་སོགས་
 རྩོད་པའི་དབང་ཚའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལོག་སྟེ་ཅང་ཡོད་
 པ་ནི་སྟེ་བ་སྟེ་ཅང་དང་། ལ་གོང་སྟེ་ཅང་གཉིས་དེར་གོང་མས་བསྐྱམ་པའི་རྟོ་ཁྱི་
 དང་། ལྷ་རྩེ། བོད་སྟོན་ཨམ་བན་སྐབས་རྒྱ་བོད་ཤེན་རྒྱུར་གྱི་བཀའ་ཤོག་དང་།
 རྟོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་ རྟོར་ཚོའི་ཆེའུ་རུ་དང་སྟེ་རུ་སྤྲད་པའི་དབང་ཚའི་ཡིག་
 རིགས་ཁག་ནང་སྟེ་ཅང་སོ་སོའི་ས་རྒྱད་རུ་འཛིན་ཚོགས་པ་དང་། ས་ཚའི་ཁེ་དབང་
 བདག་ཐོབ་རྩོད་པའི་གོ་གནས་ཆ་ཚང་སྤྲད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྩ་ཁྱི་རྩ་སྤང་

ལོང་དམག་འཁྲུགས་བྱུང་བས་པོམ་པན་སྟེ་རྩ་ཞུམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་འགོམ་སྟེ་
བ་རྟོ་རྟེ་གཉིས་ཀྱི་པོགས་དཔོན་གནང་སྟེ་ཡུའུ་ཅུན་དམག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
སྟུང་བ་རེད། དེ་རྗེས་པོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་མེ་འབྲུག་དང་མེ་སྐྱལ་(སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༡༦, ༡༩༡༭)པོར་ཉོར་ཚོའི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་མིང་སྐྱུར་
བྱས་ཏེ་བྱང་རྒྱུད་སྟེ་རྩ་དེ་བྱང་རྒྱུད་དཔོན་རིམ་པ་ལྟ་བུའི་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་སྐད་སྟུང་བ་དང་སྟེ་ཅང་གཉིས་ཏེ་སྟོན་ཤོག་ལ་གོང་ལྗོང་དཔོན་དང་། སྐད་
ཤོག་ལྷི་བ་ལྗོང་དཔོན་གཉིས་རིམ་པ་བརྟུན་བའི་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་གྱི་གོ་གནས་
ཐོབ་ཐང་སྐད་སྟུང་བ་རེད།

ཁྲ་རིང་ཚོ་བ་ཞེས་པ་ནི་སེན་ཚ་ཡང་ཟེད། ཚོ་བ་འདི་ཐོག་མར་བྱུང་
རྒྱལ་ཁག་གཅིག་གི་བཤའ་སྟོལ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་སྐྱུག་པོ་གདོང་ནས་བརྒྱུད་པ་
ཁོ་སྐྱུང་དཔོན་དམར་ཞེས་པའི་བྱ་སྐྱུན་བཞི་བྱུང་ཡོད་པའི་བྱ་ཚེ་བ་དཔོན་དམར་
སྟེ་རྩ་ཞེས་པའི་རྫོང་མཁར་ལ་དམར་རྩ་གནམ་རྫོང་ཞེས་པ་དང་། རྩ་གཉིས་
པའི་རྫོང་མཁར་ཤ་རྩ་གནམ་རྫོང་། རྩ་གསུམ་པའི་རྫོང་མཁར་དག་མཁར་གནམ་
རྫོང་། རྩ་རྒྱུད་པའི་རྫོང་མཁར་རྒྱུང་རྫོང་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་མཁར་མལ་ད་ལྟ་སྟོང་
ཚེན་མོང་ཚོ་དེར་ཡིན་པ་ཞེས་སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་བས་དེར་ཁོ་སྐྱུང་ཚོ་བ་ཞེས་
པ་དེ་ལྷིས་སྐྱ་མིང་བྱུང་ཆགས་ནས་ཁྲ་རིང་ཚོ་བ་ཞེས་པ་དེའང་འབྲ་པོ་སྐྱུམ་ཡང་།
ཁག་ཅིག་གིས་ཟེར་སྟོལ་ལ་ཁྲ་རིང་ཟེར་དོན་ནི་ཐོག་མར་ཁམ་པ་ཚོ་གཅིག་དེར་
རྩབ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དེའི་དོན་མིང་བྱུང་ཆགས་ནས་ཁྲ་རིང་ཟེར་བ་བཤའ་སྟོལ་
ཡང་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་སེན་ཚ་ཞེས་པ་ནི་རུས་མིང་སེ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་སེན་
ཚ་དཔོན་ཚེན་རྐང་མ་ཞེས་པ་དེའི་བྱ་སྐྱུན་བཞི་དེ་མོ་བ་ལ་ཆགས། མཁར་རྫོང་

དང་པོ་དེ་རུས་སྐལ་སྐྱིད་རྫོང་དང་། གཉིས་པ་དུལ་རུ་གནམ་རྫོང་། གསུམ་
པ་དུལ་རུ་གནམ་རྫོང་། བཞི་པ་ཁོ་རྩ་སྐྱིད་རྫོང་ཞེས་ཟེད། སེན་ཚ་དཔོན་
སྐར་མའི་བུ་བཞི་ལ་རྫོང་གཞིས་ཆགས་ནས་སྐབས་དེར་དཔོན་མིང་སྟེ་ལ་ཐོགས་
ནས་སེན་ཚ་ཞེས་འོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་སྟོང་ཚ་སྟེ་རུ་ཚང་ཡིན་པའི་
ད་བར་དཔོན་རབས་ཉི་ལུ་སྟོར་སོང་བའི་འོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། སྟོང་ཚ་ཟེར་
དོན་ནི་གོང་མ་སྟོང་ཀུན་རྒྱལ་པོའི་ཚ་བོའི་བརྒྱུད་པ་ལས་མཆེད་པ་ཞིག་ཡིན་
པས་སྐབས་དེར་ས་ཆ་དེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་དཔོན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
པས་ད་རེས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མི་འདི་ང་ཚོའི་དཔོན་རུ་བསྐོས་བཞག་གུང་དགོས་
ཟེར་ནས་དཔོན་རུ་བསྐོས་པ་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། སྟོང་ཚ་སྟེ་རུའི་མཁར་
གྱི་ཐོག་མར་མཁར་ཅེ་ཞེས་པ་མཁར་རྫོང་མོ་བ་ཐང་ལ་ཆགས། ཁྱ་རིང་ནང་
གསེས་འོག་བཞི་ཡོད་པ་དེའང་སྐར་སྟོང་དང་། སྐར་སྟོང་། ཀ་རོང་། མཁར་
རེ་འོག་བཅས་ཡིན། སེན་ཚ་སྐར་སྟོང་རུ་ཐོག་མར་སྟེ་ཅང་གཡུ་སོ་ཞེས་པ་ཞིག་
བྱུང་། གཡུ་སོ་ཟེར་དོན་ནི་དཔོན་དེའི་མདུན་སོ་གཅིག་གཡུ་སོ་ཡིན་པར་གྲགས།
མཁར་རྫོང་ཤ་རི་གནམ་རྫོང་དེ་སྐམ་ཐོག་ཅན་ཅམ་མདའ་ལ་མཁར་ཆགས། རྫོན་
པོ་ཡོང་བརྒྱུད་ལྷ་སྐྱ་སྐྱུག་གཉིས་ཟེར་བའི་སྐྱ་རྫོང་དང་སྐྱུག་རྫོང་། ཉ་གླིང་དམར་
རུ་གནམ་རྫོང་བཅས་རྫོང་བཞི་དེ་ཅམ་མདའ་ལ་ཆགས། ཅམ་མདའི་དགྲིལ་རྩ་
སྟོན་མོ་ལ་གཡུའི་མཆོད་ཉེན་བརྒྱབ། རྒྱ་གོ་ཁ་ཞེས་རུས་དེར་རྒྱ་རྫོང་དེ་ལྷག་
རམ་ལ་ཆགས་པ་བཤད་སྲོལ་ཡོད། རིག་རོ་ཚང་ཞེས་པ་དེ་མོ་བ་ཐང་སྟེང་ཁར་
ལྷ་མཁར་གནམ་རྫོང་དང་སྐུག་རུ་གནམ་རྫོང་ཞེས་པ་མཁར་ཆགས། ཀ་རོང་
འོག་ལས་ཀེ་བེ་མདོར་ཆགས། ཀ་མདའ་ཚང་ཀ་མདའ་ཆགས། མར་ཁམས་

ར་རྩ་ལ་ཆགས། གླ་ས་གདོང་ལ་ཆགས། སེན་ཚ་དུལ་ལ་ཆགས། རིང་སྤྲི་མི་
ལ་ཆགས་ཞེས་པ་ལོང་གསལ་དེ་ནམས་ནས་ཁ་རིང་སྤེ་ཆགས་སྲ་བ་ཡིན་ཚོད་
འདུག ཁ་རིང་ཚོ་ཤོག་དེའང་ཤིང་གི་ལོང་ཐེམ་དུད་ ༡༡༥ ཡོད་པ་དང་། ཚུ་རྩ་
ལོང་ཐེམ་དུད་ ༣༥༠ ཡོད་པ་དེ། ཁ་རིང་ཚོ་པའི་ཐེམ་དུད་སོ་སོའི་རྩ་མིང་
སྟར་ན་གཤམ་གསལ། སྟོང་ཚ། ཁོ་ཐུང་། རིག་པོ། སེན་ཚ། ལོང་རྒྱད། སྟར་
སྤྲི་ལ། གླ་ཚ། གསལ་གཤམ་ལ། གེ་པོ། སྤྲི་ལ། སྟོ་པོ། མདོ་བ། ཀ།
ཚ་རྩ། བཀ་རྒྱད། རྩ་གཤམ་ལ། བར་ཚེ། ཚེ་ཚ། རྩ་ལ། བོ་བ། སྟོ་
ག། འང་། ཀ་ཐོག། རྩ་གསལ་རྩ། མཉེད་མཁལ། འད་ཐུ། མཛོ། སོག་རྩ།
ཚུང་རྒྱད། འཕྲིང་རྒྱད། (བར་རྒྱད་ལུང་ཐེད།) ལུང་རྒྱ། ཚུང་ལ། ཨ་ག ས་
ག (སྤྲི་ག)། མཁལ་པེ། སྟོ་ཚ། མང་རྩ། སྤྲི་རྩ། སྟོང་རྩ། བོ་བ། འཕྲ།
རྩ། གཉེད་བ། སྟོ་པོང་། རྩ་གསལ་བ་གཟི། སྟོང་ཁམས། ལུ་རྩ། ཀ་
མདལ། སེན་ཚ། རིང་། དམར་ཚ། ཨར་ཚ། བོ་བ། ཀ་ཐོག། སྤྲི་ལ། ཨ་
དེ། ཨ་ཡེད། ཨར་ཚོད། ལང་ལུང་། མགར་བ། མཐོ་ལ། ལེ། སྤྲི་ལ། རྩ།
ཚུན་པ་བཅས་རྩ་མིང་དེ་སྟར་ཡོད་པའི་ཁ་རིང་ཤོག་བཞིའི་འགོ་དཔོན་ཚོར་སྲ་
ཚེས་འགན་བབས་པོ་གནས་སྟོར་རོལ་ཅམ་ལུས་ན། ཁ་རིང་ཚོ་པའི་འགོ་དཔོན་
སྟོན་ཚ་སྤེ་རྩ་ཚང་ལ་ལོང་མ་རིམ་ལུང་གིས་བསྐྱལ་བའི་ཚོ་ལོ་རྩ་ཁོ་ལྟོ་ཁོ་ལྟོ་
པོ་གནས་སོབ་ཐང་ཚང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་སྟོད་ཨམ་བན་གི་རྩ་
བོད་ཤན་སྟོར་གི་བཀའ་ཤོག་དང་། རྩ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་བཅས་སྟོང་ཚོ་
སྤེ་རྩ་ཚང་པ་རྒྱད་རྩ་འཛིན་གི་བདག་ཐོབ་ས་ཚ་འཛིན་དབང་སོགས་དབང་ཚའི་
ཡིག་རིགས་ཁག་ཡོད་པ་དེ། དེ་ལོག་སྤེ་ཅང་གསལ་ཡོད་པའི་སྟོར་སྟོད་སྤེ་ཅང་

| ཀ་རོང་སྐྱེ་ཅང་། མཁར་རེ་སྐྱེ་ཅང་བཅས་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གིས་བསྐྱེལ་བའི་
 ཉོ་ཁྲི་དང་ལྷ་རྩེ། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་རྣམས་རྒྱ་བོད་ཤུན་རྒྱུང་གི་བཀའ་ཤོག་ཉོར་
 རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་ ཉོར་ཚོའི་ཆེའུ་རུ་དང་། སྐྱེ་རུས་སྤྱད་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་
 དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནང་སྐྱེ་ཅང་པ་ཐོག་བྱ་འཛིན་དང་ས་ཆའི་ཁེ་དབང་
 བདག་ཐོབ་སོགས་ཚུད་པའི་གོ་གནས་ཆ་ཚང་སྤྱད་ཡོད་པ་སྤྱི་མཚུངས་རེད།
 ཀ་རོང་སྐྱེ་ཅང་ནི་དམིགས་བསལ་བཀའ་གཏན་ཤེ་བམ་དང་། རྒྱལ་སྡོམ་ཁག་
 བང་ཀ་རོང་ལྷ་རྩེ་མི་རྩེ། ཚོས་ཀྱི་ལྷ་ཁག་ རྒྱལ་བོའི་རྒྱལ་རིགས། དམག་དང་
 ཨར་བོའི་འགོ་བ། དོན་སྤྱོད་བྱེད་གཉེར་རྟེན་མདེའུ། ཁ་ཤོག་མཆེད་གཉེར་གྱི་ས་
 ཆ་ཚང་མ། དུལ་བདག་སྤྱད་པོན། ལྷ་སྤྱེ་སྤྱེ་གཉེར། སྐབ་ལྡིང་དམངས་བཟའ་
 བ། འབྲུག་ཡུལ་སྤྱེ་མཛོད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པའི་བང་ཀ་རོང་གི་བང་དཔོན་རིགས་
 ཀར་སྤྱིན་ཐོབ་ཐང་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་རབས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱ་
 གྱི་རྒྱ་སྤང་ནས་འགོ་རྒྱུགས་ཉེ་མེ་སྤྱུལ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༧)ལོར་བོད་ས་གནས་སྤྱིད་
 གཞུང་ནས་ཉོར་ཚོའི་འགོ་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་གི་མིང་བསྐྱུར་ཉེ་ཁྲི་རིང་
 ལྡོང་ཆ་སྐྱེ་རུ་དཔོན་གནས་སྤྱད་པ་དང་། སྐྱེ་ཅང་དེ་ནི་སྤྱུར་སྤྱད་ལྡིང་དཔོན་དང་
 | ཀ་རོང་ལྡིང་དཔོན། མཁར་རེ་ལྡིང་དཔོན་ཞེས་རིམ་པ་བདུན་པའི་པ་རྒྱུད་རུ་
 འཛིན་གྱི་ས་ཆ་བདག་ཐོབ་དང་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་བཅས་ཆ་ཚང་སྤྱད་ཡོད་པ་
 རེད།

འགོམ་ཚོ་པ་ཞེས་པ་ནི་དེའང་ཐོག་མར་འོམ་ཞེས་པ་དང་འོམ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་ཐོག་མར་ལྷེ་གནས་འོམ་མཐའ་ཟེར་བ་དེར་ཡིན་པའི་རྣམས་དེར་འོམ་
 ཞེས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནགས་ཤོད་སྡོམ་ཡང་ཟེར། བཤད་སྲོལ་ཞིག་ལ་སྡོམ་

བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་དུས་དེར་སློམ་སྤེལ་ཞེས་པ་གྲིས་
སུ་མིང་དེ་སྐྱེ་བུར་ཆགས་ནས་འགོམ་ཞེས་ཟེར་སློམ་ཡོད། རྩོག་མར་འགོམ་
ཚོ་པ་འདི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མོད་མི་ཨ་ཡན་ཇག་པ་སྐྱུན་བདུན་ཞེས་པས་ཐོག་མར་
ནགས་ཤོད་ལ་ས་བབྱུང་སྐབས་སློམ་དུས་བདུན་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་ས་བབྱུང་
ཞེས་བཤད་སློམ་ཡོད་པ་རེད། དེའང་སློ་བ་སྐྱུག་པོ་འགྲུལ་རིང་ཞེས་པ་དེ་གདོང་
དཀར་ལ་མཁར་རྫོང་ཆགས། སྤྱིན་གྱི་དུང་འཕྲུ་འགྲུལ་རིང་ཞེས་པ་དེ་བ་ལག་ལ་
མཁར་རྫོང་ཆགས། སྤྱི་ཉི་ཤུ་ཡིས་ཚར་འབེབས་ཞེས་པ་དེ་ཐག་ཉ་ལ་མཁར་
རྫོང་ཆགས། སྤྱིན་པ་ཤུ་ཡིས་ཐོག་གཏུག་ཅེས་པ་དེ་ས་དམར་ལ་མཁར་རྫོང་
ཆགས། ཐོག་དུ་སྐར་མ་ཁབ་ཆེན་ཞེས་པ་དེ་སྐྱུག་མདར་གྲོང་ལ་མཁར་ཆགས།
འངར་གི་ཨ་བུལ་སྐར་ཆེ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱུག་ཡར་གྲོང་ལ་མཁར་ཆགས། སྤྱི་དུ་བླ་
མ་ཉ་ནག་ཅེས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་གོང་མ་ལ་མཁར་རྫོང་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འགོམ་
ཇག་པ་སྐྱུན་བདུན་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་སློན་སྤྱི་དུ་འི་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་ཞིབ་
གསལ་ལྟེབས་གྲིས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དེར་སྐབས་ས་མལ་དེ་ཚོར་གྲོང་ཚོ་
རེ་ཆགས་ཡོད། དེ་རྗེས་དུ་ཆེན་བཞི་བྱུང་ཡོད་པ་དེའང་། ཉུང་དཀར་ལོར་དུ་
འགྲུལ་རིང་ཞེས་པ་དེ་གདོང་དཀར་ལ་མཁར་ཆགས། དཔལ་ཚོ་གྲགས་ལོར་(སྤྱི་
ཚོ་ཡང་ཟེར་།) དེ་རག་སྤེལ་ལ་མཁར་རྫོང་ཆགས། ཤི་དུ་འི་གཡུ་རྫོང་དེ་བ་ལག་
ཁ་སྤེང་ལ་མཁར་རྫོང་ཆགས། མོན་དེ་རི་(སྤྱི་ སྤྱང་། སྤྱང་།)འགྲུལ་དུ་མཁར་
ཆགས། གོང་གསལ་འགོམ་དུས་རྒྱུད་བཅུ་གཅིག་དེ་རྣམས་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་
དེ་ལྟར་བཤད་སློམ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་སོང་ནས་འགོམ་
མིང་དུག་ཅེས་པ་བྱུང་། འགོམ་ཚོ་ཐོག་སྤྱི་འགོ་དཔོན་སློ་བ་སྤེལ་དུ་ཞེས་པ་དེ་

བོ་ཐོག་མར་བོད་འཕཉེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་དང་སྐྱོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱོ་ཞེས་
 པ་དེ་ཞི་དང་ཐོག་བོད་དུ་རུས་ཆེན་མིའི་གདུང་དུག་ནང་ཚོན་སྐྱོ་ཞེས་པ་དེའང་
 སྐྱ་ག་པོ་གདོང་ལས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་གྲགས། སྤྱིས་སུ་མིང་བྱང་དུ་ཆགས་
 བས་སྐྱོ་བ་ཞེས་པ་དེའང་འགོམ་སྟོང་ཚོ་ཡུལ་དགུའི་ཚོ་བའི་སྤྱི་དཔོན་གདོང་སྐྱོ་
 པ་སྤེ་ཏུ་ཞེས་པ་སྐྱ་ག་པོ་གདོང་གི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྤར་སྐོལ་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཡོད་
 པ་ནི་གདོང་ཚོ་བུ་རུའི་སྟོན་ལྱོན་ཞེས་གདོང་སྐྱོ་བ་སྤེ་ཏུ་ཚང་གི་བུ་མོ་ལ་རྒྱན་ཆ་
 བུ་རུ་ཞེས་མོ་ཞེག་བསྟར་བའི་མགོ་ལ་ལྱོན་ནས་རྒྱལ་སྟོན་མིང་དེ་ཁོབས་པ་ཞེག་
 ཡོད་རབས་འདུག་པས་དེར་བུ་རུའི་སྟོན་གོན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགྲོག་ས་སྟོན་
 གནས་ལྟེ་བ་བསེ་ཁྲ་ཡིན་པ་དང་། ད་པན་དཔོན་རབས་བརྒྱ་དགུ་སོང་བའི་ད་
 ལྟའི་ཁྲིམ་རྒྱུད་མ་ཆད་པར་བསྟར་ཡོད་པ་རེད། འགོམ་ནང་གསེས་ཤོག་རྒྱུང་
 འགོམ་སྤེ་མིང་དུག་ཅེས་པ་དེའང་འགོམ་སྤྱི་མེ་ཉུང་དཀར་མིང་གཅིག་ཅུ་སྤེ་བ་
 མིང་གཉིས། དཀར་གཞུང་མིང་གསུམ། ཉུང་ཁྲ་གཞུང་མིང་བཞི། འོམ་མཐའ་
 མིང་ལྷ། ཡུལ་གྲོང་སྤེ་བཅས་མིང་དུག་གོ ཤིང་གྱི་ལོར་ཐེམ་དུད་ ༣༡༥ ཡོད་
 པ་དང་ཅུ་ཉ་ལོར་ཐེམ་དུད་ ༣༤༦ ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་འགོམ་ཚོ་བའི་ཐེམ་
 དུད་སོ་སོའི་རུས་མིང་ལྟར་ན་གཤམ་གསལ། སྐྱོ་བ། སྤྱི་བ། སྤེ་མེ། སྤེ་བ།
 སོག་ཏུ། འངང་། སྤྱི་ཏུ། ཉུང་(ལུང་)དཀར། སྐྱ་ཚོ། སྤྱི་ཏུ། མོན། ཐག་གདོང་
 ། སྤེ་བ་(མཉེད་མཐའ་ཡང་ཟེར་) མཐར་ལེ། འང་འཕོ། འཕེན་ལྷ། སྟོང་ཚོ།
 འདན་ལ། མཛོ། རྩ་མཐའ། ལྷ་ས། འངག་ལ། ཉ་ལྷ། ལྷ་ཏུ། ཀོ་བ། མོང་
 བརྒྱད། རྒྱ། སོག་པོ། དབང་པོ། སྤྱག་གསུམ། མགར་ར། མ་ནི། སྤེ། ལྟེ་
 ས། སྤེས། ཨ་མི། མི་གྲ། སིས་ཚོ། ཀ་ལོག་ག གུང་རིད། བོ་ངན། ལྷང་

དུ། རྒྱུ་དཔོན། རི་རྒྱུད། ཡོན་ཚང། ལུ་མ་པ། རྒྱ་གཟི། མགར་ཚེ།
 ལྷམ། རྒྱ་ལོ། མངན་མངམ། བཅོན་མལོ། ལོ་དབང། རག་འཛོམས། སོད་
 པ། (ཡར་ཚོ་ཡར་ཟེར་) འཕོད། ལེ་རི་བཅས་རུས་མིང་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་འགོ་མ་
 ཚོ་ཤོག་ནང་སྤེ་མིང་བྱུག་གི་འགོ་དཔོན་ཚོར་སྤྲེས་ཀྱི་འགན་བབས་ལོ་གནས་
 རྒྱུར་བྱུང་ཚུལ་དེ་ཡང་སྤོན་གོང་མ་ཡོན་དང་མིང་། ཚིང་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་
 རྒྱབས་སུ་སློབ་བསྐྱེ་བྱ་ཚང་གོང་མའི་ལྷན་གིས་ཟིན་པའི་ཚོ་ལོ་རྟོ་ཁྲི་དང་། ལྷ་
 རྩེ་བཅས་ལོ་གནས་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་བསྐྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་སྤོད་ཨམ་
 བན་གྱི་རྒྱ་བོད་ཤུན་སྦྲུང་གི་བཀའ་ཤོག་དང་། རྟོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་བཀའ་
 གཏན་ཤེ་བམ་རྒྱལ་སྤོན་སོགས་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་ནང་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་གྱི་བདག་
 ཐོབ་ས་ཆ་འཛིན་དབང་སོགས་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་
 རྒྱ་སྤེ་ཅང་དེའང་སྤེ་ཅང་གཞན་དང་གཅིག་མཚུངས་སྤྱད་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གིས་
 ཚོ་ལོ་རྟོ་ཁྲི་དང་ལྷ་རྩེ། སོད་སྤོད་ཨམ་བན་རྒྱབས་སུ་བོད་ཤུན་སྦྲུང་གི་བཀའ་
 ཤོག་ རྟོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་དང་། རྟོར་ཚོའི་ཚའི་བྱ་དང་སྤེ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་
 རྒྱུད་པའི་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནང་སྤེ་ཅང་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་ཚོགས་པ་དང་
 ། ས་ཆའི་ཁེ་དབང་བདག་ཐོབ་སོགས་རྒྱུད་པའི་ལོ་གནས་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་རྒྱུད་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཚུ་གྱི་ཚུ་སྤང་ནས་འགོ་བཙུགས་མེ་འབྲུག་མེ་སྐྱལ་(སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༡༦, ༡༩༡༧)ལོ་ཅམ་ལ་བོད་ས་གནས་སྤིད་གཞུང་གིས་རྟོར་ཚོའི་འགོ་པ་
 རྒྱལ་ས་ལོ་གནས་ཐོབ་ཐང་གི་མིང་བསྐྱུར་ཏེ་སྤོབ་སྤེ་བྱ་དཔོན་གནས་རིམ་པ་ལྷ་
 པ་དང་། སྤེ་ཅང་རྒྱུ་བྱ་སྤིང་དཔོན་རིམ་པ་བདུན་པའི་པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་གོ་བབས་
 ཐོབ་ཐང་བཅས་ཆ་ཚང་རྒྱུད་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱུ་ཚོ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྡོན་སོགས་དུས་སྐབས་ལ་སེ་ཞེས་པ་དང་། ཐོག་མར་རྒྱུ་
 ཚོ་སྡེ་བྱུང་ཚུལ་ནི་ཚོ་ཤོག་དེའི་འགོ་དཔོན་པོ་དན་སྡེ་ཏུ་ཞེས་ཏུས་པོ་དན་ཞེས་
 པ་སྡོན་སོགས་དུས་སྡེ་སོགས་པོའི་དམག་དཔོན་ཞིག་གིས་རྒྱུ་དུས་གཅིག་གི་བྱ་
 མོ་ལ་བྱ་ཞིག་བྱུང་བ་སོགས་རིགས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་རིགས་གཞན་ལ་མཆེད་པར་
 དོགས་ནས་སོ་སོའི་རིགས་མཆེད་པའི་བྱ་རྣམས་མས་ཉར་ནས་བདག་པོ་སྐྱོང་
 པའི་ཚེ། མ་དེར་བྱ་ཚུར་སྡོད་དགོས་བརྗོད་སྐབས་སྡེ་མས་པར་སྡོད་མ་ལུས་
 པའི་ཐོག །ཁ་ཡིས་བྱ་མ་ཡིན་པ་བྱ་མོ་པོ་དན་ཞིག་ལས་མེད་ཟེར་ལན་བཏབ་
 པས་དེ་ནས་བཟུང་ཏུས་པོ་དན་ལ་ཐོབ་པའི་བྱ་དེ་དཔོན་ལ་གྱུར། དམངས་ཀྱི་
 དག་རྒྱུན་ལ། བྱི་སོགས་རིགས་སྐྱ་ཡི་མཆེད་རྒྱུད། བང་ནགས་ཤོད་སྟོད་ཀྱི་རྗེ་
 པོ། ནགས་རྗེ་བྱ་ཡི་ཅལ་སྟོབས་ལ་འགན་སྐྱ་ཡིས་ལུས། ས་མི་འད་རྒྱ་བཟང་
 རྩ་བ་ཐང་གི་ཅ་བཟང་རྒྱ་བཟང་སྐྱ་ཡིས་འགན། ཟེར་སྟོལ་དག་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་
 ལྟར་པོ་དན་སྡེ་ཏུའི་མཁར་རྗོད་དེ་འགྲོགས་ས་རྒྱ་བཟང་རྩ་བ་ཐང་ལ་མཁར་ཆགས།
 དུལ་ས་གོ་ན་མཁར་ཆགས་ཡོད་པ་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཐོག་མར་ཏུས་ཏུད་བྱུང་
 བ་སྡེ་བ་ནི་བཀའ་སློག་སྡེ་ཏུ་ལ་ཆགས། ལྷ་ར་གྲེ་ཐང་ལ་ཆགས། མཁར་རེ་སྐྱམ་
 ཐང་ལ་ཆགས། ཨར་རྗོད་(ཟེར་གཟར་)ཐང་ལ་ཆགས། ཀ་ས་(མངའ་སྡེ་)གཡལ་
 ལ་ཆགས་པ་གོང་གསལ་ཏུས་ལྷ་དེ་ཆགས་སྡེ་བ་དང་དེར་སྐབས་དེ་དག་ལ་གྲོང་
 ཚོ་གནས་ཡོད་པ་ཤིང་། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་སོང་པའི་རྒྱུ་སྡོད་ཤོག་ལ་
 དག་དཀར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་སྡོད་ཤོག་ལ་དག་ནག་ཅེས་པའི་གྲོང་ཚོ་བཅུ་
 གཅིག་ཡོད་པ་ཤིང་། དག་དཀར་དང་དག་ནག་ཅེས་པ་ནི་ལས་བྱ་བ་དཀར་ནག་
 དང་ཡང་ན་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྡོད་ཏུ་འགྲོགས་ས་ཤིས་

ཆེ་བ་སྤང་སྤྲོད་སྤང་། སྤང་རི་འོས་འཇམ་ཡོད་པ་དེར་རག་དཀར་ཞེས་པ་དང་།
སྤང་ལ་འོང་གཞི་ས་ཞིང་དང་ནགས་རི་གནས་ཡོད་པས་དེར་རག་ནག་ཅེས་པའི་
ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། ཁག་གཅིག་གིས་བཤམ་སྲོལ་ལ་མོ་ངན་སྐྱེ་ཏུ་དང་མོ་
དེ་དཔོན་དུང་སྐྱ་ཅན་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། མོ་ངན་སྐྱེ་ཏུ་མི་རབས་ཁ་གས་ལ་
མཚན་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡོད་རབས་འདུག ལྷག་ཏུ་སྐྱེ་ཏུ་དུང་སྐྱ་ཅན་དང་སྐྱེ་ཏུ་དབང་
རྒྱལ་ཞེས་པ་དེའི་ཆེ་དམངས་པན་སྐྱིད་གས་ཆེ་བ་དང་། ཁལ་ཉུང་དཔའ་རྩལ་ཆེ་
བ། དག་ཇག་པར་རྒྱུ་ཚར་གཅོད་ཐུབ་པ། སྲོ་རྒྱ་རི་ཁྲིམས་ཡག་པ། གཤིས་
རྒྱུད་བབས་སྤྱིང་སྤྲོན་པ་བཅས་བྱུང་སྲོང་བ་དང་། མི་རབས་ཁ་གས་ཐོག་བྱ་མོ་
སྟོན་གཤམས་ཅན་ཡང་བྱུང་རབས་འདུག མོ་ངན་སྐྱེ་ཏུ་ཐོག་མར་བྱུང་ནས་ད་བར་
དཔོན་རབས་བཅུ་དགུ་ཕྱིན་ཡོད་བཅོ་འདུག་ལ་ད་ལྟ་མོ་ངན་དཔོན་གྱི་མི་རབས་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། མོད་ཤིང་གྱི་མོར་ཐེམ་དུད་ ༣༡༥ དང་ཚུ་རྟ་མོར་ཐེམ་དུད་
༣༡༠ ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་ཆོ་ཤོག་ནང་སྟོད་ཤོག་དང་སྤྲོད་ཤོག་ཁག་གཉིས་
ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་ཆོ་ཤོག་གི་ཐེམ་དུད་སོ་སོའི་རུས་མིང་ལྟར་ན་གཤམས་གསལ།
མོ་ངན། ཨར་རྒྱོད། རྒྱུ་ཆོ་ཤོག་ཨར་ཆག་མེ་འབར། སྟོང་ཏུ། བཀའ་སྲོལ་སྤྲུམ་
པ། འབར་རྒྱུད། དབང་སྤྲུམ། སྲོལ་ལ། འཛོན་ཁ། མགར་པ། བེབ་ཆགས། འོར་
པ། སོག་ཤོ། སྤྲུམ། ཀེ་རི། ཨ་རྟག། ཨ་ཐོག་རྒྱུ་མི། བཅོན་མགོ། ལུང་
པ། གཤམས་པ། རྟ་པ་(ཉོར་སྤྲུག་ཡུང་ཟེར་)ཉོར་དཀར། ཡ་ཤོ། སྤྲུམ་
ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ། རྩ་ཏུ།
པ། ཨར་མགོ། གཅོད་པ། འདོར། ཐོད་ཀོ། སྤྲུམ། འཛོར། ཐང་སྟོད། བོ་
རྒྱ། རིང། སྲོལ་མགར། སོག་ཤོ། སོག་ཏུ། ཉུང་དཀར། (ལུང་དཀར) བན་

དཀར་ལྗང་གི་ལྷན་ཚུན་། མཁར་རེ། འཕྲི་དཀར་། (འབྲས་གར) ཞར་
 བརྒྱན། རྩལ་མཛོ་བ། རྩ་ཚུང་། རྩ་ས། གྱི་བུ། རྩ་ཤོད། རྩི་བུ། སི་ཚ་
 བཅས་རྩལ་མིང་དེ་རྩུང་ཡོད་པས་རྩི་ཚོ་ཤོག་གི་འགོ་དཔོན་ཚོར་འགན་བབས་
 ལོ་གནས་སྲ་རྩེས་རྩུང་ན་སྲོན་གོང་མ་ཡོན་དང་མིང་ཚིང་རྩལ་རབས་རིམ་བུང་
 རྩལ་སྲ་ལོ་རན་སྲེ་བུ་ཚང་གོང་མ་རིམ་བུང་གི་གོང་གནས་ཐོབ་ཐང་ཚོ་ལོ་ཉོ་ཁྲི་
 དང་ལྷ་རྩེ་བཅས་བཀའ་གཏན་ཚ་ཚང་བརྩལ་བ་དང་དེ་བཞིན་བོད་སྲོད་ཨམ་བན་
 གྱི་རྩུ་བོད་ཤན་སྲུང་གྱི་བཀའ་ཤོག་དང་། ཉོར་རྩལ་ལོ་འི་བཀའ་ཤོག་བཅས་ཚ་
 ཚང་ནང་བོ་རན་སྲེ་བུ་ཚང་བ་རྩུད་བུ་འཛིན་གྱིས་བདག་ཐོབ་ས་ཚ་འཛིན་དབང་
 སོགས་དབང་ཚའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལོག་བོ་རན་སྲེ་ཅང་ཡང་
 ལོང་མ་རིམ་བུང་ནས་བརྩལ་བའི་ཉོ་ཁྲི་དང་ལྷ་རྩེ། བོད་སྲོད་ཨམ་བན་གྱི་རྩུ་
 བོད་ཤན་སྲུང་གྱི་བཀའ་ཤོག་དང་ཉོར་ཚོ་འི་ཚེ་བུ་བུ་དང་སྲེ་བུས་སྲུད་པའི་དབང་
 ཚའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནང་སྲེ་ཅང་ས་རྩུད་བུ་འཛིན་ཚོགས་པ་དང་ས་ཚའི་ཁེ་དབང་
 བདག་ཐོབ་སོགས་རྩུད་པའི་གོ་གནས་ཚ་ཚང་སྲུད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྩེས་རྩུ་གྱི་
 རྩུ་སྲུང་ནས་འགོ་བརྩུགས་མེ་འབྲུག་མེ་སྲུལ་(སྲི་ལོ་ ༡༩༡༩ , ༡༩༡༥)ལོ་ཚམས་ལ་
 བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉོར་ཚོ་འི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་མིང་
 བརྒྱན། རྩི་སྲེ་བུར་བོ་རན་དཔོན་ཞེས་པའི་དཔོན་གནས་རིམ་བ་སྲ་བ་དང་སྲེ་
 ཅང་དེ་བོ་རན་སྲེ་དཔོན་ཞེས་པའི་རིམ་བ་བུལ་པའི་ས་རྩུད་བུ་འཛིན་དང་ས་ཚ་
 འཛིན་དབང་བདག་ཐོབ་བཅས་གོ་གནས་ཚ་ཚང་སྲུད་ཡོད་པ་རེད།

བ་ལོག་ཚོ་བ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་ན་བུར་སེ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཚོ་ཤོག་གསུམ་
 གྱི་ཡ་གྲུལ་ཉེ་རྩལ་སྲོན་སྲིང་དགའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འདྲ། སྲོན་ཉོར་རྩལ་

པོ་ལྷ་རྒྱལ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་སྤྱི་ཐིག་ལུང་ལ་དམག་སྐར་བརྒྱབ། སྐད་
མ་ཁག་གསུམ་མགོ་བཏགས་ལྷུས། ཞེས་འཁོད་ཡོད་པས་སྐབས་དེར་ན་བྱར་སེ་
གསུམ་དེ་རྟོར་ལ་མགོ་བཏགས་ལྷུས་བཟོ་འདུག། བ་རྟོག་ཚོ་ལ་འདི་དེ་ལམ་ལོ་
རྒྱས་ལྷུངས་ལྡན་རྙེད་པར་དཀའ་བས་འདིར་ཞིབ་མཐོང་ལྷ་རྒྱལ་མ་མཆིས། འོན་ཀྱང་
བ་རྟོག་ཚོ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཚོ་དཔོན་འགོ་དཔོན་སྐྱེར་སྐྱེ་ཅང་ཞེས་པ་ལས་སྤྱི་
ཏུ་ཞེས་མེད་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བ་རྟོག་དང་། བྱ་རྒྱུས། སེན་ཚ་བཅས་
ཚོ་ཤོག་དེ་རྣམས་སྐབས་དེར་ཚོ་གནས་རྒྱང་རྒྱང་དང་མི་གངས་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་
ཡིན་པར་བརྟེན་ཚོ་ཤོག་འགོ་དཔོན་རྣམས་ལ་སྐྱེར་སྐྱེ་ཅང་ཟེར། བ་རྟོག་
ཚོ་སྤྱི་བརྒྱལ་མགོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་ཅང་གི་རྩོད་གཞིས་ཤུ་རིས་ལ་ཆགས།
འགོག་ས་དཔལ་ཚ་ལྷུང་མདོ་ལ་ཆགས་ཡོད་པས་སྤྱིས་སྤྱི་དཔོན་རབས་དེར་བྱ་
མེད་སྟབས་འབྲེང་ཚང་ཞེས་པའི་སྐྱེར་བཅའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་འདོད་གཅིག་
བྱས་ཏེ་འབྲེང་ཚང་བྱ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མག་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་དཔོན་འགན་
ལྷུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བྱ་མོ་རྗེ་བཙུན་རང་ནས་དཔོན་འགན་སྲངས་པ་ཞིག་བྱང་
། དེ་འོག་འགོ་བ་རྣམས་དུས་བྱང་རེས་མོས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་སྐོལ་ཡོད་པ་འདྲ།
མོད་ཤིང་གི་ལོ་རྗེས་སྤྱད་ ༡༡ དང་རྒྱ་རྟོ་ལོ་རྗེས་སྤྱད་ ༢༠ ཡོད་པས་བ་རྟོག་ཚོ་
ཤོག་སྤྱད་སོ་སོའི་རྒྱས་མིང་ལྟར་ན་དེ་ཡོད་ཤེས་པར། འབྲེང་ཚང་། དམྱེ།
གྲང་བ། སེ་ཤོ། ཉག་བྱ། སྤྱད་ཚ། སྐར་བ། ཐེས་བ། རྫོན་བྱ། རྫོན་བྱ་བཅས་
རྒྱས་མིང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རེད། བ་རྟོག་ཚོ་པའི་སྐྱེར་སྐྱེ་ཅང་དེའང་གོང་མ་
ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་ཚིང་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱང་སྐབས་སུ་ཚོ་ལ་གཞན་
རྣམས་སྤྱི་ཏུ་དང་གཅིག་མཚུངས་སྤྱད་སྐྱེར་སྐྱེ་ཅང་ལ་གོང་མའི་ཚོ་ལོ་དང་རྟོ་

ཁྱི་ལྷ་རྗེ་དང་། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་གྱི་རྒྱ་བོད་ཤུན་སྦྲུང་གི་བཀའ་ཤོག་ ཉོར་
 རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་ ཉོར་ཚེ་ཆེ་ལུ་རྒྱའི་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་བཀའ་ཤོག་ཤེ་
 བམ་བཅས་ནང་ན་རོག་སྐྱེར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་ཚང་པ་རྒྱད་བུ་འཛིན་གྱིས་བདག་ཐོབ་
 ས་ཆ་ཁི་དབང་སོགས་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་བོད་ཚུ་གྱི་ཚུ་སྲུང་ཅམ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མེ་སྐྱལ་(སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༡༧)ལོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉོར་ཚེའི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་
 གནས་ཐོབ་ཐང་མིང་བསྐྱར་ཏེ་བོད་སྐྱེར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་དེའང་ཚོ་ཤོག་གཞུན་དང་
 གཅིག་མཚུངས་ལྟར་སྐྱེར་ཐོབ་དཔོན་གྱི་རིམ་བ་བུག་པའི་པ་རྒྱད་བུ་འཛིན་གྱི་གོ་
 བབས་ཐོབ་ཐང་བཅས་ཆ་ཚང་སྤྱད་སྲོད་ཡོད་པ་རེད།

ལུ་རྒྱལ་(འཛོམས)ཚོ་པ་ཞེས་པ་ནི་གནའ་སྤ་མོ་ཞེག་སྲོགས་པན་ཚུན་
 ལས་མི་ཁག་ཅིག་འདུ་འཛོམས་བྱུང་ནས་ས་བཟུང་པ་ཡིན་པས་ལུ་རྒྱལ་ཞེས་པར་
 གྲགས། གནའ་བོའི་གཏམ་རྒྱུད་བཤའ་སྲོལ་ལ། ལུ་རྒྱལ་དེང་པ་རྣམ་བཞི་ཟེད།
 དེ་ཡང་རིང་དཀར་དེད། དཔོན་དམར་དེད། ལྷ་མ་རྒྱ་དེད། དཔོན་སེ་དེད་
 བཅས་བཞིར་ཟེད། དེ་དཀར་དེད་ཞེས་པ་དེ་ནི་གསལ་ལུ་མགོན་སྤ་རི་དེ་ཟེད།
 དཔོན་དམར་དེད་གསལ་ལུ་མདའ་དཔོན། ལྷ་མ་རྒྱ་དེད་ཀོ་བ་ལྷ་མ། དཔོན་སེ་དེད་
 ལུ་རྒྱལ་དཔོན་གཤུང་བྱུང་འོད་ཟེར་བཅས་ལུ་རྒྱལ་དེང་པ་རྣམ་བཞི་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་
 པ་རེད། ལུ་རྒྱལ་ས་ཆགས་ལུ་ལ་ནི་ཡང་ཀན་རབས་རྣམས་གྱི་དག་རྒྱན་བཤའ་
 སྲོལ་ལ། རྒྱ་ཤོད་བོན་ལུང་སྐྱེ་མོའི་དབྲུལ་པ། རྒྱ་སྡོད་སྲིད་ཁག་དགུ་ཡི་རུ་ཅེ།
 །ལུ་རི་ཨར་ཅ་གཉིས་གྱི་རིང་ཁེ། །སྡོན་ས་སྐྱེ་འགག་གཉིས་གྱི་འགམ་བུད། །ས་
 རི་བོང་འབྲུ་བའི་སྡོར་སྤ། ལམ་སྡོར་རུ་རིལ་གྱི་གཞི་མདོ། ས་ཚིགས་ཏྲ་ཀན་གྱི་

བུས་ལ་འབྲེལ་བ་གཞུང་སྡེ་སྲིད་འབྲེལ་བའི་དཀྱིལ་དུ། །ཉོར་སྡེ་མེ་ཉོག་གི་ཚོམ་བུ་
ལྟ་བུ་ནག་བུར་སེ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ན་ཆགས་ཡོད། ཅེས་དང་། རུས་ལ་ཆགས་
སྲ་བའི་ཁ་དཔེ་བཤད་སློབ་ལ། གནས་ལ་ཆགས་སྲ་བ་མགོ་ལག་རྒྱལ་གསུམ།
ས་ལ་ཆགས་སྲ་བ་སྡེ་སྲིད་དཔོན་གསུམ་ཟེར་བའི་ཚོག་མར་ཆགས་སྲ་བ་རུས་
མིང་སྡེ་བ། ལྷག་ལ། དཔོན་རུ་ཡིན་པའི་དཔོན་རུ་ཞེས་པ་ནི་བུ་རྩམ་སྡེ་ཅང་
གི་རུས་མིང་ཡིན་པ་དང་མཁར་གསལ་རྫོང་ལ་ཆགས། བུ་རྩམ་དཔོན་རུ་སྡེ་
ཅང་ག་དྲུང་ལས་བྱུང་བ་གཡུང་དྲུང་འོད་ཟེར་ནས་གྲགས་པ་དགེ་ལེགས་སོགས་
བརྒྱད་ཡུལ་ལྟའི་རྩ་བུར་གྲགས་པའི་ལྷ་སྲུང་སོགས་ལས་གཡུང་དྲུང་བསོད་
ནམས་ལ་སྲས་བུ་བྱུང་སྲོང་མེད་པའི་སྲས་མོ་རིན་ཆེན་ལྷ་མོས་སྲགས་འགན་
བཞེས་ནས་འཛོན་རུས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པའི་བུ་རྩམ་སྡེ་དཔོན་ནས་སྲས་མོ་དེར་
རིགས་རུས་མ་ཆད་པར་རྒྱད་མཐུད་ཡོང་གིར་སྡེ་ཅང་ལས་གནས་འཛོན་སྲབ་
པའི་མག་པ་ཞིག་ལོན་རྒྱུར་གྲོས་ར་བུས་ཉེ། སྤང་ལྷ་ས་ཐོན་ཉི་ལུག་ནས་མཆེད་
པའི་གཡུང་དྲུང་པོན་གྱི་སྲིས་ཆེན་དམ་པ་པོའི་གཡུང་རབས་ལྷ་ཚང་གི་སྲས་
ལྷ་གཉེར་སྟོན་གཡུང་དྲུང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེའང་དཔོན་མོ་རིན་ཆེན་ལྷ་མོ་དང་
ལྷན་དུ་བཞུགས་ནས་སྤང་དཔོན་སྲགས་མ་གནང་དགོས་ལྷ་ནན་སྲབ། ལྷ་གཉེར་
སྟོན་གཡུང་དྲུང་གྲགས་པའི་སྲས་པར་རིན་ཆེན་དང་ཀུན་དགའ་གཉིས་བྱུང་བའི་
ལྷ་པར་རིན་ཆེན་གྱི་སྲས་དཔོན་བསོད་ནམས་དཔལ་རྒྱལ་དེ་ལ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ཆེ་
དབང་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྲིང་མོ་ཨ་སྤྱིད་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ནས་དེའི་སྲས་པར་རྩམ་རྒྱལ་
བཅས་བུ་སྲུབ་བཞི་བྱང་། དེའི་སྲས་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ། དེའི་སྲས་སྤང་སྲིད་
ཟེས་གཞོན། དེའི་སྲུབ་ཉི་རྩ་ཆེ་དབང་གསལ་དཔོན་གྱི་དབུ་སྤང་བཅས་རིམ་པར་

སྤོན་པའི་གོང་དུ་སྡེ་ཅང་བསོད་ནམས་དཔལ་རྒྱལ་ནས་བརྒྱུད་སྲིས་བྱ་གཉིས་
དང་གསུམ་ཡུང་བ་ཡིན་ན་བྱ་གཅིག་བྱ་རྒྱུ་སྡེ་ཅང་བྱེད་དཔོན་པ་རེད། བྱ་རྒྱལ་
སྐྱེད་ཐོབ་སྡེ་ཅང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་གཤུང་དུང་ཡོད་ཟེར་གྱིས་སྡེ་ཅང་ནས་དཔོན་
དུའི་སྡེ་ཅང་ཟེར་བ་ནས་ད་བར་དཔོན་རབས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤེས་ཡུང་བའི་བཤད་སྲོལ་
ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བྱ་རྒྱལ་སྡེ་ལ་མཐའ་ལྡན་དུས་བཅུ་ཞེས་པ་བྱ་རྒྱལ་རང་སྡེ་
ཆགས་ཤུལ་ས་ཆའི་རྒྱུན་གྱིས་གང་སར་གཤམ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷ་མིའི་ཁུལ་དུ་སྡེ་
ཡོད་པ་དང་རྒྱལ་སྤོན་སྤྱིང་དགའི་ཁོངས་ལ་ཡོད་པ། སྤོན་ཨ་ལ་ཅ་གོང་བརྒྱུད་
བཅས་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐྱེད་སྡེ་མགོ་བཏགས་ཀྱི་སྡེ་གོང་པོ་བྲག་གསུམ་དང་།
ཉིང་ཁིའི་བརྒྱུད་བཅས་སུ་བྱ་རྒྱལ་སྡེ་ཅང་མི་རབས་ཁ་ཤས་གཤགས་ཅན་དམངས་
པན་སྤྱི་ཤས་ཆེ་བའི་ཁུལ་ཉུང་དཔའ་ཅེས་འགྲེལ་བྲིས་བྱས་པ། ཁ་ཤས་སྐབས་སུ་རྒྱ་
པོད་ལྷ་དཔོན་མདུན་ནས་བཀའ་གཏན་ལྷངས་ཏེ་གོང་པོ་བརྒྱུད་ལ་མགོ་བཏགས་
ཐེམ་དུང་ ༡༠༠ ལྷག་ཅམ་ཡོད་འདུག བྱ་རྒྱལ་དུ་གིང་གྱི་ལོར་ཐེམས་དུང་ ༡༢
ཡོད་པ་དང་རྩ་རྩ་ལོར་ཐེམ་དུང་ ༤༥ ཡོད་པའི་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱལ་ཐེམ་དུང་རུས་མིང་
ལྟར་ན་གཤམ་གསལ། ལུ་ཆང་། དཔོན་རུ། ལྷེ་བ། ལྷག་བ། ཡང་རེ། ག་
གཟེ། ལྷང་པོ། འཁོར་ཆ། བོ་རན། ཨར་ཆ། ཡུང་བ། ཐོད་བ། ལྷ་རྗེ། རུ་ལྷར།
ལོང་རྒྱུད། ཨ་ལོག་གོ་ལྷང་། ཁ་ཡང་། ལྷག་ལུང་། ལྷར་ཁམས། གོ་པོ།
ཁོངས་བཅས་ཀྱི་རུས་མིང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རེད། བྱ་རྒྱལ་སྐྱེད་ཐོབ་སྡེ་ཅང་ཞེས་
པ་དེའང་གོང་མ་ཡོན་དང་མིང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་བཅས་གོང་མ་རིམ་ཡུང་སྐབས་
སུ་ཆོ་བ་གཞན་ནམས་ཀྱི་སྡེ་བྱ་གཅིག་མཚུངས་ལྟར་སྐྱེད་ཐོབ་སྡེ་ཅང་ལ་གོང་
མའི་ཆོ་ལོ་ཉོ་ཁྲི་དང་ལྷ་ལྟེ། པོད་སྤོད་ཨམ་བན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་པོད་ཤེས་སྤྱིང་གྱི་

བཀའ་ཤོག་ ཉོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་ ཉོར་ཚོའི་ཆེད་ཀྱི་དབང་ཆའི་ཡིག་
རིགས་བཀའ་ཤེ་བམ་བཅས་ནང་གྲུ་རྩམ་སྐྱེར་ཐོབ་སྟེ་ཅང་ཚང་ས་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་
གྱིས་བདག་ཐོབ་ས་ཆ་ཁེ་དབང་སོགས་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་གོ་གནས་
ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་རེད་ལ། སོག་པོའི་དུས་བ་དུར་ནོ་ཡོན་གྱི་གོ་བབ་ཆོ་མོ་
ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཚུ་གྱི་ཚུ་སྐྱེར་ཅམ་ནས་འགོ་བཙུགས་ནས་མེ་སྐྱུལ་(སྤྱི་ལོ་
༡༩༡༧)ལོར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉོར་ཚོའི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་གནས་
ཐོབ་ཐང་མིང་བརྒྱུར་ཉེ་གྲུ་རྩམ་སྐྱེར་ཐོབ་སྟེ་ཅང་དེའང་ཚོ་ཤོག་གཞན་དང་གཅིག་
མཚུངས་སྐྱེར་སྐྱེར་ཐོབ་དཔོན་གྱི་རིམ་བ་རྒྱལ་པོའི་ས་རྒྱུད་ཀྱི་གོ་བབས་
ཐོབ་ཐང་བཅས་ཆ་ཚང་སྤྱད་སྤྱོད་པ་རེད།

སེན་ཚ་ཚོ་བ་ཞེས་བ་ནི། ཐོག་མར་བཤད་སྟོལ་ཞེག་ལ་བ་བ་ལྗིང་
དཔོན་ཞེས་བ་དེས་མི་རབས་འགའ་ཞེག་ལ་དཔོན་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་བ་བ་
དཔོན་རབས་ཤིག་གི་དུས་སུ་ཁ་མཚུའི་དོན་ལ་སྣ་རི་མགོར་སྤྱིན་ནས་དཔོན་
གནས་མ་གྲུང་བར་རྗེས་སོར་ལྟ་རི་རྩ་བཟའ་ཐང་སྤེའི་ཁྲལ་དུ་བ་བ་ལྗིང་དཔོན་མི་
རྒྱུད་དེར་གནས་པ་ཟེར་སྟོལ་ཡོད་པ་རེད། བ་བ་ལྗིང་དཔོན་སྐབས་སྤྱོད་གནས་
གཡང་ཤོད་དུ་ཡིན་པ། དུས་དེར་ཁྲུང་པོ་ཚང་ཞེས་བ་དེ་ཡང་མི་གྲགས་ཤིག་
ཡོད་ཚོད་འདུག་པས་གཡང་ཤོད་མར་ཐང་ནས་ཡར་གྲོང་ལ་སྟོས་པ་ཨང་དང་
པོ་ཡིན་རབས་འདུག། དེ་རྗེས་སེན་ཚ་སྟེ་ཅང་ཐོག་མར་རུས་མིང་ཨར་གེ་ཞེས་
བ་སྟེ་ཅང་ཚོ་དངོས་ནི་སེན་ཚ་སྟེ་ཅང་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྗེས་མི་རབས་ཁག་གིས་
སོར་རྗེས་རུས་མིང་བརྒྱུར་ཉེ་ཡོན་ཆ་སྟེ་ཅང་བསོད་ནམས་ནོར་གྱི་ཟེར། དེ་རྗེས་
ཨ་རྒྱལ་དང་གོ་ཕུ་ཞེས་བ་གྲུང་། གོ་ཕུ་སྟེ་ཅང་སྐབས་དེར་དུད་གཉིས་སུ་གྱེས་

བས་དུད་ཚེ་ཚང་དེར་ཡོན་ཚ་སྡེ་ཅང་གི་ཐོབ་ཐང་བྱུང་བ་དང་ཡོན་ཚ་ཚུང་ཚང་དེ་
 འབངས་སྡེའི་ཁོངས་སུ་བརྟུག་ ཡོན་ཚ་སྡེ་ཅང་མི་རབས་ཁ་ཤས་རྗེས་སུ་རུས་
 མིང་བརྒྱུར་ཉེ་བུ་རྣམས་སྡེ་ཅང་ཚང་ནས་བུ་གཉིས་གོ་མག་སྐྱེས་པའི་བུ་གཅིག་
 སེན་ཚ་གཡང་ཤོད་དཔོན་པའི་དབུ་སྐྱེས་བསྐྱོས་པ་དང་། བུ་གཅིག་སེན་ཚ་སྡེ་
 ཅང་གི་གོ་བབས་ཁྱེད་སྐྱེས་པས་སྡེ་ཅང་བསོད་ནམས་ལྷ་གཡང་ཟེམ། དེའི་
 སྲས་ལྷ་ཚང་བསོད་ནམས་ལྷ་རྒྱལ། དེ་རྗེས་དཔོན་གཡུང་དུང་ལོར་བུ། དེ་རྗེས་
 ལྷ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། དེའི་བུ་སྟག་ལྷ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཡིན་པས་སྡེ་ཅང་ཚེ་
 དངོས་ནས་ད་བར་དཔོན་རབས་ཉི་ཤུ་ཅམ་སོང་ཡོད་པས་ད་ལྟ་མི་བརྒྱུད་བསྟུང་
 ཡོད་པ་རེད། སྡེ་ཅང་ཚེ་དངོས་ནས་ཡོན་ཚ་སྡེ་ཅང་བར་སེབ་རྟུག་ལ་མཁའ་
 ཆགས། སེན་ཚ་སྡེ་ཅང་ལྷ་ཚང་ནི་ལ་གོང་ལ་མཁའ་ཆགས། སེན་ཚ་ཤོག་
 ཁོངས་ཐོག་མ་ཆགས་སྟེ་བ་རུས་མིང་ནི། ཨར་གོ། ཡོན་ཚཱ་ཆགས་པ། ཁོང་
 ལྷ། ཐོས། ཨར་མགོ་བཅས་རུས་རྒྱུད་རྟུག་དེ་ཆགས་སྟེ་བ་ཟེམ། ཤིང་བྱི་ལོར་
 ཐེམ་དུད་ ༥༡ ཡོད་པ་དང་། ཚུ་རྟ་ལོར་ཐེམ་དུད་ ༥༣ ཡོད་པ་རེད། སེན་
 ཚ་ཚོ་ཤོག་གི་རུས་མིང་ཐེམ་དུད་སོ་སོ་ལྟར་ན། ལྷ་ཚང་། ཨར་གོ། ཡོན་ཚཱ་
 ཆགས་པ། ཁོངས་ལྷ། ཐོས། ཨར་མགོ། འབའ་བ། དལྱ། ཚབ་ཤི། ལྷུང་
 སོ། རྟོར། སྤྲིན། རྗེ་ལྷ་ཚང་། ལྷུག་པ། ལྷུང་ཁམས། བ་བ། ཨ་ཉེ། ལྷ་
 སུར། དམར་བུ། མགར་པ། ལྷ་བཟོ། རྟོར་ལྷ། སོག་བུ། ཅང་ཚཱ་ ཨ་
 སྐ །ལོ་བ། རྟོ་མི། སྐ་ལྷ་བཅས་ཡོད་པས་སེན་ཚ་སྡེ་ཅང་ལ་གོང་མ་རིམ་བུང་
 གི་ལྷུང་གིས་ཐེན་པའི་ཚོ་ལོ་རྟོ་ཁྲི་དང་ལྷ་རྗེ་བཅས་དང་། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་གྱི་
 རྒྱ་བོད་ཤན་སྐྱེད་བཀའ་ཤོག་དང་རྟོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་ རྟོར་ཚོའི་ཆེད་དུ་འཕྲི་

དབང་ཚའི་ཡིག་རིགས་བཅས་ནང་གསལ་བར། སེན་ཚ་སྐར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་གི་
 མངའ་ཁོངས་སྤེ་དུད་གྱི་ས་ཚ་བཅན་འཕྲོག་མི་ཚོགས། སྤེ་ཅང་རང་གི་སྤྱིད་དབང་
 དེ་གཞན་གྱིས་གཞོན་འཚེ་དང་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མི་ཚོགས། སེན་ཚ་སྐར་ཐོབ་
 སྤེ་ཅང་གིས་མི་རྒྱུད་དབང་ཆ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དབང་ཆ་འཕྲོག་ལེན་མི་
 ཚོགས་ཅེས་བཀའ་གཏན་ནང་དུ་འཁོད་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐོད་བཟུགས་རྒྱ་ཀོ་གན་
 དང་། ཨམ་བན་ཡང་རྒྱ་རན་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོན་དང་། ས་བཟུ་བཀའ་གཏན་
 བུ་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་བཀའ་གཏན་ཤེ་བམ་རྒྱལ་སྤོན་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་སྤེང་
 རྒྱལ་པའི་སྤྱི་བར་གྱིས་མ་བཅས་འཁོད་པའི་བཀའ་གཏན་དང་། རྒྱལ་དབང་སྤྱི་
 སྤེང་བཟུ་གསུམ་པའི་བཀའ་ལོག་བཅས་སྤྱི་བཀའ་གཏན་ཁག་བཞིན་གནས་
 དགོས་པའི་རྒྱལ་སྤོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཚུ་བྱི་ཚུ་སྤང་ཅམ་ནས་འགོ་རྒྱུགས་
 ཉེ་མེ་འབྲུག་མེ་སྤྱལ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤...༡༩༡༧)ལོར་བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་
 གིས་ཉེར་ཚའི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་མིང་བསྐྱར་ཉེ་སེན་ཚ་སྐར་ཐོབ་
 སྤེ་ཅང་དེའང་སེན་ཚ་དཔོན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱལ་པའི་བ་རྒྱུད་ལུ་འཛིན་གྱི་གོ་བབས་
 ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་སྤྱད་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད།

བཀའ་སྤོད་ཚོ་དགའའི་ཚོ་ལོག་སོ་སོའི་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་གོ་རིམ་ལྟར་
 ཚེལ་ཏུ་དང་། སྤེ་ཏུ། སྤེ་ཅང་བཅས་དང་། དཔོན་དང་སྤྱིད་དཔོན་ཏུ་བསྐྱར་རྗེས་
 ཀྱི་ཁག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་།

བཀའ་སྤོད་ཚོ་དགའའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་བཟུ་ཚེལ་ཏུ་ཡིན་པས་སྤེ་ཏུ་ཁག་
 གཞན་ལས་ཐོབ་ཐང་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། སྤེ་ཏུ་ཁག་ནི་འབྲི་ཏུ་ཅང་རྒྱུད་སྤེ་ཏུ་དང་
 ། ཁྲ་རིང་སྤོན་ཚ་སྤེ་ཏུ། དམྱི་བོ་ངན་སྤེ་ཏུ། བོམ་པན་བྱང་རྒྱུད་སྤེ་ཏུ། འགོས་

སྐྱོ་བ་སྐྱེ་ཏུ་བཅས་ནགས་ཤོད་ཚོ་རྒྱལ་ཡིན།

སྐྱེ་ཏུ་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རིམ་བ་ཐོབ་ཐང་ནི་སོག་ཐམ་གྱུ་བཞི་
བཀོད་ལེགས་གྱི་ནང་སོག་ཡིག་ཡིན་བ་ཞིག་དང་། ལྷ་མོ་སྐྱུགས་མདའ་ལ་འཇར་
མོ་དམར་པོས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་ཉིག་གདན་རག་བྱམ་གཟུགས་རྩོམ་རིས་མའི་རྩོག་
ཏུ་ཤེལ་གྱི་ཉིག་དང་། མ་བྱའི་སྐྱོ་མདོངས་བ་ཞིག་དང་། ལས་གོས་གོས་ཆེན་
སྐྱོ་སྐྱུག་གི་གོས་མཐར་བྲག་རི་རྩུ་འཐབ་གྱི་རི་མོ་དང་། གཞི་འབྲུག་རིས་ཅན་
གྱི་སོག་ཆས་སྐྱེད་རག་ལི་དམར་མདོག་རྒྱ་གྱི་སོར་ཤུབ་གོས་ཆེན་དང་། ལྷ་མ་
གཞི་རྒྱ་རུམ་དམར་སྐྱུག་ལ་འཇར་སྐྱིག་ཡོད་པ། ཉུ་ལ་བྱང་དོམ་བཅས་ཡོད་བ་
རེད།

འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོས་ཚོ་མོ་བསྐྱུལ་བའི་རྩོ་ཉི་དར་ལྷ་རྩེ་
སོགས་གོང་མ་རིམ་བྱུང་གི་བཀའ་གཏན་འགའ་ཤས་གོས་ཆེན་སེར་སོའི་རྩོག་
ཏུ་རྒྱ་ཡིག་བཀོད་ཡོད་བ་དང་། འགའ་ཤས་རྒྱ་ཤོག་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་ཡིག་བཀོད་པའི་
རྒྱབ་གདན་གོས་ཆེན་དམར་པོ་དང་། སེར་པོ། སྐྱོན་པོ་བཅས་ཡོད་བ་རེད། དེ་
དག་གོང་མའི་བཀའ་ཡིག་བཀོད་བྱིན་པས་མཐར་གོང་མའི་ལྷག་ཐམ་རྒྱ་ཡིག་
ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་དམར་གྱུ་བཞི་བཀོད་ཡོད་བ་རེད། ཡང་བོད་སྐྱོད་ཨམ་
བན་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་ཤོན་སྐྱུར་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཐམ་དམར་བཅས་དང་། ཉོར་
རྒྱལ་སོའི་བཀའ་ཤོག་ཐམ་ཁ་སྤེལ་བ་རྒྱ་ལ་བརྩོམ་པའི་སྤེལ་ཐམ་འཁོད་ཡོད་
པ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་ཤེ་བམ་དང་རྩ་ཆེག་བདུན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོན་སོགས་གོང་
གསལ་གྱི་གཏན་ཆེག་མང་ཆེ་བའི་ནང་འཁོད་ཡོད་བ་སྟེ། སྐྱེ་ཏུ་སོ་སོས་བ་རྒྱུད་
བྱུ་འཇོན་ཚོག་བ་དང་། ས་རྩ་སྐྱེད་བཀའ་གསལ་ས་བཟའི་བཅད་མཚམས་དང་། ལང་

ཤོག་འབངས་སྡེ་ནས་བཀའ་བཙུན་མིའ་འཁྲུང་དང་། ཞིང་གཙོན་གྲེག་འབྲེན་གྱི་
ཁྲལ་རིགས་ཁྲལ་བསྐྱེད་ཚོགས་ལ། ཤོང་གི་དབང་ཆའི་ཐོབ་ཐང་ལ་མི་གཞན་གྱིས་
ནམ་ཡང་གཞོན་འཆེ་གཏོང་མི་ཚོགས་སྡེ་རྩེ་སོ་སོའི་བྱ་མཁན་ཚུར་ལོན་དང་ཕར་
འགོ་ལ་རང་འབངས་ཀྱི་མི་སྡེས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས། ཞེས་བཀའ་ཤོག་
འགའ་ཤས་ནང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྡོན་གྱི་བཀའ་ཤོག་རིམ་བར་འཁོད་
ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་སྐར་རྒྱན་གང་ཡོད་གནས་དགོས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོན་བཅས་
ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྡེ་རྩེ་འགའ་ཤས་ལ་དུག་པ་སྡེ་སྡིད་ཀྱི་ཐམ་ནག་ཅེས་ཉ་ཅང་
ཅ་ཆེན་ཞིག་དུ་བཙུག་སྡོལ་ཡོད་པའི་བཙན་དམིགས་འབྱུང་འཁོད་དང་ཁྲད་ཚོས་
ལྡན་པའི་བཀའ་གཏུན་ཤེ་བམ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་སྡེ་དང་
བཅུ་གསུམ་པས་སྐར་རྒྱན་གནས་ཚོགས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ཤེ་བམ་བཅས་ཡོད་པའི་
ཤོང་གསལ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དུག་གི་ཆེུ་རྩེ་དང་སྡེ་རྩེ་དུག་གྱི་གོ་གནས་དང་ཐོབ་
ཐང་སྐོར་གསལ་བཤུང་རོབ་ཅེས་ཞུས་པ་འདི་ནི་སོག་དུས་དང་། རྒྱ་དུས་སྐབས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རབས་ལྔམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་ལྟར་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

ནགས་ཤོད་ཚོ་དགའི་ཚོ་དུག་ལ་སྡེ་ཅང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཅ་
རོག་ཀྱང་རྒྱལ་མེན་ཚོ་གསུམ་ལ་སྡེ་དེ་ཐོབ་སྡེ་ཅང་ཞེས་པ་ཁག་སོ་སོར་དམིགས་
བསལ་གྱི་གོ་ཐོབ་བྱུང་ཚུལ།

རྟལ་སྐུག་ཤོག་གི་གིལ་པ་སྡེ་ཅང་དང་གཡག་པ་སྡེ་ཅང་གཉིས། འབྲི་རྩེ་
ཤོག་གི་ཉི་མ་སྡེ་ཅང་དང་། ཚུར་རྒྱུད་སྡེ་ཅང་། ལུང་རྒྱུད་སྡེ་ཅང་བཅས་གསུམ།
ཁ་རིང་ཤོག་གི་སྐར་སྐད་སྡེ་ཅང་དང་། ཀ་རོང་སྡེ་ཅང་། མཁར་རེ་སྡེ་ཅང་བཅས་
གསུམ། བོམ་པན་ཤོག་གི་ཕྱི་བ་སྡེ་ཅང་དང་ལ་ཤོང་སྡེ་ཅང་གཉིས། དམྱི་ཤོག་

གི་པོ་ངན་སྤེ་ཅང་། འགོམ་ཤོག་གི་སྦྱི་རུ་སྤེ་ཅང་བཅས་ནགས་ཤོད་ཚོ་རྒྱག་ལ་
སྤེ་ཅང་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད།

གོང་མ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་བའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་ནི་སོག་ཐམ་
སྐོར་མོ་བཞོད་ལེགས་ཀྱི་ནང་སོག་ཡིག་བཞོད་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷ་མོ་ལྷགས་
མདའ་འཛེར་ལོ་དམར་པོས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་ཉོག་དུང་ཉོག་ཡིན་པ་དང་། ཉུ་ལ་སྒྲི་
དོམ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། གོང་མ་རིམ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་བའི་ཚོ་ལོ་ཉོ་ཁྲི་དང་ལྷ་རྩེ།
པོད་སྟོད་ཨམ་བན་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་ཤེན་སྦྱར་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
ཤོག་རྒྱག་ཐམ་བཞོད་ཡོད་པའི་བཀའ་གཏན། ཚོ་དགུའི་ཆེུ་རུ་དང་། བང་ཤོག་
སོ་སོའི་སྤེ་རུས་སྦྱར་པའི་དབང་ཆ་ཡིག་རིགས་ཁག་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན།

སྤེ་ཅང་སོ་སོའི་པ་རྒྱུད་རུ་འཛིན་ཚོག་པ་དང་། ས་ཚ་སྐོར་བཀག་ས་
བཀའི་བཅས་མཚམས། སྤེ་ཅང་སོ་སོའི་ནང་ཤོག་འབངས་སྤེ་ནས་བཀའ་བརྩི་
ཁྲིམས་ཁྱུར། ཞིང་གཚོད་བྲེག་འཛིན་གྱི་ཁལ་རིགས་སྦྱབ་རྒྱུགས་དགོས་པ་
སོགས་དང་། བཀའ་ཤོག་ཁབ་ཤས་ནང་དེ་སྤེའི་བཀའ་ཤོག་རི་འཁོད་སོར་གནས་
སྐོས་ལུགས་སོགས་རྒྱབ་སྐྱོན་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་ཀ་འོང་སྤེ་
ཅང་མི་ཐོག་གཅིག་གི་དུས་སུ་སྦྱུན་མཆེད་གྲུ་བ་གཅིག་ས་གནས་སྤིད་གཞུང་གི་
སྦྱ་འག་མཁན་རྒྱུད་ཞིག་གི་གཞིས་དཔོན་བྱས་རྗེས་མཁན་རྒྱུད་དེས་དབུ་འཛིན་
ཞུས་ཉེ་ཅི་སྐོར་ཞབས་སྟོད་ཐོབ་མཐར་ཁོང་ནི་ཡིག་རྩིས་འཛིན་ཐང་ཐང་ཆ་རྒྱུན་
ཚང་བར་བརྟེན་ནས་གོང་ས་ལྷ་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱ་བཅར་མཁན་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་
རེད། དུས་དེར་ཉོར་ཚོའི་སྤེ་ཅང་སྦྱི་དང་མི་འདྲ་བའི་ཀ་འོང་སྤེ་ཅང་ལ་༧ གོང་
ས་ལྷ་པའི་སྐབས་བཀའ་གཏན་ཤེ་བམ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་བའི་

དགོངས་དོན་ཀ་རོང་སྡེ་ཅང་ས་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་ཚོགས་པ་དང་། ས་རྩ་ས་བཀག་ས་
བཟའི་བཅས་མཚམས་སོགས་ཁ་གསལ་བ་དང་། བཅོན་དམིགས་འཁོད་པ་དེ་
དག་སྐྱེར་བཀག་ཚོགས་པ་དང་། སྡེ་ཅང་རང་གི་མངའ་ཁོངས་འབངས་སྡེའི་ཁྲིམ་
ཁྲིམས་དང་། ཉང་སྲིད་གང་ཐད་ཀ་རོང་སྡེ་ཅང་རང་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ལས་ཚོ་
ཤོག་གྱི་ནང་གི་སྡེ་ཅང་དང་། མི་གཞན་གྱི་མེ་གཏོགས་དང་། གཞོད་འཆེ་ནམ་
ཡང་མི་ཚོགས་ཀ་རོང་ཤོག་གིས་ཁལ་ལུས་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་རྟ་ཁལ་མི་སོགས་ནག་
རྩ་ཉིན་བསྐྱུལ་གཏོང་མི་དགོས། རྟ་ཁལ་ལུས་དོན་དུ་ལལ་སྲུག་ནག་རྩུབ་སྲུབ་
མི་དགོས་ཞེས་འཁོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་དབང་དུག་པའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ཤེ་བམ་
བཅས་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་། བཞོན་གྱ་རྩུམ། སེན་ཚ་བཅས་ན་བྱར་
སེན་གསུམ་སོ་སོར་སྐྱེར་སོབ་སྡེ་ཅང་གི་སོབ་ཐང་གོང་མའི་ལུང་གིས་ཐེན་པའི་
གོ་བབས་ནི།

སོག་ཐམ་སྐྱོར་མོ་སོག་ཡིག་བརྗོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷ་མོ་ལྷགས་མདའ་
འཛར་ལོ་དམར་པོ་ལྷ་ཏོག་ཤེལ་གྱི་ཏོག་དང་། མ་བུའི་སྒྲོ། སྐྱེད་པར་གོས་ཆེན་
གྱི་རྒྱ་གྱི་སོར་བྱུབས། ལས་གོས་གོས་ཆེན་སྡོ་སྐྱུག་གི་གོས་མཐར་བྲག་རི་རྩ་
འཐབ་གྱི་རི་མོ་དང་། གཞི་འབྲུག་རིས་ཅན་གྱི་སོག་ཆས་རྟ་ལ་བྱང་དོམ་བཅས་
ཡོད་པ་རེད།

ལ་གོང་ས་རིམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུལ་བའི་ཚོ་ལོ་ཉོ་ཁྲི་དང་ལྷ་རྩེ་སོགས་གྱི་
བཀག་ཤོག་ནང་དུ་སྐྱེར་སོབ་སྡེ་ཅང་ས་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་ཚོགས་པ་དང་། སོ་སོའི་མངའ་
ཁོངས་སྡེ་དུད་གྱི་ས་རྩ་བཅོན་འཕྲོག་མི་ཚོགས་ སྡེ་ཅང་རང་གིས་སྲུང་སྲོལ་སྲིད་
དབང་འཛིན་པ་ལས་མི་གཞན་གྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་ལེན་དང་གཞོད་འཆེ་མི་ཚོགས་

བའི་བཀའ་ཤོག་དང་རྒྱལ་སྤོན་གཏན་ཚིག་བཅས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་
 སྲོད་ཨམ་བན་སྐབས་རྒྱ་བོད་ཤུར་སྐྱར་དང་ཉོར་རྒྱལ་བོད་ཕྱི་ག་ཐམ་ཐབ་པའི་
 ས་རྒྱ་བཀའ་སྲོམ་ཚོག་པའི་ས་བཟུ་དང་དམིགས་བསལ་དབང་ཆའི་གཏན་ཚིག་
 ཡིག་རིགས་ཡོད་པ་རེད། འུ་རྒྱལ་སྤོར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་དང་། སེན་ཚ་སྤོར་ཐོབ་
 སྤེ་ཅང་སོ་སོར་རྒྱལ་དབང་རྒྱལ་པའི་ཤེ་བམ་ཡོད་པའི་འགོ་ཤོག་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་
 དབང་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་བར་གྱིས་ལ། གདན་གདིང་བ་གསུམ་བཅེགས། རྒྱལ་ཡོལ་
 འཇའ་རིས་ལུག་ཏུ་ཉོར་འཇོན་བ་ཞིག་གིས་ཡོད་པའི་དབང་ལ་ཡིག་གའི་ནང་
 འཁོད་སྤོར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་ས་རྒྱུད་འཇོན་ཚོག་བ་དང་། ས་བཟུ་ས་བཀའ་བཅད་
 མཚམས་བཟོས་ཡོད་པ། སྤེ་ཅང་རང་ཤོག་གི་འབངས་སྤེའི་ནང་ཁལ་དང་བཀའ་
 བཅེ་ཞིམས་འཁྲུང། སྐར་རྒྱུན་ཉམས་མེད་སོར་གནས། སྤེ་ཅང་རང་ཉིད་ཕྱོགས་
 གཞན་སར་འགོ་སྲོད་ཏུས་ཚུ་སྐྱེ་ཐམ་ཁལ་ལེན་མི་ཚོག་ བར་སྤེ་སྤོར་ཐོབ་ན་
 གཞན་སྤེའི་ཁལ་འགོལ་མི་ཚོག་ཅེས་པའི་བཀའ་ཡིས་རྒྱལ་བོ་ལུང་གི་འཕགས་
 པ། བོད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞུགས་པ་ཏུ་ལ་བཟོ་རྗེ་ར་རྒྱལ་པའི་གཏམ་ཞེས་འཁོད་
 ཡོད་པ་རེད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པས་སྐར་སོལ་ལྟར་གོ་གནས་ཐོབ་
 ཐང་ཚོག་འཐུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོན་ཡོད་པ་རེད། བ་རོག་སྤོར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་ལ་དེ་ལྟར་
 གོ་བབས་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མ་ཉོགས། གཞན་ཡང་ནགས་ཤོད་ཚོ་
 དགའི་སྤོར་ཐོབ་སྤེ་ཅང་དང་སྤེ་ཅང་ཁག་སོ་སོའི་གོ་བབས་ཐོབ་ཐང་སྐོར་གསལ་
 བཤད་རོབ་ཅམ་རྒན་རབས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་ལྟར་གྱིས་བ་ལགས་སོ།

བོད་ས་གནས་སྤིད་གཞུང་གིས་ཚུ་བྱི་ཚུ་སྐང་(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣, ༡༩༡༣)

མོར་འགྱི་རུ་ནས་ས་སྐྱར་དམག་ལུང་རུ་དམག་མིར་སྤོར་སྐོད་ལུས་རྗེས་བོད་

ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཚབ་མདོར་མདོ་སྲིད་བཀའ་སློབ་སྐྱོ་མ་བུམས་པ་བསྟན་
དང་དང་ཉོར་ནགས་ཏྲ་སྲིད་པ་མཁན་ཚུང་འཇམ་དབྱངས་སློེ་འཕེལ་མངགས་
གཏོང་ཐོག སྲར་རྒྱན་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་སྲིད་ཞུག་ཉོར་རྒྱལ་སྲས་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་དེ་ཉོར་འཕྲོག་གི་དཔོན་གནས་སྲིའི་རིམ་པ་ལྷ་བའི་ཐོབ་ཐང་
ཅམ་ལས་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་སྲིད་ཞུག་གི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོས་ཏེ། ཉོར་སྲིད་
སོ་མཁན་ཚུང་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུའི་སྲིད་ཞུག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། བོད་
ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་སྐྱེ་བྱུག་དང་། རོ་ལས་སྲུང་དམག་ས་སྲུང་དཔོན་དམག་ཆེ་སྲ་སོགས་
ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་ཆེད་སྲོན་མའི་ས་ཆེགས་ཀྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་ཉོར་ཚོའི་
ལུལ་ཏུ་རྩོེ་བྱལ་སྲ་མོ་སྲིད་ནས་ནག་ཚུ་ཚུལ། ལྷོ་ལྷ་རི་རྒྱན་ས་ཆེགས་གསར་
སྲིག་བུས་ཏེ་རྫོང་སྲེལ་དང་ས་སྲེལ་ཞག་རྒྱགས་བཅས་ཞིབ་སྲ་གཏན་འཁེལ་
བུས།

ནགས་ཤོད་ས་ལུལ་གྱི་ས་རྒྱགས་སྲེལ་འདྲེན་ལམ་ལུགས་ནི་རྫོང་སྲེལ་
དང་ས་སྲེལ་བར་ཞག་སྲོད་སྲིག་སྲེལ་འདྲེན་བཅས་རིམ་པ་ཁག་གི་ནང་ནས་
ད་དུང་འགྲིམ་འགྲུལ་ལམ་མདུད་འཁེལ་བ་དང་རིང་སྲེལ་དཀའ་ཆེགས་ཆེ་བའི་
གཞུང་ལམ་ས་རྒྱགས་ལྷེ་བ་ཁག་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། ཉང་ལུ་གད་དམར་ས་
རྒྱགས་དང་། འཕྲི་རུ་ས་རྒྱགས། གཅོང་རོག་སུམ་མདོ་ས་རྒྱགས་བཅས་ཡིན་
པ་གཤམ་གསལ། ཉང་ལུ་གད་དམར་ཁར་ས་རྒྱགས་རྒྱན་ཏུ་བསྲིག་དགོས་ཁར་
ཏྲ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་རུབ་རོས་ས་སྲེལ་འོམ་སྲུང་གསུམ་མདོ་དང་རྫོང་སྲེལ་ནག་
རྒྱ་རྫོང་། དེའི་དབར་བར་ཞག་ཟ་རེས་གད་སྲར་སྲོད་སྲིག་བུང་རོས་སྲན་རོང་
རྫོང་ཞབས། རྒྱ་འགོ་ཅེ་གཉིས་བར་སྲེལ་རྒྱ། བུང་ཤར་རོས་གྱི་ས་སྲེལ་མེ་མོ་

གདོང་ལམ་ཐོན་ཚུ་འགྲིང་སོ་དང་། རྫོང་སྐྱེལ་སྐྱ་ཆེན་རྫོང་། འཤར་སྤོགས་སོག་
རྫོང་ལ་སྐྱེལ་དགོས། དེའི་དབར་བར་ཞག་ཤ་རུ་མདོར་སྡོད་སྤྲིག་གན་དམར་སྟོ་
ངོས་ཆག་ཅེ་ཁར་སྐྱེལ་དགོས། བོང་གསལ་ཉང་ལུ་གད་དམར་ས་ཚུགས་དང་
སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷ་མི་ནགས་ཤོད་ལ་སྐྱུན་རོང་རྫོང་ཁོངས་ཨར་སྟོད་དང་། ཨར་སྐྱད།
རྫོང་དམར། བེ་རུ། སོག་སྤེ། བོ་མོ། བ་ཐོ་བཅས་ཚོ་སོག་བདུན་ནས་ཁམ་ལུགས་
ལག་སྟོན་དགོས་ལ་རེད། ཆག་ཅེ་ཁར་ས་ཚུགས་སྤྲིག་སྟོ་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་
གཉིས་ཁེལ་ཞིང་། ལྷག་མདོ་གསུམ་ལ་སྤྲིག་སྟོ་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་གཉིས་ཀ་ཁེལ་
བ་རེད། འཕྲི་རུའི་ས་ཚུགས་ནི་མེ་ཐང་ཞག་གསུམ་སྡོད་སྤྲིག་དང་། འཕྲི་རུའི་
བྱང་འཤར་ངོས་ཀྱི་སོག་རྫོང་ལ་སྐྱེལ་དགོས། དེའི་དབར་བར་ཞག་མཁར་ལྷང་
སུམ་མདོར་སྡོད་སྤྲིག འཕྲི་རུའི་སྟོ་ངོས་བསྟོལ་མ་ས་ཚུགས་ཀྱིས་སྐྱེལ་འདྲེན་
གཉིས་ཀ་ཁེལ། དེའི་དབར་བར་ཞག་བྲག་ལྷང་མདོ་རུ་ཡིན་པ། བན་དཀར་
ས་ཚུགས་སྡོད་སྤྲིག་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། ཡ་ང་མདོར་ས་ཚུགས་དང་
སྐྱེལ་འདྲེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། དཀར་གཤམ་གསུམ་མདོ་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་
གཉིས་ཀ་འབྲི། གསལ་མདའ་ཐོན་དགོན་ཤོད་རྒྱ་ཁང་གཞུང་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེལ་
འདྲེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། བོང་ཁག་ས་ཚུགས་གད་འཁེལ་ནས་ལུ་བ་སྐྱེལ་སྟེ་རི་རྫོང་
དང་། བྱང་འཤར་བན་དཀར། འཤར་ངོས་ཡ་ང་མདོར་རྟ་ཁམ་མི་གསུམ་ཀྱིས་སྐྱེལ་
འདྲེན་བྱེད་དགོས་ལ་རེད། བོང་གསལ་སྟེ་རི་རྫོང་དང་དཀར་གཤམ་གསུམ་མདོ་
དབར་ཆེ་བཅན་འཕྲོ་སྐྱོད་ཀྱི་བར་ཞག་ལྷགས་ལ་ལ་ཅ་ས་མང་ཁ་གསལ་སྡོད་
སྤྲིག་ལྷུ་དགོས། འཕྲི་རུ་ནས་སྐབས་འགར་སྐྱད་ཚོ་གསུམ་ཞེས་བའི་རྫོང་སྐྱེལ་
ངམ་རྒྱས་གསུམ་མདོར་སྐྱེལ་དགོས། བག་ཚུའི་གཅང་པོའི་བརྒྱད་ནས་ཅ་མདའ་

སྐྱོག་སྐྱོའི་ས་ཚུགས་སྐྱེལ་འདེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། བ་ལག་ས་ཚུགས་སྐྱིགས་སྐོ་
དང་སྐྱེལ་འདེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། སྐྱག་ལྟའི་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེལ་འདེན་གཉིས་ཀ་
འབྲི། མཐའ་མགོ་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེལ་འདེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། ཚུ་བཟང་ལྷ་བ་
ཐང་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེལ་འདེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། རམ་རྒྱས་སུམ་མདོར་ས་ཚུགས་
དང་སྐྱེལ་འདེན་གཉིས་ཀ་འབྲི། དེ་ནས་བར་ཞག་སྔོད་སྐྱིག་ས་གཤེར་དང་
སྐབས་འགར་སྔོད་ཚོ་གསུམ་ཞེས་པའི་རྫོང་སྐྱེལ། འབྲི་ཡུང་སྐྱ་གའི་ས་ཚུགས་
སྐར་ཆགས་ལར་སྐྱེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐྱི་མི་གཙང་འབྲོག་སུམ་མདོར་
ས་ཚུགས་སྐྱིག་སྐོ་ལྷུ་དགོས། སྐྱེལ་འདེན་ལམ་མདོ་འཁེལ་སྐབས་སྐོ་སྐྱ་རི་ལ་
རྫོང་སྐྱེལ་དབྱར་དུས་ལྷུ་བ་འབྲི་ཡུང་སྐྱ་གའི་ས་རྩ་བ་གསལ་རབ་དང་དབྱུག་དུས་
སྐར་ཆགས་ལར་སྐྱེལ་བ་དེའི་དབར་ཞག་མོ་ཤས་ནགས་ཤོད་ཡུང་དཀར་ཤོག་
ནས་སྔོད་སྐྱིག་ སྐྱི་མིའི་ཡུང་ནག་ཚུ་རྫོང་ཁོངས་ཆེ་འབྲུམ་ཤོག་གོ་ཆེན་ན་འབྲུར་
མ་ལ་སྐྱེལ་དགོས། སྐྱི་མིའི་ཤར་ཁོས་སུ་རམ་རྒྱས་སུམ་མདོར་སྐྱེལ་དགོས།
དེའི་བར་ཞག་ར་བསྐར་ཉིན་ལ་སྔོད་སྐྱིག་དགོས། ཡང་ལྟ་རི་རྫོང་གི་འཆར་ཅན་
ཚུན་ལྟན་ས་འབྲིའི་ས་ཚུགས་ཀྱི་སྔོད་སྐྱིག་དང་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེལ་འདེན་
སྐྱ་རི་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་རང་འབྲིའི་ལྷུ་སྐོ་ཡིན་པ་ཡུང་འཆར་འཕར་ས་གནས་སྔོད་
གཞུང་གི་མདོ་སྐྱི་ས་དབར་སྐྱ་འཁོར་མོགས་རྒྱ་ཆེ་གངས་མང་དམིགས་བསལ་
ཅན་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྟ་ཁར་གངས་བཅད་ཡོད་པ་ལས་བཞུམ་ཆེ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་
ནས་ལོ་རྒྱགས་དགོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ནགས་ཚོ་རང་འབབ་བཅག་འབྲོའི་རྫོང་
ཚོ་སྐྱ་སྔོད་སྐྱེ་ཁག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཤུགས་ནགས་ཚོ་དགུ་ལ་སྔོད་དགོས་པའི་
ལམ་སྔོལ་ལོ་མང་མོང་རྗེས་སྐྱག་གྲག་སྐྱ་གྲང་རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་མེ་ཤག་ལོང་ཚོ་

དགའའི་འཕུས་མི་དཔོན་དོ་མ་མང་ཆེ་བ་དང། བརྒྱ་དཔོན་རེ་བྱུང་དོ་སྤྱོད་གྱིས་
ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་འགའ་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་རང་ས་སྐྱེལ་འབྲེན་
མྱེ་བའི་ཐོག་རྫོང་ཁག་གཞན་སའི་ཁྲལ་རྒྱལ་ས་དགོས་པ་ཅན་ཞུས་མཐར། ལྷ་
ནགས་རྫོང་ཁག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བདག་གཉིས་འཕུས་ལ་བཀའ་འགའ་གིས་བསྐྱེལ་
བའི་བཀའ་བཅད་ནང་འཁོད་དོན། ཉ་ཁལ་བཅད་བཟལ་སྡོན་ལམ་གནས་དགོས་
རྒྱ་ཡིན་ནའང་ནགས་ཤོད་ཚོ་བབ་ཉ་ཁལ་དོ་གཏོང་མ་དགོས་པར་ཉོར་ཚོ་སྡོད་
སྡེ་ཁག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་སྤྱི་མཚུངས་བཅད་བཟལ་ཉ་ཁལ་གྱི་སྤྲ་ཤུགས་ནགས་
ཤོད་ཚོ་དགའའི་ལག་བརྒྱད། ཉོར་ཚོ་སྡོད་སྡེ་ཁག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ནས་ཀ་ཀོར་
མེད་པ་ལྷ་རི་ལ་སྡོད་དགོས་ཞེས་བཅས་ཁྲལ་ཚོད་པ་རེད།

ས་རྒྱལ་ས་སྡོད་སྤྱི་ག་དང་སྐྱེལ་འབྲེན་སོགས་ཀྱི་རྩ་དྲག་སྐོར་ཡང་ཐོག་
མར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མདོ་སྤྱི་ས་དབང་དང། ས་ཚབ། མཁན་རྒྱུང་དང་
རིམ་བཞི། ས་སྤྱང་དམག་དཔོན། ཏུ་བརྒྱ་དམག་དཔུང་འཁོར་བཅས་སོགས་
ཆེ་རིགས་དེ་ནམས་འབྱོར་རྒྱའི་སྡོན་བརྗེ་རྒྱལ་པའི་ཅེ་ལ་བྱ་སྡོད་དང། རྒྱལ་པར་
བཟུ་གིས་པའི་རས་སྡེ་བས་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་ནང་དོན་ནི་སྡོད་སྤྱི་ག་དང། སྐྱེལ་
འབྲེན་ཉ་ཁལ་རི་དགོས་གངས་འཁོར་འཁོད་པ་ཞེས་གཏོང་སྡོལ་ཡོད། དེའི་
མིང་ལ་མདའ་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་དང་དེ་རྗེས་མཚོ་གས་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་སྤྱི་
ཐོག་འབྱོར་ནས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཆ་ཆ་ཏུར་ཏུར་གྱིས་མི་དང་ཉ་ཁལ་འདུ་
འཛོམས་ག་སྤྱི་ག་བྱེད་དགོས་པ་སྡོམ་ཅི་དགོས། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་དང་ས་
རྒྱལ་ས་འགོ་དཔོན་ཚང་མ་དང་ངས་སྤྱལ་སྤྱི་བ་དང་སྡོམ་མི་བདེ་ཞིང་འཚབ་འཚུབ་
ངང་ཁྲལ་རྒྱལ་ས་དགོས་ཤིང། དེ་རྗེས་སྤྱི་ག་འཁོར་བཅས་འབྱོར་མཚམས་

མངལ་ལྷོ་ཞེས་དང་དུལ་སྐྱོད་དགོས་པ་མ་ཟད། སྐྱ་ཡུར་མང་པོའི་ནང་ཤ་མང་
གསོག་འཛོག་བྱས་པ་སྐྱོད་དགོས་པ། འབྲུད་ཇམ་མྱི་ཤིང་མང་པོ་སྐྱུངས་བྱས་
ཡུང་མི་སྤེང་བ། སྐྱ་སྐྱུང་རྟ་དམག་དཀྱིལ་སྐར་གྱི་དམག་དུང་གི་སྐྱ་ཚོས་སྐབས་
ས་ཚུགས་དེའི་འགོ་འབངས་རྣམས་སྤིང་ཅ་འདར་ཞིང་གོང་གསལ་ས་གནས་
སྤིང་གཞུང་གི་འབྲུལ་བཞུད་ལྷོ་ས་ཚུགས་དང་། སྤྱེལ་འདྲེན། བར་ཞག་ཅེས་
པ་དེ་གསུམ་གྱི་བར་ཞག་ཅེས་པ་ནི་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གི་སྐྱ་འག་ཆེ་རིགས་
རྣམས་ས་ཚུགས་ངོ་མར་རིང་སྐྱོད་མི་སྲུབ་སྐབས་ངམ་གསོའི་ཞག་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ག་
སྐོ་དེར་ཟེད། སྤྱེལ་འདྲེན་ནི་ས་ཚུགས་ཁག་དབར་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གི་སྐྱ་
འག་རྣམས་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱིས་སྤྱེལ་འདྲེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད། ས་ཚུགས་
ནི་རྒྱན་རྒྱན་བར་མ་ཆད་པ་མི་གཏོང་རྟ་ཟམ་རེས་བསྐྱུག་ཆེད་འཇུགས་བྱེད་
དགོས་པ་སྟེ་ཞིང་ཁུལ་ལ་ཁང་པ་དང་འགོག་ཁུལ་ཏུ་སྐྱ་ཡུར་ནང་ཐབ་སྐྱོད་གདན་
ཆས་དང་། རྟ་འཚོ་མི། མེ་འབྲུད་ལག་གཡོག་མྱི་ཤིང་སོགས་ལྷ་སྤྱི་ག་དགོས་
པ་མ་ཟད། ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གི་སྐྱ་འག་ཆེ་འགྲིང་རིམ་པའི་གོ་བབས་ཐོབ་
ཐང་ལ་གཞིགས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ས་གདན་དང་། འཕོལ་གདན། ཕྱིང་
དཀར། གོས་ཆེན་གྱི་གོས་ཁ་རྒྱ་བྱམ་མམ་བྱམ་གདན་ཁ་གསར་ཅན་སྐྱས་ལྡན།
གནས་གཡོལ་གོས་ཆེན་གྱི་ཤམ་བུ་འབྲུ་ཅན་ཅ་ཆེན། གསེར་ཅོག་གམ་སྐོག་ཅེ་
ཡང་ན་ཅོག་ཅེ་སྐྱས་ལྡན་སོགས་ལྷ་སྤྱི་ག་ལྷོ་ལུང་ཐག་ལུས་ཡུང་སྤྱི་ག་སྐོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
འགོ་རྒྱན་དང་མང་ཚོགས་ལ་ཉེས་རྒྱུང་དང་གཤེ་གཤེ་གཏོང་ཞིང་། གས་སྤིང་
སྤྱི་ག་སྐོ་སྤྱེལ་འདྲེན་གང་ཐད་ཀ་གོར་འབྲུས་ཤོར་སྐབ་བུ་སོང་ཆེ་རྟ་སྐྱུག་གཞུ་བ་
དང་ཉེས་རྒྱུང་ཚད་མེད་བཏང་རྐྱེན་འགོ་དམངས་རེ་འགའ་ཤི་བ་དང་། ཡན་ལག་

ཆག་སྐྱོན་གྱུར་བ། ལྷ་བྲག་ཆེ་འབྲིང་དཔོན་དམག་རྣམས་སོང་རྗེས་སྐྱེལ་འབྲེན་
 ཆེ་སྤེལ་འགྲོ་སོང་རང་ཡོད་ལག་འདོན་དང་མེད་ན་བཅོན་ཚོང་ཁག་ནས་ཉ་ལྷན་
 ལྷངས་པའི་སྐྱེད་སྐྱིས་སྐྱེན་པས་ལུན་མཐའ་ལོ་འོ་མང་པོ་གཙང་སྐྱོད་མི་སྲུབ་པའི་
 དཀའ་ངལ་དང་། འཆར་འཕར་གྱི་ཁྲལ་རིགས་ཚུ་གཉེར་ལྷ་ལུའི་ཐོག་བཅོན་ཚོང་
 གཉེས་སྐྱེལ་གྱི་འབམ་ཚོང་སྐྱུས་སྐྱུར་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་
 འཚོ་གོས་དབྱུང་བ་དང་རྒྱ་ལུས་སོག་གསུམ་ལ་སྐྱབ་འདིགས་དཀའ་སྐྱབ་ཚད་
 མེད་ཀྱིས་སྤང་མ་མེ་འོད་ལ་མི་ཆགས་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་སྣང་སྣང་གཙང་སོད་
 བཅས་སྤོགས་གང་སར་ཡུལ་སྤོལ་འབྱམ་སྐྱོད་འགྲོ་དགོས་པ་ལྷུང་ཞིང་། ད་
 དྲུང་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་སྣག་བྲག་ལྷ་བྲང་རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགྲ་
 མཐོ་ལྷངས་རྗེས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲལ་རིགས་ཆགས་མེད་སྤར་རྒྱན་
 ཐོག་སྣག་བྲག་གི་སྤྱིར་ཁྲལ་ཉེ་རྫོང་སྐྱོད་ཀྱི་ཁྲལ་འཕར་འངལ་སྐྱོད་དགོས་རིགས་
 རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཤོད་ཚར་ཡས་མེད། སྐབས་དེར་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལམ་
 ལུགས་ཁྲལ་ཁྲིམས་གང་ཅིར་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་གཅིག་ཐོག་གཉེས་ཅེགས་
 ཀྱིས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགྲའི་མང་ཚོགས་ལ་མནར་གཙོད་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཚད་མེད་
 གཉོང་སྐྱོང་བ་རེད།

འཆར་ཅན་དང་འཕར་མའི་ཁྲལ་རིགས་སྐྱོར། དེ་ཡང་མེ་འབྲུག་(སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༡༦)ལོ་ནས་ལྷགས་ལོས་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡)ལོ་བར་སོད་ས་གནས་སྲིད་
 གཞུང་གི་དབང་བསྐྱུར་ལོ་འོ་ ༣༦ རིང་འཆར་ཅན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་དེ་དག་ཚུ་
 གྱི་ཚུ་སྤང་ལོ་ཅོམ་ལ་ལུའུ་ཅུན་ས་སྤང་དམག་ཁྲུང་ལོ་དཀར་རུ་དང་འབྲི་རུ་ནས་
 སྤྱིར་འབྲུད་སྐབས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཏང་བའི་ཉོར་སྤྱི་མཁན་ཚུང་

གྲགས་ནམ་གྱིས་བསྐྱེད་ལེན་བྱས་པ་དང་། མེ་སྐྱེལ་ལོར་ཉོར་ཚོ་མོ་དགུའི་སྡེ་ཏུ་
 དང་སྡེ་ཅང་མང་ཆེ་བའི་དཔོན་སྡིད་གི་ཐོབ་ཐང་རང་འཇགས་སྤྱད་པར་བརྟེན་པོད་
 མ་གནས་སྡིད་གཞུང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབྱུང་ཞེས་པའི་མཛོ་མོ་བརྒྱ་ཐམ་
 བ་རྒྱས་འབྱུང་བྱ་དན་དེ་དང་། བོད་མདའ་ཚིས་ལེན་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འགོ་
 ལེ་དང་མེ་ལེ་ཞེས་པ་འཆི་མེད་པོར་མེད་ཀྱི་འགྲི་དང་མཛོ་མོ་ཉོར་ཚོའི་ཁོངས་
 ཀྱི་མ་ལ་བཞི་ཡན་དུ་མགོ་འགྲེམས་བྱས་ཏེ་ལོ་ལྷུང་ལེ་མར་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་
 ། ཞིང་ལ་འབྲུ་ལུད་དང་། སེམས་ཅན་སྡོ་སྐྱུགས་མོ་ལ་ག་དམར་ཞེས་པ་དང་
 ། ཏྲ་དང་སེམས་ཅན་པོ་རིགས་ལ་ག་དུལ་ཞེས་སྤྱོད་དགོས་པ། གཞན་ཡང་
 འབྲུ་རྩ། སྡེ་དཀར། མདོ་སྤྱད་ལ་ལོག་དོད་དང་དམག་དོད་དུལ་ཁྲལ། འབྲས་
 སྤངས་རེ་ཁྲལ། ཉོར་སྤྱིའི་དུས་ཐེམ་ཚར་དང་ཐེམ་སྲང་ཞེས་པ་དང་། ཚུ་ཏྲ་(སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩) ལོར་ཉོར་སྤྱི་རྫོང་འགོ་དང་སྡོན་རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་རྫོང་རིམ་པར་ཏྲ་ཐལ།
 སྤྱོད་སྤྱིལ། བཞུ་མར། ལག་གཡོག་སོགས་དགོས་པ་ལུད་ད་དུང་ས་གནས་སྡིད་
 གཞུང་གིས་མདོ་སྤྱད་ས་སྤྱད་དམག་པོགས་རྒྱ་ལུབ་མ་འདུས་སྐབས་མདོ་སྤྱད་
 རྩོགས་འབྲུའི་རིན་འབབ་འཕོར་ཆེ་བསྐྱེད་པ། གཞན་ཡང་ས་གནས་སྡིད་གཞུང་
 གིས་སྡོམ་མདའ་ཚར་གཞུང་ཚོར་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་
 གཅིག་གི་ལུག་བལ་སྤྱིར་ཚོར་མི་ཚོག་པར་སྡོམ་མདའ་གཞུང་ཚོར་རང་ལ་འཚོང་
 དགོས་བྱུང་བ། ཡང་རྩ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་ལོ་གཅིག་ལུག་བལ་རྩ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བར་རང་ལ་འཚོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱལ་བྲག་སྤྱོད་བྱི་སྐྱལ་ལུང་
 བྲག་སྤྱོད་དགོན་ཉམས་གསོའི་ཆེད་དུ་ལོ་གཅིག་གི་ལུག་བལ་སྐྱལ་བྲག་སྤྱོད་བ་
 སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་གོང་གསལ་ཁྲག་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་བལ་སྤྱིར་ཚོར་མི་

ཚོགས་པའི་དམ་བསྐྱུགས་བྱས་པ་སྟེ། འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ལམ་མདོ་ཁག་གི་ཚ་ཤོར་
དོ་དམ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་ནས་གལ་སྲིད་སློབ་ཏུ་ལྷག་བལ་སྐྱེས་སྤྱང་དང་ཕྱིར་ཚོར་
བྱས་ན་གཞུང་ལེན་བྱེད་པའི་ཚོགས་ལྷན་ལ་ཉེས་ཆད་དག་པོ་གཙོད་གྱི་ཡོད་
པ་དང་། གཞན་ཡང་མཛོད་སྐྱུག་རེ་ཁག་དང་། རྩ་སྒྲའི་རེ་ཁག་སོགས་དགོས་
རིགས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཀའ་ལག་གི་ཁྲུབ་བསྐྱུགས་ལག་སྲིད་ན་སྟོང་
སློབ་སྦྱངས་བྱས་པ་གོང་གི་དུས་སྐབས་པོ་སོར་ལག་བསྟར་བྱས་ཀྱིན་མང་
ཚོགས་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་ཁྲུབ་པ་གསལ་བྱེད་འཇལ་ཁ་ལ་རམ་པ་བ་ཞེས་པའི་
དཔེ་སྟངས། བྱང་ཐོང་སྟོ་འབྲུ་བརྗེ་ཚོར་བྱ་རྒྱ་མེད་ཁར་འཕམ་ཁྲུབ་སྟེ་མང་སྟོག་
འཛིན་གིས་མང་ཚོགས་ལ་ཁྲུང་པོ་སྟེ་བ་དང་བ་འབྲུའི་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་བྱང་
པ་རེད།

པོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉོར་ཚོའི་ཁྲུབ་འདིར་ཉོར་སྟེ་མཁན་
རྒྱུང་གྲགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བཏང་རྒྱུན་གྱི་ལོ་བརྟུ་སྐག་ཁ་ལས་དབང་བསྐྱུར་རིང་
ཁྲིམས་ལུགས་གཙོད་རྒྱལ་ནི། དེ་ཡང་པོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉོར་ཚོའི་
ས་ཁུལ་དུ་རྒྱ་གྱི་རྒྱ་སྐང་(སྟེ་ལོ་ ༡༩༡༣་་་་་༡༩༡༣)ལོ་གཉིས་ནང་པོད་སྟོད་ཨམ་
བན་དང་པོད་སྐྱུང་ཆེད་གཏོང་ལུའུ་རུབ་དམག་གིས་འབྲུད་བྱེད་སྐབས་རེ་དཀའ་
སོག་གསུམ་དང་། པོ་སྐྱུང་སྟོ་གསུམ། རྒྱ་སྟོང་སྟོང་དགུ། རྒྱང་པོ་དང་ལག་
ཏུ་བཅས་ནས་རྒྱབ་སྟོན་དམག་དབུང་བསྐྱུས་ཏེ་འགྲི་ཏུ་དང་། གསལ་ཅ། ཉིང་
ཆེན་བཅས་གྱི་དམག་ས་གསུམ་ནས་པམ་བར་བཅོས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ལུའུ་
རུབ་དམག་སྐྱུགས་ལག་གསལ་རྗེའི་དུས་མཚམས་ཡིན་པས་དབུང་སྟོན་འགྲོར་
མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉོར་ཚོའི་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ཤོར་བ་དང་། པོད་

དམག་གིས་ལམ་འཁོལ་སྟེ་དགོན་དང་མཁར་ཁང་མེར་བསྟེགས་བཏང་བ་དང་མི་
བསོད་རྒྱ་འཕྲོག་དང་ཉེས་རྒྱུང་མནར་གཅོད་སོགས་བཏང་ཞིང་། ཉོར་སྤྱི་མཁར་
རྒྱུང་གྲགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུའུ་ཅུན་དམག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་རྒྱུན་ལ་སྟེད་
དེ་མི་མང་པོ་ཞིག་སྟེ་བྲེགས་སྟོག་ཆད་བཏང་བ་དང་སྐྱ་དང་ན་ཚོག་རྒྱུང་ལག་
སོགས་དབང་པོ་གཅོད་བྲེགས་བྱས་པ། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་མི་
སྟར་གྱུན་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་དང་། མི་བསོད་རྒྱ་རྒྱག་དང་། རི་སྐྱུང་སྐྱམ་གཤེར་
ལ་གནས་བའི་སྟོག་ཆགས་རྩོན་རྒྱག་སོགས་ཁྲིམ་འགལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་གྲོད་
གཞིར་དབྱེ་ཞིབ་བྱང་པོ་མེད་པའི་མི་རྒྱུའི་གཡོ་འཁྲུགས་དང་། འགོ་འདྲེན་བཟང་
ངན་གྱིས་ཁྲིམས་དང་འགལ་པོར་ཁྲིམ་གཅོད་ཕྱི་པོ་སོག་པའང་གྲངས་ཆད་དེས་
ཅན་བྱང་ཡོད། བཅོམ་འདུག་བྱེད་པ་དང་། ཉ་ལྷག་ཆད་མེད་གཞུ་བ། ཁ་ཤས་
ཆ་འདྲི་སོགས་ཁྲིམས་གཅོད་འདྲ་མིན་གྱིས་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། ཡང་
ན་ཤིང་གི་རྒྱུང་ཅིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ། རྟེན་སྟོན་དང་། རྒྱུགས་ལག་ལྷགས་སྤྱི་
ཡོད་དང་སྤྱི་མེད་རྒྱུང་ལྷགས་རྒྱག་པ། ཀོ་བའི་འགྲམ་ལྷག་གཞུ་བ། ཁྲིམ་ཆང་
མང་པོར་སྟོ་བེལ་བརྒྱབ་སྟེ་མཁར་དབང་ཡོངས་རྩོགས་བསྐྱེད་དང་འགའ་ཤས་
ཀྱི་མཁར་དངོས་བྱེད་ཅམ་བསྐྱེད་ལ། ཉེས་ཆད་ཅུང་ཡང་བ་ཡིན་ཞེས་གསེར་
སྲང་གྲངས་ཆད་ཀྱི་འགལ་བ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་པོར་འདོད་དུས་ཁྲིམས་ཁ་མེ་
ལས་ཆ་ཞེས་བའི་དཔེ་ལྟར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁྲུང་ལམ་ལྷགས་
བཅུགས་པ་དེར་མེ་འབྲུག་ཞིབ་གཞུང་ཟེར་བའི་སྤྱི་གཞི་གཏན་འཛེབས་རྒྱུས་པ་
དང་སྤྱགས་མེ་འབྲུག་འདྲ་བྲུག་གན་རྒྱ་ཞེས་པ་ཞིག་དང་། དེ་འབྲེལ་ཞིབ་ཆགས་
འདྲ་བྲུག་རྒྱུར་གན་ཞེས་བའི་ཡང་འདྲ་བྲུག་བཞེས་པ་དང་། ཆོ་སོག་སོ་སོའི་

ཐེམ་དུད་གངས་ཀ་སྒངས་ཉེ་ཐེམ་ཐོ་ཞིབ་སྤྲ་བཀོད་པ་དང་ས་ཚུགས་སྐྱེལ་འདྲེན།
འཆར་ཅན་གྱིས་ཁྲལ་བསྐྱུ་ཁྲིམས་གཞོན་སོགས་སྤྱད། ད་དུང་ཁག་འདོགས་སྒྲ་
ཚོགས་གྱིས་འཆར་ཅན་ཁོ་ན་མིན་པའི་སྤར་མེད་གསར་བཟོས་གྱི་ཁྲལ་ཁྲིམས་
གཉིས་གྱིས་མང་ཚོགས་རྣམས་གྱི་རྒྱ་ལུས་གཉིས་ཐོག་ཏུ་ཉེས་པ་ཐོག་པ་གངས་
ལས་འདས་ཉེ་མི་ཤི་བྱིམ་སྟོང་སོང་བ་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

ཐོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་ཉོར་ཚོའི་འགོ་བ་སྐྱེ་རུ་རྣམས་གྱི་གོ་
ཐོབ་བསྐྱར་ཉེ་མེ་སྐྱེལ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༧)ལོར་ཉོར་ཚོའི་འགོ་བ་སྐྱེ་རུ་ལ་དཔོན་དང་
སྐྱེ་ཅང་ལ་ལྗིད་དཔོན་ཞེས་བཏགས་པ་དེ། ལྷག་སྤྱད་ཆེད་རུ་ཡི་གོ་མིང་མེད་
པ་བཟོས་ཉེ་སྤྱད་སྤྱད་དཔོན་ཞེས་ཕྱིའི་དེམ་པ་ལྷ་བ་དང་། ཉར་ཁུ་གད་དམར་
ཁར་ལམ་ས་ཚོགས་གྱི་སྤྱོད་སྤྱི་ག་དང་། རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་
ཁྲལ་མགོ་འབྱུང་མིའི་འགན་ཁུར་དགོས་ཤིང་ནགས་ཤོད་ཚོ་ཤོག་ཁག་གི་རྟ་ཟམ་
སྤྱི་ཁྲལ་བསྐྱོས་ཉེ་སྤྱད་སྤྱད་ཚོ་ཤོག་ཁོ་ནའི་དབང་ཆ་མ་གཏོགས་ཚོ་ཤོག་གཞན་
གྱི་སྲིད་འགན་མེད་པ་བཟོས་པ་དེ། འབྲི་རུ་དཔོན་དང་། ཁ་དིང་དཔོན། དམྱི་
དཔོན། ཐོམ་པན་དཔོན། འགོམ་དཔོན་བཅས་ལ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཀའ་
ཤག་གི་དམིགས་བསལ་དབང་ཆའི་ལག་འབྱེད་ཡི་གེ་སྤྱད་པའི་ནང་དུ། ཕྱིའི་
དེམ་པ་ལྷ་པའི་གོ་བབས་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་དེ་པ་རྒྱུད་རུ་འདྲིན་ཚོག་འཇུས་དང་། ས་
རྒྱ། ས་བཀག་ས་ཁྲའི་བཅས་མཚམས་བདག་ཐོབ་ཁ་གསལ་ཡོད་པ་དང་། ཐོབ་
ཐང་འགའ་ཤས་སྤར་རྒྱུན་ལྟར་སོར་གནས་དགོས་སུ་གསུངས་ཉེ་ཞིང་གཅོད་བྲེགས་
འདྲེན་རང་ཤོག་གི་ཨར་པོ་ལས་ཁྲལ་སོགས་ནང་ཁྲལ་བསྐྱུ་ལེན་ཚོག་པ། རང་
ཤོག་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་གྱི་འབངས་སྡེ་ནས་བཀའ་བཙུ་ཁྲིམས་འབྱུང་ཁུ་

དགོས་པའི་སྲིད་དབང་བཅས་སྲུང་རྒྱན་ཉམས་མེད་དགོས་ལུགས་དང་། རྩེད་
ཚོས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་བཙུགས་ལྷན་པའི་སྲིད་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་
གི་འཆར་འཕམས་ལྷན་པའི་གསལ་ཞབས་འདེགས་ལྷན་པའི་མཐའ་དག་འཇུག་པའི་མེད་པ་
ལུས་སྲོའི་ལྷག་བསམ་ལྷན་པའི་དབྱེ་བའི་དགོས་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། ཉོར་སྲིད་
གསར་ཉིད་པའི་མེད་མོགས་དམིགས་བསམ་ལ་གནས་ཚུལ་རེ་བཟང་ལུང་དེ་མིན་
པོ་གསུམ་སོང་བའི་བཞི་ཐོག་ཅིས་སྲོད་བྱེད་སྐབས་སྲིད་སྲིད་གན་རྒྱ་རེ་འབྲུམ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཉམས་པོད་ཚོ་པའི་དཔོན་ཁག་ཚོའི་གོ་བབས་ཐོབ་ཐང་
སྐོར་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཀའ་འགྲུབ་གིས་ཉམས་པོད་ཚོ་པའི་དཔོན་ཁག་ཚོར་
ཐམ་ག་གྲུ་བཞི་ལེན་གཉིས་མ་རེ་སྲུང་བའི་སོག་ཡིག་འབྲུ་དོན་ནང་ཚོ་ཤོག་སོ་
སོའི་མིང་དང་དཔོན་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་རེད། ཡོང་གི་ཚོ་པའི་དཔོན་ཁག་གྲུག་སོ་
སོར་ཐོབ་ཐང་ནི་ལྷ་མོ་ལྷགས་མདའ་ཅན་འཇར་མོ་དམར་པོ་བརྒྱན་པ། ལྷ་ཉོག་
ལྷ་མེན་སྲོ་ནག་མདོག་ཅན་ཉོག་གདན་རག་སེར་བུམ་གཟུགས་བརྗོད་པའི་ཕན་ལེན་
ལས་གོས་གོས་ཆེན་སེར་པོ། རྒྱ་གྱི་དང་པོར་འབྲུབས། སྲུ་མ་དམར་སྲུག་གི་
འཇར་ལྷུ་མ། ཉམས་བྱང་དོམ་བཅས་སྲུང་ཡོད་པ་རེད། ཉམས་པོད་གྲུ་ལྷུ་མ། མེན་
ཚོ་གསུམ་གྱི་དཔོན་སོ་སོར་གོ་བབས་ཐོབ་ཐང་ནི་ཐམ་ག་སྐོར་མོ་ནང་འཁོད་
སོག་ཡིག་ལ་ཚོ་ཤོག་གི་མིང་དང་དཔོན་ཞེས་འཁོད་པ་དང་ལྷ་མོ་ལྷགས་མདའ་
འཇར་མོ་དམར་པོ་བརྒྱན་པ། ལྷ་ཉོག་ཤེས་སྲུང་ལྷ་ཉོག་གདན་རག་སེར་བུམ་
གཟུགས་བརྗོད་པའི་ཕན་ལེན་ལས་གོས་གོས་ཆེན་དམར་སྲུག་ལེན་ཐོབ་ལེན་
རྒྱ་གྱི་དང་པོར་འབྲུབས། ཉམས་བྱང་དོམ་བཅས་ཀྱི་གོ་གནས་ཐོབ་ཐང་སྲུང་ཡོད་
པ་རེད། ཡོང་གི་དཔོན་གསུམ་ལ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་བཀའ་འགྲུབ་གིས་སྲུང་

པའི་དབང་ཚའི་ཐོབ་ཐང་ལག་ཁྲིར་ནང་འཁོད་པ་སྣང་ན། སྤྱིའི་རིམ་པ་རྒྱག་པའི་
དཔོན་གནས་དང་། ས་རྒྱུད་སྲུ་འཛིན་ཚོག་འཕུས་རང་ཤོག་འབངས་སྡེས་བརྩིས་
འཛོག་ནང་ཁྲལ་བསྐྱུ་ལེན་ཞིང་གཙོད་ཨར་ཁྲལ་ས་རྩ་སྡེར་བཀག་ས་ཁྲའི་བཅད་
མཚམས་དང་། ས་གནས་སྤིང་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྐྱོའི་སྐོར་དང་།
ཉོར་སྤྱི་བརྗེ་ལེན་སྐབས་སྤྱི་སྤྱིལ་གན་འབྲལ་དགོས་པ་སོགས་གོང་གསལ་གྱི་
ནགས་ཤོད་ཚོ་རྒྱག་དཔོན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་རེད།

ཐོད་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གིས་ནགས་ཤོད་ཚོ་རྒྱག་ཁོངས་ཀྱི་སྡེ་ཅང་
བཅུ་གཉིས་ལྡིང་དཔོན་མིང་བསྐྱར་ཉེ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཚོ་ཤོག་ལ་ལྡིང་དཔོན་གཉིས་
དང་། ཐོམ་པན་ཚོ་ཤོག་ལ་ལྡིང་དཔོན་གཉིས། འགྲི་རུ་ཚོ་ཤོག་ལ་ལྡིང་དཔོན་
གསུམ། ཁ་རིང་ཚོ་ཤོག་ལ་ལྡིང་དཔོན་གསུམ། རྩྭ་ཚོ་ཤོག་ལ་ལྡིང་དཔོན་
གཅིག འགོམ་ཚོ་ཤོག་ལ་ལྡིང་དཔོན་གཅིག་བཅས་ལྡིང་དཔོན་བཅུ་གཉིས་སོ་
སོར་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་གོ་བབས་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་པ་ནི། ཐེ་བུ་
སྐོར་མོའི་ནང་འཁོད། སོག་ཡིག་ཡོད་པའི་ཤོག་མིང་དང་ལྡིང་དཔོན་ཟེར་བ་ཡོད་
པ་རེད། ལྡིང་དཔོན་སོ་སོའི་གོ་ཐོབ་གྲོན་ཆས་ཞུ་མོ་ལྷགས་མདའ་ཅན་འཇར་ལོ་
དམར་པོ་བརྒྱན་པ། དུང་གི་ཞུ་མོ། ཉོག་གདན་རག་སེར་བུམ་གཞུགས་བརྗོལ་
རིས། ཉུ་ལ་སྐྱེ་དོམ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། ཐོབ་ཐང་ལག་ཁྲིར་སྤྱད་པའི་ཡི་གེར་
རིམ་པ་བདུན་པའི་ལས་གནས་ལྡིང་དཔོན་ཡིན་པ་དང་། ས་རྒྱུད་སྲུ་འཛིན་ཚོག་
པ། ལྡིང་ཤོག་འབངས་སྡེས་བརྩིས་བཀའ་དགོས་པ། ལྡིང་པའི་ས་རྩ་བདག་
ཐོབ་གྱི་ས་ཁ་དང་། ཞིང་གཙོད་ཨར་ཁྲལ། ནང་ཁྲལ་བསྐྱུ་ལེན་རི་ཡོད་སྣང་རྒྱུ་
སྤྱི་འཕུས་དང་། ལྡིང་དཔོན་ནས་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་ལ་འཆར་ཅན་དང་འཕར་

མའི་ལྷ་སྐོ་མཐའ་དག་འཇུག་པོར་མེད་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ནང་ཤོག་དཔོན་ལ་
བཅི་སྲུང་ལྷ་དགོས་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

ནགས་ཤོག་ཚོ་དགའི་ཚོ་པ་སོ་སོའི་མི་འག་བརྒྱ་དཔོན་དང་ཞུན་པོ་
བཅས་ཀྱི་སྲུང་ཡོད་པོ་བབས་ཐོབ་ཐང་ཐད་སྐྱབ་སྐྱབ་ཚོ་ཤོག་ནང་ཞུན་ཚེན་ཐང་
རྒྱུད་ཚང་ཞེས་པ་ནི་ཐང་རྒྱུད་མི་རབས་གོང་མ་ཁ་ཤལ་གྱི་ལས་ཐོག་སྐབས་མི་
འག་གཤམས་ཅན་འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་རབས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ད་པན་མི་
ཐོག་བཅོ་ལྔ་ཅམ་ལ་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་བཟུང་སྲོང་བ་དང་། སྲོན་སོག་
དུས་སྐབས་སྲུང་པའི་གོ་གནས་དང་ཐོབ་ཐང་ནི་ལྷ་སོ་ལྷགས་མདའ་འཛུང་པོ་
དམར་པོ། དུང་ཉོག་ཅན། རྒྱ་གྲི་པོར་ལྷགས་སོགས་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་དང་། གོང་
མ་ཚེན་པོས་བསྐྱལ་བའི་ཚོ་ལོ་རྟོ་ཁྲི་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡིག་གི་བཀའ་གཏན་དང་། ལྷ་
སོ་ཅེར་ཤེལ་གྱི་ཉོག་དང་། མ་གྲུའི་སྲོ་མདོངས་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ་རྟོར་
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་སྒྲིག་ཐམ་པབ་པའི་ཡིག་རིགས་དང་། བོད་བཞུགས་ཨམ་
བན་སྐབས་སྲུང་པའི་རྒྱ་བོད་ཤུན་སྲུང་གྱི་བཀའ་གཏན། གོང་ས་ལྷ་པ་དང་འུག་
པ། བདུན་པ་ཚེན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གཏན་ཤེ་བམ་རྒྱབ་སྒྲོན་དང་། ལྷ་སྲིད་
གྱི་ཐམ་ནག་པབ་པའི་བཀའ་གཏན་སོགས་དབང་ཆའི་ཡིག་རིགས་ཁག་མང་པོ་
གྱུར་རབས་འདུག ཐང་རྒྱུད་གཙུག་རྒྱལ་དང་། དེ་རྗེས་ཆེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ། དེ་
རྗེས་འབབ་དགའ་སོགས་ཀྱི་མི་རབས་ཁ་ཤལ་སོང་མཚམས་ཐང་རྒྱུད་རྒྱལ་
དབང་ལས་ཐོག་སྐབས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་རྟོར་སྲི་བཞི་པ་རིམ་བཞི་
ཀ་ཤོད་པས་པ་རྒྱུད་ལྷ་འཛོན་ཚོག་པའི་ཞུན་ཚེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྲོ་སྲོང་ཡོད་པ་
རེད། ཐང་རྒྱུད་པད་ལོང་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱབ་སྐྱབ་དཔོན་སྲིད་སྐྱབ་ནས་ཞུན་

ཆེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བྱང་པ་སུ་ལུག་མི་ཐོག་གོང་མ་མི་
རབས་ཁག་གསུམ་གྱི་ལས་ཐོག་ཏུ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་བཀའ་གཏུན་
དང་། ཤེས་གྱི་ལྷ་ཉོག་ཐོབ་ཐང་། རྒྱ་གོ་ཆའི་སྐབས་སུ་འད་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་
བཀའ་གཏུན་ཡོད་རབས་འདུག ལྷག་སྟེ་དཔོན་གྱི་ཐོན་པོ་འཆི་མེད་ཆེ་རིང་
ལས་ཐོག་དང་། དེའི་པ་རུས་སུ་ལྷག་སྟེ་དཔོན་མིང་ལྷན་ནས་སྲིད་དབང་སྤྲད་
མྱོང་བ་རེད།

འགྲི་རུ་ཆོ་ཤོག་ནས་ཀླན་ཆེན་ལས་ཐོག་བསྐྱར་རྒྱུད་ཤོག་གི་ཁོ་སྤང་
བསོད་ནོར་ལ་ཉོར་སྲི་བྱུང་བསྟན་བརྒྱ་དང་ལྷུང་རམ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོན་པོའི་ཐོབ་
ཐང་སྤྲད་མྱོང་བ་རེད། དེ་རྗེས་ཉ་འཛིན་ནོར་བུ་དང་། ལྷུང་རྒྱུད་ཤོག་གི་ཀླན་
ཆེན་ཐོག་རུ་རྩོ་རབ། ལྷུང་རྒྱུད་ཤོག་གི་ཀླན་ཆེན་མོ་གོ། མོ་གེའི་པ་ཐོག་ལ་
ཉོར་སྲི་བྱུང་བཞི་པ་རིམ་བཞི་ཀ་ཤོད་པས་ཀླན་ཆེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་མྱོང་བ་
རེད། ཉི་མ་ཤོག་གི་ཀླན་ཆེན་ཨ་བྱུང་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་ལ་ཡང་ཉོར་སྲི་ཀ་ཤོད་
པས་ཀླན་ཆེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་ཡོད་པ་མ་ཟད་འགྲི་རུ་དང་། ཁ་རིང་། ལྷག་
སྟེ་གཤམ་དམིགས་དམིགས་ལྷོ་དང་ཞིབ་གཙོད་ལྷམ་ལུམ་དང་། ཐོགས་ཐོབ་ཐོགས་དམིགས་
བསམ་ལ་གྱི་དབང་ཆའི་ལག་འཁྱེད་སྤྲད་ཐོག་པོད་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་གིས་
འགོ་ཐམ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་དབང་ཆའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཤས་སྤྲད་ཡོད་
པ་རེད། ཐོམ་པན་ཆོ་ཤོག་གི་ཀླན་ཆེན་ལས་ཐོག་ཐོམ་པན་རྩོད་ཤོག་ཁོངས་གྱི་
འགོ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པར་ཉོར་སྲི་རིམ་བཞི་ཀ་ཤོད་པས་ཀླན་ཆེན་གྱི་སྲིད་
དབང་སྤྲད་པ་རེད། གོ་ཐོས་སུ་མི་རབས་གོང་མ་རེ་འགའ་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོས་

ལྷ་ཡི་ག་གི་བཀའ་གཏན་དང་། ལྷ་མོ་ལྷ་གསུམ་མདའ་ཤེལ་གྱི་ཉོག་ཅན། མ་ཡུའི་
སྤོ་མདོངས་བཅས་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པས་མ་ཚད་བོད་བཞུགས་ཨ་བན་གྱི་སྐབས་
སུ་ལྷ་བོད་ཤོན་སྤྱད་གྱི་བཀའ་གཏན་དང་ཉོར་ལྷ་མོའི་བཀའ་ཤོག་ཉོར་གྱི་སྤྲིག་
ཐམ་པབ་པའི་བཀའ་གཏན་བཅས་ཡོད་རབས་ཀྱང་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། ཐོམ་
པན་སྤྲད་ཤོག་དོན་གྲུབ་ལྷ་མ་མཚན་ལ་ཐོམ་པན་དཔོན་སྤྱིང་གཉིས་གྱིས་ཀན་
ཚེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་པ་དང་། དེའི་ཤོང་ཆགས་རི་ཉི་མ་གྲགས་པའི་སྤྱུ་རྒྱུད་རྒྱུ་
ལོ་ཤེས་རིང་ལྷ་གསུམ་མཚོན་གྱི་འགན་བཞེས་སྤྱོད་ཡོད་རབས་འདུག།

ཁྱ་རིང་ཚོ་ཤོག་གི་ཀན་ཚེན་ལས་ཐོག་སྤྱད་སྤྲད་ཤོག་གི་ཀན་ཚེན་གྲས་
ཚོ་མོ་དང་། ཀ་རོང་ཤོག་གི་ཀན་ཚེན་བསོད་ནམས་ཚེ་འཕེལ་གཉིས་ལ་ཉོར་
སྤྱི་རིམ་བཞེ་ག་ཤོད་པས་ཀན་ཚེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་པ་དང་ཁྱ་རིང་དཔོན་དང་
། ལྷ་སྤྲད་སྤྱིང་དཔོན། ཀ་རོང་དཔོན་སོ་སོར་ལྷ་མཚན་ཀན་ཚེན་གྱི་ལག་ཁྱེར་
ཡང་སྤྲད་པ་རེད། མཁར་རེ་ཤོག་གི་ཀན་ཚེན་ལྷ་མ་ཀན་ཚེན་ལ་ཉོར་སྤྱི་རིམ་
བཞེ་ག་ཤོད་པས་ཀན་ཚེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་ཅིང་། ཁོང་འདས་རྗེས་ཁྱ་རིང་
དཔོན་དང་། མཁར་རེ་དཔོན་སྤྲོན་ནས་ཚེ་འཕེལ་ལ་ཀན་ཚེན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྲད་
སྤྱོད་པ་རེད། དེ་མིན་དུང་ཁྱ་རིང་སྤྱད་སྤྲད་ཤོག་རང་ལ་སྐབས་བསྐྱུན་དགོས་
མཁོའི་ཚེད་རྒྱ་བརྒྱ་དཔོན་རྒྱུ་དང་། བཅོན་དམར་པན་སྤྱུ་བས་བཅས་ཁྱ་
རིང་དཔོན་གྱིས་ལས་གནས་གནང་འདུག ཡང་སྤྱད་སྤྲད་མོ་བ་ཐང་ཤོང་གི་
མངན་མདའ་སྤོལ་སྤོལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཉོར་ལྷ་མོ་
ཤོག་མ་ཡི་ཐ་སྤེ་རྒྱུའི་མི་བརྒྱུད་ཉོར་ལྷ་མོ་ཚེ་དབང་བསྐྱུན་འཛིན་ལས་ཐོག་རྒྱུ་
སུ་ཞེས་པ་འགལ་གྱིས་ཉོར་དམག་བཅུ་ཅམ་བཏང་སྤེ་འཛིན་བརྒྱུད་རྒྱས་པ་ཉོར་

རྒྱལ་མང་འབྲོར་འཕམ་བཞོན་འཇུག་ལོ་ཤམ་བྱས་ཀྱང་མངན་མདའ་སྐྱོལ་སྐྱོབས་
 དེག་གནས་མཁས་ཤིང་ཤེས་བྱ་དང་སློབ་སྦྱོར་འཛོལ་ཐང་ཡོད་པ་ཤེས་ཚེར་བྱང་
 རེས་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་སློབ་པོར་བསྐྱོས་ཉེ་ཉོར་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཏུ་ཉེ་དེར་གང་ལ་
 བཏང་ཡང་ལས་དོན་གོ་ཚད་བྱང་བ་དོན་དངོས་ཤོད་སྐྱོལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་དོན་
 སྙིང་ཉོར་ཐེལ་སྡེག་ཐམ་པའི་སློབ་པོའི་ལག་ཁྱེར་དང་། རོབ་ཐང་འབྲོག་མ་
 ཚུ་རོང་ཟེར་བ་ས་རྩ་སྒྲེར་བཀག་ཚོག་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཡོད་
 པར་བརྟེན། མངན་མདའ་སྐྱོལ་སྐྱོབ་ནས་ཉོར་འབངས་གང་ཞིག་ལ་ཡི་གེ་གཏོང་
 སྐབས་སུ་གོང་མ་ཚེན་པོའི་བཀའ་ལྟར་གིས་ཟེན་པ་ཉོར་སློབ་ཚེན་པོ་མོ་བ་སྐྱོལ་
 སྐྱོབ་པོ་བྱང་ཚུ་རོང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཏང་ཞེས་བཀོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གོང་མ་
 ཚེན་པོའི་བཀའ་ལྟར་གིས་ཟེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གོང་མས་ཉོར་རྒྱལ་གྱི་ཐོབ་
 ཐང་སྤྱད་པ་དེར་ཟེར། དེ་རྗེས་འཇུག་ལྗོན་ལྗོན་ནས་པོད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 སྐབས་ཉོར་རྒྱལ་གྱི་ཉོར་ཚོ་སོ་དགའི་འགོ་འཛིན་གྱི་སྲིད་དབང་ཤོར་ཉེ། པོད་
 ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཉོར་སྤྱི་དང་པོ་མཁན་ཚུང་གྲགས་རྣམ་གྱིས་ཉོར་ཚོ་
 སོ་དགའི་སྤྱི་ཁྱབ་གྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་དུས་དེར་མངན་མདའ་སྐྱོལ་སྐྱོབ་ཁྲ་
 དེར་དཔོན་ཞབས་གྱི་མི་དྲག་ཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གནས་པ་ལས་ཉོར་སློབ་གྱི་མིང་
 ཐོབ་མེད་པར་བརྗོས་ནས་ཡང་ཚུ་རོང་ཁོངས་སུ་ས་རྩ་སྒྲེར་བཀག་ལུ་མཐུད་རང་
 བདག་ཚོག་པའི་ཉོར་སྤྱི་རིམ་པས་སྤྱད་པའི་དམིགས་བསལ་དབང་ཆའི་ལག་
 ཁྱེར་ཡོད་པ་རེད།

འགོམ་ཚོ་ཤོག་གི་བརྒྱ་ཀན་ལས་ཐོག་ནི་འགོམ་སློབ་བཞེས་སུ་བརྒྱ་
 དཔོན་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་ནི་སློབ་འབྲོག་ཡུང་དཀར་ཤོག་གི་དབང་རྒྱལ་ལ་བརྒྱ་

དཔོན་ལྷ་རྣམ་གྱི་ས་ཐོག་ཉོར་སྤྱི་བཞི་བ་རིམ་བཞི་ཀ་ལོད་པས་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་
སྤྱིད་དབང་སྤྱད་པ་དང་། ལྷ་རྣམ་ལས་ཐོག་འགོམ་དཔོན་སྤྱིད་ལྷ་རྣམ་གྱི་ཡུང་བརྒྱ་
དཔོན་གྱི་ལག་སྤྱིད་སྤྱད་པ་མ་ཟད་དཔོན་ཚོ་ལོ་བཅུ་སྟོར་ཞིག་འགན་བཞེས་
སྤྱིད་པ་རེད། གཉིས་མི་འགོམ་བྱུང་འགྲོག་སྤྱིད་པ་ཨ་གདོང་ལ་ཉོར་སྤྱི་ཀ་ལོད་
པས་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་སྤྱད་པ་དང་དེ་རྗེས་སྤྱིད་པ་བད་དར་ལས་ཐོག་
འགོམ་དཔོན་སྤྱིད་ལྷ་རྣམ་གྱི་ཡུང་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་སྤྱིད་དབང་སྤྱད་པ་རེད། ཡང་
འགོམ་ཡུལ་གྱི་ཁག་གི་བརྒྱ་དཔོན་སྤྱིད་སྤྱིད་ལས་ཐོག་སྐབས་འགོམ་
དཔོན་སྤྱིད་ལྷ་རྣམ་གྱི་ཡུང་བརྒྱ་དཔོན་སྤྱིད་དབང་ཆ་ཚང་སྤྱད་པ་མ་ཟད་ཉོར་སྤྱི་ལྷ་ག་
བྲག་དུས་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་དང་། འགོམ་ཚོ་ལོག་གི་དཔོན་ཚོ་ལོ་བཅུ་སྟོར་
འགན་བཞེས་སྤྱིད་པ་རེད། བརྒྱ་དཔོན་དེ་དག་ལས་ཐོག་དེ་རང་མ་ཡིན་པར་པ་
རྒྱད་བྱ་འཛིན་ཐོག་བརྒྱ་དཔོན་འགན་བཞེས་གོ་གནས་རིམ་བར་བྱུང་སྤྱིད་པ་རེད།
གཞན་ཡང་སྐབས་བསྐྱོན་དགོས་མཁོ་ཆེད་དུ་མོ་ཤས་རིང་བརྒྱ་དཔོན་སྤྱིད་མདའ་
ལྷ་གཡང་དང་། སྤྱི་གོ་རྒྱལ། སྤྱིད་པ་རྒྱལ་པོ། སྤྱིད་པ་རིག་འཛིན་རྗེ་རྗེ་བཅས་
ལས་ཐོག་དེར་འགོམ་དཔོན་སྤྱིད་ལྷ་རྣམ་གྱི་ཡུང་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་སྤྱིད་དབང་སྤྱད་ཡོད་པ་
རེད།

དཔོན་གྱི་སྤྱིད་པོ་སྤྱིད་པ་དགོན་མཚོག་གིས་འགན་ཁུར་བྱེད་སྤྱིད་པ་རེད།
གན་པོ་ལས་ཐོག་མི་ཐོག་བར་མ་ཚད་པར་ཆག་ཅེ་སྤྱིད་མི་གན་ཚེན་དང་། ལུ་
སྤྱིད་པ་སྤྱི་དུ་ཐག་གདོང་རབ་དགའ། གཞན་ཡང་སྐབས་སྤྱིད་ལྷ་རྣམ་གྱི་སྤྱིད་པ་
སྤྱིད་པོ་སྤྱི་ལྷ་རྣམ་གྱི་ཡུང་དཀར་ནང་སྤྱིད་ལྷ་རྣམ་གྱི་སྤྱིད་པ་དང་། གོ་དབང་། སྤྱི་ཉིས།
ལོར་རྒྱལ། ཚོ་ལོད། ལོར་བྱ་བཅས་དང་ཤག་ཉང་ལུ་གཞུང་བ་འཕན་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱིད་

དང་། ལྷོན་ཚ་ལྷ་གཡང་། ལྷོན་དབང་རྒྱལ་བཅས་དང་། དཀར་གཞུང་ན་རྒྱུན་
པ་རབ་གསལ་དང་། མདན་མ་རྒྱལ་མཚན། དུལ་འོང་ན་ཡུང་དཀར་ཚེ་འགྲུབ་
དང་། ལྷོ་པོ་བསམ་གྲུབ་བཅས་ཀྱན་པོ་ལས་ཐོག་ཡིན་པ་རེད། ལོང་གསལ་
འགོམ་སྒེའི་ལྷོ་འགོག་ཡུང་དཀར་(ཉུང་དཀར་)ཞེས་བརྒྱ་དཔོན་ད་ལྷ་ས་གནས་
སྲིད་མོས་ནང་བཞུགས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཚང་མི་ཐོག་དྲུག་གི་ཐོག་མ་
ཡུང་དཀར་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་འགོ་ལོག་ཁར་སྐྱ་ཡུང་ཤར་ནས་
ཡིན་པ་ཁོང་དབང་ཅལ་དང་འཛོན་ཐང་ཆེ་ལ་སྤྱི་སེམས་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་ཡོད་
པས། རྒྱབས་དེའི་སྐྱོང་ཕྱོགས་སུ་ཡུང་རྒྱལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཞིག་མིན་པར་
ཡུལ་ལྷའི་རྒྱུད་ལས་མཆེད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བཟང་རྒྱ་ཡོད་ཡུགས་ཀྱི་ཕོད་སྲོལ་
ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་དུས་སུ་ས་སྤྱང་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་ཡུང་རྒྱལ་ཚང་
བྱང་སྤྱི་མའི་དག་སྐོ་བཀག་མི་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་ཁག་ལ་ར་འགོ་ལ་ཁལ་བལྟ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་ཡོད་པ་དཔེར་ན། དུང་དེའི་དབང་ཚའི་ཡིག་རིགས་འགའ་
ཞིག་རྒྱ་ཡིག་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ག་ཆེ་ཚུང་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་རག་
གདན་དུང་ཉོག་སོག་ལྷ། ཁུབ་ཚོག་མདའ་གཞུ། དཔའ་དམ་བཅས་ཡོད་
པ་དེ་རྗེས་མི་ཐོག་གསལ་ཅན་ཡུང་དཀར་ཚོས་མཇེད་ཞེས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཡུང་
དཀར་མདང་ཤེས་དེའི་བྱ་དབང་རྒྱལ་བརྒྱ་དཔོན་གྱིས་འགན་འཁུར་སྐྱོང་བ་རེད།
རྩ་སྐྱོང་རྒྱལ་ཐོག་རྒྱབས་པོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ཐལ་རི་ལྷུང་རམ་ལ་ཉེས་
པའི་ལེ་ཐོགས་རྒྱབས་པོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐྱ་དྲུག་འགའ་ཤས་ཀྱི་དཀར་
མཛེས་ཁུལ་དང་། ཆབ་མདོ་ཁུལ་ལྷུང་རམ་པའི་ཉེས་སྐྱོད་ཉོག་ཞིབ་བྱས་པ་
མ་ཟད་ཉོར་ཚོ་སོ་དགའི་སྤྱི་ཁུབ་ལས་ཐོག་རྒྱབས་ལྷུང་རམ་པས་ས་སྤྱག་ཞིབ་

གཞུང་ཞེས་པ་དེའི་གཙོ་གནད་སློབ་ཁྲིམས་བཤེར་དང་ཀེར་ལེབ་སྐྱུར་གསུམ་
ཞེས་པའི་ཅིས་བཤེར་སྐྱུར་མེད་གསུམ་བཟོའི་ཁྲིམ་ལུས་སྡེ་པོ་འགོམ་ཅིས་གྱི་
གཏན་འཛུགས་དང་། བརྒྱུག་བྱས་ལུགས་གྱི་ལྷ་བ་འབྲུལ་སྐྱུས་ཡིན་པ་ལྟར་
ཐལ་རི་ཁྲུང་རམ་པས་བྱང་འཛིན་ལས་འགོ་འབངས་ལ་བདེ་བས་མཉམ་གཤིད་བྱས་ལྷ་
ཡིག་བསྐྱུ་ལེན་སྐབས། ཉོར་ཚོ་པོ་དགའི་ཁོངས་ཚོ་སྣུན་འཇུག་མི་དམའ་འོང་
ཁ་དོད་དང་། ཚོ་སྣུན་འཇུག་མི་ཨ་བྱུར་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱས་གཉིས་ས་གནས་
སྲིད་གཞུང་ལ་ལྷ་གཏུགས་སྐབས་དེར་ཁ་དོད་ཚོ་དེར་དབང་རྒྱལ་ཉོར་
སྡེ་ཁྲུང་རམ་པའི་སྐབས་སུ་གནས་པའ་རྒྱ་ལོར་བསྐྱུ་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཡུང་
དཀར་བརྒྱ་དཔོན་དབང་རྒྱལ་ལ་རྟ་སྐྱུགས་གྲངས་མང་བཞུས་པའི་སྐྱུག་ནད་མ་
ཐེག་པར་ཉོར་ཚོ་པོ་འཇུག་མི་དང་མཉམ་དུ་མ་ལུན་འཇུག་པོ་ཁྲིམས་སར་བཞག་
སྟེ། བདེ་སྐྱུག་ལྷ་བཅར་སྐབས་ཡུང་དཀར་བརྒྱ་དཔོན་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ར་
སྣུན་ཁྲུངས་མེར་བྱུང་བར་བརྟེན་སྡེ་ཚོགས་ཐོག་གྲགས་པ་ཚེ་ཅམ་བྱུང་བ་དང་
། དུ་སྐྱེད་རྒྱལ་ཐོག་དུས་ཉོར་སྡེ་ཁྲུང་རམ་པ་ལས་གནས་པའ་སྟེ་མཐའ་འབྲུད་
བཏང་བ་ཤིང་། བརྒྱ་དཔོན་དབང་རྒྱལ་འདས་ཐེན་རྗེས་དེའི་བྱ་ལྷ་རྣམས་པ་བརྒྱུད་
བྱ་འཛིན་བརྒྱ་དཔོན་ལས་གནས་ཡོད་པ་དེས། འགོམ་དཔོན་བསོད་ནམས་ལྷ་
རྒྱལ་འདས་རྗེས་དཔོན་ཚབ་པོ་བཅུ་གྲག་གཅིག་ཅམ་འགན་ཁུར་གནང་སྐབས་
འོན་ཐང་ཆེ་བས་སྡེ་ཚོགས་ཐོག་གྲགས་ཅན་མི་སྣུར་གྱུར་པ་དེའི་སྐབས་སྡེ་ན་
པ་དང་། འོང་པོའི་དོན་སྡེ་ན་ཞེས་རྒྱུན་པ་མཚོ་སྡོན་དམ་ཚིའི་ཁོངས་སུ་སྡེ་ན་ཉེ་མི་
གསོད་དག་ཇག་གིས་སྡེ་ཚོགས་བརྟེན་གྱིང་མེད་པ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་
ཐག་གཅོད་པ་ཐུབ་སྐབས། བརྒྱ་དཔོན་ལྷ་རྣམས་དང་གྲིང་དཔོན་དཔལ་བཟང་རབ་

བརྟན་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པས་སྐྱེན་པ་རང་ལུས་དུ་གནས་སྐབས་པ་དང་འབྲེལ་
དོན་རྒྱུན་གྱི་ཚོད་གཞི་འགའ་ཞིག་འདུམ་སྒྲིག་ཐག་གཙོད་བྱས་ཏེ། ཅ་བའི་ཆ་ནས་
ལུས་སྡེ་པན་ཚུན་བདེ་འཇགས་སྐབས་པ་རེད། ད་དུང་འབྲི་གྲང་སྐྱ་ག་དང་ནགས་
ཤོད་ལུང་དཀར་དབར་ས་ཆའི་ཚོད་གཞི་དང་ཤོག་ཀ་པན་ཚུན་ས་མཚམས་ཀྱི་
ས་ཆེགས་ཁྲལ་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཚོད་གཞི་གང་ཅིའི་ཐད་རང་ཁོངས་སུ་པན་ཡོད་
ཀྱི་བྱ་བ་མི་ཉུང་བ་སྐྱབ་རིང་འཕྲལ་ཐག་ཚོད་ལ། དཔལ་མཛེངས་ལྡན་པའི་སྐྱོན་
གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོངས་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་རྗེས་སོག་སྡེའི་ཁོངས་ཀྱི་
ཇག་གཙོ་ཁག་གཅིག་གིས་རང་ཁོངས་ཁྲལ་པ་ཐེམ་དུད་གསུམ་གྱི་ཉ་གང་ཡོད་
པ་ཇག་པ་བརྒྱབ་སོང་ཞེས་ཐོས་མ་ཐག་བརྒྱ་དཔོན་ལྟ་རྣམ་བུ་སྐྱོན་གསུམ་གྱིས་
རོགས་པ་སྐྱ་མི་གཉིས་མིད་དེ་ར་མདར་རྒྱགས་པས་ཉིན་དང་ཤིའི་མཚན་མོར་ས་
འགག་ཞིག་ལ་རྒྱན་སོའི་སྐྱོན་དུ་སྐྱེབས་སྐབས་ཀྱང་སྐྱོན་གྲགས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་
ཁོངས་ཏེ་ཇག་པ་སྐྱང་རྒྱུང་དུ་བཞག་ནས་སྐྱ་རྣམ་གྱིས་བྱིངས་རྣམས་ལ་ད་རྟེན་
ཚོས་དག་པོ་ཚར་གཙོད་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་དཔལ་མེད་ཀྱི་བྱེད་སྐྱངས་ཡིན་པས་མིང་
ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཐོབ། གང་ལགས་ཤེ་ན། ལུན་ནག་མདའ་འཕེན་དང་ཁྱི་ངན་
འཇབ་རྒྱགས་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་དཔལ་མིང་མི་ཐོབ། དེ་བས་སང་ཉིན་ཁ་དཀར་
རོ་དཀར་ལ་བུ་དང་བུ་གཏུགས་དཔོན་ཞེས་རང་དགར་བཞག། ཕྱི་ཉིན་དལ་དལ་
ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་སྡེགས་སྐབས་ལྷ་ཐོག་ཤོག་གི་ས་ཆ་སྐྱོབ་རོང་ཞེས་
པའི་འགག་ཞིག་ལ་ར་མདའ་རྣམས་ཉོབ་སྡེ་ཇག་པ་དང་པན་ཚུན་གཉིས་མཉམ་
ཐོན་བྱུང། རེ་ཞིག་ཅི་བྱ་མེད་པའི་ངང་ལུང་དཀར་བུ་ཆེ་བ་སྐྱ་རྣམ་གྱིས་མེ་མདའ་
འཕངས་པའི་སྐྱ་ཉག་ཉག་ཅེས་གྲགས་མ་ཐག་ཇག་པ་མི་གཅིག་བསད་པ་དང་།

ཇག་པ་བྱིངས་རྣམས་ཤོས་ཅིས་བྱེད་པའི་སྤང་ཚུལ་འོག་ཇག་པ་མི་ཞིག་གིས་མེ་
མདའ་འགའ་ཤས་འཕངས་པས་ལྟ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྣམས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་པོ་ག་པར་
ར་མདའི་ཁོངས་མི་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་མི་རྣམས་སོང་ཞེས་དུ་འཕོད་ཤོར་བ་ཇག་
པས་ཐོས་འཕྲལ་ཇག་པ་རྣམས་སྤིང་དུ་བྱིན་ནས། ལྷ། མ་ཤོས་མ་ཤོས་ཞེས་
སྐད་བརྒྱབ་སྟེ་ཕུ་མཐུད་ཁ་གཏད་བྱས་ཞིང་། སྤྱོད་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཡེགས་
པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་བས་དཔའ་བའི་ངར་ཤ་རྒྱས་དཔེ་འག་མཚོ་
འཁོལ་ནས་གི་སྤྱོད་དང་བཅས་ཀྱི་གཏོན་ནས་མཚོང་སྐབས་ཇག་པས་མེད་མདའ་
འཕངས་པས་སྤྱོད་འབྲིང་བ་བཤོངས། ཡང་སྤྱོད་ཚུང་བས་ལྷམ་མེད་ངར་ཇག་པ་
ཚོར་ཁ་གཏད་དམར་འཛིང་ཡུན་རིང་བྱས་པས་ཇག་མི་མང་ཆེ་བར་རྣམས་སྐྱོན་ཆེ་
ཅམ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱང་སྤྱོད་མ་ཡེགས་པར་ཇག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དུབ་བརྒྱབ་
སྟེ་མགུལ་བསྐྱམས་ནས་བཤོངས། དེ་ལྟར་ཡུང་དཀར་ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་གི་བྱ་
སྤྱོད་གསུམ་ཀ་རང་སྟེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མཐར་དཔའ་བོ་སྟེ་གི་ལྷ་ཐིག་དོམ་
པ་བཞིན་འདས་ཤོངས་སུ་སྤྱོད། ཏྲ་བརྒྱུང་ར་མདའ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་སྐོར་དུ་
ཡོད་པའི་གོ་ལག་རྣམས་དུབ་སྟེ་ཡིད་སྤྱོད་བསྐྲལ་གྱིས་ཁུང་བྱ་ཆུད་བཞིན་པར་
ངར་ཡུལ་དུ་འོག་པ་ལས་བྱ་ཐབས་བྲལ། ཇག་པ་རྣམས་ནི་ཨ་ར་རྩ་ཤུའི་ངར་
ཏྲ་རྣམས་དེད་དེ་ལམ་དུ་སྐྱོད་སྐབས་མས་མ་མི་གཅིག་ཤི་བར་བྲགས། དེ་རྗེས་
འགོམ་དཔོན་ལྷིང་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བྱས་པས་དོན་རྒྱུན་དེར་རྒྱུ་ཤོར་ཅ་ར་དང་། ཤ་
ཤོར་ཤ་ལན་ལེན་རྒྱུའི་ཞི་དག་གང་ཐད་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་བྱ་རྒྱུའི་ལྷ་
གཤོམ་བྱེད་སྐྱོང་ཡོད་ཅུང་དུས་བབས་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་དབང་གིས་འགྲངས་
ལུས་སོང་བ་རེད།

རྗེ་ཚོ་ཤོག་གི་བརྒྱ་དཔོན་ལས་ཉོག་ནི་རྗེ་སྟོན་ཤོག་ལྷ་འབྲོག་ཁྲུ་
 གྱི་བརྒྱ་དཔོན་སྟོན་རི་དབལ་འབྲོར་ལ་ཉོར་སྤྱི་ཀ་ཤོད་བས་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་སྲིད་
 དབང་སྤྱད་པ་དང་། རྗེ་དཔོན་ལྷིང་ལྷན་ནས་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་ལག་ཁྲེར་སྤྱད་ཡོད་
 པ་རེད། རྗེ་བྱང་འབྲོག་ཁྲུ་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་ཚོས་གསུམ་དང་རྗེ་སྟོན་ཤོག་
 བརྒྱ་དཔོན་བཀའ་སློབ་ཚེ་རིང་རྗེ་རྗེ་འདས་རྗེས་བཀའ་སློབ་ཚེ་རིང་རབ་བརྟན་པ་
 ཉོར་སྤྱི་ཀ་ཤོད་བས་ཤོང་ལྷར་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྱད་ཅིང་། རྗེ་དཔོན་
 ལྷིང་ལྷན་ནས་ཡུང་གོང་བཞིན་བརྒྱ་དཔོན་གྱི་ལག་ཁྲེར་སྤྱད་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་
 སློབ་ཚང་ནི་ཤོད་སྟོན་ཨམ་བན་སྐབས་རྗེ་དཔོན་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སུ་སྟོན་
 ཚེན་བསྐྱོས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་བྱ་འཛིན་ཚོགས་པའི་སྟོན་པོ་དང་བརྒྱ་དཔོན་གཅིག་
 ལྷོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་དབང་ཚའི་ཡིག་ཆ་སྟོན་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་
 ། རྗེ་བརྒྱ་དཔོན་དང་སྟོན་པོ་གན་པོ་སོགས་ཀྱི་འཁུར་སྐྱབས་ནས་བཀའ་སློབ་
 ཚང་མི་རབས་བརྟུ་གཅིག་སོང་རབས་ཡོད་པ་རེད།

བ་རོག་ཚོ་ཤོག་གི་དཔོན་གྱི་སྟོན་པོ་མར་རྗོག་ཅེས་བ་དེ་སྟེང་
 ཚེན་དོན་གཙོད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དམངས་སྲིད་ཁོ་ཡི་ཁོ་གོང་ཡིན་པ་དེར་དཀར་རྩ་
 དཔོན་ཚེ་དབང་རྗེ་རྗེ་དང་། དཔོན་མོ་རྗེ་བརྟུན་ལྷན་ནས་སྟོན་པོའི་སྲིད་དབང་ཆ་
 ཚང་སྤྱད་ཡོད་པ་རེད།

བྱ་རྩམ་ཚོ་ཤོག་གི་སྟོན་པོ་དང་གན་པོ་ལས་སོག་ནི་སྟོན་
 རབས་བྱ་རྩམ་ཉ་དཀར་ནག་བཙོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་དེ་ནི་འགོ་པའི་རྣམ་གྲངས་བཙོ་
 བརྒྱད་ལ་ཟེར་ཞིང་། ལྷིས་སྟོན་པོ་གཉིས་དང་གན་པོ་རྩལ་ལ་ལས་རོགས་རྩལ་
 བཅས་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་པོ་དཔོན་རུ་ལོར་འདུལ་གྱི་ས་སོགས་ཉོར་སྤྱི་ཀ་ཤོད་

བས་སློན་པོའི་སྲིད་དབང་སྲུང་བས་མ་ཚད་དཔོན་རུ་ལོར་འདུལ་ལས་ཐོག་དེ་
རང་ལ་བྱ་རྒྱུ་དཔོན་ནས་སློན་པོའི་སྲིད་དབང་སྲུང་སྲོང་བ་རེད། ཡང་གྲུང་བ་
སྐལ་བཟང་གཡུང་དུང་ནི་སློན་པོ་དང་དྲུག་ཡིག་གཅིག་སློབ་ཡིན་པ། ལྷུང་
པོ་བསོད་རྒྱལ་ཡང་ཆན་པོ་དང་དྲུག་ཡིག་གཅིག་སློབ་ཡིན་པ། ཡ་རེ་དབྱངས་
གསལ་སློན་པོ་དང་། ཆན་པོ་གཅིག་སློབ་ཡིན་པ། དེའི་བྲིམ་ཚང་དམིགས་
བསལ་ཅན་ཞིག་སྟེ། བྲིམ་གཅིག་ནང་མི་རབས་བཞིའི་མི་ཡོད་ཅིང་། ལང་མི་
ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་འཚོ་བ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་རྒྱན་སློབ་ལྷན་ཡོད་པ་རེད། གཞན་
ཡང་ཆན་པོ་ཁག་ནི་ལྷ་ཚང་བཟ་ཤིས་དབང་འདུས། ག་གཟི་བསྟན་འཛིན་དང་
རྒྱས། གོ་ལྷུང་གཡང་རྒྱལ། ཨར་ཚ་ཨ་གྲགས། དཔོན་རུ་དགའ་མོ། ཡ་རེ་
རིན་ཆེན་རྣམ་དག ཨར་ཚ་དཀར་པོ། འཕྲང་བར་ཚེ་རིང་ལོར་རྒྱལ་བཅས་སློན་
པོ་དང་ཆན་པོའི་ལས་གནས་ཡོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་རབས་འདུག

སེམ་ཚ་ཚོ་ཤོག་དཔོན་གྱི་སློན་པོ་རྗེ་བསྟན་ལུག་ལ་ཉོར་སྲི་
ག་ཤོད་བས་སློན་པོའི་སྲིད་དབང་སྲུང་བ་རེད།

གོང་གསལ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགའའི་ནང་ཤོག་སོ་སོ་ལྷུང་གི་འགོ་
བ་མི་དྲག་སྟོར་བརྒྱ་དཔོན་དང་ཆན་པོ་ཞེས་བ་དེ་རྣམས་རྒྱང་ཞིབ་གསལ་ཡིན།
ཁ་ཤས་སར་མི་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་མིང་འབོད་ཡོད་བཅོ་འདུག་ཀྱང་འདིར་སྲིར་བཏང་
སྲི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལོ་ནས་ ༡༩༤༩ ལོ་བར་འགོ་བ་མི་དྲག་ཚོ་ལས་ཐོག་ཡིན་པའི་
རྩལ་དུ་བརྒྱང་ནས་བཞོད་པ་ཡིན།

ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་སྟག་བྲག་ལྷ་བྲང་ལ་མགོ་བཏགས་ལུས་
པའི་སྟོར། ཤིང་བྱ་དང་མེ་བྱི་(སྲི་ལོ་ ༡༩༥༥, ༡༩༥༦)ལོར་སྟག་བྲག་ལྷ་

བྱང་གི་སྐྱོད་དབང་ཆ་ཆེ་གསུམ་འགའ་ཞིག་གིས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་ཞེས་པ་
 འདི་བཞིན་སྟེག་བྲག་མེད་བྱང་གི་སྐྱེད་སྤེའི་ཁོངས་སུ་མགོ་བཏགས་ཞུས་པ་ཡིན་
 བ། སྟེག་བྲག་དེན་པོ་ཆེ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོང་ཚང་ནགས་ཤོད་ཚོ་པས་འཁྲི་
 སྐྱུབ་དཔོན་པའི་ས་གནས་མིང་གཞུང་གི་ཞི་བྲག་དཔོན་དེགས་དང་པོད་དམག་
 སོགས་ཀྱི་ལས་ཐོག་ས་ཆེགས་ཀྱི་སྤྱིག་སྟོད་ཉེ་དེང་སྐྱེལ་འདེན་ཁག་མང་གི་
 ཁྲལ་སྤྱི་འདི་ཅམ་རྒྱགས་མི་དཔོན་པ་དང་། སྟེག་པར་དུ་སྟོ་སྟོ་དེ་རྫོང་ཞབས་སུ་
 བཅས་བཀལ་ན་ཁལ་མི་གསུམ་ཀྱི་ཁྲལ་སྐྱུབ་དེ་དོ་སྐྱེལ་འདི་སྟེ་བྱ་མི་དཔོན་
 པའི་འགོ་འདེན་སྐབས་དང་། ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུའི་འགོ་དཔོན་བརྒྱ་ཕྱིང་ཀན་
 པོ་རྣམས་ལ་སྤར་ལས་སྟེག་པའི་གཞིགས་མཐོང་ཡོང་དེས་དེད་ཅེས་མགོ་སྐྱོར་
 དན་གཡེའི་བྱེད་ཐབས་ནན་པོ་སྤྱད་སྟབས། ནགས་ཤོད་ཚོ་པའི་དབང་བྲགས་
 ཅན་ཀྱི་བརྒྱ་དཔོན་དང་ཀན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་དོན་མོས་མཐུན་བྱས་ན་ཡང་
 དཔོན་ཕྱིང་མང་ཆེ་བས་ཡིད་མཐུན་མ་བྱས་སྟབས་ལོ་ཤས་ནར་འགྲངས་སྐབས་
 རུང་སྟེག་མེས་སུ་མཐུན་འདམ་རྩལ་ཐབས་རྩལ་ཅི་དེགས་བཀྱིས་མཐར་མེ་པག་
 (སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧)ལོར་སྟེག་བྲག་མེད་བྱང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ནགས་
 ཤོད་ཚོ་དགུའི་སྟོ་སྟོ་དེ་རྫོང་ཁོངས་ན་ཁལ་མི་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲལ་རྒྱགས་མི་
 དཔོན་པའི་མགོ་འདེན་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་དངོས་སུ་བྱས་པ་དང་སྐྱགས་ནགས་
 ཤོད་ཚོ་དགུའི་དཔོན་དང་། བརྒྱ་དཔོན་མི་གངས་བརྒྱ་སྟེག་སར་འགྲུགས་
 འསོད་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་སྟེག་བྲག་ཤོད་རྒྱལ་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་འདིགས་སྐྱུབ་
 རོག་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་མགོ་བཏགས་མི་ལྷན་གྱིས་བྱང་བ་སྤར་ས་གནས་སྤིང་
 གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་ཀྱང་སྟེག་བྲག་མེད་བྱང་གི་འདོད་སྟོབས་ལེན་ཚོག་

མཚན་གནང་དགོས་ལྟར་བ་རེད། དེ་རྗེས་སྐྱབས་སྐྱོད་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྡོམ་པོད་
ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུའི་དཔོན་ལྷིང་ལ་སྤྲད་པའི་གོ་བབས་
ཚོ་ལོ་དང་། ལག་སྲུང་རྟགས་ཐམ་ལེང་གཉིས་མ་བཅས་འཕྲོག་ལེན་གྱིས་སྐྱབས་
སྐྱོད་ལྟར་སྤྲོད་ཀྱི་དཔོན་ཁག་སོ་སོར་ཤོག་མིང་ལས་དཔོན་མིང་མ་སྟོན་གས་
པའི་རྟགས་ཐམ་རེ་སྤྲད་པ་རེད། ས་སྲིད་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡)ལོར་ས་གནས་སྲིད་
གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་བྱང་སྤྱི་ལུ་སྐྱབས་པ་དང་འབྲུམ་ཐང་བྱང་ཡིག་ཆེན་མོའི་སྐྱེ་ཚབ་
དང་། སྐྱབས་སྐྱོད་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་ཚབ་སྤྲེའམ་དང་དབང་སྐོ་ལྷན་དང་། ཞབས་
སྟོན་འགའ་ཤས་བཅས་ནས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་སྐྱབས་སྐྱོད་ལྟར་བྱས་ཏེ་འཇགས་ལྗང་
ལྷན་སྐྱབས་ལྟན་ལོང་བ་དང་། སྤར་ན་མ་གཤམ་པའི་ཁལ་རིགས་སྤྱི་ལོ་འགའ་ལྷུང་
དམིགས་ཏེ་གཞུང་སྤྲོད་དབྱེ་སྟེ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུའི་ས་མཚམས་དང་ས་ཞིང་
སོན་འགྲོའི་རྟོག་སྐོར། ཁང་པའི་རྒྱ་ཁྲོན་དང་དུད་གངས་དང་མི་རྩ་སོ་མོའི་གངས་
འཕོར་མདོར་ན་སོ་གངས་སོགས་འབྲེད་ཁལ་གྱི་ཐེན་ཐིས་ངེས་གཏན་ཞིག་
བཀོད་ཐེན་རྗེས། ས་སྲུང་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤)ལོར་སྐྱབས་སྐྱོད་ལྟར་བྱས་ཏེ་
གྱི་དབང་ཆའི་གཙོ་བོ་སྐྱབས་མཚོ་དེ་ཁང་ནས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུའི་དཔོན་ལྷིང་
ལ་རན་སྐྱས་ཚིག་མཚོན་དྲག་པོའི་བཀའ་བརྒྱུན་ཅི་རིགས་གནང་བ་དང་སྐྱབས་
ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུའི་དཔོན་ལྷིང་གི་སོབ་ཐང་མེད་པ་བརྗོད་དང་བཀའ་ཉེས་པའ་
རྒྱའི་བྱ་ཐབས་གྱི་བཀའ་རྒྱ་རྩ་དྲག་ཅན་ཞིག་འབྲོར་བ་དང་། ལྷན་ཤོད་ཚོ་པའི་
མི་དམངས་ལ་འདྲ་བཞུགས་སྤྲོད་ཁལ་སྤྱི་གཅིག་སོག་གཉིས་བཅེགས་སོགས་གང་
ས་ནས་སྐྱབས་སྐྱོད་ལྟར་ཐོག་པར་སྤྱོད་གཅིག་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་བདེ་
སྐྱབས་སྐྱོན་ལྷུ་སྐྱབས་པ་དང་། སྤྱོད་གས་གཞན་ཞིག་ནས་ནང་ཁུལ་དཔོན་ལྷིང་དང་

། འགོ་དམངས་མང་ཆེ་བས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡུང་རྫོང་མེད་པའི་སྐྱེ་བུ་གྲག་ལྷ་བྲང་གི་གསར་སྐྱོད་བབས་ལ་དོ་རྗེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡུ་རྫུང་སློ་སེམས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་མི་རྒྱའི་དཀའ་ཕྱོད་སོགས་སྤྱིད་སྤྱུག་མཉམ་སྦྲུང་བུ་རྒྱའི་མནའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག་པ་དང་། སྐྱེ་བུ་གྲག་ལྷ་མ་པོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཆ་ཤོར་བའི་

སྐབས་དང་བཅུན་སྐྱེ་བུ་གྲག་ལྷ་བྲང་གི་སྐྱེར་ཁལ་བཅད་པ་མ་ཐད་ནགས་ཤོད་ཆོ་དགའི་ས་ཁོངས་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གི་འགྲུལ་ལམ་ས་ཚུགས་སྐྱོ་བྲང་ཤར་བུ་བརྗོད་ཁག་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་རྒྱུན་སྡོད་སྐྱེ་རེས་རྟ་ཟམ་ཡང་བཅད་དེ་ནགས་ཤོད་འདི་བཞིན་སྐྱེ་བུ་གྲག་ལྷ་བྲང་གི་སྐྱེར་སྤྱིའི་ཁོངས་ནས་སྤྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་། ས་གནས་སྤིང་གཞུང་གིས་བདག་སྐྱོད་མ་ཡུང་བར་གོང་གསལ་ཁལ་ལུམ་འགོ་རྒྱལ་མི་བྱེད་རྒྱའི་སློ་ཐག་སྤྱད་དེ་བཅད་པ་རེད། དུས་དེ་ཙམ་ན་མའོ་ཡུའུ་

ཞེས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་ཉང་གི་ཡུང་དབྲང་གི་བཀའ་ལྟར་ཅུན་བཙོ་བརྒྱད་པ་པོད་ལ་དཔུང་སྐྱོད་གནང་སྟེ་ ༡༩༥༠ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༥ ཉིན་ཆབ་མདོ་བཅེངས་འགོལ་བཏང་ནས་ཆབ་མདོར་མདོ་སྤྱད་མངའ་སྲུལ་བཅེངས་འགོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱིར་ཆེན་དོན་གཙོད་ལས་སྲུངས་དང་པོ་དང་།

། སློ་བོ་སྐྱ་རྗེ་ག་ལ་དོན་གཙོད་ལས་སྲུངས་གཉིས་པ། མདོ་སྤྱད་མངའ་ཁོངས་རྫོངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་ལ་དམག་དོན་སྐྱ་ཆ་བ་ཉང་ལྷུད་རྫོང་བཅེངས་འགོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོགས་བཙུགས་ཉེ་ཆབ་མདོ་བཀའ་ཤུག་ཁོངས་ཀྱི་རྫོངས་རྣམས་མེད་པ་བཅོས་པ་རེད། མི་དམངས་བཅེངས་འགོལ་དམག་རིམ་བཞིན་བོད་

སྐྱོངས་ཡོངས་ལ་དཔུང་སྐྱོད་བྱས་ཉེ་མཐའ་མཚམས་བརྟན་སྤྱང་དང་། མེས་རྒྱལ་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་གོང་ལུ་གཅིག་ཡུང་ཡུང་བ་དང་བཙོན་རྒྱལ་རིང་སྤྱུགས་པས་པོད་

ལ་བཙན་འཇུག་གྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་མཇུག་བསྐྱེད་ཏེ། བཙན་ཚུལ་རིང་ལུགས་
དགའ་ཉེ་རྟེན་མཁན་གས་ལ་སྣ་རྒྱལ་ཚོ་ནམ་པོ་ག་པ་རེད། ༡༩༥༩ ལོར་བོད་
ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱོར་དམ་ཞུས་ཀྱི་གྱེད་
ཐབས་བསྐྱུར་ནས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་སྟལ་བྲག་གི་སྐྱེད་སྲེ་མི་གྱེད་རྒྱ་དང་སྐར་
བཞིན་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གཞུང་སྐྱེད་པ་དཔོན་སྲིད་གི་ལོ་མིང་ཚོ་
ལོའི་ལག་ཁྲིའ་དང་ཐམ་ག་ལེང་གསུམ་དང་། ལེང་གཉིས་སྐྱོར་སྐྱོར་བཙས་ཕྱིར་
སྐྱོད་བྱས་པ་དང་ཁལ་བསྐྱུ་སྐར་ལུགས་སྐར་ཚོགས་འཇུག་དང་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་
ནས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་སྐྱོད་དགོས་པའི་མར་དང་། འབྲུ་དུལ་བཙས་
ཁལ་རིགས་ལྷན་སྐྱེད་དགོས་ཞེས་རྫོང་དཔོན་བྱུང་རྒྱ་སེར་གཉིས་ཚེད་གཏོང་
གིས་འབྲི་རུར་འཕྱོར་བ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་ཚེའི་རལ་ཚོལ་མི་དམངས་དང་
རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་ལྷན་སྐྱེད་ཀྱིས་ང་ཚོ་མདོ་སྐྱོད་མངའ་ཁུལ་བཅིངས་འགོལ་བཏང་
བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཁལ་རིགས་ཁག་གཏན་ནས་སྐྱོད་ཀྱི་མིན་ལ་ང་
ཚོར་གྲུང་ཁུན་ཏང་གིས་བཅུགས་པའི་སྲིད་གཞུང་ཡོད། ང་ཚོར་གཉམ་གཞོན་
དང་བཅུ་གཞིག་གཏོང་མཁན་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཏང་བའི་རྫོང་
དཔོན་མི་དགོས་ཞེས་ངོ་རྒོལ་བྲག་པོ་གྱེད་སྐབས་རྫོང་དཔོན་དེ་གཉིས་ནགས་
ཤོད་འབྲི་རུར་སྐྱོད་གནས་བྱ་ཡུལ་མེད་པར་སྣ་སར་ཕྱིར་ལོག་གྱེད་དགོས་བྱུང་
བ་རེད། བྱང་གོ་གྲུང་ཁུན་ཏང་གིས་བཅུགས་པའི་དམག་དོན་སྐྱོ་ཚབ་ཏང་ལྷན་
རྫོང་བཅིངས་འགོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་གཅེས་
ཀྱི་ལྷན་པ་མདོན་སུམ་བསྟན་བ་རེད།

རྫོང་བཅིངས་འགོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོགས་བཅུགས་ཇེས་

གྱི་ ༡༩༥༡ ལོ་ནས་ ༡༩༭༠ ལོ་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོར་ཙམ་ཞུས་ན། ༡༩༥༡
ལོ་ལྷོ་བ་ལྷ་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཡུང་དབྱང་མི་དམངས་
སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལི་ཕུའེ་ཉན་དང་།
དེ་ལྷོ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་ཚོགས་
གཙོ་ར་ཐོད་དག་དབང་འདེགས་མེད་ཐོགས་གྱིས་བོད་ཞི་བའི་བཅེངས་འགྲོལ་
འགྲུབ་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་ཉུགས་བཀོད་ནས་
བོད་འདི་སྐར་ཡང་མེས་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་སྐབ་པའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་གྱི་འཕོ་འགྲུང་གསར་བ་ཞིག་འགོ་རྒྱུགས་བ་དེས་མེས་རྒྱལ་སྐམ་ས་
ཆེན་པོ་གཅིག་ཡུང་བུང་བའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐབ་བ་དང་། བོད་འདི་མེས་
རྒྱལ་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་བསྐྱབས་
བྱས་པ་དེར་བོད་གྱི་རྒྱལ་གཅིས་མེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཡོངས་ནས་མགྱོག་
དབྱངས་གཅིག་ཡུང་གྱིས་བཅི་བཀུར་ཞུས་པ་དེ།

༡༩༥༡ ལོ་ལྷོ་བ་བཅུ་པའི་ནང་མི་དམངས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་བྱང་
རྒྱུད་ཉོར་ཚོའི་ས་ཁུལ་དུ་འབྱོར་ནས་ཡུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་འོག་མི་
དམངས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གིས་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུ་འདི་ཉིད་བཅེངས་འགྲོལ་ས་
ཁུལ་དུ་བཅིས་པ་དང་། མདོ་སྐད་མངའ་ཁུལ་དུ་བཅེངས་འགྲོལ་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
བཅུགས་པ། དེ་བཞིན་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཁག་བཅུགས་པ་མ་ཟད་རྫོང་སོ་
སོར་ཡང་བཅེངས་འགྲོལ་ཞུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ནས་ཉོར་ཚོ་སོ་དགུ་དང་
། དཔལ་འབར་རྫོང་། ལྷ་རི་རྫོང་། གསར་སྐད་རྫོང་བཅས་མདོ་སྐད་མངའ་
ཁུལ་དུ་གཉོགས་པ་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་པོ་སྐྱེང་ཆེན་དུ་ཉང་སྲིད་དམག་གསུམ་

གྱི་གཙོ་བོའི་འགན་འཁུར་བ་མང་ཤིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་མི་སྣ་མང་
དག་འབྱོར་ཐོག་རྗེས་ཁག་བརྒྱ་ཡི་ཁོངས་མི་རྗེས་དཔོན་ངོ་ཡོད་ངོ་དང་། རོ་མེད་
ཚབ་འགའ་ཤས་དང་དེ་འབྲེལ་ཚོ་ཤོག་སོ་སོའི་དཔོན་དང་། ལྷིང་དཔོན། བརྒྱ་
དཔོན། དཔོན་པ་ཁག་གི་འཇུག་མི་བཅས་མི་དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཚེན་
འཚོགས་ཏེ་ ༡༩༥༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ རན་ལྷིང་ཚེན་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཨང་དང་
པོ་བརྒྱགས་ཐེན་པ་དང་། ཉོར་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་
བསྐྱེད་མིང་ཉོར་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་པ་ལྷིང་ཚེན་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡུལ་རིན་
གཞོན་པ་དང་། ཉོར་ཚོ་སྤྱད་ཚེལ་ལྷིང་རྒྱུད་འཛིན་དཀར་རུ་དཔོན་ཚེ་དབང་རྗེ་
རྗེ་ལྷིང་ཚེན་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱབ་ཁོའོ་ཡི་ཁོའོ་ཡང་གནང་བ་
དང་། ལྷིང་ཚེན་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོར་འབྲེན་སྤྱི་ཁྲབ་བཞོད་འདོམས་
ལུའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་ཉོར་རྒྱལ་སྲས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནས་མངོན་
པ། བཞོད་འདོམས་པ་གཞོན་པ་དཀར་རུ་དཔོན་ཚེ་དབང་རྗེ་རྗེས་རྗེ་ལུ་ཁྲ་ཁོ་
ལྷིང་ནས་སྤྲོ་རྒྱ་གསུམ་མདོ་བར་ཀྱི་འགན་འཁུར་གནང་བ་རེད། ཡང་བཞོད་
འདོམས་པ་གཞོན་པ་ཚེལ་ལྷིང་རྒྱུད་འཛིན་སྤྱད་སྤྱད་དཔོན་འཛིགས་མེད་རྗེ་རྗེས་
སྤྲོ་རྒྱ་གསུམ་མདོ་ནས་ཤག་ཚུ་ཁ་བར་ཀྱི་འགན་འཁུར་གནང་ཐོག་ལྷིང་ཚེན་དོན་
གཙོད་ལས་ཁུངས་དམངས་སྲིད་ཁོའོ་ཡི་ཁོའོ་ཡང་གནང་བ། དེ་རྗེས་ཡུལ་རིན་
གཞོན་པ་གནང་བ་རེད། རྒྱ་ཚེའི་མང་ཚོགས་ནས་ཉར་གི་བཀའ་འདྲིན་སེམས་ལ་
བརྟན་པོར་བཞག་ཏེ་ཉུང་བཙོན་གྱི་ལུས་པ་བཙོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་གཅེས་
མི་སྣ་མང་ཚོགས་སྐྱེས་སློང་དང་ཉུང་བཙོན་གྱི་རྒྱུ་བོད་བཞུགས་དམག་
དཔུང་གི་ཟ་འབྲུའི་གནད་དོན་དང་དངོས་ཐོག་གི་དཔོན་མཁོའི་དཀའ་ངལ་གཞི་

ཅའི་ཚན་ས་སེལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་འཕོང་འཕྲེན་དང་ཉོ་ཚོང་འཚར་གཞི་ཚན་
ལས་བརྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་རེད་ལ་ཚད་མཐོའི་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ས་ཀྱང་
མཚོན་བས་རེད།

འཕྱི་རུ་རྫོང་བཅེངས་འགྲོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འདི་ནི་ ༡༩༥༡ ལོའི་
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་བརྟེན་པ་དེར་རྫོང་བཅེངས་འགྲོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་གི་ཤུའི་རིན་ཚན་གཞོན་དང་། ལྷུ་ཡོན་འདེམས་སྤྱད་དང་བཞོད་སྤྲིད་གྲས་
དོན་ལྟར་ཉར་སྲིད་དམག་གསུམ་འགོ་བྲིད་གཙོ་བོའི་འགན་འཁུར་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་ཐབ་
ཏུས་རྒྱུ་ཅི་དང་ཤུའི་རིན་ཚན་པ་གཅིག་སྤྲོད་ས་དང་། རྫོང་དཔོན་དགེ་འདུན་
དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཤུའི་རིན་གཞོན་པ། འཕྱི་རུ་དཔོན་བསོད་ནམས་དོ་རྗེས་ཤུའི་
རིན་གཞོན་པ་བཅས་གནང་བ་རེད། རྗེས་སུ་རྫོང་དཔོན་དགེ་འདུན་དབང་རྒྱལ་
དགོངས་པ་ལུས་རྗེས་སྤོང་མོ་རྫོང་ལ་སྲིར་ཕོག་གྲས་པར་བརྟེན་རྒྱུ་ལས་ལྷུ་
ཡོན་བོམ་མན་དཔོན་སྤར་བུ་བདུད་འདུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྗེས་ ༡༩༥༣ ལོར་
སྤར་བུ་བདུད་འདུལ་ཤུའི་རིན་གཞོན་པར་གནས་སྤར་འགན་བཞེས་གནང་བ་
རེད། ལྷ་རིང་དཔོན་དོ་རྗེ་གཞོན་ལུ། འགོམ་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་དབང་སྤྱད་དམི་
དཔོན་ལྷ་དབང་རྣམ་རྒྱལ། ཤུ་རྒྱལ་དཔོན་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་(དཔོན་འདི་སྤྱི་
འདས་ཐེན་རྗེས་)ཀྱི་ཤུ་སྤར་སྲིད་ཐེལ་གཞོན་བཅས་སུ་མཐུད་ལྷུ་ཡོན་ཡིན་པ་མ་
ཐད་གསལ་མདའ་དགོན་ལ་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གི་ཕོགས་ཁང་འབབ་ཚུགས་
ལ་འོགས་འཕ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེན་གནང་ཡོད་པ་རེད། ལ་འོག་དཔོན་དོན་
ཤུབ་ཚོས་རྒྱལ་ ༡༩༥༣ ལོར་སྤྱི་འདས་རྗེས་དེའི་སྤྱི་ཟླ་རྗེ་བཅུན་སུ་མཐུད་རྒྱུ་
ལྷུ་ཡིན་པ་དང་། སེན་ཚ་དཔོན་གཡུང་རྒྱུ་འོར་བུ་སྤྱི་འདས་རྗེས་སྤྱི་མཆེད་

ལྷ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱན་ལྷ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཡོན་གསུམ་ལྷ་ལྷི་རྒྱ་ལྷ་
རྒྱན་ལྷིང་དཔོན་སྐར་མ་ནམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱང་རྒྱན་ལྷིང་དཔོན་བསོད་ནམས་
དར་འཕེལ། ཨ་བྱར་བརྟན་པ་དར་རྒྱས། དེའི་བྱ་ལྷ་དབང་དཔལ་ལྷན་བཅས་
༡༩༥༩ ལོར་སློབ་གྲྭ་ཅེ་འཇུགས་ཀྱི་དགེ་ཚུན་གྲེད་སྤྱོད་པ་རེད། འགོམ་ལྷིང་
དཔོན་དཔལ་བཟང་རབ་བརྟན། ཁ་རིང་ཀ་རོང་ལྷིང་དཔོན་དོན་འགྲུབ། ལྷུང་
སྤྱན་ལྷིང་དཔོན་ལྷ་སྤྱང་། མཁར་རེ་ལྷིང་དཔོན་རྟ་མགི། དཔྱི་ལྷིང་དཔོན་རྗོ་རྗོ་
ལྷ་རྒྱལ། བརྒྱ་དཔོན་ཚེ་རིང་རབ་བརྟན་དང་། བརྒྱ་དཔོན་སྤོང་རེ་དཔལ་འབྱོར།
པོ་མ་པན་ལྷིང་དཔོན་རྗོ་རྗོ་དང་། ལྷིང་དཔོན་དཀོན་མཚོ་ག་ ལྷག་བྱུག་ལྷིང་དཔོན་
པད་ཚེན་དང་། ལྷིང་དཔོན་བསོད་ནམས་བཅས་ལྷ་ཡོན་དང་། རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་
ལྷ་ལྷ་རིན་ཚུན་གཞོན་བསྐྱེམས་གངས་ཉི་ལྷ་ཅེ་བཞི་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཐང་རྒྱན་པད་ལོར་ཉང་ནང་ལྷགས་པ་དང་། དེའི་
ཁོངས་གཏོགས་ལྷལ་དམག་གསུམ་ཡར་འཕེལ་ཉང་ནང་ལྷགས་པ་རེད། པོ་མ་པན་
ཁོངས་ཀྱི་གལལ་རྒྱལ་དང་། དཔྱི་ཁོངས་ནས་སྤྱང་མ། ཁ་རིང་ཁོངས་ནས་
ཚེ་རིང་དར་རྒྱས་བཅས་གཞོན་ལྷ་ལྷེ་ཚོགས་ནང་ལྷགས་ཡོད་པ་རེད། ལོ་དེར་
འགོམ་དཔོན་ཀྱི་སློབ་པོ་སྤྱིན་པ་དཀོན་མཚོ་ག་སྤོང་ཚེན་དོན་གཅོད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་ཚུ་ལན་ལྷ་ཡོན་ལ་འདེབས་བསྐྱོ་བྱས་པ་དང་། རྗོང་བཅིངས་འགོལ་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་དབུ་བརྟེན་རྗོངས་ལྷ་ཡོན་ཚང་མས་གཅོ་བའི་འགན་ཁུར་ཉེ་བོད་
ས་གནས་སྲིད་གཞུང་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་རྒྱ་ཚོགས་ནས་བོད་ཞི་བའི་བཅིངས་
འགོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་དབུལ་བཞེགས་
བཏང་ནས་བཅིངས་འགོལ་དམག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་བྱས་པར་

མ་བསྐྱོམ་པར་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་དཔོན་འབྲེན་དང་
 ། འཕྲོ་དང་། མད། འབྲུ་ཅེ་ཤིང་སོགས་གང་དགོས་ཉོ་ཚོང་རྒྱལ་རྒྱུར་རོགས་
 རམ་བྱས་པ་དང་ཉང་ལ་དགའ་ཞེན་དང་། རྒྱལ་གཅེས་གྱི་སེམས་ལུགས། མེས་
 རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་བཅས་བྱེད་པ་སློམ་ཅི། ད་དུང་མང་ཚོ་གསལ་སློ་བཤེ་བག་
 སེབས་ཡོང་ཆེད་རྒྱལ་གཅེས་གྱི་བསམ་སློར་ལུགས་སློབ་ཡོང་བའི་སློབ་གསོ་
 བརྒྱབ་པས་བན་བྱས་ཆེན་པོ་ཆོན་ཡོད་ལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་འགྲོ་
 ལམ་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེལ་འབྲེན་ལུ་སློ་སོགས་གྱི་ཁྲལ་རིགས་རྣམས་བཅད་དེ་
 མང་ཚོ་གསལ་གྱི་ཁེ་བན་ལ་བྱས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། བོད་ས་གནས་
 སྲིད་གཞུང་གི་རྫོང་དཔོན་གསར་བ་འབྲུམ་ཐང་གི་རྒྱུང་འབོར་དང་། ཅེ་རྒྱུང་ལྷ་
 དཀར་བཅས་རོ་གཡོག་ཁ་ཤས་འབྱོར་ཉེ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་འདི་བཞིན་སྟག་
 རྒྱལ་གི་སླེར་སླེ་ནས་གཞུང་སླེ་ལ་འགྱུར་སློབ་བཏང་བའི་དཔོན་སྲིད་ཚང་མ་སྲར་
 ཡོད་གོ་བོལ་བསྐྱུར་གསོའི་ཐོག་གཞིགས་བཅོས་ཡོད་ལུགས་དང་། དཔོན་སྲིད་
 འགོ་ཚན་ཚོས་ཀྱང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་མིང་དོན་མཚུངས་
 པའི་གཞུང་ཁྲལ་དང་། རྫོང་དཔོན་གྱི་འབབ་ཐོབ། རྟ་ཐན་དང་འབྲུད་ཤིང་སྲོད་
 སྲིག་སྲར་བཞིན་དགོས་ལུགས་འཇམ་བཤད་སློ་ཐབས་མང་དག་བཏོན་བྱང་ཉན་
 འཛོགས་མ་བྱས་པར་སྐྱ་མཐུད་ཁྲལ་རིགས་ཅེ་བཅད་བྱས་པར་བརྟེན་རྫོང་དཔོན་དེ་
 གཉིས་ལྟ་སར་སྲིད་ལོག་བྱེད་དགོས་བྱུང་སླེ་རྫོང་དཔོན་སེར་སྐུ་དེ་གཉིས་གྱིས་
 གསང་བའི་སྐྱ་ཚབ་ཞབས་བྱུང་མཁས་བྱུབ་བསྟན་འཛིན་ལ་རྫོང་ཚབ་རེ་བཅོས་
 གྱིས་ལས་འགན་སྲུད་པ་རེད།

༡༩༥༥ མོང་རྫོང་བཅིངས་འགྲོལ་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུའི་ཅི་དང་ཀྱའི་

རིན་གཅིག་སློབ་ཀྱི་ཐོན་ཏུ་ལས་ལུལ་སློབ་ཚབ་བྱས་པས་ཉང་སྲིད་འགོ་ཁྲིད་
ཀྱང་སྡེ་དང་དམག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཞིའུ་ཞང་གིས་འགན་འཁུར་སྲུང་སྲོང་བ་རེད། མོ་དེར་
བདེ་སྲུང་ལུལ་དམག་ཅེ་འཇུགས་སྐབས་རྗེས་བཅིངས་འགོལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
ཁོངས་སུ་ལུལ་དམག་མི་གངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་བ་ཡོད་པའི་བན་གང་ཐང་རྒྱུད་
བདེ་ལོར་ལ་ལུལ་དམག་གི་ཚོལ་ཐང་ཚོགས་ཚོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཆབ་
མདོར་མདོ་སྐྱེད་ཚོས་ལུགས་དོན་བྱེད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཇུགས་སྐབས་ས་
གནས་འབྲི་རྒྱ་རྗེས་ཁུལ་ནས་སྐྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ཉི་གྲགས་ཐུབ་བསྟན་
འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཞབས་རྒྱུད་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་བཅས་རྣམ་
བ་གསུམ་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ཡིན་པ་དང་། གསལ་མདའ་དགོན་གྱི་ཉི་ཟླ་ཆེ་དབང་
དང་། འགོམ་དགོན་གྱི་རི་དབང་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚོན་
གྱི་རོ་ཚབ་བན་དཔོན་བཟང་པོ་བཅས་སྐབས་དེར་ལྷ་ཡོན་ཡིན་པ་རེད། ༡༩༥༦
མོར་འབྲི་རྒྱ་རྗེས་བཅིངས་འགོལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་ཚོས་ལུགས་དོན་བྱེད་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་འཇུགས་རྒྱུའི་ག་སྐྱིག་སྐབས་ཚོས་ལུགས་དོན་བྱེད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་ག་སྐྱིག་གུའུ་རིན་ཅན་བ་སྐྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། གུའུ་རིན་གཞོན་པ་
ཉི་གྲགས་ཐུབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་ཞབས་རྒྱུད་མཁས་གྲུབ་
བསྟན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་འགོམ་དགོན་མཁའ་སྐུལ་རི་
དབང་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚོན་དང་། དཔོན་པོ་སྐུལ་སྐུ་
ཨོ་རྒྱུན་ཉི་མ། ཉི་གྲགས་གྱི་ཚབ་རྒྱ་ལེབས་པ་རེད།)གསལ་མདའ་དགོན་རྒྱ་མ་ཉི་
ཟླ་ཆེ་དབང་བཅས་ཡིན་པ་དང་ལྷ་ཡོན་གསལ་ལྷ་ཐང་དགོན་ཚོས་རྗེ་དང་། ཚོས་
སྡེ་དགོན་འག་དབང་དགོ་ལེགས། ཚོས་སྤྱིད་དགོན་ཐུབ་བསྟན་སྐྱིན་པ། འབྲི་རྒྱ་

དགོན་སངས་རྒྱལ། ལྷག་མྱིང་དགོན་ཚོས་མཚོག་ ལྷར་སྟོན་དགོན་ཚོས་མཚོང་
དག་དབང་གྲགས་པ། འགྲོང་རྫོང་དགོན་སྡོད་ལྷན་ཉི་ལ། ལྷུབ་སྡེ་དགོན་དཔལ་
ལྷན། རྩ་བྱིམ་དགོན་ཚོས་མཚོང་སྡོད་པ་རྒྱལ་མཚོན་བཅས་ལས་ལྷུབ་པའི་ག་
སྡོད་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་པ་རེད། དེ་རྗེས་འགྲོང་རྫོང་བཅིངས་འགྲོལ་
ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱ་རིགས་སྡེར་འཐོབ་བྱས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། ཉང་ལྷང་
དབྱེད་གི་འོད་ལ་དམངས་གཙོ་བཙུན་བཅས་བསྐྱར་སྲིད་འགྲུངས་བྱ་རྒྱ་དང་། ལས་
ཁུངས་ཁྱེད་ལྟུགས། དམག་དབྱེད་ལྷག་སྡེ་གི་དགོངས་དོན་ལྷར་གནས་སྐབས་རིང་
སྡེར་འཐོབ་བྱས་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྫོང་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་རང་འདགས་བཞག་སྟེ།
འོད་རིགས་ལྷུང་རིན་གཞོན་པ་གཉིས་དང་། ལྷན་ལོན་ནམས་ཀྱིས་སྲུང་བཞེན་
ལས་དོན་བྱས་ཀྱང་སྐབས་དེར་འོད་ཀྱི་མཚོ་རིམ་ལོག་སྟོན་ཏེ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་
ལོངས་ནས་ལྷག་འོད་འོག་ཟེང་འཁྲུགས་བསྐྱར་སྲུངས་ཏེ་སྡོད་ཚོགས་ཟང་ཟེང་ཏེ་
ལྷར་རྒྱུན་ལས་ཀའི་ལུས་པ་འདོན་ལུལ་ཁག་ཤོ་ཚགས་པ་རེད།

འགྲོང་རྫོང་ས་ཁུངས་ཏེ་ཟེང་འཁྲུག་ཐོག་མར་ ༡༩༥༦ ལོའི་ཟླ་ ༡༩ པའི་
ནང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་རྒྱུད་ལྷག་གི་འགོ་གཙོ་ལི་ཐང་ཨ་འགྲུག་མགོན་པོ་བཟུ་
ཤིས་ཀྱི་རོ་ཚབ་དམག་སྡེ་འབའ་བ་སྐལ་བཟང་རོ་གཡོག་མང་ཙམ་ཞིག་ཐོག་
མར་འགྲོང་རྫོང་ས་གནས་སྡེ་འགྲོང་ཏེ། འགྲོང་རྫོང་ཞབས་དྲུང་མཁས་ལྷུབ་བསྟན་
འཛིན་དང་། འགྲོང་རྫོང་དགོན་བསོད་ནམས་དོ་རྗེ་གཉིས་ལ་ལྷུག་འཕྲད་བྱས་པ་དང་
། དེ་རྗེས་ཁ་རིང་དགོན་རྗེ་རྗེ་གཞོན་ལུ་འགྲོང་རྗེས་སྡེར་འཁྲུག་གི་ཅ་འཁྲུགས་
སྐབས་རྒྱ་བཞི་རྒྱུད་དྲུང་དྲུང་བསམ་པ་གཅིག་སྤིལ་གྱིས་ནགས་འོད་ཚོ་འོག་རེ་
ནས་དམག་སྲུང་རྒྱ་རེ་བསྐྱོད་བསྐྱུ་བྱས། རང་ས་རང་སྲུང་གིས་བཅིངས་འགྲོལ་

དམག་འཁྲུང་ཚེ་བཀག་འགོག་ལྷ་རྒྱུ་ལོ་གན་རྒྱུ་རྟགས་ཐེལ་འཛོག་མཁན་གཙོ་
བོད་ལྷ་མ་འཁྲུང་ལྷ་ཞབས་ལྷ་ལྷ་གི་སྤྱི་ཚབ་གསོལ་དཔོན་དམ་ཚོས་དང་། འཁྲུང་
དཔོན་བསོད་ནམས་རྩོ་རྩེ། ལྷ་རིང་དཔོན་རྩོ་རྩེ་གཞོན་བུ་བཅས་དང་། དེ་མིན་
བཅོན་ཤེད་དབང་མེད་ཀྱིས་གན་རྒྱུར་རྟགས་ཐེལ་འཛོག་མཁན་གྲས་འགོམ་ཨ་
ལྷ་ག་དང་། ལྷ་ག་ལྷ་ག་དཔལ་འཁྲུང་། དམྱི་ཡར་འཕེལ། བོམ་པན་དོན་གྲུབ་
རྒྱ་མཚན་བཅས་ཡོད། ཟླ་འཁྲུག་དམག་སྤྱི་འབའ་པ་སྐྱལ་བཟང་ལ་ཞབས་
ལྷ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་བརྒྱུད་བོམ་པན་དཔོན་ལྷ་ལྷ་བུ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
འཛུགས་ནང་ལམ་སེང་རོ་བཅར་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འགོ་སྐོར་བཏང་སྟེ་དོན་དུ་བོམ་
པན་དཔོན་ལྷ་ལྷ་བུ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
སོགས་ཐོས་ཀྱིས་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡར་ལམ་སྐྱལ་ལྷ་ག་དཔོན་འཛུགས་མེད་རྩོ་རྩེ་དང་
། འགོམ་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་ག་བཅས་གྲུང་གྲུང་ནག་ལྷ་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོན་
སྟན་ཁང་སར་ཕྱིན་པ་རེད། གོང་གསལ་ཟླ་འཁྲུག་ལྷ་འཛུགས་དང་ཐོག་ནས་
བཟུང་འཁྲུང་ལྷ་རྩོང་ལྷ་ཡོན་སྟན་ཁང་ཁ་འཛོར་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། ༡༩༥༩ ལོར་འཁྲུ་
ལྷ་ཞབས་ལྷ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་དང་། འཁྲུང་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩོ་
རྩེ་གཉེས་ནས་གསར་བཟུང་རོ་རྩོ་ལྷ་ཟླ་འཁྲུགས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷ་དཔོན་དེ་
གཉེས་ཀྱིས་དམག་སྤྱི་གན་གཞོན་ཀྱི་ལས་འགན་ཁྲུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དམག་
བཀོད་དང་འབྲེལ་དངོས་སྤྱ་དམག་བརྒྱབ་སྟེ་མེས་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་གཏོང་རྒྱུ་ལྷ་
སྤྱོད་སྟེལ་མཐར་འམ་ཉེས་གྲུང་ནས་ཉེས་བསགས་རྩེས་འབྲས་བཙོན་འཛུགས་
ན་ཡང་གྲུང་ཁན་ཏང་གི་ཡང་དག་སྲིད་རྒྱས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྲུང་
འཕགས་ལམ་སྤྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནག་ཉེས་རོས་འཛིན་དང་ཡུན་རིང་བསྐྱར་

བཀོད་བྱས་པ་བརྒྱད་བཅོམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། འགྲི་རྩ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩོ་
རྩེ་ནག་ཚུ་ས་གནས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྷན་དང་། འགྲི་རྩ་རྩོང་མི་དམངས་འཕུས་
ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྷན། རྩོང་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཤུའི་ཞི་གཞོན་པ་བཅས་ལ་བཀོད་སྲིག་
གནང་བ་དང་། རྩོན་མའི་ཉེས་བསགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་དངོས་པོ་གཞུང་ལེན་
སོང་བ་ལ་འོས་འཚམས་ཀྱི་དོན་འཁྲུལ་གནང་བ་དང་། འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་
ཐབས་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ་དེ་ཚོག་ནས་ཉང་གི་སྲིད་རྩུས་ལྟར། རྒྱལ་གཅེས་
བྱེད་པར་སྤྱི་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་བྱས་ན་ཁྲིམ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་
དངོས་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་རེད།

༡༩༥༩ ལོའི་ལྷོ་ ༡ ཚེས ༣༠ ཉིན་ནས་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་
བཏང་བ་རྒྱའི་སྤྱལ་མའི་འོག་ས་ཁུལ་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་ཟིང་འབྲུག་ས་ཞོད་འཇགས་
སུ་བཏང་བ་རེད། དེ་སློན་གྲུང་ཁོན་ཉང་དང་། མི་དམག་ས་བཅངས་འགྲོལ་
དམག་དངོས་སུ་ས་གནས་ལ་མ་འགྱུར་གོང་མདོ་སྐད་ཚུ་བཞི་སྐང་བྱུག་གིས་
གཙོས་པའི་ཐབས་བརྒྱ་རྩུས་སྟོང་གིས་དཔྱོག་གཏམ་མང་པོ་བཅོས་ཡོད་པ་
དཔེར་ན། གྲུང་ཁོན་ཉང་གིས་ཁྲིམ་ཚང་ཚང་མ་ཁ་བྲལ་བཏང་ནས་ཡུལ་གཞན་
ཏུ་སྐྱུགས་པ་དང་། ཐས་བཟའ་རྒྱ་མེད་པར་གྲན་འཁོགས་ཚོར་འབྲུ་བསྐྱུགས་ཉེ་
ཟ་རྩ་འདུག་པ། ལྷ་སྤྱལ་གཙོ་པོ་བྱས་པའི་མོད་མི་རྣམས་བསོད་བསྐྱེགས་བྱེད་
པ་དང་། རྒྱ་ལོར་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ། དཔྱོན་སྡེ་ཁག་མེ་བསྐྱེགས་གཏོང་བ་
སོགས་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་ཀྱི་བྱ་ངན་སྦྱོང་ངན་ཅི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
ཅེས་དཔྱོག་གཏམ་སྤྲོ་ཚོགས་བཅོས་པར་བརྟེན། ལྷ་བས་ཤིག་རིང་བདེན་རྒྱུན་
དབྱེ་འབྱེད་མ་སྐབ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་བྱ་བར་རྩོད་ཀྱང་། ༡༩༥༩ ལོར་ས་གནས་

ཁག་ཏུ་མི་དམངས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་ཐོག་མར་འབྱོར་རྗེས་དངོས་སུ་མིག་
མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་ཐོག་མི་དམངས་བཅེངས་གྲོལ་དམག་ནི་ལ་ཆེན་ཆུ་ཆེན་
ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་བཀལ་ནས་དྲག་ཆར་རྒྱུང་འཕྲོབ་དང་། ཁ་བ་བུ་ཡུག་གི་ཁོད་དུ་
རང་སྲོག་རྫོས་བཏང་བ་དང་། དགའ་ཁྲི་བྱུང་བསད་ཀྱིས་སྤྱི་སེམས་ལས་སྒྲེར་
སེམས་མེད་པ། རྫོང་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་མཛོད་
གཏོང་བ། སྤྱི་གཞི་སེམས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་བརྒྱུད་ནས་
སྤྱང་བྱེད་མཁན་དངོས་འབྲེལ་མང་ཚོ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཁབ་སྤྱད་ཅམ་ཡང་མི་
ལེན་པར་ཉོ་ཚོང་བྱེད་བཞག་བྱེད་པ། ཉེས་རྒྱུང་དང་གཤེགས་ཀྱི་མི་གཏོང་བ། མི་
རིགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲོམས་གཤེགས་ལུགས་ལ་བཅི་སྤྱད་། མང་ཚོ་གསུམ་ལ་ཁལ་ལུལ་
མི་སྤྱུལ་བ། ལས་ཀ་གང་དང་གང་བྱས་ཚང་མ་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་
ལྷུ་བ་ཤ་སྟལ་ཡིན་པ། མི་དམངས་ཀྱི་དགའ་ངལ་མཐའ་དག་སེམ་རོགས་བྱེད་
པ་དང་རིན་མེད་སྤོང་བཅོས་བྱེད་པ། གཟན་ཅ་མེ་ཤིང་རྟ་ཁལ་སོགས་རོགས་
རམ་དང་། སྤྱུལ་འབྲེན་བྱས་པ་ལ་སྤྲོ་ཆ་དང་རིན་པོའ་གུན་མེད་སྟོན་པ། དགོན་
སྡེ་ནང་དང་མི་སེང་ཀྱི་ཁང་ནང་མི་སྟོན་པར་ཐང་སྟེང་དུ་གྲུང་བརྒྱབ་ནས་བསྟན་
པ་སོགས་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་ལ་སེམས་འཁྲུང་བྱེད་པ་ལས་གཞོད་འཚོ་
དང་། བདེ་བ་གསེག་སྟེ་གཅིག་མི་གཏོང་བའི་ཐེལ་ལུགས་སྟོན་བཟང་ལ་བརྟེན་
པས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོ་གསུམ་ཚོས་དགའ་བསུ་ཡིད་རངས་བྱས་པ་རེད། ཡུལ་མི་
ཁན་གཞོན་འགའ་ཞིག་གིས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་མི་མཐོང་འཕྲལ་དགའ་སྟོན་
འཕྲལ་མདངས་སྤྱང་ཞིང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྟོན་དམག་འབྱོར་བྱུང་ཞེས་སྤྱག་
འཚལ་གསོལ་འདེབས་སྟོན་འདུན་ལྷུ་བ་དང་། དགའ་བའི་མིག་ཆུ་གཏོང་བཞིན་

བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་དགའ་ཞེན་དང་། ལག་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་བསྐྱེངས་
 ཤིང་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཡང་ཡང་བྱས་
 བས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་དམངས་དམག་དབྱེད་གིས་ཉང་
 གི་སྲིད་རྒྱས་ལག་བསྟར་ནན་ཉན་བྱེད་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མཐའ་
 དག་སེལ་རོགས་བྱེད་པ། བོད་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཚོལ་ཆེད་དཀའ་ངལ་
 ཁྲི་སྟོང་བྱུང་བས་ད་བྱས་སྟབས་མེས་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་དང་། མི་རིགས་བར་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་བྱུང་ཡོད་ལ་དམག་དམངས་བར་ལ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་ཉ་ཚུ་ལྟ་
 བུའི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱབས་དེའི་ནག་ཤོད་འཆོ་དགུ་ཡི་ཆོ་ཤོག་སོ་སོའི་འགོ་དཔོན་མི་དྲག་
 གི་༡༩༥༩ལོའི་གྲངས་ཚོ་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ལྟར་རྟོ། །

ཆོ་མིང་	དཔོན་	སྲིད་ དཔོན་	མོ་ན་ མོ་	བ་རྒྱ་ དཔོན་	གྲན་ མོ་	འགོ་བ་	གསལ་བཤད།
རྒྱག་སྐྱུག	༡	༣	༡		༣༠	༣༤	
འགོ་མ།	༡	༡	༡	༣	༣༣	༣༦	
རྒྱ་	༡	༡	༡		༣༣	༣༥	
འགོ་རུ་	༡	༣	༡	༣	༡༧	༣༥	
བོམ་མན་	༡	༣			༤	༤	
ཁྲ་རིང་།	༡	༣		༣	༡༤	༣༤	
སེན་ཚ།	༡				༤	༧	
ན་རོག	༡		༡		༧	༤	

བྱ་རྒྱུ་	༡	༢	༤	༡༠	དྲུག་ཡིག་ ༡
----------	---	---	---	----	-------------

གོང་གསལ་ཚོ་ཤོག་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་མི་དྲུག་བསྐྱེམས་ ༡༤༣ ཡོད་པ་
 དང་། སྐབས་དེར་ཚོ་བ་དགུ་ལ་མི་གངས་ ༡༢༡༡༤ ཡོད་པ་རེད། སྐབས་
 དེར་བན་དཀར་ལུང་པའི་དྲུང་གངས་ ༡༧༧༤ ཡོད་པ་རེད། ༡༤༥༤ ལོའི་
 ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་འགྲི་རྩ་རྫོང་དབུ་བརྟེན་པ་དང་། ཟླ་བ་བརྒྱ་པའི་ནང་འགྲི་རྩ་
 རྫོང་སྲིད་གཞུང་དབུ་བརྟེན་པ་དང་འབྲེལ་ཉར་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དུས་ཚོག་རྩ་རོ་
 ལོག་ཟེང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་རྒྱ་འཐབ་ཚོད་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་དམངས་
 གཙུ་བཙུན་བསྐྱུར་བྱས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚོག་གི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་གསར་
 བརྒྱུ་ལས་འགུལ་ཚ་ཚ་ལུར་ལུར་ངང་སླེལ་ཞིང་། གསར་རྗེ་དེས་རྩལ་སྤྲུངས་
 སུ་གྱུར་བའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བཞུག་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་མགོ་
 ཉིང་བསྐྱོགས་ནས། བོད་ཀྱི་ཡར་ཐོན་དང་མི་རིགས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
 གཏོང་རྒྱུར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགོ་ལམ་གསར་གཏོད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་
 གོན་སྲིད་ལྟན་ཡོད་པ་རེད། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དམངས་གཙུ་བཙུན་
 བསྐྱུར་བྱས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་དཔོན་འཇམ་ཤིག་དང་། རྗེད་ཐབས་ཡང་དག་ཡིན་
 བའི་ར་འཕྲོད་གསལ་ལོ་བྱུང་ཡོད། བཅོངས་འབྲོལ་མ་གཏོང་གོང་སྤྱིར་བོད་
 ལྗོངས་ཡོངས་དང་འབྲུ་བའི་ས་ཁུལ་འདྲིའ་ཉ་ཅང་རྗེས་སུ་ལོན་པའི་བཀའ་
 བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བཞུག་ལམ་ལུགས་སུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་སྤྲུངས་མངའ་བདག་ཆེན་ལོ་གསུམ་གྱིས་གཉམ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་

བཏང་བ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རྣམས་བྱན་བཞོལ་གྱིས་མཚོ་
 ལྷར་བབ་ལ་མེ་ལྷར་ཚོ་བའི་དཀའ་སྤྲུག་ནང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་དགོས་ལ་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་
 འཕྲུགས་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་རྒྱུར་ཡང་འགོ་ག་རྒྱུན་ཚབས་ཆེན་བཟོས་སྟབས་སྤྱི་ཚོ་
 འི་དུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་ག་ལ་ཐུབ། དམངས་གཙོ་བོའི་སྤྱི་
 བསྐྱར་མ་གྲུས་ན་ལམ་ཕྱོགས་རྙིང་བ་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་འགོ་ག་ལ་སྲིད་ལ།
 ད་ལྟ་བོད་གསར་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱས་འགོ་མི་ཐུབ་པ་གསལ་པོ་རེད། དམངས་
 གཙོ་བོའི་སྤྱི་བསྐྱར་གྱི་བཀའ་བཞུགས་ལྟར་འཛིན་ཞིང་བྱན་ལམ་ཕྱོགས་མགོ་
 ཉིང་བསྐྱོགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རྣམས་རང་གིས་རང་
 བདག་དང་། མི་རིགས་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཁེ་དབང་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
 ལྗང་བ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་ཕའི་ངལ་ཚོལ་ཆེས་ཆེར་བཏང་བ། རྒྱུད་
 མེད་ཞིང་བྱན་བཏང་བ་དང་། ཉེས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་སོགས་དམངས་པན་
 ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱབས་ནས་བཀའ་བཞུགས་ལྟར་འཛིན་ཞིང་བྱན་ལམ་ཕྱོགས་
 ལས་སྤྱི་ཚོགས་འི་དུགས་ལམ་ཆེན་ཐོག་སྐྱོད་པའི་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་གྱི་དུས་རིམ་
 ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ཡང་ཡོངས་ཞིང་བྱན་རྣམས་སྤེལ་བྱེད་དེ་
 རོགས་རེས་མཉམ་ལས་ཀྱི་འགོ་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པར་བརྟེན། བཀའ་བཞུགས་
 འཛིན་ཞིང་བྱན་ལམ་ཕྱོགས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་འི་དུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 སུ་མཚོང་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་ ༡༩༦༠ ལོ་རྒྱུང་ཞིང་འགྲོག་འཕུས་ཚོགས་དབུ་
 བརྩེས་པ་རེད། ལོ་དེར་རྒྱུངས་ཡོངས་ལ་མི་གྲངས་ ༣༠༧༩༧ ཡོད་པ་དང་
 ། ངལ་ཚོལ་རྣམས་ཕྱོགས་མི་གྲངས་ ༤༣༦༠ རྒྱ་བོད་ལས་བཟོ་བསྐྱོམས་ ༡༣༣
 ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་ ༣༦ དང་བཟོ་བ་ ༣༧ ཡོད་པ་དང་རྒྱ་

རིགས་ལས་བྱེད་ ༥༩ དང་བཟོ་བ་ ༡ བཅས་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གྲྭ་ཁག་
བདུན་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་ ༡༩༠༠ ཡོད་པའི་ནང་ཞིང་འབྲོག་གི་བྱ་སྤྱོད་ནང་ནས་སྤྱི་
བྱ་བྱེད་པའི་ལས་བཟོ་དང་། རིག་སློབ་འབྲོག་བསྟེན་སྦྱོར་ཅུ་ཅུ་ལ་འགྲུལ་ཡིག་
ཐམ་རྒྱུད་འཕྲིན་དཔེ་སྦྱོར་སོགས་རྒྱུད་པའི་ཞིང་འབྲོག་ཞོར་ཚོན་སྦྱིད་འཕའ་ཚད་
ཐད་དངོས་འབྲེལ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་བར་འགྲུར་བ་དང་། ལུན་ནག་ནས་
འོད་སྟོང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། ཉམས་གུད་ཀྱི་གནས་ནས་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
འགོ་བའི་དོན་དངོས་དེས་ཉར་གི་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱུས་དང་། ཚོས་ལུགས་སྲིད་
རྒྱུས་འཐབ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་བཅས་ཡང་དག་པའི་མཛད་སྤྱོད་
སྲིད་རྒྱུས་ལག་བསྟར་མཛད་ཅིང་གྲུང་ཁུན་ཉར་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་རྒྱ་ཆེའི་མིང་
དམངས་ལ་གཞི་ནས་རང་བྱིན་ནང་བདག་དང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྦྱེལ་རྒྱ་བྱེད་
བ་སོགས་གཞི་ནས་འོད་ཟེར་ལྡན་པའི་མདུན་ལས་ཐོབ་པའི་ར་འབྲོག་བྱེད་ཡོད།

རིག་གནས་གསར་རྒྱུས་ཀྱི་ ༡༩༦༦ ལོ་ནས་ལོ་བཅའི་རིང་
རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་མཚུངས་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲིའི་ཡང་། ག་བའི་འོག་དོ་སྤྱོད་འགྲུལ་
དབང་མེད་པར་ཡིང་པོའི་ཉར་རྒྱུས་རྒྱ་ཆོག་གི་གསར་རྒྱུས་འདྲིའི་མང་ཆོག་གི་འགོ་
ལ་གཞུ་བྱེད་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དེ་བེད་སྦྱིད་དེ། ཉར་དང་རྒྱལ་ཁབ་མི་དམངས་
བཅས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཕྲུལ་ཆོག་ཆེན་པོ་ལོ་ནང་ལུགས་ཀྱི་ཐེང་ཆ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
པས་རྒྱ་ཆེའི་ལས་བྱེད་དང་ལེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་དེ་ག་མཐར་བཅོད་
ཚད་མེད་སྤོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྲོར་ལ་གཉོར་སྤོང་
ཆོག་ཆེན་པོ་གསལ་མ་བཟད། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་དངོས་ཡོངས་
རྒྱུས་མེད་པར་བཟོས་པའི་མཁུག་འབྲས་ནི་ཆོག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལས་

དགོ་མཚན་གང་ཡང་བྱུང་མེད། རིག་གནས་གསར་རྗེའི་ནང་དུ་ཆབ་སྲིད་ཐང་
 གལ་རིམ་འཐབ་ཚོད་རྐྱེན་གྱིས་ནས་སློ་ཀུན་ནས་གལ་རིམ་འཐབ་ཚོད་ལྷགས་ཆེ་
 སྟེ་ཉེ། དགྲ་གཉེན་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཡོད་ཚད་གཏོར་དགོས་ཟེར་ནས་རང་རང་
 རིག་རིག་གིས་སློ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཐར་རང་གིས་རང་གཏོར་བ་དང་། ལྷོ་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཉང་སྟོལ་དང་། དམངས་སྟོལ་ཁྲིམས་སྟོལ་སོགས་གཏོར་
 ཉེ་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་ལི་སིའི་རྩུབ་སློང་ལྟར་མཐར་གཅོད་དང་རྩུང་རྟེན་གཏོར་བ།
 ཉེས་མེད་ཉེས་འགལ་དང་། མ་ཉེས་ཁ་གཏོག་ཐག་ཞོར་འབྲེང་འབྲུད་ཀྱི་གནོད་
 སློན་ཚབས་ཆེན་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཉང་གི་མི་རིགས་ཚོས་ལུག་
 འཐབ་སློགས་གཅིག་གྱུར་བཅས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་རྟོག་རོལ་དུ་བཏང་སྟེ་བཟོ་བཅོས་
 རིང་ལུགས་དང་། འགོ་འདོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཏོག་པའི་ཚོས་ལུགས་
 ལས་རིགས་མི་སྣ་དང་། རྒྱལ་གཅིས་མི་སྣ་རྣམས་དུག་ཅ་དང་། ལྷ་འདྲེ་གདོན་
 བགོགས་རེད་ཟེར་ནས་འཐབ་དགག་བཅོས་གསུམ་བྱས་ཉེ་ལོག་བྱའི་ལྷ་རིང་
 ཐོག་དུ་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་
 ང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཡིན་ཞེས་འབོད་དུ་བརྟུག་པ་དང་། དགོན་པ་གྲ་ཚང་
 རྣམས་གཏོར་བུ་རྙིང་རིགས་བཞི་ཟེར་ནས་མེར་བསྐྱབས་ཐལ་གྱུར་བྱས་ནས་
 གཏོར་སློན་བཏང་བ། རིན་ཐང་བུལ་བའི་མི་རབས་མང་པོས་བསྐྱུན་པའི་རྒྱ་
 དངོས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྣམས་རྗེས་མེད་བཏང་ནས་གཏོར་བུ་རྙིང་རིགས་ལ་
 བརྗེས་ནས་སོ་སོར་བདག་དབང་མེད་པ་བཟོས་ཤིང་། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་
 ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཚམས་བཞག་སྟེ་གསར་བརྗེ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་ཁྱེད་མེད་
 བྱ་ཐབས་ལག་ལེན་བྱས་སྐབས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཏོར་གཤིག་ཚབས་ཆེན་འཁེལ་

ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ ༡༩༦༩ ལོར་སྲོག་ལོངས་སྲུ་ཀྱང་མི་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་བྱས་སྟབས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཉུང་བཅོམ་རང་བཞིན་ཉམས་ནས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཉམས་ཞན་དུ་སྲིབ་ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་དང་ཚན་རིགས་
ཅིས་མེད་དུ་བཏང་བ་དང་། སློབ་གསོ་ཉམས་དམས་སྲུ་བཏང་བ། དཔལ་ཡོན་
གཏོར་སློབ་བཏང་བ་སོགས་མདོར་ན་རིག་གནས་གསར་བཛེ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་
ནི་བདག་གཞན་སྲོང་ཚོར་དངོས་བརླུད་སྲོང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་
ན་དངོས་འབྲེལ་ཡིད་སློང་དགོས་པའི་བྱ་བ་དེའི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཐོང་དགོན་
པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། གཞོན་འཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་ལ་
ཉེན་བཤད་གསར་བ་མི་དགོས་པའི་དཔེ་ལྟར་དོན་དངོས་རེ་རེ་ལྷུས་མ་དགོས་
པར་ཀུན་གྱིས་མཁྲེན་གསལ་ལྟར་ལགས། གཡང་གཟར་ཆེ་བའི་གྲོག་འོང་དང་
། དག་ཆར་རྒྱུད་འལྲུབ་ཀྱིས་འགོ་ལམ་མེད་པའི་གནས་སྲུ་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་
ཐང་སྤྱོད་རྒྱ་ལྷུང་སྲོ་ཞིང་མེ་ཉོག་བཟུལ་མདངས་བཞད་པའི་སླྱིད་ཚལ་ངོམས་པ་
ལྟར་༡༩༧༡ལོ་ནས་བཟུང་ཉང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལྷ་ཆང་འཛོམས་
གོས་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པ་འཚོགས་ཚུན་རིག་གནས་གསར་བཛེ་ཆེན་པོ་རྒྱད་
དེ་ཅིས་མེད་དུ་བཏང་ཐོག་བྱ་བ་དན་པ་དེ་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ནས་ཉང་
གི་མཛད་སྲོགས་དང་། ལམ་སྲོགས་ཡང་དག་པའི་འོག་ཏུ་ཉང་གྱུར་དབྱུང་གི་ཤོད་
ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་མཐུབ་སློབ་རབ་དང་རིམ་བཤ་བརྒྱུད་བེད་བཅོས་ཡོ་བསྐྱེད་
དང་། གཏན་སྡོད་མཐུན་སྦྱིལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་རྣམ་པ་ཐོན་ནས་འཕེལ་མེད་སོར་
གནས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་རིམ་བཞིན་སེལ་ཏེ། རང་ཁྱལ་གྱི་དཔལ་འབྲོར་འཛུགས་
བསྐྱེད་དང་། བྱ་བཞག་ཁག་སློབ་བྲལ་ངང་གོང་འཕེལ་གྱི་འགོ་ལམ་དུ་རིམ་བཞིན་

སྐྱེབས་པ་མ་ཟད། ཉང་གི་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྲུང་དང་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་
བཅས་ཀྱི་སྲིད་རྩིས་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྲིད་རྩིས་
བཅས་དོན་འབྲོལ་བྱུང་ནས་སྤར་ལས་སྤྲོ་བརྟན་དང་འཕུས་སློ་ཚང་དུ་སོང་བ་
རེད། མདོར་ན། འགྲོ་ལམ་ནི་དཀའ་ཚེགས་ཆེ་ཞིང་ཤུག་ཤུག་མང་བ་ཞིག་ཡིན་
ཅུང་ཉང་གི་ཡང་དག་པའི་མིད་སྟོན་ལོག་རང་ལུས་བྱ་བཞག་ཞག་ཚང་མར་གྱུབ་
འབྲས་རེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།

ཉང་གི་སྐྱབས་བརྟུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་ཚུན་རྒྱལ་ཁབ་ངང་མདུན་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད་པའི་
འགྲུང་སྤྱོད་དགའ་བ་སྐྱེས་ལོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲུང་གསར་བ་ཞིག་
ཏུ་སྐྱེབས་ཏེ་ ༡༩༧༠ ལོ་ནས་ ༡༩༩༠ ལོ་བར་རང་འགྲུལ་གྱི་དབུལ་ཞིང་རྗེས་
ལུས་ཐེབས་པའི་མང་ཚོགས་རྣམས་སྤྱུག་པོ་བྱས་ན་མ་ཅ་རེང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་
སྐྱོད་པ་ཟེར་བའི་བཀག་རྒྱ་གཏོར་ནས་གང་སྤྱར་སྤྱུག་པོར་འགྲུང་ཆེད། ཐོད་ཀྱི་
དོན་དངོས་དང་བསྐྱུན་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་དངོས་ལ་
གཞིགས་ཏེ། ཉང་གི་སྲིད་རྩིས་སྤྱུག་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། ཡང་བསྐྱར་སྤྱུག་ཏུ་གཏོང་
རྒྱ་ཅ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འགྲོང་མང་ཚོགས་དང་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྩུང་སེམས་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྩུས་ལུགས་ཆེ་ཤོས་སྤྱི་སྤོང་
བྱས་ཤིང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སློབ་སྦྱོར་གཉེར་སྤྱོད་དོ་དམ་བྱས་པས་
དཔལ་འབྱོར་པན་འབྲས་ཐོན་པ་དང་། རིམ་བཞིན་དབུལ་སོངས་རྗེས་ལུས་ཀྱི་
ཞུ་མོ་སྤྱད་སྤྱབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དཔེར་ན། འགྲོག་ཞིང་ཞོར་བཅས་ཀྱི་ཐོན་རྗེས་
དང་། བཟོ་ཚོང་བཅའ་ཁྲུལ་ཅ་ཆག་བཏང་བ་དང་། ཡོད་མེད་མགོ་སློམས་ཀྱི་

བྱེད་སྐྱེས་མེད་པ་བཟོ་བ། འགྲོག་ཁུལ་དུ་སྤྱད་པ་ཟོག་གིས་དུད་ལ་བདག་པ་
དང་སྐྱེད་བདག་སྐྱེད་གསོ། ཞིང་ཁུལ་དུ་ས་ཞིང་སྲོད་དབང་གིས་དུད་ལ་སྤྱད་པ་
དང་རང་བདག་ཁི་གཉེར་ཡུན་རིང་མི་འགྱུར་བ། མི་སྲོག་ལ་སྐོ་སྲུང་ནས་ནང་
ལོག་འཇུག་ཏུ་བཏང་བ། ཞིང་འགྲོག་དབང་དང་གོང་གི་དང་གོང་གསེབ་དབང་
གོམས་སོལ་ལྡན་པའི་བརྗེ་རེས་བསྐྱར་གསོ་དང་། ཚོང་ལས་གསར་བཟོ་ཡོད་
མེད་གསལ་སྒྲིག་རིག་མཚུངས་བརྗེ་རེས་ཀྱི་རྩ་དོན་གཞིར་འཛིན་པ་བཅས་བྱས་
སྟབས་དུས་ཡུན་སྤྱི་བུའི་ནང་སྐབས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོན་སྐབས་བ་བྱུང་
ཞིང་། དེ་མཚུངས་རང་ཁུལ་གྱི་རིག་སྲོལ་འགྲོད་བསྐྱེད་དང་འགྲིམ་འགྲུལ་སྤྱེལ་
འདེན། ཡིག་ཟམ་རྒྱུད་འཕྲིན། སྤྱི་ཅུལ་འབྲེལ་སྟོན། ཚོས་ལུགས་ལས་རིགས་
སོགས་ཚང་མ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། ལྷག་པོ། ཤེས་རིག་ལྡན་པའི་ཚད་མཐོའི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བཤེན་དཔལ་ཡོན་དང་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་
བ་དང་། ཐབས་རྒྱས་དང་མངོན་སྲོགས་ཡང་དག་ལོག་བཏུན་སྟོང་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་
འགོ་ལས་ཐོག་སྲོད་སྐབས་བ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། འགྲི་རུ་རྫོང་ཁུལ་ནི་བོད་བྱང་ཁུལ་
ས་མ་འགྲོག་གི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤྱིར་བཏང་བོན་རྗེས་འཛོམས་ཅམ་དང་།
རང་བྱུང་གི་ཚ་རྒྱུན་ཡག་ཅམ་ཡོད་པས་ཁྲིམ་ཚང་རེ་རེ་བཞིན་ཞིང་འགྲོག་ཞོར་
གསུམ་གྱི་ལས་ཀ་གཉེར་ནས་རིམ་བཞིན་དབུལ་བཅོས་སྤྱད་འགྱུར་གྱི་ལས་དུ་
སྲོད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ལུས་འཐེན་ཤང་འཇུགས་བྱས་ཚུན་ས་ཁུལ་འདིའི་ས་
ཚ་གང་དང་གང་ལ་ཞིང་འགྲོག་གི་སྲོན་རྗེས་འགྱུར་པའི་བཅད་མཚམས་རགས་
ཅམ་ཞིག་ཞུས་ན། དེ་སྲོན་འགྲི་རུ་རྫོང་གི་ཞེས་བ་དེར་ད་ལྟ་འགྲི་རུ་ཤང་ཟེར་
ཞིང་། འགྲི་རུ་ཤང་ཞོངས་ནས་དབྱེས་ཆེན་གོང་ཚུན་ནས་ཅ་གོང་གོང་ཡན་དང་

། སྡོན་མ་ཁྲ་རིང་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་མོ་བ་གྲོང་རྩུབ་གཙོ་བོ་ཞིང་ཁྲུལ་ཡིན་པ་དང་།
། འགྲོག་ཞོར་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་དེ། ད་ལྟ་འགྲི་རྩུབ་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བཞི་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྡོན་བོམ་པན་ཚོ་ཤོག་དེ་ད་ལྟ་གཤམ་རྩུབ་ཁོངས་ལེ། གཤམ་
རྩུབ་ཁོངས་ཤི་གཤམ་རྩུབ་ཡང་གདོང་རྩུབ་ལྷན་སྡོན་སྟེན་ལྷན་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་ཁག་
གཅིག་ད་ལྟ་གཤམ་རྩུབ་ཁོངས་སྲུ་གཏོགས་ཡོད། དེ་གར་ཞིང་འགྲོག་ཞོར་
གསུམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བྱ་ལུལ་ཡོད་པ་ཉིན་ལྷན་གཙོ་བོ་ཞིང་ཁྲུལ་ཡིན་པ་དང་།
ད་ལྟ་གཤམ་རྩུབ་ཁོངས་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྡོན་འགོམ་
ཚོ་ཤོག་དེ་ད་ལྟ་རྩུབ་རྩུབ་ཁོངས་ལེ་ཞིང་། སྡོན་མ་འགྲི་རྩུབ་དང་། ཁྲ་རིང་ཚོ་ཤོག་
ཁོངས་ནས་ཁག་གཅིག་དེར་རྩུབ་ཡོད། ག་རོང་ཉི་འགྲོག་ཁྲུལ་ཡིན་པ་དང་། ས་
དམར་གྲོང་ཚོ་ཡན་དང་། སྟེན་མདའ་གྲོང་ཚོ་རྩུབ་རྩུབ་སོགས་རྩུབ་པའི་ཐོན་
སྐྱེད་ཞིང་འགྲོག་ཞོར་གསུམ་གྱི་ལྷན་ཁྲུལ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་རྩུབ་རྩུབ་ཁོངས་
གྲོང་ཚོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྡོན་རྩུབ་ཚོ་ཤོག་དེ་ད་ལྟ་ཚོ་རྩུབ་ཁོངས་ལེ། སྡོན་
ཁྲ་རིང་མཁར་དེ་གྲོང་བཞི་དང་གདོང་ལ་རྩུབ་ཅིང་། གདོང་ལ་འགྲོག་ཁྲུལ་ཡིན་
པ་དང་། ཚོ་རྩུབ་སྐམ་ཐང་བཅིངས་འགྲོལ་རྩུབ་ལྷན་ལྷན་ཐང་རྩུབ་དང་། རི་སྐལ་ཡན་ཞིང་
འགྲོག་ཞོར་གསུམ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་ཁྲུལ་ཡིན། ད་ལྟ་ཚོ་རྩུབ་ཁོངས་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་བཅོ་
བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྡོན་རྩུབ་དང་འགོམ་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་སྟེན་མདའ་གཤམ་
ཐང་། རྩུབ་སྐལ་བརྩུབ་རྩུབ་དང་། ད་ལྟ་རྩུབ་ཐང་དང་། སེང་ཐང་། གཤམ་ཐང་། སྟེན་
མདའ་ཐང་། འགྲོག་ཞོར་གསུམ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་ཁྲུལ་ཡིན། ད་ལྟ་རྩུབ་ཐང་ཁོངས་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
ཡོད་པ་དེ། དེ་སྡོན་ཁྲ་རིང་དང་། འགོམ་རྩུབ་ཐང་གི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ད་ལྟ་
ཚག་ཅེ་ཁོངས་ལེ་ཞིང་། ཚག་ཅེ། མན་ཐང་།(མེ་ཐང་) །ནགས་ཐང་འགྲོག་

ལུལ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ཚལ་ཅེ་ཤང་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་བཞི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྡོན་
འགོམ་དང་། ལྷ་རིང་། ལྷ་ག་སྤུག འབྲི་རུ་བཅས་ཀྱི་ཤོག་ཁོངས་ནས་ཁག་གཅིག་
ད་ལྟ་ཤག་ཚུ་ཤང་ཞེས་པ་ཤག་ཚུ་དང་། སེ་ལྷ། (སེ་བ་ལྷ) ལྷོ་ལྷ། (ལྷོ་དེ་ལྷ) ཉང་
ལུ་གཞུང་། ཐང་དཀར་ནག་རྒྱུད་འབྲོག་ལུལ་ཡིན་པ། ད་ལྟ་ཤག་ཚུ་ཤང་ཁོངས་
གྲོང་ཚོ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྡོན་ལྷ་ག་སྤུག་དང་། ལྷ་རིང་འབྲི་རུ་བཅས་
ཚོ་ཤོག་ཁོངས་ནས་ཁག་གཅིག་རྒྱུད་པའི་ད་ལྟ་འབྲི་ལུང་ཤང་ཞེས་འབྲི་ལུང་། ལ་
གཡང་། མཚོ་སུ་རྒྱུད་འབྲོག་ལུལ་ཡིན། ད་ལྟ་འབྲི་ལུང་ཤང་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་བཅུ་
ཡོད་པ་རེད། དེ་སྡོན་འབྲི་རུ་དང་ལྷ་ག་སྤུག་ཚོ་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྩ་ལ་ཤང་ཞེས་
པ་རྩ་ལ་དང་། ཤང་སྤུ་འབྲོག་ལུལ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་རྩ་ལ་ཤང་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་
བརྒྱུད་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྡོན་སེན་ཚོ་དང་། ལུ་རྒྱལ་པད་དཀར་ཚོ་ཤོག་ཁག་རྒྱུད་
པའི་ད་ལྟ་གཡང་ཤོད་ཤང་ཞེས་གཡང་ཤོད་ནས་སྤོང་རྫོང་བར་དང་། ཚིས་རོང་
ནས་ཅིས་མདའ་བར་ཞིང་ལུལ་གཚོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡ་གོང་རྫོང་བརྒྱུད་དང་།
ལུ་ཁོག་ །གཟི་མེར། ཚིས་གཞུང་། དེལ་ལུང་ཡན་བཅས་འབྲོག་ལུལ་ཡིན། ད་
ལྟ་གཡང་ཤོད་ཤང་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྡོན་རྒྱ་རྫོང་ལྷིང་
དགའ་ཁོངས་པད་དཀར་རྫོང་བཞི་ཤོག ལ་རོག་རྒྱུད་པ། ད་ལྟ་པད་དཀར་ཤང་
ཞེས་པ་པད་དཀར། གདོང་། བདེ་སྤྱིད། ཡ་ང་། ཡག་ཁོག་ །སྐལ་བཅས་ཀྱི་རྫོང་
རྒྱུད་འབྲོག་ལུལ་དང་། མདའ་ཞིང་ལུལ་རུ་གནས་ཡོད་པ་རེད། ལ་རོག་ བག་
ཤིས་ལུང་། དཔལ་ནང་། ཀལ་ནང་། ཐལ་ནང་། སིལ་སུ་བཅས་འབྲོག་ལུལ་ཡིན་
པ་དང་། ད་ལྟ་པད་དཀར་ཤང་ཁོངས་གྲོང་ཚོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་རེད། ལྷོན་བསྐྱེམས་
འབྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ཞིང་འབྲོག་གྲོང་ཚོ་ ༡༧༥ ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་དེ་སྡོན་འབྲི་

ལུ་འི་ཚོ་ཤོག་སོ་སོ་འི་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་ད་ལྟ་རྗེས་ཁག་པལ་ཚུན་ལང་གནས་
 པ་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྤྱི་ཐི་ཁ་དང་། ཡུང་དཀར་སྤེ་ཆམས་ད་ལྟ་ལྟ་རི་
 རྗེས་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཡོད་པ་དང་། དཀར་གཞུང་གི་སྤེ་ཆམས་ད་ལྟ་ལག་ཚུ་རྗེས་
 ཁོངས་སུ་ཚུད་ཡོད། བེ་གཞུང་བརྟུན་གྱི་སྤེ་ཁག་ཅིག་ད་ལྟ་ལྟ་རི་འོང་ཁོངས་
 ལྟ་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ཤོང་གསལ་འགྲི་རུ་རྗེས་ལུ་ཡོངས་གྱི་སྤེ་ཆམས་ཚོ་ཤོག་
 སོ་སོ་ནས་ད་ལྟ་ཤང་སོ་སོ་འི་བར་སྤེ་རྗེས་ལྟར་པའི་བཅད་མཚམས་ལྷུ་
 ཟེན། ༡༩༩༠ ལོར་འགྲི་རུ་རི་གངས་ ༣༥༩༡༥ ཡོད་པ་དང་། དུས་གངས་
 ༩༩༩༩ ཡོད་པ། ལས་ལྟར་དང་སྤེ་ཚོན་ཁག་ ༩༩ ཡོད་པ་དེར་ད་ལྟ་ལས་
 བཟོ་བསྐྱོམས་ ༩༩༩ ཡོད། སྤོབ་གྲུ་དཔེ་ཆུན་ ༡༥ དང་སྤོབ་སྤུག་ ༡༩༩
 ཡོད་པ་རེད། འགྲི་མ་འགྲུལ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་འགྲོ་ལམ་རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་ ༩༩༩
 ཡོད་ཅིང་། རྗེས་ཡོངས་སུ་ཤང་བཅུ་གཅིག་སར་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཤང་གཏོང་བུ་
 གྱི་ཡོད། མདོར་ན། རིག་སྤོབ། འགྲོད་བཞེན། ཡིག་ཟེལ། ལྟར་འཕྲིན། ཚོང་
 ལས་དཔལ་འགྲོད། འགྲོག་ཞིང་ཞོད། ཤོང་བཟལ་འཇུགས་བསྐྱུན་བཅས་ཚོང་
 མ་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཏང་གོང་གི་ཡུན་རིང་བཀས་བཀོད་རྒྱུན་འཛིན་ཞིང་
 བུན་ལམ་ལུགས་གྱི་གནས་ལས་ཐོལ་ཏེ་ད་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་གྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་སུ་རྒྱུ་ལས་ཆེའི་འགོ་འགྲུར་བྱུང་ནས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏོར་རྒྱས་པ་བཞིན་
 མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་བར་དང་། རྗེས་ལུས་ནས་ཡར་རྒྱས་གྱི་སྤོབས་སུ་འགྲོ་
 པ། དཔུལ་སོངས་གྱི་གནས་ནས་སྤུག་འགྲུར་ཐོག་འགྲོ་བའི་ལོ་རྒྱས་གྱི་འགྲུར་བ་
 བཤད་མི་ཚོར་བའི་འཕེལ་རིམ་དེ་ཆམས་མིག་ལྟན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ལུལ་དུ་གྲུར་
 ཡོད་པ་རེད། །

སྒྲུབ་པ།

དེང་འདིར་ཚོང་དཔོན་འབྲུང་རིམ་བརྗོད་བ་ཡི།།

བགྲང་བ་འཕེལ་རིམ་ལོ་རྒྱུས་རྩུང་ཙམ་འདི། །

བྲན་ཆར་མེ་ལོང་ངོས་སྤུ་འཆར་ལྟ་བུ།།

སྒྲུབ་ཆར་ཤེས་བྱའི་སྤྱན་ལམ་གསལ་ཐེབས་བཞོན།།

ལེའུ་ལྷ་པ། རྣམས་ཤོད་ཚོ་དགོན་ཁག་གི་ཚགས་རིམ།

ཙ་རི་ལ་སོགས་ཡིད་ཡོད་དཔེན་གནས་སྣམ་གསལ་སྤྱོད་གསལ་གྱུན་རྒྱ་བའི་བདུད་རྩིར་གྱུར། །
ཚ་གང་ཁྱད་བསད་ངལ་བ་འཛེམས་མེད་སྡོན་ཤོན་མཁས་དབང་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་བ་ལྟར། །
རྩ་རྩོད་གཡེང་བའི་ལམ་གོལ་སྤངས་ནས་གཞན་པན་གྱང་སེམས་ལྡན་བ་རོ་མཚར་ཆེ། །
ལྷ་བཙུགས་རྒྱ་འཇུག་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོམ་སེལ་མེད་གྱང་དགོན་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་ཚམ་གྱིས། །

དེ་ཡང་རྣམས་ཤོད་འཕྲི་རུའི་ཁུལ་འདྲིར་དགོན་བ་ ༡༥ ཡོད་པ་དང་། ཚོས་
ལུགས་གྲུབ་རིགས་ཁག་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། རི་བོ་དགོ་ལུགས་པའི་དགོན་བ་ ༡༡
དང་། བཀའ་རྒྱུད་དགོན་བ་ ༣ རྩིང་མའི་དགོན་བ་ ༡ བོན་པའི་དགོན་བ་
༡ བཅས་ཡོད་པ་དེ། དེ་མིན་རི་ཁོད་དང་། མཚམས་ཁང་། ལྷ་ཁང་བཅས་
ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ ༤༣ ཡོད། ལོང་གསལ་དགོན་བ་ཉི་ལུ་ཅུ་ལྟ་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་མ་ཐེན་ཞིག་ ༡༩༩༠ ལོར་བསྐྱུ་སྤྱི་ག་བྱས་ཐེན་པ་དེ་དག་ནི་དགོན་བ་སོ་སོའི་
རྒྱུས་ཡོད་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བྲིས་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་
མང་གཞིའི་ཐོག་ཁ་སྡོན་དང་། བསྐྱར་བསྐྱིགས། ལེགས་བཅོས་བཅས་ཁ་ལགས་
བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་ལྷ། རི་སྤོད་དགོས་པ་མ་སྡོམ་པ། །དེ་སྤོད་རུ་ནི་སུ་
ཞིག་འཛིན། །ཞེས་བ་ལྟར། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོམ་འབྲིའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་
པ་དང་། རྣམས་བབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གདེང་འཛོག་གྲེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་འཛིག་ཉེན་ཐོག་ན་མི་སུ་དང་སུ་ཞིག་ཡིན་གྱང་ཤེས་
དགོས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་མང་རུ་ཡོད་པ་རྣམས་ངེས་པར་རུ་ཤེས་དགོས་པ་

ལ་སྟག་ཡིན། ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་མ་ཤེས་ན་མཁས་པའི་གྲལ་བསྟར་དུ་མི་
ཚུད་པ་མ་ཟད་ཐ་མོ་མི་ཡི་གྲལ་དུ་ཚུད་མི་སྤུལ་བས་ཤེས་བྱའི་གནས་གཅིག་ནི་ལོ་
རྒྱས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པར་སེམས། དེ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པའི་གཏམ་ཚོགས་
དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ངོས་ནས་བཤད་ན། ཅེ་བ་དད་པ་མོས་གྲུས། རྫོང་བ་ཚོས་
བསམ་སྐྱོམ་གསུམ། ཉམས་ལེན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྡན། ཚང་མ་ཁ་མིག་ཡར་
ལྷོས་བྱེད་ས་ནི་སྟོན་སྟོན་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་
ལས་ལོ་སོའི་སྟོ་ངོར་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་གདུལ་
བྱའི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཡིན། འདིགས་རྟེན་མི་ཚོས་ངོས་ནས་བཤད་ན། མི་
ལ་མཁོ་དགོས་ཟམ་གོས། ལོངས་སྟོད་གནས་མལ་འཚོ་རྟེན། མིད་འདྲིན་དག་
འདུལ་གཉེན་སྟོང་། ལེགས་ཉེས་བཞག་ལོད་འཕྲོད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་
གཏུགས་ནས་བཤད་ན། གནའ་རབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོས་རྒྱས་
ཉམས་སྟོང་སྐྱངས་ནས། འདིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་སྤང་སྤང་འཇུག་ལྗོག་གི་འཆར་
སྐོ་སྤྲོ་ཚོགས་རིགས་ལམ་དང་སྟོང་གྲུབ་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ལོ་རྒྱས་འབྲི་བ་དང་
། ལོ་རྒྱས་མི་བརྗེད་པའི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། རྣམས་བབས་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་གདེང་
འཛོག་བྱེད་པ་ནི། ལོ་རྒྱས་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། རྟོན་རབས་རང་ལུས་ཀྱི་
དགོན་པ་སོ་སོར་ལོ་རྒྱས་ཡིག་ཚགས་ཡོད་ཀྱང་དེར་ལྷ་སྟོག་དང་། ཡིད་འཛོག་
མི་བྱེད་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྣམས་སུ་ཚང་མ་མེར་བསྐྱེགས་ཐལ་
གྱུར་སོང་རྗེས་དགོན་པ་གར་ཚགས་གར་གནས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལོ་རྒྱས་རིང་
ལུང་དང་ཕྱག་འདེབས་མཁན་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་མཚམས་སྐྱེབས་གྲབས་བྱུང་བར་
བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱས་ཡིག་ཚགས་ཉུང་ཞིང་གསལ་ཁ་མེད་པ་དང་། མལ་ཆེ་བ་དག་

རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་འབྲི་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དཀའ་ངལ་མང་ཡང་
། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་མཁེད་མངོན་རྟོགས་པ་བཅད་མ་སྟོང་ཅམ་གསལ་ཁ་བྱུང་ན་བྱིན་
ཆད་མི་རབས་རྗེས་མར་ཕན་པར་སྦྱོར་ནས་གོང་རིམ་གྱི་མཚུབ་སློབ་དང་། འོ་
ཅག་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་རྒྱུན་ཐོས་གཏོང་མ་ཅུས་པར་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་དཔེ་བལྟས་
རྒྱ་ཆ་ཅམ་འབྲི་ཁྲུལ་བྲས་པ་ལགས། དེ་ཡང་ནགས་ཤོད་འབྲི་རྩའི་ཁྲུལ་འདིར་
དགོན་གནས་དང་། རི་ཁྲོད། མཚམས་ཁང་། ལྷ་ཁང་བཅས་མཁས་དབང་རྒྱ་
སྐར་སྟེང་བ་ལྟར་གྱིས་བྲུག་བཏབ་པའི་བརྗེན་ཉམས་སྦྱོར་པའི་གནས་དང་དགོན་
པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཚོད་རྟེན། དཀྱིལ་འཁོར། ཁང་བ་བཅེགས་པ་ལ་
སོགས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོགས་དེ་རྣམས་གང་དུ་མཚུངས་པ་ཞིག་ཏུ་དབྱེད་
པའི་རྒྱལ་ཞི་དཔེར་ན་ཐོག་མར་ས་གཞི་བཟག་པ་དང་། བསྐྱར་བ། སྤྱང་བ།
གཟུང་བ། སྤྱང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། །དང་པོ་ས་གཞི་བཟག་པ་ཞེས་པ་
ནི། ཚོས་གཞུང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་བྱས་ཅུབ་ཅམ་བཞོས་ལ། །ས་
དེ་ཉིད་གྱིས་གང་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་ལྷག་པར་སྤྱང་ན་ནི། །དངོས་སྤྱབ་དག་ནི་
ཡོད་པར་སྤྱང། །ཞེས་པ་ལྟར་ས་ཆ་བཟག་པ་དང་། གཞན་ཡང་ས་ཆ་བཟག་
རྒྱལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་རྫོབ་མང་བས་འདིར་མ་བཞོད། སྤྱིར་བཏང་བཤད་
ན། དུལ་གྱི་དགོ་བ་བརྩུ་དང་ལྡན་པ། སྟོགས་བཞིའི་དབྱིབས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་
བཟག་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་སྤྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བཟག་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རིམ་བཞིན་འཇུག་ཚང་བཟག་པ་བྱེད་དགོས། གཉིས་པ་
བསྐྱར་བ་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་ལེགས་པར་བཟག་པའི་ས་ཆ་དེ། དུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་། དཔོན་དང་སློབ་པོ་ལ་སོགས་པར་བདག་ལ་རེ་བའི་ཚིག་གམ་རིན་གྱིས་

ལྷ་བ་སྟེ། ཚོས་གཞུང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། བདེན་པའི་ཚིག་གིས་ལྷ་བ་འཕམ། །ཡང་ན་
རེ་བའི་རིན་གྱིས་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་ས་དེ་བརྟག་པའི་རྗེས་སུ། ས་ཚད་
ཡང་བཅའ་འཛོལ་དང་། རིན་མེད་ཉམ་བུར་བྱེད་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་རེད།
གསུམ་པ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཚེས་དུས་བཟང་པོར་ས་
བདག་རྟོ་འཕྲེ་རྒྱ་བའི་རྩལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ས་ཡི་དབུས་ལེགས་པར་
ཡིད་གྱིས་དགམ། ལམས་ལྷ་འདས་ནས་དེ་ལ་དུ་མ་ཡི། །སྤྱོད་དང་མཚམས་
རྣམས་ཀུན་ནས་བརྟོ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩལ་གྱིས་བརྟོ་བ་སྟེ། ཚོས་གཞུང་
སྤྱི་རྒྱུད་ལས། །དབྱིངས་ཀྱི་རུལ་པ་སྟོང་གསུམ་གཞུང་། །ཕྱོག་མཁར་ཐལ་བ་
ཚ་སྟོ་ཅན། གསེག་མ་རྩལ་དང་རྟོ་དང་སྒྲ། །སྤོན་འབྲུ་ཕྱོག་སྐྱེད་པ་སོགས་མང་།
།དེ་རྣམས་ཡི་ས་གཞི་ནི། །མཁས་པས་ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་སྤྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར།
ས་རུལ་བ་དང་། རྩོན་མོ། གསེག་རྩལ། ཕྱོག་སྐྱེད་པ་སོགས་གང་སར་དེ་
རྣམས་མི་རུང་བས་སྤྱང་བར་བྱ། བཅའ་ཚམ་རྒྱལ་བྱ་ཅན་གྱི་ས་ཚད་དེ། ས་གཞིར་
བཟང་པོ་གཞན་དང་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཞིམ་སྤོའི་རྩལ་གཏམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་སྟེགས་བྱ་བྱ་བ་དང་། དག་འདུན་བཞི་སྟེ་དག་གིས་གཏོར་ཞིང་བཅག་
པ་དང་། གཏོར་བུམ་བཞུགས་པ་ས་སྤྱོད་དེར་སྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ས་
པས་བཞེགས་རྣམས་སྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་དགོས། བཞི་པ་གཞུང་བ་ཞེས་པ་ནི་
སྟོའི་བཟང་སྟེ་ལེགས་པར་སྐྱེད་པའི་ས་དེར་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་བདག་འཁོར་དང་
བཅས་པ་དེར་བདག་གི་འདོད་པའི་སྤྱིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་དུ་བཞུག་སྟེ་
པ་དམ་ཚིག་གི་བྱ་བ་སྐྱེད་སྟབས་གྱིས་བཞོད་པ་དང་། ལྷ་གར་བདུག་མཚོད་
སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ། ལྷ་བ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པ་

བྱི་ལོང་གསལ་བཟུང་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤར་ཡང་བགོགས་
 གྱི་རིགས་འདུག་པའི་སྐབས་མེད་པར་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ།
 གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ། སྤྱིན་
 བསྐྱེགས་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞིར་
 གྱུར་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པོར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ལས་སུ་བྱ་
 བ་དང་། བྱུག་དང་། བཀྱར་བསྐྱེ་མཚོན་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོན་གནས་རི་
 ལྟར་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་། དེ་དག་གིས་བདེ་བར་འགོངས་ཀུས་བ་
 རྒྱུད་དེ་དང་། དེ་དག་གིས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་། ཉན་མེད་པ།
 བགྲེས་སྟོགས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མེད་པ་དང་། འཇུག་ཚོད་ཞི་བ། འགྱོར་བ་དང་རང་
 བཞིན་དགོ་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་ཡིད་དེ་སྣང་འགྲུབ་པ་དང་། མདོར་
 བ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱ་ཤིས་པ་དང་
 དགོ་ལེགས་གྱི་དཔལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། དགའ་མགུ་ཡི་རངས་
 ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་དགོན་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བཀའ་མདོ་སྤྲུགས་གསར་ཚུངས་བན་
 པོན་རིས་སུ་མ་མཚིས་པའི་དགོན་བ་དེ་རྣམས་སྟོན་སྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་
 ཅན་རྣམས་གྱིས་སོ་སོའི་ལོང་ལྟར་ས་དབྱུད་ལེགས་པར་མཇུག་དེ་བྱུག་བཏབ་
 པའི་དུས་དང་། ཉན་རྟེན་གཙོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན། ཚིངས་ཚོ་ག་བྱུག་ལེན། རྒྱུད་
 སྤེ་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་བཤའ་སྤྱོད་ཉམས་བཞེས། སྟོན་རྗེས་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རིམ་སྟོན་དང་
 གྲུ་གངས། ཉམས་པ་སྤར་གསོའི་དུས་སྐབས་སྐྱོར་ཞིབ་སྤེའི་ཞུ་ཚོད་མེད་སྟབས་
 རོབ་ཅམ་ཞིག་ཞིབ་དབྱུད་གང་ལུབ་བྱས་ཤིང་དགོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་བུ་བཀོད་
 པ་འདི་ལྟར་ཉེ།

༡༤༦༡ ལོའི་དགོན་བ་དང་གྲུ་གངས་བཅས་གྱི་ཡིག་ཚགས་

གཞིར་བཟུང་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་སྡོན་འགྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ཚོ་ཤོག་དགུ་ལ་
 དགོན་ཁག་བཅུ་དྲུག་དང་། རི་ཁྲོད་ལྷ་ཁང་བཅས་ཡོད་པས་དགོན་པ་སོ་སོར་སྤར་
 སོར་གང་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་རྩལ་ཅམ་མཆིས་པ་ལགས་ན། དེ་སྡོན་ཚོ་ཤོག་སོ་སོའི་ནང་
 གནས་དགོན་པ་ཁག་རི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ། དེ་ཡང་ཐོམ་པན་ཚོ་ཤོག་ནང་ཆགས་རི་
 དགོན་དང་ཤུག་གདོང་དགོན་(ཤུག་སྤིང་དགོན་ཡང་ཟེར་)དང་། ལྷག་སྤུག་ཚོ་ཤོག་
 ཁོངས་ཚོས་སྡེ་དགོན་དང་གཡག་ལའབ་དགོན། འགྲི་རུ་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་སུ་འགྲི་རུ་
 དགོན་དང་། ཚོས་སྤིང་དགོན། ལྷག་སྡེ་དགོན། ཁ་རིང་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་འབྲོང་
 ལྷ་དགོན་དང་། རུ་ཁྲིམ་དགོན། སྤང་དེལ་དགོན། འགོམ་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་འགོམ་
 དགོན་གསར་དགོན་དང་ཐང་ཐང་དགོན། ར་ལྷི་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་སུ་ལྷར་སྡོན་དགོན་
 དང་། རབ་བརྟན་དགོན། རོད་ལུང་དགོན། སེན་ཚ་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་གཡང་ཤོད་
 དགོན་དང་དགའ་རི་དགོན། འུ་རྒྱུམ་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་རྒྱལ་ཤོད་གསའ་མདའ་དགོན།
 འག་རོག་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་འུ་རྒྱ་དགོན་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དེ་སྡོན་རྒྱལ་
 ལྷོང་སྤིང་དགུའི་ཁོངས་སུ་གཉོགས་པ་པད་དཀར་དགོན་དང་། ལྷ་མཁར་དགོན།
 དརུལ་ཁོ་དགོན། འུ་མདའ་དགོན། རོ་སྤྲིང་དགོན་བཅས་དགོན་ལྔ་དེ་དག་འགྲི་རུ་
 རྫོང་ཁོངས་སུ་གཉོགས་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་སེར་བཟ་དགོན་རྫོང་པའི་འགྲི་རུ་རྫོང་
 ཁོངས་སུ་དགོན་པ་ ༡༥ ཡོད་པ་སོ་སོར་འགོད་རྒྱ་གཞུག་གསལ།

ཆགས་རི་དགོན་སྐོན་རྫོང་འོད་གསལ་སྐྱབ་སྡེ་
ཨོ་རྒྱན་དམ་ཚོས་སྲིང་།

མཐུན་པའི་སྲིད་ཞི་ཅིག་ཅར་སྐྱོན་རྫོགས་པར།།
བཅེ་བས་གང་འདུལ་སྐྱལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སྲོང་།།
བྱས་པས་ཚར་གཙོད་རྗེས་འཇོན་མངའ་དབང་སྐྱུར།།
ཕྱབ་དབང་སྐྱབ་པའི་ཉི་མ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །

ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ཀུན་གསལ་དག་པའི་མཁའ།།
ལོངས་སྐྱབ་གདོད་ནས་འཇའ་འོད་འཁྲིགས་པའི་གྲུང།།
སྐྱལ་སྐྱེ་ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་བྱུང། །
མཚོ་སྐྱེས་བླ་མ་བདག་གི་སྣང་དབུས་རོལ། །

ཡེ་ནས་མངོན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འགོ་བའི་དོན།།
ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་མའི་ལང་ཚོར་རྒྱས་པའི་སྐྱུ། །
ཡེ་དག་ཚོས་ཉིད་མཉམ་བ་ཚེན་པོའི་གར། །
སྐྱོན་གྲུབ་གཅིག་རྫོགས་ཉི་མ་གྲགས་པར་འདུད། །

གསང་གསུམ་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ན། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཞུགས་པད་འབྲུང་རྗེས།།
ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་རུང་འདུལ་སྦྲད་དུ།།
ཆོད་མའི་གཏེར་གྱི་བརྒྱུད་ལ་སྦྱིང་འདབ་ཟུམ།།

སྡོན་ཆད་དམ་པའི་མཛད་པ་གསལ་རྒྱུ།།
གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་སློབས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་།།
ལེགས་བྱའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་ལས། །
ཆོག་རྒྱུད་དོན་འབྲས་སྐལ་ལྡན་སྣེ་དུ་འབྱུང་།།

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་དང་དམ་བཅའ་སྡོན་དུ་སོང་སྟེ། འདིར་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི།
པོད་སྡོངས་ནག་ཚུའི་ཤར་སྡོགས་འགྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ནགས་སོག་འདུས་མདོ་
ཆགས་རུ་ས་ཆར་གནས་པའི་སྲིད་རྫོང་འོད་གསལ་སྐྱབ་སྟེ་ཨོ་རྒྱན་དམ་ཆོས་
སྲིད་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་འགྲུར་ཆེ་བ་དུག་ལྡན་གྱི་འདུས་སྟེ་ཆེན་པོ་དུག་གི་ཡ་གྲུལ།
གནས་དགོན་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྗེ་མའི་དགོན་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་
ཡང་པོད་ཡུལ་བཟང་ཤིས་པའི་རི་བརྒྱུད་གྱི་ཡ་གྲུལ། ཁམས་དུ་བའི་རིའམ་གནས་
སྲིན་མོ་རྫོང་ཞེས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་དང་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་
རྒྱལ་གཉིས་གྱི་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཤིང་། བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་བཞེངས་
ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་པོ་བྱང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། འཁོན་སྦྱུའི་དབང་པོའི་སྟེ་བ་
ཁམས་ཉི་མ་གྲགས་ཞེས་འབྲོན་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །བྲག་ལ་ཕྱག་ཞབས་དང་
སྤྱ་རྗེས་སོགས་རང་བྱོན་གྱི་བརྒྱན་པས་གནས་ཆེན་ཡིན། གཏེར་ཁ་དང་རྒྱུད་

རྗེ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་འདིར་གཏེར་ཆེན་ཉི་མ་གྲགས་པས། བོད་
 རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚུ་མོ་ལུག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༣)ལོར་ལུག་བཏབ་པའི་ཚོས་
 རྗེ་འདིར་སྐྱེས་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་། མཚོག་གསུམ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 ཀྱི་ཉེན་དུ་མ་དང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཉི་མ་གྲགས་པས་གཏེར་ནས་བྲངས་པའི་
 ཤར་གཏེར་སློན་པ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་ཚོས་སྐོར་པོ་ཉི་ ༡༡ གཙོས་སྤྱ་འགྲུང་བཀའ་
 གཏེར་གྱི་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་ལས་བཞི་སྤྱི་
 དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ལུག་ལེན་བསྟེན་བསྐྱབ་མཚམས་
 གསུམ་གར་ཐིག་དབྱངས་རོལ་སོགས་ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བའི་
 བཅའ་ཡིག་པན་བདའི་ཉིན་གུང་ལྟར་སོ་བྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་སྤོམ་
 ཚུལ་བཞེན་ཡོད་པ་མ་ཟད་གཞི་གསུམ་གྱི་ཚོག་ལུག་ལེན། གཞུང་ཆེན་བཅུ་
 གསུམ་མཛོད་བདུན། དལ་གསོ་སྐོར་གསུམ། ལྷིང་ཐིག་ལ་བཞི་སོགས་ཐོས་
 བསམ་མཛད་ཅིང་། མདོར་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྱེད་
 ཅིང་། གལམས་སྤྱ་བཤད་གྲ། གཡོན་དུ་སྐྱབ་གྲ། ལུང་འབྲེལ་གྱི་དགོན་གནས་
 འདིར། མི་རབས་སྟོན་མའི་རྫོང་གོས་ཀྱི་སྤྱིང་བཅུད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རིག་
 གནས་དང་ལག་ཅུལ་བཟོ་བཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མཚོན་པའི་དངོས་རྣམས་དུ་
 མས་སྤུག་ཅིང་སོ་རྒྱན་ལུན་རིང་ལུན་པའི་དགོན་འདི་ལུག་འདེབས་མཁན་གཏེར་
 ཆེན་ཉི་མ་གྲགས་པའི་མཛད་རྣམས་སོགས་བྱུང་བ་བརྗོད་པའོ། །རིག་འཛིན་ཉི་མ་
 གྲགས་པའི་གཏེར་ཆེན་ཉི་མ་གྲགས་སྐྱ་ལེང་དང་པོ་འཁྲུངས་ལུལ་ནི། མདོ་ཁམ་
 ཟམ་མོ་སྐང་གི་ས་ཡི་ཆར་བས་རུ་ལུང་གྱི་སྤུ་ལ་གོང་དུ་ལབ་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱལ་དང་།
 མ་ལུམ་བསོད་ནམས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྤྱ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་

བཀའ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡)ལོར་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་ན་སྤྱ་བའི་དུས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་
 སྤྱིང་རྗེ། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་འདུན། ཡ་རབས་སྤྱིང་རྗེའི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལེགས་
 བར་ལྷན་པ། སྐུ་སློབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་ཆེ། སྤྱུ་ཐོབ་རྫོགས་ཆེན་པར་
 རིག་འཛིན་སར་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཞེས། ཡ་ཤོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་དུས་
 མཉམ་ཡིན་པ་དང་། ༡ རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡི་ལུང་གིས་ཟེན་
 པ་ལྟར། འཇམ་གླིང་ས་ཡི་སྟེ་བ་གངས་དཀར་ཉི་ཤེ་བདེ་ཆེན་གསང་བ་ལུག་
 བས་ལྷ་མ་བཀའ་བརྒྱུད་འདུས་པ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སོགས་དང་གཞན་ཡང་
 ཁམས་སྲིན་མོ་རྫོང་གསུམ་ནས་གཉེར་ཆོས་བཀའ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་གདན་དྲངས་
 བས་གནས་མཇམ་གཉེར་བཏོན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེར་བསྐྱགས་བརྫོད་གནང་བ་
 དང་། རྒྱལ་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་གཉེར་ཆེན་གྱུ་རྩ་ཆོས་དབང་གི་བཀའ་
 བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐུ་བ་སྐོར་ཆ་ཆོང་དབང་ལུང་ཁྲིད་བཅས་དང་
 ། གཞན་ཡང་སྤྱ་འགྲུང་རྙིང་མའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་སེམས་གསུམ་སོགས་བཀའ་
 ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསན་པར་མཛད། གཞན་ཡང་སྲིན་རྫོང་གནས་ཀྱི་རུབ་སྐོ་བར་
 མ་ནགས་ཤོད་མེ་འབར་དབང་གི་སྐུ་བ་ལུག་ནས་གཉེར་ཕྱོན་ཏེ་མགྲིན་འེགས་པ་
 ཟེམ་གཞོན་གྱི་དབང་ལུང་དང་། གངས་རིའི་གཉེར་ཕྱོན་ལྷ་ཆེན་དབང་ལུག་ཆེན་
 པོའི་དབང་ལུང་རྣམས་གང་གི་སྐུ་ལོ་རྒྱུ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་རྫོགས་ཆེན་
 པར་རིག་འཛིན་དང་། སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ། རྗེ་དཔོན་པར་ལྷན་
 རྒྱལ་རྣམས་རྒྱལ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་མཆོག་ནས་ཆེད་དུ་
 མངགས་པར་མཛད་ནས། དགའ་ལྷན་ཞོལ་ལོ་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་སློ་སྲོལ་ཆོས་
 ལྷན་དང་། འབྲས་སྤངས་འཇམ་པ་ཆོས་འཛིན། སེ་ར་སྐལ་བཟང་དབང་ལྷན་

སོགས་ལྷན་མཐའ་རིས་མེད་ཐོག་གཏེར་ཕྱོད་དབྱ་ཕྱག་རྫོགས་གསུམ་ལ་སོགས་
 བ་གཏེར་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་བ་དང། སྲིད་ཀྱིས་བཀའ་བཀོད་གཏེར་
 ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ཐོད་ཁམས་བསྟན་འགྲོའ་པན་ཕྱིར་བཀའ་བབས་ལུང་ཟེན་ལྟར་
 སྲོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐུ་རིང་དུ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་
 གཏུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཅུ་སོགས་ཉམས་གསོ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་བ་
 ལྟར་མཛད་པ་དང། འདམ་ལྷོག་ཅེ་ལར་མཚོད་རྟེན་ཆ་བརྒྱད་གསོས་པ་དང།
 མདོར་ན་གཏེར་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚའི་རིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྒྱ་དཀར་ནག་ཐོད་
 བལ་ཡུལ་སོགས་ལ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཚེར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ལོགས་སུ་
 ཡོད་པས་འདིར་ཞེས་པར་མི་སྣོས། མཐའ་ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་
 ལྷག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༧༡༠)ལོར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཉི་མ་གྲགས་པ་
 སྐུ་ཐོང་རིམ་ཕྱོད་ཆགས་རི་དགོན་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རིམ་པར་བཞུགས་
 ཚུལ་ལོ། ཉི་གྲགས་སྐུ་ཐོང་གཉིས་པ་བརྒྱ་ཐེག་མཚོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་
 འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་ནགས་ཤོད་སྣོལ་མ་གྲོང་དུ་ཡབ་ལྷ་ལོ་དར་དང། ཡུམ་དག་
 དབང་མཚོ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་ཚུ་ལོ་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་
 ༡༧༡༩)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགྲང་ལོ་ལྷ་ལ་གདན་སར་ཕེབས། རྒྱལ་བ་སྐལ་
 བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང། རྒྱས་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐལ་བཟང་དབང་ལྡན་བཙུན་
 ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མཁས་ཤིང་བཅུན་པའི་གྲུབ་པ་ཐོབ། ཉི་མ་གྲགས་
 གཏེར་ཆེན་མཚོག་ནས་གཏེར་ཚོས་དང་སྐུ་འགྲུར་རྩིང་མའི་ཚོས་བརྒྱད་དབང་
 ལུང་ཁྲིད་རྣམས་མཛད། ཐོ་བྲང་ལུང་ལོ་ཅན་དང། ཉི་ལོད་རབ་གསལ། གནས་
 བརྟན་བྲག་རི་མ་སྐུ་རྟེན་ཕྱག་རྫོང་གཙོས་ལི་མ་སྐུས་ལེགས་སུ་མ་བརྒྱ་ཅུ་ཅམ་དང།

གསུང་རྟེན་ཤར་གཏེར་པོད་ཉེར་གཅིག ཚར་གསུམ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་
མཛད། རྒྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཀའ་གདམས་མཚོད་རྟེན་གངས་མང་བཞེངས། གཞན་
ཡང་གྲུབ་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་བ་བྱུང། འཛིན་སྐྱབས་མོ་དགོན་
དུ་གཏེར་གསར་བ་རྣམས་བཞུགས་པ་བཅས་མཛད་འཕྲིན་གྱི་མཛོད་སྐྱོང་བར་
གྲགས་སོ། ཉི་གྲགས་སྐྱེས་ལོ་གསུམ་པ་མི་འགྲུང་པལ་བདེ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས་
ཡུལ་ནི་བྱང་ཡིད་ལྷུང་གི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། རྫོགས་ཚེན་གསུམ་པ་རེས་
དོན་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོའི་སྐྱེ་བྱུང་དུ། སྐྱེ་འགྲུང་རྩིང་མའི་བཀའ་མའི་རིགས་སྤྱི་
དང་། བྱང་པར་ཉི་གྲགས་གཏེར་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་
གསན་བ་དང་། དབའ་མོ་ལས་རབ་ཅུལ་དང་། ཀུན་མཁྲིན་འཛིགས་མེད་གླིང་བ་
སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འཕྱོར། རིགས་
གསུམ་སེམས་དཔའི་རྣམ་སྐྱེལ་ཚོས་འདྲིའི་བདག་བཞེས་འཛིགས་མེད་གླིང་པའི་
ཚོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། དེ་རྗེས་ས་མོ་རྟ་ལོར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་
སྐབས་ཀུན་མཁྲིན་འཛིགས་མེད་གླིང་ཞི་བར་གཤེགས་ཚར་བས་གདན་ས་དེར་
འབྱུལ་སྐྱེལ་གང་རྒྱས་སུ་བ་དང་། ཀུན་མཁྲིན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་ཤིང་སྐྱོམ་བར་
གསེང་མེད་པར་འབྱུལ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཉི་གྲགས་མཚོགས་སྐྱེལ་རིན་
པོ་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་དུ་ཀུན་མཁྲིན་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་སེན་གཡས་པ་ཚེགས་དང་
བཅས་གདུང་སྐྱོམ་ནང་ནས་ལེགས་བྱུང་བ་ཀུན་གྱིས་མིག་མཚོང་བྱུང། གཞན་
ཡང་ཐེག་ཚེན་གླིང་དུ་འདྲུ་ཁང་ཚེན་མོ་ཀ་བ་ ༦༧ ཡོད་པ་དང་། མོ་བྱང་གྲུ་
འཛིན་ཡོངས་ཅེ། སྐྱེས་ལོ་གཉིས་པའི་གསེར་གདུང་ཁང་། གཏེར་གསར་ལྷ་ཁང་
སོགས་ཀ་བ་ ༡༥༠ ཡོད་པ་བཞེངས། བང་རྟེན་ལྷ་སའི་རོ་བོ་དཔེ་སྐྱེངས་ནས་

གསེར་ཟངས་ལས་ལྷབ་པའི་རྩོམ་གྲུ་ལྷན་གྱི་གུ་རུ་སྤང་སྲིད་ཐིམ་གོམ་གྱི་སྐྱེ་
དང་། ལྷེབས་གྲིས་གསེར་གྲིས་ཅན། གསུང་རྟེན་བཀའ་འགྲུང་ཚར་གསུམ་དང་
། བསྟན་འགྲུང་ཚར་གཉིས། རྟིང་མ་བརྒྱད་འབྲུམ་ཚར་ལྷ་བཅས་དང་། གཏེར་
གསར་ཞལ་ཐང་དང་སྤྱི་གཙོག་དང་བཅས་པ་པར་དུ་བཞོས་པ་སོགས་བསམ་
གྲིས་མི་ཁྲུབ་པ་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །

ཉི་གྲགས་སྐྱ་ལྷེང་བཞི་པ་འདིགས་མེད་ཚོས་དབྱིངས་དོན་རྗེ་ལྟེན། དུགས་
པོ་གཏེར་ཚེན་དོན་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འབྲུངས། རྩོགས་ཚེན་བཞི་པ་མི་འགྲུང་
ནས་མཁའི་དོན་རྗེ་གཙོས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མངའ་བརྟེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
མང་པོར་བསྟེན་བས་མཁས་གྲུབ་ཚེན་པོར་གྱུར། གསུང་མགྱུར་དང་ལྷུང་བསྟན་
སོགས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་འགྲུང་ལོན་དུ་ཐབ་གསར་ཚོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོན། སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེདས།
གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་གྱི་སྐྱེ་གསེར་ཟངས་ལས་ལྷབ་པ་དང་། གསེར་གསར་གྱི་སྐྱེ་
སྐྱེན་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་རབས་དབག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཞལ་ཐང་དང་། གསུང་རྟེན་
བཀའ་འགྲུང་དང་། བསྟན་འགྲུང་གྲིས་གཙོས་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་
བཀའ་འགྲུམ་མང་པོ་བཞེངས་པ་མཛད་པོ། ཉི་གྲགས་སྐྱ་ལྷེང་ལྷ་པ་བསྟན་འགྲུང་
འཕྲིན་ལས་དབང་ལུག་ཉི་ཚོས་རྒྱལ་གདུང་རྒྱུད་ལྷ་རྒྱལ་རིང་འབྲུངས། རྒྱལ་རོང་
ཀུན་བཟང་ཐེག་མཚོག་དོན་རྗེའི་དྲུང་དུ་སྐྱེ་འགྲུང་རྟིང་མའི་བཀའ་གཏེར་རིགས་སྐྱེ་
དང་། ཉི་གྲགས་གཏེར་གསར་ལོངས་རྩོགས་གྱི་དབང་ལྷུང་གསན། ལྷ་འགྲུང་
རྟིང་མའི་རང་ལུགས་སྤྱིན་གྲིང་མཁན་ཚེན་ཚོས་དབལ་བཟང་པོའི་སྤྱག་ལེན་ལྷར་
གསོ་སྦྱོང་དང་། དབྱུང་གནས་དགག་དབྱེ་བཅས་གཞི་གསུམ་ཚོག་གསར་དུ་

བཅུགས་པར་མཛད། ཞི་ཁོ་དགོངས་པ་རང་གོལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་གྱི་གཙོ་སྐྱོད་པས་
གསེར་བཟང་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ཉེན་དང་། ལུ་རུ་ཐོག་ཚད་མ་དང་། ལྷེད་རུ་
གསེར་འབྲུ་དང་རྒྱལ་མཚན་བཅས་བཞེངས་གནང་མཛད། འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོས་
ལུལ་པ་སྐྱལ་བཟང་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་གསེར་བཟང་ལས་བྱུང་བ་རྒྱལ་མཚན་བཞེ་
དང་། མཚན་མོར་རང་འོད་འཕྲོ་བའི་ལོར་བུ་ཉ་ལུ་དེ་མ་ཞེས་པ་ལུག་འོན་སྐོར་
ཅམ་ཞིག་དང་། བསེ་རུའི་ར་གཉིས། ལྷང་ཆེན་མཆེ་བ་གཉིས་བཅས་ལུལ་བ་
ཡོད། དགོན་འདིའི་རྒྱལ་རྒྱུར་འདི་ན་ཁོ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ལུགས་བསྐྱེད་གནང་སྟེ་
རྩོལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་ད་ལྟ་འདྲ་མཛད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ། བསྟན་སྲིད་ལ་ལོན་
རུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་རི་སྲིད་གནང་བ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་བཀའ་བྲིན་ལོན་རུ་
ཆེསོ། །

ཉི་གྲགས་སྐྱ་ཕྱེདས་རུག་པ་རྒྱལ་བསྟན་འོད་ཟེར་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལི་པོད་
རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་ལོང་སྟག་(སྐྱི་ལོ་ ༡༩༡༩)ལོར་རྟོགས་ལྡན་ལྷ་ཡུ་ཤིའི་གཏུང་
སྲས་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་གྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། རྟོགས་ཆེན་རྒྱལ་བསྟན་ཚོས་གྱི་
རྩོ་རྗེ་དང་། མཁན་ལྷ་རྒྱལ། མཁན་རྒྱལ་བསྟན། རྟོགས་ལྡན་ལྷ་ཡུ་ཤི། འགོ་
འདུལ་རིན་པོ་ཆེ། མཁན་ཆེན་དག་དབང་ནམ་རྒྱལ་པོགས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་རུ་མར་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་། རིན་ཆེན་ལྷ་པོགས་
སྐྱེདས་བཙོན་གནང་བར་མཛད། སྡེ་དགེ་རྩོགས་ཆེན་རུ་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཚོས་
ཞུགས་གནང་སྟེ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་མཚོའི་ས་མཐར་བརྒལ་བས་མཁས་པར་གྱུར།
ཉོར་ལ་ཐོག་ལ་གང་ཚང་ལ་བརྗོད་རུམ་སྐྱུབ་དུ་བཞུགས་རྩོ་སྟོབ་མཛད་པས་རྒྱ་
དང་ནམ་མཁའ་ནས་བརྗོད་གྱུ་རུའི་སྐྱ་ཡང་གྲགས་པ་དང་། རིལ་སུ་ནམ་མཁའ་

འཕུར་བ་སོགས་འོ་མཚར་བ་བྱུང་། དད་པའི་མེ་ཉོག་འདབ་བརྒྱ་བཞད། རི་པོ་
དགོ་ལྷན་པ་ལེ་རུ་དགོན་དུ་མ་རིག་ལུན་སེལ་བུམ་སྐྱབ་སྐྱབས་དགྲིལ་འཁོར་ན་
རིལ་བུའི་སྐྱ་གྲགས་ཤིང་མེ་འོད་འབར་བཞིན་འཕུར་བ་དང་འཕེལ་བ་སོགས་
བྱུང་ནས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ། ཡང་གཞན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་མཚམས་དང་ལྷ་
མཚམས་ལོ་རྒྱ་སྡེལ་མ་ལོ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་རིང་བཅད་རྒྱ་མཚད་དེ་ཆེ་བདག་
དང་ཉིང་ཐིག གཉེར་གསར་ཡོངས་རྫོགས་བསྟེན་སྐྱབ་མཚད་ཅིང་སྐྱབ་ཁང་ནང་
དུ་སྐྱ་སྐྱག་སྐྱལ་བས་པང་ཞལ་བཟད་ནས་ཤིང་ལེབ་གཉིས་ཐངས་གསུམ་བརྟེན་བ་
དང་། མཚན་མོ་སྟོས་རིང་མདའ་ཚད་གཅིག་ཆེ་ཙོག་ཕྱར་གཟིམ་བ་ལས་གཞན་
ཡང་ཞལ་འདོན་ལ་བཙོན་བ་མཚད།

གཞན་ཡང་སྐྱར་པོ་ལ་སྦྱིན་པ། དད་པས་སྐྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་།
འཕྱལ་མདའི་རིགས་ཚང་མ་ལེད་མེད་བཟོས་ཏེ། སེམས་ཅན་མང་སྟོག་སྐྱ་
དགོ་སྐྱལ་ཅི་རིགས་དང་། རྒྱན་དུ་སྐྱ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བྱུང་རྒྱས་མནར་
བའི་ནད་བར་སྐྱན་བཅོངས་བྱེད་པ་སོགས་ཉིང་རྗེ་བུམས་བཅེ་ཆེན་པོས་བཀའ་
འིན་བསྐྱེལ། སྐྱ་རྟེན་གྱ་རུ་སྟོང་སྐྱ་དང་། གསེར་དུལ་རིན་ཐང་བུལ་བའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་བ་གནང་ཡོད། མཐར་ཐོད་ཚུ་སྟག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༤༦༢)
ལོ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ལོ། །ཉི་གྲགས་སྐྱ་སྤང་བདུན་པ་ཡོན་ཏན་
བཟང་པོ་ལི་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་རྒྱུག་ཤིང་སྟག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧༤)ལོར་མཚོ་སྟོན་
ནང་ཆེན་དུ་ཡབ་གྲགས་སྐྱགས་དང་ཡུམ་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་འཁྲུངས།
པོད་ས་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧༤)ལོར་ལྷ་བབས་ཉིན་སྟོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་
གི་གཏན་འབེབས་བཞིན། བཀ་རྒྱ་ས་གནས་སྲིད་འཛིན་ཀྱང་རྒྱུ་དང་རྫོང་སྲིད་

གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚོན་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་གསེང་གི་མངའ་
གསོལ་ཞུས་ཏེ་ད་ལྟ་མངོན་འཛིན་སྐྱོང་བཞིན་པ་རེད། གནས་ཚུན་སྐོ་འབྲེད་
གཏེར་ཆེན་ཉི་མ་གྲགས་པ་སྐུ་ཐོག་རིམ་ཕྱོད་རྣམས་རྫོགས་ཆེན་སྐུ་ཐོག་རིམ་
ཕྱོད་རྣམས་ཉི་མ་གྲགས་སྐུ་ཐོག་རིམ་བས་ངོས་འཛིན་ཞུ་དགོས་པ་ལྟར་ཉི་མ་གྲགས་
སྐུ་ཐོང་རིམ་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་མངོན་འཛིན་རྒྱས་པ་དང་། བོད་ལུལ་དུ་བཟུང་གིས་པ་
རི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ། ཁམས་དུ་བ་རིམ་ཁམས་སྲིན་ལོ་རྫོང་ཡང་སྐོས་ཁམས་
འག་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གནས་འདིར་བཞག་སྐུབ་ཀྱི་
བརྟན་པ་བཅུགས་པ་དང་། བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་དབང་རིམ་ལུང་
གི་སྐུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་སྐབས་དང་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མངོན་སྐོར་བ་ལུང་
བརྟན་རྫོགས་མངོན་པ་སོགས་ལ་གཏོང་སྐོར་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྲིད་རྫོང་
དཀར་མེ་ཆད་མེད་རྒྱན་འབྲུལ་གྱི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

གཏེར་རྫས་དང་རིག་དངོས་ཀྱི་སྐོར། གཏེར་རྫས་དང་རིག་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཚན་ཀྱི་གསལ་འདུས་སོགས་གཏེར་ཁ་ཁག་གི་གཏེར་རྫས་
ལྷོ་ལྷོ་ལས་ལྷོ་བའི་སྐུ་ཚབ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། དམ་རྫས་ཨ་ཐམ་སྡེ་ཐམ། སྐུ་
ཚབ་ལ། ཚུ་སྐྱེད་གི་སྤ། ལེ་རོ་ཅ་ནའི་ཚོས་གོས། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་རྫོང་ལྷོ།
བདུད་འདུལ་མཁའ་འཛོལ་སྤྲུགས་རྟེན། གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་འཇམ་དང་། རོ་རྩེ།
སྤྲིག་པ། སད་རྒྱ་གི་ཆེ་བུམ། ཤེས་དཀར་བུམ་པ། འཁོར་སྐྱེའི་དབང་པོའི་
སྐུ་ལྷུང་རྩྱུ་ཆེན་སྐྱོད་གས། ༡ ལོང་ས་ལྷ་པའི་དབུ་ལྷ་དང་སྤྲུག་རྩེ། འགྲུ་
སྤྲུག་པའི་རིང་བཟེལ། ལྷ་སྤྲས་སྤྲ་གི་བཅན་པོའི་དབུ་ཐོད། ལྷ་ལྷུང་གི་དབུ་
ལྷུ། ལྷ་ལྷུང་གི་ཡོ་ཤེས་སྤྲུང་བ། ལྷ་སྤྲས་གཟི་དམར་ཀྱི་བཞེས་ཞལ། ཚུ་

ཤེལ་གྱི་མཚོན་རྟེན་ལྷ་གང་བའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕེལ་གསུང་བསྟུངས་པ།
འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོས་སྤུལ་བའི་དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་གསེར་གཤོག་ཅན་ཐོས་
ཁོལ་ཆེན་མོ། གཏུབས་སྟོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚུ་གླུང་གི་རྩ་ལས་ལྷབ་བའི་
གཤོན་རྗེའི་རྩ་ཐོར་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མི་དང་མི་མིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་
མ་སོགས་མང་དག་བཞུགས་ཡོད་པ་གྲགས་མོ།

བཤད་སྐྱབ་ཚེས་སྟོན་ཉམས་སུ་བཞེས་བ་ནི། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་
ཚེས་གསུམ་ནས་རང་གཉེར་ལྷ་མ་བདེ་མཚོག་གི་སྟོན་ས་བདུན་ཅི་སྟོན་སྐྱབ་
གཉེར་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་དག་སྤང་རྩོམ་རྩོམ་སྤྲུལ་ལེན་ཉིན་བཅོ་ལྔ་འཚོགས།
ཡང་ལོ་གཉིས་པར་མཆི་བུས་སྐྱབ། ལོ་གསུམ་པར་ཆེ་སྐྱབ་ཀྱི་བུས་སྐྱབ་བཅས་
འཚོགས། དེ་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྩོགས་བདུན་སྐྱབ་གཅིག་ལྷ་མ་དགོངས་
འདུལ་བདུན་སྐྱབ་གཅིག་ རྩུ་ལུང་པ་བདུན་སྐྱབ་གཅིག་ ཚེས་དབང་སྤྲུལ་
ཆེན་ཡང་སྤྲིང་འདུལ་པ་བདུན་སྐྱབ་གཅིག་ ཀར་གླིང་ཞི་ཁོ་ཞག་ཉེར་གཉིས།
རབ་གནས་ཉིན་གསུམ། ལས་བཞིའི་སྐྱོན་སྤོག་ཟབ་རྒྱས། ཉ་མགྲིན་བེགས་
པ་ཐེལ་གཞོན་སྐྱབ་པ་ཉིན་བཅུ། སྟོན་སྐྱབ་བདུན་གཅིག་ གཡང་སྟོན་དང་གསོལ་
མཚོན་ཉིན་གསུམ། ཉི་གྲགས་ཡབ་སྐུས་གཉིས་པ་ལོ་དེས་མོས་བུས་ནས་སྟོན་
བརྗོད་བརྟག་བཞུགས་རྒྱས་པ་ཉིན་གསུམ། ས་རྒྱའི་ཆེས་བཅུ་ཞག་བདུན་པ་
བདེ་མཚོག་ ཚེས་བརྒྱད་སྟོན་གཟམ་འཆམ། ཚེས་དགུ་ལ་འཆམ་གྲུང་སྤུལ་
པ་མཛད་སྟོན་ལུལ་ལྟའི་བསང་སོགས་མཛད།

བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་སྟོན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཆགས་དུའི་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོ་ཞེས་
ཚེས་སྟོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་མཛད་སྟོན་ཆེ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་གར་འཆམ་གྱི་སྐྱབ་ཅུ་པ་

ནམ་གྲངས་སྐྱམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་རྗེས་དང་ཡོ་
བྱེད་ནམས་ཟབ་རྒྱས་བཤམས་པ་དང་གྲ་རྒྱས་པར་ཡོད་ཀྱང་འདྲིང་ཞིབ་པར་མ་
བཞོན།

དགོན་པའི་སྤྱི་གཤམ་སྟོང་། སྤྱི་གཤམ་ཐད་གཙུག་པོ་སྤྱི་གྲང་གི་
ཕྱག་མཛོད། མཚོན་གཉེར། མཁན་པོ་དབུ་མཛད། དགེ་བསྐྱོས་བཅས་དབུ་
ཚེན་བཞི་དང་། ཤོག་དཔོན་བཞི་བཅས་གྱིས་འགན་འཁུར་གནང་གི་ཡོད་པ་
རེད། གོང་གསལ་ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ། ཁམས་
ཉི་མ་གྲགས་པའི་གདན་ས་ཆགས་རི་དགོན་གྱི་ཆགས་སྟོལ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༡ ལོའི་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་ཡིག་ཆགས་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དགོན་པ་གྲུ་གངས་
ཆེག་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་(བཤད་སྟོལ་ལ་གྲུ་གངས་ཉི་མ་བརྒྱ་ཡན་མས་ཡོད་སྐད་)ཡོད་
པ་བཅས་སོ།

(གསལ་བཤད་) ༡༩༤༡ ལོའི་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་ཡིག་ཆགས་ལྟར་ན།
སྐབས་དེར་དགོན་པ་ལས་ཆེ་བ་གྲུ་གངས་དངོས་ཡོད་ལས་སྟན་ཙམ་ཉུང་བ་
འདུག། སྐབས་དེར་དགོན་པ་སོ་སོའི་གྲུ་ཐོ་གསལ་སོ་མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་
གྲུ་པ་ཐོ་སྤྱི་གྲང་བྱེད་ཚུལ་ཡོད། དངོས་སུ་ལབ་ཚུལ་དང་ནག་ཚུ་ས་གནས་སྤྱི་
ཚོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དབུད་གཞི་ནང་འཁོད་དབར་གྲུ་གངས་ཅུང་ཉེ་བག་
ཡོད་འདུག་པས། ཐོན་གྱིས་ད་རེས་འདྲིང་ལོ་རྒྱུས་གྱི་དབུད་གཞི་ཡིན་པས་དེར་
གཉིས་ཀ་བཞོན་ཡོད།

ཆགས་རི་དགོན་ཉམས་གསའི་དུས་སྐབས་ནི། རིག་གནས་
གསར་བརྗེའི་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆགས་ཆབས་ཆེན་བྱུང་རྗེས། སྤྱི་ཡང་ཉང་གི་མི་

འཇིགས་སྲིད་རྒྱལ་དང་ཚོས་ལུགས་སྲིད་རྒྱལ་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་ཉེ། བོད་རབ་བྱུང་
བཅུ་དྲུག་པའི་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༥)ལོར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་།
ལྷན་བསྟན་ཚོས་འབྲུང་གྲིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་ཆུན་གྲ་བརྒྱུད་གྲིས་ཅེ་འཇུགས་
དང་དད་ལྡན་སེར་རྒྱ་མོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལས་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲ་
གཉེར་ནས་འཇུགས་སྐྱོན་ཐོབ་པ་ཞིག་རེད།

སྐྱུང་པ།

སྐྱོན་དུས་རྒྱལ་བའི་ཤ་རྒྱུགས་ཅན་འགའ་ཡིས། །
 སྐྱོན་སོང་འཕྲིན་ལས་འགོ་ཀུན་ཉིན་མོར་བྱེད། །
 སྐྱོན་མཐའ་མི་དཔོན་མཚན་པ་ཀུན་ཁྲབ་དོན།
 སྐྱོན་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཚད་མའི་བཅུད་ལས་བརྱུས།

ཕྲུག་སྤིང་དགོན་དགོ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་སྣ་ཅེ་སྤིང་།

བརྒྱ་བྱིན་རྟེན་འཕུང་གདོང་གནས་སྤིང་ཀ་ན། །
 རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་སྣ་ཅེ་རིན་ཆེན་སྤིང་།
 རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་ངོ་མཚར་སྣ་ཉིག་སྤིང་། །
 རོས་འཛིན་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཚོས་ཁྲད་པར་འབགས། །

ཕྲུག་སྤིང་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་སྣ་ཅེ་སྤིང་ངམ་ཡང་ན་དགོ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་སྣ་
 ཅེ་སྤིང་ཞེས་དགོན་འདི་ཐོག་མར་བདེ་བཤེགས་པལ་གྲུ་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོས་རབ་བྱུང་
 གཉིས་བའི་མེ་ཕྲུག་(སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩༭)ལོར་ཕྲུག་བཏབ་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་
 པོམ་མན་སྣོད་ཤོག་སྣོད་ཤོག་སྣོད་བཤོག་གསུམ་ལ་ཉི་དགོན། གཞུང་དགོན།
 རྫོང་དགོན་གསུམ་དེ་རིམ་བཞིན་ཕྲུག་བཏབ་པའི་བཀའ་ཕྲུག་རྒྱ་ལོ་གཉིས་འདྲེས་
 གྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། པལ་གྲུ་དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་སྤང་ཆ་ནས་ཉེར་
 གཉིག་བར་བཞུགས། དེའི་རྗེས་འབྲི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོ་ཤེབས་

སའི་རྗེས་མར་བཀའ་བརྒྱུད་གཙང་དགོན་དུ་བསྐྱུར་བར་མངོན། ལྷན་པར་དུ་
 བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སྐྱོད་ཆེ་བ་ཀམ་བསྐྱི་དང་རང་བྱུང་རོལ་སའི་རྩོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་
 བཀའ་བརྒྱུད་ལུགས་བཟུང་སློལ་གཏོད་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་འབའ་རྩོད་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་བཟུང་བ་སོགས་དེ་ནས་བཀའ་བབས་ལས་སློན་
 འབྲེལ་སའི་བསྟན་སྲུང་རེ་མ་ཉེས་གསུམ་སྐྱུལ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་
 སར་དགོན་གསུམ་གཅིག་སྐྱེལ་སློལ་ནས་ལོ་གྲངས་ ༣༣༠ རིང་རྒྱལ་བ་བཀའ་
 བརྒྱུད་སའི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་། དེས་རྗེས་རབ་བྱུང་བརྒྱུད་སའི་མེ་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་
 ༡༧༧༡)ལོར་འཇམ་མགོན་དངོས་སློབ་གྲགས་པ་ཡ་བཞིའི་ནང་ཚན་རྒྱལ་སྟོན་
 རྩོ་བཟང་གྲགས་པས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་སའི་ལུགས་འཛིན་དུ་ཞུ་བསྐྱུར་ནས་
 གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་པར་གྱུར། ཚོས་འབྱུང་བེད་ལུ་སེར་བོ་ནང་འཁོད་ལྟར་
 བ་གདན་འཛིན་སྐྱེ་འབྱུལ་པ་དང་། འཁོར་ར་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར། དབྱུས་པ་དམ་
 ཚོས་རྒྱ་མཚོ། དག་དབང་ཚོས་གྲགས། སྐྱོར་ལུང་བསོད་ནོལ། ལྷ་དབང་པག་
 ཤིས། རྩོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟ་ཤིས། རྩ་ཚག་རྗེ་བྱང་། འབྲུ་
 ལ་སྐྱ་སྐྱེ་བཅས་དང་། རྒྱ་མ་འཇའ་གོང་དབྱ་ཆུན་ཨ་མགོ་ནས་ཀྱིས་ཀྱི་རྒྱ་མ་རྩོ་
 བཟང་མན་བདེ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་བར་དགོན་དེར་སྐྱེ་སྤེང་བརྒྱུད་མེབས་
 ཡོད་པ་རེད།

དགོན་དེའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱ་མི་འབྲུལ་མེད་ཡིན་སའི་མི་ཚང་སྤེང་
 གཉེས་ཅམ་ཡོད་སའི་རྩོ་བོ་སྤིད་ཞེའི་གཙུག་ལོར་ཞེས་པ་དེ་སྟོན་གངས་རིའི་ལ་
 རྩོ་ནས་སྤྲོད་མཚོན་རྟེན་དཀར་སོའི་བར་ལྷ་སའི་རྩོ་བོ་ལུང་སའི་མི་སྐྱེ་ཚང་གཞི་
 འདི་མཚུངས་དོན་དངོས་ཐོག་གཞན་ལ་མེད་པ་བཤད་སློལ་ཡོད་པ་དང་། རྩོ་

པོའི་སྐུ་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཚན་དན་གྱི་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྐུ་
མི་ཚད་གཉིས་ཙམ། རྒྱ་མི་ཅེ་ལྷ་ལོན་པའི་ཉེ་སྐུ་པ་བཅུ་དྲུག། རྒྱད་པར་དུ་ཚན་
དན་སྐུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལས་བྱུབ་པའི་རྫོ་པོ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་
སྐུ་ཅེ་ལྷ་གང་ལས་སྣ་ག་པ་སྐུ་ཡོངས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྐུལ་གཟུགས་ལྲབ་པ་
འོག་སྐུ་ལུས་ནས་གདན་བྱངས་པའི་སྐུ་དབང་གི་པར་སྐུ་ཅེ་ལྷ་གང་དང་པོར་
བརྒྱད་ཡོད་པ་ཕྱག་དགོན་ཡར་སྐུ་ཞེས་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལེས་དེས་
བཞུགས་གྱི་མཐིང་ཐང་ ༡༡ ཡང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་གནང་བའི་
དམག་ཐོར་དེས་བཞུགས་གྱི་མཐིང་ཐང་གངས་ཁྲག་གིས་བྲིས་པ་བྲིལ་ལྷར་མ་
ཞེས་པོ་རྒྱུས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཡང་ཅ་འགངས་ཕིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གསེར་སྐུ་
ཐོག་གདུགས་མ་དང་། ལུབ་སྐུ་རྩི་ལྷོ་མ། ཨ་མདོ་ལྷ་མའི་གཉེར་མ་ལུབ་དབང་
སྐུ་གཅིག། རྒྱ་རིན་ཆེན་འཇང་དམར་ལས་བསྐྱུན་པ་ལུབ་སྐུ་འཇམ་སྒྲིང་གཡས་
བཞག་ཅེས་བ་དང་། རྒྱུ་བ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཕྱག་ཞབས་བཞིའི་རྗེས་
ཡོད་པ་དེར་གསེར་བྱུགས་པ་དང་རྒྱབ་ཡོལ་ཚན་དན་བསེང་བརྟོས་ཅན། ཀམ་
པ་ལྷོ་དང་འོལ་པའི་རྫོ་རྗེ་གཉིས་གྱི་ཕྱག་ཞབས་གྱི་རྗེས་རྫོ་ལ་ཕྱོན་པ་གཉིས། རྗེ་
ཚོང་ཁ་པའི་ཞབས་ལྷམ། དོན་འགྲུབ་ཆོས་རྗེའི་དབུ་ལྷ་པོ་གས་ལྷད་པར་ཅན་གྱི་
རྟེན་ཅ་ཆེན་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་ལོ་དབུ་ཅེར་བཀའ་འགྲུར་
འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་ཞེས་པའི་དེ་ཡིག་འགྲུ་རེར་གསེར་ཞོ་རེ་དང་། ཚགས་རེར་སྐར་
རེ་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྲུར་དང་། ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན་སྐུ་གྱི་ཕྱག་བསྐྱར་མ་བཀའ་
འགྲུར་བྲིས་མ་བཅས་བཀའ་འགྲུར་ཚར་སྤྱེད་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་འགྲུར་
སྤྱེད་དེ་རྒྱ་བྲིས་དགོན་ལ་བཞུགས་ཡོད་སྟོལ་འདུག། བསྐྱུན་འགྲུར་གཅིག་དང་

འབྲུག་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་དང་བཀའ་འབྲུག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། གཞན་
 ཡང་རྒྱུད་ལྗོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་དང་གསུང་རྟེན་ཚོད་མེད་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
 རྒྱུད་ལྗོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་སེལ་ཞེས་པའི་གསང་བའི་འཛིག་གསུམ་དང་ཀུན་རིག་བཅས་
 གྱི་སྐྱབ་མཚོད་དང་བདག་འཇུག་མཆོད་བྱས་སྐྱབ། ཏུས་སྟོན་གྱི་གར་འཆས།
 གཞི་གསུམ་དང་། ལྷ་མཚོད། བསྐྱར་གསོ། ལྷགས་མཁར་གཏོར་རྫོག་ཆ་རིམ་
 དང་པོ་རིམ་གྱི་ཉ་དགུ་ཏུས་མཚོད། ཚོས་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་སོགས་ཚོགས་
 ཕྱག་ལེན་ཉམས་སེལ་ཡོད་པ་སྟེ། རྟུག་ལྗིང་དགོན་པོ་འཁོར་ཚོས་ཕྱགས་བྱེད་
 སྟོན་པོ་ལོ་རྒྱུད་དང་པོ་མཚོད་སྟོན་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཉིན་ ༡ དང་། བོད་རྒྱ་གཉིས་
 བར་གསང་འབྲུག་དཀྱིལ་ཚོག་ཉིན་ ༡ དང་ལྷུང་བཞགས་མདོ་ཚོག་ཉིན་ ༡ བོད་
 རྒྱ་གསུམ་པར་འཛིགས་བྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་ཉིན་ ༡ དང་གསང་འབྲུག་ཉིན་ ༡ བོད་
 རྒྱ་ ༤ པར་མཆོད་རིམ་སྐྱབ་ཉིན་ ༤ དང་ལྷ་མོའི་བཞེན་མདོས་ཉིན་ ༣ བོད་རྒྱ་ ༥
 དབྱར་འཕྲོག་ བོད་རྒྱ་ ༦ པའི་ནང་དབྱར་གནས་དང་ཀུན་རིགས་བདག་འཇུག་
 ཉིན་ ༡ བོད་རྒྱ་ ༡ དབྱར་གནས་དང་འཛིགས་བྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་དང་ས་ཐིག་
 བཅས་ཉིན་ ༤ བོད་རྒྱ་ ༩ པར་ཆེས་སྐྱབ་ཉིན་ ༡ བོད་རྒྱ་དགུ་པའི་ནང་ཀུན་
 རིག་དཀྱིལ་ཚོག་ཉིན་ ༡༤ བོད་རྒྱ་ ༡༠ པར་དགོ་ལྷན་ལྷ་མཚོད་ཉིན་ ༡ བོད་
 རྒྱ་ ༡༡ ནང་བསྟན་སྐྱབ་ཡོངས་གྱི་སྐྱི་མཐུན་གཏོར་ཆེན་ཉིན་ ༣ བོད་རྒྱ་ ༡༢
 ནང་གཤེན་རྗེའི་ལྷགས་མཁར་ཉིན་ ༣ སོགས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་རིམ་ཆེས་
 ཏུས་མཚོད་ཞི་ཆེས་བརྒྱད་དང་། བཅུ། བཅུ་གཅིག་ བཅོ་ལྷ། ཉེར་ལྷ། གནས་
 སྟོང་། བོད་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་ ༣༤ དང་། བོད་རྒྱ་བྱུག་པའི་ཆེས་ ༤ ལ་ལྷ་
 མོའི་བསྐྱར་བཞགས་འབྲུག་སྟོང་བཅས་ཏུས་མཚོད་ཆག་མེད་འཚོགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་གཞི་སྤོ་ལམ་ལུགས་ཐད་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་དགོན་བདག་
འབྲས་སྤངས་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ཚད་དང་བོམ་པམ་ཤོག་བཞིའི་དཔོན། སྤྱི་མཛོད་
འགན་འཁུར་དབྱས་ཚོས་བཀའ་བརྩུ་གཅིག་དང་དབྱུ་མཛོད་གཅིག །དགེ་བསྐྱོས་
གཉིས། འཛིན་དཔོན་གཅིག །ལས་སྡེ་མི་བཞི་བཅས་བསྡེམས་བརྩུ་གཅིག་ཡོད་
པ་དང་། ༡༩༦༡ ལོའི་རྫོང་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་དགོན་དེར་གྲུ་གངས་ ༣༧(ནག་
རྩེ་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དབྱུད་གཞིར་གྲུ་གངས་ ༥༠)ཡོད་པ་འདུག

དགོན་གནས་གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་ཆེའི་གནས་རི་དང་དུར་ཁྲོད་
ཡོད་དེ། ཤར་སྤོགས་སུ་ཡོད་པའི་གསང་ཆེན་རོལ་པའི་དུར་ཁྲོད་ནི་རིགས་
ལྗེའི་རྩལ་དུ་ཁག་ལྟ་དུ་སྤེལ་ལྟར་གནས་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྩུད་
ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་བཞུགས་པའི་རྩལ་གྱི་ས་དབྱུད་ཁྲུང་པར་ཅན་དང་། དབྱས་
སུ་དབྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ཞེས་པ་དེར་ཆེ་རྒྱུད་ཀྱི་དུར་ས་ཞེས་སྐྱབ་པ་དང་། དགེ་
བཤེས་དགེ་སློང་ཁྲུང་པར་ཅན་དང་རིགས་མཐོ་ཞིང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་
བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆེ་དུར་ཟེར་བ་དེ་སྟོན་དུ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གི་སེར་སྐུ་ཕོ་མོའི་དུར་
ས་སྤྲད་དུ་ཡོད་པ་ཤིང་། དེར་ས་མིག་འཚོལ་མི་དགོས་ཞེས་དེའི་ཞོར་དུ་ཀམ་
ཞོར་པ་རྩར་ཞེས་པ་སྤྱི་དུར་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་གཡས་གཡོན་དུ་དབང་
བྲག་ཆེ་པའི་དུར་དང་མི་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་རིང་པའི་དུར་དང་། གྱི་དུར་དང་རྩེ་
དུར་སོགས་ཡོད། བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་བདུད་འདུལ་མཚོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་
བྲག་རང་བྱུང་ཡོད་པ་སོགས་ཞེས་སྤོང་གྱི་ཆགས་རྩལ་མཚན་མ་བཟང་པོའི་
མཚུངས་ཚོས་ལྟན་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ས་མིག་འཚོལ་དགོས། ཉི་གྲགས་གཏེར་
ཆེན་གྱིས་སྤོང་རྫོང་གནས་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་གསང་ཆེན་རོལ་

བ་ཞེས་པ་ནི་ཞི་ཁྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་དང་ཁྲུང་པར་རྒྱ་ཉེ་རུ་ཀའི་གནས་ས་
 ཡིན། གསུངས་འདུག །དུར་ས་འདིར་བསྐྱུལ་བའི་ཕན་ལོན་ནི་དགེ་འདུན་སྣོང་
 གྲག་གཅིག་ལ་ཉེན་བདུན་བསྟེན་བཀུར་ཞུས་ཏེ་རན་སོང་སྤྱོད་བའི་ཚོ་བ་ཚར་རེ་
 ཞལ་འདོན་གནང་བ་དང་ཉེན་རེར་མཚོད་སྤྱིན་སྣ་ལྟ་སྣོང་གྲག་རེ་ཕུལ་བའི་དགེ་
 བའི་བསོད་ནམས་འཛོལ་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ཤ་ཁྲག་
 འཛོར་བའི་སྤྱིག་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་བ་བདུན་ལ་རན་སོང་མེད་ཅེས་གྲགས་སོ།
 །དུར་ཁོད་འདི་དང་ནགས་ཤོད་སྣོད་ཀྱི་ལྷར་སློན་དུར་ཁོད་དང་། བར་གྱི་འགོམ་
 དགོན་གྱི་ཉི་མེད་དུར་ཁོད་བཅས་ནི་སློན་ཤོན་གྱི་རིས་མེད་སྤྱེས་ཆེན་ཚད་ལྡན་
 རྣམས་ཀྱི་དུར་ཁོད་གཞན་ལས་ལྷག་པ་གནས་ས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་གསུངས་
 བར་གྲགས་སོ། །དགོན་གྱི་སྣོ་རོས་སུ་ཆགས་པའི་ཅིན་ཐུགས་གྱི་རིམས་ཟངས་
 མདོག་དཔལ་རེར་གྲགས་པའི་གནས་འདི་སློན་ཤོན་གྱི་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་སོ་སྣ་སྐྱབ་
 ཡབ་སྲས་གྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། དུས་ལྷིས་སུ་ཐོག་མའི་གནས་སྣོ་
 འབྱེད་མཁན་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་སྣག་སུ་གར་དབང་དང་གཉེར་སྣོན་
 ཚོས་སྤྱོད་གྲིང་བས་གནས་སྣོད་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་དང་གནས་གསར་མཁའ་
 འགོ་འབྲུམ་རྗོང་གཉིས་གནས་སྣོ་གསར་འབྱེད་དང་གནས་ཡིག་གཉན་འབེབས་
 གནང་བའི་ནང་། གཡས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་དཔལ་བོའི་རི། །ལས་དག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྣང་རོ་རུ། །ལྟ་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་དཔལ་དགའི་དཀྱིལ། །གངས་
 བདུན་བརྒྱ་ཉེར་ལྷའི་ལྟ་ཚོགས་བཞུགས། །ཞེས་སོགས་ཞིབ་སྤྲིད་རང་ཤོན་
 བརྗེ་རྟགས་སྣོར་ཚད་ཕན་ལོན་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གྱི་མཐོང་ཚོས་ཡོད་
 བའམ་རི་གྲག་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རང་ཚུགས་སུབ་པ་ལྟ་སུ་གེ་རེར་ལངས་

ནས་ཡོད་པ་དེར་ནི་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ཞི་
རྒྱས་དབང་དྲག་གི་དབྱིབས་དང་། གནས་ཆེན་ཚ་རི་ལའི་ཆགས་ཚུལ། སྐབས་
འགར་སླེལ་དང་བྱ་རིགས་སྣ་ཚོ་གས་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་
ཡོད། དགོན་གྱི་ཤར་སྣོར་ཆགས་པའི་གནས་ནི། གཡོན་ཨེ་ཀ་ར་ཉི་དཔའ་མའི་
རི། །ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་རོ་རྒྱ། །མ་མཁའ་འགོ་ཁོ་ནག་སྡེ་ལའི་གནས།
།ཡངས་འབྲུམ་སྲག་གཅིག་གི་སྣ་ཚོ་གས་བཞུགས། །ཞེས་པའི་གནས་དེར་སྐྱབ་
ཕྱག་དང་། དབང་ལྡང་རྩོན་སོགས་སྣ་ཚོ་གས་ཡོད་ཅིང་གནས་དེའི་ལུབ་བྱང་
དུ་མཁའ་སློང་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གནས་དགོན་ལྷང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་མ་
དམག་ཐོར་མ་ཡི་ལུབ་བྱང་དུ་རྒྱང་མཁའ་སློབ་ལུ་ཞེས་པ་སློབ་མ་དཀར་སྒྲོན་དང་
ཉ་མཁྱིན་གྱི་གནས་བྲག་རང་བྱོན་ཉ་མཁོ་ཡོད་པ་བཅས་དང་། ཀམ་མདོའི་སྐྱ་
བཅོན་དམར་སྡེ་སྐྱབ་བདུན་ཡོད། (ཟངས་རི་སྐྱབ་བདུན་ཡང་ཟེར་)ནགས་ཤོད་
རོང་སློང་སྐབས་སུ་གནས་དགོན་འདི་ཅམ་མ་ཚད་ཨར་ཚ་མར་བརྒྱ་ཡི་གཟེམ་
འག་ཅེས་པ་ཕྱིས་སུ་འགོ་འདུལ་ལྷ་མའི་གཟེམ་འག་དེ་སློང་ཁོངས་རྒྱུད་དགོས་
པ་དེ་ལྟར་གནས་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སློང་ཆ་ཅམ་བཞོད་པ་འགས་སོ། །རྗེས་སུ་
རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལོ་བཅུ་ཡི་གོད་ཆགས་བྱུང་རྗེས། སྐར་ཡང་
ཉར་གི་ཚོས་ཕྱགས་སྲིད་རྒྱས་ཡང་དག་ལོག་ཏུ་ཕྱག་སྲིད་དགོན་འདི་བོད་རབ་
བྱུང་བཅུ་རྒྱག་པའི་ཤིང་གྱི་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧)ལོར་དགེ་སློང་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་
འཛིན་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་གན་གྱ་བདུན་གྱིས་ཉམས་གསོའི་
ལས་གྲུ་འགོ་བཅུགས་ནས་ད་ལྟ་རྒྱང་ཡག་ཅམ་གྱུབ་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

གང་ཞིག་ཚོགས་གཉིས་ཤིང་རྟེན་ལེགས་བྱངས་ཤིང་། །
རོ་མཚར་དབག་མེད་ནང་ནས་ཆེན་པོ་ཅམ།
སྤྱི་རབས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་འགོ་རྫོང་ཡི། །
ལྷན་སེལ་འགོ་བའི་མགོན་དབྱུང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །

ཚོས་སྤྱི་དགོན་རི་བོ་དབལ་འབར་སྤྱིང་།

རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་སྣམ་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན། །
སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གསུང་རོལ་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །
འགོ་བ་ཀུན་ལ་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
སྤྱིང་རྗེའི་རང་གསུགས་སྤྲུག་པ་རྫོང་འདུད། །

དེ་ཡང་དགོན་འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱིང་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དགའ་ལྷན་
ཚོས་འབྱུང་བའི་སེར་ནང་འཁོད་སྣམ་གདོང་རི་བོ་དབལ་འབར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
དགོན་འདི་ཉིད་སྤྲུག་བཏབ་མཛད་པ་ལོ་ནི་སྣམ་སྤྱི་སྤྱིང་དང་ཕོ་གྲུ་སྤྱི་དབལ་
ལྷན་དོན་སྤྲུག་གིས་སྤྲུག་བཏབ། ཁོང་ནི་འཇམ་མགོན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་ལོ་ཙོང་ཁ་བ་
ཚེན་ལོའི་དངོས་སློབ་ཁྱི་སྤྱིང་མཛེས་པའི་སྣམ་ལ་བཞི་ཡི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་ཞིང་། བོད་
རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་ཚུ་ལོ་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་ ༡༣༤༩)ལོར་སྣོ་ཁ་ཨེ་གོང་ལོར་འབྱུངས།
དབྱུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཐོག་ལྷ་སར་སྤྱིད་ཚུ་ཤར་ཁའི་སྣམ་སྤྱི་ཚོས་སྤྱིའི་གདན་

སར་ལེབས། ཁོང་གི་མཇུག་འཕྲིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐབས་དེར་གོང་མ་ཆེན་
པོས་གྲུ་ལྷེའི་མཚན་སྟོན་གནང་བས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་སྤྲོགས་ཀྱང་དུ་ལྷན་པ། དེ་
ནས་ནགས་ཤོད་དུ་ལེབས་ཉེ་སྟག་གཤོང་རི་པོ་དཔལ་འབར་དང་ལྷ་རི་བདེ་ཆེན་
ཚོས་འཁོར་སློང་སོགས་ལྷན་བཏབ། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་གོང་པོ་རྒྱ་མདའི་ལྷ་
ལྷི་ཉང་པོ་དང་རྒྱ་རྩ་དགོན་སོགས་གཞིས་དགོན་འགའ་ཡང་ཞོར་འཛིན་མཛད།
ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ནི་ཚོ་ག་རྣམ་པར་འདད་དང་། ལྷོན་འགོ་རྗེས་དབང་། བར་དོའི་
ངོ་སྟོན་རྗེས་ལན་བཅས་པོ་ཉེ་གཅིག་བཞུགས་ཡོད་ཚུལ་འདུག དེ་ལྟར་བསྟོན་
པའི་བྱ་བ་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་མཛད། དགྲུང་པོ་གྲུ་ལྷ་ལ་ལེབས་པ་པོད་རབ་
ལྷུང་བརྒྱད་པའི་མེ་པོ་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༦)པོར་གསུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་ཚོས་
དབྱིངས་སུ་ཐེམ། ལྷག་ལྷ་སྤྱི་ལྷེང་གཉིས་པ་ཚོས་རྒྱལ་བསྟོན་འཛིན་ནི། དེའི་སྤྱི་
སྤྱི་ཞང་པོ་ཚོས་རྒྱལ་བསྟོན་འཛིན་ལྷག་ལྷ་རང་གི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། ཁོང་
ནི་སྤྱི་ལྷེང་གོང་མ་གྲུ་ལྷེ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ལྷི་རྗེས་འཛིན་གནང་སྟེ་གྲུ་ལྷེ་ཆེན་
པོའི་མཇུག་འཕྲིན་སྟོང་སྟེལ་བའི་གཞིས་དགོན་ལྷག་གཤོང་རི་པོ་དཔལ་འབར་
དང་། རྒྱ་ཤོད་པད་དགའ། ལྷ་རིའི་བདེ་ཆེན་སློང་། ཉང་པོ་རྒྱ་ནང་རྒྱ་རྩ་དགོན་
སོགས་བསྟོན་འགོའི་ལན་བདེའི་མཇུག་བཟང་རྒྱ་ན་མེད་པ་སྟོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པ་དོན་ལྷིས་རྟོགས་ལྷན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་གི་སྤྱི་གོང་མ་གྲུ་ལྷེ་དཔལ་
ལྷན་དོན་འགྲུབ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༦ པོར་སྤྱི་བཞུགས་པ་ནས་ཁོང་གི་སྤྱི་ལྷེང་གསུམ་
པ་རག་དབང་ཚོས་གྲགས་བཟང་པོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༣ པོར་སྤྱི་འཁྲུངས། བར་དུ་པོ་
ངོ་ཉེར་བརྒྱད་ལས་མེད་པའི་དེའི་བར་དུ་དགྲུང་གངས་ག་ཚོད་ཡིན་མིན་རྟོགས་
མ་ལྷན། ལྷག་ལྷ་སྤྱི་ལྷེང་གསུམ་པ་རག་དབང་ཚོས་གྲགས་བཟང་པོ་ནི་པོད་རབ་

ལྷ་བརྟུན་པའི་ཚུ་སྲི་ལོ་ ༡༧༩༣) ལོར་སྐུ་ལྷ་སྐྱེ་བལྟམས། ལྷ་ཚུང་
 དུའི་དུས་ནས་སྐུ་ཚོས་ཕྱེ་ཐེབས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་
 རོག་ལ་སྐྱེངས་པ་ཆེགས་མེད་མཁྱེན་ཅིང་། མདོ་སྐུ་ལྷ་ལྷི་གཞུང་ཟབ་མོ་ལ་
 རོས་བསམ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནང་ནས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་རྒྱུད་སྐྱེད་དུ་འཆད་ཉན་
 མཛད། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཚེར་ཐེབས། དགུང་གངས་ལྷག་ཚུར་བཞེས་
 པ་རབ་གྱུང་དགུ་པའི་ཚུ་སྐྱེ་ལོ་ ༡༥༥༣)ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྱིའ་འཁོད་
 པས་དགའ་ལྡན་ཁྱི་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་གོས་སྐྱེ་
 གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་དེ་གཉིས་པ་ཤིང་སྐུ་ལྷི་ལོ་ ༡༥༥༧)ལོར་
 མེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྲིད་གི་ཁྱི་རོག་བཅུ་བཞི་པའི་ཁྱིའ་ཐེབས། རོད་རབ་གྱུང་དགུ་
 པའི་ས་ལུག་(སྐྱེ་ལོ་ ༡༥༥༩)ལོའི་རོད་རློ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་དག་པའི་ཞིང་
 དུ་བཞེགས། དགོངས་རྫོགས་དེུལ་གདུང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་བརྟེན་བཞེངས་ཏེ་
 དེུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གཡས་གཡལ་གཉིས་པར་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་སྐུ་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་པ་སློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱན་མཚན་(ངག་དབང་སློ་གོས་
 རྒྱ་མཚོ་)མཚོག་ནི་ཀོང་སྟོད་ཉང་པོ་རྒྱ་ནང་དུ་གཞུགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་
 འཆང་དགོན་མཚོག་སྟན་གསལ་དང་། དུམ་འཛོམས་པ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་
 ལྷ་ལོད་རབ་གྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་རྟ་(སྐྱེ་ལོ་ ༡༦༡༧)ལོར་འཇུངས། རོ་
 པོ་མགོའི་རླ་རྒྱར་པ་རྒྱ་མཁས་སྐུ་སྐུ་ལྷ་ལྷི་ལྷི་དུང་དུ་དུ་སྐྱེ་གཅུག་ལུང་ལུ་ལ། མཚན་
 ཡང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ལྷ་ལ་སོན་སྐབས་མཁས་པ་དོན་རྗེ་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་རོག་བསྐྱབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བསང་
 རོ་པོ་དགོན་གྱི་སློ་མ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སྐུ་ལྷ་ལྷི་དུང་ལོ་ཚོས་

གྲགས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་རོ་འཛིན་དུ་ལྷན། བཙུག་པ་ཉང་པོ་བྲག་དཀར་ལྷ་ཚུའི་
དགོན་པར་ཟབ་མོ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་
བཅུ་དྲུག་པར་རྒྱུད་སྐྱད་མཁན་པོ་དག་དབང་ཚོས་ལྡན་དུང་དུ་རབ་བྱུང་བལྟམས།
མཚན་ལ་དག་དབང་སློ་མོས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། ལོ་དེར་ནགས་ཤོད་སྟག་ཕྱ་
པད་དཀར་(བན་མཁར་དགོན་)དགོན་དུ་གདན་ཤངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་
དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤངས་སློ་གསལ་གླིང་དུ་ཚོས་བཞུགས་མཛད། དགོ་
བཤེས་འཇམ་དབྱངས་སུ་ཚོགས་དང་སློ་བ་དགོ་འདུན་བདེ་ལེགས་སོགས་ལ་
བསྟེན་ནས་གཞུང་ཚན་བཀའ་པོད་ལྟ་གསན་བཞེས་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉིང་བདུན་ལ་ལྷ་ལྡན་སློན་ལམ་ཚེན་མོར་གྲ་སློར་མཛད། དེ་ནས་
མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཅིས་འབྲས་དཀར་ནག་སོགས་གསན་སྤྱོད་གནང་ནས་
དགྲུང་ལོ་སྐུ་ཅུ་པར་རྒྱལ་དབང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སློམ་
པ་བཞེས། དེ་ནས་ནགས་ཤོད་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་རྟེ། ལམོང་ས་མཚོག་གི་
བཀའ་ཕྱང་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་སློན་ལམ་མཐུས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་
དང་། གནས་གཏེར། གསང་གཏེར་སོགས་བསྟེན་འགྲོའི་པན་བདེ་མཛད་འཕྲིན་
ལྷན་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་དབེན་གནས་བཀའ་གདམས་ཚོས་ཀྱི་
མོ་བྲང་(ད་ལྟའི་དགོ་འཕེལ་བྱང་རྒྱུ་གླིང་)ལྷག་བཏབ། ནགས་ཤོད་རབ་བརྟན་
དགོན་སོགས་དགོན་པ་ཁག་ལ་གཞི་གསུམ་ལྷག་ལེན་དང་། མདོ་སྐགས་ཀྱི་
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར། ཁོང་གི་གསུང་རྩལ་ལོ་ཚོས་ཚན་རྣམས་ལོ་ལོ་པོ་པོ་
གཉིས་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་
རྩ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༧༦༩)ལོར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། རྗེ་འདིའི་

་སྐབས་འབྲས་སྦྲངས་ཚོགས་ཚེན་སྦྲུལ་སྦྲུའི་གོ་གནས་དང་། མདོ་དང་། སྤུས་
 བ་ཆ། ཉ་དང་བཅས་ཨ་གོང་ས་མཚོག་གིས་བསྐྱེད། ལྷག་ཕྱི་མཐའ་སྦྲུལ་གྱི་
 མཚོན་གསོལ་བ་འཇམ་དབྱེངས་གོང་མ་ཚེན་པོས་ཚོ་ལོ་དང་གསེར་ཐམ་སོགས་
 གནང་བས་སྦྱོན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ལོ། །སྦྱག་ཕྱི་ལ་བ་གར་དབང་སྣོ་བཟང་
 ཚོས་གྱི་དབང་སྦྱག་(གར་དབང་བརྒྱ་དབང་སྦྱག་)ཅེས་མཚོན་པོངས་སྦྱི་གྲགས་
 བ་འདི་ཉིད་ཡུལ་ཉང་པོའི་སྤྱིང་སྦྱི་ཡུལ་ཡུང་དུ་ཡབ་སྦྱོན་ཚོགས་བསྐྱེད་འཛིན་དང་
 ། ཡུལ་བདེ་ཚེན་སྦྱི་ཁྱིད་གཉིས་གྱི་སྤུས་སྦྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱ་
 (སྦྱི་ལོ་ ༡༡༦༥)ལོར་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་ལྔ་ལོག་པའམ་ཚེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་སྦྱག་ཕྱི་སྣོ་བཟང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་སྦྲུལ་སྦྲུང་པོས་འཛིན་མཛད་
 བས་མཚོན་སྣོ་བཟང་ཚོས་གྱི་དབང་སྦྱག་གསོལ་ཉེ་ཁྱི་འདོན་མཛད། བཀག་བཅུ་
 སྣོ་བཟང་ཐབས་མཐའ་སྣོ་བ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྣོ་ག་བསྐྱེད་སྦྱི་
 གཅིག་པར་དབྱུས་སྦྱི་ཐེབས་ཉེ་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་གཞུག་
 སྦྱི་ཡུལ་ཉེ་མཚོན་ལ་སྣོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་དབང་སྦྱག་གསོལ། ལོ་དེར་དེ་ལོ་
 དག་དབང་འཇམ་དཔལ་བྱང་དུ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྦྱོམ་བ་བཞེས། མེས་པོ་ཀུན་དགའ་
 བསྐྱེད་འཛིན་བཞད་བ་ལས་དཀར་ནག་ཅིས་ལས་གསོ་རིག་སྦྱོན་དབྱེད་ཕྱགས་
 གཉིར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྐབས་དབྱུས་སྦྱི་ཐེབས་ཉེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྦྲངས་
 སྣོ་གསལ་སྤྱིང་གི་ཚོས་གྲུང་བཞུགས་ཉེ་གཞུང་ཚེན་ལ་གསལ་སྦྱོངས་མཛད།
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགྲུ་ལ་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་བསྐྱེད་སྦྱོགས་
 གྱི་སྦྱོམ་བ་བཞེས། ཕྱོགས་མཚུངས་མདོ་སྦྱགས་རིག་གནས་གྱི་གཞུང་སྦྱགས་

མང་པོ་གསལ་ན་སྤོང་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་ཟབ་ཁྲིད་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་
སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞུས། སྐྱེ་ཆེ་པལ་མོ་ཆེ་བཅད་མཚམས་བཞུགས་པ་
སོགས་ཉམས་ལེན་བསྟེན་སྐྱབ་ཁོ་ན་མཛད། ལྷ་མ་རྟོ་རྗེ་འཆར་དེའི་སྐོ་ཕྱོས་
མཁྲིན་གཉེར་ཡངས་པའི་གསུང་ཚོམ་ཚོས་ཕན་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་བརྒྱད་མེས་མ་
བཞུགས། མདོར་ན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གྲགས་
པ་གངས་ཅན་སྟོན་སྟངས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན། སྐབས་ཤིག་བྱང་གི་གནམ་མཚོ་ལ་གཞུང་
དགོན་ཞིག་ཡོད་པས། ལོ་ལྟར་མཚོ་འབྲུལ་བྱ་དགོས་ཡོད་ཀྱང་ལོ་གཅིག་གནམ་
མཚོར་དང་ཆགས་ཏེ་ཞལ་ཁ་མ་སྟེ་བའི་སྐབས་དེར་ཤོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་
ལ་ནམ་རྟོག་བྱུང་སྟེ་གནས་རྒྱུ་ཚོས་སྤོང་ལ་སྐྱུ་གསོལ་ཞུས་པའི་བཀའ་ལུང་
ལྟར་ནགས་ཤོད་སྟེ་ལུ་གར་དབང་གནམ་མཚོར་ཕེབས་དགོས་རྒྱལ་བཀའ་
བབས་ལུང་ཟེན་ཐོག་གནམ་མཚོར་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ལྟར་སྟེ་ལུ་གར་
དབང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གནམ་མཚོར་ཕེབས་ནས་མཚོ་ལ་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་
དང་། གཉེར་བུམ་སོགས་སུལ་ཞིང་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་མཚོ་དར་ཞལ་ཁ་སྟེ་
མཚན་སྟོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་བ་དང་། ཤོད་གཞུང་ནས་ཐོབ་ཐང་དང་
འགྲོགས་བུམས་གནང་བ་དང་སྐྱུ་གསོལ་ནགས་ཤོད་སྟེ་ལུ་གདན་ས་ཕོ་བྱང་
དགེ་འཕེལ་བྱང་རྒྱུ་གྲིང་ཞེས་མཚན་སྟོན་གསོལ། ཤོ་བྱང་དེར་ཐུབ་སྐྱུ་མཐོང་བ་
དོན་ལྡན། གསུང་རབ་སྐྱེགས་བམ་བརྒྱ་ཕྲག་མ་ཞི་དུང་འཁོར་སོགས་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་བཞེངས་པར་གནང་མཛད། ལྷག་པར་དུ་
ཅ་མི་མཁའ་འགྲོ་སྟོང་རྫོང་གི་གསང་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་ཤར་ཞིང་
གནས་ཡིག་ཅ་བ་མེ་ཏོག་རྒྱན་པོ་སོགས་གསུངས། ཁྲིད་པར་སྐྱུ་ལུས་མ་སྤང་

པར་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་དང་། གཤུ་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་། ཨོ་རྒྱལ་གསང་མཛོད་
སོགས་ལ་མེབས་ཤིང་གསང་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གསང་གཉེར་དོ་མཚར་ཅན་
བཞེས་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་སི་སོགས་དང་བྲག་ཕུག་རམ་བ་སྐྱ་སྐོགས་སུ་མེབས་
ཤིང་མཁའ་འགོ་འབྲུམ་གྱི་ཚོགས་དཔོན་མཛད་ཅིང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཅུ་ཚོགས་
ལ་དོལ་ནས་ཚོགས་རྗེས་ཨ་ཏུ་སོས་མ་སོགས་ཤིང་འབྲས་དོ་མཚར་ལྡན་བ་
བསྐྱམས་ཉེ་གཟིམ་རྒྱུར་ནང་དུ་མེབས་བ་གསོལ་དཔོན་དང་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་མིག་མཛོད་ལག་ཟིན་བྱུང་བ་ཡི་རངས་དོ་མཚར་གྱི་གནས་སུ་བྱུང་། གཞན་
ཡང་མཚོ་སྒོན། ཟི་ཁྲོན་སོག་ཕུལ་སོགས་ལ་གསང་བ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་
བཞི། རྟོན་སྡེ་བརྒྱ་ཅུ། ལྷ་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅུ། རྒྱ་ཅན་ཉེར་ལྔ་སོགས་ཚོས་འཁོར་
མཐའ་ཡས་བ་གནང་ཞིང་། བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་ཡས་
བསྐྱུངས། དགུལ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་མེབས་བ་བོད་མེ་ལོས་(སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧)
ལོར་དགོངས་བ་གཞན་དོན་གཤེགས་སོ། ལྷག་ཕུ་སྐྱ་སྡེ་དབྱུག་བ་རག་དབང་སྒོ་
བཟང་ཚོས་གྱི་འབྲུང་གནས་ནི་བོད་ས་འབྲུག་(༡༩༠༩)ལོར་སྐྱ་བཙུམས་ཤིང་།
ཤིང་གྲི་ལོ་དགུང་ལོ་བདུན་དང་ལྷགས་འབྲུག་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ཚུལ་
འཁོད་འདུག ལྷག་ཕུ་སྐྱ་སྡེ་དབྱུག་བ་ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི་གོང་དུ་ལྷག་ཕུ་སྐྱ་སྡེ་
དབྱུག་བ་ཚོས་གྱི་འབྲུང་གནས་གཉིས་བསྐྱུལ་མ་དང་དཀར་ལྗམ་གཉིས་སུ་
འབྲུངས། གསང་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཁ་སྐོང་སོགས་ཚོས་ཚན་མང་པོ་ལྷགས་ཚོལ་
གནང་སྟེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་བསོད་
ནམས་དམན་སྟབས་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེར་གཉིས་ལ་དགོངས་བ་ཚོས་སུ་
གཤེགས་ཚུལ་བཀོད་བ་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་མཛད་རྣམ་དངོས་སུ་མཛའ་རྒྱུ་མ་ཉིད་

བས་ཞིབ་སྤྲོ་རྒྱ་རྒྱ་མ་རྒྱུང་བས་སྤོགས་འཛོལ་ཁ་གས་འགོ་སྲིད། གང་ལགས་ལེ་
ན། བལ་ཆེ་བ་ཚུན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ཐོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཅའ་འཛོལ་
དགོས་པ་ལས་སྤྲོ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཛད་རྣམས་རག་ཁག་བས་དབྱུང་གཞི་
མེད་པར་འོར་བ་ཡོང་སྲིད་བས་དགོངས་འགལ་མ་སོང་བའི་རེ་བ་ཆེ། ལྷག་ཕུ་སྤྱ་
མེད་བརྒྱད་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་སློབ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་
བལ་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞེས་པ་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ནི་མོད་མེ་གི་
(སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦) ལོར་དཔལ་འབར་སྟག་ཅེ་གོང་དུ་སྤྱ་བཟུངས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་ལ་
རང་གི་གདན་སར་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཚུབ་སྤིང་དུ་གསེར་གྱིར་མངའ་གསོལ། དེ་
ནས་བཟུང་ཡོངས་འཛིན་དུ་མའི་བྱང་དུ་ཡི་གེ་སྤྱིར་སློབ་དང་སློབ་འཛིན་གནང་སྟེ་
མདོ་སྟགས་རིག་གནས་སྤྱང་བའི་གཞི་ལེགས་པར་བཙུགས། དགྲུང་ལོ་བཙུ་
གསུམ་སྐབས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཚོས་ཞུགས་གནང་
ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་གསལ་སྤྱོད་དང་དང་བཙུ་སྟག་རིག་པའི་གནས་
ལ་སྤྱངས་པ་སྟོན་མེད་གནང་སྟེ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་
གསུམ་སོགས་གང་ལ་ཐོགས་མེད་མཁུན་ཅིང་། མདོ་སྟགས་བཤད་སྤྱི་བ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་བཙུ་དགྲུའི་ལོར་གདན་ས་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་
མཛད་དེ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བརྒྱ་ཆེར་གནང་། ལྷག་ཏུ་བསྟན་
འགོའི་ཆེད་དུ་བཀའ་བབ་གཏེར་གྱི་འགོ་དོན་སྤྱོད་པའི་ཡུང་ཐེན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་
ལྗེད་དུས་སུ་འབྲུངས་ལུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྤང་ཆེན་རིམ་ལ་ལྷ་གཞུང་སྤྱི་བ་
མཛད་པའི་ཆེ་གྱུ་རུ་དཔེ་ཞེས་གཟིགས་ཐོབ། ལྷགས་གཏེར་བཞེས། དེ་ནས་
བཟུང་གཏེར་གཉིས་བདག་པོ་གནང་ནས་ཡང་གཏེར། གནས་གཏེར། དགོངས་

གཉེས། ཟུང་གཉེས་སོགས་བཞེས། གཉེས་གསར་སྣ་འོ་སྤུལ་ཅུ་ཙམ་གཉེས་ལ་
ཕབས་ཏེ་སྤྲུལ་སྤྱི་གཉེས་གསར་གྱི་གསར་ཐང་སྤུལ་ཅུ་འོ་སྤྲོད་བཞེས། གསར་
ལྷན་པོ་དེ་གཅིག་གཉེས་གསར་སྤྱོད་ཐབས་ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་མཛད།
དགུང་ལོ་སྤུལ་ཅུར་པོ་དེ་ཡུལ་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་མཛུལ་ཐེབས་ཏེ། ལྷན་
མཐའ་འཛིན་མེད་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་མེད་སྤྱོད་ལོ་ལོ་ལྷན་གྱི་དང་འདྲི་ལྷན་གཉེས་
ལག་ཁང་དང་། ཤིང་ར། རྩོམ་རྩོམ་། གཉེས་ཚང་། ལྷན་སྤྲུལ་སོགས་གདན་ས་ཁག་
ལ་གཉེས་གྱི་ཟུང་ཚོས་ཁྲུབ་བཅུལ་གནང་བ་མ་ཟད། ས་དགོ་བཀའ་རྒྱུད་འཛིན་པོ་དེ་
ལ་གཉེས་གྱི་ཡང་ཟུང་སྤྱོད་ལྷན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལྷན་མེད་སྤྱོད་བས་མདོ་དབྱུང་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོས་དང་མང་ཚོ་གས་ལྷན་གྱི་གཉེས་ལོ་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྷན་
ཐེབས་སྤྲུལ་སྤྱོད་པོ་དང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མཚོ་ག་གི་མཚོན་བཅང་གསེར་གྱི་བཀའ་
ལྷན་སྤྱོད་པོ་དེ་ཐེབས་ཏེ་བཀའ་བབ་དུས་སྤྱོད་པ་བསམ་ཡས་གཉེས་པ་གསར་
སྤྲུལ་དཔལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོ་སྤྱོད་ལྷན་བཅང་ལྷན་འཕེལ་སྤྱོད་སྤྲུལ་བཅུང་།
ལྷན་སྤྱོད་ཚོ་དགུ་དགོན་དགུའི་དང་གྲུ་དང་དགོན་གྲུ་སྤྱོད་འབྲུལ་དགོས་པ་
འདྲ། དུས་མཚུངས་ཁྲུབ་བཅུང་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཨང་གཞན་ལེ་ལེ་སྤུལ་ཅུ་སྤྲུལ་ཙམ་
སྤྲུལ་སྤྱོད་ཚོས་གནང་བ་དང་། ལྷན་སྤྲུལ་མཚུངས་གང་དང་རས་པ་ལ་སོགས་འཛིན་
ཚལ་གསར་སྤྱོད་གནང་། ཙམ་ལའ་འགྲོ་སྤྱོད་རྩོད་ལྷན་གསར་གསུམ་གྱི་ལོན་
ཏན་ལྷན་གྱིས་ལྷན་པའི་གཞིགས་ལོ་ལྷན་གནས་གྱི་སྤྱོད་ལོ་སྤྱོད་ལྷན་གྱིས་
བཅུང་། དེ་ལྷན་བཅུང་སྤྱོད་པོ་ལེ་སྤྱོད་ལྷན་གྱིས་འདྲི་སྤྱོད་བསོད་ལྷན་གསོག་
པའི་ཞིང་ས་ཟམ་མི་ཚད་པར་སྤྲུལ་སྤྱོད་དང་གསོལ་འདེབས་བྱེད་གྱི་ལོ་དུ། དེ་
ལྷན་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལྷན་པའི་ལོ་དུ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྲུལ་པ་མཚོ་ག་གིས་པོ་དེ་ལོངས་ལ་

གཉེར་མིན་གཉེར་རྒྱུ་ཡི་སེལ་ཞུགས་སྐྱེད་ཕྱོགས་མང་པོ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཀའ་
བཀོད་གི་ཚུལ་དུ། བོད་གཞུང་གིས་བཙོན་བཅུག་བྱས་ཏེ་མེར་བསྐྱབས་གཏོང་
བྱབས་བྱེད་སྐབས་རྗེ་འབྲུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་གི་མི་འབར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་མེ་སྲར་
བའི་སྐབས་མ་རྟེན་པར་བཙོན་ཁང་སྐོ་ལྷགས་ནམས་རྗེ་འབྲུལ་གི་བཀོད་བས་སོ་
སོར་འཛོར་སྐབས་བཙོན་སྲུང་དམག་མི་ནམས་དད་པ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་
མཚོན་ཆ་རང་སར་བཞག་སྟེ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚེལ་ནས་འགྲོད་བཤགས་ཕྱུག་
འགའ་ཞིག་དེ་རང་དུ་སྐོམ་བ་ཞུས་ནས་གྲུ་བ་སྐྱབ་པ་སོགས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་
རྗེས་བོད་གཞུང་སྐྱེད་བྱས་འགའ་ཞིག་གིས་གསོལ་སྟོན་གདན་ཞུས་ཚུལ་གྱིས་ཞབ་
དཀར་ནང་དུ་དུག་ཕྱུལ་ཏེ་བཀོད་ཅིས་བྱེད་སྐབས་དུག་རྫོངས་པའི་དཀར་ཡོལ་
ཕྱག་གིས་ཁ་བསྐྱམས་ཏེ་ཨ་མ་ཐུག་ཏུ་བཅུག་གནང་ནས་འདི་ནི་ངས་རྟེན་པར་
དཀའ་བའི་སྐྱབ་ཡིན། འདི་པ་ཡུལ་ལ་སྲུང་དགོས་ཞེས་གསུངས་ནས་བྱིར་
ཕེབས། ས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་སུ་དུག་དེ་དུག་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་
དུག་སོག་པའི་ནད་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོག་སྐྱོབ་གནང་བའི་གནས་ཚུལ་རྟོག་རབས་
ནམས་གིས་དགོས་སུ་མཐོང་ཚུལ་བཤད་གི་ཡོད་པ་རེད། མཛད་པ་དེ་དག་བཅུ་
གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མཁྱེན་རྗེས། ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་སྐུ་གེགས་སེལ་བྱིར་
སྐྱག་ཕུ་གཉེར་ཆེན་མཚོག་ཆེ་སྐྱབ་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས། ཆེ་སྐྱབ་
མཛད་སྐབས་ཆེ་རིལ་མང་པོ་འཕེལ། ཆེ་མདའ་ཡང་མཐོ་གང་ཅམ་རིང་དུ་སོང་སྟེ་
མཐར་ཆེ་མདའ་དེ་ཡང་ཆེ་མདའ་གནང་བ་དེ་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་ཕྱུལ་བས་
ཕྱགས་དགེས་ཚོར་ཆེན་པོས་གཉེར་ཆེན་མཚོག་ལ་མཚན་སྟན་དང་གོ་གནས་
བསྐྱུལ། ཆེ་མདའ་གནང་བའི་ཆེ་མདའ་དེ་ད་ལྟ་སྐབས་སྐྱབ་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་

གདུང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཡོད། གང་དེའི་གསང་རྣམ་ལས། རྒྱལ་ཚུའི་ཁང་
 གན་མེ་ལ་བསྐྱེད། །ཉི་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་དགུང་ལ་ཡལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་པོད་ཤིང་པག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༣༥)ལོའི་པོད་རྒྱ་བདུན་པའི་ཆེས་ལྗ་ཉིན་
 དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ཆེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་གསང་ཡུལ་ཞི་
 བར་གཤེགས་སོ། །ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ཚོས་ཚན་རྒྱལ་ཚུ་སྟག་ཙམ་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་པོད་གཉིས་ཙམ་ཡོད་རབས་འཁོད་འདུག སྤྱིར་ལོ་རྒྱུས་
 གི་མཚན་རྣམ་ཞེས་སྤྱི་ལོ་ཆ་གཞན་ཁག་ལ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཞེས་
 སྤྱི་ལོ་དེ་ལས་དགོངས་འདུགས་འཚམ། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་དགུ་པ་རྗེ་བཅུན་དག་
 དབང་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གི་ཉི་མ་པོད་མེ་བྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༣༦)ལོར་དབལ་
 འབར་རྫོང་ཁོངས་འདི་ལོ་ལ་ཞེས་པོད་དུ་འཇུངས་ཡབ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་དང་
 ཡུམ་དུས་མི་རིང་བར་དབ་ལྱོངས་སོང་བའི་ཁྱིམ་ཚང་དབལ་པོད་པོད་ཤིག་ཏུ་སྤྱི་
 འཇུངས། རྫོ་པོ་ཨ་ཁང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་སྤྱོད་བྱས་པའི་བྱིས་པ་མཚན་ལྷན་སྤྱི་བ་
 སྤོན་མའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞེས་ཡོད་པ། ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྤྱི་བཅའ་
 འཚོལ་བྱེད་མཁན་གི་མི་རྒྱུང་རིང་ནས་མཚོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངའི་པ་ཡུལ་གི་མི་
 རེད། ཁོང་ཚོ་ར་བཅའ་མཁན་རེད་ཅེས་པ་གསུང་གནང་བ་མང་པོ་ཡོད་རབས་
 འདུག དགུང་ལོ་ལྗེའི་སྐབས་སྟག་ལུའི་ཡང་སྤྱི་དེས་འཛིན་ལུས་ཉེ་པོ་བྱང་དུ་
 གདུན་འདྲེན་སྐབས་འདི་རོ་རྒྱ་བྱང་གི་ཆེབས་བཀྲ་སྟེ་སྟེགས་ལུའི་སྟེང་ནས་
 རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཆེབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་གསུང་ཞེས་པའི་ཏེ་གན་མཚན་བཟང་དེ་ལ་རིན་
 ཚེན་རྒྱན་ཆས་སྤྱད་ཉེ་སྤྱི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེབས་ལ་བཅའ་སྟེ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་མ་
 ཐག་ཆེབས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ཆེབས་བཀྲ་སྟེགས་ལུའི་རོ་གཙལ་སྟེང་

དུ་འདམ་རྩལ་ནང་དུ་བརྗེས་པ་ལྟར་མིག་པའི་རྗེས་བཞག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་
བའི་མཚན་ལྟས་དུ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་སོ་བྱང་དགོ་འཕེལ་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་དང་མ་
དགོན་རི་བོ་དཔལ་འབར་ཚོས་སྡེ་སྒྲིང་དུ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྡོ་
རྒྱ་ཆེན་སྡེལ་བ་སོགས་ལྟ་མི་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་དབང་བསྐྱུར། དེ་ནས་བཟུང་
སྡེ་བྱུང་ཤེས་རབ་སུན་ཚོགས་དང་། མཚོན་གཉེར་འཇམ་དཔལ་ཀུན་བཟང་
སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་སྐྱུང་བཙུན་མཛད་པས་ཆེགས་མེད་
མཁུན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྐབས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྐྱུངས་ཤོང་སོ་
ཁམས་ཚན་དང་(ལྡོ་པ་ཁམས་ཚན)། རྫོང་སྒྲིང་སོགས་ལ་ཚོས་ལྷགས་མཛད་ནས་
ཡོངས་འཛིན་སྟོ་བཟང་སྟོན་ལམ་སོགས་དགོ་བཤེས་དུ་མའི་དུང་དུ་གཞུང་ཆེན་
བཀའ་པོད་ལྟ་ལ་གསན་སྟོང་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྐབས་གདན་སར་
ཞབས་སོར་འཁོད། མ་དགོན་རི་བོ་དཔལ་འབར་ཚོས་སྡེ་སྒྲིང་དུ་དེ་གའི་དགོ་
འདུན་པ་རྣམས་དང་། གཡག་འཁྲལ་དགོན། སྐྱུབ་སྡེ་དགོན། སོག་ཚན་དན་
དགོན་སོགས་དགོ་འདུན་ཆེག་སྟོང་ཉེ་བ་ཞིག་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་ལོ་དང་
།འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་དབང་ཆེན་གནང་བ། འབྲི་རུ་ཚོས་སྒྲིང་དུ་
འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་ཆེན་དང་། གཞན་ཡང་ཅིན་མ་ཉི་དང་རན་
སོང་ཀུན་གྲོལ་གྱི་དབང་དང་སྟོང་ལྷགས་སོགས་གནང་བ་དང་། སྡེ་དགོན་སེར་
སྐྱ་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་གཅེས་དམངས་སྐུལ་གྱི་སྟོབ་གསོ་དང་། ཚོས་དང་མཐུན་པའི་
བཀའ་སྟོབ་ཚོལ་བ་མེད་པའི་བཀའ་མཚིད་ཀྱིས་དབུགས་དབྱུང་སོགས་པས་བྱ་
ལ་འདོམས་པ་ལྟར་བཀའ་བྲིན་རྒྱ་ན་མེད་པ་བསྐྱུངས་པའོ། །སྤྱི་ལོ་༡༥༤༦་ལོའི་
བོད་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཉིན་ཞིག་ལྟ་སར་ཕེབས་གྲམས་ཡོད་སྐབས་སུ་དགོན་པའི་དགོ་

ཚུལ་གྱི་འདྲིལ་གྲུང་ཕེབས་ཏེ་རྣམ་པོས་དང་བསྐྱུང་བ། ཀམ་དགར་རེ་གསོལ་རས་
 བསྐྱུལ་ཏེ་གསུང་བར། ང་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཚོས་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་གློ་འདྲིལ་ཡག་
 རོ་བྱེད་དགོས། རྒྱུད་སྡེ་རེ་གློ་འདྲིལ་ཚར་རྗེས་ང་རང་སར་རྒྱུད་སྡེ་གློ་འདྲིལ་བྱས་
 ཡོད་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་བསྐྱུར་ན་དེ་ནི་ང་ལ་སྐྱུད་པའི་འབྲུལ་ཚན་ཆེ་མོས་ཡིན། དེ་
 བཞིན་ཁྱིད་ཚོས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུལ་ཁྲིམས་ཡག་ཤོ་བསྐྱུང་དགོས། སན་ཚུན་
 མཐུན་སྦྲིལ་དང་སྤྲུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བྱེད་རྒྱ་དང་། སྐབས་ལ་བཀུར་སྟེ་
 དང་། གཞོན་པ་ལ་གཅེས་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཚོས་དང་འདྲིལ་ཉེན་གཉེས་ཀར་མཐུན་
 ཡོད། གལ་ཏེ་ངས་བཤད་པ་དེ་དག་མ་ཉན་ན་དེ་ལས་སྡོག་སྡེ་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་བ་
 བྱེད་ན་ང་རང་མཁྱོད་ཀས་ཤོ་ཤོག་གི་མིན་དུ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནས་ཤོད་མེ་
 སྡེལ་(སྟེ་ལོ་༡༩༥༦)ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་སྐྱུང་གཞི་ཚབས་
 ཚེན་སོག་པར་བཏེན་སོ་བྱང་དུ་སྤྱིར་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་སྐྱུན་བཅོས་དང་
 ཞབས་རིམ་རྗེ་རྣམ་བུས་ཀྱང་སྐྱུན་ལས་མ་གྲོལ་ཞིང་བོད་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 ཚོས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་
 གཤེགས་སོ། །སྐབས་སུ་སྐྱེས་སྡེ་བཅུ་པ་རྗེ་བཅུན་དག་དབང་གློ་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིལ་
 ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན། མཚན་གཞན་ནས་རྒྱལ་དབང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སོག་རྫོང་
 ཁོངས་ཚོ་རྒྱལ་ཤང་དགོག་རྩ་གྲོང་དུ་ཡབ་ཉིང་པ་རྒྱལ་མཚན་ལོར་བུ་དང་། ཡུམ་
 བསོད་ནམས་དང་སློན་གཉེས་གྱི་སྲས་སུ་བོད་ས་ཁྱི་(སྟེ་ལོ་༡༩༥༦)ལོར་སྐྱེ་
 བསྐྱུལ་ས། རོན་ཀྱང་དུས་བབ་གྱི་འཕོ་འགྲུང་དང་སྤྱི་ནང་གང་གི་ཆ་རྒྱུན་ལ་
 འཛོམས་པའི་སྐབས་གྱིས་དུས་ལྷན་རིང་ལོར་བདག་མེད་དུ་ལུས། ད་ལས་ཚོས་
 ལུགས་སྤིད་རུས་འོད་སྣོད་འཕྲོ་བའི་འོག་སྐབས་རྗེ་རྗེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་སོ་

གནང་བའི་སྟག་ཕུ་སྒྲ་ཡང་དང་མ་དགོན་རི་པོ་དཔལ་འབར་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཚེན་པོའི་
འདུས་མང་ཡོངས་ཀྱིས་ལོ་མང་རིང་ཡང་སྲིད་བཅའ་འཚོལ་ཐེངས་མང་བྱས་
པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བཀའ་བབ་ལྷུང་ཟིན་ཐོབ་པའི་རྟོགས་དཔྱོད་ཀྱི་རྟགས་
མཚན་གསལ་པོ་བྱུང་བ་དང་། སྟག་ཏུ་རྗེ་བྱུང་རིན་པོ་ཚེའི་དག་པའི་སྣང་རོང་
གཟིགས་པ་རོ་མཚར་མཐའ་སྒྲས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ཤོད་ཀྱི་
སྟག་ཕུ་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོ་སྐྱུ་ཐེང་བཅུ་པ་རིན་པོ་ཚེ་འཇུལ་བྲལ་འདི་ཉིད་སྣོངས་
སྲིད་གཞུང་གི་གཏན་འབེབས་ལྟར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ་ས་ཡོས་ལོ་དུས་
འཁོར་བའི་སྟོན་ཐ་རག་པ། ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་མཚོག་གི་མཛད་པ་ལ། །ལྷ་མི་
དད་ཅན་གངས་མེད་དུ་མ་ཡིས། །ལྷ་རྣམ་མཚོད་སླིན་རྒྱ་ཚེར་སྟོས་བྱུང་ནས།
།ལྷ་བབས་དུས་ཚེན་མཚོད་པ་ཐ་སྐྱར་ཟླ། །ཞེས་པ་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་གདན་
སར་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གནང་བ་ཤིང་། དེ་ནི་སྟག་ཕུ་བརྒྱ་བརྗོད་ཡིས།
།བཀའ་ལ་བབས་པ་དགལ། །ལྷུང་གིས་ཟིན་པ་སྐྱིད། །བཀའ་བབས་ལྷུང་ཟིན་
འདི་འདྲ། །ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དགལ། །ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དགོན། །ལགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྟག་ཕུ་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་པན་པ་མང་པོ་
སྟོད་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟོད་པ་
གདོན་མི་ཟེའོ། །འོགས་མཚོགས་སྟག་ཕུ་སྐྱུ་ཐེང་བརྒྱུད་པ་བརྒྱ་བརྗོད་དགོངས་པ་
ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སྐབས་སྟག་ཕུ་སྒྲ་དགོན་ཀྱི་སྐབས་འགན་ཡོངས་
རྟོགས་ཁྱེད་དུ་བཞེས་ནས་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོའི་གདུང་མཚོད་ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་
གསེར་གདུང་བཞེངས་པ། ཡང་སྲིད་བཅའ་འཚོལ་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲ་
དགོན་ཀྱི་སྐྱུ་གཞིས་སྣང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་སོགས་གནང་སྟེ། སྟག་ཕུ་

སྐྱ་སྐྱེད་དགུ་བ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་གསེར་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་གནང་ནས་བསྟན་འགྲོའི་
དོན་ཏུ་མཛད་རྗེས་སྐྱ་ན་མེད་པ་འཛོག་གནང་ཡོད་པ་ད་ལྟ་འཚོ་ཞིང་བཞེས་པའི་
རྗེ་བྱང་སྐྱ་སྐྱེད་གཉིས་པ་སྟོོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཚོག་གི་ལོ་བཅུའི་གུང་ཆག་
གིས་སྐྱེན་པས་སྐྱ་དགོན་འཛོལ་ཞིག་ཏུ་སྐྱིན་ཡོད་ནའང་ཉང་གི་ཡང་དག་སྲིད་
རྒྱས་འོག་རྗེ་བྱང་མཚོག་གིས་རང་མཆིས་སྟེག་པ་ལྷུང་བཞེས་ཀྱི་སྐྱུགས་འགན་
ཡོངས་རྫོགས་བཞེས་ནས་སོག་མར་མ་དགོན་རི་པོ་དཔལ་འབར་ཚོས་སྡེ་སྡིད་
བསྐྱུང་བཞེངས་གནང་བ་དང་། སྐྱ་གསུང་སྐྱུགས་རྟེན་རྒྱན་ལྟར་བཞེངས་པ།
དགོན་གྱི་འདོན་ཚོག་དང་སྐྱུག་ལེན་སྐྱིག་སྟོལ་བཅས་སྐྱུང་གསོ་དང་འཕེལ་རྒྱས་
བཏང་བ། དགའ་ཚོལ་གུ་རུ་ལྟ་ཁང་བསྐྱུང་བཞེངས་དང་། ཐ་ན་ཅ་རིའི་སྐྱ་སོ་ཅམ་
ཡིན་ཡང་སྲར་བཞེན་བསྐྱུང་གསོ་གནང་ཡོད། ལྷག་ཏུ་སྐྱུག་སྤུའི་སོ་བྱང་དགེ་
འཕེལ་གྱང་རྒྱུ་སྲིད་སྲར་ལས་སྐྱུག་པའི་བསྐྱུང་བཞེངས་གནང་བ་མ་ཟད་སྐྱུག་
སྐྱ་སྐྱེད་བཅུ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་སོགས་མཛད་
འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་གནང་དང་གནང་སྲིས་ཡིན་པ་ནི་མཁྱེན་གསལ་ལགས།

རྟེན་གྱི་གཙོ་པོ་ནི་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འཛམ་སྲིད་རྒྱན་ཞེས་
རྗེ་ཡབ་སྐུ་གསུམ། སྐྱ་གདུང་ཆ་བརྒྱད། ལྷག་སྤུ་རིམ་ཕྱོད་གྱི་སྐྱ་བརྟན་གསེར་
ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཀྱིན་ཅན་རྒྱག་བཅས་དང་། རྒྱད་པར་སྐྱུས་སྤུལ་པའི་ཡི་
དམ་དོ་རྗེ་འཛིགས་སྲིད་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་སྤུའི་འཛིམ་པ་ལས་གྲུབ་པ་དོ་མཚར་ལྗན་
པ་ཞིག་དང་། ཡང་རིམ་སེར་དང་རིམ་ནག་སྲར་པ་ཁྲིག་འཕྱུང་བཅས་རིན་ཐང་
གལ་བའི་སྐྱ་རྟེན་དང་། གསུང་རྟེན་བཀའ་འགྲུང་དང་བསྟན་འགྲུང་བཅས་བཀའ་
འབྲུམ་གསང་རྣམ་སོགས་དོ་མཚར་ལྗན་པ་གངས་ལས་འདས་པ་བཞུགས་ཡོད་

བ་རེད། ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་བརྒྱད་པ་ཉམས་སྲུ་བཞེས་པའི་ཚོས་རྒྱད་སྟོར་གསང་
འདུས། བདེ་མཚོག་འཛིགས་བྱེད། གུན་རིག་བཅས་དང་། སྟོལ་མའི་ཚོ་ག་ ལྷུང་
བཤགས་ཚོ་ག་ ལྷུང་མ་ཚོད་པའི་ཚོ་ག་ །སྟོན་ལེན་དབང་
རྒྱལ། གར་དབང་གསང་བ་བཅུ་གསུམ། གཉེར་གསང་ཚོ་ག་བཅས་དང་། མད་
བྱུང་བསྐལ་པ་བྱམས་སྟོན། བྱམས་སྟོར། གར་འཆམ། བསྐར་གསོ། ཚོས་སྟོན།
དབྱར་གནས་གཞི་གསུམ་ཚོ་ག་ ལྷུང་མ་ཚོད་གཉེར་སྟོན། །སྟོན་གནས། དབང་
ཚོག་ །རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད། དགུ་གཉེར། གར་འཆམ། ལྷ་མོའི། བཤགས་གཉེར་
སོགས་མདོ་སྟོན་བཤགས་བཤགས་སྟོན་གཉེས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱད་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་
པ་རེད། དགོན་གྱི་ལོ་འཁོར་ཚོས་ཕྱགས་བྱེད་སྟོན་མོད་ལྷ་དང་པའི་ཚོས་༡ ལས་
ཚོས་༣༠ བར་ལྷ་མོའི་གཤགས་གཉེར། གཉེར་གསང་། བྱམས་སྟོན། དབང་
འཆམ། བཀའ་འགྲུར་བཅས་འཚོགས་པ་དང་། བོད་ལྷ་༩ པའི་ནང་བདེ་མཚོག་
དང་། མད་བྱུང་བསྐལ་པ། སྟོལ་ཚོག་འཛིགས་བྱེད། ལྷུང་མ་ཚོད་པ། ལྷུང་སྲུ་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་དགོངས་ཚོགས། ལྷུང་མ་ཚོད་པ། གུན་རིག་ཚོ་ག་
།སྟོན་མའི་འཕྲིན་བཅོལ། གསང་འདུས་བཅས་ཉེན་༩ བོད་ལྷ་༩ པར་གར་དབང་
དགོངས་ཚོགས་དང་། ལྷུང་རས་གཞིགས་མ་ཉི་བུམ་སྟོན། ལྷུང་ཚོག་བཅས་ཉེན་
༩༠ བོད་ལྷ་༩ དང་། ༥ གཉེས་ལ་གོང་མཚོངས་བཞེན་ཉེན་༡༤ བོད་ལྷ་༤ པར་བདེ་
མཚོག་དང་ལྷུང་ཚོག་དབྱར་གནས་བཅས་ཉེན་༡༤ བོད་ལྷ་༡ པར་དབྱར་གནས་
ཉེན་༩༠ བོད་ལྷ་༩ པར་སྟོན་གནས་བདེ་མཚོག་བཅས་ཉེན་༡༩ བོད་ལྷ་༤ ཉ༠
༡༡ བཅས་ལྷ་གསུམ་ལ་གོང་མཚོངས་ཉེན་༩༤ བོད་ལྷ་༡༩ ལང་གཉེར་ཚོན་ཉེན་
༡༠ བཅས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ཚོས་དུས་མཚོད་ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་ཉམས་

བཞེས་ཡང་གནང་གི་ཡོད།
དགོན་གྱི་སྒྲིག་སྲོལ་ལས་ལུགས་ནི་དབྱ་ཚོས་བཀའ་བཅུ་གཅིག་དང་། དབྱ་
མཛད་གཅིག དགོ་བསྐོས་གཅིག ཚོས་མཛད་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ་དང་།
ལས་སྡེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དབྱ་ཚོས་ལས་སྡེ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་དགོན་གྱི་བཅའ་
ཡིག་ལྟར་སྒྲིག་སྲོལ་ལས་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་སྤྱི་དང་མཚུངས།
༡༩༩༡ལོའི་རྫོང་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་ལྷན་ཁང་ས་༡༡༩
(ནག་ཚུའི་དབྱུང་གཞི་ལྟར་ན་༡༩༣༠)ཡོད་པ་རེད། རྗེས་སུ་རིག་གནས་གསར་
བརྗེ་ཆེན་པོ་ལོ་བཅུའི་རིང་ཉམས་ཚགས་དང་འཛོལ་ཞིག་སོང་རྗེས། ལྷན་ཡང་
ཉང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཅུས་དང་ཚོས་ལུགས་སྲིད་ཅུས་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་བས་མོད་
རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡)ལོར་རྗེ་བྱུང་སློ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་དང་བསྟན་པ་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་བཙོ་བོ་གནང་བའི་གན་གྲུ་དགུ་དང་། དད་
ལྡན་མང་ཚོགས་བཅས་གྱིས་ཉམས་གསོ་རྒྱུར་ཐག་བྱས་ནས་ད་ལྟ་བུ་དང་དང་
དགོན་པ་བཅས་ཉམས་གསོའི་ལས་ཀ་ལེགས་གྲུབ་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

འདི་སྐྱུ་ཚོས་དགོན་རི་བོ་དཔལ་འབར་སྲིད།།
ནམ་ཐར་དཔག་མེད་ནང་ནས་ཚུ་ཐིགས་ཅམ།།
འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོས་པའི་འགོ་སློལི།།
མ་རིག་སྐྱུ་འཛོམས་དོ་རྗེ་འཆང་ཞབས་འདུད།།

གཡལ་འཁྲབ་དགོན་རི་བོ་མདོ་སྐྱུ་སྲིད།

སྐྱུ་བཅས་གཙུག་རྒྱན་བྱལ་ན་བརྟུ་དཀར།།
མཐའ་བུལ་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་སྲིད་མཛེས།།
ཐེག་གསུམ་རྒྱུད་བཞིའི་སྲོལ་འཛིན་ཞེས་ཆེན་འཁྲབ།།
དགེ་མཚན་སྐྱུ་པ་རི་བོ་མདོ་སྐྱུ་སྲིད།།

གཡལ་འཁྲབ་དགོན་རི་བོ་མདོ་སྐྱུ་སྲིད་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་ས་འབྲུག་
(སྤྱི་ལོ་༡༦༩༩)ལོར་སྐྱུ་པ་ལྷ་སྤུ་སྤུ་དཔལ་སྐྱུ་དོན་འབྲུབ་ཀྱིས་བཀའ་མངགས་
གནང་བ་སྐྱུ་གཙུག་ཀྱན་དགའ་དོན་འབྲུབ་ཀྱིས་བྱལ་བཏབ། སྐྱུ་མཐའ་དགེ་
ལུགས་ཡིན། ཡང་ཚོས་འབྲུང་བྲི་རྒྱུ་མེར་སོའི་ནང་འཁོད་ལྟར་ན། གཡལ་འཁྲབ་
དགོན་རྒྱུད་ཀྱན་དགའ་སྤྱིང་སོས་བྱལ་བཏབ་ཚུལ་འདུག། གདན་འཛིན་ནི་སྐྱུ་པ་
བ་ཞབས་ཞུས་བསོད་ནམས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། ཚོས་རྒྱལ་བསྐྱུ་འཛིན། བཟ་
ལེས་ཚོས་རྒྱལ། རྒྱུ་བཟང་བསྐྱུ་འཛིན་བཅས་སོ། །སྤྱིར་སྐྱུ་པ་སྐྱེ་སྲིད་རིམ་

ཕྱོད་གྱི་མཛད་འཕྲིན་གོང་གསལ་ཚོས་སྡེ་དགོན་ལྟར་གསལ་བར་མཚུངས་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ལུན་རིང་ལྡན་པ། ལྲུབ་བདག་སྟག་ཕུ་རྩོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཚན་ཡོངས་སུ་
གངས་པའི་མཁས་དང་བྲུབ་པའི་མདོ་སྟགས་བཤད་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
སྤྱི་སྡེ་བ་ལུ་གྲུ་བརྒྱད་དུ་བཞེས་ནས་དུས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དོན་
མཐའ་ཡས་མཛད་པ་འདི་གཉེན་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་སློབ་དང་། མ་ཕྱ་ལྟར་
གྱི་དགོན་གཉིས་གྱི་བདག་པོ་བཀའ་བློན་ལྷན་ཅིང་པ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། བདེ་མཚོག་ཁང་དུ་བདེ་མཚོག་ལུ་སྐྱབ་པ་དབྱུང་བ་ཕྱོད་
ལས་བྲུབ་པའི་སྐུ་རྩོག་རིམ་ཕྱོད་རྣམས་ལ་གསུང་སྐྱེད་མཛད་པའི་ངོ་མཚར་ལྡན་
པ་ཞིག་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞེས་སྐུ་བྱིན་ཅན་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་ངོ་མཚར་
ལྡན་པའི་ཤིང་ཉོག་སྡེ་རིའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ལྲུབ་བདག་སྟག་ཕུར་ཕུལ་པའི་མགོན་
པོའི་སྐུ་ལ་ཐེམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་དམ་
གྱི་རྟེན་འཇམ་དཔལ་དབྱེད་སྐུ་གཅིག་རྟེན་སྐམ་ནང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
དབྱུ་ཅེའི་ནང་དུ་བཞུན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཤུག་ལྷུབ་པའི་སྐུ་བྱིན་ཅན་དབྱེད་
པོ་བརྒྱད་གྱི་ཚད་ཡོན་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་རྒྱུད་བསྟོན་པ་གསུང་ཕྱོད་མ་
གཅིག །འདྲམ་ཕྱའི་རྒྱ་གསེར་ལས་བྲུབ་པའི་བྲམས་པའི་སྐུ་རྩོག་ཚད་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་རྩོག་མར་གསེར་ཐངས་གྱི་སྐུ་གསར་བཞེདས་སྲིད་ཅིས་ལ་སྐབས་དེར་
གསེར་བོོ་དགོན་པས་བོོ་མ་ལྷུབ་པའི་བར་དེར་རྒྱ་ལུལ་ནས་རྒྱ་གཉིས་སྡེ་བས་
ཤིང་། མི་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་གཉིས་གྱིས་ལས་ཀ་གང་ཤེས་ཞེས་འདྲི་སྐབས། དེད་
གཉིས་གསེར་བོོ་ཤེས་ཟེར་ནས་མ་བསྐྱིགས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་གྱིས་བྲུབ་པས་

དེ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ཆ་གོང་མདའ་རྩ་གསེར་ཚགས་བཅོ་བྲམ་ནས་སྐྱ་དེ་གྲུབ་རྗེས་
དགོན་པར་གདན་འདྲེན་མཛད་སྒོ་བྱེད་དུས་གདོང་འཆམ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེར་
ངལ་གསོའི་སྐབས་དེར་གདོང་ཐུག་གིས་མི་ཞིག་ཡོང་བ་དེས་དགའ་བའི་གར་
འཆམས་པར་བརྟེན། ས་ཆ་དེར་ད་ལྟ་གདོང་འཆམ་ཟེར། གཞན་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་སྐུ་ཚན་དན་དཀར་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་ཀ་རྩ་བྱིའུའི་བོད་ཅམ་ཡོད་
པའི་སྐུ་བྱེད་འབགས་ཅན་ཞིག་དང་། ལྷག་སྟེ་གར་དབང་གི་ཤངས་མཚལ་དང་
། གསེར་དབྱུལ། ཅན་དན་དཀར་དམར་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ལྡེ་ལས་གྲུབ་པའི་
ནང་ཉེར་སྐུ་བྱེད་འབགས་ཅན་གཅིག དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐུ་མི་མ་རིང་
བསྐྱེད་འཁྲུངས་པ་ཞིག་དང་། བད་ཚུང་དགོན་པ་རང་གོལ་གྱིས་གནམ་ལྷགས་
ལས་གྲུབ་པའི་རྩོ་རྗེ་ཅེ་དགུ་གཅིག ཤེས་གྱི་སྐུ་རང་བྱུང་བྱིན་ཅན་སོགས་དེས་
ཅན་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ཉི་གཤམ་ཐེག་མཚོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
ནས་གསེར་ཐང་ཤངས་མཚལ་ལས་གྱིས་པ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྷའི་སྐུ་དང་། རྒྱལ་
མཚོག་ལྡེ་པ་ཆེན་པོའི་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་གསེར་ཐང་ཅན་གཅིག
དཔལ་གསང་འཁྲུངས་ཤིང་དང་རྗེ་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ། གཉེར་གསང་དག་སྐྱང་།
མགྲིན་སྟོན་ཉོགས་བརྗོད། ལྟ་དགུ་བྲག་ཅུལ། ཤེས་མཁར་སུམ་ཐང་སོགས་ཅ་
ཆེན་གཤམ་ལྟ་ཡོད་པ་རེད། གསུང་ཉེན་གསུང་གཙོ་བོ་བཀའ་བསྟན་འཇུག། རྗེ་
བྱ་སྟོབ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བྱིན་གསུལ། ལྟ་པའི་གསུང་འབྲུལ། འབྲུམ་ཆེན་སྡེ་ལྟ་
གསེར་གྱིས་ཅན་དང་རོལ་མོ་རྩ་ཆེན་བཟ་ཤིས་འབྲུག་གཤམ། ཤང་སིལ་ཉོར་
སིལ་སྐྱད་གདངས་གསུང་དབྲངས་མ་ཉིའི་རང་སྐྱ་ཡོད་པ། དུང་དཀར་པོའི་རྒྱང་
བསྐྱགས་དེ་ནི་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟུ་བཅོན་གྱི་ཨར་དུང་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོའི་

ཕྱག་མེན་གྱི་རྗེས་མངོན་སུམ་མིག་ལྡན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་དེའི་དྲུང་སྐྱོ་ཐོས་ཚད་
ངན་སོང་ལས་གྲོལ་གསུངས་པའི་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཚེ་ག་རྒྱུད་
སྡེ་ཉམས་བཞེས་ལ་བདེ་མཚོག་གསང་འདུས། འཛིགས་བྱེད། ཀུན་རིག་ཚོ་ག
སྟག་ཕྱའི་གཏེར་གསང། སྐྱོལ་ཚོག་སྐྱུང་ཚོག་། སྐྱུན་ཚོག་གྲམ་མ་མཚོད་པ། ཞི་ཁྲོ།
གནས་བཟུང་ཕྱག་མཚོད། རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད། ངན་སོང་ཀུམ་གྲོལ། དབྱར་
གནས་གཞི་གསུམ་ཚོ་ག་སྐྱོལ་དཀར། ཚེ་སྐྱུབ། བསྐྱར་གསོ། སྐྱོར་ཚོས། ཚོས་
སྐྱོད། སང་གདོང་མཚོན་ཆ་མེ་འབར། ལྷགས་མཁར་གཏོར་བཟོག་གྲམ་མཚོད།
གཡང་སྐྱོབ། བསང་གསོལ། དགུ་གཏོར་དང་གར་འཆམ་སོགས་དང་། དཔལ་
རྒྱུད་སྟོང་གྱི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར། གཡལ་འཁྲབ་དཔོན་ལོ་འཁོར་ཚོས་ཕྱགས་གྱི་
ཕྱེད་སྐོའི། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་༡་ནས་༡༣བར་སྟག་ཕྱའི་གཏེར་གསང། ཚེས་
༡༤་ནས་༡༥་བར་བྱམས་སྟོན་ལྷགས་དམ་ཡོངས་རྫོགས། བོད་རྒྱ་༣་པའི་ཚེས་
༡༠་ནས་༡༥་བར་བདེ་མཚོག་དབང་ཚོག་དང་སྐུན་སྲིག་ཚོགས་མཚོད་དང་
། བོད་རྒྱ་༣་ཚེས་༡་ནས་༡༣་བར་བདེ་དབང་ས་ཚོག་སྐུན་སྲིག་ཚོགས་མཚོད་
དང་། ཚེས་༡༣་ནས་༡༥་བར་འཛིགས་བྱེད་དབང་ཚོག་ས་ཚོག་དངོས་གཞི་
སྐུན་སྲིག་ཚོགས་མཚོད་དང་། སྐར་སྤྱིར་ཞི་ཁྲོ། བོད་རྒྱ་༤་པར་མཁྲལ་བཞི་ཚོག་
དང་། གྲམ་མ་མཚོད་པ། བདེ་མཚོག་གསང་འདུས། བསྐྱར་གསོ་སོགས་ཉིན་༡༠་
འཚོགས་གྱི་ཡོད། བོད་རྒྱ་༥་པར་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད་འཛིགས་བྱེད། དབྱར་
གནས། བདེ་མཚོག་སང་གདོང་མཚོན་ཆ་མེ་འབར། གནས་བཟུང་ཕྱག་མཚོད།
བཟོག་། བསྐྱར་གསོ། གསང་འདུས་བཅས་ཉིན་༡༠་འཚོགས་གྱི་ཡོད། བོད་རྒྱ་
༦་པའི་ནང་སྐོལ་དཀར་སྐྱུན་ཚོག་བདེ་དབང་། ཚོགས་མཚོད། སྐུན་སྲིག་གཏར་

རག །བསྐྱེད་གསོ། གཏོར་རྒྱལ་བཅས་ཉིན་༣༠་འཚོགས་སྲོལ་ཡོད། བོད་པ་དང་
༤་བར་དགག་དབྱེ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་སྣོང་མཚོད། གུན་རིག་གསང་འདུས། དགའ་
ལྷན་ལྷ་མཚོད། བདེ་མཚོག་ལྷས་གསོལ། ལྷ་མ་མཚོད་པ། མར་མེ་གྲིང་འབྲུག།
འཛིགས་བྱེད་དབང་ཚོག་གསང་འདུས། གར་འཆལ། སྤྱིན་སྲེག་ལྷ་མོའི་ཚེས་
གཏོར། བསྟན་གསོལ་བསང་གསོལ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་སྣོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རེད།
དགོན་གྱི་སྤྲིག་སྲོལ་ལམ་ལུགས་ཐད་དགོན་བདག་སྟག་ཕུ་ལྷ་བྱང་གི་ལྷག་
མཚོད་དམ་སྟག་སྤྲིག་དཔོན། ཡང་ན་དཔོན་ཚང་ཚོས་མཚོད་གང་རུང་གིས་
འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང་། བཀའ་བཅུ་དང་། དབྱུ་མཚོད། དགོ་བསྐྱོས། ལས་
ལྷེ་བཞི་བཅས་དབྱུ་ཚོས་ལས་ལྷེ་བརྒྱད་ཀྱིས་དགོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་སྤྲིག་སྲོལ་
ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྤྱི་དང་མཚུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡་ལོའི་
རྒྱུང་ཡིག་ཚོགས་ལྟར་ན། ལྷ་བས་དེར་དགོན་བཞུགས་བྱ་བྱངས་༤༠(ནག་ཆུའི་
རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔུང་གཞི་ལྟར་ན་བྱ་བྱངས་༤༠)ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རིག་
གནས་གསང་བ་རྗེའི་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་བྱུང་རྗེས། ལྷར་ཡང་ཉང་གི་མི་རིགས་
དང་ཚོས་ལུགས་སྤིད་རྒྱས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་
གཅིག་རང་དགོན་འདི་ཉིད་ལོད་རབ་བྱུང་བཅུ་རྒྱལ་མེ་སྟག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤་ལོར་རྗེ་
བྱང་སྣོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཞལ་བཀོད་ལྟར། དགོ་སྣོར་སྐལ་བཟང་དམ་ཚོས་
དང་དགོ་སྣོར་སྣོ་བཟང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ཆུན་བླ་གསལ་གྱིས་ལྷེ་
ཁྱིད་ནས་ཉམས་གསོ་ལས་ཀ་ལུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ་

སྐྱུ་ལ་བསམ་དགོ་བའི་སྡེ་བཞིའི་དབུ་ལོན་གསལ།
ལེགས་བཤད་ཆེན་མོ་སྡེ་མིན་ཉེར་དངས་ཉེ། །
ཉེན་བྱེད་འཕྲུལ་བ་འདི་ནི་དོན་ཡོད་སྐྱུ་ལ། །
རྟོག་བརྟན་བསྐྱེད་བཟང་ས་ལ་རེག་གྱུར་ཅིག །

འབྲི་རུ་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་དབུ་ལོན་འབར་སྤྱིང་།

གངས་འདི་ཅེ་ལ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ལྟན། །
ལུང་རིགས་ཅུ་ལ་གྲིས་རྟོག་འཕྲོ་སློབ་བཟང་གྲགས། །
རྗེས་འཛིན་སྐྱེད་མདའ་རྣམ་རྒྱལ་དབུ་ལོན་འབར་སྤྱིང་།
བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱེད་མཚོག་ཚོས་དབང་གྲགས་པར་འདུད། །

དེ་སྡེན་འབྲི་རུ་ཚོ་ཤོག་ད་ལྟ་འབྲི་རུ་ཤང་ཁོངས་སུ་འབྲི་རུ་དགོན་དང་
། ཚོས་སྤྱིང་དགོན། སྐྱུ་ལ་སྡེ་དགོན། འབྲོང་སྐྱ་དགོན་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
འབྲི་རུ་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་དབུ་ལོན་འབར་སྤྱིང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྷགས་སྤྱིལ་
(སྤྱི་ལོ་༡༧༧༠)ལོར་ཁང་ཁྱེད་ཚོས་དབང་གྲགས་པས་སྐྱུ་ལ་བཏབ། སྐྱུ་ལ་མཐའ་
དགོ་ལྷགས། ལགས་ཤོད་བསྐྱེད་པའི་སྡེན་མེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ནང་གལ་ཞབས་
བྱུང་ཚོས་དབང་གྲགས་པ་ནི། སྡོད་མངའ་རིས་གྲུ་གོ་ཁང་ཁྱེད་ལྷུ་ལ་དུ་ཤིང་སྤྱིལ་
(༡༧༠༧)ལོར་སྐྱུ་ལ་ཁྱེད་སུ། གཞོན་ཅུའི་དུས་ནས་བཅུ་སྐྱུ་ལ་རིག་པའི་གནས་

ལ་སྐྱེས་སྣོད་ལ་མཛད་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་དབང་འགྱུར་ནས་
སྐྱེས་དེའི་ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་པའི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོར་བཀོད་ནས་མཚོན་
སྟོན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བོ། །དེ་རྗེས་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་འཇམ་མགོན་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཀོད་ནས་མདོ་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་ཚིའི་རྩུས་སྐབས་ཀྱི་བུམ་པ་བཟང་
པོ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ནས་བཞུགས་པ་ལ། དབྱང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐབས་ཡབ་རྗེ་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་ན། སྤར་ཡང་
རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་སྣམ་གྱི་སྤྱོད་ལུ་ལོ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ལེགས་
སྟོན་མདོ་དང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་པ་གསན་ནས་མདོ་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞུང་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདམས་པ་ཤར་བ། བྱང་
པར་དུས་འཁོར་གྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་མཁས་པའི་རྩལ་ཚོགས་ལེགས་བཤད་
ཀྱི་འཕྲིང་བ་སྤེལ་ནས་རྣམ་དཔྱོད་འགྲུབ་ཆེ་བལ་བ་དང་། དེ་ནས་གདན་ས་ཆེན་
པོ་འགྲུས་སྐྱེས་སུ་བཞུགས་ནས་འདུས་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་འཁོར་
ཆེན་མེད་པ་བསྐྱོར་ནས་བསྟན་འགྲུབ་འགྲོའི་དོན་མཐའ་སྐྱེས་སོ། །དབྱང་ལོ་སྐབས་ཅུ་
སོ་བདུན་ཚོགས་བཟང་ལོ་ས་ནགས་སྐྱེས་འབབས་པའི་ཡུལ་སྐྱོངས་ཀྱི་ས་ཡི་ལྟེ་བར་
ཞབས་སོར་འཁོད་པ་ནས་བཟུང་། ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ་
འགོ་བཅུགས་ནས། སྐྱེས་མདའ་རྣམས་རྒྱལ་དཔལ་འབར་སྤྱིང་སྐབས་བཏབ་པ་དང་
། འབྲེལ་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་བའི་ས་པོན་བསྐྱེད་ནས་བཀའ་རྒྱུ་
ཆེན་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་སྟོན་སྤྱད་བར་གསུམ་དུ་དགོན་གནས་བརྒྱ་
དང་བཅུ་གསུམ་སྐབས་བཏབ་པ། ལྷག་པར་དུ་མདོ་སྐབས་དྲུ་སྟོན་སྤྱད་དང་རྗེ་རྒྱུ་

སོགས་དགོན་གནས་མང་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་བོ་མཛད་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་
གནང་བ་དང་། ཡང་སློབ་ས་སྣུལ་ལོར་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་མཁན་པོ་
མཛད། ལྷོ་ཁོག་ཏུ་དགོན་པ་གསར་བསྐྱུན་སོགས་བསྐྱུན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་མཛད་ནས་ལོ་མང་རིང་ཡབ་རྗེའི་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ་གནང་བ་དང་། སྐར་ཡང་
བཟུལ་ཤིས་ནགས་སྐྱུང་འབབས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞབས་སྐྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱལ་དབལ་
འབར་སྤྱིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྗོང་འཕྲེང་དཀྱིལ་འཁོར་སྤེབས་གྲིས་དང་།
རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱུབ་པ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱུས་གཙོ་བོ་རྟེན་གསུམ་ཚར་དུ་དངར་
བ་བཞེངས་ནས་འདུས་སྡེ་དེར་བཤད་སྐྱུབ་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལྷུན་སྡེ་བཞི་ཡི་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་རྒྱུན་བཅུགས།
དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྟེན་ཆེན་བཅུ་ལྔ། ལྷ་མ་དང་ལྷག་པའི་སྐར་བསྐྱོད་
པ་མཛད་རིགས་སྐྱུན་དག་གི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་འཛེབས་པར་སྣང་། བོད་ས་རྟ་ལོར་རྩ་
མ་ཎའི་རྟོགས་བརྗོད་བཅུ་ལྔ་མཛད། དེ་སྐར་རྣམ་ཐར་བམང་པོས་བསྐྱུན་འགྲོའི་
དོན་ཆེན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ནས་དགྲུང་ལོ་རྒྱལ་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ས་སྐྱུང་ལོར་རེ་ཞིག་
སྐྱུའི་བཀོད་པ་སྐྱུད་ཚུལ་བསྐྱུན་པ་དང་། དགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱང་བོ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མེ་རི་སྐྱུངས་སྐྱབས་སྐྱུ་དང་། ཡིག་འབྲུ། རིང་བསྐེལ་སོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་
འཁྱུངས་ཏེ་སྤྱི་དགུ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གསེར་གདུང་བཟུལ་ཤིས་ལོད་
འབར། ཉགས་ལོད་ཀྱི་སྐྱོད་བཅུད་རང་དགོན་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའོ། །

དེ་རྗེས་ཞབས་དྲུང་སྐྱུ་ཐོག་བདུན་རིང་ས་སྐྱོགས་གཞན་དུ་འགོ་དོན་
བསྐྱུངས་པ་འདིར་ཞུ་སློབས་མ་མཆིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དགོས་
དོན་མཚན་གྲུང་ལྟར་ན་ཞབས་དྲུང་སྐྱུ་སྤྱིང་གཉིས་པ་མཁས་དབང་ཤར་ཆེན་ནས་

མཁམ་རྒྱལ་མཚན། གསུམ་པ་རྗེ་བཅུན་བསྟན་འཛིན་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བཞི་
པ་སྦྱིད་ཤོད་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། ལྷ་པ་མངོན་སྦྱོང་མཐུ་མངའ་
སངས་རྒྱལ་མཐུ་སློབས། རྣམ་པ་དག་ལ་དབང་སྦྱར་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བདུན་པ་
མདོ་སྐྱགས་མངའ་བདག་སློབ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། བརྒྱད་པ་དག་དབང་སློབ་བཟང་
བསྟན་པའི་དབང་སྐྱབས་ཞེས་པ་འདི་(སློབ་གན་རྒྱ་ཡུ)ཡིན་སྟེ། སྦྱོང་ག་འདི་ཡང་
ཞི་རུ་རྒྱལ་མངའ་དགོན་ནས་དོས་འཛིན་ཐོག་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་བཞེས་ཁང་
གསར་རྒྱག་དང་འབྲེལ་སྤྱི་ནང་གི་སྦོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅ་འཇུགས་བྱས་པ་དང་
། སྦྱོང་བུ་དེ་ལྷི་ཡི་སྦོད་པ་ཚོན་པའི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་རི་
དྲུགས་རྒྱག་ཁྱེད་ལྷག་མངའ་དེ་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་
རི་དྲུགས་བསད་པ་རྣམས་ཀྱི་རུས་གཞི་ཚང་མ་བགས་པའི་ནང་ལ་བརྟམ་ནས་
སྐྱབས་སློབ་དང་འབྲེལ་སེ་གོལ་ཉྱག་པས་རི་དྲུགས་རི་ལ་སྦྱར་བཞིན་བཏང་བ་
དང་། དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སྐབས་སུ་རྗེ་བཅུན་རྗེ་རྗེ་ལྷ་འཕྲོར་
མའི་གར་སྐབས་སུ་སྦྱར་བཞེངས་ཡོད་པ་སོགས་བྱུང་ཉྱགས་སྦྱོན་གས་སྦོན་པ་
གནང་བས་སྐལ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་སྦོད་ཡུལ་དུ་གྱུར།

ཞབས་བྱུང་སྦྱོང་བུ་ལྷོད་དག་པ་དག་དབང་དགེ་ལེགས་རྩ་གོང་གོང་ལ་འཇུངས།
གཞོན་བུའི་རུས་ནས་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱངས་བཅོན་གནང་བ་དང་
གདན་ས་ཆེན་སོང་ཚོས་ཞུགས་གནང་ནས་མཁམ་པའི་དབང་པོ་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་དང་། མཁམ་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ། མདོ་སྐྱགས་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ནང་དོན་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་གར་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་
བྱམ་བཟང་ཡོངས་སུ་ཞེངས་ཉེ་རང་དགོན་དུ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་དགོན་གྱི་

འདོན་ཚོས་སྲོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དག་ཐེང་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་ནས་ཉམས་
 པ་སོར་ཚུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བཏང་བ། ལྷག་པར་དུ་ཡུལ་ལྷང་ཀུན་
 ཀྱི་སྲོད་བཅུད་དང་། རྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཚོགས་བསགས་སྤྱི་བ་སྲོད་གི་ཆེད་དུ་བྱི་
 མེད་མཚོད་རྟེན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་སྐྱུ་ཚད་ཀྱང་གཙང་རྒྱལ་ཅེའི་
 མཚོད་རྟེན་དང་མཉམ་པ། བར་བཞུགས་ཚོས་སྐྱའི་རིང་བཤེལ་ཙམ་ཆེན་གྲངས་
 ལས་འདས་པ་དང་། གཞུངས་དཔར་གིན་དུ་རྒྱས་པ་ཞབས་གདན་འཁོར་ལོ་
 རྒྱས་པ་བཙས་དང་། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་སྐོ་ནས་རྟེན་བསྐྱར་སྒོག་
 གསུམ་གྱི་གཞུགས་འགོས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་དཔར་གཞི་གསར་བསྐྱུན་གནང་བ་དང་
 ། གསུང་ཚོམ་ཡང་མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་སྐོ་ནས་ཐོག་བུམ་གཏོར་
 མའི་གཡང་སྐྱབ་རྒྱས་པ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྒོག་མདོས་ཀྱི་གཙང་སྐྱབ་རྒྱས་པ་
 དང་། ལྷུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལྷག་བུམ་པའི་བསྐྱོད་སྐྱལ་རྒྱས་པ་དང་
 ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་བཙེལ་དང་། སྤེལ་ཚིགས་འདོད་གསོལ་བཙས་དང་།
 རྒྱལ་ཆེན་མེ་ལོང་གདོང་གི་གསོལ་མཚོད་རྒྱས་པ། དེ་དག་གི་འཕྲིན་བཙེལ་དང་
 རྒྱབ་རི་བཀའ་གིས་ལྷ་ཅེའི་བསང་མཚོད་སོགས་གསུང་ཚོམ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་མཚོག་དམན་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ལ་ཐབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱ་
 བ་མེད་པ་བསྐྱོར་བ་སོགས་བཀའ་བྱིན་བརྗོད་ལས་འདས་སོ། །

ཞབས་བུང་སྐྱ་ཐེང་བཅུ་པ་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་འབྲི་བུ་རྩ་མ་གཞུང་དུ་འབྱུངས།
 སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རྩལ་དུ་སྦྱངས་སྒོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་མེད་ཚུལ་
 བསྐྱེད་ཀྱང་པོད་གངས་ཙན་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཚོས་ཞུགས་གནང་སྐབས་མཁས་
 མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་གང་ནས་ཚོད་ཀྱང་

ཚོད་ལན་ཐོགས་པ་མེད་པ་གནང་བ་དང་། སྤྱིར་ན་སྐྱེས་མཚོག་དེ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
སྤྱོད་ཚུལ་གནང་ནས་གྲུབ་ཏུགས་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་གནང་མཛད་
པའོ། །ཞབས་བྱར་སྐྱ་སྒྲིང་བཅུ་གཅིག་པ་གཙུག་མེ་རྒྱུད་ལྷ་བྱང་དུ་འབྱུངས།
དགྲུང་ལོ་བཞིའི་དུས་སུ་རང་དགོན་དུ་ཁྱིའ་བཏོན། ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
དུ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ས་སྤྱངས་བཙོན་སྟོན་མེད་གནང་ནས་རང་དགོན་དུ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤམ་གྲུ་བཅུགས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་
ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ལ་ཚོས་ཞུགས་གནང་ནས་རིགས་རྒྱུད་དང་པར་སྤྱིན་སོགས་
ཀྱི་རིམ་པར་བཏང་ནས་སྤྱ་རམས་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོའི་མཚན་རྟགས་ཀྱི་གཏོང་
སྟོ་གནང་། མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་
མཚན་སྟོན་ཡོངས་སུ་བྱུང་པོ། །དེ་རྗེས་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུར་རང་དགོན་དུ་ཞབས་
སོར་འཁོད་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་འཁོར་སྐྱོན་མེད་པ་བསྐྱོར་ཏེ་འགོ་
ཀུན་རྣམས་སྤོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད། སྟོན་ཞབས་བྱར་ཚོས་དབང་གྲགས་
པས་རང་དགོན་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་རིང་གི་བཞུགས་གནས་ཚོས་གླིང་རི་
ཁོད་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིར་གསོ་གནང་ནས་གཟིམ་ཁང་ཀ་བཞི་མ་ཞིག་ནས་རིམ་བཞིན་
རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ་ཚོས་གླིང་དགོན་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་དང་། ཆབས་
གཅིག་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བསྐྱོར་
ནས་ཚོས་གླིང་དགོན་གྱི་འདོན་ཚོས་རྣམས་དཔལ་ལྡན་སྤྱད་རྒྱུད་གྲུ་ཚང་གི་ཕྱག་
ལེན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་འཇུགས་གནང་མཛད་པ་རེད། ཚོས་འབྱུང་བྱེད་མེད་པོ་
ནང་འཁོད་གདན་འཛིན་བ་ནི། བྱང་དགོན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ལམ་བ་
ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ། མངའ་རིས་པ་ཆེ་སྟོན་གྲོ་གྲོས། འཕགས་པ་ལྷ། མང་ར་བ་

གྲགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། གཙང་སྟོན་ལེགས་བཟང་དཔལ་འབྱོར། མཐར་ཚུལ་
པ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་ཤོད་པ་དགོན་མཚོག་རིན་ཆེན། ཁར་ཅ་དཔོན་
པོ། ལྟོ་བཟང་། ཉན་ག་དགེ་འདུན་བཟང་པོ། ལྷ་རི་མགོན་པོ། ལྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་
དབང་པོ། ཚོས་རྗེ་འབྲོང་ཐང་པ། ཚོས་རྗེ་ལྷོ་ལ། གུང་རུ་རབ་འབྲམས་པ། དག་
ལྷ་དཔལ་འབྱོར། ཆབ་མདོ་ཚུལ་བཟུང་པ། ཉོར་སྟེན་པ་རྒྱལ་མཚོན། ཉེ་ཚོག་
རྗེ་འབྲུང་དག་དབང་དགོན་མཚོག་ཉི་ལ། སྟོབ་རྒྱུང་འབྲུ་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་ལྟོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་བཅས་འཁོད་འདུག།

རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དབུ་ཅེར་སྐྱ་རྒྱ་སྟེན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཡོངས་
སྟོན་རྗོགས་སྐྱ། རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔལ་མེད། སངས་རྒྱལ་སྟེན་གྲ། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད།
རྟོ་སྐྱང་ཁོ་རྒྱལ་ཉ་མཐུན། ཁོ་པོ་མི་གཡོ་བ་བཅས་དང་། ཡི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་
སངས་རྒྱལ་སྐབ་པ་གཡུལ་རྒྱལ་དང་། བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱུངས། གསེར་
སྐྱ་གངས་མང་དང་རྒྱགས་རྟེན་རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན། གསེར་གཏུང་སྲ་བཟང་
བཀོད་ལེགས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་གཅིག་བཅས་བཞུགས་ཡོད། དེའི་གཡས་སྟོགས་
སུ་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་གསེར་གཏུང་བཟུ་ཤིས་འོད་འབར་སངས་རྒྱལ་གཙོ་
འཁོར་གཙོས་པའི་སྐབ་དབང་། སྟེན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་གནས་བཟུན་བཟུ་བྱུག་
དང་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བཟུ་གཅིག་ཞལ། སྟོ་སྐྱང་མགོན་པོ་བེང་གིས་གཙོས་
སྟེན་སྐྱ་གངས་མང་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་གཡོན་མགོན་ཁར་རུ་ཡི་དམ་དོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱ་མགོན་པོ་སྐྱུག་བྱུག་གཙོ་འཁོར་ཡོངས་
རྗོགས། ཚོས་རྒྱལ་ཕྱི་བསྐྱབ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། རྒྱལ་ཆེན་
རྣམ་སྲས་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། འདུ་ཁང་བྱམས་ཆེན་ནང་དུ་དབྱུང་སུ་

ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་གསེར་སྐྱ་དང་། གཡས་སུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། གཡོན་
དུ་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གཙོ་འཁོར་ཡོངས་རྗོགས་བཅས་ཡོད་པ་རེད།
གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་བཀའ་འགྲུང་ཆ་ཚང་བཞི་དང་། བསྟན་འགྲུང་ཆ་ཚང་
གཅིག་བཞུགས། རྟེན་ཚོག་དཀྱིལ་འཁོར་ཁང་དུ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་རྗོགས་ཀྱི་སྟེ་བས་གྲིས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། གསེར་ཐངས་ལས་ལྷབ་
པའི་སྤྱང་བཤགས་སྟེ་སོ་སྟེ་དང་དཔྱེན་རྒྱུ་མཚོད་རྟེན་སོགས་གསེར་གཏུང་
བཞུགས་ཡོད། དེའི་གཡོན་སྟགས་ཁང་བདུད་འདུལ་སོ་བྲང་དུ་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་དང་
། ཚོས་སྤྱང་གི་སྤང་བརྟན་སོགས་བཞུགས་ཡོད། སྐོ་འཕྲོར་ཐོག་གསེར་སྐྱ་ལས་
ལྷབ་པའི་རྗོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་བརྟན་དང་། རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས། གསུང་རྟེན་
རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་སོགས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

ཚོ་ག་རྒྱུད་སྟེ་ཉམས་བཞེས་ཐད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཞུང་སྟེ་
སྟོད་གསུམ་དང་། ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ། ལྷག་པར་བརྟན་
པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་དགོས་དོན། གཞི་གསུམ་ཚོ་བ་ཉམས་ལེན་དང་།
སྟགས་ཚོག་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གཙོ་ས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལས་བཞིའི་
ཚོ་ག་སོགས་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་སྟེ། བདེ་མཚོག་ཇིལ་བུ་སྟེ་ལུའི་
སྤྱབ་མཚོད་དང་གསང་འདུལ་སྤྱབ་མཚོད། རོ་རྗེ་འཛིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་
སྤྱབ་མཚོད། ཀུན་རིག་སྤྱབ་མཚོད། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་སོ་མ་ཞི་བུམ་སྤྱབ་བཅས་དང་
། མདོ་ཚོག་ལི། གནས་བརྟན་ལྷག་མཚོད་དང་། ལུང་བཤགས་ཚོ་ག་སྟོན་ལུང་
བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཚོ་ག་གཡང་སྤྱབ། རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད། དབྱང་གནས་
གཞི་གསུམ་ཚོ་ག་བཅས་དང་། གཏང་རག་བསྐྱང་གསོ། རབ་གནས་ཆེན་མོ།

བཀའ་འགྲུབ། ལྷ་མ་མཚོད་པ། ཚོས་སྲོད། རྒྱལ་ཚེན་མེ་ལོང་གཏོང་གི་ཉེན་བསྐྱར་
 བརྗོད་གསུམ། ལྷུང་མཛད་མགོན་པོ་ལྷག་ཏུག་པའི་གཏོར་བརྗོད་ ཡི་དམ་རོ་རྗེ་
 འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་སྲུང་དུག་སྲུབ་ཀྱི་སློན་ནས་ལྷགས་མཁར་གཏོར་བརྗོད་
 རྒྱལ་བའི་བརྟན་སྲོང་ཚེན་མོའི་གསོལ་ཁ་དང་དབལ་ལྡན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་
 བསྐྱར་གསོ་དང་འབྲེལ་དབལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་མེད་ས་གཏོར་རམ་གཤེགས་གཏོར་
 ཐབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་ནས་ཁོ་བོའི་གར་འཆམ་ལ་བརྟོན། གཞན་ཡང་སློན་ལམ་
 ཚེན་མོ་དང་ལྷ་མཚོད་སོགས་ལྷ་རིམ་བཞིན་དུས་མཚོད་ཉིན་བདུན་རེ་བཅས་དང་
 བར་སྐབས་ཚོས་ཚོན་གཞན་ཞུས་སློས་ཅི།

འཕྲི་དུ་དགོན་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སློན་ནི། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚོས་
 ༥ ཅུས་༢༡ བར་སློན་ལམ་ཚེན་མོ། བོད་རྒྱ་༢ པའི་ནང་སྲུབ་མཚོད་ཉིན་༣། བོད་
 རྒྱ་༣ པའི་ནང་མ་ཉི་ལུམ་སྲུབ་ཉིན་༣། བོད་རྒྱ་༤ པའི་ནང་སྲུབ་མཚོད། བོད་རྒྱ་
 ༤ པའི་ནང་དབྱར་གནས་ལྷ་བ་བྱེད་གཉིས། བོད་རྒྱ་༤ པའི་ནང་ཀུན་རིག་དང་
 སྲུབ་མཚོད་ཉིན་༥། བོད་རྒྱ་༡༠ པའི་ནང་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཚོད་ཚེན་མོ་དང་ལྷ་མ་
 མཚོད་པ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་རིམ་དུས་མཚོད། ཚོས་བརྒྱད་དང་། བཅུ།
 བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྔ། ཉེར་ལྔ། ཉེར་དགུ། གནམ་སྲོང་བཅས་ལ་ལྷ་རེ་བཞིན་ཉིན་
 བདུན་རེ་དང་། ལྷག་མཚོད་སློན་ལམ་བཅས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དགོན་པའི་རྗེ་གསོལ་ལམ་ལུགས་ནི། དགོན་བདག་རྒྱ་མ་ཞབས་དྲུང་ཚོས་དབང་
 གསལ་པ་ནས་སྲུ་ཕྱེད་རིན་འོན་དང་། གདན་ས་ཚེན་པོ་འབྲས་སྲུངས་སློ་གསལ་
 སྲིད་གྲུ་ཚང་ནས་ཚོས་གྲིམས་བདག་པོ་བཏང་གནང་བའི་དགོན་གསུམ་མཁར་
 པོ་དང་། བཀའ་བཅུ་གཅིག་དབྱ་མཛད། དགོ་བསློས་ཀྱང་གཞོན་གཉིས་བཅས་

དབུ་ཚོས་བཞི་དང་། འབྲི་རུ་ཤོག་བཞིའི་ལས་སྣ་བརྒྱད་བཅས་དབུ་ཚོས་ལས་སྣ་
བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། ༡༩༩༡ལོའི་རྫོང་ཡིག་ཚགས་ལྷན་ན་དགོན་འདིར་གྲ་
གངས་༡༢༠(ནག་ཚུའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དབུད་གཞིར་གྲ་གངས་༡༥༠)ཡོད་པ་
འདུག དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་
སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་འདི་སྐྱེས་མེད་དུ་སོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉང་གི་སྐབས་
བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་ལྷོས་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པ་འཚོགས་
རྗེས་སུ་ཉང་གི་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱུས་དང་ཚོས་ལུགས་སྲིད་རྒྱུས་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་
རྗེས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤང་(༡༩༥༥)ལོར་འགོ་བཅུགས་ཉེ་དགེ་
སྤོང་ལྷ་རུ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་རྒན་གྲ་༡༢བཅས་
གྱིས་ཉམས་གསོའི་ཅུ་འཇུགས་བྱས་ནས་དད་ལྡན་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་གྱི་
རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་བྱུབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་པ།

བསྐྱུ་བཟང་དཔག་མེད་ཚོགས་གཉིས་རབ་སྐྱུངས་པས། །
སྐྱུ་གསུམ་རིན་ཆེན་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མཛད། །
འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་གཞི་རྟེན་ལེགས་གྲུབ་པའི། །
མཛད་བཟང་རྒྱན་པོའི་ནང་ནས་ཉག་སྐྱུ་བཞུགས། །

ཚོས་སྐྱིང་དགོན་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་ཀུན་དགའ་སྐྱིང་།

ཀུན་གསལ་ཡངས་པོར་ཡིད་འཕྲོག་བསོད་ནམས་ཞིང་། །
མཉམ་མེད་རི་བོ་ཀུན་དགའ་ཚོས་སྐྱིང་འདིར། །
མཁས་གྲུབ་བཟང་པོས་སྐྱུ་བསྐྱུ་གཞུང་བཅུ་གས་ཤིང་། །
སྐྱུ་ལྡན་རྗེས་འཛིན་གཞུང་གི་རྒྱན་དུ་བསྟོད། །

ཚོས་སྐྱིང་དགོན་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་ཀུན་དགའ་ཚོས་སྐྱིང་སྟེ། ཡང་
བཀྲ་ཤིས་རི་བོ་ཀུན་དགའ་ཚོས་སྐྱིང་ཞེས་པ་འདི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཤུག
སྐྱུ་ལོ་(༡༧༣༤)ལོར་ཞབས་བྱུང་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་ཐོག་མར་བཞུགས་
གནས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་སྐྱུ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོན་
མང་ཚམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྣམ་དགོན་སྐྱུ་དུ་བྱུང་བ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཙུག་
སྐྱུ་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྗེ་ཆེན་སོགས་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པ་མཛད་
པའི་གནས་ཆེན་རེད། བར་སྐབས་ཉམས་ཆག་དུ་སོང་ནས་སྐྱུ་ཡང་ཞབས་བྱུང་

ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་སྐྱའི་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་སྐྱིད་ལོད་ཞབས་དྲུང་སྐྱ་སྐྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་
མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་གྲམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་
གདན་ས་རི་བོ་ཀུན་དགའ་ཚོས་སྤྱིད་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྦྲར་གསོ་གནང་
ནས་། དགའ་ལྡན་བསྟན་པའི་འབྲུང་ཁུངས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་
བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་གསེར་གྱི་ཡང་ལྷན་ལྷ་བུ་དག་སྐྱེད་ལེགས་
པར་མཛད་པའི་བསྟན་པ་གསོས་གནང་བ་དང་། ཚོས་སྤྱིད་དཔོན་དང་འབྲི་བུ་
དཔོན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲིལ་མཛད་པའོ། །

སྐྱ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྐུ་མ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་མི་ཚད་རེ་ཡོད་པ་དང་རིན་
ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱ་ལྷ་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་རེད།
ཚོས་རྒྱུད་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ནི། དགའ་ལྡན་ལུགས་འཛིན་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཚོས་
སྤྱོད་མེད་པས་ལོ་འཁོར་ནང་ཚོ་འཕྱུལ་སྒྲིལ་པ་ཡང་ཚོས་ནང་ཚོ་ག་གཙོ་བོ་དཔེན་
ས་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཤེས་རབ་བདུན་
འཁོར་བཅས་གཙོ་བུ་དབྱུང་ཚོས་དང་། དཔྱན་ཚོས། ལྷོན་ཚོས། དམྱིད་ཚོས་
སོགས་སོ་སོར་འཚོགས་པ་དང་། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བདག་མདུན་
དུམ་གསུམ་སྐྱེན་སྤེལ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཚོས་སྤྱོད་དང་། རྒྱན་འཇུག་ཅ་
བ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ལྷོན་ལམ་བཅས་དང་། རྒྱ་རེར་སྐྱེ་བོ་ཚོས་བདག་
རྣམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱར་གསོ་རྒྱུན་འཇུགས། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་སྤྱོད་མའི་
ལུགས་འཛིན་གྱི་སྤྱང་མ་རྒྱལ་ཆེན་གཙོ་བོར་རིགས་ལྡེའི་སྤྱོད་དང་རྒྱུན་
གསོ་ཡོད་པ། ལྷག་པར་དུ་སྤྱོད་ས་འདིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་པ་ཉམས་
བཞེས་ལུགས་དུ་བྱུང་བ་གནའ་མེད་གསང་འཇུགས་གཞུང་བཀའ་ཤོད་ལྡེའི་བཞག་

ལན་གྱི་མཁས་པ་ས་འགྲན་ཚོད་ལུལ་དུ་བྱུང་དེ། ཚོས་ཐོག་རིམ་པའི་ཉེན་རིམ་པ་
ལྟར་ཉམས་ལེན་གནང་རྒྱུར་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། མདོར་ན། རྒྱལ་ས་རྣམས་འཕྲོར་སློབ་
མེད་གྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། མདོ་བཤད་ཚོས་བརྒྱལ་ལན་
ཚོད་གསུམ་བྱས་ནས་མདོ་རྒྱལ་ས་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་སློབ་པ་ཚོ་ག་ལྷན་ལེན་བརྒྱུད་
པ་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ཚོས་སྤྱིར་དགོན་པའི་ལོ་
འཁོར་ནང་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སློབ་ཀྱི། བོད་རྒྱ་དང་བོད་འབྲེལ་སློབ་ལམ་ཆེན་མོ་ཉེན་
མེད་སྤྱི་ཚོས་ཆེན་མོ་ཉེན་༡༥་བདེ་མཚོག་ཉེན་༣༠་འཛིགས་བྱེད་ཉེན་༡༠་དབྱར་
གནས་ཉེན་༣༥་སློབ་ཚོས་ཆེན་མོ་ཉེན་༣༠་དགུན་ཚོས་ཆེན་མོ་ཉེན་༣༠་གཞན་
ཡང་རྒྱ་རེར་དུས་མཚོད་ཆེས་བརྒྱ་དང་། བཅོ་ལྷ། བརྒྱ་དགུ་ཉི་ཤུ་ལྷ། ཉི་ཤུ་དགུ་
བཅས་ཆག་མེད་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་གསལ་ལམ་ལུགས་ཐད་གཙོ་བོ་དགོན་བདག་མཁན་སློབ་ཞབས་བྱུང་
རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་གྱིས་གཙོ་བོ་མཛད་སྤྱོད་གནང་བ་དང་། འདུས་སྤྱི་སྤྱུག་ཁོངས་
ལྷན་གཉིས། དབྱུ་མཛད་དང་དགོ་བསྐྱོས་གཉིས། ལས་སྣེ་གཉིས་བཅས་དབྱུ་
ཚོས་ལས་སྣེ་དུག་གིས་དགོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་སྤྱི་གསལ་ལམ་ལུགས་ལག་བརྒྱར་
གནང་བ་སྤྱི་དང་མཚུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡་ལོའི་རྗེས་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་སྐབས་
དེར་དགོན་བཞུགས་ལྷན་གྲངས་༡༡༠་(ནག་ཚུའི་དབྱུད་གཞིར་༡༥༠)ཡོད་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བཞེད་སྐབས་སུ་ཉམས་བྱུད་ཚབས་ཆེན་བྱུང་སྟེ།
དགོན་འདི་མིང་གི་ལྷན་མར་གྱུར། ཡང་ཉར་གི་ཚོས་དད་རང་མོས་གྱི་སྤྱི་དབྱུས་
མཛད་བཟང་འོག་སྤར་མལ་དུ་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག། (སྤྱི་ལོ་
༡༩༦༦)ལོར། དགོ་སྤོང་གནས་བརྟན་མཁས་གྲུབ་བདེ་ཆེན་དང་འགན་འཁུར་བ་

མཁས་གྲུབ་ཚོས་འདིན་གྲིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་དགོན་གྲུ་རྗེར་བ་བསྟན་འདིན་
སློབ་ཐང་དང་། དབྱ་མཛད་བསྟན་འདིན་རྒྱལ་མཚན། མཁས་གྲུབ་རབ་འཕེལ།
མཁས་གྲུབ་འཕགས་བ་བཅས་དུག་གིས་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲུ་འགོ་བཙུགས་
ནས་རིམ་བཞིན་དགོན་བ་སྤྱི་ནང་ཉམས་གསོ་གྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་བ་།

དེ་སྐྱུ་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཐ་སྐྱུ་དྲུ།
སྐྱུ་ཞིང་སྐྱོང་དང་འགལ་མེད་ལྷུང་དུ་འཇུག།
སྐྱོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྐྱུགས་ཀྱི་བཅུད།
ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱུན་གཡོ་ཅི་མི་སྐྱོ།

སྐྱུ་བ་སྡེ་དགོན་དག་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གྱིང་།

འགོ་བའི་རེ་བསྐྱོང་དགོས་འདོད་སྐྱུ་བ་བའི་སྡེ།
མདོ་སྐྱུགས་དག་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གྱིང་།
རོ་མཚར་རྣམ་མང་ལོ་རྒྱུས་ཤིང་བ་ལས།
ཆ་ཅས་བརྒྱུས་ནས་ཐོས་འདིན་རྒྱུ་དུ་སྐྱེ།

སྐྱུ་བ་སྡེ་དགོན་དག་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གྱིང་ཞེས་བ་འདི་
ནི་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་བའི་ལུགས་སྡེ་ལ(སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠)ལོར་སྐྱུ་བ་སྡེ་རྩེ་བཅུ་དག་
དབང་སྐྱོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བཙུན་བའི་དོས་གྲུབ་བཅས་གསང་མཚན་བརྒྱ་བརྒྱ་
ཡིས་བྲག་བཏབ་བ་དང་། སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་སྐྱུ་ཤིང་བཅུ་གསུམ་བ་ཆེན་པོ་
སྐྱུགས་དགེས་ཚོར་ཆེན་པོས་མཚར་བསྐྱུང་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་ལོར་ཕེབས་
ཏེ་བཀའ་བབས་དུས་སུ་སྤྱིན་བ་བསམ་ཡིས་གཉིས་བ། གསང་བ་སྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་
སྡེ་དགོན་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གྱིང་གི་བཅའ་ཡིག་དང་ཤེས་བཅས་བསྐྱུ་བ་

བ་མ་ཟད། ཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་སྐྱ་བཅས་གནང་བ་
དང་འབྲེལ་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགུ་དགོན་དགུའི་སྤྱི་དགོན་གྲུ་ཁྲུལ་ཡོད་པ་དང་། དད་
གྲུ་བསྐྱབ་དགོས་ཡོད་པ་རེད། དགོན་འདི་བཞེངས་སྐྱབས་སུ་མཚན་སྟོན་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པ་གཉེར་ཆེན་མཚོ་ག་གིས་ལྷགས་ཚོམ་གནང་བའི་ཨར་གཞས་ལེའུ་
སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་མཛད་པ་རེད། རིགས་བརྒྱའི་ཁྲུབ་བདག་སྟག་ཕུ་བརྒྱ་བརྒྱ་
ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཉེན་མཚན་སྟོན་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་ཡས་པར་
བརྟེན་རིས་སུ་མ་མཚེས་པའི་ནགས་ཤོད་དགོན་དགུའི་གྲུ་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་
ཏུ་སློབ་ལམ་ཆེན་པོ་ཚོགས་སྤོང་ཡོད།

ཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། མལ་གྲོ་ནས་གདན་ཤངས་པ་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་
པ་ཡོངས་སྤོད་རྫོགས་སྤྱི་ཆས། རོ་བོ་སྤིང་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་མི་ཚད་ཆེ་བ་ཙམ་
ཞིག་དང་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་གདུགས་དཀར་གྱིན་ཅན་གྱིས་གཙོས་པའི་
གསེར་སྐྱ་དང་། ལི་མ་སྟོན་སྐྱ་སོགས་གངས་མང་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། གསུང་
ཉེན་གཙོ་བོར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བརྟན་འགྲུང་གིས་གཙོས་གསུང་འབྲུམ་གངས་
མང་ཡོད། ཐུགས་ཉེན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་བཀོད་ལེགས་ཁྲ་བཟང་ཅན་
རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

འདོན་ཚོག་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོ་ནི་བདེ་མཚོ་དང་གསང་འདུས་འཛིགས་
ཤེད། ལྷག་སྤྱིའི་གཉེར་གསང་ཚོ་ག་བཅས་ཡིན་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྐབ་སྤེ་
དགོན་པའི་ལོ་འཁོར་ཚོས་ལུགས་ཤེད་སྐོ་ཉི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཉིན་༡༡ དང་། མ་
ཁི་ལུམ་སྐབ་ཉིན་༥ དབུང་གནས་ལྷ་བ་ཤེད་གཉིས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་
སྐབ་མཚོད་ཉིན་༣༠། ལྷག་སྤྱིའི་གཉེར་གསང་མཚོད་ཉིན་༡༥། བཀའ་

འགྲུང་ཉིན་༡༠་བཅས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་གསོལ་ལས་ལུགས་ནི། སྤྱིར་བསྐྱབ་
བ་མཐོ་དམན་དང་། སྐོས་སུ་བླ་མ་དང་དབུ་མཛད། དགེ་བསྐྱོས། སྤྱི་གསོ་མི་
བཞི་བཅས་དབུ་ཚོས་ལས་སྣེ་བདུན་ལས་གྲུབ་བ་དེ་དག་གིས་དགོན་གྱི་བཙོ་བོ་
བཅའ་ཡིག་སྤྱི་གསོལ་ལག་བསྟར་གནང་གི་ཡོད་པ་སྤྱི་དང་མཚའས། ༡༩༩༡་
ལོའི་རྗེས་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་ལྔ་༩༠་(ནག་ཆུའི་
དབུད་གཞིར་༧༠་བཞུགས་ཡོད་པ་དེད་འཁོད་འདུག རྗེས་སུ་དེ་ག་གནས་གསར་
བརྗེའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ལས་ཡོངས་དང་འབྲ་བའི་གོད་ཆག་བྱུང་ནས་མིང་ཚམ་མེད་
པར་ཆགས། འོན་ཀྱང་༡༩་གི་མི་དེགས་དང་ཚོས་ལུགས་སྤིད་རྒྱས་དོན་འཁྲོལ་
བྱུང་བས་དགོན་འདིར་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་རྒྱུག་པའི་མེ་སྟག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩་ལོར་
དབུ་བླ་བྱུང་སྐུལ་སྐུལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། མཁའ་སྐུལ་བཟང་བསྐྱབ་གསུམ་
གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་གན་གྲུ་སྐུལ་བཟང་སངས་རྒྱས་དང་། རྗེས་བཟང་རྒྱུལ་
མཚོན། སྐུལ་བཟང་བསྟན་འཛིན། སྐུལ་བཟང་ཚོས་ལྡན་བཅས་འདུས་ལྔ་རྒྱུག་
གིས་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲ་གཉེར་ནས་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་
ད་ལྟ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་བཞིན་ཡོད།

སྐྱུ་ལ།

སྐྱོན་དུས་སེམས་ཅན་ལ་དགོངས་འགྲོ་འདྲེན་གྱི། །
ཅམ་ཐར་དབག་མེད་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ། །
འདི་ཡང་དང་བའི་དམ་པར་མཚོད་རྣམ་ཚུལ།
སྐྱད་དུ་འཕྲིན་ལས་སྐྱང་བ་བསྐྱབ་པར་གྱིས། །

འགྲོང་སྐྱ་དགོན་བདེ་ཆེན་དཔལ་འབར་སྦྱིང་།

བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ནོར་བུའི་ཉོག་མཛེས་ལ། །
ལན་བརྒྱུད་བསྐྱབས་པ་ཅ་མ་ར་ཡི་སྐྱར། །
སྦྱིད་པའི་རྒྱན་དུ་བདེ་ཆེན་དཔལ་འབར་སྦྱིང་། །
མཁས་གྲུབ་ཚོས་གྱི་རྗེ་བོར་ཞབས་ལ་འདུད། །

འགྲོང་སྐྱ་དགོན་བདེ་ཆེན་དཔལ་སྦྱིང་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བཀའ་
བརྒྱུད་པལ་གྱ་རྩོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཀམ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ཅམ་པ་གཉིས་
ལོ། ཐོད་རབ་བྱུང་གཉིས་པ་ལྷལ་སྐྱལ་(༡༡༡༠)ལོར་འགྲི་ལུང་སྡེ་ཤོད་དང་
དཀར་མཛེས་ཉེ་ཤོད་དུ་ཁག་སོ་སོར་འབྱུངས་པའི་དུས་རབས་དེའི་ནང་ནགས་
ཤོད་ཁུལ་འདིར་བཀའ་བརྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་འདྲིན་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་དགོན་པ་མང་པོ་
ཞིག་སྐྱབ་བཏབ་གནང་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་འགྲོང་སྐྱ་བདེ་ཆེན་དཔལ་འབར་སྦྱིང་
གི་འདུ་ཁང་ཀ་བརྒྱ་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གྲགས། དེའི་རྗེས་སྐྱ་འགྲུང་རྙིང་མའི་

ལྷགས་སུ་བྱུང་ལའང་ཡོད་རབས་འདུག། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བདུན་པ་ཤིང་འབྲུག་
(སྤྱི་ལོ་༡༧༩༧)ལོར་འདུན་འཛིན་གྲགས་པ་དཔལ་ལྷན་གྱིས་དེ་ལོ་དགེ་ལུགས་
པའི་ལྷགས་འཛིན་དུ་ལྷ་བསྐྱུར་མཛད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཆབ་མདོ་འཕགས་ཆེན་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་རྗེས་སུ་བསྐྱུར་ས་ནས་ཤོག་གཉིས་དགོན་ཀ་བ་བཞི་བཅུའི་
མལ་གྲུབ།

དེའི་རྗེས་ཆབ་མདོ་འཕགས་ཆེན་གྱིས་འགྲི་རུ་དགོན་ལང་ལྷང་ཆོས་དབང་
གྲགས་པ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་སུ་དགོན་དེའི་རྗེས་སྐྱོང་མཛད་ནས་འགྲི་དགོན་ཀ་
བརྒྱུ་མ་བཞེངས་མཛད་པ་དང་། འགྲི་རུའི་རྒྱ་ཟམ་བཅུ་གསུམ་པར་མཛད། འཕགས་
ཆེན་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་གདན་སར་འཁོད་པའི་རྗེས་སུ་འཕགས་ཆེན་གྱིས་
བཀའ་སློམ་མཛད་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱང་མ་ཤངས་བད་ལ་དགོན་དེ་བསྐྱོང་
དགོས་པའི་དཀའ་པལ་ནས་འབྲོང་སྤེལ་སྐྱེ་ཉེན་དང་པོ་སྐྱོ་ག་སྐྱེ་ཉེན་ཞེས་པ་དང་
། གཉིས་པ་འཛོང་སྐྱེ་ཉེན། གསུམ་པ་མེ་ཆ་སྐྱེ་ཉེན། བཞི་པ་རིག་འོ་ལྷ་དཀར་སྐྱེ་
ཉེན། ལྷ་པ་མངན་མདའ་སྐྱེ་ཉེན། རྒྱལ་པ་རིག་འོ་ལྷ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཉེན། བདུན་པ་ལོ་སྐྱེ་
ཉེན། (དེ་ནི་གཏེར་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་པའི་སྐྱེ་ལི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་གཏེར་གྱི་
འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་)བརྒྱད་པ་སྟོན་ཆ་སྐྱེ་ཉེན། དགུ་པ་ལྷོ་པོ་སྐྱེ་ཉེན་བསྟན་
འཛིན་ཡེ་ཤེས་བཅས་དགོན་བདག་སྐྱེ་ཉེན་རིམ་བྱུང་གིས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྐྱོང་
བར་མཛད་དོ། ཡང་ཆོས་འབྱུང་བེད་ཅུ་མེར་པོ་ལས། རྒྱང་སྐོ་གོས་བཟུ་ཤེས་
གྱིས་བཏབ། དེ་ནས་སྐྱ་ཅེ་ཀ་བཞི་བ། ཀ་རྒྱལ་བ། བ་སྐྱ་མ། སོ་སྐྱ་མ། ལྷ་དགོན་
གསུམ། ལྷང་པོ་བར་རྒྱབ་པ། འབྲོང་ཐང་ཆོས་རྗེ། དག་སྐྱ་དཔལ་འབྱོར། ལྷ་པ་
ཞིམས་བཟུ་ཤེས། ཉོར་སྐྱེན་པ་དཔལ། ཉ་ཆོག་རྗེ་རྒྱང་། འབྲུ་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་བཅས་

གདན་འདྲིན་སྐྱོང་ཚུལ་འཁོད་འདུག

དགོན་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། རྗེ་མི་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་
དབང་སྐྱ་མི་ཚང་གཉིས་ཙམ་གཅིག་དང་། བུམས་མགོན་སྐྱ་གཅིག་ཐུབ་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་མ་གསུང་ཕྱོད་གཅིག་ ཐུབ་པ་རྟོག་གདན་འདྲུང་བད་སྐྱར་བཞེས་པ་ཕྱིན་
ཅན་གཅིག་ འོར་རྒྱན་སྐྱ་བྱིའུའི་ཤོད་ཅན་གསུང་ཕྱོད་གཅིག་ སྲོན་འཕགས་ལྷང་
དགོན་ཞེས་པའི་རྟེན་གཙོ། ཀུན་རིག་རྣམ་སྤང་གསུང་ཕྱོད་ཕྱིན་ཅན་གཞོན་སྐྱོན་
གཉོང་སྐབས་སུ་སྐྱུན་ཆབ་སིལ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་སྐྱ་གཅིག་ གཙང་
ཁང་ནང་གནས་ཐུགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྲོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་སྐྱ་མཐོ་
ཚང་གང་ལྟག་ཙམ་ཞིག་དང་རིག་རོ་སྐྱ་རྟེན་ནས་བསྐྱུལ་བའི་སྐྱ་རྒྱ་མི་མ་ལས་
གྲུབ་པའི་མཁའ་སྲོད་གྱི་སྐྱ་ཁྱ་གང་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ཅན་གཅིག་ རྟོན་ཆ་སྐྱ་རྟེན་
ནས་བསྐྱུལ་བའི་མི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་སྲོལ་མའི་སྐྱ་ཕྱིན་ཅན་གཅིག་ ཡང་སྲོལ་
མ་དམར་བོའི་སྐྱ་ཀུ་ཅུ་ཀུ་སྐྱེ་མ་རྩ་ཆེན་གཅིག་ ཤངས་བད་གྱི་ཞལ་འབག་གསུང་
ཕྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་དང་། གནས་ཐུགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྟོ་རྩེ་གཅིག་ །འོ་
སྐྱ་རྟེན་གྱིས་བརྒྱ་བཀོད་ལས་གཉེར་དུ་བཞེས་པའི་གཉེར་སྤར་མདའ་ཚང་ཙམ་
གཅིག་བཅས་ཡོད།

གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་བཀའ་འགྲུང་ཆ་ཚང་དགྲ་དང་། བསྐྱུན་འགྲུང་ཆ་ཚང་
གཉིས། འདུམ་འག་རྗེལ་མ་ཅན་དང་། རྗེའི་གསུང་འདུམ། རྒྱ་བཟང་གསུང་འདུམ་
དམ་སྐྱར་མ་བཅས་རྩ་ཆེན་གང་མང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤང་སྐྱབ་བྱ་ཤང་པའི་སྤར་
མཚུའི་རྗེས་ཡོད་པ་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། དམ་ཅན་ལྷ་སྐྱབ་མདན་ནག་
ཅན། རྟེན་འདུགས་དམར་ཁྲ་ཅན། ཉི་གྲགས་གཉེར་ཆེན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་སིལ་

ཆེན་མིན་གསུམ་སྐྱོད་བྱེད་པ། འཁར་རྩ་སྟོང་གསུམ་འབྲུག་གྲགས་སོགས་དང་།
འདས་པད་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གསུང་བྱོན་ཅ་ཆེན་གཉིས་བཅས་ཡོད།

འདོན་ཆོག་ཕྱག་ལེན་སྐྱོར་ནི་རྒྱུད་བཞི་གསང་བདེ་འདེགས་གསུམ་དང་།
ཀུན་རིག་སྟོང་ཆོད། སྐྱེན་ཆོག་ནམ་རྒྱལ་སྟོང་མཆོད། ལྷ་མཆོད་སྐྱོར་བའི་ཆོས་
དྲུག་མ་ཉི་ལྔ་མ་སྐྱབ། དབྱར་གཞི་གསུམ་ཆོག་ཆེ་ཆོག་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ། ལྷ་
མཆོད། བསྐྱར་གསོ། དགུ་ཚུང་། ཆོས་རྗེའི་ལྷགས་མཁར་གཏོར་བརྒྱུག་དགུ་
ཆེན། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་གཏོར་བརྒྱུག་ཆོས་སྐྱོང་བསྐྱར་མདོས་བཅས་
གར་འཆམ་སྐྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་དྲུག་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ལོ་རེར་ཉིན་འཆོགས་ཉིན་བརྒྱ་
དང་དགུ་བརྒྱ་འཆོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་དུས་མཆོད་ལྷ་རེར་ཉིན་ལྷ་རེ་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཆོགས་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་
པ་རེད། འཕྲོང་སྐྱ་དགོན་པའི་ཆོས་ཕྱགས་བྱེད་སྐྱོའི་རིམ་པ་ནི་བོད་ལྗང་དང་པོའི་
ཆོས་ཉ་ལ་ལྷ་མོའི་ཆོས་གཏོར་དང་། ཆོས་ན་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གཏོར་འབྲུལ། ཆོ་ཕ་
ནས་ནལ་བར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཉིན་༡༠། བོད་ལྗང་༡༡་པའི་ཆོས་ཉ་ནས་༡༡་བར་
འདེགས་བྱེད་སྐྱབ་མཆོད། ཆོས་༡༢་ནས་༡༤་བར་མ་ཉི་ལྔ་མ་སྐྱབ། བོད་ལྗང་༡༣་
པའི་ཆོས་༡༣་ནས་༡༣་བར་ཀུན་རིག་སྐྱབ་མཆོད། ཆོས་༡༤་ནས་༡༣་བར་བཀའ་
འགྲུལ། ཆོས་༡༤་ནས་༡༣་བར་ཀུན་རིག་བྱང་བྱ། བོད་ལྗང་༡༤་པའི་ཆོས་༡༣་ནས་
༡༤་བར་རབ་གནས། ཆོས་༡༣་ནས་༡༣་བར་གསང་འདུས། ཆོས་༡༣་ནས་༡༣་
བར་བདེ་མཆོག་ བོད་ལྗང་༡༤་པའི་ཆོས་༡༣་ནས་༡༤་བར་སྟོང་མཆོད། ཆོས་༡༤་ནས་
༡༠་བར་ཆོས་ཆོག་ བོད་ལྗང་༡༤་པའི་ཆོས་༡༤་ནས་༡༤་བར་སྐྱེན་ཆོག་ ཆོས་༡༤་ནས་
བོད་ལྗང་བདུན་པའི་ཆོས་༡༣་བར་དབྱར་གནས། བོད་༡༤་ལྗང་པའི་ཆོས་༡༣་ནས་༡༣་
བར་དགག་དབྱེ། ཆོས་༡༤་ནས་༡༠་བར་བདེ་མཆོག་ བོད་ལྗང་༡༠་པའི་ཆོས་༡༤་

ལ་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཚོད་ཉིན་༥། བོད་ཟླ་༡༡་པའི་ཚེས་༡༤་ལ་དགུ་གཏོར་ཉིན་
༥། བོད་ཟླ་༡༢་པར་དགུ་གཏོར་ཉིན་༦་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཟླ་བ་རེར་ཚེས་
གསུམ་དང་། བརྒྱད། བཅུ། བཅོ་ལྔ། ཉེ་ལྔ། ལྷན་ཅུ་བཅས་ལ་དུས་མཚོད་ཆད་
མེད་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ག་སྲོལ་ལམ་ལུགས་སྐོར་ནི། དཔོན་བདག་འབྲས་སྦྲུངས་སློབ་གསལ་
སྤྲིང་དང་། ཆབ་མདོ་འབགས་པ་སྟེ་སྤྱི་ཚབ་སྤྱི་ཉེན་ཚོས་རྗེ་དཔོན་སྤྲིང་གཉིས་
ཀྱིས་གཙོས་པའི་དབྱ་ཚོས་བཀའ་བཅུ་དང་། དབྱ་མཛད། དག་བསྐོས་གཉིས།
ལས་སྡེ་བཞི་བཅས་དབྱ་ཚོས་ལས་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱིས་དཔོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཕྱི་ག་
སྲོལ་ལག་བསྟར་བྱེད་ཚུལ་སྤྱི་དང་མཚུངས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡་ལོའི་རྫོང་ཡིག་ཚགས་སྟར་ན་སྐབས་དེར་དཔོན་བཞུགས་
གྲ་གངས་༥༠(ནག་ཚུའི་དབྱུང་གཞིར་༡༡༢)ཡོད། དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་
བརྗེའི་སྐབས་སུ་ཉམས་ཆག་སོང་ནས། སྤར་ཡང་ཉང་གི་སྤྲིང་རུས་རིམ་གྱིས་
དོན་འབྲེལ་བྱུང་སྟེ་དཔོན་འདི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྤར་(སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༥)ལོར་བཀའ་བཅུ་མཁུན་རབ་ཚོས་གྲགས་དང་། དབྱ་མཛད་བསྟན་འཛིན་
དབང་སྤྲུག་དག་སློང་སློབ་ལྷན་ཉི་མ་དང་། སློབ་ཐབས་ལྷན་གྲོལ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་
བོ་གནང་ནས་ཆུ་གྲ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། དག་དབང་ཉི་མ། སྐལ་བཟང་ནམ་
གྲོལ། མཁུན་རབ་ཡེ་ཤེས། དག་དབང་ཚོས་གྲགས། བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས།
འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན། ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། འཇམ་དབྱངས་འདུལ་འཛིན།
དག་དབང་བྱང་རྒྱལ། བསྟན་འཛིན་མདོ་སྤྲུགས། ཐར་འདོད་རྒྱལ་མཚན། སློ་
བཟང་རྒྱལ་བསྟན་བཅས་འདུས་གྲུ་བཅུ་བདུན་ནས་ཉམས་གསོའི་ལས་ཀ་འགོ་
བརྟམས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་འོག་ཉམས་གསོ་བྱུང་བཞིན་ཡོད།

སྐྱུས་པ།

སྐྱུག་བསམ་དགེ་བའི་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་གསལ། །
དེ་ན་རབ་འབྱུངས་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་ཀུན། །
འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་བྱང་བ་རོལ་བ་བཞིན། །
སྦྱོན་ཞིང་གོལ་བའི་འགོ་ཀུན་ཚེས་གླུར་ཅིག །

འགོམ་དགོན་གསར་དགོན་ཚེས་འཁོར་བྱམས་པ་སྦྱིང་།

ཚེས་སྐྱའི་སྣ་ལམ་མཁའ་སྦྱོང་གདོད་བྲལ་དབྱིངས། །
གཟུགས་སྐྱའི་མགོན་གླུར་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞབས་འདུད། །
འགྲི་གདན་བྱུག་འཛིན་ཡ་གྲུལ་འགོམ་དགོན་གསར། །
ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་ལོར། །

བྱམས་པའི་སྦྱིང་བརྟན་འགོ་ཀུན་ཡིན་འོང་སྦྱིང་། །
ནམ་བཤད་དོན་བཟང་དེས་ལེགས་སྡེ་མའི་ཕོན། །
ནམ་དཀར་དད་པས་རྩ་རྩེའི་ཟེལ་བ་ཅམ། །
དགོན་འདིའི་མཐོང་རྒྱན་མདོར་བསྐྱུས་གཤམ་པར་བྱ། །

དེ་སྔོན་འགོམ་ཚོ་ཤོག་དེའང་ད་ལྟ་རྒྱན་རྒྱུ་ཤང་ཁོངས་སུ་འགོམ་དགོན་
གསར་དང་རྒྱུ་ཤོག་དགོན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། འགོམ་དགོན་གསར་ཚེས་འཁོར་

བྱམས་པ་སྤྱིང་ཞེས་པ་དེའང་རང་མདོ་ཤུག་རིན་ཆེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་
ལྷགས་པག་(༡༩༡༡)ལོར་ཕྱག་བཏབ། ལྷུ་མཐའ་འབྲི་གྲུང་བཀའ་བརྒྱད། ལོ་ངོ་
༡༠༠༠ཙམ་ལ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པ་འདི་ཡང་བཀའ་གདམས་པ་སྡེ་ལུ་བྱུང་བ་ཡི་ཤེས་
འབར་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་བྲམ་ལག་དགོན་ཞེས་པ་དེ་དང་ཡང་པག་མོ་དགོན།
གནས་ཤོད་དྲགས་པོ་ལྷགས་ལུང་དགོན། སྤྱི་རི་སྟག་ལུང་དགོན། ས་དམར་རི་
ལུང་དགོན། དཀར་མཚོག་འབྲུག་དགོན་ཐད་པ་སྤྱིང་ཞེས་པ་བཅས་ཐོག་མར་
དགོན་གསར་དགོན་ས་མལ་འདྲིར་ཀར་མདོ་དགོན་ཞེས་པ་དགོན་པ་རྩུང་ཏུ་
ཞིག་ཡོད་ཚུལ་འདུག་པས། སྐབས་དེར་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཆེ་དགོན་པ་
དེ་རྣམས་རྒྱ་སྤྱིལ་བཏང་ནས། བཀག་པོ་སྤྱང་ཞེས་པ་འདྲིར་དགོན་པ་གསར་པ་
ཞིག་ཕྱག་བཏབ་པ་དེར་དགོན་གསར་ཞེས་མལ་འདྲིར་སྤྱར་ཡང་རང་མདོའི་ཕྱག་
བཏབ་མཛད།

དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡ལོར་རྒྱལ་བ་འབྲི་གྲུང་པ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཚོས་གྱི་
གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲེས་གདན་ས་དངོས་སྐྱོང་མཛད་ནས་
འབྲི་གདན་གཉིས་པ་འགོམ་དགོན་གསར་ཚོས་འཁོར་བྲམས་པ་སྤྱིང་ཞེས་རྒྱལ་
མཚོག་ལུ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་གཏན་ཤེ་བམ་དང་། དུག་པའི་རྩ་ཆེག་བདུན་པའི་
རྒྱལ་སྡོན་ཞེས་འགོ་བཙུན་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་སོད་ཤུན་སྐྱར་སོགས་སྡོ་
བྱང་བཅས་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་རིག་འཛིན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་སྤྱི་རི་རིང་གདུལ་བྱ་
འཕྲིན་ལས་མ་རྗོགས་པར་ཞིབ་པར་གཞིགས་ན་རྗེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་
བཀའ་སོད་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཞིབ་པར་གསལ། རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་མཛད་
འཕྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བཀོད། བཟོ་དང་

གསོ་བ་ལ་སོགས་ཕྱི་རིག་པའི་གནས་པལ་ཆེ་བ་དག་ལ་མ་རྫོངས་པའི་མཁུན་
བ་དང་ལྡན་པ། བང་མདོ་སྐབས་གསར་ཉིད་གི་བརྟན་བཙུག་སོགས་མཁས་པ་
ཟབ་ཚོས་ཀྱི་གདམས་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྤྱོད་མཛད་དེ་བསྐྱབ་གསུམ་
ཀྱི་འཕྲོར་པས་བྱུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོད། མདོ་དབྱུས་སྟོད་སྟོད་མར་རིས་སུ་མ་མཆིས་པར་
དགོ་འདུན་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱུ་དམི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་གཏོང་
གནང་མཛད། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཚོད་མང་པོ་ལོ་ལྟར་འཇུགས་པའི་སྲོལ་
གཏོང།

ཚོ་ག་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཆིངས་ཕྱག་ལེན། གྱུར་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ།
མྱིས་མིག་རྒྱལ་མཚོན། གར་འཆམ་དབྱངས་རོལ་ལ་སོགས་སྟོ་ལྡན་ཀྱུན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་མཁུན་རབ་ལྱལ་དུ་སྦྱོན་པ་བྱུང། མངའ་མང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་
པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་རིན་འབྲུག་རྒྱ་མེད་པར་མཛད་དོ།
།རྗེ་ཉིད་ནི་མདོ་དབྱུས་སྟོད་སྟོད་དབྱུས་གཙང་ཁམས་སོགས་སུ་ཞབས་སོར་
མ་འཁོད་པ་མེད་པ་དཔེར་ན། གོང་པོ་དང་དྲུགས་པོ། ལྷ་རི། གཙང་ས་རྒྱ། ལ་
དྲུགས་གངས་རི། ལྟོ་གནས། དབྱུས་ལྟ་ལྟ། ཉོར་དཔོན་གཡུལ་རྒྱལ་ཀྱི་སྡེ་ཡི་
ཁོད་བཙས་སུ་ཕེབས། གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱག་རྗེས་
དང་ཞབས་རྗེས་གསལ་བ་མང་པོ་བརྟན་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་འདམ་དང་།
གནམ་མཚོ། འབྲི་ཉོར་བརྒྱུད་ནས་རྫོག་དུ་ཕེབས། རོ་མཚར་མཚན་རྟགས་ཕུག་
སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་དེར་འདུས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བྱུང།
རྫོག་གི་དགོན་གནས་དེ་རྣམས་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། དེ་ནས་གྲིང་རྫོང་

དུ་ཕེབས་ནས་བྱང་རྟ་བརྒྱུད་ནང་ཆེན་དུ་ཕེབས། བོན་ཨ་ལུང་ལྷ་མའི་ས་ནས་
རིགས་སྐྱབས་ཐབ་མོ་ཁ་གས་གསན་སྦྱོང་མཛད།

དེ་ནས་རི་མོ་ཆེ་དང་། སྤེ་དགོ། འབའ། འཇང་། ལི་ཐང་བཅས་སུ་ཕེབས་ནས་
གདུལ་བྱ་སྦྱིན་མོལ་བདེ་བའི་ལམ་དུ་བཞོད། རིམ་གྱིས་དར་ཅེ་མདོ། རྒྱ་ནག་གི་
མི་ལུ་རྫོང་དུ་ཕེབས། དེར་གནས་ཀྱི་ལ་ཚོས་དང་ཐང་ཐིང་གིས་རེ་བ་སྐྱོང་བ་
གནང་ནས་ཡང་ཕེབས། རིམ་བཞིན་ལྷ་དགོན་དུ་འདུས་པ་མི་སྐུ་ལྷག་པར་ལྷ་
མ་དགོངས་འདུལ་གྱི་དབང་བསྐྱུལ། དེ་ནས་ནགས་ལོད་འགོམ་དགོན་དུ་ཕེབས།
རྗེ་ཉིད་གྱིས་དགོན་གྱི་བཅའ་ལམ་སྤྲིག་སྦྱོལ། སྐྱབ་མཚོད་ཚོ་ག་ཆིངས་སྤྱག་ལེན།
གྱུར་དབྱངས་རོལ་མོ། ཐེག་རྒྱལ་མཚོན། གཏོར་བཟོ་མཚོད་བཞེངས། བཤད་
སྐྱབ་གྱི་འཛིན་སྦྱོང་བྱས་སོལ་སོགས་དཔེ་དེབ་ཀོ་ལེབ་ཞེས་བ་བྱས་ལེན་ལྷ་ན་མ་
མཚེས་པའི་སྤྱངས་སོལ་ག་མ་ཉམས་པ་སྦྱོབ་སྦྱོང་རང་སྐྱུ་འཕེར་རེས་མཛད་ནས་
རྒྱལ་བ་འཛིན་གྱང་ཚོས་རྒྱུད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་དགོན་
གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

རྗེ་ཉིད་གྱི་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་དབང་དང་ཁྲིད་མན་ངག་བསྐྱེད་
རྫོགས་རྣམ་བཤད། རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་ནས་རྗེ་སྤྱད་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་
བཞིན་སྤྱག་ལེན་དུ་བཏང་སྟེ་ཐབ་ཚོས་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། ལྷ་རོ་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་མ་
དགོངས་འདུལ་ཁྲིད་དང་། སྐྱབ་དབང་ཡང་གནང་མཛད། གཞན་ཡང་དགོངས་
གཅིག་རྣམ་བཤད། བདེ་མཚོག་རིས་བྱ་ལྷ་ལྷ། སྐྱབ་རས་གཟིགས་འཕྲེང་བ་སྐྱོར་
གསུམ། རྒྱལ་ལྷགས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ། གཙུག་གཏོར་དགུ་པ། ཀྱན་རིག་ཞི་ཁྲོ་
དམ་ཚོས་དགོངས་པ་ཡང་ཐབ། བཀའ་བརྒྱད། གཤེན་རྗེ་གཤེད་རྫོགས་མའི་སྐྱ་གྱི།

ཁོ་བཅུ་ལྷགས་སྤྱི་ག་ལོ་ག་ཉི། བྱ་རུ་ཞི་དག་བདུད་ཅི་སྐྱོན་སྐྱུ་བ། ཁོ་རོལ་ལྷུང་དགུ་
བཅས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུལ་བ་དང། བཀའ་ཡིས་གནང་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དངོས་གྲུབ་
འབྱུང་གནས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་སྐྱོམ་བཞུས་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ། ཟླ་ན་
མེད་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ། བྱམས་པའི་ཅ་བ་ཚུགས་པ། སྤྱིང་རྗེའི་
སྤོང་པོ་རྒྱས་པ། བན་སེམས་ཀྱི་ཡལ་ག་བསྐྱུངས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་མེ་ཉོག་བཞད་
པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལོ་འདབ་རྒྱས་པ། ཐར་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་མཚོག་དམན་གྱི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སན་པ་དང་བདེ་བ་མཛད་པ། ལྷག་ཏུ་དགོན་
འདིར་འངས་དབལ་ག་ཤིན་རྗེའི་སྐྱོན་མཚམས་ཀྱི་སྐྱུབ་པར་བཞུགས་སྐབས་
གནས་ཡུལ་འདིར་ག་ཤིན་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཞལ་ག་ཟེགས། ས་རྩོ་ཤིང་
བཅས་ལ་ཨ་ར་བ་ཅ་རང་བྱུང་ཏུ་འཆར་བ་ཀུན་གྱིས་ཁྲ་ལམ་མེར་མིག་མཐོང་
ལག་ཟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཤིས་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་ས་དང་བར་སྐྱང་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང། འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུངས་པར་གྱུར། གཞན་གྱིས་ལོག་ལྷ་ཟེ་ཚོམ་སྐག་དོག་འབྲན་སེམས་སོགས་
སྐྱ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་གྱིས་དད་བྱས་དག་སྐྱང་མཚོད་བསྟོད་
བཀུར་བ་ལ་བཅོམ། སྐབས་དེར་ནགས་ཤོད་སྐབས་མགོན་ཞེས་མཚན་སྟན་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་ངོ། དེ་རྗེས་འགྲི་བྱང་བུ་སྟོབ་སུམ་ཅུ་རྣམས་རེས་མོས་
གྱིས་མཚམས་མ་ཆད་པར་ག་དན་ས་བསྐྱུང་དགོས་པས་འགྲི་བྱང་བུ་སྟོབ་ཆེ་
གས་རྒྱས་སྲས་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་རིང་ག་དན་ས་བསྐྱུངས། དེ་
རྗེས་བུ་སྟོབ་བེ་རུ་ཉོགས་ལྡན་རིན་ཆེན་དབང་ལྷག་སྐྱ་ཐོག་གཅིག་རིང་ག་དན་ས་
སྐྱོང་བར་མཛད། སྤྱིར་འགྲི་བྱང་བུ་སྟོབ་རེས་མཁན་སྐུལ་ལོ་ག་སུམ་རེར་ག་དན་

ས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་འབྲི་གྲང་སྐྱབས་མགོན་ཐུབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཚང་
ཆེན་པོ་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྱི་ཉི་མས་བཀའ་བཀོད་སྟེང་འབྲི་གྲང་
འཕྲོ་བ་སྐྱམ་ཅུའི་ནང་གསུམ་རི་དབང་དགོན་མཚོག་ལོར་འཕྲ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་འབྲི་
གྲང་གདན་ས་མཐིལ་ནས་བསྐྱོ་བཞག་མངོན་ཐོག་དགོན་འདིར་གདན་ས་སྐྱོང་
བར་མངོན། དེ་རྗེས་སྐྱོ་བ་ཡབ་ཚང་ནས་རི་དབང་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱ་ཚེ་ཉི་མ་
པོ་ཞི་གནས་སྐྱོང་དུ་ཕེབས་སྐྱོང་མངོན་པ་དང་། གངས་རི་དང་ཅ་རི་བཅས་ལ་
ཐེངས་ཁ་ཤས་ཕེབས་པ་དང་། ལྷོ་གནས་དང་། མདོ་དབྱུས་སྐོད་སྐྱད་ཀུན་ལ་
གནས་བཞེགས་སུ་ཕེབས་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ལྷན་དང་ལེན་མངོན།

དེ་རྗེས་སྐྱོན་བ་ཡབ་ཚང་ནས་རི་དབང་དགོན་མཚོག་དམ་ཚོས་བསྟན་
པའི་ཉི་མ་མཚོག་ཞི་རང་ལུགས་ཚོ་ག་ག་མ་ཉམས་པར་སྐོབ་སྐྱོད་རང་སྐྱུ་འཕེར་
བའི་མཁས་པ་སྐྱམ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཟད། བཅུ་ཕྲག་རིག་གནས། སྐྱན་ཅིས་རིག་
སྐོབ་མཁེན་སྐྱོད་གང་ལ་ཡང་མཁས་པ་འཛིན་སྲེལ་གྱི་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་
དང་གསལ་ལག་འབྲུམ་ཆེན་གྱི་བཅུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཉི་ལྔ་ཟར་རུ་ཚགས་བཅས་
གསེར་ཟངས་བཀོད་ལེགས་བརྒྱན་གནང་བ་མངོན་འཕྲིན་རྒྱས་པ་བྱུང་། དེ་རྗེས་
སྐྱ་ཚོ་ཡབ་ཚང་ནས་རི་དབང་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཞི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་
དྲུག་ས་གྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩)ལོར་བསྟན་སྐྱེས། ཅུ་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩)ལོར་དགོན་
པར་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་དགོན་མཚོག་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དང་གཞུག་ལུང་བཞེས་ཉེ་མཚན་ལ་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་རང་ལོ་ལྗེའི་ཐོག་ཏུ་དགོན་པའི་གྲི་ལ་བཀོད།

ཡོངས་འཛིན་མཚམས་པ་དགོན་མཚོག་ངེས་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་ཡིག་

སློབ་འཛིན་སྐྱོད་དང་དབང་ལུང་ཁ་ཤས་ཐོབ། དགུང་ལོ་དགུའི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་བ་
འབྲི་གུང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཚོག་ཉི་ཟླ་བྱུང་འབྲེལ་དབུ་བཞུགས་ཡོངས་འཛིན་
ཁྲི་ཚབ་རྒྱལ་ར་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་བཀའ་ཡི་ལུང་ཟིན་ཏེ། དགོན་འདིའི་ཚོས་
སྲིད་གཉེས་ལྡན་གྱི་མཁན་སྐྱུལ་ཁྲིར་བཀོད་དེ། ལུང་དུ་བྱུངས། དུས་མཚུངས་
མདོ་སྐད་བཅིངས་གོལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཤིས། ཚོས་ལུགས་དོན་གྱི་ད་
ལྷ་ཡོན་ནང་རང་ཉིད་ལྷ་ཡོན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་དོ་ཚབ་དགོན་གྱི་བན་དཔོན་
བཟང་པོ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་ཤིས་འབྲི་བུ་རྫོང་བཅིངས་གོལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་
ཡོན་དང་། ལྷན་ལས་ལྷ་ཡོན་གྱི་མིང་གནས་བྱུངས། དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱུར་
གྱུར་མཚམས་དེར། བཀ་རྒྱུ་ས་གནས་སྲིད་གོས་ནང་དུ་འགོ་རྒྱུར་གོ་སྐབས་ཐོབ་
ཀྱང་། བན་གནས་ཁ་ཤས་རྒྱུན་གྱིས་ལོ་ན་རྒྱུང་བར་ཁག་བཏགས་བྱས་ནས་འགོ་
མ་ཐུབ། རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་བཙུན་བསྐྱུར་བཏང་ནས་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་
འཛིན་ཞིང་བཀ་ལམ་ལུགས་མེད་པ་བཟོས།

༡༩༦༩ལོར་དགོན་འདི་ཉིད་གྱི་གནའ་ལུལ་རིག་དངོས་དང་། ལྷན་གྲོལ་
ཚོས་གྱི་གྱུར་སྐོ་བཙུན་སྲིད་གཞུང་གིས་སྐྱོད་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རིག་གནས་
གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་༡༩༦༩ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་དང་འབྲུ་བར་གོད་ཆག་
ཚབས་ཆེན་བྱུང་སྟེ་དགོན་གནས་འདི་དག་མིང་གི་སྐྱུག་མར་བཏང་བ་དེ་ནི་ཡིད་
སྐྱོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དུས་བབ་ཞིག་རེད། སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་
གོས་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པ་འཚོགས་ཚུན་ཉང་གི་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་
གྱི་སྲིད་ཏུས་སྐར་གསོ་བྱུང་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས། མཁས་བཅུན་གྱལ་
པའི་དབང་ལུགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཀའ་འཛིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་མཚོག་དགོན་

མཚོག་འཕྲིན་ལས་སམ་དབང་ཚུང་རིན་པོ་ཚེའི་བྱང་དུ་མདོ་སྲགས་གསར་ཉིད་
གི་ཚོས་རྒྱད་ཟབ་མོ་དབང་ལྷུང་དང་།
སེམས་ཁྲིད་གདམ་བ་མང་པོ་ཞུས་བ་དང་བསྟེན་རྗེས་ཟབ་མོ་ཞུས། རང་ལོར་
སོ་བདུན་ལོར་དེའི་ལོར་དུ་འཕྲོར་ཞེས་དང་ཅ་བརྒྱལ་སོང་བའི་དགོན་པ་དང་།
འབྲུམ་པ་བཅས་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང་(སྤྱི་ལོ་༡༨༤༥)ལོར་འགོ་
བརྩུགས་ཏེ། སྐབས་དེར་རི་དབང་དགོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་མཚོག་དང་། དབུ་
མཚོ་ཚོས་བཟང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་ཀན་གྲ་དབུ་ཀན་མཐར་
ཕྱིན་མཚོག་དང་། དབུ་ལྷ་སྤྱང་། དབུ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། དབུ་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ་
རྒྱལ་ཉི་མ། སངས་རྒྱས་བཙུན་འགྲུས། དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚོན། བསྟན་པའི་
ཉི་མ། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན། བན་དཔོན་འཕྲིན་ལས། ཅི་མེད། ཀན་བཟང་པོ།
དགོ་ཀན་བཙུན་འགྲུས། ཚོས་གཉེད། དམ་ཚོས་འགྲུར་མེད། ལྷོ་བཟང་ཡེ་ལེས།
རིང་རྒྱལ་མཚོན། དགོ་ཀན་གསར་སྲགས་བཅས་དང་། སྐབས་དེར་བསྟན་འཛིན་
འགོན་འདུལ། དབུ་བསྟན་དར། དབུ་བསྟན་འཛིན་སྤུན་འགྲུབ་བཅས་འདུས་གྲུ་ཉི་
ཤུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་འབད་བཙུན་དང་ཚོས་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་
རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བས་གནས་དང་དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་ཉམས་གསོ་གྲུབ་བཞིན་ཡོད་
པ་རེད། ལྷག་ཏུ་འདི་ནས་གསེགས་ནས་ཞིང་ཁམས་གང་ཞེས་མཚུངས་བདག་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཡིན་ཀྱང་བ་གཅིག་
ཤུ་ཅིག་མི་མངའ་ཞིང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟག་པར་
བཞུགས་པའི་བཀའ་བསྩལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཉེན་ནི་སྤོབ་པ་འདིག་ཉེན་གསུམ་
ཀྱི་མགོན་པོ་མཚོག་ཉིད་ནི། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

སྐྱུར་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུག་པ་དོ་ཟླ་འཆང་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་གནས་དང་ཉི་སེ་
མན་ཆད་ནས། རྒྱ་དང་མི་ཉག་གི་ཐན་ཡན་ཆད་འདིར། ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པ་ལྟ་
ཁྲི་ལྟ་སྟོང་དང་། །ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དུས་གཅིག་བྱུང་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་སྐྱུ་བརྟན་བལ་བཟོ་ལས་འདི་གསེར་སྟོང་སྐྱུ་བྱུབ། གསུང་དབྱངས་འགོ་
ཀྱན་སྒྲིབ་པ་གོལ་བ་ལྟེད། །ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་རྣམས་ཞིང་གི་ཨོན་ཏན་བཞོད་པ་
སོགས་པན་པ་དང་བདེ་བའི་ལས་ལ་སྐྱུར། ཡང་སྐྱུས་སྐྱུ་གཞན་ཞིག་ནི་རང་གོལ་
རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་ཐོག་གོང་ལོག་གཉིས་རིང་དགོན་འདིར་བཞུགས་ཉེ་དབྱ་ཟླ་གནང་
བ་རེད། དམངས་གཙོ་བཅོམ་བསྐྱུར་སྐབས་སུ་ནག་ཚུ་ས་གནས་སྤིད་གོལ་ནང་
ཕེབས་ཚུང་བ་རེད། སྐྱུ་ཐོག་གོང་མ་རིམ་བྱོན་དེ་དག་ཤག་མ་ཐང་དགོན་གྱི་དབྱ་
ཟླ་ཡིན་པ་རེད།

རང་གོལ་སྐྱུ་ཐོག་གཅིག་སྟོན་པ་ཡབ་ཆང་དང་གཅིག་ནི་ཨུར་མོད་ཡབ་ཆང་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱུ་རབས་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མངའ་
བའོ། དགོན་གྱི་ཉེན་གཙོ་ནི། ལུབ་པ་བརྟན་འབྱུང་སྐྱུ་ལི་གསེར་ཅན་དང་། ག་ཤིན་
རྗེ་ཆེ་བདག་སྐྱུ་གནས་ལུགས་ལས་བྱུབ་པ་གཉེར་སྐྱུ་བྱིན་ཅན་གཅིག་སྟོན་པ་
འདིག་ཉེན་མགོན་པོའི་སྐྱུར་བྱིའུ་ཤོད་ཅན་གསུང་བྱོན་ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱིན་
ཅན་ཞིག་དང་། དགོན་མཚོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་སྐྱུ་གསུང་བྱོན་ལ། རྗེ་རིག་
འདིན་ཚོས་ཀྱི་གཤགས་པའི་སྐྱུ་འབྲ་གསུང་བྱོན་པོ་མཚར་ལྡན་པ། རིགས་གསུམ་
མགོན་པོ་ཐོག་ཆད་མ་བཅས་དང་། མགོན་པོ་ཁང་དུ་མགོན་པོ་ཐུག་བཞེས་པ། ལྷ་
ལེ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མགོན་པོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་
། ། ཨ་མྱི་ཚོས་སྟོན་དང་བཞེན་བཟང་དབྱིགས་ཐུག་ཡི་དམ་བདེ་མཚོག་སོགས་

དང་། ལྒྱུལ་མཚོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་། འབྲི་གྲུང་གོང་མ་སོ་སོའི་རྟེན་
སྐམ་ཐམ་སྐྱུར་མ་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་ཆ་བརྒྱད་སོགས་
གངས་ལས་འདས་པ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། གདན་རབས་ཁང་དུ་གསེར་ཟངས་
ལས་གྲུབ་པའི་སྐབ་དབང་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་སྐྱེ་ཆེ་
བ། འབྲི་གྲུང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་གདུང་དང་། དུལ་གདུང་། རི་དབང་སྐྱེ་
མེད་རིམ་ལྷོན་གྱི་གསེར་གདུང་སོགས་ཁ་བཟང་བཀོད་ལེགས་ཅན། གཞན་ཡང་
རྗེ་ལྷོ་མ་གྱི་སྐྱེ་དང་ལི་མ་གསེར་ཟངས་ཅན་སྐྱེ་སྐྱེ་སོགས་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་
བ་བཞུགས་ཡོད། རང་རྟེན་གཙོ་བོར་རྒྱ་བཟའ་གོང་ཚོའི་ལོ་དང་། ལོ་གདན། ལོ་
མོར་བཅས་དང་། འཇམ་དབྱེངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་དཀར་ཡོལ་གདན་ཁབས་ཆ་
ཚང་དང་། གཉེར་དུང་། མདོ་ཆེན་དཔའ་བོ་བཙུ་གསུམ་གྱི་སིལ་སྐྱེན། གསེར་
ལྷན་མེད་གྱི་གར་སྐྱེག། ཁོ་མ་སེར་སྐྱེ་དང་། རིག་འཛིན་ཚོས་གྲགས་གྱི་སྐྱེ་བརྟན་
བཅས་དང་། མིང་གི་ཁབ་ཚོག་གོ་མཚོན་བཅས་སྐྱེན་གཟིགས་སྐྱེ་ཚོགས་ཡོད་
པ་རེད། གཟིམ་ཚུང་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་རིག་འཛིན་ཚོས་གྲགས་གྱི་སྐྱེ་དང་། ལུ་རུ་
གཙོ་འཁོར་གསུམ། མར་མི་དྲུགས་པོ་ཐག་གྲུ། རྒྱུ་བ་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་
ཉོར་སྐྱེ་ཆེམས་སྐྱུར་ཅན། བདེ་མཚོག་དང་གསང་འདུས་ལི་མ་དང་། གསེར་
སྐྱེ་གནམ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐབས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཙུ་གཅིག་ཞལ་གཙོ་འཁོར་
གསུམ། ཅན་དན་གྱི་དོ་རྗེ་གདན། བཀའ་གདམས་མཚོད་རྟེན་བཅས་རིན་ཐང་
བྲལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་སྐབས་རྟེན་བཞུགས་ཡོད། འདུ་ཁང་ཡང་ཅེར་གསེར་ནག་
ལྷན་མེད་ལས་གྲུབ་པའི་གཞིར་བཅས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་རེད། གསུང་
རབ་ཐད་བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་འགྲུར་ཆ་ཚང་སྐམ་རུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་།

གསེར་དཔལ་ལས་གྲིས་པ་རྗེས་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ། གཞན་
ཡང་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བཀའ་འབྲུམ་དང་། ཁྲིད་ལམ་རིམ་བཅས་
བྱིན་ཅན་པོད་བཅེགས་མར་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་རྒྱུད་ཉམས་སུ་བཞེས་
པ་མདོ་སྐབས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་ཚོག་ཉམས་བཞེས་ཟབ་ཚོས་ནི། མདོ་ཚོག་
ལས་ཀུན་རིག་། །གཙུག་དགུ། སྐྱེན་ཚོག་ ལྷུང་ཚོག་ སྐྱོལ་ཚོག་ རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཚོ་
ག་ དབྱར་གནས་གཞི་གསུམ་མའི་ཚོ་ག་བཅས་དང་། རྗེས་ལུགས་ལས་ཞི་ཁོ་
ཡང་ཟབ་དང་། ལྷ་དག་ བཀའ་བརྒྱུད། ག་ཕྱིན་རྗེ། བད་སྡོམ། ལུང་པ་བཅས་དང་
། གསལ་མ་ལས་བདེ་མཚོག་བྲིལ་བུ་སྣ་ལྔ། བསང་གསོལ་བསྐྱང་གསོ། གཡང་
སྐྱོབ། ལྷ་མ་མཚོད་པ། ཚོས་སྐྱོད་སོགས་དང་བསྐྱེད་རྗེགས་ཉམས་བཞེས་བཅས་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

གཙོ་བོ་དགོན་འདྲིར་བཤད་སྐབས་གཉིས་ལྷན་གྱི་རང་ལུགས་སྐབས་རྗེགས་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་པ་མཁན་རྒྱུན་ཚད་མེད་པར་བཞི་ལས་མི་ཅུང་བ་དགོས་པ།
དགོན་པ་རང་གི་འདོན་ཚོག་གཙོ་བོ་ནི། སྐབས་པ་གཉིས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི། བསྐྱང་
གསོ་བཞི་བཅས་ཡོད། སྐབས་པ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་ལུགས་སྐབས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་ཁི་
ལུས་སྐབས་དང་། བརྗེ་སྐབས་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནི། བདེ་མཚོག་བྲིལ་བུ་སྣ་ལྔའི་དཀྱིལ་
ཚོག་དང་། ཀུན་རིག་དཀྱིལ་ཚོག་། །གཙུག་གཏོར་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་། །ཞི་ཁོའི་
དཀྱིལ་ཚོག་བཅས། བསྐྱང་གསོ་བཞི་ནི། བཀའ་བརྒྱུད། ཁོ་བཅུ་དུག་གཏོར་།
མགོན་པོ། ལྷ་དུག་བཅས་ཡིན་ཞིང་ལྷ་པ་ནམ་འཆར་ཉིན་བཅུ་བཞིའི་རིང་དུས་
མཚོད་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལྗང་དང་པོའི་ཉི་ཤུ་བདུན་ནས་འགོ་མ་གྱི་སོག་
གཏོར་ཆེན་མོ་ཞེས་གར་འཆམ་རྣམ་གྲངས་སུ་མ་ཅུ་སྣག་ཅམ་ཉིན་གསུམ་ལ་

འཆམས་ནས་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་དགུ་གཏོར་ཁག་བཞི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་
མོ་མཁན་རྣམས་དགུས་ཚོར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་
ཏོག་སིལ་མ་འཐོར་བཞིན་ཡོད།
དགོན་འདིའི་ལོ་འཁོར་ཚོས་སྟོན་གས་ཀྱི་བྱེད་སྐོ་ཁག་ནི། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་
ནས་༡༠་བར་སྐབ་མཚོད་ཉིན་༡༠། ཆོས་༡༥་ཉིན་གནས་ཆེན་གྲམ་ལག་འབྲུམ་
བར་ཆོས་སྟོན་གས་བྱེད་སྐོ། ཆོས་༡༩་ཉིན་འཆམ་ཅིས། ཆོས་༢༡་ནས་༢༩་བར་
སོག་གཏོར་ཆེན་མོ། ཆོས་༣༠་ཉིན་ཆེ་དབང། བོད་རྒྱ་༢་པའི་ཆོས་༡་ནས་༡༣་
བར་ཀུན་རིག་དང་དབང། ཆོས་༡༩་ནས་བོད་རྒྱ་༣་པའི་ཆོས་༩་བར་མ་ཉི་བུམ་
སྐབ་དང་དབང། བོད་རྒྱ་༣་པའི་ཆོས་༢༠་ནས་བོད་རྒྱ་༧་པའི་༡༠་བར་བཟོ་བུམ་
སྐབ་དང་དབང། ཆོས་༡༣་ནས་༡༥་བར་བསྟན་གནས་སྐྱུང་གནས། ཆོས་༡༩་
ནས་༡༩་བར་གཏུག་དགུ་ཆེན་མོ། ཆོས་༢༠་ནས་བཀའ་འགྲུང་དང་འབྲུམ་སྟོག་
འདོན། ཆོས་༢༥་ཉིན་སྐྱོབ་པའི་ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ། ཆོས་༢༩་ནས་ལྷ་མཚོད་ནས་
བཀའ་འགྲུང། བོད་རྒྱ་༥་པའི་ཆོས་༧་ནས་༡༧་བར་བསྐྱང་བཤགས་དང་དབང་
། ཆོས་༡༠་ལ་ཆོས་བཅུ། ཉི་ལྟོག་སྐབས་བསྟན་གཡང་སྐོབ། ཆོས་༢༩་ཉིན་རི་
ཁྲུས་དང་ཉེན་ཁྲུས། བོད་རྒྱ་༩་པའི་ཆོས་༧་ལ་དབྱར་བསང་བཏང་ནས་ཆོས་༥་
ནས་དབྱར་འགོག་གྲེས། ཆོས་༡༣་ནས་འབྲུམ་བར་སྐྱུང་གནས། ཆོས་༡༧་ནས་
བོད་རྒྱ་༡་ཆོས་༢༩་བར་དབྱར་གནས། ཆོས་༣༠་ནས་བོད་རྒྱ་༩་པའི་ཆོས་༣་
བར་དགག་དགེ། བོད་རྒྱ་༩་པའི་ཆོས་༢༣་ཉིན་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན། ཆོས་༢༥་ལ་
དགུན་བསང་གཏོར་བ་དང་དགུན་འགོག་གྲེས། བོད་རྒྱ་༡༡་ཆོས་༢༣་ནས་༢༩་
བར་དགུ་ཚུང། བོད་རྒྱ་༡༢་ནང་ཆོས་གཞུང་ཁྲིད་རྒྱ་བཅས་རེད། གཞན་ཡང་རྒྱ་

འཛིན་བཞུགས་སྐྱོད་ཡོད་ཏུ་སྐྱོད་མཚོན་ཉིན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ད་ལྟ་ཏུ་སྐྱོད་མཚོན་
ལྟོ་ཚེས་གསུམ་དང་། བརྒྱད། བཅུ་གསུམ། བཅོ་ལྔ། ཉི་ཤུ། ཉེར་གསུམ། ཉེར་ལྔ།
སུམ་ཚུ་བཅས་ཉིན་བརྒྱད་རེ་ཆག་མེད་དང་། དགོན་པ་དང་འབྲུམ་པར་གསོལ་
ཁ་རྒྱུན་འཇུགས་ཡོད་པ་དང་། འབྲུམ་པར་རྒྱ་རིམ་ཚེས་བཅུ་དང་སྐྱུང་གནས་
བཅས་ཡོད་པ་རེད། དགོན་གྱི་སྤྱི་གསོལ་ལམ་ལུགས་ཐད་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་འབྲི་
གྲུང་ནས་བསྐོས་གཞག་གནང་བའི་མཁན་སྐྱུལ་བུ་སྐོབ་རེས་མོས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་
རེ་དགོན་འདིར་གདན་ས་བསྐྱུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ལྷ་གྲང་དེ་སྡེ་པ་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་བཞད་པོན་གཉིས་བཅས་ལས་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དབུ་ཚོས་
ལོ་ཚོགས་སྤྱོད་དང་། དབུ་མཛད། དགེ་བསྐོས་ཐུན་གཞོན་གཉིས་བཅས་བཞི་དང་།
རྒྱ་མོ་རྒྱ་ཁག་བཅུ་གཉིས་ལོགས་དེ་དག་ལོ་གསུམ་རེ་ནས་རེས་བསྐོར་འདེམས་
སྐྱབ་བྱས་ནས་འདུས་བྲལ་ཚང་མས་ཐོན་དགོས་པ་སྤྱི་དང་མཚུངས། ཡོང་གསལ་
སྤྱི་ཁག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐེབས་རྩ་ལོ་གཙོ་བོ་ས་ཞིང་ཡིན་ཞིང་མཚོན་རྩ་དེ་རྣམས་
ལོ་གསུམ་རེར་རྩ་བའི་རྩས་སྤོད་དང་ལོ་མས་གཉོང་སྤོ་གཏང་དགོས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ལོའི་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན། ལྷ་བས་དེར་དགོན་བཞུགས་
བྲལ་གངས་༡༣༡ཡོད། ཡང་དགོན་འདི་ཡི་མཐའ་སྐོར་ཏུ་ཏུར་ཁྲོད་དང་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་བཞུགས་ཡོད། དགོན་འདིའི་ཉེན་ལུག་ཉི་སྤེར་ཏུར་ཁྲོད་ཅེས་པ་
ལྟོ། གནས་ཆེན་རྩ་རིའི་ཏུར་ཁྲོད་རམ་པ་སྤྱོད་དང་དབྱེར་མ་མཚེས་པའི་ཏུར་
ཆེན། སྤྱི་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཚོད་པའི་ས་མིག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཏུ་
གནས་ཚུ་ལོ་གངས་གསུམ་འཕྲོད་པའི་གནས་ཆེན་བྲམ་ལག་རྫོང་རྩ་ཤེལ་དཀར་
འབྲུམ་པ་དེ་བརྗིད་ཉམས་ལྷན་པར་བཞུགས་ཡོད། རྒྱ་སྐད་དུས་ན་ཉ་རྒྱས་སྤྱོད་

བ་བཞིན། །ས་འཛིན་ཁོད་ན་ལྷུན་པོ་རི་བཞིན་དུ། །སྐྱ་གདུང་རིང་བསྐྱེལ་མཚོད་
གནས་མཚོག་བཞུགས་པ། །གནས་ཚེན་ཤེལ་དཀར་འབྲུམ་བ་གྲུས་ཕྱག་འཚོལ།
།དེ་ཡང་བོད་ཁ་བ་ཅན་འདི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་འདུལ་ཞིང་ཡིན་པས།
སྐྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་། བཀའ་འདྲིན་འགྲན་ཆེ་
བལ་བའི་སྐྱེས་མཚོག་མཁས་བཅུ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྲོལ་གཏོད་
གནང་བ། ལུགས་བཟང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བར་མཛད། ལྷག་ཏུ་
བསྟན་པ་ལྷི་དར་དུས་བཀའ་གདམས་པའི་སྐྱ་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་མཛད་
པའི་བོད་དུ་འབྲུམ་ཚེན་བཅུ་གསུམ་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་སྟེ་ཕུ་
ཟུར་བས་རྫོང་ཅེ་བམ་ལག་ཤེལ་དཀར་འབྲུམ་བ་ཞེས་བ་སྐྱི་ལོ་༡༠༥༠་ལོར་ཕྱག་
འདེབས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཕྱག་འདེབས་གནང་ཆེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་
ཤེལ་གྱི་སྐྱུང་ཆར་བོལ་ཏུ་བ་ཅམ་བབས་པས། དངོས་ཡོད་མི་ཡིས་མ་བཞེས་བ་
ཤེལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་རང་ཕྱོད་བྱུང་བའི་རྫོང་ཅེ་བམ་ལག་ཤེལ་དཀར་འབྲུམ་བ་
ཞེས་བ་དེ་བཞུགས་ཡོད།

དེའི་གཡས་སུ་རྒྱ་གར་མཚོད་རྟེན་ཞེས་བ་དེའང་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་
ཅམ་གོང་རོལ་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱོང་ཁྱེར་མེ་ཉོག་རྒྱུ་ཞེས་བ་
དེར། མཐུ་སྟོབས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤ་ཀ་ཞེས་བར་སངས་རྒྱས་ལུང་ཐེན་
ལུང་ཚུབ་ཤིང་བྱུང་དུ། སྤྲིག་པའི་ཉེས་ཚོགས་ཀུན་རྣམས་འདག་ཕྱིར། །ཁུ་བ་
གཅིག་འཛམ་གླིང་དུ་མཚོད་རྟེན་གྲེ་བ་འབྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུལ་
བའི་མཚོད་རྟེན་དེའང་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་འདིར་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་།
དེའི་གཡོན་དུ་སྐྱི་རི་དགོ་སྟོང་རྗེས་ཚོབ་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པ་དེ་མེད་མཚོད་རྟེན་

ལྷ་ཚད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་མཚོད་རྟེན་ཆ་བརྒྱད་དང་རི་དབང་རིན་
 པོ་ཆེའི་ལྷ་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་གདུང་འབྲུམ་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། མདོར་ན་
 གནས་དེར་མཚོད་རྟེན་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ལས་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ད་དུང་རྗོ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཅ་ཆེའི་ལྷ་གཞུགས་དང་། མཚོད་རྟེན་མ་ཉི་འབྲུམ་བཅས་གངས་
 ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་དང་། འབྲུམ་ཆེན་ལྷ་མདུན་དཀྱིལ་དུ་སྦྱང་གནས་ལྷ་ཁང་
 དང་། གུ་རུ་ལྷ་ཁང་། རོན་འབྲུབ་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་། རྩོ་རྩེ་ལག་མོའི་ལྷ་ཁང་
 བཅས་ཀྱི་ནང་བཞུགས་རིག་དངོས་དང་། །སྤྱི་གསུང་ལྷགས་རྟེན་བཅས་ཁྱད་
 པར་ཅན་བཞུགས་ཡོད། །འབྲུམ་ཆེན་ཀྱི་སྤྱིང་འོག་བར་གསུམ་སྤྱི་རྟེན། །ཁྱད་
 པར་མང་པོ་བཞུགས་ཚུལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་འདི་ལྷ་སྟེ། རི་ལྷར་བདེ་གཤེགས་
 ལྷ་གཞུགས་ཅི་མཆིས་པ། མཚོག་གསུམ་ཀུན་ལ་མི་སྤྱིད་དད་པའི་རྣོས། །རྒྱལ་
 པའི་ལྷ་གསུང་ལྷགས་རྟེན་གསལ་བ་བཞིན། །བསོད་ནམས་འདུན་པའི་སྤྱིང་དུ་
 དད་པས་མཚོད། །ཐོག་བཅེགས་འོག་མར་སྤོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་དང་། །མ་
 བྱ་ཆེན་མོ་བསང་ལྷགས་རྩེས་འཛིན་སྤྱི། །གསལ་བ་ཚལ་དང་སོ་སོར་འབྲང་མ་
 བཞུགས། །འཛིགས་སྤོབ་རིམས་ནད་ཕྱིག་ཀུན་ཞི་བར་མཛད། །ཡི་དམ་བདེ་
 མཚོག་ཞི་ཁྲོ་ཉ་པན་དང་། །ཨ་སྤུ་མགོན་པོ་ཚོས་སྤོང་ཅིའུ་དམར། །ཡུལ་འདིའི་
 གནས་སྤོང་ནག་ལྷ་ཇོམ་ལྷ་བཞུགས། །གནས་སུང་གི་བ་བཅོན་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ལྷ་དང་
 ། །སྤྱིས་མཚོག་གེ་སར་འོར་བུ་དག་འདུལ་སྤྱི། །བསྟན་སུང་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྷན་
 ལྷ་མོ་བཞུགས། །ཐོག་བཅེགས་བར་མར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། །མཁའ་
 སྤོབ་ཚོས་གསུམ་བཀའ་བརྒྱད་གདན་རབས་བཞུགས། །དཀོན་མཚོག་རྩྭ་རྩྭ་
 ཉི་རིང་བཅས། །ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅོན་ཀོང་རོ་ཞི་བཅུན་བཞུགས། །འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་དང་སྤྱལ་དོར་སྤྱོད་རས་གཞིགས། །སྤྱོད་མོ་མོ་རི་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་རལ་ཅན།
།རྩོ་འགྲོམ་རྩོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ། །

དགོ་བཤེས་སྣེ་ལྷན་ལྷན་བ་དང་གཞུ་བས་ཆེན་བཞུགས། །ཡང་ཐོག་སྤྱོད་གས་བཞེར་
རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་བཞུགས། །དེ་ཡང་འབྲུམ་བའི་ནང་བཞུགས་སྤྱོད་ཉེན་ནམས།
།རྣམ་དཀར་དགོ་བས་བསོད་ནམས་ར་བ་གནང་། །གནས་མཚོག་བདེ་གཤེགས་
མཚོད་ཉེན་བང་རིམ་བཞོད། །ཞེས་བ་དེ་ལྷར་བཞོད་བ་ལེགས་བའི་བྲམ་ལག་
<བ་ལག>འབྲུམ་བ་ཞེས་བ་མཚོན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ལྷན་ཡོད་བ་རེད། བྲམ་
ལག་ཞེས་དོན་ནི། བྲམ་ཟེ་དུང་གི་རྣ་ཆ་ཅན་གྱི་སྤྱལ་གཡས་འབྲུམ་བའི་ནང་ཉེན་
བཞུགས་ཡོད་བ་དེར་ཟེར་སློབ་ཡོད། མ་ཚོད་གནས་ཡིག་ནང་དེ་སྤྱལ་ས་བཅུའི་
སེམས་དཔའ་མི་མ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་ལྡན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤྱོད་
གདུང་ཉིལ་མོར་བཞུགས་ཡོད་ཟེར་འཁོད་ཡོད།

ཡང་ཁ་གས་བཤད་སློབ་ལ། མོད་རྒྱལ་སློང་བཅོན་གྱི་སྤྱོད་རིང་ལ། རྒྱ་
བཟའ་ཀོང་རྩོ་མོད་དུ་ཕེབས་ལམ་དུ་ས་མམ་དེར་ལེགས་བར་བརྟགས་ནས། ས་
དབྱང་སྤྱང་བ་དང་སྲས་འཁར་ཞིག་གཉོད་བ་མཚན་དེ་མ་འོངས་ཁྱད་བར་ཅན་གྱི་
གནས་ཤིག་འབྱུང་། ཞེས་ལུང་དུ་བསྐྱེད་བ་བཤད་སློབ་ཡོད། བཀའ་ཐང་ལས།
གནས་བརྟན་ཚོས་གྱི་མཚོན་ཅན་བསྟན་མོས་འཛིན། །གཙུག་ལག་ཁང་གསོ་
ཚོས་གྱི་སོ་ནམ་གྱེད། །བཤད་བྱ་སློམ་བྱ་བསྟན་བ་རྒྱས་བ་གྱེད། །ཅེས་གསལ་
ཡོད། ཡང་གནས་འདི་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གནས་བཤད་ནང་འཁོད་དུ། སྤྱར་
ཡང་གཞུ་བས་བན་གྱིས་གདམས་བ་དོན་ལྷར་གསུངས་བར་ལྷ། ཞེས་བ་དེ་ནས་
གསུངས་བ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། ཅུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་གྱི་ཡེ་ཤེས། །གཞུ་བས་བན་སངས་

ལྷན་ཡེ་ཤེས། །གནས་ཆེན་བཅན་རྫོང་ཁ་ཤོད། །ཅུ་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་གནས་
ཆེན། །གཡལ་རི་རྒྱང་རི་གནས་ཆེན། །སྤོང་མོ་ཉི་ཤུའི་རྒྱ་རི། །སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་
སྤུང་གནས། །ཅུ་གསུམ་རྒྱུ་ལྡན་ཆོག་གས་ལ། །ཤེས་རབ་དབྱིངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་
འཕེལ་བའི་ས། །རྟེན་རྒྱ་མཚོའི་གར་སྐབས་བྱེད། །གཉེར་ཆེན་ཤེས་བྱམ་དཀར་
པོ། །འཛིན་བཟང་འཆི་མེད་བདུད་ཅི། །ཨ་ཉི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །གཙུག་
གཉེར་ཆེན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད། །གཡོན་རི་རྫོང་མར་བྲག་དམར་ལ། །རོལ་བ་བཅོན་
རྗོད་བདུན་གྱི་མཚན། །གཡུ་དེང་རྒྱ་མཚོ་འབབ་འབྲེལ་ལ། །དག་བསྐྱེད་གནས་
བདག་མཆེད་ལྷ་འཁོར། །རྣམ་འབྱོར་བྱ་ར་དམ་མེད་བརྒྱལ། །བརྒྱ་འབྱུང་གནས་
ཞག་བདུན་བཞུགས། །གང་འདུལ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་སློབ་ལམ་བཏབ། །གནས་ཆེན་ཡ་
མཚན་ཆེ་བའི་གནས། །སློབ་ལམ་སྟོབས་ཆེན་འདི་ཡོད་པ། །ས་གནས་མི་ཡི་
བཅུད་རྣམས་ཉམས། །ཆེ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཁ་རལ་དུས། །སྤང་ལོའི་སློབ་རྒྱ་བར་མ་ལ།
།སྐྱབས་ལ་གདམས་པ་ཤོག་པ་ཡིན། །འབྲེལ་ཐོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་འདས།
།བརྒྱ་འབྱུང་དང་བྱུད་རྒྱའི་རིགས། །ར་སྐོམ་ཞིག་པོ་བརྗོད་དང་། །རྒྱུ་དབྱིངས་
སྤུག་དཀར་མོ་ཡིན། །གསང་བའི་གནས་བཤའ་སློབ་ལམ་གྱི། །གནས་འབྲེལ་
ཅམ་གྱི་བར་ཆད་ཞི། །བསྐྱོར་བའི་མན་ཡོན་བསམ་ལས་འདས། །སྐྱུ་གསུམ་རང་
ཤར་རང་གོལ་ཤོག། །རིག་འཛིན་རྣམ་བརྗོད་གྱི། །རོལ་ཅེད་མ་ཅིག་ལུང་བསྟན་ནོ།
།ཞེས་མདོར་ན། །གནས་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་གནས་ཁྱད་
བར་ཅན་ཏུ་ལྷག་སྤེལ་པག་ལོ་ལ། །ཅ་ཞོ་གངས་དང་ལ་གྱི་ཁ་བ་དཀར་སོགས་ལོ་
རྒྱ་སོ་སོར་གནས་མགྲོན་འབྲོད་པའི་དོ་མཚར་རྟགས་ཐོན་ཡོད་པའི་གནས།
དེ་ལྟར་དུས་སྐབས་སོ་སོར་དང་ལྷག་ཏུ་ཉེར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་

ལྷ་བར་ཉེ་འདབས་གནས་པའི་རྫོང་ཁུལ་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཕྱད་པའི་ད་དུང་
ཐག་རིང་སྟོན་སྟོན་ཁུལ་ནས་ཐེབས་མཁན་ཁྱི་སྟོང་མང་པོ་ལོ་ལྟར་གནས་བསྐྱོར་
དང་། ཕྱག་མཚོད་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུར་ཡོད། མདུན་གྱི་གུ་རུ་ལྟ་ཁང་
གི་ཁྱིམ་ཉེན་གཙོ་བོ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་གཙོ་སྐྱོབ་བརྟུན་གྲངས་ལྡན་བཞུགས་
ཡོད་པ་དང་། གསུང་ཉེན་བཀའ་འགྲུར་དང་། འབྲུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
བཀའ་ཐང་སོགས་པོད་བཅེགས་མར་བཞུགས་ཡོད། གཞན་ཡང་གོ་སར་གྱིས་
ཚུ་རྩོལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་དང་། ཉ་རྒྱུང་བུའི་ཞབས་རྗེས་སོགས་བཞུགས་
ཡོད། རོན་འགྲུབ་ཚོས་རྗེས་སྟོན་ཁང་ནང་བཞུགས་ཉེན་གྱི་རོན་འགྲུབ་ཚོས་རྗེས་སྟོན་
དང་སྟོན་མའི་སྐྱེ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་གཙོ་སྐྱོབ་བརྟུན་གྲངས་ལྡན་དང་། ཞལ་ཐང་
ལྡེབས་ཀྱིས་སོགས་ཚོན་མདངས་རྣམ་པར་བཟང་བ་བཀོད་ལེགས་ཚོས་བཅེགས་
བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། རོན་འགྲུབ་ཚོས་རྗེས་ཚུ་རྩོལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་
སོགས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

སྐྱུ་ལ་འཛི་བ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་བྱུང་པར་དུ། །
མདོ་སྐྱུ་ལ་ཚོས་འཁོར་བ་འདྲ་སྐྱུ་ལ་ཅི་བས་སྐྱུར་བ་གྲ། །
གནས་མཚོག་གསང་སྐྱུ་ལ་ཐེག་མཚོག་དོ་རྗེའི་སྐྱུར། །
སྐྱུ་ལ་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་ཉལ་བ་ཉལ་ཤོག།

རྩ་བྱིམ་དགོན་དར་རྒྱས་སྐྱེད་།

གང་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་འཛི་བ་འཁོར་སྐྱུ་ལ་འཛི་བ། །
སྐྱུ་ལ་བཟང་ཞིང་གི་འདུལ་མཛད་ར་བའི་བྱིམ། །
སྐྱུ་ལི་བཀོད་པ་བསྐྱུ་ལ་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས། །
སྐྱུ་ལ་བསྐྱུར་སྐྱུར་གི་རྒྱུ་ལ་མཛོས་པལ་བདེ་སྐྱེད། །

རྩ་བྱིམ་དགོན་དར་རྒྱས་སྐྱེད་ཞེས་པ་འདི་ཡང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཚུ་ལྔ་ལ་
(སྐྱུ་ལི་༡༩༩༩ལོར་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་བཏབ། སྐྱུ་
མཐའ་དགོ་སྐྱུ་ལ་གྲ། དེ་སྐྱུ་རྩ་བྱིམ་སྐྱུ་ལི་ཞེས་པ་སྐྱུ་ལི་ལྔ་སྐྱུ་ལི་ལོད་པ་
སྐྱུ་ལི་སྐྱུ་ལི་དང་པོ་དམར་ཚོ་སྐྱུ་ལི་དང་། དེ་རྗེས་སྐྱུ་ལི་ཚོ་སྐྱུ་ལི་ལ། ཨར་ཚོ་སྐྱུ་ལི་ལ།
འོ་སྐྱུ་ལི་ལ། ཨར་ཚོ་སྐྱུ་ལི་ལ་བཅས་སྐྱུ་ལི་ལྔ་ལི་ལ་པར་ཐེགས་སྐྱུར་ལོད་པ་རེད།
ཡང་ཚོས་འདུལ་བྱུ་ལི་ལོད་པ་འཁོར་བ་གཞིགས་ན། རྩ་བྱིམ་དགོན་སྐྱུ་ལི་དར་
རྒྱས་སྐྱེད་ནི། ཉལ་ཤོད་སྐྱུ་ལི་བ་བཀའ་བཞི་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུ་ལི་བཏབ།

དེ་ནས་རིམ་བུ་སྐར་ག་ལྷག་པ་བྱ་རྒྱུ་ལོང་གེ། །རྣམ་བཟང་པོ།
 སངས་རྒྱལ་འོད་ཟེང་། ཁོར་ཚ་ལྷ་ལ། ལྷོ་བཟང་ཉིན་ལ། ལམ་ལའང་རྣམ་རྒྱལ། ལྷ།
 ལྷོ་འོད་ཟེང་། ལྷོ་ལྷ་ལྷང་བསོད་ནམས། ལ་མདོ་རབ་འབྲུམས་པ། ལེས་རབ་ལོན་
 ཏན། ལྷོ་བ་ཚེས་ལྷན་ཚོགས། ལྷ། ལྷོ་འོད་ཟེང་། ལྷོ་བཟང་དར་རྒྱལ། ལྷོ་བཟང་
 དཔལ་འབྱོར། ཚེར་གསེབ་སྐུ་སྐུ། ལྷོ་བཟང་བཟུ་ལེས། ལྷོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 བཅས་སོ། །དགོན་གྱི་སྐུ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། རྟེན་སངས་གཤིང་འབྲོ་དང་གསེར་
 ཟངས་ལས་ལྷབ་པའི་ཚོ་བོའི་སྐུ་བྱིན་ཅན་བཀོད་ལེགས་གཅིག་ལི་ལས་ལྷབ་པའི་
 སྐུ་རས་གཟིགས་གྱི་སྐུ་དང་། ཚངས་བ་བཅས་གསེར་སྐུ་དང་། ལི་སྐུ་སྐོན་སྐུ་
 སོགས་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ལས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་གསེར་
 གྲིས་གྱི་བཀའ་བསྟན་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་འབྲུམ་དང་། བཀའ་འབྲུམ། ལམ་
 རིམ་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཤོད་བཅེགས་མར་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

ཚོ་ག་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལྷག་ལེན་ནི། བདེ་མཚོག་གསང་འདུས་འཛིགས་བྱེད་
 ལྷན་རིག་དང་། ལྷལ་བའི་ཚེས་ལྷག་ལྷ་མ་མཚོན་པ། བསྐྱང་གསོ། གཞི་གསུམ་
 ཚོ་ག་བཅས་དང་། དགུ་གཉོར་དང་། གར་འཆམ། རབ་གནས་སྐྱིན་སྡེ་ག་སོགས་
 འདོན་ཚོག་སྐྱེ་དང་མཚུངས། རུ་ཁྲིམ་དགོན་པའི་ལོ་འཁོར་ཚེས་ལྷགས་བྱེད་སྐོ་
 དེ་ཡང་འོད་ལྷ་དང་པའི་ཚེས་ ༣ ཉིན་སྐུ་གསོལ་ལྷ་བ་དང་། ཚེས་ ༥ ལས་ ༡༢ བར་
 ལྷོན་ལམ་ཚེན་མོ། འོད་ལྷ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༣ ལས་ ༡༠ བར་གསང་འདུས། ཚེས་ ༡༡
 ལས་ ༡༤ བར་མ་ཁི་ལྷམ་སྐྱབ། ཚེས་ ༡༥ ལས་ ༣༠ བར་བདེ་མཚོག་ འོད་ལྷ་ ༣
 པའི་ཚེས་ ༡༣ ལས་ ༡༥ བར་རབ་གནས། འོད་ ༧ པའི་ཚེས་ ༡ ལས་ ༢ བར་ལྷན་
 རིག་ ཚེས་ ༢ ལས་ ༡༠ བར་སྐྱང་གནས། ཚེས་ ༡༠ ལས་ ༡༡ བར་བཀའ་འབྲུམ།
 འོད་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལས་ ལྷ་བ་བྱེད་གཉིས་རིང་དབྱར་གནས། འོད་ ༧ པའི་ཚེས་

མཉམས་ལྷན་དུས་ཚོད། བོད་ཟླ་ ༡༠་པའི་ ༢༥་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཚོ་དེ་ཚོ་མོ་
དང་། དགུ་ཚེད་ཉེར་ལྷ། བོད་ཟླ་ ༡༢་པའི་ནང་དགུ་ཚུང་ཉེན་གཅིག་འཚོ་གསུམ་གྱི་
ཡོད་པ་དང་། ཟླ་རེར་ཚེས་དུས་མཚོ་དེ་ཡོད་པའི་ཚེས་གངས་ལོ་ཚེས་གཉིས་དང་
། བརྒྱད། བཅུ། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྷ། ཉེར་ལྷ། ལྷ་མོ་བཅུ་བཅས་ཉེན་བདུན་རེ་ཡོད་
པ་རེད།

སྤྱི་གཞི་ལྷན་ལས་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོ་ཟླ་གྲངས་གཙོ་བོ་མཚོ་དེ་ཡོད་པའི་
ཚེས་མཚོ་དེ་གཉིས་དང་། བཅུ་དེ་ལོ་གཉིས། རྒྱུ་ལོ་གཉིས་གཅིག་དགུ་མཚོ་དེ་གཅིག་
དགུ་བསྐོས་གཅིག་བཅས་ལས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དེ་ཡོད་པ་རེད། ༡༩༤༡་ལོའི་རྒྱུ་
ཡིག་ཚོགས་ལྷན་ནས་སྤྱི་ལོ་དེར་གྲངས་ ༤༣ (ལྷན་ཚུའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་
དགུ་དེ་ལོ་དེ་གཉིས་ནས་གྲངས་ < ༤༠ > བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རིག་
གནས་གསལ་བཞེ་ཚེན་པོའི་ལོ་བཅུའི་རིང་སྤྱི་ཡོད་ལྷན་གྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཚོ་
བྱུང་སྟེ་མིང་གི་སྤྱི་གཞི་ལས་ལྷན། ལོ་གྲངས་ཉེར་གྱི་སྤྱི་གཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་གྲང་
ལྷ་ཚོང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོ་གསུམ་ཚུན་ཉེར་གྱི་ཡང་དག་
པའི་མཚོ་དེ་སྤྱི་གཞི་དང་སྤྱི་དུས་དོན་འཁྲུལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཁྱིམ་དགོན་འདི་ཡང་
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྟག་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤་ལོར་དགུ་སྤྱི་དུས་པ་སྟེན་
ཚོགས་དང་། བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས། དག་དབང་བུམས་པ། འཇམ་དབྱུངས་
ཚུལ་ཁྱིམས་བཅས་གྱི་གཙོ་བོར་གནང་བའི་བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དང་། འཇམ་
དབྱུངས་བསྟན་འཛིན། དག་དབང་འོད་ཟེང་བཅས་ཀྱི་བདུན་གྱིས་ཉམས་
གསོའི་ལས་གྲུ་བཅུམས་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་སྤྱི་དེ་ཚོས་གཙོ་བོ་བུས་
པའི་རྒྱ་ཚེའི་དད་ལྷན་མང་ཚོ་གསུམ་རྣམས་གྱིས་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་འདི་ལོ་
བཅོམ་བུས་ནས་དེ་ལྷ་ཉམས་གསོ་ཚུང་ལེགས་ཅམ་བྱུང་ཡོད།

སྐྱུ་ལ།

བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱི་བསྐོང་བ་གཅིག་པའི་ལས། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱར། །
དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་སེམས་ཅན་དོན་ལ་སྤྱོད། །
སློལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་བཅམས་པར་བྱ། །

ལྷ་སློན་དགོན་ཚོས་འཁོར་གླིང་།

ལྷ་བཅས་འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན་བདའི་གཞི། །
གཟུགས་འདྲིན་ལྷ་ན་སྤྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་མོས། །
བྱང་ཆུབ་ལམ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། །
གསེར་མདོག་ཅོད་ཅན་འཕྲོ་འདྲིན་དགའ་ཚལ་གླིང་། །

དེ་སྐྱའི་དགྲི་ཚོ་ཤོག་དང་ད་ལྷ་ཚུ་ཆུ་ཤང་ཁོངས་སུ་ལྷ་སློན་དགོན་དང་
རབ་བརྟན་དགོན་གཉིས་ཡོད་བ་ལས། དང་པོ་ལྷ་སློན་དགོན་ཚོས་འཁོར་གླིང་
ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དག་རྒྱུན་དུ་ལྷ་སའི་ར་ས་འབྲུལ་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལས་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཆགས་སྲ་བར་བྲགས། བཤད་
སློལ་ལྷ་ར་ན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་༡༩་ས་ལག་(སྤྱི་ལོ་༩༩༩) ལོར་བོད་རྒྱལ་སློང་
བཅོན་སྐམ་པོའི་སྐབས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་ལ་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་ཀོང་ཇོའི་
གཙོས་གྲང་གྱི་མི་བརྒྱ་ཉ་བརྒྱ་དང་། བོད་སློན་མགའ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཉ་བ་

བརྒྱ་བཅས་ཡར་ཐེབས་སྐབས་ས་ཆ་ལ་ཁྲིའམ་ཡུལ་སྐད་དུ་(ལ་ཨི་)ལ་སྐད་དུ་
 རྒྱ་བཟའ་སྐྱོང་ལ་གསོས་ཉེ་རྩོམ་ཞབས་རྗེས་བཞག་ཡོད་པ་དང་། བ་ཐོང་རྗོང་
 བུའི་བང་མཚོད་ཅེས་པ་དེ་གོང་ཚོའི་བྲུག་གིས་རྩོ་སྣ་ཐིགས་སྟེ་ཆིབས་རྗེས་དེར་
 བཏགས་པའི་ཆིབས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་ད་ལྟ་གསལ་བར་ཡོད། དེ་ནས་ས་དབྱུང་
 ལེགས་པར་གཞིགས་ནས། ཡར་ལམ་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་དབྱུངས་རིང་གསུངས་པ་
 དང་། བྲུག་གིས་རྩོ་བ་ཐོང་ཐོག་ཡིག་དྲུག་མ་གྲིས་གནང་བ་དེའང་ད་ལྟ་དབྱུངས་
 མོ་ཁྲུག་ཅེས་མིང་དུ་གྲགས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་བུ་མོ་སྐྱེན་གསུམ་གྱིས་
 ཆིབས་ཁ་འཇུག་ནས་བྱེད་ཀྱིས་འདྲིར་དགོན་པ་ཞིག་བྲུག་འདེབས་མཛད་ན།
 དེད་གསུམ་གྱིས་རོགས་བྱེད་ཅེས་རྒྱབ་རིང་ཐིམ། བུ་མོ་དེ་གསུམ་ནི་དཔལ་ལྷན་
 དམག་ཚོར་མ་དང་། དུང་སྐྱོང་མ། དུད་གསོལ་མ་གསུམ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱིར་
 བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱང་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད།

བྱེད་པར་དུ་དགོན་འདི་ཡི་སྤྱང་མ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོག་
 མར་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་རྒྱ་བཟའ་གོང་རོས་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷ་ཁང་
 ཀ་བ་བཞི་ཡོད་པ་བཞེངས་པ་དེ་ཁང་བ་ཐོག་ཕུབ་ཀ་གདུང་བཅས་བཟོ་དབྱིབས་
 མ་འདྲ་བའི་བྱེད་ཚོས་ལྷན་ཡོད་པ་རེད། ས་དབྱུང་སྤང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་
 གཞོགས་གཡམས་སུ་ཉལ་བའི་ལྟོ་བའི་སྟེང་དུ་ཆགས་པ་འདྲ་བ། (ཕྱི་མི་འཕྱུར་
 ཟངས་དམར་གྱི་ལྷགས་རེ།)རྒྱ་མོ་རྩལ་རྒྱའམ་ནག་རྒྱའི་མཐའ་ལྷགས་རི་ལྟར་
 རྒྱ་བྱར་ནས་བྲག་དམར་བོས་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། (བར་མི་འཕྱུར་ཅན་དན་
 གྱི་ཀ་བ།)ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་ཡོད་པ་དང་། (ནང་མི་འཕྱུར་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བཞུགས། སྐྱེ་ཉེན་གཙོ་བོ་གོང་རོས་རྒྱ་ནས་གདན་ཟངས་པའི་དུས་

འཁོར་སྲུ་གང་ཚད་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙུག་གཙུག་པ་དེད། ལྷ་མོས་
དགུ་གཏོར་སྐབས་ཨ་ཙ་ར་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཀུན་པ་དེས་ཁྲིམ་བསྐྱབས་
བྱེད་སྐབས། ཕྱི་མི་འགྲུང་ཟངས་དམར་ལྷགས་དེ་དང་། བར་མི་འགྲུང་ཚུན་ཀ་
བ། བར་མི་འགྲུང་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར། ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེ་ལས་ལོ་བཅུ་གསུམ་
གྱིས་ཆགས་སྐྱ་ལབ་སྲོལ་ཡོད། གསུང་རྟེན་ལག་སྐྱེལ་ཚོས་འཁོར་བར་རིམ་ལྔ་
བཅེགས་ཡོད་པ་གཅིག ལུགས་རྟེན་ཤེལ་གྱི་མཚོད་རྟེན་སྲུ་གང་ཡོད་པ་བཅས་
གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱལ་གྱི་རི་ནས་གཏོར་བཞེས་པའི་རྗེ་བཅུན་སྲོལ་མ་གསུང་
ཤོན་དང་། འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཉི། གཏོར་དུང་ཆ་གཅིག
ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་གཏོར་ནས་བཞེས་པ་དེ་རྣམས་
དགོན་འདི་ཡི་རྟེན་སྐལ་ཡིན་པར་གྲགས།

དེ་རྗེས་དགོན་དེ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་སོང་། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་ས་
གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་གསེར་འཕྲུ་འཕྲུགས་གནང་མཛད་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་དངོས་སྲོབ་བ་སོ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲོབ་མ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
སོགས་གྱིས་རྗེས་སྐྱོང་མཛད་དེ་དགོན་འདི་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། ཡང་བློ་རྒྱུ་
སེར་པོ་ལས། ལྷ་རབས་ནི། ལྷ་འབྲུམ་པ། ལྷོ་བ་གུ་རུ་འོད་ཟེར། ལྷོར་ལུང་བསོད་
ནོར། ཨ་མདོ་རབ་འབྲུམས་པ། ཉོར་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན། ཚོས་སུན་ཚོགས།
རབ་མདོ་སྲོ་བཟང་དར་རྒྱས། སྲོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར། ཚོར་གསེབ་སྲོ་བཟང་ཚོས་
རྒྱལ། སོག་པོ་སྲོ་བཟང་རྩལ་ཁྲིམས། སེར་རྩལ་ཁྲིམས་བཅས་སོ། །དགོན་འདིའི་
ནང་རྟེན་གཙུག་པོ་ནི། ལྷ་རྟེན་དཔལ་ལྷན་

དུས་འཁོར་དང་། རྗེ་བཅུན་སྲོལ་མ་གསུང་ཤོན། ལྷན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་

བ་ཞི། གནམ་ལྷགས་ལས་སྐབ་པའི་མགོན་པོ་ཕྱག་ལྷག་དང་། གཤེན་རྗེ་གཤེད་
དམར་སོགས་ཀྱི་གཙོ་སྤྱོད་ཅན་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་ཤིང་རྗེའི་
ཕྱག་བྲིས་མ་ཞི་འཁོར་ལོ་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་འགྲུང་སོགས་གསུང་
རབ་པོད་བཅེགས་མར་བཞུགས་ཡོད། རྣམས་རྟེན་ཅན་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་ཞིག་
ཡོད་པའི་ནང་དུ་འོག་སྐྱེ་ཡི་རྒྱལ་པོས་སུལ་བའི་འབྲུམ་ཆ་ཚང་བྱིན་ཅན་བཞུགས་
ཡོད་པ་རེད། ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་ནི་བདེ་མཚོག་དང་། གསང་འདུས། འཛིགས་
བྱེད། ཀུན་རིག་བཅས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་བདག་མདུན་སུམ་གསུམ་དང་། བསྐྱང་གསོ།
གཞི་གསུམ་ཚོ་ག་སོགས་འདོན་ཚོག་གཞན་དང་མཚུངས་ལྟར་མོས་དགོན་གྱི་
ལོ་འཁོར་ཚོས་ཕྱགས་བྱེད་སྒྲིའི་རིམ་བ་ནི། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་༡་ལ་ལྷ་མའི་
ཚེས་གཉིད་དང་། ༡༥་ནས་སོག་གཉིད་ཉིན་༥་དང་། བོད་རྒྱ་༡་པའི་ཚེས་༥་ནས་
༡༥་བར་སློན་ལམ་ཆེན་མོ། བོད་རྒྱ་༡་པའི་༡༦་ནས་༡༧་བར་འཛིགས་བྱེད་སྐྱབ་
མཚོད། བོད་རྒྱ་༡་པའི་ཚེས་༥་ནས་༡༥་བར་ཀུན་རིག་སྐྱབ་མཚོད། བོད་རྒྱ་༧་
པའི་ཚེས་༡༠་ནས་༡༥་བར་ནམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད། བོད་རྒྱ་ཕྱག་པའི་ཚེས་༡༥་
ནས་རྒྱ་བྱེད་གཉིས་དབྱར་གནས་རིང་གསང་འདུས་ཉིན་ལྟར་བདག་མདུན་སུམ་
གསུམ་འདོན་པ་དང་། མཐར་སྐྱབ་མཚོད་དབང་ཚོག་མཐའ་ཡི་ཞགས་ཕྱག་རིང་
བདེ་མཚོག་གི་སྐྱབ་མཚོད། བོད་རྒྱ་༤་ཚེས་༡༡་ཉིན་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་
དུས་ཆེན་སྐྱབ་བཅི། བོད་རྒྱ་༡༠་ཚེས་༡༥་ལ་དགེ་ལུན་ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ། བོད་
རྒྱ་༡༡་པའི་ཚེས་༡་ནས་༡༡་བར་གང་འཆམ་སྐྱོང་བརྟུན། ༡༧་ནས་དབྱ་གཉིད་
བསྐྱང་གསོ། ཚེས་༡༤་དང་༡༥་ཉིན་གཉིས་རིང་ལྷའི་གང་འཆམ་གྱི་བྱེད་སྒྲིའི་ལོ།
སྐྱིག་སྒོལ་ལམ་ཕྱགས་ནི། དགོན་བདག་སྤིང་རྒྱ་བྱང་གིས་མཛད་པ་དང་། དབྱར་

བདག་སྐྱེས་གཅིག་དང་། དབྱ་མཚན་གཅིག་དགེ་བསྐྱོས་གཅིག་ཚོས་མཚན་
གཅིག་ལས་སྡེ་དྲུག་བཅས་སྤྲིག་སྲོལ་ལམ་ལུགས་སྤྱི་དང་མཚུངས། སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༡ལོའི་རྗེས་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན། དགོན་བཞུགས་གྲ་བྱངས་༡༣༧(ནག་
ཚུའི་ལོ་རྒྱུས་དབྱུང་གཞི་ལྟར་ན་༡༩༠)ཡོད་པ་འཁོད་འདུག དེ་རྗེས་རིག་གནས་
གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལོ་བཅུའི་རིང་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་སྟེ་མེག་མེད་
དུ་གྱུར། འོན་ཀྱང་ཉང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་
ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་ནས་བཟུང་། ཉང་གི་མི་རིགས་སྤིང་རྒྱས་དང་
ཚོས་ལུགས་སྤིང་རྒྱས་རིམ་བཞིན་དོན་འབྲོལ་བྱུང་སྟེ་ལྟར་སྲོལ་དགོན་ཡང་པོད་
རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ལྷང་(སྤྱི་ལོ་༡༩༡༥)ལོར་)བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་
ཡོད་དང་། དགེ་སྲོང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། བསྟན་འཛིན་ལེགས་ཚོགས། བཅས་
ཀྱིས་གཙོ་བོར་གནང་བའི་ཀན་གྲ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དབྱ་བཞུགས་
མཚན་དེ།

དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤུགས་ཆེན་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲ་
བཅུ་གསུམ་ཉེ་ད་ལྟ་སྤར་བཞིན་དགོན་གྱི་སྤྱི་ནང་ཉམས་གསོའི་བཟོ་བསྐྱུན་གྲ་བ་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་པ།

དགའ་ལྷན་སློན་པའི་ཡལ་ག་འདིར་བརྒྱངས་པ། །
ལྷན་བསྟན་གསལ་མཛད་འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་རྒྱས། །
ལྷ་གཅིག་ཀོང་རྗེ་ལྷ་མ་ཐར་སྐྱོང་བ་རིགས། །
ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་བར་ཐན་སེམས་ལྷན་གྱུར་ཅིག །

རབ་བརྟན་དགོན་ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་ཚོས་སྲིང་།

བབྱང་ཡལ་མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཚུལ་སྟོན་པ། །
དཔག་ཡལ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཕུན་ཕུན་ཚོགས། །
མཐའ་ཡལ་གསུང་རབ་ལེགས་མཐུན་གཡོ་མེད་བརྟན། །
མད་བྱུང་ས་གཞིའི་རྒྱན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྲིང་།

ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་ཚོས་སྲིང་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་
དང་། དུས་ཚོད་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་༡༤་ས་པག་(སྤྱི་ལོ་༤༣༩)ལོར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་
རོ་མོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་སློན་པོ་མགར་གྱི་དབུ་ཞུ་ས་ལ་བཞག་ནས་ངལ་གསོས།
ཞབས་ཀྱིས་རྟོག་བྱད་མཛད་ནས་མ་འོངས་པར་འདིར་དགོན་པ་ཆགས་ཡོང་
གསུངས་ཏེ་ཐུགས་སློན་མཛད། སྐབས་དེར་རྒྱུ་གིས་ལག་བྱད་བྱས་པས་
རྟོ་ལ་ར་རྗེས་བྱུང་ཡོད་པ་དེར་ར་ཡིས་ས་འདུལ་མཛད་པའི་རོ་མཚར་བྱུང་། དུང་
ཚོས་སྐྱུག་ཞེས་པའི་ས་དེ་ནས་སློན་པོ་མགར་གྱིས་དུང་དཀར་ཆ་གཅིག་གཏེར་

དུ་བཞེས། བྱང་རྟེན་གོས་ཚེན་གྱི་རྟ་གཟར་ཞིག་རྗེ་མོས་རྫོང་པོར་བཞུགས་གནང་
ཞེས་དེར་བཞག་གནང་མཛད། བྱང་གྱི་མི་བརྒྱ་རྟ་བརྒྱ་བཅས་རྒྱ་བཟང་གོང་རྫོང་
རྒྱ་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་རྒྱར་ཐོན་ནས་ཞག་གཅིག་དེར་བཞུགས།

དེ་ནས་ལམ་བར་དུ་ཕྱ་ལོ་ལ་ཁ་ནས་ཕྱིར་གཟིགས་པས་སློན་པོ་མགར་གྱིས་གོང་
རྫོང་ལ་ཁྱེད་གྱི་དགོན་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ལྟས། གོང་རྫོང་ར་ཡི་དགོན་པ་ལྷ་བ་ལྷ་
མོའི་ཤེའུ་བསྐྱུངས་པ་འདྲ་ཡོད་གསུངས། ཡང་སློན་པོ་མགར་ལ་ཁྱེད་གྱི་དགོན་
པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གསུངས། རའི་དགོན་པ་ལ་པོ་ལ་སྐང་ལ་ཐོན་འདྲ་བ་ཡོད་
གསུངས་པ་བཅས་གསུང་སྐྱེད་ཞིབ་རྒྱས་མཛད། སོ་སོར་ས་དབྱུང་རྒྱས་པར་
མཛད། དེ་རྗེས་མི་རིང་བར་དག་བཅོམ་རྩོད་ཅི་པའི་རྣམ་སྐྱེལ་སྐྱོར་ལུང་ལྷ་ཅེ་སྐྱ་
མས་དགོན་དེ་ལྷག་བཏབ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཅུ་གས་ནས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་
པ་བྱུང་། ཡང་ལྷོ་ལྷོ་སེར་པོ་ལས་རབ་བཏུན་སྤྱིར་ཉེ་སྐྱོར་ལུང་ལྷ་ཅེ་སྐྱ་མས་
བཏབ། རྒྱ་མ་གུ་རུ་ཡོད་ཟེར་ནས་བཟུང་རྟ་སློན་ཚོས་འཁོར་སྤྱིར་པའི་དགོན་ལག་
རུ་སོང་བས་སྐྱ་རབས་འདོན་ཚོས། བྱ་རྒྱུན་སོགས་རྟ་སློན་ཁོངས་སུ་འཕྱུས་ཞེས་
འཁོད་འདུག།

སྐྱ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། ཡི་མ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷག་ལྷག་པའི་
སྐྱ་བཏུན་སྐྱ་སྟོན་རྒྱ་གར་ཡི། སྐྱ་སྟོན་བལ་པོའི་ཡི། སྐྱ་སྟོན་རྒྱ་ནག་ཡི། དབྱའི་
གཙུག་རྟོག་ནས་མཐོན་པ་ཡན་རིང་བསྐལ་ཚད་མེད་བྱུང་བ་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་
དང་སྐྱ་ཡི་མཐོ་ཚད་ཐོག་བཅེགས་སྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་མི་རབས་མང་པོས་གསེར་
དབྱལ་གལ་བྱུང་སོགས་རིན་པོ་ཚེའི་རིགས་དུ་མས་རྒྱན་སྐྱས་པའི་ལྷ་བས་མི་
ངོ་མས་པ་ཁྱད་པར་འབགས་པའི་སྐྱ་རྟེན་ས་དེར་བཞུགས་ན་རབ་རུ་བཏུན་པར་

བྱའོ་ཞེས་གསུང་བྱོན་བྱིན་ཅན་མ་དང་། བཞན་ཡང་ཅན་དན་ལས་གྲུབ་པའི་རྫོ་བོ་
ལོ་གེ་ཤུ་ར། རྒྱ་གར་ཤར་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་རྫོ་རྗེ་འཆང་མི་ཚད་ཅན་དང་། གསང་
བདེ་ཀུན་རིག་སོགས་ལི་མའི་སྐུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཅན་ཅན་དང་། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྗེ་བརྟན་
བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྐུ་བརྟན་ཐོག་བཅེགས་ཅན་གཅིག་དང་ཡང་བྱམས་པ་
ཚོས་འཁོར་མ་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་རང་འགྲིག གཞན་ཡང་སྐུ་རྟོན་གྲངས་མང་ཡོད་པའི་
ཁར་གསུང་རྟོན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་དང་བརྟན་འགྲུང་ཆ་ཚང་གཉིས། རྗེ་ཡལ་
སྐས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་སོགས་གྲངས་མང་ཡོད།

ལྷགས་ཀྱི་རྟོན་ཡང་བཀའ་གདམས་ལི་མ་བརྟུ་སྟག་ལྟག་ཅན་དང་དབྱུང་
གདུང་ནམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟོན་སོགས་གྲངས་མང་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དགོན་ཀྱི་
ཚོ་ག་རྒྱུད་སྡེ་ཉམས་བཞེས་ཐད་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་། ཀུན་རིག་ནམ་
རྒྱལ། ཚོ་ཚོག་བསྐྱང་གསོ། སྐྱབ་ཚོག་གནས་བརྟན་སྟག་མཚོད། དབྱར་གནས་
གཞི་གསུམ་ཚོ་ག་ཚོས་སྦྱོད། ལྷགས་མཁར་སློ་བྱར་ལས་སྦྱར། རབ་གནས་དགེ་
ལོགས་ཆར་འབེབས་སོགས་ཀྱི་ཚོ་ག་སྟག་ལེན་རྒྱུད་སྡེ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་
དང་། དུས་མཚོད་རྒྱ་རིམ་ཆག་མེད་ཉིན་བདུན་རེ། དེ་བཞིན་བཀའ་འགྲུང་དག་
འདོན་དང་། ལུ་མཚོག་ལོ་གསུམ་ནང་བརྟན་འགྲུང་དག་འདོན། དབྱུ་གཏོར་
དང་གར་འཆམ། མ་ཉི་བུམ་སྐྱབ། སྦྱང་གནས་བཅས་ཀྱི་མདོ་སྟགས་བཤད་སྐྱབ་
གཉིས་ལྡན་དགོན། རབ་ལྷར་གཉིས་ནི་ནགས་ཤོད་དགོན་དགའི་གོས་ཀྱི་གོང་
བ་ལྷར་ཞེས་སྟེ་གགས་པའོ། །ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་དགོན་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོས་
ལྷགས་བྱེད་སློ་ནི། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་༡་ནས་༡༡་བར་སློན་ལམ་ཚེན་མོ་དང་།
ཆོས་༡༣་ནས་༡༤་བར་སོག་གཏོར། བོད་རྒྱ་༡་པའི་ཆོས་༡༠་ནས་༡༢་བར་

བདེ་མཚོག་ བོད་རྒྱ་ ༣་པའི་ཚེས་ ༥་ནས་ ༡༠་བར་ཀུན་རིག་ ཚེས་ ༢༥་ནས་ ༢༩་
བར་འདིགས་ཕྱེད་དང་རབ་གནས། བོད་རྒྱ་ ༧་པའི་ཚེས་ ༣་ནས་ ༡༡་བར་གསང་
འདུས་རྒྱུ་མཚོད། ཚེས་ ༡༣་ནས་གནས་བཟུན་ཕྱག་མཚོད་དང་ཚོས་ཀྱི་
༢་ཚེས་ ༡༥་ལ་སྐྱེན་ཚོག་དང་ནམ་རྒྱལ་ཚེ་ཚོག་ ཚེས་ ༢༣་ནས་ ༢༤་བར་མ་ཉི་
ལུས་རྒྱུ། བོད་རྒྱ་ ༦་པའི་ཚེས་ ༡༥་ནས་རྒྱ་བ་ཕྱེད་གཉིས་དབྱར་གནས། བོད་རྒྱ་
༡༠་ཚེས་ ༢༥་ལ་དགོ་ལྷན་ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ། བོད་རྒྱ་ ༡༢་ཚེས་ ༢༧་ནས་ ༢༩་བར་
དགུ་གཉིད་ཡིན་པ་རེད། དེ་མིན་རྒྱ་རིམ་ལྟར་དུས་མཚོད་ཚེས་བཅུ་དང་། བཙུ་
ལྷ་ཉི་ཤུ་དགུ། ལུས་ཅུ་བཅས་ལ་བདེ་མཚོག་དང་ཚོས་སྐྱོང་བསྐྱར་གསོ་གསང་
འདུས་བཅས་ཆག་མེད་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་གསོལ་ལས་ལུགས་ནི། གཙོ་མོ་དགོན་བདག་སྲིད་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་པ་
དང་། དབུ་ཚོས་ཚོགས་སྐྱོང་གཅིག་དང་། དབུ་མཚོད་གཅིག །དགོ་བསྐྱོས་གཅིག
།མོང་ཚོ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ལས་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི། །ཕྱག་མཚོད་གཉིས་བཅས་དབུ་ཚོས་
ལས་སྤེལ་བཅུ་གཉིས་ནས་དགོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་སྤྱི་གསོལ་འགན་འཁུར་བ་
སྤྱི་དང་མཚུངས། ༡༩༩༡་ལོའི་རྗེས་ཡིག་ཚོགས་ལྟར་ན་དགོན་བཅུགས་གྲུ་བ་
༡༩༩༤་(ནག་ཆུའི་དབྱུང་གཞི་ལྟར་ན་༡༩༩༠་ཡོད་པ་འདྲི། དེ་རྗེས་རིག་གནས་
གསར་བརྗེས་ལོ་བཅུའི་བོད་ཆག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་ལྔ་པའི་
ཤིང་སྐང་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥)ལོར་དགོ་སྐྱོང་ཡེ་ཤེས་འཕྲུང་གནས་དང་། ལུས་ལ་
ལེགས་ཚོགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་མོ་གནང་སྟེ། ལྷན་གྲུ་བཅུ་ལྔ་པ་ཡོད་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲུ་བཅུགས་པ་དང་། དད་ལྷན་མི་མང་གིས་རྒྱལ་
སྐྱོང་གིས་ཉམས་གསོ་མཐུན་ཚང་ཡོང་བཞིན་ཡོད།

སྐྱུ་ལ།

སཀ་བདེའི་ཅ་ལག་དགའ་ལྡན་རིང་ལུགས་འདི། །
བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཙོ་རྒྱུ་ཉེ། །
ཡང་དག་དོན་བཟང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ། །
ཆད་པ་མེད་པ་ཉག་ཏུ་བསྐྱོར་གྱུར་ཅིག། །

གོད་ལུང་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་།

སྤྲེགས་འགྲོའི་འདྲེན་མཚོག་བརྒྱ་སམ་རྩ་སོགས།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་མཚོག་འདི། །
གོད་སོས་མཁའ་ལམ་སྐྱོད་མཚུངས་ལུང་རྟོགས་ཚོས། །
བསམ་གཏན་སྤོམས་འཇུག་ས་བཟང་སྐྱེད་ཚེས་གླིང་། །

དེ་སྔོན་རྒྱུ་ཚོ་སོག་ད་ལྷ་རྒྱ་ཐང་ཤང་ཁོངས་གཏོགས་གོད་ལུང་དགོན་
བསམ་གཏན་གླིང་ཞེས་བ་དེའང་ཚོས་ལུགས་རྙིང་མ་བཅུན་དགོན་ཉེ། རབ་བྱུང་
བཅུ་པའི་ལྷགས་བྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༧༠༠)ལོར་ཚོ་རྒྱུན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ཕྱག་བཏབ།
དེའི་གོང་དུ་བཅུན་དགོན་ཞིག་གྱུང་སྔོང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དགོན་དེ་ཕྱག་འདེབས་
སོ་དང་། དུས་ཚོད་དེས་བ་མེད་ལ་མཐར་རྒྱས་འདིགས་རྗེས་བཅུན་དགོན་དེ་
གནས་ས་སྤོས་ནས་དཔལ་ཚེན་ཐང་ལ་ཕྱག་འདེབས་མཛད། ཉེན་གཙོ་ནི་སྤོབ་
དགོན་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་ཅ་ཚེན་ཞིག་དང་། མ་རྩུ་བརྩ་ཡི་གསེར་

གདུང་གཅིག་གྲུ་རུམ་ནག་པོ་ཐོང་འཕྲེང་གིས་ཕྱག་བཟོ་གནང་བའི་བཀའ་གྲིང་གསེར་མ་ཆ་གཅིག་དང་། གསུང་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་དང་འབྲུམ་བཅས་དེས་ཅན་བཞུགས་ཡོད། ཚེས་རྒྱུད་ཉམས་སྲུ་བཞེས་ཚུལ་ནི། ཆགས་རི་དགོན་གྱི་ཚེས་རྒྱུད་ལྟར་རྒྱུད་སྟེ་མདོ་སྐད་སྐད་གསར་ཉིད་། བསྐྱེད་ཚོག་བསྐྱུབ་སྐྱོར་ལས་ཆེ་བ་འདོན་ཚོག་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཚོད་ལུང་བསམ་གཏན་གྲིང་གི་ལོ་འཁོར་ཚེས་ལྷགས་བྱེད་སྟོན་ནི་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ནང་བརྒྱ་སྐབ་པ་དང་ཞི་ཁོ་མཚམས་ཉིན་༡༠་དང་བོད་རྒྱ་༧་བའི་ཚེས་༡་ནས་༡༧་བར་དོག་མཚམས་དང་། ཚེས་༡༧་ནས་༡༩་བར་སྐྱུང་གནས། བོད་རྒྱ་༩་བའི་ཚེས་༧་ནས་བཀའ་འགྲུང་བཅས་དང་། རྒྱ་བ་པོའི་ནང་དུས་མཚོན་ཚེས་བརྒྱ་དང་། བཙེ་ལྷ། ཉེར་ལྷ་བཅས་ལ་དུས་མཚོན་ཆག་མེད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་གསོལ་ལམ་ལྷགས་ཐད་དགོན་བདག་ཆགས་རི་རྒྱ་དགོན་ཡིན་པ་དང་། དབུ་རྒྱ་རུམ་རྒྱ་མས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་དབུ་མཚན་གཅིག་དང་། དགོ་བསྐྱོས་གཅིག་གཞུང་གཉེར་གཉེས་བཅ་དཔོན་གཅིག་བཅས་དབུ་ཚེས་ལས་སྟེ་ལྷ་ལས་ལྷགས་ལ་དགོན་པའི་སྤྱི་གསོལ་ལམ་ལྷགས་སྤྱི་དང་མཚུངས།

༡༩༩༡་པོའི་རྗེས་ཡིག་ཆགས་ལྟར་ན་དགོན་བཞུགས་བཅུན་མ་༩༩་(ནག་རྒྱའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དབུང་གཞིར་གཞིགས་ན་བཅུན་མ་༥༩་ཡོད་པ་འཁོད་འདུག དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆེན་པོའི་ལོ་བཅུའི་ནང་དགོན་འདི་མིང་གི་ལྷག་མར་གྱུར། རོན་གྲང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་དང་འབྲུ་བའི་མི་རིགས་དང་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་དབུ་རོན་འཁོལ་གྱི་དང་བའི་སྐབས་ཚོད་ལུང་བསམ་གཏན་གྲིང་བོད་རབ་གྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་མེ་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢)ལོར་རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་དོན་

འགྲུབ་མཚོག་གིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་བཙུན་མ་རྒན་གྲས་བདུན་གྱིས་ཉམས་
གསོའི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་། དད་ལྡན་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འུགས་ཆེའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བས་ད་ལྟ་ཉམས་གསོ་ཡག་པོར་གྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

བརྗེད་ཆགས་མངོན་མཐོ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་གནས། །
མ་རྒྱ་ཀ་ལ་རོལ་བའི་ནགས་ཚལ་ཁྲོད། །
རྒྱབས་ཐོང་མུ་ཉིག་འཕྱར་འདྲའི་འབབ་ཚུར་འཛེས། །
དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཚང་འདི་མད་བྱུང་། །

མ་ཐང་དགོན་བཀའ་བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་།

རོ་མཚར་ཉི་གཞོན་སྤྲུགས་བསྐྱེད་འབྲོང་དུར་ལ། །
འདི་ན་རྣམ་ཐོས་བྱང་ཆེན་ཤུག་མ་ཐང་། །
རྗེས་འཛིན་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིང་། །
ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ལོན་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་། །

དེ་སྒྲོན་འཕོམ་ཚོ་ཤོག་དང་ད་ལྟ་ཤུག་ཚུ་ཤང་ཁོངས་མ་ཐང་དགོན་བཀའ་
བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་དང་། ཐང་དེལ་ཐོག་མཚོག་སྒྲིང་གཉིས་ནང་ལས་ཤུག་མ་
ཐང་དགོན་བཀའ་བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་ནི་ཐོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་སྡེལ་(སྤྱི་
ལོ་༡༩༤༩)ལོར་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེ་གངས་པས་ཕྱག་བཏབ། ལྷབས་དེར་ཚོས་རྗེ་
དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞིར་ལེབས། ཚོས་རྗེ་སྐྱེས་ཐང་དང་པོ་འགྲོ་མགོན་གངས་
པ་ཞེས་སྣུན་པའི་གྲགས་པ་ས་ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཁྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདི་ནི་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་མང་མེ་མཚན་གྱི་ལྷབས་སུ་ཉ་བ་སྤང་ལེབ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་

བ་བཞེས་པར་གྲགས། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་གྲགས་ཏེ་རི་ནག་པོ་སོགས་སེམས་
 ཅན་ལ་འཚེ་བ་འབའ་ཞིག་གྲེད་མཁན་གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་ཚར་བཅད། མ་དག་
 པའི་སྤང་ངོར་ཉ་པའི་ཚུལ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་དོན་ཡུན་རིང་བསྐྱུངས། དེའི་རྗེས་སུ་
 སངས་རྒྱལ་ལྟུང་ལུག་པའི་སྐབས་སུ་བུམ་ཟེ་ཞ་ལུ་པའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་མ་དག་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་པ་དང་། དག་པ་རྣམས་སྲིར་མི་སྡོག་པའི་ས་ལ་
 བཀོད། སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་བོད་དུ་སེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡེ་
 ་ཤེས་སྤྱིང་པོའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་ན་རག་དོང་སྤྲུགས། སོགས་སྤྱི་འབྲུང་གི་ཟབ་
 ཚོས་མང་པོ་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་དབང་ལུང་ལྷུས་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་
 པར་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྤྱི་ཡི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྲ་བ་དུ་དུས་ནི་
 རྒྱུང་པོ་ཡབ་གསང་སྤྲུགས་རྙིང་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྩོ་ནག་ཅེས་པའི་སྲས་སུ་ཤིང་
 མོ་ལུག་(སྤྱི་ལོ་༡༡༧༥ལོར་དོ་མཚར་གྱི་རྣམ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་འབྲུངས།
 ཡབ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཟབ་ཚོས་རྩོ་རྗེའི་ཕུར་བ་དང་། ཞི་ཁྲོ་ན་རག་དོང་སྤྲུགས་
 སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་བཅས་ལེགས་པར་ལྷུས་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས། དེ་
 རྗེས་དུས་གསུམ་མཁའ་བ་རྩོ་རྒྱུང་ལ་བཞུགས་དུས་སུ་མཛད། དེ་ནས་བརྒྱུད་
 འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དབང་ཚོས་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་གྲོའི་ཚུལ་དུ་
 མཛོལ་ནས་སྲས་ཀྱི་ཕུ་པོར་གྱུར། རང་བྱུང་མཚན་ལ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་ཞེས་
 འོག་མིན་མཚུར་ཕུའི་གདན་རབས་བཞེས་པ་མཛད། འབྲོང་བུ་དགོན་རྙིང་ལུག་
 བཏབ། གཞན་ཡང་འབྲི་གུང་ཚོས་རྗེ་དང་། སྤྲུག་ལུང་མང་པ། རྒྱལ་བ་རྣོག་ཅོག་
 པ། ལ་ཡག་པ། དུགས་པོ་འདུལ་འཛིན། ཉེ་གནས་གསལ་བྱང་། ལ་ཆེ་བཏ་ཆེན་
 ལ་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། རྒྱུད་པར་དུ་མཛད་པོ་

རས་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་བཀའ་
ལྟར་བཞིན་དུ་གཙང་གི་རྩོ་མོ་གངས་དཀར་དུ་དཀར་ལེབ་ཕྱག་པར་སྐྱབ་པ་
བསྐྱངས་མཛད་པས་མཚན་ཡང་རྗེ་གངས་དཀར་པ་ཞེས་སུ་གྲགས། གནས་དེར་
ཡི་དམ་བདེ་མཚོག་དང་པག་མོ་ལ་སོགས་ཞལ་ཡང་གཟིགས། ལྷན་སྲིད་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་གསལ་སྟོང་རྗེན་
ལེ་ཕྱགས་སུ་རྒྱུ། ལྷ་བེར་ཉི་ཟེང་ལ་བཀའ་བ་དང་། མཚོག་དང་ཕུན་མོང་གི་
དངོས་ལྷ་བ་ཐོབ་སྟེ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལམ་ཞིག་ན་འགྲོང་ཞིག་གིས་སྒོ་བརྒྱུངས་
བས་གཟིགས་ཅ་ན་འགྲོང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་དེས་ཁ་སྐྱོ་རུབ་ཕྱོགས་
སུ་གཏད་ནས་ཕྱིན་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འགྲན་དུ་སླེབས། རས་གཟན་དེ་
ལྷ་ཡི་ཚུལ་དུ་མཛད་ནས་རྒྱ་ལས་བསྐྱལ་ནས་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་བཀོད་ལེགས་ཅན་
གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བརྒྱས་སྒྲོར་བ་དེའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་སུམ་བཅེགས་ཅན་
ལ་འོག་ལ་ལ་བརྒྱ་ཐོད་སྲེང་རྩལ་དང་ཡི་དམ་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལྷེང་ན་ཚོས་སུ་
ལྷན་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བསྒྲོར་བ་དང་། བར་ན་མཉམ་མེད་
ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཁའ་འགྲོ་དང་རིག་འཛིན་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དང་
བཅས་པ་བཞུགས་པ་དཔལ་ལྡན་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་བཤ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ཕྱགས་
མཛད་ནས་བཞུགས་པ་དངོས་སུ་མངས། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ལུང་པ་ཡང་ལུང་
དང་། ཨོ་རྒྱན་ཉིད་ཀྱི་མགྱུར་ལུང་དང་བཅས་པ་གནད་ནས། ཁྱེད་ལོ་ལྷལ་བྱང་
ཕྱོགས་སུ་སུ་ཡངས་པ་སྐྱོང་འབྲེལ། མདའ་དོག་པ་ཤོན་མཚུ་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཀྱི་
རི་ལ་རྟགས་བརྒྱད་དང་སྣ་བདུན་ཡོད་པ། གནམ་ས་ཚོས་འབྱུང་ཁ་སྐྱོད་ཡོད་པ།
དེར་འཕྲིན་ལས་ལུང་བ་སྐྱབ་པའི་ས་ཡིན་ལ། ལྷན་མེ་མོ་གྲག་གི་གནས་བདག་

གྱིས་ལ། འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་གྱི་ཤིག་གསུངས་ནས་ལུང་དུ་བསྟན་པས།
 འོ་ལེགས་སོ་ཞུས་ནས་ཡིད་གྱི་སྐྱེལ་པའི་མཚོན་སྲིད་དཔག་མེད་སྤུལ་ནས་ཡང་
 ཡང་མཇུག་པའི་སློན་ལམ་བཅས་དང་སྐྱགས་ ཚོས་རྗེ་ཉིད་གྱིས་སོག་ཤོད་དང་
 ཤག་རྒྱའི་རྒྱུད་ལ་གདུལ་བུ་ཡོད་པ་མཁུན་ནས་ས་སྐྱེལ་རྒྱ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་
 བཙོ་ལྷ་ལ་ཕེབས། དེ་ལྟར་འདྲིའི་ཞིབ་པར་མ་བཞོད། གཟིགས་འདོད་ཡོད་ན་
 ཞིབ་སྒྲུ་མེ་མོ་བྲག་དཀར་གྱི་གནས་ཡིག་འགོ་བ་འཁུན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་དེར་
 གཟིགས་པར་འཚམ། དེ་ལྟར་འགྲོང་དུར་ཚོས་རྗེ་གངས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ཚེ་ཉིལ་
 བོར་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་མཇུག་འཕྲིན་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། བོད་རབ་བྱུང་
 བཞི་པའི་ས་སྐྱག་(སྤྱི་ལོ་༡༣༥༧)ལོར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་གསུམ་བཞེས་པའི་
 རྒྱབས་སུ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་མོ། དེ་ནས་ཚོས་རྗེ་སྐྱ་ཕྱེང་རིམ་
 རྩོན་གསོལ་འདེབས་ནང་འཁོད་པ་གཞིགས་ན། དད་བཙོན་ཤེས་རབ་སློབ་གྲོ་ས་
 རོར་གྱིས་སྤྲུག། །དགོས་འདོད་ཀྱི་འཕྲུང་འགོ་དགོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །ཡོ་ག་རྣམ་
 གསུམ་མཁུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །གྲགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །ཞེས་པ་སྐྱ་ཕྱེང་གཉིས་པ་ཚོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོ། །རི་
 སྐྱེད་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁུན། །འཇུག་དབྱངས་སྤྲུགས་སྐྱེལ་
 རྒྱ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །མ་རིག་ལུན་པ་གསལ་པའི་སློན་མེ་མཚོག། །ལྷུང་སྟོང་འོད་
 བོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་ཚོས་རྗེ་སྐྱ་ཕྱེང་གསུམ་པ་ལྷུང་སྟོང་
 འོད་པོ་ཞེས་སོ། །ཤག་མོས་ལུང་བསྟན་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །བརྟུལ་
 ཞུགས་རབ་གྲུབ་རྒྱལ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །འགྲོ་དོན་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བཞོད་མཇུག་
 པ། །སྐྱོན་འགྲུབ་རྒྱལ་མཚོན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཚོས་རྗེ་སྐྱ་ཕྱེང་

བཞི་པ་སྐྱུན་འགྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལུང་བསྟན་ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིགས། །མཐུ་སློབས་དབང་སྐྱུག་སྐྱགས་འཆང་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །རུས་མཐུ་ཚད་
མེད་རྒྱ་གི་བྲན་བཞིན་འདུས། །བརྒྱ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
།ཞེས་ཚོས་རྗེ་སྐྱུ་ཕྱེད་ལྔ་པ་བརྒྱ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་སོ། །ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས་
མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་ཚབ་གྲུབ་ཐོབ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །ཟག་
མེད་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྒྱས་ལ། །ཀམ་དོན་འགྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཞེས་བ་ཚོས་རྗེ་སྐྱུ་ཕྱེད་རྣམ་པ་ཀམ་དོན་འགྲུབ་ཞེས་སོ། །སྐྱིགས་
མའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྣང་ངོ་དུ། །གང་འདུལ་འཕྲིན་ལས་མཛད་བ་ཚོས་ཀྱི་
རྗེ། །འགྲོ་སློའི་རེ་འདོད་སྣོད་བས་ཡིན་བཞིན་ནོར། །ཀམ་དགོ་དབང་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བ་ཚོས་རྗེ་སྐྱུ་ཕྱེད་བདུན་པ་ཀམ་དགོ་བའི་དབང་པོ་
ཞེས་སོ། །ཆེ་འདྲིར་སྣོད་པོ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་ཀྱང་། །འདུ་འཛི་སྣངས་ནས་
ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པ་མཛད། །ཟབ་ལམ་སྐྱུག་རྫོགས་གཉིས་ལ་མངའ་བརྟེན་ལ། །སླ་
མ་གངས་མཚོག་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བ་ཚོས་རྗེ་སྐྱུ་ཕྱེད་བརྒྱད་
པ་གངས་བ་མཚོག་རྒྱས་ཞེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྐྱུན་འགྲོད་དུར་
པའི། །བཤད་དང་སྐྱབ་པའི་ཡིང་ལུགས་རི་སྟེད་ཀྱང། །མ་ལུས་སྐྱགས་ཚུད་བྱང་
ཕྱོགས་བརྗེ་ཏ། །ཚོས་རྗེ་དགོ་བའི་དབང་པོ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བ་ཚོས་
རྗེ་སྐྱུ་ཕྱེད་དགུ་པ་བརྗེ་ཏ་དགོ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་སྐྱུན་པའི་བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་
གཡོ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱང། །ཐོས་བསམ་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
མཚན་བཅུགས། །སྐྱག་པར་དུ་ཨ་ །ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཚེན་པོའི་རང་སྣང་དུ། །མདོ་
བ་ཚོས་རྗེ་དགོ་བའི་དབང་པོ་ནི་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གང་ནས་ཀྱང་གྲལ་

མགོང་དགོས་རྒྱུ་ཁོང་ཁུ་ཚན་གོ་སློབ་པ་ཞིག་སྤང་བ་མཚོན་ཉེན་མས་སློབ་ཀྱི་
དཔེ་གདང་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཀྱིས། ༧ ཀུན་གཞིགས་ལྟ་
བ་བསྐྱེད་གཞི་བཞེས་སྐབས་ཚོས་རྗེས་སྐྱེ་རིམ་མངོན་བས་བསྐྱེད་གཞི་གོལ་བས་
ཐུགས་རབ་ཏུ་དབྱེས་ནས། སྐྱེ་ཉེན་ཐུབ་པ་གསུང་ཕྱོད་མ་ཤར་མི་ལས་ལྷུང་བ་མི་
ཚད་འབྲིང་པོ་ཅམ་དང་། གསུང་ཉེན་བཀའ་འགྲུར་གསེར་གདོང་ལ། ཐུགས་ཉེན་
མཚོན་ཉེན་གྱི་རུང་ཁ། ཤོར་བྱ་གང་ཅམ་དང་། ཉེན་མགོ་གསེར་ཉོག་དང་། འབྲུ་
དར་བསྐྱེ་སྤྲོ་མདོ་དར་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཚེ་པོ་བྱང་ཆེབས་ལམ་གོང་མ་ནས་
ཆེབས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཚོག་པའི་གོ་གནས་བསྐྱེལ། ས་ཁྱོན་ཡུལ་གྱི་གང་གི་འབྲོང་
དུར་པའི་གྲུ་ས་ཡོང་གཞིས་སྐོར་ས་སྐྱེར་ཁོངས་སོགས་ལ་བཀག་འགོག་མི་ཚོག་
པ་དང་། ཁྲལ་ལུས་དམག་གསུམ་གྱི་འཁྲི་གནས་མི་ཚོག་པ་དགོངས་དོན་ལྡན་པའི་
ཤེས་བྱམ་ཆེན་མོ་གནང་། ལོ་རྒྱུར་བཀའ་འགྲུར་ཚར་གསུམ་རེ་ཆག་མེད་ཞབས་
བརྟན་དག་འདོན་གྱིད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱིག་སློབ་བཞེས། གཞན་ཡང་རྒྱག་
པའི་ཅ་ཚོག་དང་། བདུན་པའི་རྒྱབ་སློན་བཅས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེལ། སྐབས་དེར་
རྒྱལ་བ་འབྲི་གྲུང་པའི་དགོན་ལག་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དགོན་འདིའི་སྐྱེས་ཡུང་གི་དྲུང་འབྲི་གྲུང་སྐབས་མགོན་ལྷན་གཉིས་
སོགས་ནས་ཐུགས་ཐག་བཅད་ནས་ངོས་འཛིན་ཞུ་སློབ་ཡོད་པ་རེད། ལམ་འགྲུབ་
ཐུགས་ནི་གཉིང་མཐའ་མི་མངོན་པས། ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱུ་མཐའ་ལྟར་
གསལ། ཤེས་པའི་སྐྱེས་པ་གསལ་མངོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། དགོན་མཚོག་བསྐྱེན་
འཛིན་བཟང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། ཤེས་ཚོས་རྗེ་སྐྱེས་བཅུ་པ་དགོན་
མཚོག་བསྐྱེན་འཛིན་བཟང་པོ་ཞེས་སོ། ཤེས་རྒྱུད་བསྐྱེན་པའི་ཅ་ལག་འབྲོང་དུར་

བའི། །ཉམས་ལེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉི་འོད་གསལ། །བདག་རྒྱུད་གསལ་ཞིང་ཉོན་
མོངས་བསལ་བའི་རྗེ། །བསྟན་འཛིན་དོན་འགྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
།ཞེས་པ་ཚོས་རྗེ་སྐུ་མེད་བརྟུ་གཅིག་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་དོན་འགྲུབ་
ཞེས་སོ། །སྟོན་པ་གཉིས་པ་ཀུན་བཟང་གདོད་མའི་མགོན། །བྱ་རམ་ཤིང་པའི་
བསྟན་པ་སྡེ་ལ་བྱེད་པ། །མདོ་སྐགས་དོན་འབྲེན་ལོག་ལྟའི་བདུད་ཀྱང་བརྟུ་ལ།
།བསྟན་འཛིན་རྣམ་གྲོལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་ཚོས་རྗེ་སྐུ་མེད་
བརྟུ་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀམ་ལེགས་
བཤད་དེའི། །འཛིགས་མེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཀུན་ལ་ཁྲབ་
མཛད་གྲུ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །ཀམ་རྣམས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་
ཚོས་རྗེ་སྐུ་མེད་བརྟུ་གསུམ་པ་ཀམ་རྣམས་ཞེས་སོ།

ཚོས་རྗེ་སྐུ་མེད་བརྟུ་བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ནི་སྡི་ཉི་ཁ་ཏུར་སྐུ་
འཁྲུངས། ཡི་དམ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས། རང་ཕྱགས་ཞི་ཁོ་ཕུར་གསུམ་གྱི་ཕྱག་
ལེན་རབ་ཏུ་མཁས། བསྟན་དགའི་ཁ་གཞོན་དུ་རྩོལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་མཛད།
ཚོས་རྗེ་སྐུ་འཕྲེང་བཅོ་ལྔ་པ་བསྟན་འཛིན་འགོ་འདུལ་ནི་ཡབ་རྒྱལ་ཐང་སྐུལ་སྐུ་
དང་ཕྱུམ་དབལ་བཟང་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཚུ་ཕག་(སྤི་
ལོ་༡༤༩༩ ལོར་ནག་ཚུ་རྫོང་གེ་སོ་སར་རོ་མཚར་གྱི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་ཉེ་སྐུ་
བསྟམས། སྐུ་ན་རྩུང་དུས་ནས་བྱིས་པ་གཞན་ལས་སློ་རིག་བཟ་བ་དང་། བྱམས་
སེམས་ཆེ་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་དང་རྩུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ། ལྷག་ཤིང་མེད་ན་ཚོས་རྗེ་མིན་
ཞེས་སྟོལ་ལྟར་སྐུ་སྤྲང་ལ་སྐག་ཤིང་རྩུལ་ལྷན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་དོད། རིག་པའི་
གནས་རྣམས་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མཁྱེན། རྒྱ་འཕྲུལ་དང་མདོན་ཤེས་ཐོགས་པ་

མེད། དག་སྒྲུང་དང་གསུང་མགྱུར་མང་དུ་གསུང་མཛད། ས་བྱ་ལོང་ཁྲིམས་ལྷན་
ཚུང་ནས་སྤྲུལ་སྲི་ལོང་སྐྱེ་སྲོག་ལོང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་སྟོན་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་རང་སྐྱོལ་སྐྱེ་སྲིང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་འགྲོ་མགོན་གངས་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་
གོང་ལ་སྲས་བགྲེས་པ་སངས་རྒྱལ་རིན་ལྷན་ཞེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་འབྱུངས། ཁོང་
ལོ་སྐྱེ་ན་ལྷ་བའི་དུས་སུ་རྒྱུན་དུ་ཞལ་ནས་ང་རང་སྐྱོལ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་
བས། ཡབ་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མཁྲིན་ནས་སྐྱེ་མ་རང་སྐྱོལ་ཞེས་
བའི་མཚེན་བསྐྱེད། དེ་ནས་གཏུང་རབས་སུ་ཉིག་སྐྱེང་བ་བསྐྱེད་ལ་བརྒྱས་པ་
ལྟ་བུ་མང་དུ་ཕྱོེ། དེ་རྗེས་སྐྱེ་སྲིང་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱུན་འབྲུབ། གསུམ་པ་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོ། བཞི་བ་ལེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་བ་ཀམ་རྒྱ་མཚོ། རྩུང་བ་
ཀམ་རབ་བརྟན། བདུན་པ་ཀམ་དབལ་འབར། བརྒྱད་པ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་རང་
སྐྱོལ། དགུ་པ་སྐྱེ་མ་དགོན་མཚོག་གཤམ་པ། བརྒྱ་པ་དམ་ཚོས་ཀུན་བཟང་རང་
སྐྱོལ། བརྒྱ་གཅིག་པ་དགོན་མཚོག་ཀུན་བཟང་རང་སྐྱོལ། བརྒྱ་གཉིས་དགོན་
མཚོག་གཞན་མན་དབང་སྐྱེག་བཟང་ལོ་བཅས་སོ། །

ཡང་རྩེ་དམར་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་རིམ་ཕྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱེས་ནི། ཚོས་རྗེ་སྐྱེ་
སྐྱེང་དགུ་པ་དང་རང་སྐྱོལ་སྐྱེ་སྲིང་བརྒྱད་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་འགྲོ་
བའི་ཚུལ་དུ་འགྲིེ་གྲུང་སྐྱེ་བས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སྟོན་གཟིགས་ཚུལ་དུ་
མཁྲིན་བས། རེ་ཞིག་དགོན་འདྲིེ་གདན་ས་མི་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ། འགྲིེ་གྲུང་བུ་སྟོན་པ་
སུམ་ཚུའི་ནང་གས་རྒྱུད་འཛིན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དགོན་འདྲིེ་མངགས་གཏོང་
གནང་སྟེ་དེས་གདན་ས་ལུན་རིང་མཛད་ནས་མཐར་སྐྱེ་སྐྱེ་དན་ལས་འདས་ཁར་
ཡང་སྲིད་སྐྱེལ་སྐྱེ་འཕྱོན་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་བཞེགས་སོ།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཇི་མ་དམར་འཕྲོད་ཏུར་བསྟན་པའི་སྲོལ་འཛིན་གྲུབ་མཚོག་
སྐྱེ་མེད་རིམ་ཕྱོལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་དོད་སྐྱུགས་ལས་རི་རྒྱད་དུ། མཁུལ་པའི་གཉིད་
མཐའ་མི་མངོན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར། །རིག་གནས་ཀུན་ལ་མ་རྫོངས་ལེགས་པར་མཁུལ།
།འཕྲོད་ཏུར་བསྟན་པའི་སྲོལ་འཛིན་གྲུབ་པ་ཚོཅ། །རྒྱུད་འཛིན་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཚོར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་མེད་དང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་གསོལ་
བ་འདེབས། །སྐྱེ་མེད་དང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སོ། །པད་འབྲུང་ལུང་
བསྟན་དཔེ་གནས་རི་ཁྲོད་འགྲིམ། །ཕྱག་རྫོགས་ཅུ་རྒྱུད་སེམས་ལ་རང་དབང་
ཚོཅ། །ཆེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ལྷག་མེད་འཇའ་ལུས་གྲུབ། །དག་དབང་མཐུ་
སྟོབས་མེ་འབར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་མེད་གཉིས་པ་དག་དབང་མཐུ་སྟོབས་
མེ་འབར་ཞེས་སོ། །མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་ཏུར་མིག་རྫོས་གར་མཁས། །གྲུ་འཛིན་
གཉིས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རྗེ། །ཉིད་ཀྱང་མ་ལོར་ལམ་ལ་འགོད་མཚན་པ།
།རེས་ལེགས་ཚོས་ཀྱི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་མེད་གསུམ་པ་རེས་
ལེགས་ཚོས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་སོ། །དཀོན་མཚོག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད།
།རྫོ་རྫོས་འགྲན་མེད་དག་གི་དབང་སྐྱུག་དེར། །བསྐྱབ་གསུམ་མཚོངས་མེད་རྒྱན་
ལྷན་དཔལ་གྱི་གཞི། །རྣམ་པ་དག་དབང་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་མེད་
བཞི་པ་རྣམ་པ་དག་དབང་ཞེས་སོ། །སྐྱེ་མེད་ལྔ་པ་བསྟན་འཛིན་ཚོས་དབྱིངས་རྫོ་
རྗེ། །སྐྱེ་མེད་དུག་པ་དཀོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། །སྐྱེ་མེད་བདུན་པ་
དཀོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ཚོས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་སོ། །འགག་མ་
ཐང་དཀོན་བཀའ་བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་སྤིང་ཆགས་ལུལ་ནི་དོ་མཚར་རྟེན་དུ་བྱུང་
བའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ས་དབྱུད་སྐྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཚོས་

རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་གིས་བྱིས་པའི་བྲག་དམར་ལོགས་ལ་ཡིག་ཏུ་གདང་། གངས་
 པའི་ཞབས་རྗེས། སྤྱུལ་པའི་འགྲོང་གི་ཞབས་རྗེས། གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་རྗེས་
 ལ་སོགས་རང་ཕྱོད་དང་། སྤྱུབ་ཚུ་རོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་
 ཚོས་རྗེ་གངས་པས་བོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་སྤྱེལ་ལོར་ཤག་མ་ཐང་དགོན་སྤྱད་
 བཏབ་མངོད། ཤངས་པ་དགོན་བཞི་ཞེས་པའི་ནང་ཚན་ཤག་འགྲོང་དུར་དགོན་
 ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གཞན་རྣམས་ཏེ། ལོ་འགྲོང་དུར་དགོན། རྗེ་དམར་འགྲོང་དུར་
 དགོན། སོག་འགྲོང་དུར་དགོན་ཞེས་པ་བཅས་དང་། སྐབས་དེར་སོག་ཅན་དན་
 དགོན་སྤྱད་བཏབ་ནས་གདན་ས་གཉིས་འདྲིན་གནང་། དགོན་འདི་ཐོག་མར་
 ཚགས་སྐབས་ཚོས་རྗེ་གངས་པ་གནས་མེ་མོ་རོ་མཚར་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱད་པའི་
 ལྗོ་ཏུབ་ཕྱོགས་སུ་མེབས་ནས་ཉར་སྦྱང་འགྲོང་དུར་གསུམ་མདོར་རི་གླང་ཆེན་གྱི་
 ལྗོ་འབྲེལ་བ་ནས་ཐོན་ཏེ་མ་ཐང་མདོར། སུ་ཡངས་པ་སྦྱང་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དོག་པ་ཤན་
 མཚུ་འབྲེལ་བའི་སར་གྱུ་གསུམ་མཐེང་ནག་ལོགས་ན་དུར་ཁོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱི་
 མཐར་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་སུང་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རང་བཞིན་སྦྱོན་གྱིས་སྤྱབ་
 པའི་གནས་འདིར་སུར་པ་སྦྱབ་པའི་གནས་མཚོག་དེར་དགོན་སྤྱད་བཏབ་མངོད།
 དེ་ནས་བརྒྱུད་འགྲོང་དུར་ལྷུ་དབང་གཉིས་ཞེས་པ་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་གམ་
 དང་དབང་གངས་པ་མཚོག་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལྷུ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱུ་དུས་སུ་ཡ་རྒྱལ་
 དབང་ལྗོ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་བཏུན་སྦྱབ་དགོན། ཤངས་ཚོས་ཀར་གླིང་། ཞི་ཁོའི་
 སུར་བསྐྱུང་སྦྱིང་ཐོབ་བསྐྱབས་པའི་རྟགས་རོ་མཚར་ལྗན་པས་རྒྱལ་མཚོག་སྤྱད་ས་
 ཤིན་ཏུ་དམྱེས་པའི་རང་ཚུལ་དུ་གཞེངས་བསྟོན་ཚད་མེད་གྱི་བདག་རྒྱུན་གནང་།
 སྤྱུ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱབ་པ་གསུང་ཕྱོད་ཅ་ཆེན་ཞིག་དང་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་སྤྱུ་ཆེ་

བ་གཅིག་ཚུང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། གསེར་ཟངས་ལས་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་ལྷན་
བཞགས་ལྷ་སོ་ལྷ་དང་གྲུ་རུ་མཚོན་བརྒྱད། ཉན་རྟེན་དུ་གྲུ་རུ་འཇུག་ལྷན་ལྷན་
འཇུག་ཅ་ཆེན་དང་། འཇོང་མགོན་གྱི་ཕྱག་གིས་སྤྱང་མའི་ཞལ་ཐང་གསེར་གྱིས་
ཅན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་བཀའ་འཇུག་གསེར་གདོང་མ་དང་
། བཀའ་འཇུག་ཆ་ཚང་གཉིས། བསྟན་འཇུག་ཆ་ཚང་གཅིག་ བརྒྱ་མིང་བས་ལྷན་
བའི་འབྲུམ་ནག་ཟེམ་ལ། རིན་ཆེན་གཏོར་མཛོད། རྩིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ། འབྲུམ་ཆ་
ཚང་བརྒྱད་དང་གཞན་ཡང་འགྲི་གྲུང་སློབ་པ། དུགས་པོ་ལྷ་ཇེ། བཀའ་གྲུ་ ཀམ།
འཇོང་དུང་གངས་བ་སོགས་གྱི་བཀའ་འཇུག་དང་། ཅིས་དཀར་ནག་ འབྲུམ་མེར་
སྟོན། ཚོ་ག་རྒྱུད་སྡེ་སོགས་པོད་བརྒྱ་ལྷན་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ། ལྷན་པ་རྟེན་
གཙོ་བོར་མཚོད་རྟེན་གྲུང་ཁ་ཤོར་དང་། གསེར་གདུང་དང་དཔུམ་གདུང་མི་
ཚོད་ཅམ་ཁ་བཟང་བཀོད་ལེགས་ཅན་གྱིས་གཙོས་པའི་སྤྲོན་སྤྲུ་དང་། མཚོད་རྟེན་
བརྒྱ་ལྷན་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ། གཞན་ཡང་ད་དུང་འགྲོ་མགོན་གྱི་གཏོར་སྤྱབ་
དང་། མགོན་པོའི་སྤྱབ་ནག་ ཨ་ལྷིའི་ཚངས་དབྱངས། རྣམ་སྤྲུམ་འདོད་དགུ་ཆར་
འབེབས། ལྷེས་ལུའི་བསྐྱེད་བྱེད་མེ་འཁོར། ལྷན་པ་སྤྲོན་སྤྱབ་ཅ་བརྒྱ་ཉི་མ་འབྲིས་
ཆེན་སོགས་ཉོར་སྤྱབ་སེལ་རོལ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ། དགོན་
དེའི་ཚོ་ག་རྒྱུད་སྡེ་ཉམས་བཞེས་སློར་ནི་དུགས་པོ། ཤངས་པ། ཀམ། འགྲི་གྲུང་
བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་གྱི་ཅ་བའི་སྤྱང་མའི་དགོངས་བཞེས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ནང་
སལ་ཆེ་བ་འགྲི་གྲུང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་མཐུན་ཡོད་པ་དེ། མ་ཞི་བུམ་སྤྱབ་དང་
། བརྒྱ་ལྷན་སྤྱབ་ བསྐྱང་གསོ། བསང་གསོལ། སྤི་གཞོན། གཏོར་བརྒྱུག་བཅས་
དང་། རྩིང་མ་ཡི་ཚོས་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ནི་ཞི་ཁོ་ན་རག་དོང་སྤྲུགས་དང་། ལྷན་བསྤྱང་

དང་གུ་རུ་ཞི་བཤུག་གཞན་ཡང་ཚོས་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པའི་འདོན་ཚོགས་མདོ་སྟགས་གསར་ཉིད་རིས་སྤྲུམ་མཚེས་པ་སྟུག་ལེན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། མ་ཐང་དགོན་བཀའ་བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱུ་གླིང་ལོ་འབོར་ཚོས་སྟུགས་བྱེད་སྒོ་ཞི། བོད་རྒྱ་དང་ཕྱི་ཚོས་ལ་ནས་༡༦་བར་ན་རག་དོང་སྟུགས་ཉིན་༡་དང་། བོད་རྒྱ་ལ་པའི་ཚོས་ལ་ནས་༡༡་བར་བྱ་གསལ་ཚོས་བཅུ་ཚེན་མོ། བོད་རྒྱ་ལ་པའི་ཚོས་ལ་ནས་༡༦་བར་མ་ཉི་བུམ་སྟུག་ཚོས་༡༡་ནས་༡༩་བར་བརྒྱ་སྟུག་པ། བོད་རྒྱ་ལ་པའི་ཚོས་ལ་ནས་༡༦་བར་གུན་རིག་༡༡་ནས་༡༠་བར་བསྐྱང་གསོ། བོད་རྒྱ་༡༡་པའི་ཚོས་༡་ནས་༡༥་བར་བཀའ་འགྲུང་། བོད་རྒྱ་༡༡་པའི་ཚོས་༡༦་ནས་༡༤་བར་དབྱུ་གཏོར་བཅས་འཚོགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ག་སྒོལ་ལམ་སྟུགས་ཐང་རྒྱ་མ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་དབྱ་མཚན་གཅིག་དང་། དགེ་བསྐྱོས་གཅིག་བཅུ་དཔོན་གཅིག་དབྱ་ཚོས་ལས་སྒྲིབ་བཅས་གྱིས་དགོན་གྱི་བཅའ་ལམ་སྤྱི་ག་སྒོལ་ལམ་བསྐྱར་གནང་གི་ཡོད་པ་སྟེ་དང་མཚུངས། ༡༩༦༡་ལོའི་རྫོང་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དགོན་བཅུགས་ལྔ་༥༠་དང་། (ནག་ཚུའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དབྱེད་གཞིར་གཞིགས་ན་ལྔ་བ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་རེད་འདུག དེའི་རྗེས་སུ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཚེན་ཕྱི་གོད་སྒྲིབ་ལོག་གོད་ཚག་ཚབས་ཚེན་བྱང་སྟེ་མིང་གི་སྟུག་མར་གྱུར། ལོན་གྱང་ཉང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བྱང་ལྷ་ཚང་འཛོལས་སྒོས་ཚོགས་འཚོགས་ཚུན་ཉང་གི་མི་རིགས་དང་ཚོས་སྟུགས་སྲིད་རྒྱུ་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་བས་ཤིག་མ་ཐང་དགོན་འདི་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚུ་པག་(སྟེ་ལོ་༡༩༡༣་ལོར་སང་གོ་དབང་སྟུག་དང་སྟེ་རིལ་གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་ཞན་གྲ་དགོན་མཚོག་རིན་ཚེ།

ཨ་དམར་གི་ལ། ལྷན་གྲགས་སོགས་འདུས་བྲལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་
ཉམས་གསལ་ལས་བྲལ་བའོ་བཅུ་ཉེ་ད་ལྟ་ཅུང་ཡག་ཅེས་གྲུར་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

སྐྱུ་བརྒྱད་སྟོང་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲོང་ཏུར་པའི། །
པོ་རྒྱུས་རྒྱ་མཚོའི་སྐོར་པས་ཚུ་ཐེག་ཅེས། །
ཆ་ཅོམ་བཀོད་པས་འཕྲོ་ཀུན་དགེ་བ་ཡིས། །
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ལ་བདེ་སྤྱད་ཅིག །

སྐྱུ་དེལ་དགོན་ཐེག་མཚོག་རྣམ་པོལ་སྤྱིང་།

བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་འབྲུངས་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཀྱི། །
ཉི་ཐེར་བཞོན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་སྟོང་གིས་མཚོན། །
སྟོང་རྗེའི་ལོ་ལང་པན་མཛད་མ་ལེར་བཅོན།
སྐྱུ་དེལ་ཐེག་མཚོག་ཨ་ཉོ་རྣམ་པོལ་སྤྱིང་། །

སྐྱུ་དེལ་དགོན་ཞེས་པ་ད་ལྟ་ཤིག་ཚུ་ཤང་ཁོངས་སུ་ཡོད། དགོན་དེ་ནི་
པོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟལ (སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤)པོར་སོག་རུ་འཛིགས་ཐེད་
ཚོས་ཀྱི་སྐོ་སྐོས་ཀྱིས་སྤྱུག་བཏབ། ཁོང་ནི་ཡབ་སོག་རུ་ཆེ་དབང་བཟ་གིས་དང་
ཡུམ་དགེ་བཟའ་ཚོས་སྐོན་ཀྱི་སྐྱུ་སུ་བོད་སྤྱུགས་སྟལ (སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠)པོར་བོད་
ཟླ་རྒྱུག་པའི་ཆེས་བཞི་ཉིན་ཉི་ཤར་འབྲུག་གི་རུས་སུ་ཤིག་མོང་ཁྱི་དཀར་རྣམས་ལོ་
ཆེར་སྐྱུ་འབྲུངས་སྐྱབས་ཉི་ལོད་དང་ཆར་སྤྱིན་རྣམས་སྤྱུགས་དང་ནས་འཇམ་ཚོན་
སྐྱུ་ལྟའི་གྲུང་ཁང་པམས་པས་འཇམ་སྐྱེ་སྐྱེ་སོག་རུ་རྒྱག་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་

མཚན་ལྟམ་བཟང་ལོ་དུ་མ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
 བསྐྱབས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁུན། ལྷ་གྲུ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་རིག་སྟོབས་
 ཚེ་ལ་དགེ་སེམས་དང་སྟོང་རྗེ་ཚེ་བ་སྟོག་ཆགས་སྟོག་སྦྲར་ཅམ་ཡང་གསོད་
 ལ་དོགས་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་ཐོག་འབྲི་གྲུང་བ་ལོག་རིན་པོ་ཚེའི་
 ཡུང་ནས་ཕྱག་ཚེན་སྟོན་འགོ་སོགས་དབང་ཕྱང་ཁྲིད་གསུམ་ཞུས། ལོ་གསུམ་
 མཚམས་སྐྱབ་གནང་ནས་སྐྱབ་ཉུགས་ལོ་མཚར་ཅན་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་ཚོས་
 གྱི་བྲ་བ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྲ་བ་ཚེར་མ་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ནས་
 ཉེར་ཅིག་བར་གནས་གཟིགས་ཁོ་ན་ཕེབས་ནས། གདན་ས་སེ་འབྲས་དགའ་
 གསུམ་དང་། འབྲི་གྲུང་མཐེལ། ལྡར་ཚེ་གསུམ། བསམ་ཡས་། ལྷ་འབྲུག་ཡེར་
 བ། མཚེམས་སྤུ། བྲག་ཡེར་རྫོང་། ཡར་ཕྱང་རྟེན་གསུམ། གནས་གསུམ། སྤྱག་
 གསུམ། ཟངས་རི་མཁར་དམར་དང་ཤུག་གསེབ། མཚུར་སྤུ་སོགས་སྤུ་གནས་
 གཟིགས་ཕེབས་པ་དང་ལྷན་དུ་འབྲི་གྲུང་ཨ་མགོན་རིན་པོ་ཚེ་སར་དབལ་མོ་
 སྤྱགས་གྱི་བསྟེན་གནས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཞུས། དེ་ནས་ཤུག་གསེབ་རྗེ་བཙུན་ས་
 བས་རྒྱ་རོ་ཚོས་དུག་གི་གདམས་པ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཐོག་རྒྱང་
 རི་སྟོ་ནག་ནས་འགོ་བཙུགས་ཉེ། བགས་ཤོད་རོང་སྟོར་དུ་ཕེབས། ལྡབས་དེར་
 ཆགས་རི་ཉི་མ་གྲགས་པའི་ཡུང་ནས་སྟོང་ཚེན་སྟོང་ཐིག་གི་སྟོན་འགོའི་ཁྲིད་ཕྱང་
 ཞུས། གཞན་ཡང་ཉི་གྲགས་དང་། ལྷག་སྤུ། ཞབས་ཡུང་བཅས་ལ་གསེར་དུམ་
 དང་རྟོན་གྱི་འབྲུལ་བ་རྒྱ་ཚེར་སྤུལ། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་འགྲོང་དུར་སྤུབ་
 དབང་རིན་པོ་ཚེའི་ཞབས་ཡུང་ནས་ཁོང་གི་ཚོས་སྟོགས་ཕྱང་དཀར་ལོར་བྲ་དང་
 ། སེན་ཚ་མགོན་རྒྱལ། སྟོན་བསྟན་བ་སོགས་སྤུགས་བཙུན་ཉི་ཤུ་སྟོར་སྟོན་དུ་

གཅོད་དབང་བརྒྱ་ཅའི་སྐྱབ་ཐབས་སོགས་དབང་ལུང་རྒྱས་པར་ཞུས། ཕྱོགས་
མཚུངས་ཕྱབ་དབང་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ལུང་སྣང་སྐྱབ་སྐྱབ་དེལ་དགོན་གནས་བཞེངས་
རྒྱུར་ཁས་སྐྱབས། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྗེ་ཐོག་རི་དོ་ཕུའི་སྣ་རི་དཀར་པོའི་ལུབ་
པོས། དལྱ་རི་རྩེ་ལོ་སྐྱབ་པོ་དུང་མེར་གནས་ལ་མཚོང་འདྲ། བདུད་རི་སྐྱབ་དེལ་
སྐྱབ་པོ་སྐྱབས་ཕུར་ས་ལ་གཏད་འདྲ། བཅོམ་གྱི་རི་པོང་ལྷུང་དམར་བཅོམ་ཚོད་
དག་ལ་འཁོས་འདྲ། འག་གི་མར་འབབ་རྩེ་དམར་ལག་རྟུ་བའལ་འབྲ་བའི་
ས་ཆ་དེར་སྐྱབ་དེལ་དགོན་སྐྱབ་འདེབས་མཛད་ནས་འདུ་ཁང་དང་དབུ་ཅེ་རབ་
གསལ་མཛད་དང་། སྐྱབས་རི། རྫོང་འག་བཅས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་འདེབས་མཛད་
ཐོག་འཁོར་དུར་ཕྱབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་བ་འཕྱི་གུང་སྐྱབས་མགོན་
ཞི་བའི་རྫོང་གོས་མཚོག་ནས་དགོན་མིང་དུ་འག་སྐྱབ་དེལ་ཐོག་མཚོག་རྣམ་གྲོལ་
སྐྱབ་ཞེས་མཚོན་ཡང་བསྐྱུལ། དེ་ནས་ཁོང་གི་བ་མེས་དུས་ནས་ཚོས་བརྒྱུད་
འཕྱི་གུང་གཉོགས་པ་དང་། ཁལ་ཁུངས་སེ་འཕོམ་གཉིས་ནས་ཆད་པ་ཡིན་པས་
ཁོངས་ལ་རྟ་གཅིག་ལ་སྐྱ་གཉིས་ཞེས་དཔེ་སྣང་ཁག་པས། ཁྱ་རིང་དཔོན་ལ་
ཞུས་ནས་ཁོང་ལ་འོར་ལྗ་བརྒྱ་ཅམ་དང་། སྐྱབ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། ར་བཞི་བརྒྱ་
ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དག་དུ་གཅིག་དཔོན་ལ་ཁལ་ཉེན་སྐྱལ། དུ་གཅིག་དགོན་པའི་
སྐྱི་གསོར་བཞག་ དུ་གཅིག་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་འཚོ་ཉེན་དུ་ཉར། དེ་རྗེས་འཁོར་སྣ་
དགོན་གྱིས་སྐྱུར་ཕན་སྣ་བུ་དགོས་རྒྱལ་ཚོག་འཆལ་ཁ་འགས་པོ་སོས་བྱུང་བས་
མ་སྐྱལ་དང་སྐྱབས་གྱིས་འཕྱི་ལོར་བཞི་བརྒྱ་འཁོར་སྣ་དགོན་པར་སྐྱལ། ༡༩༣༦
ལོར་འག་ཡར་རྫོང་སྐར་མའི་སྐྱ་འབྲུམ་དུ་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོ་མཇམ་ནས་ཀར་སྐྱབ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་ཁྲིད་གསལ། ༡༩༣༧ལོར་ཁྱ་རིང་དཔོན་

བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་སྐྲུན་རིན་པོ་ཆེ་སར་མངལ་དཔུལ་དོ་ཚད་༡༠༠་དང་རྟེན་
གསུམ་གྱི་འབྲུམ་བ་ལྷུམ་ནས་རང་དགོན་དེ་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་སྐྲུན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོན་
མིང་ཡང་བསྐྱུལ་ནས་སྐྱང་དེལ་བཀའ་བརྟན་ཞབས་དགོན་དར་རྒྱས་སྤིང་ཞེས་
གསོལ་ནས་ས་ཆ་དུང་སྐྱད་ཐོས་ཚད་འཛིན་ཉར་ཚོགས་པའི་བཀའ་གཏུག་བསྐྱུལ།
དག་རྒྱུན་ལ་ལུལ་ཤག་དོང་སྟོད་གྱི་རྩ་ཐང་ཐོག། །བྱང་དེ་སྐོ་ཅན་དེ་ཤིང་སྐོ་འགྲུལ།
།ཞེས་ཤིང་སྐོ་ཅན་འགྲུལ་པའི་ཐོག། །བྱང་དེ་སྐོ་ཅན་དེ་ཤིང་སྐོ་འགྲུལ། །ཞེས་ཤིང་
སྐོ་ཅན་འགྲུལ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚུ་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་
༡༥༥༣)ལོར་སོག་རུ་འཛིགས་མེད་སྟོ་གོས་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དགོངས་པ་
ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ། །

དགོན་འདིའི་སྐུ་རྟེན་གཙུག་པོ་ནི། དབུས་གྱི་གུ་རུ་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་དུ་གུ་
རུ་མཚན་བརྒྱུད་གྱི་སྐུ་དང་། གཡོན་རུ་སྐུན་རས་གཟིགས་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་དེག་
གསུམ་མགོན་པོ་མི་ཚད་ཅམ་དེ་དང་གཞན་ཡང་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། སྐོལ་
མ་དཀར་སྟོན་བཅས་དང་། གཡས་སུ་སྤང་མ་ཁང་ནང་མགོན་པོ་དང་། དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མོ། ཨ་ཕྱི་ཚོས་གྱི་སྐོལ་མ། བཅོན་ཚོད་སྐུན་བདུན་བཅས་དང་། གཞན་
ཡང་གཙོད་གྱི་ཚོགས་བཞེངས་དང་ཞེ་ཁྲོ་དང་། བསྐྱེན་གནས་ཚོགས་བཞེངས་
བཅས་ཡོད། གསུང་རྟེན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུལ་ཚར་གཅིག་དང་། འབྲུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ། སྐོང་ཆེན་
མཛོད་བདུན། མ་ཉི་བཀའ་འབྲུམ། མདོ་བསྐྱུལ་བཟང་བཅས་ཡོད། ལུགས་རྟེན་དུ་
གཙོ་བོ་མཚན་རྟེན་ཆ་བརྒྱུད་དང་། མ་ཉི་དོ་འབྲུམ་བཅས་ཡོད། ཚོས་རྒྱུད་ཉམས་
བཞེས་ནི། ཀར་སྤིང་ཞེ་ཁྲོ་དང་། སྐོང་མཚོད། ལྷར་སིང་ལུགས་གྱི་གཙོད་ཚོགས།

འགྲི་གྲུང་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་བརྒྱ་ཅ་དང་། བསང་གསོལ། རྫོང་
ཆེན་སྡིང་ཐིག་གསང་འདུས་ལུགས་སྐྱབ། མ་ཁི་བརྗོད་སྐྱབ་པ། ཁོ་ནག་གཏོར་
བརྗོད་སོགས་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྲིག་སློབ་ལམ་ལུགས་ནི་
དབྱ་མཛད་དང་། དགོ་བསྟོས། ལས་སྟེ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། རང་དགོན་ནས་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱོགས་གཞན་ནས་ཕེབས་པ་གང་རུང་ཚོགས་བཞུགས་ཚོག་གི་ཡོད་
པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡ལོའི་རྗེས་ཡིག་ཚགས་སྣང་ན་སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་
གྲུ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིག་གསང་ལོ་བཅུའི་གཏོར་
སྤོན་ལ་བཞེན་ནས་སྤང་དེལ་དགོན་འདི་ཙམ་བཟུག་ཏུ་སྤྱིན་ཡང་། གྲུང་དབྱང་གིས་
མོད་ཏུ་འཛེན་པའི་སྤྱི་དུས་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་རྗེས་མོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་
སྟག་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ལོར་སོག་རུ་ཏུ་མཐིན་དང་དགོན་མཚོག་སྟེ་ལྟན་བཅས་ཀྱིས་
ཉམས་གསོའི་ཙམ་འཇུགས་བྱས་ནས་ཅུང་ཡེགས་ཅམ་བྱུང་།

སྐྱུ་པ།

གངས་ལྗོངས་ལྗུང་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན། །
 བད་མཚོན་སྤྱོད་གཉེན་ཚོགས་རིགས། །
 ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བདེ་དགེ་ཡིས། །
 མཁའ་མཉམ་འགོ་ཀུན་བདེ་སྤྱོད་ཅིག །

སེར་བཟང་ཤིས་དཔལ་འབར་གླིང་།

ལྷན་བདག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །
 དབྱེར་མེད་ཚོས་སྤྱི་རོ་བོ་ཡེ་ནས་གྲུབ། །
 རོགས་སྤོད་རྫོགས་སྤྱོད་རིགས་ལྷ་བདེ་བ་ཤེས་སྤྱོད། །
 ལྷན་བསྐྱེད་འཇིག་བ་སེར་བཟང་དཔལ་འབར་གླིང་། །

དེ་རྣམས་འགྲི་རྩ་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཅ་ལ་ཤང་ནང་སེར་བཟང་ཤིས་དཔལ་
 འབར་གླིང་ཞེས་བ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་ལྷགས་སྤྱིལ་(ལྷུ་ལོ་ ༡༦༣༠)ལོར་ཉི་
 ལྷགས་གཉེར་ཆེན་གྱིས་གདན་ས་གོང་མ་བསྐྱེད་ས་མཛད་ནས་ཉི་ལྷགས་སྤྱོད་མེད་
 ལྷག་གིས་རིམ་བཤང་འཇིག་བསྐྱེད་ས་མཛད། བད་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། ལྷ་རྩའི་
 གསེར་སྤྱོད་མི་ཚད་ལྷ་ཅམ་ལོན་པའི་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱོད་བཅུ་གངས་
 བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རྟེན་བཀའ་འབྲུམ་དང་གསུང་ཚོས་ཁག་གཅིག་
 ཡོད། ལྷགས་གྱི་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། རྣམས་ལྷན་བསྐྱེད་ཤིའི་སྤྱོད་ཆེ་དབང་གྱི་གདུང་།

རྟེན་གསལ་གཏུང་ཁྲ་བཟང་ཅན་གྱི་མཚོན་རྟེན་གཅིག་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཚོ་
 ག་ཕྱག་ལེན་ནི། ཉི་ཟླགས་གྱི་གཏེར་ཚོས་ཕྱག་ལེན་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། སེར་བཟ་
 དགོན་གྱི་ལོ་འཁོར་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྐྱིད་གནས་ཚུལ་ནི། བོད་ལྗང་དང་པའི་ཚེས་༡༡ ལས་
 ༡༥ བར་ཚེ་སྐྱབ་དང་། བདེ་མཚོག་སོགས། བོད་ལྗང་༥ པའི་ནང་གསང་འདུས་ཉིན་༣་
 ཚེས་༡༠ ལས་༡༡ བར་ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོ། བོད་ལྗང་༦ པའི་ཚེས་༩ ལས་༡ བར་སྐྱབ་གནས།
 བོད་ལྗང་༡༡ པའི་ཚེས་༡༡ ལས་༡༦ བར་ཡང་སྐྱབ་གནས། བོད་༡༡ པའི་ཚེས་༡༣ ལས་
 ༣༠ བར་སྐྱབ་པའི་གནལ་སེལ་བཅས་འཚོགས་པ་དང་། ལྗང་པའི་ཚེས་༡༠ དང་༡༥་
 བར་གསང་འདུས། ཚེ་སྐྱབ་ཟབ་ཟིག་བཅས་གྱི་དུས་མཚོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་
 ཉི་ཟླགས་སྐྱབ་ཐང་གི་འོར་སྐྱ་དེར་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེར་དུར་ཁྲིད་ཅ་ཆེན་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་བསེལ་བ་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲིད་དང་དབྱེར་མ་མཚེས་པའི་དུར་ཁྲིད་
 འིན་ཏུ་ཅ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གནས་ཡིག་བཅས་ཆ་ཚང་ཡོད་རབས་འདུག
 སྐབས་དེར་སྐྱགས་བཅུན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡ ལོར་ནག་ཚུའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་
 དབྱེད་གཞིར་གཞིགས་ན་སྐྱགས་བཅུན་༩༡ ཡོད་ཚུལ་འཁོད་འདུག
 འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལོ་བཅུའི་འོག་ཉམས་ཆག་ཚབ་ཆེན་བྱང་ནས་ལྷག་
 མར་དུ་བྱུང་། སྐར་ཡང་ཉང་གི་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་གྱི་སྲིད་ཅུས་རིམ་བཞིན་དོན་
 འཁྲོལ་བྱང་སྟེ་སེར་བཟ་འིས་དཔལ་འབར་སྒྲིང་དགོན་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་
 ཚུ་པག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་དགོ་སྐྱོང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་ཀུན་བཟང་གཉིས་གྱིས་གཙོ་
 བོ་གནང་བའི་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ་དང་ལྗང་བ་ཨ་རྒྱལ་བཅས་དགོན་པའི་བྱ་བཅུན་རྣམས་
 གྱིས་ཉམས་གསོའི་ལས་གཞི་འགོ་བཅུགས་པ་དང་འབྲེལ་ཅ་ལ་གྲོང་ཚོའི་མང་ཚོགས་
 གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་ཉམས་གསོ་ཅུང་ཡག་ཅེས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་པ།

གང་ན་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གྲུས་མཚོག་ཅིང་། །
མོས་པ་ཁོ་ནས་ཚུལ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱས། །
གང་དེའི་དགོ་བའི་ཉིན་བྱེད་སྐྱེད་བའི་དབལ། །
མ་ལུས་འགྲོ་ཚོགས་གསོས་སུ་འགྱུར་བར་སྒོམ། །

བྱ་སྐྱོད་དགོན་དགོ་ལྟན་བཟླ་ཤིས་དར་རྒྱས་སྦྱིང་།

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །
བྱེད་བྱ་གཏེགས་མཛད་མཁས་མང་རིང་ལུགས་འཛིན། །
གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་ཀུན་གཟེགས་བྱ་མོ་སྐྱ། །
དགོ་ལྟན་དེར་ལུགས་བཟླ་ཤིས་དར་རྒྱས་སྦྱིང་།

དེ་སྔོན་ན་རོག་ཚོ་ཤོག་ཁོངས་ད་ལྟ་བུ་དཀར་ཤང་ཁོངས་བྱ་སྐྱོད་
དགོ་ལྟན་བཟླ་ཤིས་དར་རྒྱས་སྦྱིང་ནི་མོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་གི་(སྤྱི་ལོ་
༡༧༧༧)ལོར་རྗེ་ཡི་དངོས་སློབ་ལུགས་སྐྱུ་བཞི་ཡི་ཡ་གྲུལ་རྒྱ་སྐྱོན་སྐྱོ་བཟང་
གྲགས་པས་དགོན་བཞེད་མོག་མ་འདི་ཉིད་ལུག་བཟང་མཛད། དགོན་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཆགས་ཚུལ་ནི། གཡས་དེ་མི་འགྱུར་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉན་སྡེ་བཅུ་
གསུམ། གཡོན་དེ་མི་འགྱུར་རྒྱས་ཤོད་ཤོན་ལུང་རྒྱ་མོ། རྒྱལ་དེ་ལོད་ཚང་ཁ་
གཡེད། མདུན་དེ་མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྡེ་སོགས་ས་བཤད་ཡོད་ཚུལ་དང་། ལྷིས་སུ་

དགོན་འདི་རྒྱ་མཚོ་གླིང་སྐུལ་སྐྱེས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བ་དང་།

དགོན་འདིར་རེས་བཞུགས་ཐོབ་ཆོས་འཕུལ་གྱིད་སྲོལ་འདུག ཡང་
ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་ལོ་ལས། ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་མཚོ་སྐུལ་སྐྱེས་བཟང་མ་བུར་། ཕྱིས་གཞུང་ནང་ཐོ་
མ་རེ་གཏོང་བར། ད་ལྟ་མེད་སྐད་དགོན་མཚོ་གཞུང་གི་ཁོང་ལ། གཞིས་དགོན་དག་
ལུགས། སྐུལ་སྐྱེས་ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་སྐུལ་སྐྱེས་སྐྱོང་མང་། དགོ་འདུན་བཟུང་
ཅུ་སྐྱོང་ཞེས་འཁོད་འདུག བར་ཉེན་གཙོ་བོ་ལུང་བ་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་ཐོ་སྐྱེ་
དང་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱེ་འབྲས་ཆ་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་ལ། སྐུལ་སྐྱེས་གསེར་སྐྱོང་ཐེང་བ་དང་
། དམར་ཐོང་སྐྱེན་གྲགས་ཐེང་བ་སོགས་མཚོ་རྒྱུ་རིགས་ཆ་འགངས་ཆེན་པོ་
མང་པོ་ཡོད་འདུག འདོན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་བཤེ་འཛིགས་གསུམ་གཙོ་སྐུལ་སྐྱེས་ཆོ་ག་
ལུགས་ལོན་རྒྱུ་དེ་ནི་ནམས་སྐྱིད་མཚུངས། (སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡)ལོའི་རྒྱུ་ལོག་ཆོགས་
ཉེར་ན་སྐུལ་སྐྱེས་དེར་དགོན་བཞུགས་ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་སྐུལ་སྐྱེས་དཔུང་
གཞིར་ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོང་པ་དང་། རིག་གསར་རྒྱུ་སྐྱོང་རབ་བྱུང་བཅུ་ལྷག་
པའི་མེ་སྐྱེག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩)ལོར་ཉི་འབྲམ་དང་། རྒྱལ་ཁྲུན་འོད་ཟེང་། ལུང་བཟུང་
བཙོན་འབྲས་བཙས་འདུས་ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་ཉམས་གསོའི་ལས་ལྷོ་དང་གྱེད་སྐོ་
སྲོལ་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱོང་ལུགས་ཆེ་གནང་བས་དགོན་གྱི་ཕྱི་ནང་
ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་བཞིན་ཡོད།

སྐྱམ་པ།

ས་སྟེང་སྤྱི་ལོར་ཡུལ་དུ་མཚར་ཞིང་མཛེས། །
སྐྱར་ཡང་མངོན་སྲུང་བསྐྱེད་པའི་དགོན་སྡེ་འདིར། །
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
ཐག་མེད་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱར་ཅིག། །

པད་དཀར་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་།

བྱང་སེམས་ཚུལ་འཛིན་རིག་གསུམ་ལྟག་པའི་ལྷ། །
ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཕྱག་ན་པད་མ་དཀར། །
སྤྱི་ཡི་བཀོད་པའི་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །
བསྐྱེད་པའི་མེ་ཏོག་སྟོང་ལྡན་སྤྱོད་ཚལ་གླིང། །

དེ་སྟོན་རྒྱ་སྟོང་གླིང་དགུའི་ཁོངས་གཏོགས་ད་ལྟ་འགྲི་རྒྱ་རྩོད་ཁྲལ་གྱི་
པད་དཀར་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་ནི་པོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྤྲེལ་(སྤྱི་ལོ་
༡༩༡༤)ལོར་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་སློབ་མ་གྱི་ཉུ་གནས་བརྟན་ཉི་མས་
ཕྱག་བཏབ། འདི་ཉིད་གནའ་དུས་སྤྱི་བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་པ་ཚུ་མ་ལྷ་མཚན་ཐེང་
བ་དེའི་ཤུལ་ཆགས་པ་ཡིན་སྐད་དུ་གྲགས། ཡང་བེད་རྒྱ་རྒྱ་སེར་པོ་ལས། རྒྱ་པོད་
པད་དཀར་ནི་མཚུངས་མེད་ཚོས་རྗེའི་སློབ་མ་གྱི་ཉུ་གནས་བརྟན་སློབ་ཐེང་ཉི་མས་
ཕྱག་བཏབ་ཅེས་འཁོད་འདུག དེའི་རྗེས་སྟོང་སྐྱེད་པའི་དབང་པོ་བྱམས་པ་

མོགས་མེད་དང་། གཙང་པ་རབ་འབྲུམས་པ། ཨ་མདོ་སྐྱ་འབྲུམ་བཀའ་བརྒྱ། དེ་
ནས་ཐུབ་བདག་སྟག་ཕྱ་ཕྱེད་དཔོན་རྒྱུད་ཞབས་ཁུང་པ་དང་། སྟག་ཕྱ་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཚོ། ཚོས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། བཀའ་ཤིས་ཚོས་རྒྱལ། རྫོང་བཟང་བསྟན་
འཛིན། སྟག་ཕྱ་མཐུ་ཚེན་རྫོང་བཟང་འཇམ་དཔལ། རྫོང་བཟང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།
རྫོང་བཟང་འཕགས་པ་རྣམ་རྒྱལ། དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ཐུབ་བསྟན་
བསྟན་འཛིན་བཅས་བྱུང་ཡོད་འདི་དག་ནི་སྦྱིར་བཏང་གི་ཤོད་ཀྱི་ཁྲོད་གསེབ་ཏུ་
གནས་པའི་གཞིས་དཔོན་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་སྐྱ་སྐྱུལ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཤམ་ས་
འབྲས་སྤངས་ཚོགས་ཚེན་སྐྱུལ་སྐྱུལ་གོ་གནས་ཐོབ་ཡོད་ཁར། ད་དུང་ཆིང་གོང་
མའི་རྒྱལ་རབས་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་གཏན་དང་། ༡ གོང་ས་ལྷ་པ་ཚེན་ཤེའི་གེ་
བལ། རྟུག་པའི་ཅ་ཚིག། བདུན་པའི་རྒྱལ་གཞོན་སོགས་བཀའ་གཏན་ཚིག་ཤེའི་
རྒྱལ་གྱི་བདག་ཤོ། བང་བསྟན་ཐད་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཇོམས་པའི་
སྐྱེས་ཚེན་དམ་པ་ལྷུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་པལ་ཚེར་
ཐལ་མི་ཚེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལྷགས་སུ་འཁོད་འདུག་པས། སྟག་ཕྱ་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་
འཛིན་ཡན་སྐྱ་སྤང་བརྩུ་བདུན་ཕྱིན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་རབས་འདུག་ཏུང་ཞིབ་
གསལ་ལོ་རྒྱུས་ལག་ཏུ་མ་བྱུང་བས་མདོར་བསྐྱུས་འདི་ཅམ་མོ། །བད་དགའ་
དཔོན་འདི་ཉིད་ནི་དེ་སྟོན་རྒྱ་སྟོང་རྫོང་ཞབས་ལྷ་སྤེ་དཔོན་ཁག་བརྩུ་གསུམ་ནང་
གི་དཔོན་པའི་ཨ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲེ་ཅེས་ཟེར་སྟོལ་ཡོད་འདུག

སྐྱ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། གསེར་ཟངས་ལས་བསྐྱུན་པའི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐོག་ཚད་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡོད། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་སེམས་པ་
བརྩུ་རྟུག་ཐོག་ཚད་གཉིས་ལོན་པ་དང་། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྗེ་ཡབ་སྐུས་གསུམ་

དང་། བྱམས་མགོན་སྐྱོ་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་ལྡན་བཅས་ཡོད་པ་རེད། བང་རྟེན་
ཅ་ཆེའི་རིགས་ནི། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐྱུ་གཅིག་དང་། བྱམས་མགོན་མི་ཚང་
མོན་པའི་སྐྱུ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། འདྲུ་ཁང་ནང་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྩོམ་
སྐྱུ་ཐོག་ཚང་གཅིག་དང་། དེའི་གཡས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་སྐྱུ་ཐོག་ཚང་
གཅིག་ དེའི་གཡོན་དུ་ཉེ་སྐྱས་བརྒྱད་བཅས་དང་། བཏ་ཆེན་འབྲུངས་ཐང་གོས་
ཆེན་བཏགས་གྲུབ་བཟོ་ལེགས་པ་ཆ་ཚང་ཞིག་དང་། སྒྲོལ་ཐང་གཅིག་ རྗེ་ཡབ་
སྐྱས་གསུམ་གྲུབ་དབང་སྐྱུ་གཅིག་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་ཚར་ལྗ་དང་། བསྟན་
འགྲུང་ཚར་གཅིག་ སྐྱག་སུ་སྐྱུ་སྒྲེར་རིམ་ཕྱོན་དང་རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་བཅས་པོད་
སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱགས་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི། གྲིཏུ་གནས་
བརྟན་ཉི་མའི་གདུང་རྟེན་དང་། སྐྱག་སུའི་གདུང་རྟེན་གསེར་གདུང་ཆེ་བ་གཉིས་
ཡོད་པ་རེད། དགོན་གྱི་ཚོག་ཉམས་བཞེས་ནི། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་
། ཀུན་རིག་སྤོང་ལྷའི་དཀྱིལ་ཚོག་ ཆེ་ལྷ་བཏུ་གསུམ། སྒྲོལ་མ་མཐུལ་བཞི་ཚོག་
སྤྱང་ཚོག་ ལྷ་མ་མཚོད་པ། རྣམ་རྒྱལ་སྤོང་མཚོད། ཚོས་སྤྱོད། དབྱུང་གནས་གཞི་
གསུམ། གདུགས་དཀར། སྒྲོལ་མ། ཤེར་སྤོང་བཅས་ཀྱི་མདོས། ཏ་མཐིན་ཡང་
གསང་། སེང་གདོང་བཅས་ཀྱི་གཏོར་བརྗོད་བསྐྱུང་གསོ། མགོན་པོ། ཚོས་སྤྱོད་
། ལྷ་མོ། རྣམ་སྐྱས། སོ་ལེ་དགུ་གཏོར་བཞི། ལྷགས་མཁར་གཏོར་བརྗོད་ཉི་ལྔ་ག་
གཏོར་བརྗོད་ སྐྱུ་བཙོས་གཏོར་བརྗོད་ སོ་ཚོས་འབྲུམ་དག་སྤོགས། རྗེ་བརྒྱད་
ཞེངས་མདོས་བཅས་དང་། གང་འཆམ་ཉིན་གཅིག་ལ་འཆམ་སྐྱ་ཁག་བཏུ་གསུམ་
ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ། བཙོ་ལྷ་མཚོད་པ། བྱམས་སྒོད། ལྷ་

མཚོད། ལྷ་བབས་དུས་ཚེན་བཅས་དང་། ལྷུན་མཚོད་ལྷ་རེར་ཚེས་དུས་མཚོད་
 ཉིན་བདུན་རེ་ལྷུན་མི་ཚད་བར་འཚོག་གི་ཡོད་པ་རེད།
 སྤྱི་ག་སློལ་ལས་ལུགས་ཐད་བྱ་ལྷུན་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ། ཁང་ཚོན་སྟོ་པ།
 དཔོན་བདག་འབྲས་སྟོ་སྤྱིར་བྱ་ཚོར། དབུ་ལྷ་སྟུག་སྟུག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡང་
 སྟུལ་སྟུ་ཚུར་ལྷ་དགའ། དེ་མིན་མཁའ་པོ་གཅིག་དང་། སྟོབ་དཔོན་གཉིས་བཅས་
 དབུ་ཚོས་ལས་སྟེ་དུག་གིས་དཔོན་གྱི་བཅའ་ལས་སྤྱི་ག་སློལ་སྟོར་གི་ཡོད་པ་སྤྱི་
 དང་མཚུངས། ༡༩༦༡ལོའི་རྫོང་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དཔོན་
 བཅུགས་བྱ་༡༥༠(ནག་ཚུའི་དབྱུང་གཞིར་གཞིགས་ན་༡༩༠ཡོད་པ་རེད། རིག་
 གནས་གསར་བཟུང་སྐབས་ཁྱོན་ཡོངས་དང་འདྲ་བའི་ཉམས་གཏུང་མཚོར་ཞིག་
 སོར་རྗེས་སྤྱིར་ཡང་ཚོས་ལུགས་ཚོས་ལུགས་སྤིང་རྒྱས་རིམ་བཞིན་དོན་འཁྲོལ་
 ལྷུང་ནས་པད་དཀར་དཔོན་ཡང་བོད་རབ་ལྷུང་བཅུ་དུག་པའི་ཤིང་གི་(སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༤༩ལོར་གྲགས་རྣམ་དང་། རབ་རྒྱལ། ལུག་བརྟན་ཚོ་དབང་། འོང་ཟེད། ལྷ་
 འབར་བཅས་གྱིས་གཙོ་བོ་གནད་བའི་གྲན་བྱ་སུམ་ཚུ་སོ་ལྷ་ཚམ་གྱིས་ཉམས་
 གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཡོད།

སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་

རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཉིང་མཐའ་མི་དཔོག་ལྟར། །
དེ་ལྟར་བསམ་བཞིན་ཞིང་གི་འཁོར་ལོ་ན། །
དགེ་མཚན་མཐུན་པའི་མཁས་དབང་དལ་འཕྲོའི་རྒྱན། །
ཟེགས་མ་འདྲེན་མཚུངས་འགོ་ཀུན་ཚེས་གྲུང་ཅིག །

ཡ་ང་བྱ་མདའ་དགོན་དཔལ་ལྷན་མཁའ་སྲོད་སྲིད་།

ཀུན་ཁྱབ་འགྲུང་མེད་ཚོས་སྐྱུ་ཡུམ་ཆེན་སྲོད་། །
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་འགོ་འདྲེན་བསོད་ནམས་གྲགས། །
དོན་ལ་མ་ཚོངས་བདེ་ཆེན་གནས་སུ་འདྲེན། །
ཡ་ང་བྱ་མདའ་དཔལ་ལྷན་མཁའ་སྲོད་སྲིད་། །

ད་ལྟ་བུ་དཀར་ཤར་ཁོངས་ཡ་ང་བྱ་མདའ་དགོན་དཔལ་ལྷན་མཁའ་སྲོད་
སྲིད་ཞེས་པ་འདི་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྟེལ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༧༧ལོར་ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་དང་དེའི་སྐུ་རྩེ་ཆེན་བསོད་ནམས་དོན་
འགྲུབ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་འདེབས་མངོན། དུས་དེར་ལྷན་གྱི་ཆེན་པོའི་རིང་
ལུགས་འཛིན་པ་གྲུབ་མཐའ་བཀའ་བརྒྱུད་ཡིན་པ་དང་དེ་རྗེས་རིམ་འགྲུང་གིས་
མཐར་འུང་ལྷན་བ་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་སྐྱུ་དུས་སུ་གྲུབ་མཐའ་དགེ་ལུགས་
བསྐྱེད་སྤེལ། ས་སྟེལ་འགྲན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་བསོད་

ནམས་དཔལ་འབྲེན་ནི་ཡུལ་འདམ་ཤོད་སྣོལ་མའི་སྣོངས་སུ་ཡུལ་ལྷ་ཁྲུང་པར་
ཅན་རྡོ་བོ་གཉེན་ཆེན་ཐང་སྣའི་ཞོལ། གནས་མལ་བཟུ་ཤིས་བྱང་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བ་
དེར་རིགས་བཟང་ཁྲུངས་བཅུན་པ་ཆེན་སྣོང་གི་རུས་ཁྲུང་པར་ནང་ཚན་ལྷ་སྣོང་
རིགས་ཡབ་ཡོ་ནག་སྣོ་ལི་བྱ་བ་དང་ཡུམ་གནས་བཟང་ཚོས་མཚོ་བྱ་བ་གཉིས་
ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྲས་མིང་སྲིང་བཞི་བྱང་བའི་མིང་
པོ་གཉིས་དང་སྲིང་མོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་བྱ་མོ་རྒྱུང་བ་མཁའ་འགོ་མ་དེའི་མཚན་ལ་
ཉེ་ཤོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡུམ་ཀྱི་ལྷུམས་སུ་བཞུགས་པ་ནས་ངོ་མཚར་གྱི་མཚན་
ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་མང་པོ་བྱུང་། མཁའ་འགོ་མ་དེ་ལོ་བདུན་ལོན་པའི་
དུས་སུ་ཡུམ་ཞིང་ཁམས་སུ་གཤེགས། ཡི་དམ་མཁའ་འགོའི་བསུ་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཤིང་། འཇའ་གྲུང་དང་མེ་ཉོག་གི་ཆར་ཡང་བབས་སོ། །དེ་ནས་མཁའ་
འགོ་མ་མ་ཡར་ལ་སོགས་བྱུང་མེད་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་སྣོན་བ་བྱས་སོ།
།དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པའི་དུས་སུ། བྱ་མོ་དེའི་པ་ནི་པོ་རྒྱུད་ལ་སྣོན་
གྲགས་ཆེ་བའི་སྲིང་བྱ་མོ་ཆེ་བ་དེ་གྲགས་མཛེངས་འཛོམས་པ་ཞིག་བྱུང་བས།
རྒྱུང་བ་དེ་ཡང་གྲགས་མཛེངས་འཛོམས་པ་ཞིག་བསམ་ནས། ཁམས་དང་དབྱུས་
ཡུལ་འགྲོག་འགའ་དང་། ལུག་རྡོར་སྐབས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྐྱང་བའི་ཆེ་པ་
དང་མིང་སྲིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔོན་ཡིག་དཔལ་ལེགས་བྱ་བ་ལ་བཞིན་ལོ་ཞེས་
པས་ཆེ་བྱ་མོས་གོ་ནས། ང་ནི་བོད་ཡུལ་དུ་མི་འགོ་སྟེ། །ཡུལ་འདི་ནས་ཤར་
སྟོགས་དཔོན་ལུག་རྡོར། །དཔོན་དེའི་བྱ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་གྲགས། དཔལ་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་རྣམ་སྐྱལ་ཞེས། །དེ་སྲས་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྣོན་བཅས་
འགོགས། །དོན་ཐང་བ་འགོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། །དོན་སྐྱབ་བ་མང་དུ་དགོས་

བ་མེད། །ཅེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཚོས་སྐྱོད་བྱ་བ་དེས། །མཁའ་འགྲོའི་མཚན་
ནི་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྲེན་བྱ་བ་གསོལ་ནས། སྲ་དར་དུས་ནས་བཀའ་ལྷན་
ཟེན། །མཁའ་འགྲོར་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་པས། །གང་པོ་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་
སུ། །ཤོད་ཚེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཡར་དབྱས་སུ། །དག་པ་དབྱས་གཅང་མར་སྟེ་བུ། །མ་
དག་ཁམས་ཀྱི་ཡར་སྟེ་བུ། །ཡ་ང་ཞེས་བྱའི་གནས་མཚོག་ཏུ། །བསོད་ནམས་
མཚན་ཅན་མཁའ་འགྲོ་འབྱོན། །དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཚོགས་པ། །ཚོ་རྒྱན་གནས་
སུ་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་མོ་རང་ཡིན། ཡང་ཡ་ངའི་གནས་སུ་
ཁྱད་འཕགས་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པར། ཡུལ་ཤོད་ཚེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཡར་དབྱས་
འདི། །མ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཕྱོན་པའི་ཡུལ། །ལྟ་བུ་འཕགས་མགོན་ལྟ་དཀར་པོ་
འདི། །མ་དང་མཁའ་འགྲོ་འཁོར་བའི་ལྟ། །རི་བྱང་འཕགས་ཅ་ཡག་བྱ་བུ་འདི།
།མ་དང་མཁའ་འགྲོ་བཞུགས་པའི་རི། །བྲག་བྱང་འཕགས་པོ་རྩ་རྒྱ་རིང་འདི། །མ་
དང་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་བྲག་གནས་བྱང་འཕགས་ཡ་ང་དུར་ཁོད་འདི། །མ་དང་
མཁའ་འགྲོ་བཞུགས་པའི་གནས། །གནམ་བྱང་འཕགས་ཚོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་
འདི། །མ་མཁའ་འགྲོའི་ཞིང་ཁམས་རྩོགས་པའི་གནམ། །ས་བྱང་འཕགས་འབྱུང་
གསུམ་སུམ་མདོ་འདི། །མ་མཁའ་འགྲོ་སྐྱ་གསུམ་མཐོང་བའི་འབྱུང་། །རྩ་བྱང་
འཕགས་རྣམ་གསུམ་འདུས་པ་འདི། །མ་མཁའ་འགྲོའི་དངོས་གྲུབ་འབབ་པའི་རྩ།
མཚོར་བྱང་འཕགས་རྩ་རྩ་འཛོམས་པ་འདི། །མ་མཁའ་འགྲོའི་ཡོན་ཏན་འཛོམས་
པའི་མཚོར། །ལམ་བྱང་འཕགས་ལུང་ཚེན་སུམ་མདོ་འདི། །མ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱན་
དུ་འབྱོན་པའི་ལམ། །ཞིང་བྱང་འཕགས་འབྲས་བུ་གསྐྱེན་པ་འདི། །མ་མཁའ་
འགྲོའི་འགྲོ་བུ་གསྐྱེན་གྲོལ་ཞིང་། །གནས་བྱང་འཕགས་རྩ་བཟང་ལྟས་ཚེན་འདི། །

མ་མཁའ་འགྲོ་བ་ཞུགས་པའི་གནས་ཆེན་ཡིན། ཅེས་སོ། །ཡང་བྱ་བུ་ལ་བ་གཞན་
ཞེས་གིས་གནས་འདིར་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། མ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་
ཟེར་བ་ལ། དེའི་ལན་དུ། འདིར་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་སུ་བཅད་པར། །དད་
ལྡན་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། སྐོམ་ཆེན་ཉམས་ཚུགས་འཕེལ་བའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད། །དགེ་བཤེས་བྱམས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །སྲུགས་
བས་ཡི་དམ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །གཙོད་པའི་སྣེམ་ཐག་ཚོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད། །སྐལ་ལྡན་ལྷ་རྟེན་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །ཆོས་བྱེད་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་
བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །ལས་མཐུན་ཆོས་ལུང་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །སྤྲིག་ཅན་
འཛིགས་ལས་ཐར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །འབྲེལ་བ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མ་བྱིན་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བ་ལ། སྐལ་མེད་ཡ་
ང་འཛིགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ལྟ་ལོག་གཡང་སར་སྐྱུང་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། གནས་མཚོག་དོ་མཚར་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་ཐོས་ཅིམ་གྱིས་
ངན་སོང་གོལ་བའི་གནས་དང་། རྗེ་རྗེ་པག་མོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོའི་འགྲོ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པར་མཇོད་མཐར་སྐྱུ་ཡི་བཞོད་པ་རྗེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཆེ་གདུང་གཏོར་གྱི་
རྟེན་རྣམས་ཕྱོགས་སོ་སོར་འགྲོ་དོན་བྱེད་དགོས་ལུགས་ཞལ་ལུང་ལྟར་མཁའ་
འགྲོའི་དབུ་ཐོད་ལ་རང་བྱོན་དུ་གསལ་བ་མཁའ་འགྲོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་
ལྟ་དང་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་གྱིས་ལྟར་གསལ་བ་དེའང་ཅེ་སོ་དུ་ལའི་ཞབས་བརྟན་
ལྟ་ཁང་གི་གསེར་གདུང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བཞུགས། དབུ་ལྷན་གངས་རིའི་ཚུལ་
དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་སྐྱེ་བྱོན་པ་དེའང་དེ་མོ་སྐྱུལ་སྐྱེའི་བྱུག་ཏུ་བཞུགས།

ཐུགས་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ཕྱོད་པ་དེའང་རྒྱ་སྟོན་པའི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས། གསུང་རྟེན་
དཔལ་འབར་བའི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས། གསང་བ་རིང་བསེལ་རྗེ་དགོན་ཏུ་བཞུགས།
འདས་ཉགས་སུ་དོ་རྗེ་ཞུས་འགྲུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་དཀར་དམར་གཉིས་དེ་རི་བོ་
ཆེ་ལ་བཞུགས། ཀར་དུང་ཡ་གཅིག་ལ་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མའི་སྐུ་ཕྱོད་པ་དེ་འགྲི་གུང་
ལ་ཕྱིའི་ནང་རྟེན་ཏུ་བཞུགས། ཀར་དུང་ཡ་གཅིག་ལ་སྐུན་རས་གཟིགས་སྐུ་ཕྱོད་
པ་དེ་ཀོང་པོ་སོག་པོ་སྟེང་ཏུ་བཞུགས་གསུངས། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་
སོར་འགྲོ་དོན་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རེད།

གཞན་ཡང་སྐུ་གདུང་གཉོར་སྐབས་སུ་དབུ་ཕོག་སར་དཀར་པོ་དང་། སྐུ་
ཆེལ་ཕོག་སར་སེར་པོ། སྐུ་མཚམ་ཕོག་སར་དམར་པོ། ཚུ་སེར་ཕོག་སར་ལྗང་
ཁུ་བཅས་སྟེ་དང་སྟེ་མོ་རང་བཞིན་ཏུ་འཆར་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཏུ་སྐུ་གདུང་གཉོར་
སའི་གདན་སྐུ་བདུད་གནས་པའི་པ་མང་སྟོ་ལེབ་ཅམ་གྱི་དོས་ལ་དོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་
ལ་སོགས་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཏུ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་སྟེ་དུག་བཅུ་ཅ་
གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། དོ་རྗེ་པག་ལོ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྟོད་
ཀྱི་ཆ་ལ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་སྟེང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ལ་འབྲུང་ཆེན་ཏུ་རང་ཕྱོད་ཏུ་གསལ་བ་རྣམས་ཡུམ་ཆེན་མོ་བསོད་ནམས་དཔལ་
འབྲེན་གྱི་གདུང་རྟེན་ཁྱད་ཅན་དེར་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་དོ་མཚར་ལྗན་
པའི་གནས་དགོན་དེའི་དཀར་ཆག་དང་། མཁའ་འགྲོ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྲེན་
རྣམ་ཐར་ནང་དང་། འགྲི་གུང་སྐུས་སྐུས་མཛད་པ་གནས་ཡིག་དང་། སྐོར་ཚད་
ཕན་ཡོན་སོགས་བསམ་གྱི་མི་བྲབ་པ་བསྟན་པ་དང་། གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་
གྱི་མི་བྲབ་བསྟན་པ་དང་། གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གནས་

མཚོག་ཡ་ང་བྱ་མདའ་ཞེས་སོ། །

སྐྱེ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མེད་སྐྱེ་དང་། གཏུང་འབྲུམ་མཐོང་
བ་དོན་ལྡན། བདེ་མཚོག་དགྲིལ་འཁོར་ཅན་དན། སེང་ལྡིང་ལས་གསེར་དདུལ་
ཀྱི་བརྗོལ་རིས་ཅན་དང་གཞན་ཡང་ལྷ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཅ་
ཆེན་རིགས་དང་། ཉན་རྟེན་མཁའ་འགྲོ་དང་། སྲས་བྱུང་ཆེན་བསོད་ནམས་དོན་
འབྲུབ་དབྱ་ཐོད་དང་། ཆེམས། རིང་བསྐྱེལ་སོགས་བསམ་གྲིས་མི་བྲབ་བོ། །ཚོ་
ག་ཕྱག་ལེན་ཉམས་བཞེས་ནི། གཙོ་བོ་བདེ་མཚོག་ལུ་རྩུ་པ་ཡིན་པ་དང་། རོ་རྗེ་
ནལ་འབྱོར་མ་གྲུ་མ་མཚོད་པ། ཉག་པོ་སྐོར་གསུམ། ལྷུང་ཚོག་ །སྐོལ་ཚོག་ །ནལ་
རྒྱལ། བསྐྱང་གསོ། བཞོན་སྐྱོང་ལྷ་མོ། ནལ་སྲས་བཅས་ཡིན། ལྷ་བབས་དུས་
ཆེན་སོགས་རྣམས་བཞེན་ཆེས་དུས་མཚོད་བཅས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་ལུགས་འཛིན་
ཕྱག་སྐོལ་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱིག་སྐོལ་ལས་ལུགས་ནི། བྱ་མདའ་དགོན་དེའི་དགོན་བདག་ཞལ་འཛིན་
པད་དཀར་སྐྱག་ཕྱ་ལྷ་བྱང་གིས་གནང་ཞིང་། དགོན་དེ་གའི་ནང་བོན་རི་ལྷ་མ་
ནལ་དབྱ་འཛིན་མཛད་པ་ཡིན། ལྷ་དུས་བཀའ་རྙིང་ཚོས་རྒྱུད་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་
རབས་འདུག་པས། ལྷ་བས་ཤིག་ལ་ཁ་ཐོན་གཉིས་(དུས་རྒྱུད)བྱ་མདའི་དབྱ་ལྷ་
ཡིན། རྗེས་མའི་ལྷ་མ་ཐོན་རི་དག་དབང་བསྟན་རྒྱལ་ནི་བྱ་མདའི་ལྷ་མ་གཙོ་བོ་
ཡིན། དེ་འོག་དབྱ་མཛད་དང་དགེ་བསྐྱོས་ལས་སྐྱེ་བཅས་ཡོད་པས་བཅའ་ལམ་
རྒྱིག་སྐོལ་སྲུང་རྒྱ་དགེ་ལུགས་སྐྱི་མཚུགས་ལྟར་རོ། །སྐྱི་ལོ་༡༤༦༡་ལོའི་རྗེས་
ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་བཅུན་མ་༥༠(ཉག་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་
དབྱུང་གཞིར་གཞིགས་ན་༤༦)ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་རིགས་གནས་གསར་བརྗེའི་

སྐབས་བྱ་མདའ་དགོན་འདི་ཉིད་ཚོགས་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བའི་གོད་ཆག་བྱུང་ཡང་།
སྐར་ཡང་ཚོས་དད་རང་མོས་སྲིད་བཟང་ལོག་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བྱུག་པའི་ཤིང་གི་
(སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧་ལོར་བཙུན་མ་གན་རབས་དབྱེ་མཛད་ཚོས་འཛོམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་
གནང་ནས་འཕྲིན་ལས་དབལ་མོ་བཅས་བཙུན་མ་བཅུ་གཉིས་སྤྲིག་འཇུགས་བྱས་
ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལོག་ད་ལྟ་ཉམས་གསོ་ཚུང་ལེགས་པར་གྲུབ་
ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུས་པ།

ཡང་དག་དག་ཚོགས་ལྷགས་པ་ཉིན་བྱེད་སྤང་། །
མི་མཐུན་རྒྱུད་པའི་འཇིགས་ཚོགས་རབ་བསྐྱེད་ནས། །
བསྐྱེད་དོན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་བྱིན་མཐུ་ཡིས། །
པན་བདེའི་སྤང་བ་དག་མཚན་ལྡན་གྱུར་ཅིག །

རྒྱལ་ཤོད་གསལ་མདའ་བོན་དགོན་མི་གཡོ་བསམ་གཏན་སྤིང་།

སྐྱུ་ལྗེ་ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་མཚོག།
ཚད་གསུམ་བདེན་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲུལ་ངག་བོན། །
ས་གསུམ་སྤང་རྟོགས་ལམ་འདྲེན་སེམས་དཔའ་ཆེ། །
རིན་ཆེན་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ནས་ཕྱག་བགྱིའོ། །

རྒྱལ་ཤོད་གསལ་མདའ་བོན་དགོན་མི་གཡོ་བསམ་གཏན་སྤིང་ཞེས་པ་
ཁམས་ཁུལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཇིན་པའི་དགོན་
འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཉུང་འདུས་ཤིག་འཆད་བ་དེའང་། རྒྱལ་ཤོད་བོན་ལུང་སྐྱུ་མོ་ཞེས་
པའི་ས་ཆ་དེར་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་གུ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༦༥)ལོར་ཞུ་ཞུང་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རབས་ནས་ཞུ་བཅུ་གཡུང་རྒྱུད་མི་འོད་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། དགོན་
པའི་ཆགས་ལུལ་ནི་སྤང་འཆི་མེད་རྒྱལ་བ་ལབ་སྐྱུས་གསུམ་གཙོའི་རིག་འཇིན་
རྣམ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་གྲུབ་རིགས་དུ་མའི་ཞབས་སོར་

བཅགས་ཤིང་སྐྱས་དངོས་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་གནས་འོང་ཆེན་བཞི་དང་ཤོད་ཆེན་བརྒྱད་དམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་
ཤོད་དང་། ཉགས་ཤོད། སོག་ཤོད་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་རྒྱལ་ཤོད་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་
ཆེས་གནང་བོའི་དུས་ནས་སུ་ཡུལ་འདི་ཞང་ཞུང་སྐོ་པའི་སྐོ་ཕུག་བར་གསུམ་གྱི་
ཕྱི་མའི་ཆར་གཏོགས་པ་སུམ་པ་སྟོང་བུ་ཆུང་ཞེས་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཉགས་
ཤོད་སུམ་པའི་རུ་ལག་ཅེས་དང་། ཡང་བོད་ཀྱི་བཅོན་པོ་སྟོང་བཅོན་སྐུམ་པའི་
དུས་སུ་བོད་རུ་ཆེན་ལྷར་དབྱེ་བའི་ཡན་ལག་གི་རུ་གསུམ་པའི་སྟེ་བ་རྒྱལ་ཤོད་
སྟག་པ་ཆོལ་ལ་བཞག་ཅེས་པའི་ས་སྟོགས་འདི་རུའོ། བོད་ཆོལ་ཁ་དབྱེ་བའི་ནང་
ན་མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། མདོ་ཁམས་སྐང་དུག་གི་ནང་
ཆོན་རུལ་རྩ་ཐལ་མོ་སྐང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན།

དགོན་འདི་ཆགས་གནས་དང་མཚན་གྱི་ཐ་སྟོད་ལུབ་ཚུལ་ནི། དགོན་
འདི་ཆགས་ཡུལ་ནི་ཆེས་ཀྱི་རི་ཆེན་བརྩེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གསལ་མདའ་མཚུལ་
སྟོང་ཞེས་ས་བབས་འབྲུང་ཡོངས་ཡོད་པས་མིང་གཞན་ཅི་ཐོག་སྟེང་ཡང་ཟེར་
བ་ས་ཆ་གཙང་ལ་མེ་ཏོག་ཡོངས་སུ་བལྟམས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མཚན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་གསལ་མདའ་བོན་དགོན་མི་གཡོ་བསམ་གཏན་སྲིང་ཞེས་པ་ནི་ས་ཡི་
མིང་དང་དོན་གྱི་མཚན་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ལྷར་ན་ལུང་པ་འདི་ཡི་
ཕུ་ན་སྟོ་ཡི་འཛམ་བུའི་སྐུ་རིའམ་གསལ་ཕུའི་མགོན་ལྷ་དཀར་པོ་ཡང་ཞེས་པ་རི་
ནི་ག་ལུང་རུལ་བཅེགས་ཀྱི་ལྷན་པོ་སྟོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བརྗེད་ཆགས་
མདོན་བར་འཕགས་པ་ཞིག་མངའ་ཞིང་། མཚོ་ནི་གསལ་མཚོ་ཁ་རིང་ཞེས་དདུལ་
དཀར་མེ་ཡོང་གཡའ་དག་གི་དོས་སུ་ནམ་མཁའི་བུ་མོའི་བྱང་བཞིན་མདོན་བར་

གསལ་ཞིང་དྲངས་བསེལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་ས་ལ་འཕོས་བ་
ལྟར་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རི་མཚོ་དེ་གཉིས་གནས་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་གསལ་ཡི་
ལོར་བྱ་བཅུ་གསུམ་དང་། གཡས་སུ་མོད་ཀྱི་དར་རྒྱས་བཅུ་གསུམ། གཡོན་དུ་
ཡ་མོང་བྲག་ཅེས་བཅུ་གསུམ། མདུན་དུ་མོ་རྣམས་སྐྱབ་པོ་མཆེད་བརྒྱད་བཅས་
རྗེ་ལ་འབངས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། བང་ལྟར་བ་དག་པ་རབ་འབྱམས་
རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཉེ་རང་བཞིན་ངེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྐྱའི་ཞིང་ནས་རྟོན་བ་
ཀུན་དུ་བཟང་པོ་གཤེན་ལྟ་ལོད་དཀར་གྱི་དགོངས་བས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
གནས། བྱུང་བར་དུ་ལྟ་སྟེགས་ཀྱི་འདུལ་སྐྱལ་འཆི་མེད་བྲན་བ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་
ཀྱིས་མ་འོངས་བསྟན་འགྲུལ་འོད་དོན་དུ་གསང་བའི་ཟབ་གཉེར་དུ།

མ་སྐུ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེར་མཚོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཉུགས་སུ་སྐྱབ་སྐྱབ་
བཀའ་ཉུགས་བད་ཡིག་རང་བྱེན་མཛོན་བ་དང་། གསང་བ་མང་དུ་གནས། ཀོ་
པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལྷུ་བ་བརྟེན་གྱི་མ་དུ་མའི་སྐྱབ་གནས་ཀྱིན་ཅན་
ཡིན། ལས་ལྟར་སྐྱེས་དུ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོམ་ན་ཉམས་ཉོགས་འབར། ལྷུ་བ་ན་ལྷུ་བ་
ཉུགས་སུ་ད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱབ་བསྐོར་མཚོད་འབྱུང་བྱེད་ན་ལས་ངན་གྱི་སྐྱིབ་
བ་དག་ས། གནས་ངན་གྱི་སྐྱེ་སྐོ་ཞིག་རྣམས་བ་བཅས་ཡིན་བ་ཚད་མའི་ལྷུང་ལས་
ལྷུ་བ་བ་ཡིན། དགོན་བ་འདི་ཆགས་ས་དམངས་ཀྱི་དག་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ། རྒྱལ་མོད་
པོན་ལྷུང་སྐྱེ་མའི་དབྱེས་བ། རྒྱ་རྟོན་མྱིང་ཁག་དགུ་ཡི་རྩ་ཅེ། ལྟ་རི་ཨར་ཅ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱུང་ཞེ། རྒྱུང་བ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱི་འགྲུལ་བུར། གཞུང་སྐྱེ་སྐྱེ་ང་འབྲེ་བའི་
དཀྱིལ་དུ། ཉོར་སྐྱེ་མེ་ཉོག་ཚོམ་སུ་ལྟ་སུ་ན་སུར་སེན་གསུམ་ཞེས་པའི་བྱ་རྒྱུ་ཚོ་
པའི་ནང་དུ་གནས་ཡོད། འདི་རྒྱ་པོད་འབྱུང་བཞུད་ཀྱི་ས་ཚུགས་སུ་གནས་ཡོད་

བར་བརྟེན་གསལ་མདའ་བོན་དཔོན་ཞེས་པའི་མཚན་དེ་ཡིག་ཐོག་ལ་གསལ་བ་
མང་ཞིང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཁྱབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེར་འགྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་
སེན་ཚ་གཡང་ཤོད་ཤང་ཁོངས་སུ་ཡོད།

དཔོན་འདི་ཆགས་ཚུལ་དང་། འཕོ་འགྲུར་འཕེལ་རིམ་གནས་ཚུལ་ནི་
གསལ་མདའ་བོན་དཔོན་གྱི་མེས་པོ་དཔོན་རྣམས་མང་ཁུ་ཐང་དཔོན་པ་དང་པོ་སུ་
ཡིས་སྲུག་བཏབ་དང་། ལོ་ཚེ་གསལ་དེ་སློན་གསལ་ཆ་དེ་ཅམ་མེད་ཅིང་། ལས་
ཚེར་གོ་བོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནམ། ལུ་བཅུན་གཡུང་རྒྱུང་ཁྱི་འོད་གང་རུང་གིས་
བཏབ་པར་ངོས་བཟུང་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། ཉེ་དུས་བོན་གྱུར་ལོ་རྒྱུས་ཁག་དང་
ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་ཤོད་རྒྱུན་གསལ་ཤེས་སོགས་ཚང་མ་ནས་གྲུང་བསྐྱིགས་ཡང་
ཞེབ་རྒྱུང་བར། བོན་བསྟན་གྱི་དར་གྱི་ཐོག་མའི་སྐབས་བོན་སློན་གསལ་གྲེད་གྱི་
གཏེར་གཏོན་བརྒྱ་ཅའི་གཙོ་བོ་སྐུལ་པའི་སྐུ་མཚོག་གཤེན་ཚེན་སྐུ་དགའི་སྲགས་
སེམས་བོན་གྱི་བཀའ་བབས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ལུ་གཡས་ལེགས་པོ་ནས་
བཟུང་དབང་ལྡན་ལུ་གཡས་རྒྱུད་པའི་སྐྱེས་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་རྫོང་
སྤང་གུན་ཏུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤོང་བའི་སྐབས་ལུ་ཡི་གདན་སར་རྫོང་ཉང་རྫོང་སྤི་
མཁར་རི་ཞིང་དང་། བར་ཁམས་སོག་གཡུང་རྒྱུང་གིང་། མདོ་སྤང་སངས་སྲུག་རྒྱལ་
བའི་སྐབས་སྤེ་སྤེ་ཁ་ཐན་ཉི་ཤུག་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་། སོག་གཡུང་རྒྱུང་གིང་སྤོང་
མཁན་ལུ་ལྷུང་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་རབས་ནས་ལུ་བཅུན་གཡུང་རྒྱུང་ཁྱི་འོད་ཀྱིས་རབ་
གྱུར་བརྒྱུད་པའི་ཤིང་གུ་(སྤི་ལོ་༡༧༦༥)ལོར་སྲུག་བཏབ་པའི་བོན་རྣམས་མའི་དབང་
ལྡན་ལུ་ཡི་རིང་ཡུགས་འཛིན་པའི་འདོན་ཚོག་སྲུག་ལེན་རྣམས་ལུ་ཡུགས་ཟབ་
ཡུགས་ཞེས་སོགས་གཡུང་རྒྱུང་གི་ལག་ལེན་གཅིག་ཡིན་འདུག འདི་སྤོང་

ཀོ་བོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་རྒྱགས་གསུམ་ཡང་ཅེ་སྟོང་
 ཚེན་གྱི་བརྒྱད་ཁོངས་སྐྱེ་མ་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་ཉམས་ལེན་ཚུ་
 བོ་རྒྱུན་གྱི་ནལ་འཕྲོར་བ་ཚེན་པོ་དེ་གསའ་འཕུ་མཛོད་འཆར་སྐྱུག་མོ་འི་དཔེན་
 གནས་ཁོད་ཏུ་སྐྱོམ་ལ་བཞུགས་སྐབས་འཆི་མེད་དབ་པ་ཡབ་སྲས་ཞལ་མཇལ་
 གྱིས་གསལ་ཕྱི་གནས་གྱི་མོ་རྒྱས་ལྷ་ལན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མ་ཁོངས་འདུལ་
 བྱ་ཐར་ལམ་བཟི་སྱིར་དཀར་ཆག་ཡི་གེ་འིས་སྲུ་པབ་པ་དག་རྗེས་རབས་པའི་
 མཇལ་བྱར་བྱུང་ཡོད། ཀོ་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སྐྱེ་ཚེའི་སྐྱེད་ཏུ་ལྷུང་ལུལ་ལ་
 རྩོན་ནས་དཔོན་པ་བཏབ་འགྲོ་དོན་བསྐྱུངས། ཁོང་གི་རྗེས་འཛིན་ཀོ་རྩོན་སྤྱིན་པ་
 རྒྱལ་མཚན་དང་ཀོ་བོ་རྒྱན་བཟང་སོགས་སྐྱེ་རབས་འི་མ་ཅན་གྱིས་མར་ཁུ་ཐར་
 དཔོན་པ་སྟོང་བཞེན་བཞུགས། དཔོན་དེར་མདོ་སྐྱེས་སེམས་གསུམ་གྱི་འཆད་
 ཉན་སྐོམ་སྐྱེ་བ་གྱི་བསྐྱེན་རྒྱུན་ཚུགས་ཤིང་གྱིན་བསྐྱབས་གྱི་ཚན་ཁ་མཐོ་བ་དང་།
 སྐྱེ་གཤེགས་སྐབས་སྲུ་གདུང་འི་གས་ལྷ་སོགས་རང་བྱོན་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་དག་
 གྱི་རབས་དཔོན་གྱི་ཉེན་སྐལ་ཏུ་བཞུགས་ཡོད།

དེ་ལྟར་མར་ཁུ་ཐར་གི་དཔོན་པ་ཆགས་ནས་ལོ་ཡི་ཉག་མ་༢༥༣་འདས་
 པའི་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༧༡༡)ལོར་སོག་པོ་རྩུབ་གར་བའི་
 དཔུང་ཚོགས་རྒྱལ་ཤོད་ལུལ་ཏུ་ལྷག་ནས་མར་ཁུ་ཐར་དཔོན་པ་གཏོར་བར་
 བཅམ་པ་ན་སྐབས་དེའི་དཔོན་པའི་སོན་དཔོན་ལྷ་རྗེ་སྤྱིན་གཡུ་དང་། ཐོད་པ་
 ཐོད་གཡུ་ཞེས་པ་གཉིས་གྱིས་གཡུལ་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་ནས་གནམ་རུ་རྒྱ་བར་
 བཀང་ནས་རྗེག་པས་སོག་དམག་གི་རུ་འཕྲེན་ཁ་ཤས་ལྷ་ལམ་ཏུ་བཏང་བ་ཅན་
 ལས་རྗོ་མ་ཐོན། སོག་དམག་དཔོན་ནང་ཏུ་འཇུག་ནས་གཏོར་བར་བྱ་བའི་ལུལ་

ངོས་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་གཏོར། དངོས་རིགས་ཡོད་ཀྱི་ཉམ་ཐོབ་ཀྱིས་འཕྲོག་
སྐབས་དགོན་པའི་ནང་ཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་
པ་གཤེན་རབས་མི་བོ་ཆེའི་སྤྱང་བརྟན་སྤྱི་སྤྱི་ལི་མ་ལས་བྱུབ་པ་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་
ཀྱི་ཚད་ཅམ་ཡོད་པ་དེའི་བྱུག་དབྱུང་ལ་སོག་དམག་མིས་གྱི་རྒྱག་སྐབས་དམ་
ཉམས་སྤོད་ཅིག་ཅེས་པའི་གསུང་བྱོན་པར་གྲགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་བྲེགས་
པའི་ལོག་པའི་སྡེ་ཚོགས་ལ་དབང་བཞོང་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མ་བྱུང་མཐར་རྒྱལ་
པའི་སྤྱི་གསུང་བྱུགས་ཉེན་གཙོས་དགོན་པའི་སྟོན་བརྟན་ཚང་མ་འབར་པའི་མེ་
ཡི་སྤང་བོར་གྱུར། འོན་ཀྱང་བརྟན་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚུག་མ་བསྐྱུས་པའི་ཉེན་
འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེན་གཙོ་སྟོན་པ་གསུང་བྱོན་མཐའ། དབྱུང་སྟོན་མ་ཞེས་
པ་གཅིག་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པའི་སྤྱི་མེ་ཉེན་མ་ཞེས་པ་གཅིག འདྲུ་ཁང་
ཀ་མུང་གཉིས་མེ་གདུག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་པ་བཅས་བོན་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཉར་
ཚགས་བྱས་ཏེ་སྤྱང་ཡང་དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྤྱི་གོན་བྱས། ལྷག་པར་དགོན་
ཀྱི་ནང་ཉེན་གཙོ་བོ་བོན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
སྟོན་པ་གཤེན་རབས་མི་བོས་ཞོང་ཡུལ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། བག་པོ་བདུད་ཀྱི་
ཏུ་སྤྱི་བཙུན་པར་ཆེམས་ལས་སྤྱུལ་པའི་འཕར་ཆེན་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་ཞེས་
པ་ཞེག་ཡོད་པ་དེ་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར། རྗེས་སུ་གསལ་ཡང་ཁའི་རྫོང་པ་པོང་
ཞེག་གི་རྫོག་ལ་བབས་ནས་རྗེས་ལམ་མེར་གསལ་ཞེང་བཞུགས་ཡོད་པ་མཐོང་
བར་བརྟེན། ཀུན་གྱིས་མཚུལ་སྟེང་ངམ། ཅི་རྫོག་སྟེང་དུ་དགོན་གནས་སོ་བའི་ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་གནས་སུ་གོ་གནས་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་མཚུལ་སྟེང་དུ་དགོན་ཆགས།
དུས་འདི་ཅམ་དུ་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ནི་སྤྱི་འཆི་འདུ་བལ་མཚོག་

གི་གོ་འཕང་ལ་མི་ཤིགས་དོ་རྗེའི་སྐྱ་བརྟེས་ཀྱང་སྐྱུགས་དུས་འགོ་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་
པོས་སྐྱུགས་རྗེས་ཆགས་པའི་མཐུས་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སྐྱེ་ལི་གདུང་
ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ཐོན་གསར་སྐྱུགས་ཀྱི་གསར་གཏོང་བ་
སྐྱུལ་སྐྱ་ནམ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་སངས་རྒྱས་སྤྱིར་བཏམ་བྱང་ཚུབ་དོ་རྗེ་ཞེས་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དེས་ཀོང་པོ་རོང་སོགས་རོང་བཞི་ཤོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱས་
གནས་ཀྱུན་དུ་ཟབ་གཏེར་སྒོ་འབྲེད་དང་འདུལ་བྱའི་འགོ་དོན་དུ་མེབས་སྐབས་
ཐོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་ (སྤྱི་ལོ་༡༧༩༧)ལོར་ཅི་ཐོག་སྤེལ་དུ་
དགོན་པ་གསར་བ་སྦོ་བ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མེ་ཉོག་འཛོར་བ་གནང་།

བུ་རྩམ་སྡེ་དགོན་དཔོན་གསུམ་གྱིས་དགོན་འདིའི་དབུ་མ་དུ་བཀྲམ།
དགོན་པའི་མཚན་ཡང་མི་གཡོ་བསམ་གཏན་སྤྱིར་ཞེས་བསྐྱུལ། དགོན་པ་མཚོད་
རྒྱན་དངོས་པོ་སྦྱོར་འཇགས་གཞོན་པ་གནང་། འདུ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱུག་ལེན་
ཞུ་སྐྱུགས་ཡིན་པ་ནི། ཐོན་གསར་མའི་འདོན་ཚོག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་དང་། དུས་
དེར་རབ་བྱུང་དང་སེར་བྱིམ་འབྲེས་མ་གྲུ་གངས་དུག་བཅུའི་སྒོར་ཡོད་འདུག་པས་
ཁ་རྒྱན་དུའང་གསལ་མདའ་གྲུ་གངས་དུག་བཅུ་བྱེད། སྤར་མིའི་ཁ་རྒྱན་དུ་བུ་རྩམ་
ཚོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་བ་དེ་གར་གཏམ་གྱི་འགོ་འབྲེན་དུ་བུ་རྩམ་དེར་བ་ནམ་བཞི་
ཟེར་སྦོལ་ཡོད་པ་སྟེ། རི་དཀར་དེར་མ། དགོན་དམར་དེར་མ། མཁ་རྒྱ་དེར་མ།
དཔོན་མེ་དེར་མ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་གཏམ་སྤོང་གི་འགོ་ཚུགས་ས་
དང་། ཟས་ཚང་གི་སྤྱད་འདུལ་ས་བྱེད་སྦོལ་མཆིས། དེ་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྤྱིར་པའི་
ཐོན་བདག་ཞུ་དམར་ཉེར་སྤྱིའི་ནང་ཚན་གནས་ཆེན་ཀོང་པོ་ཐོན་རིའི་རྒྱུད་འཛིན་
དགོན་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་རྒྱལ་རི་བསམ་གཏན་སྤྱིར་འདེབས་པ་གནང་། མཁས་

མཚོག་སྐྱལ་མི་འགྲུང་རྒྱལ་མཚན་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཤོད་དུ་འདུལ་བྱར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་
བས། འུ་རྩུམ་དཔོན་སྡེ་མཚོད་ཡོན་འབྲེལ་བ་ཟབ་པ་དང་སྡོན་སངས་སྤིང་གིས་
དཔོན་གྱི་དབུ་མ་གནང་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་དཔོན་དང་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟས་བྱས་
བ་ལྟར་མཚོག་སྐྱལ་མི་འགྲུང་རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱལ་དེ་དཔོན་དང་གསལ་མདའ་
པོན་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་བདག་གི་སྐྱ་མ་གཅིག་འཛིན་གནང་། གསལ་དཔོན་
གྱི་མ་ཉི་བུམ་སྐྱལ་སྐབས་ཀྱི་གར་འཆམ་ཉམས་འགྲུང་ལྡན་པ་གསལ་སྡོན་དང་
། དཔོན་གྱི་ཚོས་ཁྲིམས་བཟོ་བཅོས། འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ། ལང་རྟེན་གཙོ་བོ་
སྡོན་པའི་ཆེམས་དུང་འབར་ཆེན་དང་ཀོ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་རྟེན། སྡོན་པ་དཔུང་
སྡོམ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱལ་སྐྱལ་མི་མ། གསེར་ཟངས་ཀྱི་མཁའ་ཆེན་ལུ་ཟེ་གསལ་
བཟང་གི་རྣལ་བརྟན། སྐྱལ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་གྱི་སྐྱུ་དང་
ཁོ་བོ་གཙོ་མཚོག་གཤེན་གསལ་འདུས་པ་བཅས་དང་། རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་
བཅོས་སྐྱུ་གདུང་མཚོད་རྟེན་དུ་མ་ཡོད།

ལྷེབས་རིས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། གསལ་མཁའ་མཚོག་ལ། རྫོ་
མཚོར་ལྷེབས་རིས་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི། སྤིད་པ་འཁོར་ལོ་སྐྱུ་འཁོར་བཅས་སྤྱི་དང་
མཐུན། གཞན་ཡང་གསལ་ཆེས་སུ་གནས་བཞི་བདག་རྣམས་ཤིས་ཡོད་པ་དང་
། རོག་གི་ལྷགས་ཁང་དང་ཞི་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་ལྷ་འཛིན་བརྟན་དང་། གཡས་
གཡོན་དུ་པོན་སྦྱོང་སྡེ་བུག ལྷ་བཅོན་ལྷགས་རྒྱལ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱུ་གསོ་བ་རྣམས་
ནི་པོན་སྦྱོང་སྐྱུང་མས་བརྟན་ལ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད། དབང་ལྡན་
ལྷ་ཡི་གདུང་རབས་ཀྱིས་འུ་རྩུམ་དཔོན་སྡེ་བསྐྱུངས་ཚུལ་ནི། དཔོན་དུའི་གདུང་
ལ་བྱུང་བའམ་ཡུལ་ལྷའི་རྩ་བུར་ལྷགས་པའི་འུ་རྩུམ་དཔོན་རབས་རིམ་བྱུང་ནང་

དཔོན་གཡུང་རྒྱུང་བསོད་ནམས་ལ་སྤྲུལ་མོ་རིན་ཆེན་ལྷ་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་ལས་
 སྤྲུལ་བྱ་མ་བུར་བས་སྤྲུལ་མོ་རིན་ཆེན་ལྷ་མོ་འཛོན་ལུས་ལྟན་པས་ལུལ་འཛིན་
 དབང་ཆ་བཟུང་བཞེན་གནས་སྤུས་སུ་སེར་སྐྱ་འགོ་དཔོན་ཀུན་གྱིས་རིགས་ལུས་
 ཚོ་འབྲང་བཟང་བའི་མག་པ་ཞིག་འཚོལ་རྒྱ་བཤོས་སྐབས་གཡུང་རྒྱུང་པོན་གྱི་
 གཏུང་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ། གཤེན་དང་བྱ་ལྷ་སྤྲུལ་མེད་ལྷུང་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་ལྷ་ཡི་
 གཏུང་སྤྲུལ་གཤེན་བསྟན་འཛིན་ཚོ་དབང་ལྷན་འགྲུབ་གྱི་ཞལ་སློབ་ལྷས། གཏེར་
 ལྷོན་གཡུང་རྒྱུང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་མཁུན་བཅེ་ལུས་གསུམ་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་
 བཞུགས་པ་དེ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཏུས་དཀྱིལ་མེ་བྱ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༧༧)
 ལོར་བྱ་རྒྱལ་དཔོན་དཔོན་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་པར་བརྟེན་བྱ་རྒྱལ་སྡེ་
 དཔོན་སྐྱོང་དཔོན་རེ་བ་ནན་བསྐྱེད་ལྷས་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་དཔོན་བྱུང་ཉེ་
 རིན་ཆེན་ལྷ་མོ་འཛོན་ལུས་པའི་ཚུལ་ཏུ་བཞུགས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་
 མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་ས་གཙང་སྐྱབ་རིའི་ཁྱི་འཛོན་མཁའ་རབས་
 ཉེར་ལྷ་པ་རྗེ་བཙུན་བྱང་པ་ཁྱོ་ཚང་འབྲུག་ལྷས་ནམ་པར་སྐྱེལ་པའི་སྐྱ་སངས་རྒྱས་
 བསྟན་འཛིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཚོག་འདུལ་བུའི་སྦྲད་ཏུ་རྒྱལ་པོད་ཏུ་ཕེབས་
 སྐབས་གསའ་དཔོན་མི་གཡོ་བསམ་གླིང་འདི་བཞེན་རྒྱལ་བ་སྐྱབ་རི་བའི་རིང་
 ལུགས་རི་བཞེན་འཛིན་པའི་གཙང་དཔོན་ཏུ་བྱུང་།

དེ་ནས་བྱ་རྒྱལ་དཔོན་ལྷ་གཡས་བསོད་ནམས་དཔལ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་ཉོར་
 རྒྱལ་པོའམ་ཚུང་ཆེའུ་ཏུ་ཚོ་དབང་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་ཚོ་མཚོད་བཞི་བྱུང་བའི་མ་རྒྱུང་
 བསྟན་པ་འབྲུག་གྲགས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནའང་མགོན་ལྷའི་རྗེས་མཐུན་ལྷར་དཔོན་པ་
 ལྐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་གྲུང། གཞན་ཏུ་ལུལ་འདིར་སྐྱ་མ་དཔོན་སྐབས་གཙང་ཉེར་

སྟོན་རི་ཞིང་ནས་ལྷ་གཡས་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཞིག་གདན་འདྲེན་འབྱུང་བའི་སྐབས་
བསྐོས་ཐོག་སུ་རྩམ་དཔོན་སྡེས་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་རྫོང་ཆོས་གཅིག་དང་དངོས་
མང་རྟེན་དང་སྐྱགས་ནས་མོ་ཉ་བ་ཆེད་དུ་མངགས། དེས་ཀྱང་རི་ཞིང་ཅ་ཕུ་སྐྱ་
བྲང་ལ་ལྷས་ནས་ལྷ་གཡས་གདུང་ལས་མོལ་བ་སྐྱ་མ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་གཤེན་གྱི་
པོན་ལ་མཁས་ཤིང་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་དེགས་པས་དཔེན་ཞིང་དམན་ས་འདྲིན་
པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེས་འགྲོ་དོན་ལ་དགོངས་ནས་མེབས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
ཅ་ཕུ་སྐྱ་བྲང་ནས་རྟེན་སྐལ་དུ་གཤེན་སྐྱ་དགས་གཉེར་ནས་བྲངས་པ་གཉེར་སུང་
ཅ་ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད། སྐྱ་མ་འདི་སུ་རྩམ་དུ་མེབས་རྗེས་ཆེན་པོའི་མཁར་གཞིས་
མ་བཟུང་། མཐོ་པོའི་ཁྱི་མ་འདྲེགས། མང་པོའི་བུ་འཁོར་མ་བཞོལ། སྟོན་པའི་
གཡས་པ་མ་བཙོན་པར་གདུང་རྒྱུད་སྡེལ་སྤྲད་ཁྱི་མ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མངོད། སྟོན་པ་འདི་ལ་སྲས་བཞི་ཡོད་པའི་འབྲིང་པོ་
མཁར་པོའི་བྱང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཆོན་ཡང་བསྟན་འདྲིན་གསོལ། ཕྱི་ནང་
གསང་གསུམ་གྱི་དབང་ལྱང་མིད་གསུམ་མང་པོ་ལྷས་ཐོབ་དང་འབྲེལ་གཞུང་
སྐྱགས་གསན་བསམ་སྐོམ་སྐྱབ་བཙོན་པས་ཀུན་གྱི་དད་ཞེན་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཁོང་
གསའ་དགོན་གྱི་དབུ་སྐར་བཀྱར་རྒྱུད་སྡེ་དགོན་དཔོན་གསུམ་མོས་མཐུན་ཐོག་
དེ་དོན་ལྷས་བཞེས་གྱིས་དགོན་བདག་དབུ་སྐར་གནང་། མོད་མེ་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་
༡༩༡༦)ལོར་རྣ་ཁང་ག་བ་རིང་མུང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དབུ་ཅེ་དང་ཉ་
བབས་འཆམ་ར་བཅས་ལྟན་པ་གསར་བཞེངས་མངོད། དེ་རྗེས་ནང་གི་རྟེན་དང་
། ལྡེབས་བྲིས། བཀའ་བསྟན་གསེར་དབུལ་ལས་བྲིས་པ་བཅས་རྗེས་འདྲིན་ལྷ་
གཡས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་དགོན་པ་སྐྱོང་བའི་ཐོག་མའི་སྐབས་ནས་དད་སྦྱིན་

དུ་མས་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱུན་ཏེ་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད། ལྷོ་གཡམས་བསྐྱུན་པ་རྒྱ་མཚོ་
 བེ་བུ་རྩམ་དཔོན་ལྷོ་གཡམས་བསྐྱུན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྲས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཚུང་བ་པོ་ད་
 ཤིང་སྐྱུལ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥་ནས་༡༩༦༤་ལོ་བར་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སྐྱབ་རི་སྐུ་
 མདུན་ཕུན་ཚོགས་སློ་གྲོས་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་བྱུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་
 ཡང་བསྐྱུན་པ་རྒྱ་མཚོ་གསོལ། ཁོང་གིས་མཁན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་སློ་གྲོས་ལྷུང་
 སོ་རྣམ་འཁྲོད་བཟོད་པ་རྒྱལ་མཚན། མཚན་ཆེན་གཡུང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བཅས་
 ལ་བཏུད་ནས་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དང་ནང་དོན་རིག་པ་སྦྱང་བཙུན་གནང་
 ། གསལ་མདའ་པོ་དཔོན་གྱི་དབུ་སྐྱོ་མཛད་པས་དཔོན་དེར་དར་རྒྱས་ཆེ། སྐུ་
 གསུང་ཕུགས་གྱི་རྟེན་བཞེངས་མང་པོ་མཛད་ནས་དཔོན་འདིའི་བསྐྱུན་པ་ལ་
 བཀའ་བྲིན་མཚོག་ཏུ་ཆེ། གཞན་ཡང་དཔོན་པའི་འདུ་ཚོགས་རྣམས་དང་སྤྱི་ག་
 ལམ་མཚོད་རྒྱུན་སོགས་གྱི་ཐད་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་པོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་
 ཐབས་མང་པོ་གནང་ནས་དཔོན་པའི་འགན་འཁུར་གནང་། སྐུ་ཆེའི་མཚུག་ཏུ་སྐུ་
 ཚ་ཉི་ལྔ་ཆེ་དབང་(བསྐྱུན་པ་རྒྱལ་མཚན)གིས་དཔོན་པའི་དབུ་སྐྱོའི་ཕུགས་འགན་
 བཞེས་རྗེས་ཀྱི་སྤངས་བྱ་བྲལ་གྱི་བརྒྱལ་ལྷོགས་བཟུང་ནས་གསལ་ཕུའི་སྐྱུབ་
 གནས་སུ་མཚན་སྐྱུབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་གནང་བ་རེད།

དུ་རྩམ་དཔོན་ལྷོ་གཡམས་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་ལ་སྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཚུང་བ་ཉི་ལྔ་ཆེ་དབང་པོ་དཔོན་ཤིང་(བྱི་༡༩༣༩་ལོར་སྐྱབ་རི་མཁན་ཆེན་བསྐྱུན་པ་སློ་
 གྲོས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ལ་བསྐྱུན་པ་རྒྱལ་མཚན་གསོལ། ལྷུང་སོ་རྣམ་
 འཁྲོད་བཟོད་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱུང་བུ་བོན་ལྷོས། ལྷུང་ལུལ་གཡུང་བྱུང་དཔལ་
 རིའི་ལྷོ་གཡམས་གཡུང་བྱུང་རྒྱལ་མཚན་དང་གྲུབ་དབང་ཤར་རྗེ་བའི་དངོས་སློབ་

ཤེལ་ཞིག་གཡུང་བྱུང་ནས་རྒྱལ་ལྷོ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ནས་དབང་
ལུང་ཁྱིད་གསུམ་འགའ་ཞིག་ལྷུས་སྟེ་སྦྱངས་པ་བྱས། དུལ་དེར་མཁས་པར་
གསལ་རང་དགོན་གྱི་ཡ་དེ་དབུ་གན་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན་ས་ནས་ཤོད་ཡིག་
བརྗོད་ཤིག་པ་བསྟན་པ། དགོན་གྱི་དབུ་ལྷེ་ལྷུང་སྦྱངས། ཉང་གི་མི་དིགས་
སྲིད་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཤོད་ལ་འཁོས་པས་མདོ་སྟད་མངའ་ཁུལ་མི་དམངས་
བཅིངས་འཁོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་། མདོ་སྟད་དོན་བྱེད་ཁང་ཚོས་ལུགས་
དོན་བྱེད་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། འབྲི་རུ་རྫོང་བཅིངས་འཁོལ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་
ཚོས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅས་ཀྱི་ལྷུ་ཡོན་དང་རྒྱུན་ལས་ལྷུ་ཡོན་འགན་འཁུར་
མཛད་ནས་རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད། དམངས་གཙོའི་གསར་
བརྗེའི་སྐབས་སུ་ནག་ཚུ་ས་གནས་སྲིད་གོས་དང་། དེ་རྗེས་སྦྱངས་སྲིད་གོས།
ཤོད་སྦྱངས་ནང་བསྟན་ཡོན་ལག་མཐུན་ཚོགས་དང་ས་གནས་ནང་བསྟན་མཐུན་
ཚོགས་བཅས་སུ་འགན་བཞེས་གནང་སྦྱོང་བ་རེད།

དགོན་པའི་འདུ་ཚོགས་ཚོ་ག་སྤྲུག་ལེན་ནི། ལོ་ལྟར་ཤོད་ལྷ་༡༠་ཚེས་
༡༧་ཉིན་ནས་དབུ་ཚེན་སྟེ་ཁོ་བོ་དོ་མཚར་རྒྱལ་བསྐྱོག་འགོ་ཚུགས་པ་དང་རྒྱུན་
རྒྱ་བ་གསུམ་འཚོག་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་༡༡་པའི་ཚེས་༣་ནས་སྟག་
ལའི་སྦྱང་ཚོགས་རྗེས་མཐུད་ལོ་གསར་སྐྱི་དེམ་སྟག་ལའི་དབུ་གཉོད། ཤོད་ལྷ་
དང་ཤོད་ཚེས་༣་ནས་ལྷ་མཚོད་ཉིན་༡༥། ཚེས་༡༧་ནས་༡༩་བར་སྟོན་ལམ་
དུས་ཚེན་ཉིན་༣། སྐབས་སྦྱང་སྟན་སེལ་ཉིན་༡་ཞི་ཁོ་ཉིན་༡༠་སྟག་ཅམ། མ་རྒྱུད་
ཉིན་༦་གདུགས་དཀར་ཉིན་༥་ཚོ་ག་ཉིན་༡༡་སྤར་བ་ཉིན་༥་ཤོད་ལྷ་༦་པའི་ནང་
དབུར་གནས་རྗེས་མཐུད་བསྟན་སྦྱང་ཆ་གཅིག་འཚོགས་ནས་དགག་དབྱེ་ཉིན་༣་

དེ་ནས་དགུ་ཚུང་སྟེ་སོག་གཙོད་དགུ་གཉོར་ཁོ་བོ་དམར་ཆེན་རྫོགས་པ་འཕེན་
པ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་རྒྱ་པ་འདི་ནང་དུས་ཆེན་མ་ཉི་ལྷན་སྐྱབ་ཉིན་༡༣། དེའི་རིང་
གར་འཆམ་ཉིན་༥་དང་དབང་ཉིན་༡་དེ་ནས་དགུ་ཆེན་བར་འཚོགས། མདོར་ན་
མོ་འཁོར་ནང་གསོལ་ཚོགས་རྒྱ་བ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་འཚོག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཆེས་
དུས་མཚོད་སོགས་གཟབ་རྒྱས་ངང་རྒྱུད་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།
ཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། བོད་གསལ་ལྟར་གསེར་སྐྱ་དཔུང་སྟོམ་ཙན། སངས་རྒྱས་གྱི་
སྐྱ་ལི་མ་བྱིས་པའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཆོམས་དུང་འཕར་ཆེན་དཀར་པོ་རྒྱང་
གསལ། ཉེན་པུར་ལྷ་ཁབ་ཉེ་ནམ་མཁའི་འཕུར་མོ་ཆེ། མཁས་བྲམ་ཟེ་གསལ་
ཁབ་འོད་ལྗན་གྱི་དབུ་རྒྱང་ལས་བྱུང་བའི་བྲམས་པ་རྣམ་གསལ་གྱི་སྐྱ། ལྷ་ཚང་གི་
སྐྱབ་དུང་འཕྲིན་ཙན། ཀོ་སྟོན་སྐྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་ངར་ལས་བྱུང་བ་འདུར་
གཤེན་སྐྱ་ཚོ་སྟེམ་དུག་གི་སྐྱ། ཀོ་བོ་ཀུན་བཟང་གི་ཕུགས་མེ་ཐུབ། ཀོ་བོ་ཀུན་
དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདྲེ་སྟོན་དམ་ལ་བཏགས་པའི་རྩོ་བཅངས། ཀོ་བཟང་
རིག་དགའི་ཆོམས་རིང་བསྟེལ། ཀོ་བོ་གཡུང་རྒྱང་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟེ་བརྒྱད་ཨར་
གཏད་གྱི་གི་མདུད། གཡུང་རྒྱང་གྲུང་ཁང་སོགས་ཉེན་སྐྱམ་མདོ་སྐྱབ་གཉིས་ཙམ་
ཡོད་པ་བཅས་སོ།

དཔོན་གྱི་སྐྱིག་གཞི་ནི་དབུ་རྒྱ་ལྷ་དཔོན་དང་། ལས་སྟེ་འདུ་བྲ་བཞི། དབུ་
མཚན་དང་དགེ་བསྐྱོས་གཉིས། འདྲིན་དཔོན་གཅིག་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་
སྲར་གྱི་བོན་དཔོན་ཡིན་པའི་དུས་རྒྱུད་ལྷུང་པོ་དང་། ཡ་རེ་མོད་པ་སོགས་གྱི་
བྲ་པ་ཀན་གསལ་ཡོད་ན་དེ་དག་དང་། དེ་མིན་ཆེ་བཞི་ཅིང་བརྒྱད་ཟེར་བ་ཕུགས་
གཉིས་སྟོང་བྲ་མང་ཙམ་ཡོད་པས་བྲ་ཀན་དག་དང་། མཚོད་མགོ་ཆེ་ཁག་གི་
གཉེར་པ་བཅས་གཙོ་བོ་ཡིན། འདུ་བྲ་བཞི་འང་སྐྱི་གསོ་ཡང་ཟེར། དེ་མིན་མཚོད་

མགོ་རྒྱུ་བར་བརྟུ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་མ་ཅུ་གཏོང་ཐེབས་ནི་སྤྲུགས་ཐོག་
དང་ས་ཞིང་ཡིན་ཞིང་། གནའ་སྤྱོད་ཐོག་མའི་ནག་པོ་སྤེམ་ཆེན་ནང་གི་མཚོག་
ཆེན་བཞི་ཟེར་བ་དེ་ཚོའི་མ་ཅུ་ང་དངུལ་ཡིན་འདུག མཚོག་མགོ་ཆེ་བ་ལ་མཚོག་
གཉེར་གྲུ་བ་བཞི་དེ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་གཉིས་དེ། ལོ་དེ་མཚུངས་ཀྱིས་དེས་མོས་
མཚོག་གཉེར་འཁུར་འཛིན་བྱེད་དགོས། མཚོད་མགོ་ཚང་མ་ཁུར་ཐེན་པ་ན་(དབུ་
དགོ་རྒྱུད)ལས་སྤྲེ་ཅེ་ཐོན་ཐེད། དགོན་གྱི་སྤྲིག་ལས་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་
དང་། ཉམ་རྒྱུན་ཉིན་ལྟར་ཚོགས་པ་ཐེབས་མི་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བཅའ་
ལམ་སྤྲིག་སྲོལ་ཐད་སྤྲི་དང་མཚུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ལོའི་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་
སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་གྲུ་༡༦ཡོད་པ་དང་། ཉག་རྩ་ས་ཁུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
རིག་གནས་དབྱེད་གཞིའི་ནང་འཁོད་ལྟར་ན་གྲུ་གངས་བརྒྱུ་ཁ་བརྒྱལ་ཚམ་ཡོད་
ལུགས་གསལ་འདུག དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྤྲིག་ནས། ༡༩
གི་སྐབས་བརྟུ་གཅིག་པའི་གྲུང་ལྷུ་ཚང་འཛོམས་སྲོལ་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་
འཚོགས་ནས་ཉར་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་ཀའི་གཙོ་གནད་བསྐྱུར་རྗེས། དཔྱིད་
གྱི་འབྲུང་བས་ས་རྒྱ་འོད་ལ་བསྐྱུར་བ་ལྟར་གཡོན་ཐལ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་བཞིན་
བསལ་ནས་སྤིད་རྒྱས་ཁབ་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་བའི་དགོན་སྤེ་ཁབ་ཉམས་གསོ་བྱེད་
སྐབས་ཅི་ཐོག་སྤེད་གི་གསལ་མདའ་ཐོན་དགོན་ཡང་ཐོད་རབ་བྱུང་བརྟུ་རྒྱལ་ཕིང་
གྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩)ལོར་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཉི་ཟླ་ཆེ་དབང་གི་བཀོད་སྤྲིག་ལྟར་དགོ་སྤོང་
རྒྱལ་གྲིམས་སྲོ་སྲོས་གྱིས་གཙོ་པོ་གནད་བས་གྲུ་པ་ཆུན་གས་བྱུང་གྲགས་དང་
དཔལ་མགོན་སོགས་གྲུ་བཞུགས་བརྟུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་། དད་ལྡན་མང་
ཚོགས་བཅས་སུན་མོང་སྤྲོ་བས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཁབ་གྱི་ནང་གྲུ་ལག་སོགས་
ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུས་པ།

བསམ་པ་དག་པའི་བྱ་བ་གང་བསྐྱེས་པ། །
ལས་ཉོག་ཞགས་པས་བསྐྱམས་པ་བསྐྱལ་བྱས་ནས། །
རྒྱལ་བསྟན་སྲི་ལྷ་བྱེད་ལ་རྗེས་བཞག་པ། །
རང་གཞན་དག་ཅ་བསྟན་པ་རྒྱས་སྲིར་བསྟོ། །

གཡང་ཤོད་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་ཀུན་གྲགས་སྤྱིང་།

ཐོན་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་རང་སྣང་ཞི་བའི་སྐྱུ། །
ཉོགས་ཚོགས་ཉོན་མོངས་བདུད་འདུལ་ཁོ་ལོ་གར། །
ཟུང་འཇུག་བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱར་མཉམ་རོལ་བ། །
སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཡི་དམ་རྒྱ་མཚོར་འདུད། །

དེ་སྔོན་སེན་ཚ་ཚོ་ཤོག་ད་ལྟ་གཡང་ཤོད་ཤང་ཁོངས་ཀྱི་གཡང་ཤོད་
དགོན་རྣམ་རྒྱལ་ཀུན་གྲགས་སྤྱིང་ཞེས་པར་ཡང་སྤུན་ཚོགས་སྤང་ཆེན་འབྱིང་རི་
སྤང་ར་དགོན་ཞེས་སྲོལ་ཡང་འདུག ལྷན་མཐའ་ཐོན། ཐོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་
ས་ལྟག (སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤)ལོར་མཁན་ཆེན་སྤུན་ཚོགས་སྲོ་གྲོས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ།
དེའི་སྔོན་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་ལོ་རྒྱུས་ཏུ་ཅང་རིང་པོའི་ཐོག་ཏུ་གཡང་ཤོད་རྩེ་མ་
དགོན་ཞེས་པ་དེའི་དུས་སུ་རི་ཕྱག་མཁུལ་དུ་རི་ཁོོད་ཆགས་རྩེ་ལོད་པ་དང་
། འབྲས་སྤང་འཇུ་མོ་ལ་དུར་ཁོོད་ཡོད་པ་དང་། དགོན་དེའི་དབུ་ཅེར་རྩོ་རྩོ་མོའི་

རྒྱ་ཁེབས་ཡོད་པ་དང་ཟི་པ་ཏྲ་ལོ་རྒྱུ་ཉོག་བཅས་བཞོད་ལེགས་སེང་བརྟོག་
བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ཆག་རྒྱུ་ཆ་ཤས་ས་ལོག་སྤྲ་ལུས་ལས་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་
པ་རེད། རྒྱབས་དེ་དུས་གཡང་ཤོད་མྱོང་ཚོ་འདི་ཡང་གཡང་ཤོད་ཐང་གཞུང་དུ་
ཡོད་རབས་འདུག་རྒྱུ་མ་དགོན་ཞེས་པ་དེའང་ཕྱག་འདེབས་མཁན་ལྷ་སྐྱ་གང་ཡིན་
ཤེས་ཉོགས་གསལ་ཤོ་མ་ཐུབ། ཡང་བཤད་སློབ་གཞན་ཞིག་ལ། རྒྱལ་བ་གཉིས་
པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སློབ་རྒྱལ་རིགས་སུ་བྱ་ཡི་བྱ་ཆེན་
ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན་གྱིས་སལ་ཆེར་རབ་བྱུང་བའུན་པའི་དུས་སྤྲད་སློབ་ལ་ཕྱག་
འདེབས་གནང་ཞིང་། ལྷག་དེ་རྒྱལ་མེད་འདི་གཤམ་ལྡེབས་ལྷག་དེར་ས་གནས་
ལྷན་པར་ཅན་དུ་གཟེགས་ནས་ལྟ་ཁང་སྐྱབ་རྒྱབས་ལྟ་སྲིན་ཕྱི་བརྒྱད་ཐབ་དུ་
བཞོལ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། མི་སྲོན་དཀྱིངས་ནས་སྤྲད་བཅས་ཉེ་ཅན་
དན་གྱི་ཀ་བ་མིས་བཙོལ་ནས་སློང་མ་དགོས་པར་རང་འགྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁར་
ལང་བ་ངོ་མཚར་ལྡན་པ་བྱུང་ཚུལ་ཡོད།

ཀ་བ་ཁ་ཤས་རང་གནས་སུ་བསྐྱད་ཡོད་ཚུལ་བཤད་རྒྱན་འདུག་དགོན་
དེར་ཉེན་དང་བཅེན་པ་ཆ་མཚུངས་ཡོད་ཅིང་སེང་ཁྲིམ་གྱི་གྲ་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་
རབས་འདུག་དེ་རྗེས་གྱི་དུས་ལུན་རིང་པོའི་ནང་། གཡང་ཤོད་མར་ཐང་གི་མྱོང་
ཁྲིམ་ཚང་མ་རིམ་བཞིན་དགོན་པའི་འགྲམ་དུ་སློབ་ཆགས་བྱུང་ནས་དགོན་པ་
དང་མྱོང་བ་དབྱེ་བ་མི་ཚོད་པ་དང་། དགོན་པ་དང་རྒྱས་དེ་ཅུ་མ་བྱུང་བའི་དུས།
ཐོད་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྡེའི་ས་ཉུ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤)ལོར་སྐབ་རི་མཁན་ཆེན་སྐྱེ་མའུན་
ལུན་ཚོགས་སློབ་སློབ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཚོག་རྒྱལ་ཤོད་ལུལ་དུ་འདུལ་བྱུང་བྱོན་
རྒྱབས་སེན་ཚ་དཔོན་བསོད་ནམས་ལྟ་རྒྱལ་སོགས་གྱིས་ཅ་བཟུང་ཐོག་དགོན་

པ་སྐྱོ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བྱས། སྐབས་དེར་ནང་ཁྲུལ་མཐུན་མིན་གླེང་ཚོད་ཐུན་
ཚོགས་བྱུང་ཡོད། དགོན་པ་གྲོང་དང་མ་འདྲེས་པར་སྡོན་གྱི་ཡན་ཚམ་དེར་བསྐྱར་
སྡོན་བྱུག་འདེབས་མངོད། སྐབས་དེ་སྐྱེ་མདུན་ཐུན་ཚོགས་སྡོ་གྲོས་དབང་གི་རྒྱལ་
པོའི་བྱང་ནས་སེན་ཚ་དཔོན་བསོད་ནམས་ལྟ་རྒྱལ་སྲས་གསུམ་པའི་མ་ཚུང་རབ་
ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་གསོལ་བ་དང་། དགོན་གྱི་དབྱ་གྲར་
བུམ་ད། དགོན་པ་འདི་ཡང་གཙང་དགོན་དུ་བསྐྱར་མངོད། ལྷ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་
མཚོ་རྟོར་འབྲོག་ཏུ་འདུལ་བྱར་བྱོན་ནས་དགོན་འདིའི་བརྟན་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པའི་
སྐྱོར་འབྲུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱུང་། འདི་གའི་རུས་རྒྱུད་བྱ་རྩལ་དཔོན་ཚང་ནས་ཆད་
པའི་ཞུ་ཚང་ཡིན་པས་རྟོར་དང་མཚོད་ཡོན་འབྲེལ་བ་ཟེམ། པོན་གྱི་ཚོས་འབྱུང་
སྐལ་བཟང་མཐུན་རྒྱལ་གྱི་དགོན་དེ་བ་ལས་སེན་ཚ་ནང་ཞུ་ཚང་གཡང་ཤོད་
དགོན་ཞེས་གསལ་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོ་ནི། རྣམ་མཁུན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་གྱི་སྐབས་ཀ་རུ་
སྟོན་པ་གཤེན་རབ་གྱི་རིང་བསྐལ་ཙེ་གའི་སྐོང་ཚམ་ནང་བཞུགས་ཡོད་པའི་སྟོན་
པའི་སྐྱུ་དང་། ལྷུང་བཅུན་བསམ་གཏན་ཉི་མའི་གདུང་རྟེན་གཙོས་པའི་སྐྱབ་འདམ་
གྱི་སྐྱེ་ཆེ་སྐྱས་ལེགས་འགའ་ཞིག་དང་། གཏེར་ལས་བྱུང་པའི་ཁབ་ཚོག་ཆ་ཚང་
གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་རེད། གསུང་རྟེན་མདོ་རིགས་ཤོག་ནག་གསེར་གྲིས་མ་
དང་། རྒྱ་ཚོས་སོགས་བཀའ་རྟེན་གས་གངས་མང་ཚམ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
དགོན་གྱི་ཚོ་ག་རྒྱུད་ཕྱེ་ཉམས་སུ་བཞེས་ཚུལ་ནི། ལྷི་རྒྱུད་རྣམ་སྐོང་གཉིས་དང་།
ནང་རྒྱུད་དབལ་སྲས་ཞི་བྲག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྩ་གསུམ་པོན་སྐྱོང་
གི་སྡེ་ཚོགས་སྤྱི་དང་ཁྲུང་པར་བྲག་བཙན་ཨ་བསེ་རྒྱལ་བ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཀའ་སྐུང་རྟེན་ཞིང་བྲག་ཚད་སྐབས་རྗེའི་མཚན་རྟགས་མདོན་པར་གྲགས། དེ་

མིན་ཁོ་བོ་ངོ་མཚར་རྒྱས་བརྒྱུག་དང་། ལྷ་ལའི་དགུ་གཏོར་རྣམ་སྟོང་། དབལ་
ཕུར་ཞི་ཁོ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་ཁག་ནི། བོད་རྒྱ་དྲུག་པའི་ནང་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད་
ཉིན་ཉིད་དང་། བོད་རྒྱ་ཉིད་པའི་ནང་སོག་བཅོད་དགུ་གཏོར་ཉིན་༡༦་བོད་རྒྱ་༡༠་ནང་
པའི་ལྷ་མཚོད་དང་དགུ་གཏོར་ཉིན་༡༥་བོད་རྒྱ་༩་པའི་ནང་བྱམས་མ་ཉིན་༩་བོད་
རྒྱ་༡༣་ནང་ལོ་གསར་དང་། དགུ་གཏོར། འཆམ་སྐྱབ་ཉིན་༡༥། བོད་རྒྱ་༩་པའི་
ནང་ཆར་འབེབས་དང་རྣམ་སྟོང་ཉིན་༡༠་མ་ཉི་ལྷན་སྐྱབ། གར་འཆམ་དབང་དང་
བཅས་དང་། གཞན་ཡང་དང་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཕི་བསྟོ་གསོན་ཚོས་སོགས་
གང་དགོས་ཤེ་བ་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དགོན་ཀྱི་སྤྲིག་སྟོལ་ལམ་ལུགས་
མད་དབུ་བྲལ་དང་། དབུ་མཛེད། དགོ་བསྟོས། ལས་སྡེ་སོགས་ཡོད་པ་སྤྱི་མཚུངས་
ལྟར་རོ། དགོན་པ་གསར་སྡོམ་ཐོག་མར་དུས་སྟུང་བ་བྱུང་གཅོང་དགོན་གྱུར་ཡོད་
དུང་། མདོ་དང་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་རི་མ་རི་བཞིན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཚོས་
ཁྲིམས་ཚགས་ཚུད་ཅིག་བྱུང་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་སྤྱི་མ་ཐུན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་རིམ་
བཞིན་གཅོང་གཚུག་དང་། དགོ་བསྟོས་འདྲེས་མའི་དགོན་པར་གྱུར་རབས་འདུག
སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡་ལོའི་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་སེར་གྲུ་༩༥་
(ནག་ཚུ་ས་ཁུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དབྱེད་གཞིར་གྲུ་གངས་༥༠་ཡོད་འདུག
དེ་རྗེས་རིག་གསར་ལོ་ངོ་བཅུ་འེ་ནང་བོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་སྟེ་མིང་མེད་ལྷག་
མར་གྱུར། འོན་ཀྱང་སྲིད་རྒྱུས་དོན་འཁྲོལ་སྐབས་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་
ས་སྐྱལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༩་ལོར་མེ་ལྷ་བྲམ་མ་ཐུབ་དཀའ་དང་ཉམས་དགའ་སོགས་ཀྱིས་
འགན་བཞེས་གནང་སྟེ་སྐྱབ་མོང་ཐོག་ཉམས་གསོ་ལོ་མང་བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་སྐར་
ལས་སྐྱག་པའི་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་དང་གར་འཆམ་སོགས་ཀྱང་སྐར་གསོ་བྱུང་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་སྐོས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་འཛིན་དག།
གང་ཉོགས་འཚམ་པར་བརྗོད་པ་འདི་གིས་དག།
གཤེན་བསྟན་ཉི་ལྔའི་འཆར་རུབ་འགྲོས་བཞིན་ཚུལ།
འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་འབར་གྱུར་ཅིག།

སེན་ཚེ་དགའ་རི་དགོན།

ཕྱོགས་བརྩའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་རབ་འབྲུམས་གྱི།
གསང་གསུམ་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་ལྷན་རྫོགས་ཤིང་།
ཕུང་པོ་གཅིག་འདུས་སྒྲིང་པོ་མཁུན་བཙེའི་གཏེར།
སྲིད་གསུམ་སྐོན་མེ་ལྷ་གཤེན་དགོ་ལེགས་སྟོལ།

དགའ་རི་དགོན་(དགའ་རུ་དགོན)ནི་གྲུབ་མཐའ་པོན་ཡིན་ཞིང་། པོད་རབ་
རྒྱུང་བརྩ་གཅིག་པའི་ས་ཕྱག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥)པོར་མཁས་བརྩན་བསམ་གཏན་
ཉི་མས་སྐྱབ་གནས་སུ་ཕྱག་བཏབ། ཁོང་གིས་གནས་འདིར་ཡི་དམ་དབལ་ཕུར་
ལག་པོ་བསྐྱབས་པས་སྐྱབ་པ་བརྟེས་ཏེ། དག་པའི་སྐར་རོར་ཁོ་པོ་འབྲུག་གསལ་
ཁྲིམ་པའི་གནས་སུ་མཐོང་བ། ཁོ་པོ་མཁའ་འགྲིང་དགའ་པོ་དང་། ཁ་གསལ་ལྷུང་
ཚོད་ཀྱི་སྐར་བརྟན་གྲག་རོར་པོན་པ་མ་ཟད་ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱག་སེང་ལྷུང་འབྲུག་
བབས་པའི་སྐར་རྗེས་གསལ་བ་ཡོད། དགོན་གནས་འདི་ཕུར་པའི་གནས་རི་ཡིན་

བ་དང་། རྫོང་བརྒྱ་བསགས་ན་པའ་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ལུགས་བསྟན། གཞན་ཡང་
ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་དང་ལུང་སྟན་རེ་བྱང་ནས་ལུང་གིས་ཟེན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་
ཚོ་གས་སྤུལ་ཡུལ་གཙང་མ་དགའ་བའི་རེ། །ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་སྤུལ་
ཡུལ་ཡོད། །ཅེས་པ་ས་གནས་ཀྱི་མིང་གཙང་མ་དང་དགའ་རི་ཞེས་པ་གསལ་
བར་བསྟན་ཡོད་ལུགས་མཚམས་གྲུ་ཀན་པ་དག་གིས་སྒྲེང་། དེ་རྗེས་ཐོད་རབ་
བྱུང་བཅུ་བཞིའི་དུས་དཀྱིལ་རྫོང་ལ་མཚོག་གྲུང་གྲུབ་པའི་དབང་ལུག་ཆེན་པོ་
བསྟན་འཛིན་རེན་ཆེན་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོ་(དགའ་རི་གྲུབ་དབང་) ཡི་དངོས་སྟོབ་
བང་སྲོང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགའ་རི་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ནས་རྟེན་དང་རྟེན་གསར་
བཞེངས་ཀྱིས་དགོན་དུ་གྱུར། །ཁོང་ནི་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་མཉམ་ཉིད་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རེས་པ་དོན་གྱི་སྟོན་ཆེན་པོ་གཞོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་དང་། ཅ་ལྷ་གྲུབ་དབང་རེན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཏེར་དམར་ཁྲིད་དུག་ལྷ་རང་
ལྷོལ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱན་བཅུགས་ནས་དད་སྟོབ་མང་པོ་སྟོན་ལྷོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཞོད་
ནས་དགྲུང་ལོ་རིང་བཞུགས་མཐར་འདས་ཉུགས་བཟང་པོ་དང་བཅས་གཟུགས་
སྤྱི་བཞོད་པ་བསྟུན། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་སྟོང་ཆར་མཁས་པ་རྟེན་ལི་
གདུང་ལས་འབྲུངས་པའི་ལྷ་མ་སྤུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཡང་སྲིད་
དུ་ངོས་འཛིན་བྱས། དགའ་རི་དགོན་གྱི་བསྟན་པ་བསྟུངས། ཁོང་ནི་སྟན་རི་མཁན་
ཆེན་ལུན་ཚོགས་སྟོ་སྟོས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ཆེན་པོས་རྣམ་སྤུལ་ཡིན་པ་མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོམ་
གནང་གསོལ་འདེབས་སུ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། ལྷོགས་མཚུངས་འོ་མཚར་ལྷན་
པའི་གནས་མཚོག་འདིར་རྫོང་བརྒྱ་བསགས་ན་གོང་པོ་པོན་རི་བརྫོང་བ་དང་

མན་ཡོན་མཉམ་བ་ཡིན་གསུངས་སོ།

རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་མཁས་བརྩམས་གཏུན་ཉི་མའི་གསུང་རྟེན་དང་།
གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཤེན་རབས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཐོག་བཅེགས་མ། སྤོན་
འཛིན་ལས་གྲུབ་བ་རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་པའི་སྐུ་སྐུ། རྒྱལ་ལུལ་བྱམས་མ་རྣམ་པར་
རྒྱལ་མའི་སྐུ། འཆི་མེད་བླ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཉེ། བན་བ་ལམ་མཁའ་དང་། ཆོ་
དབང་རིག་འཛིན། བརྒྱ་འབྲུང་གནས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
གསུང་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་གསེར་དབྱུང་ལས་གྲིས་བ་མདོ་རིགས་སྐུ་ཆོས་སོགས་
བཀའ་རྟེན་གསུང་འབྲུམ་བཅས་དུ་མ་བཞུགས་ཡོད། ཆོ་ག་རྒྱུད་སྡེ་ཉམས་བཞེས་
ནི། དགོན་འདིའི་ཡི་དམ་གཙོ་བོ་དབལ་ཕུར་ནག་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མིན་ཞེ་སྟོ།
དབལ་སྲས། ལྷག་ལྷ། རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད། མ་ཉི་བྱམས་སྐུ་བ། ཕུར་བའི་སྐུ་བ་
འཆམ་དགུ་གཏོར་སོགས་དང་། ཆོས་དུས་མཚོད། ལྷ་མཚོད། ལོ་གསར་མཚོད་
པ། གཡང་སྐུ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དགའ་རི་བོན་དགོན་གྱི་ལོ་འཁོར་ནང་ཆོས་སྤྱོད་བྱེད་སྟོན་ནི། བོད་རྒྱ་
༤་བའི་ནང་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད་ཉིན་༩་དང་། བོད་རྒྱ་༩་བའི་ནང་སོག་གཙོད་
དགུ་གཏོར་ཉིན་༡༦། བོད་རྒྱ་༤་བའི་ནང་བྱམས་མ་ཉིན་༡༠་བོད་རྒྱ་༡༠་བའི་ནང་
ལྷ་མཚོད་དང་དགུ་གཏོར་ཉིན་༡༥། བོད་རྒྱ་༡༩་དང་དང་པོའི་ནང་ལོ་གསར་དང་
དགུ་གཏོར་འཆམ་སྐུ་བ་ཉིན་༤༥། བོད་རྒྱ་༤་བའི་ནང་ཆར་འབེབས་རྣམ་སྟོང་
ཉིན་༡༠་བཅས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ག་སྟོལ་ལམ་ལུགས་ཐད་དགོན་འདིའི་དབུ་རྒྱ་
མེའུ་ཚང་གིས་གནང་ཞིང་། ལུག་མཛོད་དང་དབུ་མཛོད་དགེ་བསྐྱོས་བཅས་ཡོད་
བ་སྤྱི་ག་སྟོལ་ལམ་ལུགས་ལུག་ལེན་གནང་བ་སྤྱི་དང་མཚུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡

ལོའི་ཡིག་ཚགས་སྣང་ན་སྐབས་དེར་དགོན་བཞུགས་བྱ་བྱངས་༡༥(ནག་ཚུ་ས་
གནས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དབྱུང་གཞིར་༡༧)ཡོད་པ་འཁོད་འདུག། སྣང་བོད་ས་
གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དགོན་དེབ་ནང་སེན་ཚ་ཚོ་པ་ལ་དགོན་པ་དགའ་རི་ཟེར་པ་
འདི་མ་གཏོགས། གཡང་ཤོད་དགོན་ཟེར་བ་ཟེབས་མེད་པ་ཡིན་འདུག་ཞེས་དེ་ནི་
སེན་ཚ་དགོན་གན་བསོད་ནམས་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ཁལ་མི་འཁྲི་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་
སྟེ་འཁོད་འདུག། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལོ་བཅུ་འོད་ཚག་ཚབས་ཚེན་བྱང་
རྗེས་ཉང་གི་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱུས་དང་ཚོས་ལུགས་སྲིད་རྒྱུས་དོན་འཁྲོལ་བྱང་བར་
བརྟེན་དགའ་རི་དགོན་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་རྒྱུག་བའི་མེ་སྟག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦)
ལོར་བཟ་ཤིས་ལྷ་ལྷ་མ་གྱིས་གཙོས་སྣང་ཡོད་ཀྱི་གན་བྲས་ཁ་ཤས་སྤྲིག་འདུགས་
བྱས་ཏེ་ཉམས་གསོའི་ལམ་ཀ་གཉེར་བ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལུགས་ཆེའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་ཡག་པོ་བྱུང་བཞིན་ཡོད།

སྣམ་པ།

གང་གི་ནམ་ཐར་དོན་བསྐྱེས་གཏམ་གྱིས་རྒྱན། །
ཉུང་བསྐྱེས་ཚིག་གི་མེ་ཉོག་རྒྱུང་ཡང་རྣམ། །
སྣང་ཡང་ནམ་པར་ཐར་བའི་དྲངས་པའི་ཚིག། །
དཔྱོད་ལྡན་དབང་པོ་དང་བ་འཛེན་སྣང་བཞོད། །

དོ་རྟེན་དགོན་དོ་མཚར་ཕུན་ཚོགས་སྦྱིང་།

སྐྱེ་མེད་ཐོན་སྐྱེ་འགག་མེད་མོངས་སྐྱོད་རྫོགས། །
གཉིས་མེད་སྐྱེལ་སྟོན་དབྱེར་མེད་སྐྱེ་གསུམ་འདུད། །
གང་རྟོགས་གསལ་འདེབས་དོ་དགོན་དོ་མཚར་གྱིས། །
ལེགས་བཤད་ཀུན་གསལ་སྐྱེལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་སྦྱིང་། །

དགོན་འདིའི་ཆགས་གནས་ནི་རྒྱལ་ཤོད་ཐོན་ཕྱང་སྐྱེ་མོའི་དཀྱིལ་རྒྱུད་
དུ་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་(སྤྱི་ལོ་༡༧༢༠)ལས་མས་ན་བྱ་ཀུན་དགའ་
དབང་ལྡན་གྱིས་འདུལ་དགོན་བྲག་བཏབ། ཡུལ་དེར་མོ་ནམ་སྐྱེག་པོ་མཆེད་
བརྒྱད་གྱིས་སྦྱོགས་བཞི་ནས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་རྒྱབ་རི་ལྷུང་ཆེན་གྱི་སྐོ་
གཤོག་རྫོང་འདྲ། གནམ་དབྱིབས་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། ས་དབྱིབས་པར་
འདབ་བརྒྱད། མདུན་དུ་རིགས་ལྗེའི་གནས་ཤུག་ཤུག་སྤོང་ཆེན་པོ་ལྗ་སྤྱིག་ཏུ་
ཡོད་པའི་ས་ཆ་དེར་ཐོན་བསྐྱེས་སྤི་དར་གྱི་སྒྲ་རབས་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་གཤམ་

ཏུ་སྟོན་པ་བཙུག་གི་ནང་ཚན་སྟོང་རྒྱུད་སྤྲུགས་སྐྱུལ་བྱ་སྟོན་མཚུངས་མེད་
བསོད་སྟོ་ཉིད་མདོ་ཁམས་སྟོང་སྤྲུག་ཏུ་གནས་པའི་མ་སྟོམ་སྐྱུལ་མེབས་བཞུད་ཏུ་
ཞབས་བཅག་བྱིན་རྒྱལ་མཛད། དེའི་མོང་ཏུ་ཤེས་སྐྱུ་གནས་གསལ་རྒྱལ་མོ་དང་
ཟླ་དཔོན་སྐྱུགས་མ་གནང་ཏུ་ས་ནས་རྩོམ་ཏུ་ཤེས་སྐྱུ་ཚང་ཟླ་བྲང་ལྟ་བུ་གནས་
གཞི་ཡོད་ཚོད་སྤང་། ཤེས་སྐྱུ་ཚོ་མོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལྷགས་ལག་དོ་རྩི་ཅེ་དགྲ་
གཉེར་ལས་བྲངས། ས་དེར་བྱ་ཚང་གི་དཔོན་པ་ཆགས་པར་རྩོམ་གཉེར་དཔོན་ཡང་
ཟེར་བར་གྲགས། བྱ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན་གྱིས་རྩོམ་གཉེར་དཔོན་བཏམ་པ་ཙམ་
ཏུ་མ་ཟད་བར་དེར་ཟླ་བྲང་རྒྱན་འཇུགས་གྱིས་དཔོན་པ་སྐྱོང་ཞིང་རྒྱལ་བ་བྱ་ཡི་
ལྷགས་གྱི་འདུལ་མཛོད་བཞུད་མིད་དང་ཚོ་ག་སྤྲུག་ལེན་དར་བ་མཛད་པས། བར་
ཁམས་ཁུལ་ནས་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་རི་བའི་ལྷགས་ རི་བཞིན་འཛིན་མཁན་པོ་དཔོན་
གྱི་ཚོད་ནས་ལེགས་ཤོས་སྐྱུ་རྒྱུར་བ་མདོ་ཁམས་ནས་དེར་བྱ་ས་སྐྱོད་མཁན་
ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དང་། རྩོམ་སྐྱུ་རི་བར་མ་ཟེར་བའི་སྐྱུ་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་
ཚུལ་སྟེང་རྒྱན་འཇུགས་ཡོད། རྣམས་དེར་རྩོམ་གཉེར་དཔོན་སྐྱུ་ཚོགས་སྤིང་ལ་བྱ་
ཚང་དང་ཤེས་སྐྱུ་ཚང་གཉིས་གྱི་ཟླ་བྲང་ཡོད་འདུག བྱ་ཚང་ཟླ་བྲང་གི་བྱུང་ངོས་
སྐྱུ་ས་དག་བཞག་བྱེད་ཏུ་བྱ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་རང་ཉིད་གྱིས་
འཇུགས་པ་གནང་བའི་ཤིང་ལྷག་པའི་སྟོང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ཡང་བསྐྱུད་ཡོད་
པ་ཡིད། རྣམས་འདིར་དཔོན་འདིར་བྱ་བ་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་
རྒྱན་ཡང་ལོ་གསུམ་ཡེ་ནང་ཚོ་མོ་ཚོད་ཟེར་འབྲིས་པའི་སྐྱུ་གྱི་སྐྱུལ་པ་ཆེན་མོ་
དང་། བྱ་ཡའི་དབང་ཆེན། མཁའ་སྐོང་གསང་བའི་མདོས་ཆེན་ངོ་མཚར་རྒྱས་
བརྗོད་སོགས་འཚོགས་སོལ་བྱུང་། རྒྱན་གཏམ་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་རི་བའི་ཚོགས་

རྒྱུན་དང་ཆ་འབྲེལ་བ་མཆིས། ལྷན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་པ་སྐྱོང་སྐྱབས་ཀྱི་སྣ་ཁང་
དེའི་གཞོན་དབྱིབས་ཉམས་མཚར་ཞིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བར་
ཁམས་ཁལ་གྱི་དགོན་པ་ཚོའི་སྣ་ཁང་གཞན་དང་བསྐྱར་ན་འབྱུང་དུ་ཐོན་པའི་ཁྱད་
ཚོས་ཞིག་ཏུ་ལྡན་ཡོད་པ་རེད། ཀ་བ་ལ་མཚོན་ན་དཀྱིལ་གྱི་ཀ་རིང་དགུ་ཡོད་པ་
ཀ་བ་བྱམ་བཞོས་ཅན་དང་། ཀ་ལོ་ཁྱུང་བཞོས་ཅན། ཀ་གདན་རུས་སྐལ་བཞོས་
མ། ལྷོགས་མཚམས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནས་གདུང་འཛིན་པ་ཉ་བཅེགས་མས་ཤིང་
བཅེགས་ཡར་འདེགས་བྱས་པ། དབྱུས་སུ་མདོ་གཡུང་བྱང་སྐོང་རྒྱས་དང་། ཞི་
བ་གཡུང་བྱང་ཡོངས་རྫོགས། ཁྲོ་བོ་དབང་ཆེན་སྲ་ལ་སྣ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་མར་སྐབས་སུ་ཡོད་པ། ལྷོ་འབྲུམ་ར་གཡུང་བྱང་བ་
བས་བཞོས་དགོལ་སྐྱས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན་གྱིས་
རྫོང་དགོན་དངོས་སྐྱོང་གནང་རྗེས་ཀྱི་རུས་ཡུན་གང་འཚམས་རིང་ལྷ་ཚང་ནས་
ཤེས་སྐྱེ་བྱ་བྱང་དང་། སྤེལ་མས་ཞལ་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་རབས་འདུག །དགོན་
འདིའི་དབྱུ་བྲེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚང་ནི་སྐོང་ཆེན་དམུ་ཚ་གྱུར་མེད་ཀྱི་གདུང་ལས་བྱུང་བ་
ཤེས་ཞིག་གནས་སྐྱས་(གསལ)རྒྱལ་པོ་ནས་བརྒྱད་སྐོང་ཤེས་སྐྱེ་སྐོན་ལམ་བཟ་
ཤིས་དང་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཟེར། གཡུང་བྱང་རྒྱལ་མཚན། ལམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན།
རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁྲིམས། ལྷགས་པ་རྣམ་རྒྱལ། དེ་ནས་བྱང་ཤེས་ཞིག་ནས་གདན་
བྱངས་པའི་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱལ་མཚོག་ཉི་མ། ལམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ། ལམ་མཁའ་བསོད་
རྒྱལ། ལྷན་བྱུང་དབང་རྒྱལ། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་རིམ་བརྒྱད་ཟམ་མ་ཚང་
པ་ད་བར་བཞུགས་ཡོད། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བྱང་དང་དགོན་པ་སྣ་
གོན་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེ་ཚང་དང་ལྷན་དུ་དགོན་བཅས་རྒྱས་བསྐྱུན་གནང་

བ་དང་། བར་སྐབས་ལེ་ལོ་སྐྱ་མ་ཟེར་བ་དོ་དགོན་དུ་བྱོན་བཞུགས་གནང་བ་དེ་
དང་ལྷན་འབྲེལ་དགོན་འཛིན་གནང་བ། མཐར་ལེལ་སྐྱ་སྐྱ་མ་རྒྱུད་པས་དོ་དགོན་
ཀྱི་དབུ་སྐྱ་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཡོད། ལོང་གསལ་ལེལ་སྐྱ་ཆོས་ཀྱི་
ནང་ནས་འགའ་ཞིག་ནི་འདུལ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཚོད་
མེད་ཀྱི་གཏེར་སྟོན་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྐྱ་མ་མཁའ་འགྲོའི་གནང་བ་སྐོབ་པའི་དུས་
མཚོན་ཁག་གི་སྤྲུལ་བཞེས་བདུད་ཅི་ཁེ་ཁར་ཟེར་བ་རང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབ་མོང་མ་
ཡིན་པ་གསར་གཏོང་གནང་ཡོད། ལེལ་སྐྱ་གཡུང་རྒྱུད་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་རྟེན་བྱི་མེད་
ལེལ་སྐྱ་གནས་ཆེན་གོང་པོ་པོན་རིའི་ལེལ་སྐྱ་གནས་གཏེར་དུ་བྲངས་པ་གཏེར་
བདག་བཅོན་རྗེ་དམར་པོ་དེ་ཡང་དོ་དགོན་ཀྱི་རྒྱུན་གསལ་འཛིན་བཀའ་སྐྱོང་དུ་བྱེད་
སོལ་ཆགས་ཡོད། དེ་མེད་ལེལ་སྐྱ་གཏེར་འདོན་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་སྐབས་དེ་ཚུན་རྒྱལ་
ལོད་ཀྱི་ལེལ་ཞིག་སྐྱ་མ་ལ་ལེལ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས་པ་ཡིན་འདུག

རྟེན་གསུམ་གཙོ་བོ་ནི། ཁྲི་བོ་གཙོ་མཚན་སྐྱ་ཚོད་མཚོ་གང་གི་ཚོད་
ཅམ་ཡོད་པ་དེའང་དགོན་པའི་འགྲམ་ཀྱི་ཁྲི་ཚོད་ཚུ་འགོ་ནས་ལེལ་སྐྱ་ཁྲི་བོ་རྒྱལ་
མཚན་ཀྱིས་གཏེར་དུ་བཞེས་ཚུལ་རྟེན་བཤད་དུ་གསལ་ཡོད། ལེལ་སྐྱ་སྐྱ་བྱང་
དང་དོ་དགོན་དོ་མཚན་སྐབ་ཚོགས་སྤིང་ལ་རྟེན་གསུམ་སྐྱ་མ་ལྟ་དང་སྐྱ་ཁང་དུ་
གསེར་སྐྱ་གསེར་གཡུང་དང་འཛིན་བརྟན་སོགས་ཀྱི་བྱི་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོན་ཁ་སྐྱལ་
ལེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རྟེན་མདོ་འཛིན་སྤིང་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཁམས་
ཆེན་དུམ་པ་བཅུ་དྲུག་འཛིན་བུའི་ཚུ་གསེར་ཀྱིས་བྱིས་པ་དེའང་ཡིག་འབྲུ་རེ་
ལ་གསེར་ཞོ་གང་དང་ཚགས་རེར་གསེར་སྐྱར་རེ་ཡོད་པས་རྒྱལ་ལོད་དུ་དེ་
དག་མིང་གྲགས་མངའ་བ་དེའང་དོ་རྟེན་དགོན་པའི་གསེར་ཚོས་ནི་ཞོ་འབྲུ་སྐྱར་

ཚགས་ཟེར་སྲོལ་མཆིས། གསེར་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཡག་ཟམ་ཁའི་ཚུ་བདག་དག་
བསྟེན་ཆེན་པོས་ཤེལ་སྐྱ་མྱ་དཔོན་ལ་དད་མཚུས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསེར་ཉ་
ཆ་གཅིག་སྟེང་བ་དང་། མྱ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་གྱུར་ན་
པོང་རིམ་གྲགས་ཅན་མྱ་དཔོན་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་དོགས་ནས་གསང་ཐབས་ཀྱིས་
གསེར་ཉ་བདར་ནས་གསེར་འབྲུམ་གྲིས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཤོད་སྲོལ་འདུག།

ཆགས་འཛིག་དར་རྒྱུད་ཡོང་བ་དེ་བརྟན་གཤོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་
མྱ་དཔོན་སྐྱབས་མའི་ཤེལ་སྐྱ་ཚང་དེ་ཁག་ཁ་ཤས་སུ་གྲེས་པ་དང་གཅིག་ཤོས་རྫོ་
དཔོན་ཀྱི་དབུ་མའི་ཤེལ་སྐྱ་མྱ་བྱང་ཡང་སྲས་ཁག་ནང་ཁུལ་མ་མཐུན་ནས་དཔོན་
པ་ལས་བྲལ་ཉེ་མདའ་ཁར་བྱིས་དུད་གཉིས་སུ་བྲས་ཉེ་དམངས་ཁོ་ད་བྱིས་པའི་
གནས་སུ་ལྷུང་། བྱ་ཚང་མྱ་བྱང་ཁ་འཛིན་དང་སྐྱོང་མཁའ་མེད་པར་གྱུར། དེ་
དང་སྲོགས་མཚུངས་བྱང་ནས་ཐོན་ཡོང་བའི་བའོ་མྱ་མ་ཞེས་པ་རྫོ་རྟེང་དཔོན་དུ་
གཏན་བཞུགས་གནང་བ་དང་ཐོག་མར་བསྟན་ལ་སྐྱོན་པ་སྐྱོར་ཡོད་དུང་མཐར་
སྐྱོག་སྐྱོགས་སུ་གྱུར་ནས་ནང་འགལ་གྱིས་ཁ་མཚུ་བསྐྱངས་ནས་ཉམས་ཉེས་ཀྱི་
ཅ་བ་བརྟུགས་པ་བཅས་དུས་དང་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱེན་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དཔོན་
པའི་བསྟན་པ་དང་མྱ་མའི་མཛད་འཕྲིན་ཉམས་པའི་སྐྱོགས་སུ་ལྷུང་། རྫོ་རྟེང་སྐྱོན་
རི་བར་མ་ཟེར་བའི་འདུལ་དཔོན་དགའ་རབ་དེ་མཐར་མེར་བྱིས་ཀྱི་དཔོན་པ་
ཞེག་དུ་བསྐྱུར་བ་མ་ཟད་རྟེན་གསུམ་བང་རྒྱུད་པ་རྣམས་སྐྱོགས་སྐྱོགས་སུ་འཕྲོར་
གྱུར་བྱིན། མྱ་མ་ལྟ་ཐོག་ཞེས་པ་དང་ལྟ་མཐོན་གཉིས་ལུལ་ཐོན་ནས་འབྲུམས་པ་
དང་དཔོན་པ་འཕྲོར་རྒྱའི་མཚམས་སུ་སྟེན་པ། སྐབས་དེར་གྱུར་བཞི་སྟེ་དཔོན་
ནས་དེའི་པོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱངས་ཉེ་རྫོ་རྟེང་དཔོན་རོ་མཚར་སྟན་ཚོགས་སྤིང་ཅ་

འཛོལ་མི་འགྲོ་བ་ཉམས་གསོ་བྱེད་རྒྱུར་གྲོས་གཏན་བྱུང་ནས་དབུ་མ་ཡང་སྐྱེས་
རྒྱུད་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེལ་སྐྱ་མེད་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་དེ་མོས་འགན་འཁུར་གནང་
རྒྱུ་དང་། དགོང་ས་དགེ་ཁོངས་ལ་གཞིགས་པའི་སེར་གྲིམ་གྲུ་བ་བཞི་བརྒྱའི་
སྐོར་ལས་མི་ཉུང་བ་གཏན་པའ། མཚོད་ཐེབས་ཞིང་ལོར་གྲོང་དུད་ངེས་གཏན་ལ་
བཟུམ་པ། ཅ་བའི་ཅིས་སྐོད་ལོ་མའི་གཏོང་སྐོ་སོགས་གཏན་འཁེལ། དེ་བཞིན་
ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་ནང་རྟེན་འཛོལ་བ་རྒྱུར་འཁོར་ཡོང་ཐབས་བཅས་ཀྱི་བྱ་
བར་འབད་སྐྱབ་གང་འཚམ་བྱས་པས་ནང་རྟེན་ཁོ་བོ་གཙོ་མཚོག་གི་སྐྱེ་དེ་རྫོགས་
གོ་སྐད་ནས་རྒྱུར་སྐྱབ་པ་བྱུང་ཁང་ལྷ་ཁང་དབུ་ཅེ་གསར་སྐོས་དང་། འཇིམ་
སྐྱེ་གསར་གཞིངས། རྟེན་དུང་འཕར་ཆེན་འཕར་རྒྱུར་ངམ་སད་ནེ་གཏུ་ཡི་སྐྱབ་
དུང་དང་། ཉི་ཉི་མེ་སྐྱབ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དུང་སོགས་གཞན་གྲུང་མེད་པའི་སྐྱབ་ཉར་
མང་ད། རྒྱུད་པ་ཉམས་བཞེས་ལོ། ཐོན་སྐྱོང་སྐྱབ་པ་དང་། མཁའ་སྐོར་གསར་
མདོས། རོ་མཚར་རྒྱལ་བསྐྱོག་སོགས་ཐོད་རྒྱ་དང་ཐོའི་ཆེས་༥ ན་ནས་མེ་ཉོག་
མཚོད་པ་ཉིན་༥༥ དང་། ཐོད་རྒྱ་༥ པའི་ཆེས་༡༥ ན་ནས་ནམ་རྒྱལ་ཐོན་སྐྱོང་སྐྱབ་
མཚོད་ཉིན་༡༥ ཐོད་རྒྱ་༥ པའི་ཆེས་༡༠ ནས་སྐྱུང་གནས་དང་ཚོ་ག་བརྒྱ་གཉིས་
ཉིན་༡༠ ཞི་ཁྱོ་ཉིན་༡༥ ཐོད་རྒྱ་༡༠ པའི་ཆེས་༥༠ ནས་དགུ་གཏོར་སྐྱབ་ལྷ་གེ་ཐོད་
བྱམས་མ་བཅས་ཉིན་༡༡ བཅས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ།

སྐྱིག་སྐོལ་ཐང་དགུ་སྐྱེ་གཉིས་དང་དབུ་དགེ་གཉིས་བཅས་བཅའ་ཡིག་
ནང་འཁོད་ལྟར་སྐྱིག་སྐོལ་ལམ་ལུགས་སྐྱི་དང་མཚུངས། སྐྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་ཡིག་
ཚགས་ལྟར་ན་དུས་དེར་གྲུ་༩ ལས་མེད་པ་འཁོད་གྲུང་ནག་རྒྱའི་རིག་གནས་
དབུད་གཞིར་གཞིགས་ན་གྲུ་༩༠ ཡོད་པ་འཁོད་འདུག དེའི་རྗེས་རིག་གནས་

གསར་བརྗེ་འགོད་སྐྱོན་འོག་སྐར་ཡང་འཕྱོར་ཞིག་སོང་། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་
བདུན་པའི་མེ་ལོས་སྤེལ་ལོ་༡༩༤༧་ལོར་བསྐྱར་གསོ་ཞུས་ནས། ཤེལ་སྐྱ་འབྲུག་
སྐས་དང་མདོ་སྐགས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་གན་གྲ་༡༠་ཙམ་དང་
དད་ལྡན་མང་ཚོ་གས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་ད་ལྟ་འདྲེ་ཁང་གི་ནང་སྟེང་འོད་ཆ་ཆང་
ལྷབ་བཞེན་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་སྐྱུ་

མཐོང་ཐོས་སྐྱོང་གསུམ་ཁོ་ལག་ཉག་སྤྲོ་བའི། །
སྐྱོན་སོང་མོ་རྒྱས་མ་རྟོགས་འགྲུབ་དོག་པོར། །
མོ་རྒྱ་ཞག་ཚོད་བགྲང་ཡས་རྒྱ་གཉེར་ལས། །
བསྐྱུ་བའི་དབྱིངས་སྐྱ་ཡལ་ཡང་ཟེགས་མ་ཅོམ། །

དུལ་ཁོ་དགོན་གཡུང་བྱང་དར་རྒྱས་སྤྱིང་།

མཁྱེན་བའི་སྣོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་གཟིགས། །
བཙེ་བའི་བྱགས་རྗེས་འགོ་ཀུན་ཉོན་མོངས་སེལ། །
ཐོན་ཉིད་སྣོང་པོ་རྗེས་འཇིག་དུལ་ཁོ་དགོན། །
གཡུང་བྱང་གཙུག་གཤེན་སྤེ་འཇིག་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། །

ཐོད་རབ་བྱང་བཞི་བའི་ནང་(སྤྱི་ལོ་༡༣༧༠་སྐོར་ཡས་མས་)སྐྱུ་མཚན་ལྟན་
བྱང་ཉ་འཕེ་སྣོན་རྒྱུད་ཐོན་བདག་དང་སྣོབ་མ་ཡིན་བ་ཀྱུ་ར་འོད་ཟེར་རྒྱས་མཚན་
ནས་ད་ལྟའི་དུལ་ཁོ་སྐོང་བའི་ཁོད་དེར་བྱག་བཏབ། འདི་ཡང་སྐྱགས་དགོན་
རྣོང་ཁྲངས་ཐབ་རྒྱུང་ནང་གི་མེ་ཚ་བ་རྣུ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འཕེལ་མར་
ཉམས་དེ་ཅམ་མེད་པ་ལྟན་རིང་གནས་ལྷུང་སྤྲོ་མ་སྐྱུ་ཡིས་སྐྱོང་བ་ཤོད་སྐོལ་ཁ་
གསལ་མེད་རྒྱང་ས་དེ་གའི་རྒྱས་རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ཀོ་བོ་རག་ཤི་ཤེས་སྐྱུ་བཅས་ཀོ་རག་
ཤེས་གསུམ་ནང་ནས་ཀོ་བོ་སྤྲོ་མ་ཁྱི་གཏུང་གང་རྒྱང་འགའ་ཡིས་དུལ་དགོན་དུ་

བཞུགས་སྐྱོད་གནང་ཡོད་འདུག། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཙུན་ལྷོ་ནང་ལྷུང་ཡུལ་གྲག་
དམར་རི་བདུན་རི་ཁྲོད་ཀྱི་མེ་སྟོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་གྲུབ་ཚེན་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་
མཚན་དང་གྲུབ་ཚེན་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དངོས་སྟོན་སྟག་ཞིག་རིན་ཚེན་
དབང་ལྡན་གོང་པོར་མེགས་ལམ་རྒྱལ་ཤོད་ཀྱི་སྤེ་དགོན་ཚོ་དང་མཚོད་ཡོན་གྱི་
འགྲེལ་བ་ཟབ་པོ་བྱུང་། ཤེས་སྤྱི་ལྷན་ཚོའི་རེ་བ་བཞེན་རི་ཁྲོད་ཚང་གིས་དཔུག་
ཁོ་དགོན་བ་སྐྱོད་རྒྱུའི་བཟོ་སྐྲུན་བྱུང་ནས། ཁོང་ཉིད་རྗེས་སུ་དེར་བཞུགས་དགོན་
སྐྱོད་གནས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ། ལོ་ཤས་རྗེས་སྟག་ཞིག་རིན་ཚེན་དབང་ལྡན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁོང་གི་གཙུག་པོ་འདུལ་འཛིན་བ་རྩུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་བཙུག་
རྒྱལ་ཤོད་དུ་སྟོན་ནས་དཔུག་ཁོ་དགོན་གི་དབྱུ་གྲ་གནང་།

རབ་བྱུང་བཙུན་ལྷོ་ནང་དུས་མཚུག་ནང་དཔུག་ཁོ་དགོན་དེ་དཔུག་ཁོ་སྐྱོད་བ་
ནས་གཡ་ཉེ་རྒྱབ་རི་རི་ལུག་གྱི་ལྗེ་བས་སུ་སྟོན་འཇུགས་གྱིས་ལུག་འདེབས་མང་ད།
དེར་རྣམ་སྐྱོད་གཉིས་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་སྤེས་ཉེ་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
བ་དང་། ལྷ་ཁང་མང་ཐིག་འདེབས་སྐབས་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་མཚན་མ་ཁྲུད་བར་ཅན་
བྱུང་བར་གྲགས་སོ། སྐབས་དེར་རི་པོ་དགོ་ལུགས་པའི་ཚོས་རྒྱན་འཛིན་གནང་
བ་བད་དཀར་སྟག་སྤུ་ཚོས་རྗེ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་པོན་དགོན་
དཔུག་ཁོ་དགོན་གསར་བཞེངས་ལ་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་སྤྱིས་སུ་རྩ་འཇུག་སོགས་དངོས་
པོ་སྐམ་མཐོ་བ་བསྐུལ་གནང་བྱུང་ཡོད། དཔུག་ཁོ་དགོན་གསར་པའི་རྟེན་དང་
བརྟེན་བ་བཙུགས་ལུགས་བྱུང་རྗེས། སྟག་ཞིག་རིན་ཚེན་དབང་ལྡན་རིན་པོ་
ཆེས་དཔུག་ཁོ་དགོན་དར་རྒྱས་གཤུང་བྱུང་གིས་དུ་རྒྱལ་ཤོད་ཡུལ་གྱི་གཤུང་བྱུང་
པོན་བསྟན་འཛིན་པའི་རི་དགོན་ཚང་མ་ཞུགས་པའི་ཁོ་པོ་འོད་ཟེང་འཁྲིལ་བའི་

སྐྱོན་གྱི་སྐྱུ་བ་ཚེན་སྤར་ན་མ་གྲགས་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཚེན་པོ་ཞིག་འཚོགས། སྐོབ་
མ་རྣམས་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་སློབ་དང་འཚོམས་པ་རྒྱུན་དུ་བསྟུན། དགོན་སྡེ་
རེ་རེ་བཞེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཚོགས་སྐྱོར་གྱུ་ལོ་མ་པ་ཉལ་ཏུ་གནང་། ལོ་ལོ་བཞེན་
གནས་སྡིག་གྱི་དགེ་ཚོགས་སྟོབས་པོ་ཆེ་བསྟུན། དེུལ་ཁོ་དགོན་གྱི་འདུས་
ཚོགས་ཚོགས་རྒྱན་སྡིག་ལམ་སོགས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་མཛད། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སེར་ཁྲིམ་འདྲེས་པའི་གྲ་གྲངས་ཀྱང་སྤར་བས་
མང་དུ་འཕེལ་བ་བཅས་བྱུང་། ལྷ་མ་འདི་ནི་རྟེན་དགེ་བསྟེན་ཡིན་པའི་སྲགས་
བཙུན་རྒྱུར་ལམ་གསང་བ་སྲགས་ལ་སྤོང་རྟོགས་བསྟེམས་པ་སྤར་གྲགས་དྲན་
གསུམ་རྣམས་སྲགས་ཡེ་ཤེས་སྲུ་ཤར་ཞིང་མཁུན་བཅེ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན། ཁོང་གིས་གསའ་ལུའི་སེང་གོ་གནམ་རྫོང་བཀ་ནས་ཚོགས་བདག་རོམ་
པའི་ཤོག་སེར་དང་། ཆེ་དབང་གི་སྐུ་གཏེར་ལས་བཞེས་ཡོད་པ་སོགས་མཛད་པ་
བྱུང་། རྟོན་ཅན་མང་པོ་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་མཛད་རྣམས་ལོ་ཉི་གཅིག་ཡོད་པ་
མཐོང་སྤོང་རྣམས་ནས་ལྷ་མ་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ལྷ་མ་ཞིག་མིན་པར་ངེས་ཤེས་བྱུང་
བ་ཡོད། རྣམ་ཐར་ནང་ལྷ་མ་འདི་བོད་རབ་བྱུང་༡༥་པའི་ཚུ་ལུག (སྤྱི་ལོ་༡༡༡༩་
ལོར་འབྲུངས་པ་)གསལ། ཏུ་པའི་ལྷ་མ་སྐུ་སྤེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་བ་ལུབ་བསྟན་
རྒྱ་མཚོས་དེུལ་ཁོ་དགོན་ལྷ་མ་དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་གཏན་ཤེ་བམ་གནང་
ཡོད་པ་རེད། ལྷ་མ་འདི་ཡིས་དེུལ་ཁོ་དགོན་སྐྱོང་སྐབས་དར་རྒྱས་གཞུང་བྱུང་
སྤོང་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་དར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་དུས་རབས་འདིའི་ལོ་
རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོར་ལྷ་མ་སྐུ་མཚེད་གཉིས་སྤྱི་ཉིད་གིས་འདས་གོངས་སོང་བ་
རེད། སྐུ་སྐོངས་སྐབས་ཀྱང་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྤང་རྒྱལ་དང་བཅས་སྲགས་དམ་

དང་པོར་བཞུགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། སྐྱ་གདུང་བཞུ་འབྲུལ་སྐབས་
དེ་ལྟར་ལ་བདེ་གཤེགས་གཙོ་བོའི་ས་བོན་བཟང་མེ་བ་ཞིག་ཉེན་སྐལ་དུ་
བཞུགས་སོ།

དགོན་པ་འདིའི་རྒྱུད་པ་ཉམས་བཞེས་ནི། གཙོ་བོ་ཁྲི་བོ་ཞི་དག་གཉིས་
དང་། དེ་མིན་ཚེས་ཁག་བཅུ་གཉིས། ཚེས་དུས་མཚོན་བཅས་དང་། སྤྱིར་དགོན་
འདི་ནི་བོན་གསར་རྣམ་འདྲེས་མའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཚོགས་རྒྱུན་
ཡང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་སྟེ། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་ ༣ ཉམས་མཉམ་མེད་དང་རྟོན་
པའི་དུས་ཚེན་ལ་མཉམ་མེད་ལྷ་སྐབ་དང་། ཞི་ཁྲི། མེ་ཉོག་མཚོན་པ་བཅས་ཉིན་
༡༣ དང་། བོད་རྒྱ་༣ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལ་མེ་ཉོག་མཚོན་པ་ཉིན་ ༡། བོད་རྒྱ་ ༣ ཚེས་
༡༥ ལ་མེ་ཉོག་མཚོག་པ་ཉིན་ ༡། བོད་རྒྱ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལ་མེ་ཉོག་མཚོན་
པ་ཉིན་ ༡ བོད་རྒྱ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༠ ཉམས་དབྱར་མཚོན། རྣམ་རྒྱལ་འདས་མཚོན།
ཀུན་རིག་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། དེ་ལ་ཡབ་སྲས་ཚོགས་འཁོར། སྤྱིར་གནས་མེ་
ཉོག་མཚོན་པ་བཅས་ཉིན་ ༡༠ བོད་རྒྱ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལ་མེ་ཉོག་མཚོན་པ་ཉིན་
༡ བོད་རྒྱ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལ་སྐོང་རྒྱལ་ཉིན་ ༡། བོད་རྒྱ་ ༨ པའི་ཚེས་ ༡༥ སྐོང་
རྒྱལ་ཉིན་ ༡ བོད་རྒྱ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༡༠ ཉམས་མ་ཉི་བུམ་སྐབ། བུམ་ས་མ། ལུང་སྐབ།
དབང་མཚམས་བཅས་ཉིན་ ༡༦ བོད་རྒྱ་ ༡༡ པའི་ནང་བོན་སྐོང་ཚོགས་འཁོར་
སྐོང་རྒྱལ་བཅས་ཉིན་ ༤ བོད་རྒྱ་ ༡༣ པའི་ནང་སྐོང་རྒྱལ་ཉིན་ ༡ བཅས་འཚོགས་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་ཉེན་གཙོ་བོ་ནི། ཞི་བ་ཀུན་བཟང་ཨ་སྐོར་གྱི་སྤང་བརྟན་མི་
མ་ཞིག་སྟེ། ཞིག་རིན་ཚེན་དབང་ལྡན་གྱིས་གསལ་སྤུ་ནས་གཏོར་ནས་བཞེས་པ་
ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་གྱི་སྐུ་ལི་མ་ཞིག །གཞན་ཡང་རིག་འཛིན་ཚེ་དབང་ཚེན་པོའི་

སྐྱབ་དྲུང་དང་། ལྷག་ཞིག་རིན་ཆེན་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཡོངས་གཙུག་བཞུགས་
ས་པོན་རང་བྱོན་པོན་པ་གཅིག ། ལྷག་ཞིག་ཚུལ་གྱི་མཉམས་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྱབ་
ལས་ཐོན་པའི་རིང་བསྐྱེལ་ཤེས་རིང་དང་། མེ་རི་རམ། ཚུ་རི་རམ་གསུམ། ཤེས་
ལྷ་གསུམ་པ་ནམ་རྒྱལ་གྱི་དབུ་ཡོངས་ལས་རིང་བསྐྱེལ། གཏེར་མ་ཟངས་ཉལས་
བདུན་པ། གསལ་ཁང་གཉིས་ལ་རིང་བསྐྱེལ་གྱུ་བ་མེས་མེར་སྐྱ་གཉིས། ལྷ་
ཡི་སྐྱབས་ཀར་བཞུགས་པའི་གཏེར་སྐྱ་ཅ་ཆེན་བཞུགས་དང་། ཤེས་སྐྱབ་ཤེས་གསུམ་
ཞེས་པ་བཅས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། སྐྱིག་སློབ་ལས་ལུགས་ནི་དགོན་གྱི་བཅའ་
ཡིག་ལྟར། སློབ་དཔོན་གཅིག་དང་། དབུ་མཛད་གཅིག །དགོན་གཅིག །སྐྱི་
བ་གསུམ། ལུག་མཛོད་དང་གཏེར་བ་བཅས་དབུ་ཚོས་ལས་སྐྱོ་བཟུང་གིས་སྐྱིག་
སློབ་ལག་བསྟར་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོའི་ཡིག་ཚགས་ལྟར་
ན་སྐྱབས་དེར་དགོན་བཞུགས་གྲུ་གངས་ ༣༠ (ནག་ཚུའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་གྱི་
དབུ་གཞིར་དགོན་བཞུགས་གྲུ་གངས་ ༤༠) ཡོད་པ་འཁོད་འདུག །རིག་གནས་
གསར་བཅའི་སྐྱབས་སུ་དགོན་འདི་མིང་གི་ལྷག་མར་གྱུར། ཉང་གི་མི་རིགས་
སྲིད་ཅུས་དང་ཚོས་ལུགས་སྲིད་ཅུས་དོན་འཁྲོལ་གྱུར་རྗེས་དུས་ཁོ་དགོན་པོད་
རབ་གྱུར་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གྲང་ (སྐྱི་ལོ་ ༡༩༥༤) ལོར་ཨ་བུ་བསམ་མེད་དང་
ལུབ་བསྟན་གྱིས་གཙུག་མི་ལྷ་ཡིས་འགན་བཞུགས་གནང་སྟེ་མང་ཚོ་གསུམ་གྱིས་
རོགས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་གསོ་གྱུར་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱུ་ལ།

འདི་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་པའི་སྐྱོལ་རྒྱུན་ཐོར་བྱ་དག།
སྐྱུ་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་རྒྱས་མངའ་ལོན་སྲིར་བྱ།
མཐོང་སྲོང་མེད་རྒྱུན་ཆེག་དོན་ཉུང་ནའང་།
དགོས་མེད་མ་ཡིན་དོན་བཟང་རྣམས་ལྷུང་ཅིག།

དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་མཁར་དགོན།

གནས་ལུགས་ཅི་བསྟན་བསྟན་བ་རབ་མཁུན་པའི།
གང་ཞིག་ཅི་ཐོས་ཐོས་མ་ཉིད་བྱ་བསྟོད།
ཤེས་བྱ་དོན་རྟོགས་རྟོགས་ཚད་གཤེས་བཞིན་བྱ།
བསྟོད་ཆེགས་ལེགས་དཔལ་དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་མཁར་དགོན།

དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་མཁར་དགོན་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ནང་སྐོར་(སྤྱི་ལོ་
1༧60)ལས་མས་སྐྱུ་ལྷ་བརྟན་གཡུང་རྒྱུ་ཉི་ལོད་ཀྱིས་བྱུག་བཏབ་པའི་སྐྱུ་ལས་
དགོན་ཞིག་རེད། ལྷུ་མཐའ་བོན་ཡིན། རྗེས་སྐྱུ་སོག་པོ་རྒྱུན་གར་དམག་གིས་
གཏོར་ནས་དགོན་འདི་མི་གནས་པར་གྱུར། དེའི་རྗེས་སྐྱུ་སྐྱུང་ལྷ་ཚང་གིས་ཁ་
འཛིན་གནང་སྟེ་སྐྱུ་སོག་པོ་རྒྱུན་གར་བས་གཏོར་པའི་ནང་དགོན་གྱི་གསེར་
འབྲུ་མངའ་བུལ་ཅན་ལ་ལྷན་བ་བརྒྱབ་ནས་མིག་གི་སྐྱོད་ལུལ་ལྷན་བ་དང་། སྐྱོན་
རྒྱུ་བ་མཉམ་མེད་བས་བསྐྱེད་བར་གྲགས་པའི་སྐྱུ་ལས་ལྷ་ཀྱི་ཆེན་ཞིག་

སྐྱལ་པའང་རྟེན་གཙོ་ཏུ་བྱས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མཁར་དགོན་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་
བྱུང་། སྤྱོད་མཁར་ཞེས་དོན་ནི། དགོན་པ་འདིའི་རྒྱལ་ཏུ་དབྱར་དུས་སྤྱོད་མཚོ་རྒྱང་
ཏུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྤྱོད་རྒྱལ་གནས་པའི་མིང་དེ་གཡང་བ་ཡིན་སྟེ། ལྷ་ལྷུང་
གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱར་གཤེན་པོ་ཡོད་སྟབས་སྐབས་ཤིག་ལྷ་ཚང་ནས་ལྷུང་ནག་སྤྱོད་
ལ་སྤྱོད་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མཁར་དགོན་གྱི་ཞལ་འཛིན་གནང་དགོས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཤེས་སྤྱོད་མིང་ཚོའི་མོས་མཐུན་ཐོག་སྤྱོད་མཁར་དགོན་འདི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པས་(སྤྱོད་
སོག་རྫོང་ཁོངས་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཚོན་རྫོང་ཁོངས་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལ་ཞིག) ཞལ་
འཛིན་གནང་ཞིང་། ལང་ལུལ་ཤེས་སྤྱོད་གིས་ལྟ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་
མིང་སྤྱོད་པ་མིང་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དོན་དུ་གཏུང་རྒྱུད་ལྷུང་ནག་རྒྱུད་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལ་བོད་ས་གནས་སྤྱོད་གཞུང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོན་བཅུ་གསུལ་
གྱི་བྱས་གཏུན་ཚིག་བདག་སོ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། སྤྱོད་ལ་འདིས་སྤྱོད་མཁར་དགོན་གྱི་ཞལ་
འཛིན་གཏུས་གནང་བའི་ལོ་ཚིགས་མི་གསལ་བྱུང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོན་ཚམ་བྱས་
ན། དེ་གཏུང་ཞིག་གཡང་སྤྱོད་པས་དང་། གཡུང་བྱུང་བསྟན་འཛིན། བསོད་ནམས་ཚོས་
རྒྱལ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་བསོད་ནམས་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་དགོན་འདིའི་ཉམས་
གསལ་སྤྱོད་ཐུག་རྒྱས་དངོས་ལོར་མ་ཉུང་ཚམ་བཏོན་གནང་བྱུང་ཡོད།

དགོན་འདིའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་གསེར་ཟངས་
ལས་སྤྱོད་པ་ཐོག་ཚད་ཚམ་ཡོད་པ་དེའི་མཚན་ལ་གསེར་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱོད་ལ་ཟེར་བ་
སྤྱོད་དེའི་ཐུགས་ཀར་བྱོད་རྒྱུན་ལ་ཚད་པ་ཡོད་ཚུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་ཟེར། སྤྱོད་
ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཡུལ་གཞན་དག་ཞིག་ནས་གདན་འདྲེས་སྐབས་གཞི་
བདག་གིས་ལམ་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མཚར་ལྷན་པ་བྱུང་རབས་ཡོད་སྟེ་འདུག

དེ་བཞིན་ནང་རྟེན་གཞན་ཞིག་ནི་སྟག་ལའི་སྐུ་དེའང་སྐུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལིན་པའི་
 གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་གྱི་སྐུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་གཏེར་སྐབ་ནག་ཁྲ་མ་
 ཞེས་པ་དང་། ཤང་སེལ་མ་ཉི་མ་གཅིག་བཅས་གཙོ་སྐུ་ལས་སྐུ་གསུང་ཕྱགས་རྟེན་
 དེས་ཅན་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཚོགས་སྐུ་ཚོས་ཚོག་ཉམས་བཞེས་ནི། གཙོ་
 བོ་ཞི་ཁྲོ་དང་སྟོང་མཚོད། སྟག་ལ་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། བོད་རྒྱ་དང་བོད་ཚེས་
 ༡་ནས་བཟུང་མཉམ་མེད་འདས་མཚོད་ཉིན་༤་དང་། ཚེས་འཇམ་བོན་འཛོན་ཉིན་
 ༦། བོད་རྒྱ་ལའི་ཚེས་༡༠་ནས་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཚོད་ཉིན་༥། བོད་རྒྱ་༧་པའི་
 ཚེས་འཇམ་མ་ཉི་ཤུ་སྐབ་ཉིན་༦། བོད་རྒྱ་༡༠་པའི་ཚེས་༡༣་ལ་ཁྲོ་བོ་གཏོར་
 བརྒྱུག་ཉིན་༦། བོད་རྒྱ་༡༡་པའི་ཚེས་འཇམ་ཉིན་༥་སྟག་ལ་སྐབ་པ། བོད་རྒྱ་
 ༡༢་པའི་ཚེས་༡༡་ནས་འོད་དཀར་སྟོང་མཚོད་ཉིན་༣། བོད་རྒྱ་༡༣་པའི་ཚེས་༤་
 ལས་ཁྲོ་བོ་འོ་མཚར་རྒྱལ་བརྒྱུག་ཉིན་བཅས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱིག་སྲོལ་ལམ་ཕྱགས་ནི་དབྱ་མཛད་དང་། དགོ་བསྐྱོས། ལས་སྐྱེ་
 བཅས་ཀྱིས་སྐྱིག་སྲོལ་འགན་འཁུར་གནང་གི་ཡོད་པ་སྐྱི་དང་མཚུངས། སྐྱི་
 ལོ་༡༤༦༡ལོའི་ཡིག་ཚགས་ལྟར་ན་དུས་དེར་དགོན་བཞུགས་སྐྱགས་གྲ་༡༥་
 (ནག་ཚུ་ས་གནས་ལོ་རྒྱུ་འི་རིག་གནས་དབྱུང་གཞིར་དགོན་བཞུགས་སྐྱགས་
 གྲ་༣༡་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་རིག་གསར་ལོ་བཅུ་འི་ནང་དགོན་པ་གཞན་
 དང་འབྲ་བར་སྟག་མེད་གྲུ་༥། འོན་ཀྱང་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་འི་ནང་ཉང་གི་སྐབས་
 བཅུ་གཅིག་པའི་གྲུང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་སྲོལ་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་
 ལས་རིམ་བཞིན་མི་རིགས་དང་ཚོས་ཕྱགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱས་དོན་འཁྲོལ་བྱུང་སྟེ་
 རྗོང་ཡོངས་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་དང་འབྲ་བའི་རིམ་བཞིན་ཉམས་གསོ་བྱེད་པའི་གོ་

སྐབས་ཐོབ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མཁར་དགོན་དེ་ཡང་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བྲུག་པའི་
 མེ་སྟག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩)ལོར་སྐལ་བཟང་གྲགས་པ་དང་ལྷ་ལྷན་གྱིས་གཙོས་པའི་
 གན་རབས་༩་གིས་འགན་ཁུར་ནས་དགོན་གྱི་སྤྱི་ནང་དང་གྲུ་ཕག་བཅས་ཉམས་
 གསོ་ཡག་པོ་གྲུབ་བཞིན་ཡོད། གོང་གསལ་དེ་སྟོན་རྒྱ་སྟོན་གྱི་དགུའི་ཁོངས་སུ་
 གཉོགས་པ་དང་། ད་ལྟ་འབྲི་བུ་རྫོང་ཁོངས་ཡིན་པའི་པད་དཀར་དགོན་དང་། ལྷ་
 མཁར་དགོན། དུལ་ཁོ་དགོན། རོ་རྟེང་དགོན། འུ་མདའ་དགོན་བཅས་དགོན་
 པ་ཁག་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་སླ་གསལ་རྟོགས་མ་བྱུང་བས་འདྲར་
 ཞིབ་གསལ་རང་མ་བྱུང་ཡང་མཐོང་ཐོས་བྱུང་རིགས་མ་དོར་བར་བཀོད་པའི་
 རྒྱལ་བྱས་པ་ཡིན། མདོར་ན་གོང་གསལ་འབྲི་བུ་རྫོང་ཁུལ་དུ་དགོན་པ་ཁག་༡༥་
 ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགོན་ཁག་གི་སྤྱི་དང་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་ཅམ་ཤེས་
 རྟོགས་བྱུང་རིགས་སྐྱེང་ཅམ་བྱས་པ་ལགས་སོ།

སྐྱས་པ།

གུན་རྟོགས་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་འདི་ལྟ་བུ། །
 གཟུགས་བཟང་བཀོད་ལེགས་ལྷན་པ་མིག་གི་དབྱིད། །
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རིམ་ཕྱོན་རྣམ་ཐར་ལས། །
 རྒྱས་པ་ཅི་ཡིན་རགས་ཅམ་རྟོགས་ཚད་བཀོད། །

སྤྱིར་ཁུལ་འདྲར་སྤྱ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལུན་རིང་ལྷན་པའི་དགོན་གནས་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རིགས་ཤོད་སྟོལ་ཡོད་ལྟེ། སྟོན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་པག་གྲུ་རྩོ་རྩོ་རྒྱུས་

པོ་དང་ཀམ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་དུས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༡༠༠ནང་དང་དེའི་སྔོན་དུ་
བཀའ་གདམས་པ་སླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུག་འདེབས་མཛད་པའི་དགོན་པ་མང་
པོ་ཞིག་བྱང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གནའ་སྔ་མོ་དགོན་གནས་དེ་དག་
ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕོ་འགྲུང་མང་པོ་བྱང་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བཀའ་གདམས་པའི་དུས་
སྤྱི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏེ་བ་དང་སྟེ་ཕུ་ལྷུང་བ་བཅས་ཀྱིས་སྤྲུག་འདེབས་མཛད་པའི་
བྲམ་ལག་(བ་ལག)དགོན་དང་འབྲུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དགོན་གནས་རྒྱ་
ཆེན་ཡོད་རབས་དང་། བཀ་གྲུའི་སྐབས་སུ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། འབྲུག་
བ་བཀའ་བརྒྱུད། འདས་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲི་གྲུང་བཀའ་
བརྒྱུད། ལྷག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་དགོན་པ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་བྱང་ཚུལ་ཡོད་
པ་ཐོམ་པན་དུ་ཉི་དགོན་དང་། གཞུང་དགོན། རྫོང་དགོན་དང་། འབྲི་རུར་རྣམ་ཆེན་
དགོན་དང་། རྣམ་རྒྱུང་དགོན། འཁར་ལུང་དགོན། ཁ་རིང་དུ་འཕྲོང་རྒྱ་དགོན་དང་
། འཕགས་ལུང་དགོན། འབོམ་ཁུལ་དུ་ཀ་མདོ་དགོན། ཀ་མཚོག་དགོན། བཀ་ལོ་
དགོན། བྲམ་ལག་དགོན། རི་སྤྱང་དགོན། དགོས་འདོད་དགོན། ལྷགས་ལུང་དགོན།
རི་སྤུལ་དགོན། སྤྱི་རི་དགོན། ཆག་ཅེར་ལུ་གྲུ་དགོན། འག་ཚུར་རྫོང་མཁར་དགོན།
སེ་ཁ་ཐོན་དགོན་བཅས་དང་། དེ་མཚུངས་འག་རོང་། མོ་ཚུ། བེ་གཞུང་སོགས་ས་
ཆ་མང་པོ་ཞིག་གི་དགོན་པ་དང་རི་ཁོད་གནས་མལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་དགོན་ལུལ་
དང་དགོན་ཞིག་ཞེས་པ་ས་མལ་མང་པོ་ལ་ཡོད་འདུག སྐབས་དེར་དགོན་པ་ལལ་
ཆེ་བ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་ཡིན་པ་དང་གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་པ་དང་། རྫོང་མ་ཐོན་
པོ་སོགས་སྤྲུག་མཐའ་ཁག་ཁག་སྤྱང་རབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་
དགོན་པ་ཁག་གཅིག་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བ་དང་། ཁག་ཅིག་རྒྱ་སྤྱིལ་བཏང་བ།

ཁག་ཅིག་ཕྱིས་སུ་ལྷ་བསྐྱར་ནས་དགོ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་འཛིན་སྐྱོང་སོགས་
བྱས་མཐའ་ད་ལྟ་དགོན་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་གོང་གསལ་ལྟར་འགྲི་བྱ་རྒྱུ་ལྟེན་ལྷན་དུ་
དགོན་པ་ཉི་ལུ་ཅ་ལྟ་ཡོད་པ་ལགས་སོ།།

དགོན་པ་སོ་སོའི་ལྷ་སྐྱེལ་རིམ་བྱོན་གྱི་གོ་ཐོབ་དང་ བྱུང་མཐའ་ཁག་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཚུལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ནགས་ཤོད་ཚོ་དགོན་ཁག་གི་སྲོན་བྱོན་མཁས་དབང་
མཚན་སྟན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྲོན་མེ་ཆམ་གསུམ་ཞེས་
པ་ནི་སྟག་ཕུ་དང་། ཉི་གྲགས། ཞབས་བྱང་བཅས་ཉེ། དུག་ན་བརྒྱའི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་
སྟག་ཕུ་བ། །མཚོ་སྐྱེས་བརྒྱའི་གདུང་འཚོབ་ཉི་མ་གྲགས། །སྤྱིད་ཤོད་ཞབས་
བྱང་མཚོག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཉེ། །བསྟན་པའི་སྲོན་མེ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
།ཞེས་མཚུངས་ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྲོན་མེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་སྟག་ཕུ་དོ་རྩེ་
འཚང་ཆེན་པོ་སྐྱེལ་བྱེད་དང་པོ་གྲུ་ལྷི་དཔལ་ལྷན་དོན་འགྲུབ་མཚོག་ནས་སྐྱེལ་བྱེད་
རིམ་བྱོན་ནི་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་གཏན་དང་གསེར་ཐམ་ཡོད་
པའི་གོ་ཐོབ་བདག་སྐྱོང་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྲོན་ལྷ་བྱང་སྐྱེལ་འཁོར་གསུམ་སུ་ཡོངས་
འཛིན་གཅིག་དང་། ལྷ་མཁུན་གཅིག་ མཚོན་གཉེར་གཅིག་ དུག་མཛོད་གཅིག་
གཉེར་བ་གཉིས། མདོ་དར་མ་གཉིས། བསྐྱེད་གཉིས། ཆིབས་དཔོན་དང་ཆིབས་
སྐྱོང་གཉིས། གསོལ་དཔོན་གཉིས། ར་མ་གཉིས། དབུ་གདུགས་གཅིག་སྐྱེད་དང་

གཉིས། རྟེན་དང་གཉིས། བྱམས་འགྲོགས་བཞི། གར་པ་བརྒྱད་བཅས་སྐྱེ་འཁོར་
སྐྱུ་བཅུ་ལྔ་གསུམ་དང་། ལྷ་འཕྱུང་བརྒྱ་དང་ཡང་འཕྱུང་བྱུག་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་
ཡོད་པ་རེད། བྱུ་མཐའ་རི་བོ་དགོ་ལུགས་པ་ཡིན།

ཆགས་རི་ཉི་མ་གྲགས་པ་ནི། ཉི་གྲགས་སྐྱེ་མེད་དང་པོ་ཉི་གྲགས་གཉེར་
ཆེན་ནས་སྐྱེ་མེད་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་ཉི་གྲགས་ལྷ་བྱང་གིས་སྐྱེ་འཁོར་གས་སུ་བྱུག་
མཛོད་གཅིག་དང་། གསོལ་དཔོན་གཅིག་དེར་ཞབས་ལྷི་གཅིག་ཡོད་པ་དང་
། བསྐྱང་གསོ་རྒྱུན་ལྡན་གཉིས། གཉེར་པ་གཉིས། མ་བྱུན་གཉིས། ཡོས་འཐག་
བརྒྱད། ལྷ་ལེན་གསུམ། ཆིབས་དཔོན་གཅིག་ལོར་སྐྱེ་ཁར་མཛོད་ལོར་སྐྱུགས་འཆོ་
མི་བཞི་བཅས་སྐྱེ་འཁོར་གཡོག་གྲེད་མི་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། བྱུ་མཐའ་རྩིང་
མ་ཡིན།

འབྲི་རུ་ཞབས་རྒྱུད་ནི་ཞབས་རྒྱུད་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་ནས་
ད་ལྟ་མན་དུ་སྐྱེ་མེད་བཅུ་གཅིག་ལེབས་ཟེན་པ་རེད། ཞབས་རྒྱུད་ལྷ་བྱང་སྐྱེ་འཁོར་
གས་སུ་བྱུག་མཛོད་གཅིག དེའང་འབྲི་རུ་ཉི་དཔོན་ལྷིང་བཞི་རེས་སྐྱོར་གནང་
ནས་ལྷ་བྱང་བྱུག་མཛོད་དང་། གཟིམ་དཔོན་གཅིག་མཁོན་གཉེར་གཅིག་གསོལ་
དཔོན་གསུམ། གཉེར་པ་སེར་སྐྱེ་བཞི། སྐྱེ་རིམ་པ་གཅིག་ཐང་ཐོང་བསྐྱེན་སྐྱུབ་
མཁན་མཆོམས་པ་གཅིག་མ་བྱུན་གཉིས། ལྷ་ལེན་དང་མ་གཡོག་ལྔ། ཡོས་
འཐག་གསུམ། བྱུང་དཔོན་གཅིག་ཆིབས་དཔོན་གཅིག་མཛོད་དཔོན་གཉིས། ལྡར་
དཔོན་གཅིག་བཅས་སྐྱེ་འཁོར་ཞབས་གས་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དང་། ལྷ་འཕྱུང་བརྒྱད་
བཅུ་ཞེས་སྐོལ་ཡོད་པ་དང་། བྱུ་མཐའ་དགོ་ལུགས་སྐྱོང་མཛོད།

ཚགས་རི་དཔོན་གྱི་དབྱ་ཉ)ལྷ་ཉི་གྲགས་གྱིས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་ཕ)རྒྱལ་
སྲས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཐོང་དགྲ་དང་། ༣)དཔོན་པོ་རྒྱ་མཐོང་བཞི། ༤)གསང་སྲགས་
རྒྱ་མཐོང་ལ། ༥)འཕྲོ་འདུལ་རྒྱ་མཐོང་གསུམ། ༦)ལྷང་ནག་རྒྱ་མཐོང་གསུམ། ༧)ཚོས་
མིང་རྒྱ་མཐོང་གསུམ། ༨)ཨོ་རྒྱན་ཚོས་དམིངས་རྒྱ་མཐོང་གཉིས། ༩)ལྷ་མང་ལྷ་མ་
རྒྱ་མཐོང་གཉིས། ༡༠)ལྷ་མ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཐོང་གཉིས། ༡༡)རྒྱང་རི་ལྷ་མ་རྒྱ་མཐོང་
གཉིས། ༡༢)བྱ་རུམ་རྒྱ་མཐོང་བཅས་གོང་གསལ་ནང་གི་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
། གསང་སྲགས། རྒྱང་རི་ལྷ་མ་བཅས་རྒྱ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་བ་མཐའ་རྙིང་
མའི་ལུགས་འདྲིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཚོས་རྒྱ་དཔོན་རི་པོ་དཔལ་འབར་གླིང་དང་། གཡག་འབྲུབ་དཔོན་གཉིས་
གྱི་དབྱ་ལྷ་གཙོ་བོ་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱ་མཐོང་དང་། རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་མཐོང་གཉིས་པ་རྒྱ་བཟང་
བཞུན་འདྲིན་མཚོག་ད་རྒྱ་རྒྱ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་བ་མཐའ་རི་པོ་དགེ་
ལུགས་འདྲིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད།

ལུགས་མིང་དཔོན་དགེ་རྒྱན་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་ཅེའི་དབྱ་ལྷ་འཇའ་གོང་ཨ་མགོ་
ནས་རྒྱ་མཐོང་བརྒྱུད་ཐེབས་ཡོད་པའི་ད་རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱ་ལོས་བརྒྱུད་པ་མེད། ལྷ་བ་མཐའ་
རི་པོ་དགེ་ལུགས་སྐྱོང་མཇུག་ཡོད་པ་རེད།

འཕྲོ་འདུལ་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་གླིང་དང་། ཚོས་གླིང་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་
རི་པོ་ཀུན་དགའ་གླིང་གི་དབྱ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཞབས་རྒྱུད་རྒྱ་མཐོང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
མོང་མཐའ་རྒྱལ་དང་མེ་ར་རྒྱལ་དབང་བཅས་གྱིས་ལྷ་བ་མཐའ་དགེ་ལུགས་འདྲིན་
སྐྱོང་གནང་སྐྱོང་ག་རེད།

རྒྱལ་རྒྱ་དཔོན་དགེ་རྒྱན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གི་གཙོ་བོ་དབྱ་ལྷ་

ལྷན་བཏུག་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་སྐྱེ་བའི་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་མཐའ་དགེ་
ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

འཕྲོད་སྐྱེ་དགོན་བདེ་ཆེན་དཔལ་འབར་གླིང་གཙུག་པོ་ཚོས་རྗེ་སྐུ་རྟེན་དང་པོ་
སྐུ་གསུ་རྟེན་ནས་སྐུ་ཐོང་དགུ་པེབས་ལྷན་བཏུག་ལྷན་མཐའ་དགེ་པོ་དགེ་ལུགས་
འཛིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

རྩ་ཁྲིམ་དགོན་དང་རྒྱལ་གླིང་སྐུ་རྟེན་ཚོས་རྗེ་དམར་ཚོ་སྐུ་རྟེན་ནས་ད་ལྟ་
བར་སྐུ་ཐོང་དགུ་པ་དགེ་ལེགས་སུ་བཏུགས་སྐུ་བཀུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་།
ལྷན་མཐའ་དགེ་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

འཕྲོམ་དགོན་ཚོས་འཁོར་བྱམས་པ་གླིང་གི་རི་དབང་སྐུ་ཐོག་གོང་མ་དགོན་
མཚོག་དམ་ཚོས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཚོག་ཉིད་ནི་མཚན་སྟན་ཆེ་བ་བྱུང་། ཁོང་
གིས་འགྲི་ལུང་བུ་སྟོབ་ཆེ་རིམ་ཁག་གི་གཏོང་སྟོ་ཐོན་དགོས་ལྟར་འཕྲོམ་དགོན་
གསར་དགོན་གྱི་མཁན་ལྷན་(འཕྲོམ་ལྷན་ལེ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ལེ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ལེ་གསུམ་
འགན་བཞེས་ནས་
འགྲི་ལུང་གཏན་ས་མཐེལ་གྱི་མཁན་ལྷན་ལོ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ལེ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ལེ་གསུམ་
བ་དང་། དེ་རྗེས་འགྲི་གཏན་ཡང་རི་སྐར་གྱི་མཁན་ལྷན་ལོ་གསུམ་གྱི་གཏོང་སྟོ་ལོ་
དགུ་ཡོངས་སུ་བཞེས་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་རི་སྐར་དུ་ཐོན་ཅམ་མཐུན་མིན་གྱི་
རྟེན་བྱུང་བའི་རི་དབང་ཚང་འབྲས་སྐྱེད་ས་སྟོ་གསལ་གླིང་དུ་མགོ་བཏུགས་ལྷན་
བཀུག་རི་བཀུག་རྩ་དང་དགོང་ས་སྐར་ཁོངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བཀུག་བཅས་རིམ་
བས་བྱུང་ཚུལ་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་འགྲི་ལུང་པའི་བཀུག་གཏན་དང་། རྟོར་
རྒྱལ་པོའི་བཀུག་གཏན་གཞུང་ཡིག་རིམ་བྱུང་གི་ཐོབ་ཐང་བྱུང་སྐྱོང་ཡོད། རི་དབང་
ལྷ་གྲང་གི་སྐུ་འཁོར་གས་སུ་ནི། ཡོངས་འཛིན་དང་། ལྷ་མཁུན། རྗེ་པ། ལྷག་

མཛོད། གཉེར་བ། ར་མ། ལྷ་ལོན། ཡོས་འཐག ཏྲི་རྩི་སོགས་འཁོར་གཡོག་ཆ་
ཚང་དང་། མདོ་དར། བསྐྱུ་སྒྲ། གཏུགས། ཏྲི་དོམ་ཉིས་བཅེགས་བཅས་དང་། སྤེ་
བ་དང་ཕྱག་མཛོད་བཅས་ལ་ལས་གོས་ཆག་རྩ་ཆབ་གཟན་ཞེས་བའི་ཅེ་རྩུང་གི་
ལས་གོས་ཁྱོན་རྒྱུ་ལོ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་རང་གོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྐྱུ་ཐོག་
གཉིས་རིང་དགོན་འདིའི་དབྱ་སྒྲ་མཛད་པ་དང་། དེའི་གོང་དུ་ཤག་མ་ཐང་དགོན་
ཀྱི་དབྱ་སྒྲ་ཡིན་པ་རེད། དེང་དུས་རི་དབང་དགོན་མཚོག་བསྐྱེན་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གྲུབ་མཐའ་འགྲི་གྲུང་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
གསུམ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

རབ་བརྟན་དགོན་སྐྱེན་ཚོགས་རབ་བརྟན་ཚོས་སྤིང་དང་ལྷུང་སྐྱོན་ཚོས་
འཁོར་དགོན་གཉིས་ཕྱིས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གཏན་བཞུགས་མེད་པའི་དགོན་བདག་སྤིང་
སྒྲ་བྲང་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རི་པོ་དགེ་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་
རེད།

ཚོད་ལུང་དགོན་བསམ་གཏན་སྤིང་ནི། རྩ་རུམ་སྐྱུ་སྤེང་རིམ་ཁྱོན་གིས་
འཛིན་སྐྱོང་གནང་སྐྱོང་བ་དང་། ད་ལྟ་རིན་ཆེན་དོན་འགྲུབ་མཚོག་གིས་གཙོ་
འགན་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་རྩིང་མ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཤག་ཐང་དགོན་བཀའ་བརྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་སྤིང་ནི་འགྲོང་རྩུང་ཚོས་རྩེ་གངས་
པ་ནས་སྐྱུ་སྤེང་བཙོ་ལྷ་པ་དགོན་མཚོག་བསྐྱེན་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་བར་ཕེབས་
ཡོད་པ་དང་། ཚོས་རྩེ་ལ་ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུ་བའི་བཀའ་གཏན་
ཤེལ་བམ་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ། ཅེ་པོ་ཏ་ལའི་རྩ་ལམ་ཐོག་ནས་ཆིབས་ཐོན་ཚོག་
པ། ཏྲི་དར་ཆ་བསྐྱུ་སྒྲ། མདོ་དར་སྐྱུ་འཁོར་ཆེ་གས་རྣམས་ཅེ་རྩུང་ལས་གོས་ཐོབ་

ཐང་ཡང་ཡོད་པ་དང་རྗེ་མ་དམར་སྐྱ་སྲིད་བདུན་པ་དགོམ་མཚོག་བསྟན་འཛིན་
འཛིགས་མེད་མཚོག་སྐྱ་བཞུགས་ཡོད་སྟེ་དང་། རང་ལྷོམ་སྐྱ་སྲིད་བཅུ་གཉིས་
པ་དགོམ་མཚོག་གཞན་པན་དབང་ལྷུག་བཟང་པོ་བཅས་དེར་ཕེབས་བཞུགས་
དང་འཛིན་སྲོད་གནང་སྲོད་ཡོད། ལྷུག་མཐའ་འཁྲི་གྲང་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་སྲོད་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

སྲང་དེལ་ཐེག་མཚོག་རྣམ་ལྷོམ་སྲིད་ནི། དབུ་སྐྱ་འཛིགས་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་
ལྷོས་ཀྱིས་བསྟན་འཛིན་སྐྱ་བའི་འཛོ་དོན་སྲོད་བ་དང་། ལྷུག་མཐའ་བཀའ་བརྒྱུད་
འཛིན་སྲོད་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

མེར་བཟུ་ཤིས་དཔལ་འབར་སྲིད་ནི། ཉི་མ་གྲགས་པས་གཙོ་བོ་གནང་བ་
དང་སྐྱ་མ་ཨོ་རྒྱུན་ཀྱིས་མཛད་འཛིན་བསྐྱེད་སྲིད་ནས་ད་ལྟ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གཙོ་
འགན་བཞེས་ཉེ་ལྷུག་མཐའ་སྲིད་མ་འཛིན་སྲོད་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

བྱ་སྐྱ་དགོམ་དགོ་ལྷུག་བཟུ་ཤིས་དང་རྒྱས་སྲིད་ནི་རྗེའི་དངོས་སྲོལ་རྒྱ་རྟོན་
སྐོ་བཟང་གྲགས་པས་རི་དགོམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སྟུག་བཏབ་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་པ་
དང་ཕྱིས་སྐྱ་དགོམ་འདི་ཞལ་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་སྐྱལ་སྐྱལ་འཛིན་སྲོད་གནང་བ་
དང་ལྷུག་མཐའ་རི་བོ་དགོ་སྟུགས་འཛིན་སྲོད་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

བད་དཀར་དགོམ་རྣམ་རྒྱལ་སྲིད་ནི། གྲང་བུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་སྲོལ་
མ་ཀྱི་ཕུ་གནས་བཏན་ཉི་མས་བསྟན་པ་སྲོད་བ་དང་། ཕྱིས་སྐྱ་སྟག་སྐྱ་སྐྱབ་བསྟན་
བསྟན་འཛིན་ཡན་སྐྱ་སྲིད་བཅུ་བདུན་ཕྱིན་པའི་བད་དཀར་དགོམ་ལོ་རྒྱ་རྟོན་
ཞབས་ཀྱི་ལྷ་སྲེ་དགོམ་ཁག་བཅུ་གསུམ་ནང་གི་ཨ་མ་ཞིག་རེད། ལྷུག་མཐའ་རི་བོ་
དགོ་སྟུགས་འཛིན་སྲོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

བྱ་མདའ་དགོན་དཔལ་ལྷན་མཁའ་སྐྱོད་སྤྱིང་ནི། མཁའ་འགྲོ་བསོད་ནམས་
དཔལ་འདྲེན་དང་སྲས་བསོད་ནམས་དོན་འགྲུབ་ནས་སྤྱིས་སྲུ་བན་དཀར་སྟག་སྲུ་
ལྷ་མའ་བཅས་ཀྱིས་ཞལ་འདྲིན་གནང་ཞིང་། བོན་རི་ལྷ་མ་ནས་དབྱུ་འདྲིན་མཛད་
པ་དང་། སྲུབ་མཐའ་རི་བོ་དགོ་ལུགས་འདྲིན་སྐྱོང་གནང་བ་རེད།

གསལ་མདའ་དགོན་མི་གཡོ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་ནི། ལུ་ལྷུང་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་
རབས་ནང་ནས་ལུ་བཅུན་གཡུང་དུང་ལྷོ་ལོད་དང་དེ་རྗེས་ཀོ་རྒྱལ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་
མཚན་བཅས་ལུ་ལྷ་རིམ་བྱོན་སྐྱུ་སྤྱིང་བཅུ་གསུམ་པེབས་སྐྱོང་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་
ཉི་ལྷ་ཆེ་དབང་མཚོག་གིས་སྲུབ་མཐའ་གཡུང་དུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་སྐྱོང་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

སེན་ཆ་དགོན་གཡའང་ཤོད་རྣམ་རྒྱལ་ཀུན་གྲགས་སྤྱིང་ནི། ཐོག་མར་
མཁའ་ཆེན་སྲུབ་ཚོགས་སློ་གོས་དང་། དེ་རྗེས་སྲུ་ཡི་ལྷ་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་
ལྷན་དང་ལྷུང་བཅུན་བསམ་གཏན་ཉི་མ་ནས་གདུང་རབས་ལྷ་ཡིས་སྲུབ་མཐའ་
བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་སྐྱོང་གནང་མཛད།

དགའ་རི་དགོན་ནི་མཁའ་བཅུན་བསམ་གཏན་ཉི་མ་ནས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་
དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་སྤྱིའུ་གདུང་ལས་འཁྱུངས་པ་ལྷ་མ་སྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱུངས། སྲུབ་མཐའ་བོན་ལུགས་འདྲིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་
རེད།

དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་མཁའ་དགོན་ནི། ལུ་བཅུན་གཡུང་དུང་ལྷོ་ལོད་ནས་བསྟན་
པ་སྐྱོང་མཛད་དེ། དེ་རྗེས་ལྷུང་ནག་སྲུ་ལ་ལྷ་མས་ཞལ་འདྲིན་གནང་། སྲུབ་མཐའ་
བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདྲིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དབྱུང་ཁོ་དགོན་གཡུང་བྱུང་དང་རྒྱལ་སྤྱིར་ལྷོ། སྐྱུ་ར་ལོད་ཟེར་རྒྱལ་
མཚན་ནས་དགོན་པ་འཛིན་སྐྱོང་མཛད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྟག་ཞིག་རིན་ཆེན་
དབང་ལྡན་དང་། ཁོང་གི་གཅེན་པོ་འདུལ་འཛིན་པ་ཚུལ་གྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་
ཀྱིས་བྱུབ་མཐའ་པོན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དོ་རྟེན་དགོན་པོ་མཚར་བུན་ཚོགས་སྤྱིར་ལྷོ། ལྷ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན་
དང་། ཤེལ་ཞིག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། སྟོན་ལམ་བཟུང་གིས་བཅས་ནས་རིམ་
བརྒྱུད་དེ་ད་ལྟ་མདོ་སྟགས་བསྟན་འཛིན་དང་འབྲུག་སྲས་ཀྱིས་བྱུབ་མཐའ་པོན་གྱི་
བསྟན་པ་སྐྱོང་མཛད་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གསལ་དེ་ལྟར་དགོན་པ་ཁག་གི་སྐྱེས་སྐྱུལ་སུམ་བུ་སོ་སྐྱ་ཡོད་པ་དེ་
ནམས་སྐྱེས་ལྷོ་རིམ་ཁྱོན་རི་ལྟར་ཕེབས་ཚུལ་གསལ་པོ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ལྷོ་རི་
བཏང་བྱས་ན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་རིགས་ནམས་ཡལ་བ་མ་དོར་ནས་སྐྱུལ་སྐྱེའི་གོ་
ཐོབ་དང་བྱུབ་མཐའ་སོ་སོ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཚུལ་དབྱུང་ཡིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ལོ་བཅུ་འཛིན་གོད་
ཆག་བྱུང་རྗེས་སྐྱེར་ཡང་དགོན་གནས་
ཁག་ཉམས་གསོ་བྱུང་ཚུལ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་རང་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་ཁག་
ནམས་ཁྱོན་ཡོངས་གཅིག་མཚུངས་ལྟར་ཉམས་སྐྱུང་དང་འཛོམ་ཞིག་ཅ་བརྟུག་

བཅས་སུ་སོང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སློབ་ནུབ་རྒྱུ་གི་
པོ་གསེར་བྱའི་རྒྱུ་གིས་མེད་ཅེད་དུ་གཏོང་ཉེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེང་གངས་རིར་
འཕྲོད་ལྟར་ཉང་གིས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལུ་ཚང་འཛོམས་ཕྱོས་ཚོགས་
ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་པ་ནས་བཟུང་། རྫོ་སློབ་ལྡན་ལ་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྲུག་
པའི་མེས་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་སློབ་ཚལ་ལྟར་ཚོན་མདངས་སོ་སོའི་ཁ་དོག་
རྣམ་པར་བཟ་ཞིང་། དགའ་བའི་འཇུག་སྟོན་མེ་ཉོག་ལྟར་བཞད་པ་རྣམས་ཉི་
གཞིན་འཕྲོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྡན་ཅིག་གཏང་ནས་དབྱིད་དཔལ་མཛེས་པའི་དུས་
བབ་འདིར་ཉང་གི་མི་རིགས་དང་། ཚོས་ལུགས། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་
བཅས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱལ་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་འོག་མཐུ་ལྡན་གྱི་འོར་བུ་ལག་ཏུ་སོན་པ་ལྟར་མི་
ཁྲི་ཁྲིམ་སྟོང་དགའ་བའི་འཇུགས་མདངས་བཞད་པ་དང་། རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་
རྒྱར་སློབ་དང་། ལུལ་གོམས་བརྩི་འཛོག་དགོན་གནས་ཉམས་གསོ་བཅས་ཐོབ་
ཅིང་། ཉམས་པ་སོར་རྒྱད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་རང་དབང་བུར་
བ་རེད།

འབྲི་དུ་རྫོང་ཁུལ་དགོན་གནས་ ༡༥ ཉམས་གསོ་རྒྱང་ཚུལ་ཞིབ་སླ་གཤམ་
གསལ་རེའུ་མིག་ལྟར་རྟོ།

ལེའུ་རྒྱལ་པ། འགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་སྐྱ་ཅལ་སྟེང་
དཀར་རས་བ་དང་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས།

འཛོལ་མིའི་འཛོལ་མེས་ཤོད་བསམགས་པའི་རིག་གནས་ལྷུ་བ་བཞག་སྟོང་ལྡན་སྐལ་བ་བཟང་། །
ཟ་ཟིང་འདུ་ལོང་ཤིན་ཏུ་འཁྲུག་པའི་ཆང་རག་ཚུམས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཐམ་ཤལ་དེ། །
འཕག་དོན་མེད་གཡེང་བའི་སྟོན་ཀུན་སྟོང་བ་ཀུན་སྤང་མཁས་ཀུན་བཟོད་པའི་ལྷལ། །
ཡ་རབས་སྟོལ་བཟང་ཤེས་བྱའི་ཆུ་འཛོལ་ལས་སྟེང་སེམས་བ་གཏམ་བཟོད་རྫོས་གར་མཚར།

དེའང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྐྱ་ཅལ་ལྷུ་ར་སྟོབ་དང་། ལྷུ་འཛོལ་འཕེལ་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད། ལྷུ་དབྱང་གིས་རང་སྟོངས་ཀྱི་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ལ་
གཏན་འཁེལ་གནང་བའི་མཚན་ཚོགས་ཡང་དག་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རང་རེའི་
ལོ་རྒྱུས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཆ་རྒྱུན་འོག་རིག་གནས་སྟོལ་རྒྱུན་རྒྱུད་འཛོལ་དང་
སྟེལ་གཏོང་རྒྱ་ལྡི་མི་རབས་རིམ་བརྒྱུད་ལ་འཛོག་རྒྱུའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ནོར་བུ་
ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རིག་གནས་ལྷུ་བ་གཞག་སྟོབ་སྟེང་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལྡི་མི་རིགས་
ཀྱི་སྟོལ་རྒྱུན་རིགས་གནས་ལྷུ་འཛོལ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་སྤང་གཞི་
ཡིན། རང་ཁུལ་དུ་རིག་གནས་སྐྱ་ཅལ་ཐད་ཉམས་འགྲུབ་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཕུན་
སྤུལ་ཚོགས་ཤོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ས་ཁུལ་སོ་སོར་གཞས་དང་། རྩོ་གར། རྩོར་
གཞས། ཨར་གཞས། གཞས་ཤལ་ལྷུ་འཛོལ་དང་། འབྲས་དཀར། དཔོན་སྟོའི་གཏམ་སྟེང་
སོགས་ཡོད་པ་ལྟར། ད་དུང་སྟེང་དཀར་རས་བ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་

གནལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་འབྲེལ་སྟོན་ལྷན་པ་ཅུ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཡང་སྟེང་དཀར་རས་པའི་རྒྱ་ཅལ་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་དོ་སྐོར་འཛོལ་ཅམ་ལྷན་ལ།
 སྟེང་དཀར་རས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟེང་དཀར་ཞེས་པ་ཡུལ་དེའི་མོང་ཚོ་
 ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ་དང་། མོང་མིང་ལས་རས་པ་བྱུང་བ་དེར་སྟེང་དཀར་རས་པ་
 ཟེད། རས་པ་དེ་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་ནི། བོད་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་དུས་སྟེ་ལས་
 ཆེར་རས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེང་ཡོད་པའོ་འདུག དུས་དེ་ཅ་ན་བོད་དུ་ལྷན་
 འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མི་ལ་རས་པ་དང་། རས་ཆུང་རྗེ་རྗེ་གྲགས་བཅས་
 ཀྱི་རས་པའི་སྟོན་བྱ་ཁག་གཅིག་བྱུང་བ་དེའི་ལད་རྫོས་བྱས་ནས་རས་པ་(སྲིས་
 སྟེ་རལ་པ་ཡང་ཟེད། ཞེས་པའི་རྒྱ་ཅལ་བྱུང་བ་དང་། མི་ལྷན་སྲིས་རྗེ་བཙུན་
 མི་ལ་རས་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རས་པ་གསར་གཏོད་པ་ལྷན་འབྱོར་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་གྲུས་བཀའ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀར་པ་
 ཚད་མེད་སྐྱེལ་པ་དང་ལྷན་པ་མེད་པའི་སྟེང་སྟོན་ལ་གྲུས་བཀའ་ཡི་རང་ལྷན་པའི་
 བསམ་པ་གྲུང་མཚོན་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྟོན་
 དེ་ནི་བོད་གངས་ལྗོངས་སྟོད་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཚང་མའི་ཡིད་ལ་མི་ལུག་རྒྱན་
 འཇགས་སྟེ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲས་ལྗོངས་
 དང་། འབྲུག་བལ་པོ། རྒྱ་གར་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་ཡང་བག་ཆགས་དེས་
 ཅན་བཞག་གནང་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་
 རས་པ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་དང་པོའི་རྒྱགས་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༠༩༠ལོའི་ཟླ་༤ཆེས་
 ༡༥ཉིན་འཁུངས་ནས། སྤྱི་ལོ་༡༡༡༣ལོ་སྟེ་དབང་གངས་གྲུ་བཞི་ལོར་སྐྱེ་
 ངན་ལས་འདས། རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་གདུང་རིགས་ལྷུང་བོ་དང་། ཡབ་མི་ལ་ཞེས་

རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡུལ་སྤང་ཚ་དཀར་རྒྱལ་གྱི་སྤམ་མི་ལ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ནི་
མར་པའི་སློབ་མ་སྐད་གྲགས་སུ་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལམ་
དུ་འཁོད་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མར་མི་དུགས་གསུམ་ཞེས་མཚན་སྟོན་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྤྱི་ཚེའི་སྤྱད་དུ་ན་བཟའ་རས་གོས་
དང་ཟས་ཟླ་ཚོད་ཅམ་ལ་བཞེན་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱིང་རུས་བྲག་སོས་
རི་ལ་སྐྱོམ་དུ་བཞུགས། དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་མཚོ་གསུམ་ཚེན་དམ་པའི་ཁོད་ན་རྗེ་
བཙུན་མི་ལ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྤོང་མེད་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཉན་བདེ་ཞིང་གོ་སྤྱོད་པའི་མགྱུར་སྤྱིའི་སོག་ནས་གསུངས་ཤིང་། མི་
རྣམས་ཀྱིས་ཉ་ཅང་དགའ་སོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་མགྱུར་སྤྱི་དེ་ཉ་ཅང་སྟོན་གྲགས་
ཚེན་སོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་སོས་པས་དད་པ་དབང་མེད་སྤྱི། སྐལ་
ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཚོའི་དགའ་སྟོན་མཛོད།

རས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་ནང་དམངས་ཁོད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་
བཙུན་འདུས་ཡོད་པ་ཞིང་རེད་ལ། བང་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་ཡང་རྒྱུད་འཛིན་
བྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ལོ་ངོ་སྟོང་ལ་ཉེ་བའི་ནང་རས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་འདི་པོད་
སྤོངས་ཡོངས་སུ་དར་ཁྲབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་ཁྱད་
དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ། རས་པའི་ཤུབ་ཚ་ནི་འཁྲབ་ཚན་དང་།
གཞས་མ་གཏམ། རྩལ་ཚེད། མཚར་གཏམ། རྣམ་མགྱུར། རས་བཤད། ཟུར་ཟ།
སོ་རྒྱས། ཚིག་བཅད། ཚིག་སྒྲུབ། སྟོན་ཚིག་རས་གཞས། བང་རིག་སོགས་རྣམ་
པ་ཉ་ཅང་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡུལ་སྤོལ་གོམས་གཤིས། ཚབ་སྤྱིད་དཔལ་
འཕྲོད། ཚོས་ཕྱགས་རིག་གནས་བཅས་ཚང་མ་མཚོན་ཤུབ་པ་མ་ཟད་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་

འབྲེལ་སྟོན་ཐོག་ནས་དུས་རབས་སོ་སོའི་ནང་དོན་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རས་
བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟེན་དེ་གནའ་རབས་སུ་རས་གོས་དཀར་པོ་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྱོར་
བ་ལ་རས་བ་ཟེད། རེ་བཅུན་མི་ལ་བཞད་བ་དོ་རེ་ལ་མཚོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
མི་ལ་རས་བ་ཞེས་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱི་རབས་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་སྟོལ་
རས་པའི་མངོན་རྣམ་དེ་དག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོས་ནས་སྐྱུ་རྩལ་འདི་ལའང་རས་
བ་ཞེས་བ་ཡིན། རས་བ་ནི་གཙོ་བོ་བྱིས་སྐུད་ལས་གྲུབ་བ་ཞིག་ཡིན། སྤ་མོའི་
བྱིས་སྐུད་ཁ་ཤས་ལ་རས་བ་ཚང་ཞེས་ཟེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མཚུངས་སྟེང་དཀར་རས་བ་ཞེས་བ་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་བྱིས་སྐུད་ཡིན་ལ་
སྟོང་ཚོ་རང་གི་གཞོན་ནུ་པོ་མོ་ལས་གྲུབ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱུ་རྩལ་གྱི་བརྗོད་བུ་
དང་། འབྲེལ་རྩལ། གར་འགྲོམ། ལྟངས་སྟབས། བྱང་ཚོས་སོགས་མི་རབས་ནས་
མི་རབས་བར་སྤར་སྟོལ་ལྟར་སྐུད་འཛིན་བྱས་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་སྤར་
ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ཉེ་བའི་འབེལ་རིམ་ནང་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བྱིས་སྐུད།
གོམས་སྟོལ་བཅས་འཛོལ་འགྲུར་དང་དག་སྟོལ་སོགས་ཐད་མི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོད་འདུག
ལྟག་ཏུ་གྱུར་གོ་གསར་བ་དབུ་མ་བརྟེན་གོང་ལ་རས་བ་ཚོར་ཟས་གོས་སོགས་
འཚོ་བ་མི་འདད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་མ་ཚད་བཀས་བཀོད་སྐུད་འཛིན་འཚིང་
བྱའི་འོག་སོད་གྱི་དམངས་སྟོལ་སྤྱི་དང་། ལྟག་བར་དུ་རས་པའི་སྐྱུ་རྩལ་ལ་བརྩི་
མཐོང་མེད་པས་རྩ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར། གྱུར་གོ་གསར་བ་
དབུ་བརྟེན་རྗེས་སུ་རས་པའི་སྐྱུ་རྩལ་ཡང་ཅུང་འབེལ་རྒྱས་སོང་ཡོད་ཀྱང་། རིག་
གནས་གསར་བརྗེད་སྐབས་སུ་བྱིན་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་སྐུད་དུ་སོང་།

ཡོད། ཉང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་
གསུམ་པ་འཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཉང་གི་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་རྩིས་
ལྷན་གཏོང་བྱུང་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་མི་རིགས་དང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་
གཤེས་ལ་བརྩི་འཛོགས་ཐོབ་པས་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷན་ཏུ་སྡེང་དཀར་
རས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་དུ་ཁོ་ལོ་ནས་ཟུར་སྐྱོར་
ཀྱི་ལས་ཀ་དང་ཞིབ་འདུག་བཅས་གང་ལུས་བྱས་པ་ཡིན། ད་ཆ་སྡེང་དཀར་རས་
པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་དེ་ཡང་རྒྱན་མ་ཚད་པའི་མང་གཞི་འདིར་སྐབ་པ་བྱུང་བ་མ་
ཚད། རས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་ལྔ་བཞིན་གོང་འཕེལ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་
དུས་སྡེང་དཀར་རས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་འབྲེལ་གཞུང་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་
རྣམ་ཐར་ལས་གཡག་རྩེ་དགུ་བརྒྱུད་དང་ཁྱི་ར་རས་པ་ཞེས་པ་སྣ་བུ་ཡིན་རས་
པའི་སྐྱུ་ཅལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་བརྩི་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། སྡེང་དཀར་རས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་
ཀྱི་བྱ་བ་ཚལ། ར་འཚམ་དང་། གཞུས་མ་གཏམ། ལྷན་ལྷན་འབྲེལ་བཅས་ཡོད་པ་
ལས་ར་འཚམ་ཞེས་པ་ནི་རོལ་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རས་པའི་ལག་ཏུ་ར་
དང་། སིལ་སྟན། (བར་སིལ་ལམ་བར་དྲིལ)འི་མང་བཅས་དང་། འབྲེལ་ཆས་ལ་
དང་དོད་དེ་ཅམ་བྱེད་སྲོལ་མེད། ལུས་ལ་ཐེག་ཁ་འཚེང་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་ལག་
ཏུ་གཡག་གི་ར་མ་འབྲེལ་ཆས་སུ་འབྲེལ་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆེས་གནའ་སྡེ་མོའི་
འབྲེལ་ཆས་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་མིན་ད་དུང་རི་དྲགས་དང་། སྐྱོ་སྐྱགས། མི་སྣ་
གན་གཞོན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཏེ་འབྲེལ་ཚུལ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།
འོ་ན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ར་དང་། སིལ་སྟན། གཡག་ར་མ།
ཐེག་ཁ། དོར་མ་བཅས་འབྲེལ་ཆས་རྣམས་སྲོལ་གཏོང་མཛད་པ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡིན།

རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་བས་གསུང་ཚོས་དང་ཞལ་ཏུ་སོགས་མགུར་དུ་བྲངས་ནས་
གསུང་གནང་བ་དེ་དག་སྤྲིས་སུ་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་གཞུང་མ་གཏམ་སོགས་རས་
བ་ཚོའི་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ལྟར་རས་པའི་རྩ་སིལ་ནི་གདོད་མའི་ཚོས་ཀྱི་རོལ་ཆའི་གས་སུ་གྱུར།
པོད་བཅོན་སོའི་དུས་རབས་སུ་པོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཏམ་ཁྲི་བཅོན་སོ་ནས་ལྷ་ཐོ་ཐོ་
རིའི་བར་རྒྱལ་ཐོག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དུག་རིང་ཆབ་སྲིད་པོན་གྱིས་བསྐྱེད་སྲུང་བས་བོན་ཚོས་
ལ་དད་ཞེན་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་དང་འཚོ་བའི་ནང་དུ་བོན་ཚོས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་ཐོག་སྐབས་དེའི་བསམ་པའི་རྟེན་གཞི་ཞིག་ཏུ་
གྱུར་བ་གསལ་བཤད་ཐུབ། རེ་ནི་བོན་ཚོས་ཀྱི་རོལ་ཆ་ཡིན་ལུས་ནས་རིའི་རྒྱང་
སྤངས་དང་རྩ་ཚིགས་དང་ཞབས་ཁྲོ་བྱུང་དུ་འགྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐོག་མའི་ཆ་
ནས་འགྱུར་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོགས།

གཞུང་མ་གཏམ་གྱིས་རས་པའི་སྐྱུ་རྩལ་ནང་གནས་བབ་གལ་ཆེན་བཟུང་
ཡོད། གཞུང་མ་གཏམ་གྱི་སྐྱུ་རྩལ་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་དང་། མི་ཡི་རིགས་
འགྱུར་ཚུལ། རོ་མཚར་གྱི་ལྷ་སྐྱེད་སོགས་མཚོན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་
འགྲུབ་པ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་བ་ཡུལ་སྤོགས་གང་དུ་སྤོན་ནས་བཀའ་ཚོས་གནང་
སྐབས་གཞུང་མ་གཏམ་གྱི་ཐོག་ནས་མགུར་ལ་བྲངས་པའི་སྣེ་རྩལ་འབོར་ཆེན་
བཅུམས་ཡོད་ཅིང་། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་དུས་ལྟར་ལྟར་དེ་ལྟར་ལྟར་གྱུར་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་
ཤུའི་རྒྱུད་རིམ་དུ་བར་མཚམས་ཀྱང་ཆད་སྤོང་མེད། ལྷགས་འབྲེལ་ཅེས་པ་ནི། རྩ་
རྒྱུད་སིལ་དགོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་སྲུངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་རས་འཚམ་རྒྱག་སོལ་
ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་དགོན་པའི་གར་འཚམ་དང་འདྲ་བས་སྐྱགས་འབྲེལ་ཟེར་བ་རེད།

བེ་མང་གི་ཞབས་མོ་དེ་ཡང་རས་པའི་འབྲེལ་གཞུང་ནང་འབྲེལ་སྲོལ་མང་པོ་ཡོད་
 ཅིང་། བེ་མང་ཁྲེང་ནས་ཞབས་མོ་འབྲེལ་བ་དང་ཁྲབ་ཆེ་བ་དང་། ཉམས་འགྲུར་
 ལྟན་པའི་རས་གཞས་སོགས་སྐྱུ་ཅལ་གྱི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཏུ་གྲུར་ཡོད། ལྷེང་དཀར་
 རས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༡༡༧༠་ནང་ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུ་གར་དབང་གིས་ལེགས་
 སྤྲིག་མཛད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་བརྗེན་ཆེན་རས་པ་དང་མོ་བ་རས་པ་གསར་
 ཏུ་འཇུགས་གནང་མཛད་ཡང་། དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་རྒྱན་འཕྲོངས་མ་བྱུང་སྟབས་
 རས་པ་བྱུང་ཚོང་མེད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཁྲབ་བདག་སྟག་ཕུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡིས་ལྷགས་
 སྤྲིག་མཛད་པའི་ཨར་གཞས་དང་། གར་བ། རས་པ་སོགས་སྐྱུ་ཅལ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་
 བ་དེ་དག་སྐྱ་མང་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ལྷེང་དཀར་
 མོང་ནི། གནའ་སྐྱ་མོ་ནས་ཕུལ་བྱུང་གི་རིག་གནས་སྐྱུ་ཅལ་ཡོད་པའི་མོང་ཚོ་
 ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་དང་ཅིས། ལྷ་དང་གར། བཟོ་རིག་བཅས་ཕུམ་སུམ་ཚོགས་
 པོ་ཡོད་པ་དང་། རས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་ཞེས་པ་དེ་གནའ་སྐྱ་མོའི་སྐྱ་གར་ལྟན་པ་ཞིག་
 ཡིན། རས་པ་རྣམས་གྱི་རྩ་སིལ་སྐྱ་ཡི་དལ་མཁྲོགས་ལ་བརྟུན་ནས་བརྗེན་ཉམས་
 ཆེ་ལ་མཛེས་ཅལ་ལྟན་པ། འབྲེལ་ཆ་དོད་ལ་བདེ་ཅག་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་སྟོན་
 གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པོ་བ་རྣམས་གཞན་གད་བསྐྱངས་ནས་དགའ་སྟོལ་མིག་ཞག་
 འཁོར་བ་དང་། བསྟོད་དབྱངས་འབྲེལ་སྐྱ་སྤྲིར་བ་ལྟར་གྱི་དགའ་བསྟོལ་བས་
 ཏུས་སྟོན་སྐབས་སྟོལ་ཉམས་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་ཆ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།

རས་པའི་སྐྱུ་ཅལ་རྣམས་གངས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ༡་རྩ་ལྷུང་རྩུང་། ༢་མ་ཁིའི་སྐལ་འདོན། ༣་ས་འདུལ་གོང་འོག་ ༤་ས་འདུལ་ཕྱོགས་
 བཞིའི་འདུལ་རྩུང་། ༥་རྩ་མཚོད། ༦་ཚོས་རྒྱལ་ལོར་བཟང་། ༧་གམ་ཟེ། ༨་རྩ་

མཚོ་གསུམ། ༤ ལྷ་རྒྱལ། ༡༠ ལྷ་གསུམ་པ། ༡༡ སྲིད་པའི་པ་མ་རྒྱན་འཁོགས། ༡༢
 བྲང་སྲོང་ལྷ་མོ། ༡༣ བྲང་སྲོང་ཉ་རི་ནག་པོ། ༡༤ ཚོས་རྒྱལ་ལོ་ར་བཟང་གིས་བྲང་
 གི་མི་ཚོད་འདུལ་བ། ༡༥ རྒྱལ་ཁའི་དགའ་སྦྱིད་ར་འཆམ། ༡༦ ཉ་པའི་རི་བཤད།
 ༡༧ རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དང་གྲི་ར་རས་པ། ༡༨ རྗེ་པོ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་བཟའ་
 ཀོང་རོ་གདན་བྲངས་ནས་རོ་པོ་ཉེན་སྐལ་སྐྱང་བ། ༡༩ མདོ་ཡུལ་སྲོད་སྦྱང་གི་སྐྱ་
 གར། ༢༠ རྒྱ་མ་རྣ་བཅད་དང་བྲ་གཡམ་ཚོང་དཔོན། ༢༡ བི་ཁང་ཁ་གཞས། ༢༢
 བགས་པོད་སྐོར་གཞས། ༢༣ ལྷ་གསུམ་འཇམ་གཞས་དང་ར་འཆམ། ༢༤ འཆམ་
 ཚེན་གཡམ་རྩའི་དགུ་རྩུང། ༢༥ ར་སིལ་འབྲེལ་སྟོན། ༢༦ དགུ་སྐུམ་རྩུང། ༢༧
 དགུ་ཉིས་ལེན། ༢༨ ལྷ་གསུམ་མའི་བྲ་བཤད། ༢༩ ར་བསྐྱེད་མེབས་ལུགས། ༣༠ མེ་
 ཉོག་ར་འཆམ་རྒྱང་བ་རིག་སྐྱུག ༣༡ ཁོར་ཡུག་རྗེ་རི་རྩ་བ། ༣༢ ལྷ་གར་བཤད་
 ཅིའི་སྐྱང་ཆར། ༣༣ འགོང་རྒྱང་རྩུ་རྗོང། ༣༤ མེད་ཚེན་འགྲིང་འགྲོས་བཅས་
 སོ།

མཚུག་ཏུ་ལེའུ་དེའི་ནང་ཚན་མཚོན་བྱེད་རྒྱུ་མཚོགས་ཞེས་པའི་འབྲེལ་
 ཚན་གྱི་རུམ་བུ་ཞིག་འཕོད་རྒྱ་གཤམ་གསལ། ལྷ། འོ་ན་ལྷོ་སྲོགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་
 གཞིན་ཏུ་ཞེས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་རན་སྐྱུགས་རྒྱང་མཚོགས་བྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས།
 རྒྱང་མཚོགས་ཀྱིས། རི་ཨམ་མའུད་ཅེ་མའུད་ཅེ་མོ་མའུད། རྗེ་མོ་མའུད་ཀྱི་ས་
 ཆ་ལ། མགོ་ཚོགས་དཀར་ཅན་དེ་འགྲོ་ས་མེད། རི་ཨམ་མའུད་སྐྱེད་མའུད་སྐྱེད་པ་
 མའུད། སྐྱེད་པ་མའུད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ། སྐྱེད་འཁོར་གསུམ་ཅན་དེ་འགྲོ་དབང་མེད།
 རི་ཨམ་མའུད་རྩ་མའུད་རྩ་བ་མའུད། རྩ་བ་མའུད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ། རྒྱང་སོགས་ལྷ་
 ཅན་དེ་འགྲོ་དབང་མེད་ཟེས། ལྷ། ལྷ་གསུམ་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱུལ་གྱི་ཞགས་པ་ཁ་རྩ་

འཛིན་པ་ལ་ཇ་འབྲེན་ཞུས་གསུངས་སོ། ཡོ་མ་ཁི་བརྗེ་རྒྱ། བག་ཤིས་བར་ཤོག་
ཅེས། ཉ་བས། ཡུ། འོ་ཕྱག་ཐེབས་ལེ་ཡག་གསུང་བཟང་ལེ་ཡག་སྐྱེ་འོ་མ་བརྒྱལ།
གསུང་ཐང་མ་ཚད། ལྷང་བ་སྦྱིད་པོ་ཨེ་བྱུང་། སྒོགས་པོ་ཟེད། ཡུ། ད་ནང་ཁྱོད་
གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ག་རུ་འགོ་གི་ཡིན་ཟེད། ཀྱང་མཚོགས་ཀྱིས། ཁོ་རེ་
རྒྱབ་གཏད་ས་འདི་ནས་འོང་བ་ཡིན། མདུན་གཏད་ས་དེ་རུ་འགོ་གི་ཡིན། སྒོགས་
པོ་ཟེད། ཡང་ཉ་བས། དེ་སྦྱེ་འགོ་མི་ཡི་འགོ་ཁྲུགས་རེད། ཟྱི་ས་ཟྱི་རུས་འགོ་མི་
མེད། སྒོགས་པོ་ཟེད། ཉ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་ཞེས། ཀྱང་མཚོགས་ཀྱིས།
ངའི་མིང་ལ་ཉི་མ་སྦྱིད་པོ་ཟེད། ཉ་བས། ཁྱོད་ཉི་མ་སྦྱིད་པོ་དང་མི་འདྲའོ། ཨ་
རོགས་ཉི་མ་སྦྱིད་པོ་ཡིན་ན། ཞལ་ངོ་སེར་ཐང་དེ། འཇམ་སྦྱིང་ཐོག་ཏུ་འོང་གིས་
ཁྲུབ་བཞེན་ཐེབས་ཀྱི་རེད། ཨ་རོགས་ཟེད། ཡང་ཀྱང་མཚོགས་ཀྱིས་ཨ་ཅི་ཅེད་
མོ་མི་བཤད་དེ། འདི་མིང་ལ་རྒྱ་བ་སྦྱིད་པོ་ཟེད། ཉ་བས། ཁྱོད་རྒྱ་བ་སྦྱིད་པོ་དང་
མི་འདྲའོ། ཨ་རོགས་རྒྱ་བ་སྦྱིད་པོ་ཡིན་ན། ཞལ་ངོ་དུང་རྒྱ་ཚེས་འབྲ། མ་རིག་གི་
ལུན་བ་བསལ་ལེ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཨ་རོགས་ཟེད། ཡང་ཀྱང་མཚོགས་ཀྱིས། ཨ་ཅི་
ཅེད་མོ་མི་བཤད་དེ། འདི་མིང་ལ་སྐར་མ་སྦྱིན་རྒྱག་ཟེད། ཉ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་
ལ་སྐར་མ་སྦྱིན་རྒྱག་ཨོ། འོ་ཡིན་ན་འདྲ། ཁྱོད་ཀྱི་རོ་དེར་ཁ་ཚམ་ཚོམ་ཞིག་གདའ་
ཟེད། ཡང་ཀྱང་མཚོགས་ཀྱིས་ཨ་ཅི་ཅེད་མོ་མི་བཤད་ཀྱ་རེ་ཡིན། ད་རྒྱ་དར་ཅེ་
མདོ་ཡི་ཚོང་དཔོན་ཡིན། དབུས་ལྟ་སར་ཚོང་རྒྱག་འགོ་གི་ཡིན་ཟེད། ཉ་བས། ཡུ།
ད་བྱས་ན་ཚོང་དཔོན་རེད་འདུག། ཁྱོད་རྒྱ་དར་ཅེ་མདོ་ཡི་ཚོང་དཔོན་ཡིན་ན། ཇ་ཏ་
ཇ་ལོ། ཉ་ཏ་ཉོ་ཚོང་། ཚ་ཏ་ཚོང་འདུས་ཅི་གདའ་ཟེད། ཀྱང་མཚོགས་ཀྱིས། ལན་
དུ། ཇ་ཏ་ཇ་ལོ་གདའ། ཉ་ཏ་ཉོ་ཚོང་གདའ། ཚ་ཏ་ཚོང་འདུས་གདའ། ཇ་སྐམ་རེ་

སྲང་གསུམ་དང་ཞོ་གང་རེ། སྐར་ལི་རེ་རེ་རེད་གདམ། ར་ཁག་རེ་ལ་དོ་ཚད་ལྷག་
 བརྩ་ཐམ་པ་དང་། སྲང་གསུམ་རེ་རེད་གདམ་ཟེད། ཉ་བས། ཉ། ཁྱོད་ཚོར་དཔོན་
 བེ་ཡིན་ས་མ་རེད། ཀར་མཚོ་གས་ཀྱིས། ང་ཚོར་དཔོན་གྱི་ཁྱི་ཡིན་མ་ལའང་ཟེད། ཉ་
 བས། ཁྱོད་ཚོར་དཔོན་དོ་མ་ཡིན་ན། དག་དོགས་རྒྱ་དོགས་དོ་རྩ་སྐྱོར་ལུགས་ག་
 འང་བྱས་ནས་སྐྱོར་ལེ་ཡིན་ཟེད། རྒྱང་མཚོ་གས་ཀྱིས་དོ་རྩ་སྐྱོར་ལུགས་མ་ཤེས་
 བ། ང་ཚོར་དཔོན་ཅི་ལ་ཟེད། དང་པོ་ཁྱི་ཡི་དོ་རྩ་བསྐྱོར། གཉིས་པ་མི་ཡི་དོ་རྩ་
 བསྐྱོར། གསུམ་པ་རྟ་རྟེས་ཁལ་མའི་དོ་རྩ་བསྐྱོར། བཞི་པ་དོ་པོ་མཐའ་རིང་མཐའ་
 མཐའ་ལས་བཅེགས་ཡོད་ཟེད། ཉ་བས། དོ་པོ་མཐའ་རིང་མཐའ་ལས་བཅེགས་པ་
 ཞེ། ཀར་མཚོ་གས་ཀྱིས། འོ། དདུལ་སྐྱམ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ལས་བཅེགས་ན་རྒྱ་
 མས་མདའ་བརྒྱབ་ཀྱང་འཕྱི་ག་མི་ཐུབ་ཟེད། སྐབས་དེར་གྲེལ་འཚུབ་ངང་། ཁོ་རེ་
 གཡོག་པོ་ལ་ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱི་ལ་ལྷུང་མ་ཞེ་བཏེ། རྟེན་ལ་རུས་པ་རྒྱག་ལེ་ཞེ་
 ཡིན་ཟེད། གཡོག་པོ་ལ་ཅིས། ལགས་ཡིན་ཟེར་ནས། གཡོག་པོས། ཚོར་དཔོན་
 ཚོར་དགའ་ཚོར་སྦྱིད་ལགས། ད་ནང་དམར་བག་ཞོག་ལ་དོན་ནས། ལ་ཁ་བ་དང་
 ། ལུང་བ་མོ་བརྒྱལ་ནས་ཡོང་དུས། ཚོར་དཔོན་ལགས་འོ་བརྒྱལ་ཆེ་ཐས།
 ངས་རྒྱ་གཅིག་བསྐྱོལ་ནས་རྒྱ་ལག་པོ་ཞེག་ཞེ་སྐྱབ་ཟེད། འོ་རེད་ཟེར་ནས་རྒྱ་རྒྱ་
 ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་དང་། བོད་རྒྱ་བསམ་པའི་དོན་འགྲུབ། སྤྱི་ལས་འཚར་བའི་
 རྒྱ་སྐྱུ་དང་། ཉིན་ལས་འཚར་བའི་རྒྱ་དེ་བསྐྱོལ་ནས་འབྲི་མར་སེར་ཆེན་མེ་
 ཉོག་རྒྱགས་ནས་རྒྱ་ཞེག་སྐྱབས་ཟེད། གཡོག་པོ་ལ་ཅིས། འོ་ལགས་སོ་ཞེས་ཉ།
 རྒྱ་ལོ་ལག་རྒྱ་ལོ་བཟང་། རྒྱ་རྒྱ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་བཟའ་ཤིས། བོད་རྒྱ་བསམ་
 པའི་དོན་འགྲུབ་དོན་རེ་འགྲུབ། འབྲི་མར་སེར་ཆེན་མེ་ཉོག་གྱིན་རེ་ཆགས། ལྷ།

རྒྱ་ལག་པོ་ཞིག་དགུགས་ཤོག་ གྲོགས་པོ་ཚོ་ཟེར། དེ་ནས་གཡོག་པོས་ལྷ་མོ་
དེ་ཕྱིར་ལུང་ནས་ཚོང་དཔོན་གྱི་དབུལ་སྐྱེམས་དེ་ཕྱིས་ཕྱིས་ལན་གསུམ་བྱས་
ནས། ཚོང་དཔོན་ལ་རྒྱ་གར་བྱངས་རྗེས་དམའ་དམའ་ལྷུས་ལྷུས་བྱས་ནས་བསྐྱད་
ཚེ། ཚོང་དཔོན་གྱིས། ཁོ་རེ་ཚུ་སློ་མི་གདལ། ལུལ་བཏབ་མི་གདལ་ཟེར། གཡོག་
པོས་ཨ་ཁ་ཚུ་སློ་མི་གདལ་ཨེ། ལུལ་བཏབ་མི་གདལ་ཨེ་ཟེར་ནས་ཐབ་རྩར་ཕྱིར་
སོང་ནས། དང་པོ་རང་ཉིད་རྒྱ་གས་ཚོད་བཏུང་རྗེས་ཚུ་སྐྱོགས་དགུ་སྐྱོགས་
ནས་དེའི་ཁར་ཚུ་སྐྱར་མོ་བཅུ་བརྒྱབ་སྟེ། ཚོང་དཔོན་ལ་རྒྱ་པོར་གང་བྱངས། ལག་
གཡོན་མས་པོར་བ་ཐོག་བ་དང་ལག་གཡས་བས་གྱི་འགོ་འཆང་ནས། ལྷ། ཁོ་
རེ། ཚོང་དཔོན་རྒྱ་འཕྲུང་ཟེར། ཚོང་དཔོན་གྱིས། ཉ་ཉ་ཉ། ལ་ཁ་བ་དང་ལུང་བ་
མོ་འདི་འདྲའི་དུས་ལ། ར་ཆ་པོ་འདི་འདྲ་སྐྱད་ཡོང་མཁན་གཡོག་པོ་འདི་འདྲ་བ་
དཀའ་མོ་རེད་ཟེར། གཡོག་པོས། དཔོན་མཐོ་ལེ་རི་རྒྱལ་སྐུན་པོ་རེད། ལྷགས་མ་
ལེ་གྱི་བའི་རྒྱ་མ་རེད་ཟེར། དེ་དུས་ཉ་བས། ཁྱོད་ཚོང་དཔོན་ཅི་ཡིན་ས་མ་རེད་
ཟེར། རྒྱ་མཁྱོགས་ཀྱིས་ང་ཚོང་དཔོན་གྱི་ཁྱི་མིན་ཟེར། ཉ་བས་ཁྱོད་ཚོང་དཔོན་
གྱི་ཁྱི་རེད་ཅེས་ལབ་བ་མིན། ཁྱོད་སྐྱོ་སྐྱོགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་གཞོན་ལུ་ཡིས་རྒྱ་
གར་དུ་ངན་སྐྱགས་སྐྱབ་བར་མངགས་བཅོལ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཁྱོགས་ཞེས་པའི་
མི་དེ་རེད་ལབ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱ་མཁྱོགས་ཀྱིས་ཉན་ཉན་རེད། ང་རྒྱ་མཁྱོག་
རེད་ཟེར། ཉ་བས། ཁྱོད་རྒྱ་མཁྱོག་རེད་མ་ལམ། ངས་ཁྱོད་རྒྱ་གར་ངན་སྐྱགས་
རྒྱ་མཁྱོགས་བསྐྱབས་ནས་མངགས་བཅོལ་བྱས་པའི་མི་རེད་ལབ་བ་ཡིན། རྒྱ་
མཁྱོགས་ཀྱིས་ང་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་ག་བར་འགོ་དགོས་ཡོད་ན། འགོ་བྱེད་མེད། ང་
རྒྱ་མཁྱོག་རེད་ཟེར། ཉ་བས། ཁྱོད་རྒྱ་མཁྱོག་ཀྱི་ཁྱི་མིན་ཟེར། རྒྱ་

མཚོགས་ཀྱིས་ཉག་ཉག་རེད། འདི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལྟོག་ལྟོག་རེད་ཟེར། ཉ་པས། རྒྱུ་
ཕྱི་འཚོགས་རྒྱུ་འཚོགས་རེད་ལ་བ་པ་མིན། རྒྱུ་ལྟོ་ཕྱི་གས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་གཞོན་ལུས་
རྒྱ་གར་དུ་རྒྱ་ལྟོགས་རྒྱུ་མཚོགས་བསྐྱབས་ནས་སྟོབས་ཆེན་ལྟོགས་པ་གདན་
འདོན་ལྷ་མི་རེད་ལ་བ་པ་ཡིན་ཟེར། རྒྱུ་མཚོགས་ཀྱིས། རྒྱ་ལྟོགས་པ་གདན་
འདོན་བྱེད་མི་མིན། འགོ་གི་ཡིན། ཐག་ཐིག་གུ་བཅད། ཐི་གུ་རྒྱལ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་
ཡོང་ལེ་ཡིན། རྒྱུ་ཀྱིས་སྟོས་དང་ཟེར། ཉ་པས། རྒྱུ་ཀྱིས་ཉོན་ཨང། རེད་རྒྱལ་
པོ་ཚང་ལ་ཁྱིམ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁྱིམ་གསེར་གྱི་གཉའ་ལིང། བོད་ཁྱིམ་
སོག་མའི་མོན་པོ་ཡོད། ཁྱིམ་ཨ་ཡོང་ལས་དོག་ལེ། མེ་ཡོང་ལས་གསལ་ལེ།
སྟོང་སྟུང་ལས་སྐྱིམ་ལེ། ཉ་རྒྱུ་ལས་སྐྱ་བ་ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་ཉ་མོ་འདྲ་བཅོས་ནས་རྒྱ་
ལ་གཞུག་རྒྱུ་རེད། རིལ་རིལ་སྟོང་འདྲ་བཅོས་ནས་བྲག་ལ་སྐྱུར་གྱི་རེད། དུ་
དུ་ལ་དུ་ལ་ལེན་རྒྱུ་རེད། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྐྱུར་ལ་སྐྱུར་ལ་ལེན་རྒྱུ་རེད། དུ་ལ་
སྐྱུར་ལ་དུ་ལ་ལེན་རྒྱུ་རེད། མིག་གི་དུ་ལ་ནས་མིག་འགྲམ་འདྲུ་རྒྱུ་རེད། ལྷ་
བའི་དུ་ལ་གྱི་ཀ་བ་སྐྱུར་གྱི་རེད། རྒྱུ་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཨེ་གོ་ཟེར། རྒྱུ་མཚོགས་
ཀྱིས། རྒྱལ་ཁྱིམ་གསེར་གྱི་གཉའ་ལིང་ཡོད་ནའི་ཡོད། བོད་ཁྱིམ་སོག་མའི་
ཕེ་ཕེ་ཡོད་ནའི་ཡོད། དུ་དུ་དུ་ལ་དུ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་ནས་ལྷ་རྒྱུ་། རོག་སྟོང་
སེང་གེ་འཕྱིང་འདྲ་ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྐྱུར་ལ་ལྷ་རྒྱུ་ནའི་ལྷ་རྒྱུ་། རོག་སྟོང་
སྐྱག་མོ་འཕྱིང་འདྲ་ཡོད། དུ་ལ་སྐྱུར་ལ་སྐྱུར་ལ་ལྷ་རྒྱུ་ནའི་ལྷ་རྒྱུ་། ལྷ་ཚིག་
བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ཡོད། མིག་གི་དུ་ལ་གྱི་མིག་འགྲམ་ལྷ་རྒྱུ་ནའི་ལྷ་རྒྱུ་། ལྷ་
རྒྱུ་མིག་གི་གཟི་མདངས་ཡོད། ལྷ་ཡི་དུ་ལ་གྱི་ཀ་བ་སྐྱུར་ནའི་སྐྱུར། ལྷ་གཞུང་
གསེར་རྒྱུ་ཆ་གཅིག་ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་ཉ་མོ་འདྲ་བཅོས་ནས་རྒྱ་ལ་གཞུགས་ནའི་

གཡུགས། ཉམོ་འདི་ཚོ་ཚུའི་ནང་འཇུག་འགོ་རེད། རིལ་རིལ་སྐྱོང་འབྲ་བྱས་ནས་
བྲག་ལ་བརྐབ་ནའི་བརྐབ། སྐྱོང་འདི་ཚོ་བྲག་ལ་སྐྱེས་པ་རེད། མི་འགོ་ལབ་ནས་
ཐག་ཐི་གུ་བཅད། ཐི་གུ་རྐབ་ལ་ཁུར་ནས་ཡོང་མེ་ཡིན། ངས་ད་གིན་ནས་ལབ་པ་
ཡིན། ཨོ་ཉོ་ཟེད། རྐལ་པོས་ན་རེ། མངག་རྒྱ་བྱ་བྱས་བྱ་ལ་རྩལ་བ་སྐྱོད་དགོས་
ཟེད། ཀང་མཁྱོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་རྩལ་བ་ག་ཚོད་སྐྱོད་དམ། ཁྱོད་ཀྱིས་
ལོབ་དང། ངས་ཅིས་རྒྱག་དགོས་ཟེད། རྐལ་པོས་ཁྱོད་ཀང་མཁྱོགས་འགོ་བའི་
རྩལ་བ་ལ། གོས་བཟང་ཡག་ལ། ལྷག་གི་སྤུ་བ་ཡོད། སྐར་བག་ཡག་ལ་རྒྱ་ཁའི་
ལེབ་འཆིང་ཡོད། ལྷམ་རྒྱུང་ཡག་ལ་འཇུག་སྤྱུ་ཆེན་ཡོད། ལྷམ་སྐྱོག་ཡག་ལ་
ཐག་ལའི་ཐེལ་ཅེ་ཡོད། སྐྱོད་གི་ཡག་ལ་གསེར་ཤོན་དུལ་ཤོན་ཡོད། ལྷ་མོ་ཡག་
ལ་འགྲུར་ལྷའི་ལྷགས་མདའ་ཡོད། ལྷ་རེ་ཡག་ལ་ལེབ་བ་སོ་གསེར་ཡོད། ཐི་གུ་
ཡག་ལ་ཅིད་ཐག་ཁ་པོ་ཡོད། འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀང་མཁྱོགས་འགོ་བའི་སྐྱ་ཆ་ཡིན་
ཟེད། ཀང་མཁྱོགས་ཀྱིས། ལྷ། འོ་ན། ང་འགོ་སའི་ལམ་དེ་གང་རེད་ལོབ་དང།
ང་འགོ་དགོས་ཟེད། རྐལ་པོས་ཡག་རེ་ཡག ཤར་ལ་ན་མཚམས་མཐོ་དཀར་པོ་
ཡོད། ཀང་མཁྱོགས་དེ་ནས་མི་འགོ་ག་ནས་འགོ། ལྷོ་པ་ན་མཚམས་མཐོ་སེར་
པོ་ཡོད། ཀང་མཁྱོགས་དེ་ནས་མི་འགོ་ག་ནས་འགོ། ལུབ་མ་ནས་མཚམས་མཐོ་
དམར་པོ་ཡོད། ཀང་མཁྱོགས་དེ་ནས་མི་འགོ་ག་ནས་འགོ། བྱང་པ་ན་མཚམས་
མཐོ་ལྗང་ལྷའོད། ཀང་མཁྱོགས་དེ་ནས་མི་འགོ་ག་ནས་འགོ། གསུངས་ནས། ཨོ་
མ་ཉི་པར་སྤྱི་ཟེར་ནས་མཉམ་དུ་ད་ནི་བཟུ་རེ་ཤིས་པའི་སྐྱོན་ལམ་འདེབས། ང་ཚོ་
ལོག་འགོ་ཟེར་ནས་རྩུང་མཚོང་བསྐྱོར་བཅས་འཆམས་སྦྱང། དེ་ནི་སྤེང་དཀར་
ངས་པའི་གཏམ་སྐྱེང་ཀང་མཁྱོགས་ཞེས་པའི་ལེའུ་ཚོན་དུལ་བྱ་ཞིག་ཡིན། ང་

དུང་གཡག་རྩེ་དགུ་རྩེ་ཞེས་པ་དང་། ཁྱི་ར་རས་པ། བྲམ་ཟེ་སོགས་རས་པའི་
རྒྱ་ཅལ་སྟན་འདེབས་ལྟན་པའི་ལྷ་དབྱངས་དང་བདེ་ཅག་འཇུག་པའི་གར་སྟབས་
ཀྱི་མཚམས་སུ་དགོད་ཤོ་སྟོང་པ་སོགས་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་འགྱུར་ལྟན་པ་
ལྷུང་ཤ་དོད་ཤོའི་གཞས་མ་གཏམ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

རས་པའི་རྒྱ་ཅལ་ནི་ལས་སྤྱོད་དང་སྟབས་བདེ་ལུན་ལྷུང་ནང་ཤེས་ལུབ་
པ་ཞིག་མ་ཡིན། རས་པའི་རྒྱ་ཅལ་ནི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་སྟོན་དང་། གཞས་མ་གཏམ་
བརྗོད། འབྲེལ་ཅལ་ནས་འགྱུར་སོགས་བྱང་ཆུབ་པ་དགོས་པས། དེའང་དུས་
ཚོད་རིང་ཅམ་ཞིག་ལ་སྟོང་བརྟམ་མ་བྱས་ན་རྒྱ་ཅལ་ཚད་ལོན་ཞིག་ཡོང་མི་ལུག་
དམངས་ཁོང་གི་རྒྱ་ཅལ་ལུབ་བྱང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ནོར་བུ་ལྟར་བོད་སྟོངས་སྟུ་
གར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་མ་རྒྱན་སུ་ཉིག་ཚོམ་བུ་བཞིན་དོ་
གཞོངས་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ནགས་ཤོད་སྟག་ལུའི་ཨར་གཞས་ཞེས་པ་ནི་མཚན་སྟན་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་བོད་སྟོངས་མདོ་དབྱུས་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་ཏུ་སྟན་གྲགས་ཁྲབ་ཆེ་བའི་གྲུ་ཆེན་
ཁྱད་དུ་འབགས་པ་སྟག་ལུ་དོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོ་སྟུ་སྟེར་བརྒྱད་པ་བརྒྱ་བརྗོད་རམ་
བསྟན་པའི་དངོས་བྱུང་གྱིས་བཅུམས་གནང་བའི་ཨར་གཞས་ཤིག་རེད། དེ་ཡང་
བོད་རབ་བྱུང་བཙུན་པའི་ལྷགས་སྟེལ་(སྟེ་ལོ་༡༤༣༠)ལོར་ནགས་ཤོད་སྟག་སྟེ་
དགོན་ལུག་འདེབས་གནང་སྐབས། དགོན་པ་བཞེངས་མཁན་ཨར་པོ་ཚོར་ལས་
གཞས་བཅུམས་གནང་བ་ལས་བྱུང་། ཨར་གཞས་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡིན། དགེ་སྦྱོར་སྟོན་དང་ཚོགས་བསགས་

སྤྱི་བ་སྦྱོང་སོགས་ལ་འབད་དགོས་དོན་དང་། ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་བའི་བསྟོན་སྒྲུ་
 དང་ཞབས་མོ། ལས་ཀའི་བྱ་སྦྱོང་དང་མཐ་ཚུན་མཐུན་སྦྱོར། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་
 གཞུང་གདངས་རྒྱུ་འབྲེལ། རང་བྱུང་སྲིད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དཔེར་བཞོན་བཅས་
 ཚོགས་དང་བརྗོད་བྱ་ཉམས་དགའ་བ་དང་། དོན་བཟང་རོ་བཅུད་ཆེ་བ། བཤད་ན་
 ཉན་བདེ་བ། ཉན་ན་དགའ་སྦྱོ་འཕེལ་བ། ལོ་བདེ་སྲོ་བ་ལྡན་ཞིང་། གཞུང་གདངས་
 ཞབས་མོ་སྦྱོལ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ནགས་ཤོད་སྟག་ལུའི་ཨར་
 གཞུང་དེའང་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོ་བ་ཚད་མེད་འཕེལ་
 བ་དང་དགའ་བསུ་དཔག་མེད་ཐོབ། དེར་དུས་ཞིང་འགྲོག་ཁུལ་ཀྱི་ཨར་གཞུང་
 འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཨར་ལས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་མོ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། ལྟག་ལུས་
 མཚན་པའི་ཨར་གཞུང་འདི་ནི་ལྷགས་བྱ་ལོ་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཚུ་མི། ཚུ་པག
 །ཤིང་མི། ཤིང་སྤང་། ས་སྐྱལ་ཚུ་བྱ་བཅས་བར་ལོ་བདུན་བརྩམས་གནང་བ་རེད།

ལུགས་བྱ་ལོའི་ཨར་གཞུང་ན་བའི་བདུད་ཅི།

ལེའུ་དང་པོ། ཨེ་མ་ཏོ། སྲིད་བ་དང་པོ་མ་ཆགས། །སྲིད་བ་དང་པོ་ཆགས་
 ཡོད། །

ལེའུ་གཉིས་པ། ཨེ་ཚྲི་མི། ལྷེང་གི་སྦྱོགས་ལ་རིག་འཛིན་ལྡན་ལས་བསྐྱོར། །

ལེའུ་གསུམ་པ། ལྷགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐེལ་ལ། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་པར་
 བསྐྱུངས་ཡོད། །

ལེའུ་བཞི་པ། བསྟོ་བསྟོ། ལུལ་གྱི་ནགས་ཤོད་ལུང་བ་སྐྱས་པའི་ལུལ་ལ་

སེ་བསྟོ་བསྟོ། །

ལེའུ་ལྷ་བ། ལམ་གྱི་གཞི། །ལམ་གྱི་སྟོག། །ལྷ་མ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གྱི་
བསྟན་པ་ལགས། །

ཅུ་བྱི་ལེའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།

ལེའུ་དང་པོ། ལོ་སྟུ་སྟེ། བསྟན་པ་དང་པོ་མ་ཆགས། །བསྟན་པ་དང་པོ་
ཆགས་ཡོད་ལ་ལོ་སྟུ་སྟེ། །

ལེའུ་གཉིས་བ། ལོ་སྟུ་སྟེ། རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན་མཚལ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སེ། །

ལེའུ་གསུམ་བ། བསྟན་པ་ཆགས་པ་དགལ། །བསྟན་པ་ཆགས་པ་སྦྱིད། །

ལེའུ་བཞི་བ། དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཡི་འོར་བུ། །

ལེའུ་ལྷ་བ། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཅུ་པ་གལེའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་དོན་ལྡན།

ལེའུ་དང་པོ། ཨ་ཉ་འོ་ཡེ། བསྟན་པ་སྟུ་དར་བྱི་དར་བར་དར་གསུམ། །

ལེའུ་གཉིས་བ། ཁྱི་གདུགས་ཉི་མ་འ་ལ་ཡེ། དགུང་སྟོན་དབྱིངས་ནས་ཤར་
བྱུང་། །

ཤིང་བྱི་ལེའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྦྱིད་འཛོམས་པའི་བློ་སྦྱ་ཞེས་བ།

ལེའུ་དང་པོ། བསྟན་པ་ལ་ཡར་གྱི་ལ་ཡ་ཐོག་གི་རིང་མོ། །

ལེའུ་གཉིས་བ། ཨེ་མ་ཉོ་དང་ཨ་ཉོ།

ལེའུ་གསུམ་པ། དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་གསེར་གྱི་དགོན། །
ལེའུ་བཞི་པ། གངས་ཉི་ཤེ་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །
ལེའུ་ལྔ་པ། ཉེན་འབྲེལ་མ་བརྒྱུགས་ཉེན་འབྲེལ་ཡག་པོ་འབྲིག་བྱུང་། །

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན།

ལེའུ་དང་པོ། ལོ་སྟེ་ཉི། བསྐྱལ་བ་དུས་ཀྱི་སྟོགས་མའི་སྟོགས་མ་ལ། །
ལེའུ་གཉིས་པ། ཨེ་ཨེ་མ་ཡེ། བསྐྱལ་བ་ཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་སྐྱེ་མཚོག་
ཚོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ། །དབང་གི་རྒྱ་པོ་འབབ་ས། །ལྷ་མ་སྐྱེ་བཞིའི་གངས་རི་ལ།
།རེད་ལ་གསུངས་རོགས་གནང་དང་། །
ལེའུ་བཞི་པ་སྟོ་ཡེ། མཁའ་ལ་སྦྱིན་པ་འབྲིགས་ལྷ། །སྐྱེ་པེར་རྒྱང་གི་ཁ་པོ་
ལ། །རེད་ལ་གསུངས་རོགས་གནང་དང་། །

ས་སྐྱལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྟོན།
ལེའུ་དང་པོ། ལྷ་མའི་སྟོན་པ་དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས། །
ལེའུ་གཉིས་པ། དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་མ་ཆགས་དགོན་ཆེན་ཆགས། །
ལེའུ་གསུམ་པ། མཚན་ལོ། སྐྱེ་ཉེན་བཞེངས་ཤིང་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་ཡི། །

རྒྱ་བྱེ་ལོའི་སྟག་སྟེང་པོ་བྲང་ཉམས་གསེའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཨར་གཞས།

ལེའུ་དང་པོ། ཅ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་བསྟི་གནས། །ཡང་གསང་མཁའ་འགྲོའི་
སྤྱིང་རྫོང་། །

ལེའུ་གཉིས་པ། ཇོ་ལྷ་རྒྱུ། ཚེས་དབྱིངས་དག་པའི་པོ་བྲང་། །

ལེའུ་གསུམ་པ། ཞེ་མ་རྟོ། གསང་བ་དཔལ་གྱི་སྐྱབ་སྟེ། །

ལེའུ་བཞི་པ། ཉིན་མོ་ཉིན་མ་ཤར་བྱང་། །མཚན་པོ་རྩེ་བ་ཚེས་བྱང་། །

ལེའུ་ལྔ་པ། ཉེན་འབྲེལ་དང་པོ་གང་ནས་འགྲིགས་ན། །དགྲུང་སྟོན་མཐེལ་
ནས་འགྲིགས་བྱང་། །

ལེའུ་དྲུག་པ། དྲངས་བའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་། །

ལེའུ་བདུན་པ། ཉི་རྩེ་གསལ་བའི་གཟི་འོད་དེ་ཤར་བྱང་། །

ཞེས་པའི་ཨར་གཞས་ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་ལེ་ཚན་ཁག་
གཅིག་རྒྱ་ཚེའི་རྫོག་པ་པོའི་སྐྱེན་ལམ་དུ་འབྲེལ་རྒྱུར། དེ་ཡང་ལྷགས་བྱ་པའི་ཞར་
གཞས་རྣ་བའི་བདུད་ཅི་ཞེས་པའི་ལེའུ་དེ་གཤམ་གསལ།

ལེའུ་དང་པོ།

ཞེ་མ་རྟོ། སྤིང་བ་དང་པོ་མ་ཆགས། །

སྤིང་བ་དང་པོ་ཆགས་ཡོད། །

སྤིང་བ་དང་པོ་ཆགས་སུགས་དེ། །

འོག་གཞི་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། །

རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་ལ། །

བདུད་ཅི་རྩེ་ལི་བེལ་མ། །

བདུན་ཚི་ཟིལ་མའི་སྤྲིས་མ། །
 དབང་ཆེན་གསེར་ལ་ཆགས་ཡོད། །
 དགའ་བ་ལ། །དགའ་བ་ལ། །
 རྒྱུད་བ་ལ། །རྒྱུད་བ་ལ། །
 དབང་ཆེན་ས་གཞིའི་སྤྲིང་ལ། །
 དབྱས་སུ་རི་རྒྱལ་སྤྱན་པོ། །
 རི་རྒྱལ་སྤྱན་པོའི་མཐའ་ལ། །
 གསེར་གྱི་རི་བདུན་ཆགས་ཡོད། །
 གསེར་གྱི་རི་བདུན་བར་ལ། །
 རོལ་བའི་མཚོ་བདུན་འབྲིལ་ཡོད། །
 རོལ་བའི་མཚོ་ཆེན་མཐའ་ལ། །
 སྤྲིང་བཞི་སྤྲིང་སྤྲིང་བཅུ་གཉིས། །
 དགའ་བ་ལ། །དགའ་བ་ལ། །
 རྒྱུད་བ་ལ། །རྒྱུད་བ་ལ། །
 སྤྲིང་ཆེན་ཁུད་དུ་འཕགས་པ། །
 ལྷོ་རྒྱལ་འཛམ་བུའི་སྤྲིང་མཚོག། །
 མི་རིགས་སུམ་བུ་བུག་ཅུ། །
 རྣམ་རིགས་བདུན་བུ་ཉི་ལུ། །
 ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བཞི་དང། །
 ལྷོངས་གྱི་ལྷོངས་ཆེན་བཅུ་དྲུག། །

ཤར་སྤྱོད་གསུམ་རི་བོ་ཅེ་ལྟ། །
 ལྷོ་སྤྱོད་གསུམ་རི་བོ་ཏ་ལ། །
 ལུག་སྤྱོད་གསུམ་ཨོ་རྒྱལ་གསུམ་མཛོད། །
 ལྷང་སྤྱོད་གསུམ་ཤམ་རྩ་ལ་ཡུལ། །
 གཞན་དང་མི་འདྲའི་རོ་མཚར། །
 རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་འདུལ་ཞིང་། །
 གཏོང་དམར་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ། །
 བོད་དང་བོད་ཆེན་རྒྱལ་ཁམས། །
 ལྷོད་ལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། །
 བར་ལ་དབྱུས་གཙང་བུ་བཞེ། །
 ལྷན་ལ་མདོ་ཁམས་སྐྱང་བུག། །
 དབྱུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཚོལ་ཁ། །
 མདོ་སྐྱོད་ཏུ་ཡི་ཚོལ་ཁ། །
 མདོ་སྐྱོད་མི་ཡི་ཚོལ་ཁ། །
 མདོ་སྐྱོད་ཤོད་ཆེན་བཙུ་བརྒྱད། །
 ཡང་ཅེ་ཨོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི། །
 ལྷས་ཡུལ་ལྷང་གསུམ་སྐྱོན་ལྷོངས། །
 རོ་མ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཤོད། །
 རྒྱང་མ་སོག་གི་སོག་ཤོད། །
 དབྱུ་མ་ནགས་ཀྱི་ནགས་ཤོད། །

གནས་ཆེན་བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད། །
གནས་སྤོང་སྤོང་དང་ཅ་གཉིས། །
ཅ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་བསྟེན་གནས། །
ཡང་གསང་མཁའ་འགྲོ་སྤྱོད་རྫོང་། །
བུ་ཕོ་གསུམ་སྤྱིད་པོ་སྤྱང་ལ། །
དབྱུང་སྤོང་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བརྒྱད། །
ལོར་འཛིན་པར་འདབ་བརྒྱད། །
ལོག་ལ་བཟུ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། །
གཉན་ཆེན་སྐྱུ་ལྟ་གར་རྫོང་། །
མོ་བྱང་ལོར་བུའི་བང་མཛོད། །
རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་འདྲའི། །
ས་དབྱུང་སྤོང་སྤོང་ཆོགས་ལ། །
དགའ་བ་ལ། ། དགའ་བ་ལ། སྤྱིད་བ་ལ།
སྤྱིད་བ་ལ། ། ཅེས་སོ། །

ལེ་ཏུ་གསུམ་ལ།

བསྐྱེད་པ་ཆགས་པ་དགའ། །
བསྐྱེད་པ་ཆགས་པ་སྤྱིད། །
དགའ་སྤྱིད་བསྐྱེད་པ་འདྲའི། །

བསྐྱལ་བ་གཞན་ལ་དགོན། །
བསྐྱལ་བ་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
སྟོན་བ་ཐེབས་བ་དགལ། །
སངས་རྒྱས་ཐེབས་བ་སྦྱིད། །
སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ། །
སྟོན་བ་གཞན་ལ་དགོན། །
སྟོན་བ་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
རྒྱ་ཡི་བསྟན་བ་དགལ། །
འབྲས་བུའི་བསྟན་བ་སྦྱིད། །
མཉམ་སྦྲེང་བསྟན་བ་འདི་འདྲ། །
བསྟན་བ་གཞན་ལ་དགོན། །
བསྟན་བ་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
དེ་འཛིན་མཁས་བ་དགལ། །
དེ་འཛིན་གྲུབ་བ་སྦྱིད། །
མཁས་གྲུབ་སྦྱིས་བུ་འདི་འདྲ། །
དེ་འཛིན་གཞན་ལ་དགོན། །
བསྟན་འཛིན་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
མདོ་ཡི་དགོན་བ་དགལ། །
སྤགས་ཀྱི་དགོན་བ་སྦྱིད། །
བྱང་འབྲེལ་དགོན་བ་འདི་འདྲ། །

དགོན་པ་གཞན་ལ་དགོན། །
དགོན་པ་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
བཀའ་ལ་བབས་པ་དགལ། །
ལུང་གིས་ཟེན་བ་སྐྱིད། །
བཀའ་བབས་ལུང་ཟེན་འདི་འདྲ། །
ནམ་ཡང་འབྲུང་བ་དགལ། །
ནམ་ཡང་འབྲུང་བ་དགོན་ལགས། །
དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དགལ། །
སྤྲིག་པ་མེད་བ་སྐྱིད། །
སྤྲིག་མེད་དགེ་བ་འདི་འདྲ། །
ནམ་འབྲུང་བ་དགལ། །
ནམ་ཡང་འབྲུང་བ་དགོན་ལགས། །
ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དགལ། །
སྐྱབ་གཉིས་བྲང་བ་སྐྱིད། །
ཚོགས་རྫོགས་སྐྱབ་བྲང་འདི་འདྲ། །
ནམ་ཡང་བྲང་བ་དགལ། །
ནམ་ཡང་འབྲུང་བ་དགོན་ལགས། །
དམ་ཚིག་གཙང་བ་དགལ། །
དམ་སེལ་མེད་བ་སྐྱིད། །
སེལ་མེད་དམ་གཙང་འདི་འདྲ། །

ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དགའ། །
ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དགོན་ལགས། །
བཟ་རེ་ཤིས་བ་དགའ། །
བྱིན་རེ་ཆགས་བ་སྦྱིད། །
བཟ་ཤིས་བྱིན་ཆགས་འདི་འབྲ། །
ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །
ངོ་མཚར་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
བསྟན་བ་དར་བ་དགའ། །
དགོན་བ་ཆགས་བ་སྦྱིད། །
བསྟན་བ་དགོན་བ་འདི་འབྲ། །
ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །
ངོ་མཚར་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །
མཐོང་ཐོས་ཅམ་གྱིས་དགའ། །
བྲན་རེག་ཅམ་གྱིས་སྦྱིད། །
མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་དོན་ལྡན་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །
ངོ་མཚར་མཚོག་ཏུ་བཟང་ལགས། །ཞེས་སོ། །

ལེ་ཏུ་ལྷ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་དང་སོ་གང་ནས་འགྲིགས་ན། །
དགུང་སྟོན་མཐིལ་ནས་འགྲིགས་བྱུང་། །

ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཤར་བའི། །
 རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིགས་བྱང་། །
 རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་གང་ནས་འགྲིགས་ན། །
 བར་སྐྱང་ཁམས་ནས་འགྲིགས་བྱང་། །
 ཆར་དང་ན་བུན་འཇའ་ཚོན་ཤར་བའི། །
 རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིགས་བྱང་། །
 རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པ་གང་ནས་འགྲིགས་ན། །
 སུན་ཚོགས་སྟེང་དུ་འགྲིགས་བྱང་། །
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི། །
 རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིགས་བྱང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་བརྩམས་པ་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དོན་ནི་
 རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་སྡོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་ས་ཚུ་མེ་རླུང་བཞི་
 ལས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་པའི་སའི་གོ་ལ་འདི་ཉིད་ཆགས་རིམ་དང་། ནང་བརྟན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལས་ལས་གྲུབ་ཚུལ། ལྟོ་རྒྱལ་འཇམ་བུའི་སྤིང་མཚོག་གནས་
 རིམ་དང་འབྲེལ། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དང་། སྤྱིན་ཆར་ན་བུན་
 འཇའ་ཚོན་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དབྱུད་པ་བཅས་
 གནང་རབས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་འབྲེལ་བའི་མཁས་པའི་སྐར་ཚོགས་བསིལ་སྤྱོད་ས་
 མཁའ་ལ་མངོན་པའི་འོད་ཟེར་སྤང་བ་ཀུན་ལ་འཚོར་བའི་རྩྱུར་སྤང་མངོན་སུམ་
 མཚོན་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་བདུན་ཅི་ལྟ་བུར་ཞེས་མངར་ལྡན་པ་འདི་དག་དོར་མི་

རུང་བའི་རོ་བཅུད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རང་ཁུལ་གྱི་རིག་གནས་དང་སྐྱེ་
ཅལ་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྐྱོང་གྲ་རྒྱར་གལ་ཆེའི་དོན་སྤྱིར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱེས་པ།

ཕུལ་བྱུང་སྐྱེ་ཅལ་མཚར་པོའི་རྒྱན་འདི་མཚར། །
ཡིད་ལ་དགའ་གཏོང་མཚར་བའི་སྐྱེ་དབྱེངས་མཚར། །
ཐོས་འཇིག་ཡུལ་དུ་མཚར་སྐྱབ་སྐྱབ་འགྱུར་མཚར། །
རིག་གནས་ཤེས་ཅལ་མཚར་བྱེད་ཨེ་མ་མཚར། །

ལེའུ་བདུན་པ། སྐྱེ་བྱོན།

ར་བ་གངས་རིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱོར་བའི་གངས་ཅན་རིག་གཞུང་ཀྱུ་མུད་དགའ་བའི་ཚལ།།
ལ་ལུང་ཀྱུན་དུ་ཚོན་རིག་དབྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་བསྐྱེ་བ་ལ།།
ཤ་ཞེན་ཆེ་བའི་སྐྱབ་རྒྱའི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་དོག་ཅ་གཅིག་སྦྲིལ་ཁྲིམ་གཅིག་ལྟར།།
སྐྱ་ལའི་སྐྱོངས་སུ་འགྲན་རྒྱ་བུལ་བའི་སྐྱབ་འཇེབས་འགྱུར་ཁུག་མཉམ་དུ་མཐོན་གཅིག་གྱུར།།

དེ་ལྟར་ནགས་ཤོད་འཕྲི་རུ་རྫོང་ཁུལ་དུ་ད་ལྟ་གནས་བབ་ཤིན་ཏུ་བཟང་
བའི་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་བཞད་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་དུས་འདིར། རྫོང་མི་དམངས་
སྲིད་གཞུང་གིས་སྐྱེལ་སྐྱབ་དང་སྐྱབས་ཁུང་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་
གཅེས་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྐྱེ་བ་བྱས་པོར་སོང་བའི་སྐོ་

མཐུན་མང་པོ་ཞིག་གིས་འབད་བཅོལ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་
པོའི་འོག་ཏུ། སྤར་སོང་འགྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོང་བྱིང་བཞུགས་
མོལ་གནང་བ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཞིབ་གཤམ་སྐྱོད་ཐེངས་མང་བྱས་པ་དང་། མང་
ཚོ་གས་ནང་ནས་ཅུང་ལོ་རྒྱུས་མཐུན་ལྡན་རྣམས་གདན་ཞུས་དང་ཡང་སྐོར་
བསྐྱར་སྐོར་ཐེངས་མང་དག་འབྱུང་བྱས་པ་དང་། དེ་སྔོན་ཚོ་ཤོག་སོ་སོའི་ལས་
གནས་བཞེས་སྤོང་བའི་འགོ་བ་དཔོན་གྲིང་འཚོ་བཞུགས་དཔོན་རིགས་མེར་
སྐྱ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེང་ཁག་དབྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་ལོ་
རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལས། མོངས་ཞེན་འདོད་གཏམ་ཅི་
འདྲ་དུ་བརྗོད་པ་མིན། སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མར་ནས་མི་རབས་བྱུང་བའི་ཐོལ་
མེད་གྱི་དབྱུང་གཏམ་དགོངས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་གྱིས་བསྟོད་པར་
འོས་པའི་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྤོངས་ཡོངས་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྐྱས་ལུལ་ལུང་
གསུམ་སྟོན་སྤོངས་སུ་དབྱེ་མ་ནགས་གྱི་ནགས་ཤོད་ལུང་བ་འདི་ཉིད་ཆགས་པའི་
གནས་རིམ་འདི་དག་ནི། གནའ་རབས་གྱི་མེད་པོ་གོང་མ་རིམ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་
གྱི་སྤང་ཚུལ་མ་འདྲ་ཡང་། གོང་མ་མཚོན་ཡོན་རིམ་པའི་དུས་ནས་བྱས་རྗེས་སླ་
ན་མེད་པ་བཞག་ཐེན་པ་དང་ཚོ་བ་སོ་སོའི་གཤོན་གནས་གོ་ཐོབ་དང་ས་རྒྱ་སྐྱེར་
ཐོབ་རི་ལྟ་བུ་སྐྱུལ་ཚུལ། བཅོན་དམིགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཤོད་སླ་དཔོན་རྣམས་གྱི་བཀའ་
གཏན་ཡོད་ལུགས་དང་རྒྱ་འཕྲོར་སྤྱིན་པའི་བདག་སོ་རྣམས་གྱིས་ཚོགས་གསོག་
སྤྱིབ་སྤོང་གི་བྱིང་གནས་དཔོན་རི་ཁོད་ལྟ་ཁང་སྐྱུ་གསུང་སྐྱུགས་ཉེན་རིན་བྲལ་གྱི་
ཉེན་རྣམས་བཞེངས་ཚུལ། ཚོས་ལུགས་བྱུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱེས་
ཆེན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་མདོ་སྐྱུགས་གྱི་བྲལ་ཚོས་རྣམས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཚུལ་

བླ་མ་ས་བཞོན་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་འགྲོག་ཞོར་གསུམ་དང་རི་སྐྱེས་སྐྱེན་རྩ་སོགས་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཅམ་ཞིག་དང་། མི་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་ནས་ད་
 བར་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ཚུ་རྒྱུན་རིང་པོའི་ནང་གི་ཡུལ་ཚོ་འདི་ཉིད་གྱི་ཁྱད་ཚོས་སུ་མཚོན་
 པ་རི་མཚོ་ཚུ་སྤྱང་དང་། གངས་རི་རྩ་རི། གནས་རི་ནགས་རི། ཆགས་ས་ཆགས་
 ཡུལ། མི་རིགས་གོམས་གཤེས། རིགས་རུས་མཆེད་ཁྱད་སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞུགས་
 སྤྱིད། འུ་དང་བུ་ལོ། རྒྱུན་དང་ཆ་ལུགས། རྒྱུ་ལོར་ཡོངས་སྤྱོད། ལོ་གསར་རུས་
 རྟོན། དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ། འཚོ་བ་སྤྱོད་ཚུལ། གནའ་དེང་འཕོ་འགྲུང་སོགས་
 བརྗོད་བྱ་བྱས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གོ་བདེ་བའི་ཚུལ་དུ་སྐབས་སྤོའི་དཔེ་ལྟའི་རྒྱ་ཆ་
 འཕྲི་ཁུལ་བྱས་བ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་གྱི་གསར་བརྗོད་དང་འཇུགས་སྐྱུན་
 གྱི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགྲོ་ལམ་ཐོག་དུ་མཐའ་འགྲོངས་བྱས་ནས་གཞི་ནས་
 བོད་ལ་ཡང་དག་པ་དང་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་མདུན་ལམ་ལྟན་པ་ལག་ལེག་ཐོག་ནས་
 ར་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ས་ཤིག་རིང་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲོན་ཡོངས་སྤྱི་རིག་
 གནས་གསར་བརྗོད་ཆེན་པོའི་བརྟེན་གསུམ་དང་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ཡོད་
 པ་དེའང་། དང་ཐོག་རིག་གནས་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་གི་གསར་བརྗོད་ཡིན་ཡང་། རྗོད་
 སུ་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དང་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་འགལ་བ་དང་འཐབ་
 ཚོད་རྩ་བ་དུ་སོང་། གསར་བརྗོད་དེས་གོང་ལོག་བར་གསུམ་དུ་འཐབ་དགག་
 བཅོས་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་དང་། ལམ་སྤྱུགས་ཐོག་། ལས་སྤོའི་ཐོག་
 དུ་རྗོད་ཐེང་ཆེན་པོ་བཅོས། རྗོད་བཞི་གཏོར་བའི་ལས་འགུལ་ནང་གནའ་རབས་
 གྱི་དཔེ་རྗོད་དང་གནའ་རབས་གྱི་རིག་དངོས་ཡོད་དོ་ཚིག་མེ་ལ་བསྟེན། ཆག་
 རྒྱུག་བཟང་། མན་མེད་བཅོས། ཆབ་སྲིད་དང་དངོས་པོའི་འཚོ་བ་ལ་འཇིགས་སྐྱུག་

ཚབས་ཆེན་པོ་ག། །བཀ་ན་ཚང་མ་སྡིང་རྒྱང་སྡོང་བའི་རྒྱལ་ཕྱང་དམངས་གཞོན་མུ་
ངན་ཡིད་སྡོལ་དགོས་པའི་གཞོན་འཛེ་ཚབས་ཆེན་གོང་འོག་བར་གསུམ་ཀུན་ལ་
བཞོས། །བཤད་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་མཚན་གཅོད་སྤོང་བའི་སྡེ་དག་སྡོལ་ཤུགས་
རིང་བཏང་ནས་ཐོག་སེར་རྒྱང་གི་མེ་ཉོག་འདབ་བརྒྱ་ས་ལ་གཏོར་བ་སྟུང། །
ཉན་ན་སྟན་སྟན་མེད་པར་སྲིད་པ་རྒྱད་པའི་གཏམ་ཚོགས་ཉན་ཡང་སྡིང་ཅ་
འདར་བའི་དེ་སྟར་གྲིས་ན་དགོས་པ་རྒྱང་སྟུམ་ཡིད་ལ་སྡོལ། །འོན་ཀྱང་ཡུང་ལྷ་ཚང་
འཛོམས་ལོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དབྱར་རྩ་སྟངས་ལྷགས་པས་རྣ་ཤུའི་
ཡིད་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་སངས་ནས་སྤར་ཡང་དཔྱིད་དཔལ་བསུས། །དེ་སྟར་ཕྱལ་དུ་
རྒྱང་བའི་ཚོད་སྟུབ་དངོས་གཅོའི་ལྷ་སྡོལ་ཉི་མའི་ཐེར་གྱིས་འཇམ་སྡིང་ཡང་ཅེར་
འོད་ཐེར་སྟངས་ལྷན་པ་ཅད་ནས་རྒྱང། །འགལ་རྒྱུན་མཐུན་རྒྱུར་བས་
དམངས་ཀུན་སྡོལ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཞལ་འཇུག་བཞད་པའི་ཐོད་གསར་འཇུགས་སྟུན་
ལེགས་སྡེས་རང་རང་སྟོབས་རུས་མའོན་པར་བྱས། །དོགས་དང་འཛིང་བའི་
སྟངས་བ་ཀུན་ལས་སངས་ནས་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་སྟུང་སྡོལ་གར་སྟེགས་ཐོག་
དུ་རང་རང་རུས་ཚད་རྫོས་གར་ཉམས་འགྱུར་ལྟ། །མི་རིགས་ཕྱལ་གོམས་
ཚོས་ཕྱགས་དད་མོས་ཉ་རྒྱའི་གཞུགས་ཀྱང་དྲངས་གསལ་རྒྱ་འོར་གསལ་ལྟར་
བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཛེ་ཕྱགས་བཟང་སྟོལ་འབྱེད་གསལ། །ཉི་ཤེད་འོད་སྟངས་
འབར་བའི་རྩོ་སྡིད་འོག་དུ་མི་རིགས་ཁག་གི་རིག་གཞུང་བརྒྱའི་དགའ་ཚལ་མཐའ་
དག་དུས་གཅིག་མའོན་པར་བཞད་པའི་སྐབས། །དུས་རབས་གསར་དུ་བཞད་
པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ་རྒྱ་བའི་སྤེང་བ་ཞག་གི་ཕྱང་པོར་རྒྱང་སྟངས་རིག་པའི་དབྱར་
འཚོལ་བཀའ་གིས་དུས་སྟོན་མཚོན། །ཞེས་བ་དེ་སྟར་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་

མཁུན་བཅེ་ལུས་གསུམ་ལྡན་པའི་བསྟན་འགྲོའ་པན་དང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྤར་
ཡང་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ། །དེ་སྤར་བག་མེད་དབང་དུ་མ་སོང་མཁུན་དུ་སྐྱོད་
བའི་མཁུན་སྤྲུག་ཤེས་དཔལ་འགྲོ་ལམ་བདེ་སྐྱིད་འོད་སྤར་བྱུང་དུ་འཕགས་པར་
མཁུན་དུ་སྐྱོད། །ཅེས་སོ། །དེ་སྤར་བསྐྱོད་ཚར་བའི་ལམ་བུར་སྤྲི་མིག་གཞིགས་
རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་བར་མཚོན་ཡོད་པས་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་མེད་ལྟ་བུ་མི་
འཁྲུང་བའི་སྤྲི་དུ་སྐྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོད་བཟང་བ་དང་། སྤྲུག་བསམ་ལྡན་པ།
ཡ་རབས་ཚུལ་དུ་འཇོན་པའི་སྤང་དོར་ལྡན་བ་ཞིག་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གོང་
གསལ་ལོ་རྒྱུས་བཟང་ངན་གཉིས་དཔེར་སྟོན་བྱས་པ་དེ་ཡང་སྤྲིས་སུ་སྐྱོ་ལྡན་
ནམས་པ་སྤྲོགས་འདིར་རྩར་ཅམ་ཞེ་སན་སྟམ་ནས་སྤྲུག་བསམ་ཚོལ་མེད་ངང་
དངོས་འབྲེལ་སྤྲུག་ཐོག་དུ་བབས་པའི་སྤར་པོ་སྤྱིད་ཅམ་བྱུང་ཡང་རང་འཁྲིའི་འོས་
པར་དགའ་བའི་སྤར་བ་ཞིག་འཆར་བ་དང་། མཉམ་དུ་སེམས་སྤར་དང་མེ་ཚོམ་བྲ་
བར་ཚུད་བ་སྤར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཡང་གཉིང་བཟ་པོ་མེད་བ་དང་། གོ་དོན་
ལོག་པ། ལག་ལེན་འཚོ་བ་དངོས་དང་བྲལ་བ། དོན་དངོས་དང་མི་མཚུངས་པ།
བརྗོད་བྲ་མི་ལེགས་པ་སོགས་ཀུན་ཀྱི་སྤྲུགས་འདོད་དང་མ་འཚམས་པའི་ནོར་
སྐྱོན་འགལ་འཛོལ་ཡོད་སྤྱིད་པས་མཁུན་ལྡན་ནམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་སྤར་མ་གསལ་
བ་འགྲན་སྤྲིར་བརྗོད་བ་མ་ཡིན་པས་ཆད་སྤྲུག་ནོར་འགལ་ཡོད་བ་མཆིས་རིགས་
མཁུན་ལྡན་གཞིགས་པ་པོ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་སྤྲུག་སྐྱོལ་ཡོད་པར་བྱ།

སྐྱུ་ལ།

རབ་གསལ་མདངས་བཟ་རྒྱན་ལྡན་རྣམ་པར་དག།
ཡང་དག་ལམ་བཟང་ཉ་རྒྱས་རྣམ་གསལ་བཞིན།
དཀའ་སྤྱད་བཟོད་ནས་རྣམ་པར་གསལ་བ་འདི།
ཕྱི་རབས་དེས་ཕྱིར་ལྷོ་གསལ་སྣོ་བ་འཕེལ།

ཞིང་འདིར་མི་ཡི་སྲིད་འདི་ཅི་ཞིག་མཆིས།
དུས་ཀུན་ལུས་བརྟུང་སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་འཕྱུལ་གཟུགས།
སྤེལ་ལེགས་མེད་དེས་ལེགས་ཉེས་ཆེར་མེད་དེ།
མོད་སྣོངས་མཚོང་མོས་མདོ་སྣོད་རོང་འབྲོག་ཁོང།

ཅི་ཕྱིར་འདི་གྲིས་ཇི་བཞིན་གཞིགས་པའི་ཕྱིར།
འབྲུང་འབྲུང་གཞུང་ལུགས་ཚུ་རྒྱན་ཚུལ་དུ་གྲུབ།
བདེན་དེས་བྱེད་སེམས་མཛེས་བྲེང་འབྲེན་བྱེད་གཉེར།
འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤོད་མཁྱོགས་འགྲོ་སོར་མོས་བཞོད།

སྤོགས་མཚུངས་ལེགས་ཉེས་ཡོད་རིགས་ཉེར་སྣོན་ལ།
དཀའ་གཙང་རོས་སུ་ཡི་གེ་གཟུགས་བཞོད་ཀྱང་།
དོན་དུ་མ་དག་འགལ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད།
སྐྱུ་སྲུང་མཆིས་ཆེ་ལམ་སྣོན་མཛད་དུ་གསོལ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། སློན་བྱང་དང་ཤེས་ཚིག་

ཏ་གོ་དོན་གསལ་ལོ་རྒྱས་རྒྱན་སློལ་སྤྱ་ཀུ་ཤེས་རིག་མེ་ཏོག་ཁྲི་སྟོང་བཞད།།
ཨ་ཅང་ཡ་རབས་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་ལྡན་ཚིག་དོན་ལོ་འབྲས་ཇི་བཞིན་རབ་གསལ་བ།།
རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྡར་འབྲེན་སྤྱན་སྟོན་མེ་རྩུང་རྩུང་གསལ་སྟོན་འདི་བཏེགས་ཤིང་།།
སྤྱན་ནག་ལག་སྟོབ་ངང་རྩུལ་དེ་སྤངས་ཇི་སྲིད་ནམ་གནས་དོན་ཀུན་ལྡན་གྱུར་ཅིག །

ཨི་རྒྱ་ལྷོ་ལའི་མདོག་སྟོན་ལྟར་མཚུངས།།
མཁའ་ལམ་དྲངས་པའི་ཉི་གཞོན་འོད་དུ།།
ལྷ་དུམ་ལ་ར་ཅི་མཚར་མ་སྟམ།།
འཇམ་མཉེན་འདབ་མ་དབང་པོ་རྒྱས་ཤོག།
ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ནགས་ཀྱི་ཤོད་ལུང་།།
སྤྲ་དེང་འབྱུང་བའི་རི་མོའི་དཔེ་བལྟ།།
ཨ་ཏོ་བྱང་གཏམ་དགོས་མེད་མ་སྟམ།།
བྱང་བ་སྤྱང་ཅིའི་ཟིལ་མངར་ལྡན་ཤོག།
གངས་ལྡན་རི་པོ་དོ་ཤལ་གྱིས་མཛེས།།
སྤྱོད་ས་སྤྱ་བསྟན་སྲིད་རིང་ལུགས་ཡང་དག།
མང་པོས་བྱི་དོར་ལེགས་བྱས་འཕྲིན་ལས།།
ཆར་ལྡན་དུས་ཀྱི་རྩུ་གཏེར་རྒྱས་ཤོག།

སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཆགས་པ།
རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས།
སྲིད་འདི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཚུལ།
ཅུང་ཟད་དབྱུང་བ་འདི་ལུལ།
སྣ་རབས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ།
མེས་པོ་བྱོན་པའི་ལུལ་ལམ།
ཕྱི་རབས་གཞོན་ཅུའི་ཚོགས་ཀྱི།
རིང་ནས་མཐོང་བའི་རྒྱང་ཤེལ།
རང་བཞིན་དང་པོར་བརྗོད་པའི།
སོ་སོའི་མིང་དོན་གཉིས་མཐུན།
རི་ལྟར་དོན་མཚུངས་དབྱུང་སོགས།
ལྷུང་རིགས་བདར་ཤ་བཅད་ལུལ།
མོས་རྒྱང་གྲོག་མས་ལྷུང་འདེགས།
ཟེགས་མའི་ཆ་ཅམ་གྱིས་པ།
འདི་ལ་འགལ་བ་གང་མཆིས།
གཟུང་གནས་སྐྱུན་སྣང་འཆགས་སོ།
འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ།
བཟང་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷོད།
བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ།
ཉག་ཏུ་སློན་ལམ་རྒྱུ་ལོ།

གསེར་གྱི་ས་གཞི་དེ་ལ་ལྷན་པོའི་རི།།
 དབང་གསུམ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཤེས་བར་རྟོགས།།
 མད་བྱང་ལེགས་བྲས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དགོན།།
 མཚོག་གྲུང་རིན་ཚེན་དོ་ཤལ་མཁས་པའི་རྒྱན། །
 དེ་ལྟར་ལུགས་བཟང་ལྷན་རྟོགས་སྤུང་པའི་བསྟན། །
 འཛིན་ཞིང་སྦྱོང་ན་དོན་གཉིས་ཁྱར་དུ་གྲངས། །
 མདོ་སྒྲགས་ལམ་བཟང་ཚངས་དབྱངས་དམ་པའི་ཚོས། །
 རྒྱུ་བསེར་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་བསིལ་བྱེད་མཚུངས། །
 རྩིང་སེལ་དབྱགས་འབྲིན་ཐུགས་བཞེད་སྟོགས་ལས་རྒྱལ། །
 མཚན་ཉིད་དོན་རྟོགས་རང་རང་དགའ་ཚལ་དུ། །
 དགོ་ཞིང་ལེགས་པའི་སྦྱིང་བཅུད་དམྱིད་གྱི་དཔལ། །
 བཟང་པོའི་སྦྱོང་ཚུལ་རང་བཞིན་རྟོགས་གྲུང་ཅིག། །
 ལོང་གི་བསྒྲགས་འོས་སྦྱོང་བའི་རི་མོའི་ལམ། །
 འགོད་ལ་རལ་མེད་བཅོན་ལ་ལྷན་གྲངས་ནས། །
 མཁས་གྲགས་འདོད་རྒྱལ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་མིན། །
 རང་གཏམ་ཚུལ་བཟུང་བྱང་བ་སྦྱོས་པའི་སྤྱ། །
 དག་སྤང་སྦྱིང་གི་མེ་ལོང་གཡའ་ཕྱིས་བར། །
 ལོ་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་ཅི་ཡང་འཆར་འདིར་སྟོས། །
 སྤང་དེང་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱས་འདི་བརྗོད་བས། །

ཀུན་ཀྱི་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །
རང་གི་གསལ་བའི་མར་མེའི་འོད་དང་མཚུངས། །
འོད་ཀྱང་བདག་སྒྲོའི་སྒྲོའི་བའི་འགལ་འཁྲུལ་ཀུན། །
མཁས་ཤིང་གྲུབ་བའི་སྐྱེན་སྣང་འཕྲོལ་ལོ་བཤམས། །
གཞན་ཡང་འདྲིལ་རྟེན་ཁམས་འདྲིལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
ནད་དང་ལྷ་གི་འཁྲུག་ཚོད་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །
ཆར་ཚུ་དུས་བཟང་ལོ་སྤྲུལ་རྟོག་ཏུ་ལེགས། །
འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་བའི་བཟང་ཤིས་ཤོག།
དགེ་ལོ། །
བཟང་ཤིས་འཛུལ་སྤྱིད་ཀུན་གྱི་ཅིག།
མཚུངས།